Bakancsos László

ÉLET – ÚT – HAGYATÉK

Bakancsos László

ÉLET – ÚT – HAGYATÉK

Részletek a kárpátaljai magyarság és Tiszacsoma XX–XXI. századi történéseiből

Монографія

Баканчош Ласлов Ласлович

Життєві шляхи – Спадщина. Уривки з історії подій XX–XXI ст. крізь призму угорців Закарпаття та мешканців с. Чома.

Відповідальний за випуск: Баканчош Л. Л.
Редактор: Зубанич Л. Л.
Коректура: Надь К. В.
Верстка: Фабіан З. Л.
Обкладинка: Фабіан З. Л.

Здано до складання 30.05.2022 р. Підписано до друку 08.11.2022 р.

Гарнітура Book Antiqua.
Папір офсетний.
Формат видання 11,39x16,19/16.
Умовн. друк. арк. 17,21. Зам. № 31.
Наклад: 300.
Видавництво ПП «АУТДОР – ШАРК»
88000, м. Ужгород, Україна пл. Жупанатська, 15/1.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції
Серія 3т No 40 від 29 жовтня 2012 року

ELŐSZÓ

Mi, a Kárpátok ölelte térben élő magyarok az elmúlt évezredben gyakran változó országhatárok közé szorultunk. Történelmünk viszontagságai közepette megtapasztaltuk az összetartozás és a közös munka örömét, de a megosztottság és a viszály keserveit is. A XXI. század elején a vajdasági és a kárpátaljai magyarság kivételével az Európai Unió keretein belül megtörtént a békés, határokon átnyúló nemzetegyesítés. Kárpátalja – amely földrajzi-közigazgatási egységként a XX. század gyermeke – mindig is „különleges" volt ebből a szempontból, hiszen sorsa hosszú időkre hermetikusan elzárta a nemzet többi részéről, ezáltal egészen más fejlődési pályát járhatott be – annak minden „gyermekbetegségével" együtt.

Bár az elmúlt időben a térség államaiban a többség és a kisebbség kapcsolataiban időnként javulást is tapasztalhattunk, azonban azt is ki mondanunk, hogy a kárpátaljai magyarság kulturális élet- és mozgástere jelentősen beszűkült. Az elmúlt hónapok háborús eseményei ugyanakkor azt is megmutatták, hogy nemzeti érdekeinket sokkal hatékonyabban tudjuk képviselni, ha egymást segítjük, nem pedig egymás ellen fordulunk. Ehhez azonban szükség van olyan „nemzeti minimumokra", amelyek mindenki számára elfogadhatóak. Fontos, hogy megértsük, szülőföldünk, Kárpátalja számára csak előnyös lehet, ha ezt a térséget mások is szeretik és ismerik, ha nyitottak vagyunk más nemzetek értékeinek felismerésére és tiszteletére, de ugyanezt elvárjuk a velünk együtt élő többi nemzet képviselőitől is. Tudatában kell lennünk a jövendő nemzedékek iránti felelősségünknek, ezért az egymás iránti ellenségeskedés helyett a megegyezés útjára kell lépnünk. A magyarság kizárólag akkor képes megmaradni Kárpátalján/Ukrajnában, ha ragaszkodik anyanyelvéhez, történelméhez és kultúrájához. Nem megszüntetni, hanem elfogadni kell a különbözőségeket, mert csak így lehet felismerni a tényt – egymást támogatva megerősödünk, egymással tusakodva Európa peremére szorulunk.

A többség és a kisebbség kölcsönös megértését nehezíti, hogy nem ismerjük egymás kultúráját, történelmét, a közeledést pedig gátolja, hogy mindenhol vannak olyan szélsőséges erők, amelyek a kisebbségek elleni hangulatkeltésből remélnek politika tőkét kovácsolni. A közel fél évtizedes „politikai kútmérgezés" egyik eredménye, hogy a magyarság olyan politikai tényezővé vált, amelyet már az „ellenséges" kategóriába sorolnak. Sikerük a múlt mély sebeiből fakad. Azonban ezt a múltat mi sem ismerjük teljes mélységében. Egyrészt lustaságból, másrészt azért, mert a véleményformálók a számukra kellemetlen tényeket igyekeznek elhallgatni, „újraírni". Az ukrajnai rend-

szerváltás után született fiatal nemzedék számára már csupán az a „valós információ", amit a közösségi hálón megtalál. Ha sokszor, jó hangosan emlegetünk egy „legendát", az rövid időn belül könnyen valósággá válik.

Az utóbbi évtizedek eseményeit vizsgálva meg kell állapítanunk, hogy a kárpátaljai magyarság XX. század végi – XXI. század eleji történelmével foglalkozó munkák nagy része hiányos, sarkított. Míg a távoli történelmi múlttal nagyon sokan foglalkoznak, a jövőnkkel összefüggő jelenünkről kevesen mernek íni. Ez összefüggésben lehet azzal, hogy az események formálói közöttünk járnak, és sokan „érzékenyen" fogadnák az irányukba megfogalmazott kritikát. De nem lehet csak dicsérni, hiszen az elmúlt évtizedek az „elpuskázott lehetőségekről" is szólnak.

Ezt a „csendet" próbálja megtörni a tiszacsomai Bakancsos László, aki tőle kissé szokatlan stílusban – memoárral (emlékirat) jelentkezik. Az emlékiratszerző önmagáról és az általa átélt társadalmi eseményekről, emberi kapcsolatairól, más ismert személyek tetteiről, hozzájuk fűződő cselekedeteiről, és azok általa ismert cselekedeteiről, az ezekhez kapcsolódó saját álláspontjáról számol be. A memoáríró vállalja saját szubjektív szemléletét is.

Bakancsos László a COVID-19 járvány idején – amikor az egész világ bezárkózott – kezdett hozzá a személyes irattárában lévő több bőröndnyi dokumentum rendezgetéséhez és fogalmazódott meg benne a gondolat, hogy élettörténetébe foglalva Élet-Út-Hagyaték címmel leírja a kárpátaljai (ezen belül a tiszacsomai) magyarság XX–XXI. századi sorsfordulóihoz kapcsolatos gondolatait, személyes tapasztalatait. A szerző kicsit „elkalandozik" a születését megelőző időszakra is, bemutatja a szűkebb (mikro) és tágabb (makro) környezetet – amelyek nagymértékben hozzájárultak jellemének formálódásához. A család, a falu, a kárpátaljai magyar társadalom olyan impulzusokkal látták el, amelyek révén közösségi EMBERRÉ vált.

Szerkezetét tekintve az emlékirat kicsit hektikusnak tekinthető, hiszen nem kronológiai sorrendben, naplószerűen következnek az események (bár a szerző élettörténetét követik). Felvillannak a megírás időpontjában a nagyvilágban zajló események, az éppen soron következő egyházi ünnepek, az ezekhez kapcsolódó gondolatok, élmények.

Bakancsos László fontos szerepet szánt emlékirataiban a kárpátaljai magyarság közösségi életének, önszerveződéseinek, civil szervezeteinek. A jelentős számú dokumentummal alátámasztott leírásaiból a témát ismerők számára visszaköszönnek a korabeli sorsfordító események, a sikerek és a kudarcok. A szerzőnek mindegyikkel kapcsolatban megvan a véleménye, amelyeket a könyv lapjain következetesen képvisel. Sajátos korrajzot tár elénk az elmúlt három évtizedről, ezért az emlékirat könyvészeti szempontból egyedülálló.

Ezen gondolatok jegyében ajánlom mindenki számára böngészni a kötetet, remélve, hogy további követőkre talál!

Beregszász, 2022. november 8.

dr. Zubánics László történész

Ezt a kis „művet” azért írom, hogy valami rólam, az életemről megmaradjon a családomnak, szeretett falumnak és az utókornak. Nem azért írom, mintha tollforgató ember lennék, hanem azért, mert úgy érzem, hogy minden emberi élet, tett vagy cselekedet – ha nincs megörökítve – úgy eltűnik, mintha nem is lett volna, s így előbb vagy utóbb a feledés homályába vész. Hány és hány „kisszerű”, hétköznapi ember maradt örök feledésben, akik keresztény magyarként egyszerűségükkel, tenni akarásukkal, becsületességükkel, ha kellett karddal, kaszával, kapával védték és gyarapították szeretett népüket, hazájukat és családjukat.

Ahhoz, hogy az egyén a fent említett tulajdonságokkal rendelkezzen, nagy szükség volt a családon belüli példaképekre és természetesen a magyar nemzet nagyjainak példamutatására, akik Szkítiától, Magna Hungarián és Etelközön keresztül elvezették a magyarokat az ígéret Földjére, az Ószövetségből az Újszövetségbe. Az Ópusztaszeri vérszerződés, a hét törzs szerződése létrehozta a magyar nemzetet, népet, az államalapítás pedig megteremtette az ószövetségből az újszövetségbe való átmenetet, amikor Magyarország, a magyar nép, a krisztusi hit a keresztény Európa szövetségesévé, részévé vált. Az elmúlt több mint 1100 év alatt Magyarország hű maradt keresztény hitéhez, európaiságához. Számos szent királyt, szentet, vértanút, hőst adott Európának – és mit kaptunk cserébe? TRIANONT !!! (1920 – 2020 = 100 év)

Ezt a történelmi beszámolót azért írom – a teljesség igénye nélkül –, hogy bemutassam a XX. század első felének vérzivataros és tragikus mivoltát, a XX. század második felének alattomos, puhább diktatúráját és a XXI. század első húsz évének történéseit.

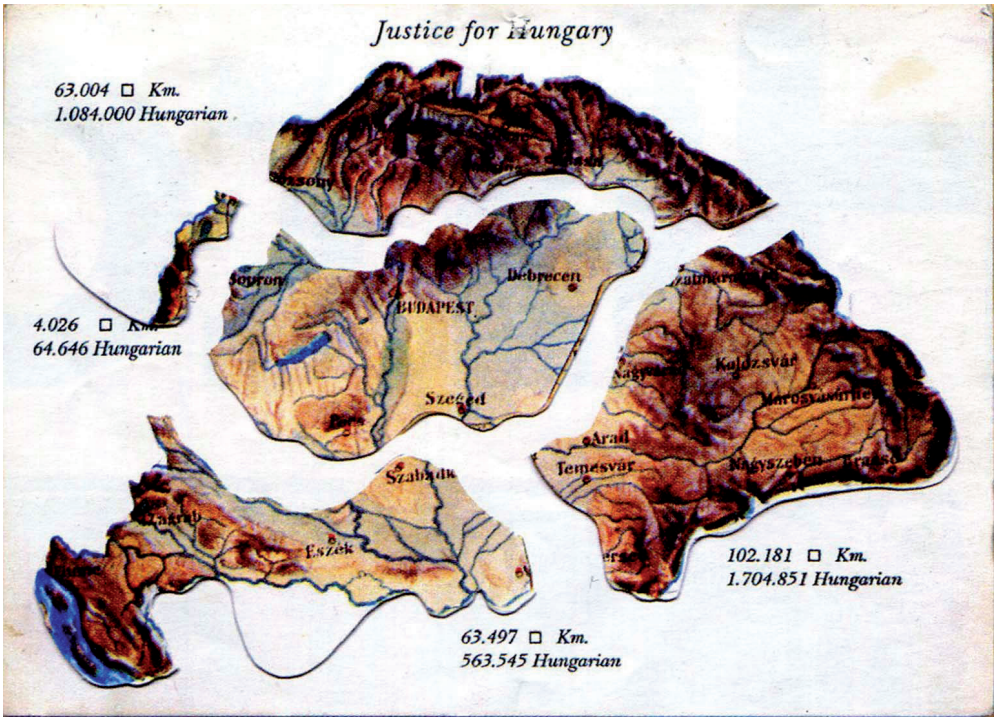

„Egy nemzet nincs megalázva azzal,
hogy legyőzték, vagy ha aláírt
– késsel a torkán – egy végzetes
békeszerződést. Becstelenné válik
azonban, ha nem tiltakozik, ha
tönkre tételéhez maga is hozzájárulását adja.
Nem a vesztés a bukás, hanem a lemondás…

Declasse francia külügyminiszter

> Lehoczky Tivadar: Beregvármegye monographiája,
> III. kötet, Ungvár, 1881
> **Csoma**
> Orosz-magyar falu a tiszaháti járásban Gecse, Macsola és Badaló közt 67 házzal, 383 lakossal és 1706 holdnyi sík határral. Nevét vette a Csoma vizétől, mely folyó már egy 1272. évben a lónyaiak részére kiadott adománylevélben említtetik. (198. old.)
>
> Beregvármegye ismertetője, szerkesztő Réti Béla, Miskolc 1940. Itt már Tiszacsomaként említtetik (113. old.) Abban az időben, azaz 1940-ben 737 lakosa volt. A községi elöljáróság tagjai: Bányász Miklós, községi bíró; Biszku Sándor, törvényszéki bíró; Papp József és Papp Gyula, tanácsosok. Görögkatolikus egyház lelkésze, Gyurkovics Endre. (113. old.)

Anyai nagyszüleim: Jászik János, beregdédai születésű kisbirtokos, földműves, görög-katolikus. Jászik Júlia (Antalik), beregdaróci születésű, földműves, görög-katolikus. Anyai nagyszüleimnek hat gyerekük született: Margit, Anna, Ambrus, Bertalan, Béla és Sándor. Ambrus, aki 1908-ban született, a 2. világháború hősi halottja lett. Bertalan, aki 1918-ban született, az 1944. november 18-i „málenykij robot", a sztálini terror áldozata lett. Nevük a temetőben elhelyezett emlékművön szerepel.

Apai nagyszüleim: Bakancsos István, csomai születésű kisbirtokos, földműves, görög-katolikus. Bakancsos Borbála (Szabó), csomai születésű nagybirtokos családból, görög-katolikus.A jó Isten nyolc gyerekkel áldotta meg őket, ebből négy lány és négy fiú: Júlia, Etelka, Mária, Borbála, István, András, László és Lajos.

Amikor a bevezetőben családi példaképekről írok, akkor arra gondolok, hogy mindkét ági nagyszüleim igazi példaképek és hazafiak voltak, akik nyolc fiút és hat leányt adtak a hazának. Akiket erőben és egészségben felneveltek és mindannyian idős korban távoztak az élők sorából.

Ezek az emberek átélték az I. és II. világháború borzalmait, Trianont, az ország- és népcsonkítást, a csehszlovák megszállást, a sztálini terrort és diktatúrát, később a szovjet-kommunista diktatúrát és mégsem roppantak össze sem fizikailag, sem szellemileg. Mi adott nekik erőt? Bizton mondhatom a keresztény hit, a görög-katolikus egyház tanításai, a túlélési ösztön, a hazájuk és népük iránti határtalan szeretet.

Úgy látszik, hogy a nagyszüleim tudatában voltak annak, hogy az ember életében a legfontosabb a család, a társadalom kovásza. Gyenge és hit nélküli család gyenge és hit nélküli társadalmat szül. Sajnos a mai nyugati civilizáció és Európa folyamatosan az emberi értékekről beszél, papol, akkor, amikor a családok, házaspárok már gyereket sem mernek vállalni, akkor, amikor csak Németországban 450 templomot zártak be és alakították át raktárakká vagy szupermarketekké.

Európa nyugati része elvesztette realitásérzékét, keresztény mivoltát és fennáll a veszélye annak, hogy Európa geopolitikailag és gazdaságilag kettészakad, és újból létrejöhet egy nyugati és keleti blokk! Ha ez a feltételezett variáció vagy lehetőség békésen fog megoldódni, akkor szerencsénk van; ha nem, akkor az emberiséget egy újabb világégés, katasztrófa fenyegeti és egy ilyen konfliktusnak a legnagyobb vesztese ismét Európa lesz.

Anyám, Jászik Anna, 1920. július 18-án született Beregdédában. Apám, Bakancsos László, 1913. március 13-án született Csomán. 1940. április 27-én házasságot kötöttek. Három gyerekük született: Ottilia, Éva és László. Ottilia 1941. szeptember 11-én, Éva 1946. február 18-án, László 1954. január 29-én született.

Pap Árpádnak és Ottiliának egy fiúk született: Árpád. Ruszin Istvánnak és Évának három fiú és egy lány: István, Tibor, László és Éva. Bakancsos Lászlónak és Kovács Idának (református, badalói születésű) két lányuk született: Szilvia és Gabriella. Apám és anyám barna bőrűek és hajúak voltak. Ottilia szőke, világos bőrű; Éva fekete hajú, barna bőrű; László világos bőrű (gyerekkoromban világos szőke), később gesztenyebarna hajú voltam.

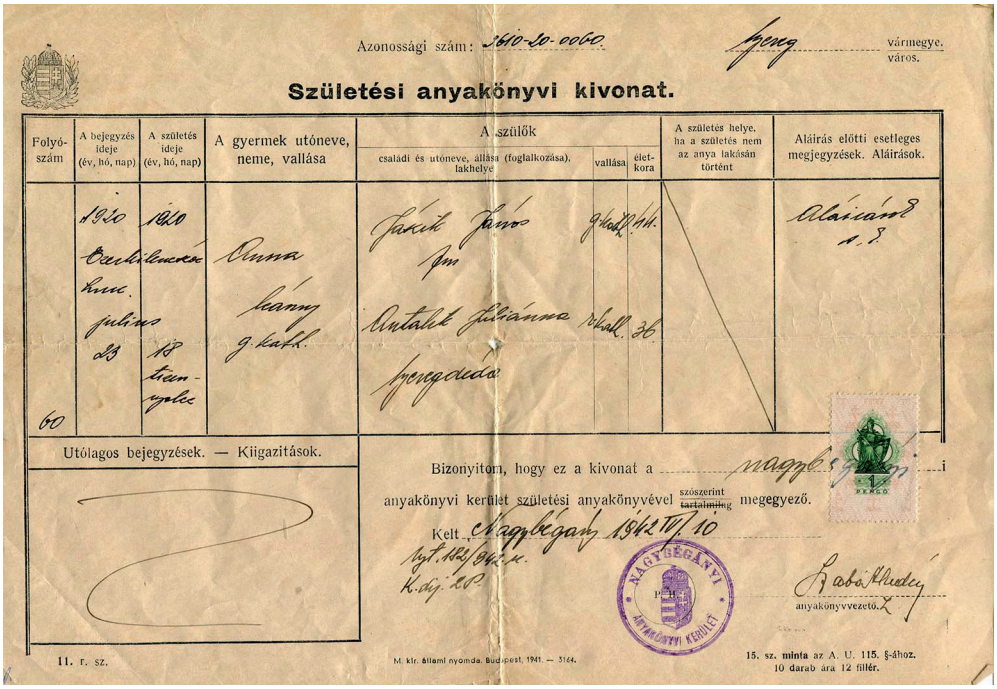

Azonossági szám: 1610-30-0060. Szeng vármegye, város.

Születési anyakönyvi kivonat.

Folyó-szám	A bejegyzés ideje (év, hó, nap)	A születés ideje (év, hó, nap)	A gyermek utóneve, neme, vallása	A szülők: családi és utóneve, állása (foglalkozása), lakhelye	vallása	életkora	A születés helye, ha a születés nem az anya lakásán történt	Aláírás előtti esetleges megjegyzések. Aláírások.
60	1940 Csaholcon kmc. július 23	1940 18 tizenhat	Anna leány g. kath.	Jászik János gkath. 27 Antalek Julianna rkath. 36 Beregdéda				Aláírásnélküli

Utólagos bejegyzések. — Kiigazítások.

Bizonyítom, hogy ez a kivonat a nagybegányi anyakönyvi kerület születési anyakönyvével szószerint ~~tartalmilag~~ megegyező.

Kelt Nagybegany 1942 III/10

Ikt. 182/942. K. kj. 20

NAGYBÉGÁNYI ANYAKÖNYVI KERÜLET

Rabi Kálmán anyakönyvvezető

11. r. sz.

M. kir. állami nyomda, Budapest, 1941. — 3164.

15. sz. minta az A. U. 115. §-ához. 10 darab ára 12 fillér.

Édesanyám születési anyakönyvi kivonata

A beregdédai görögkatolikus iskola növendékei az 1933/34. tanévben.
Hátsó sor, balról a második: anyám Jászik Anna

Az első világháború beregdédai áldozatainak emlékműve előtt.
Első sor, jobbról a harmadik: Jászik Anna

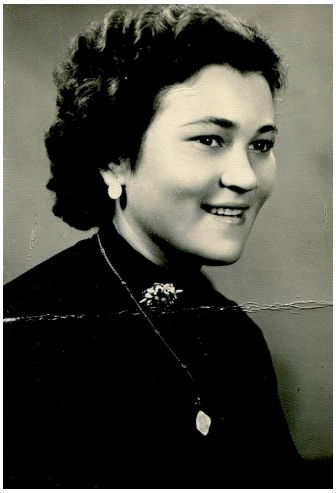
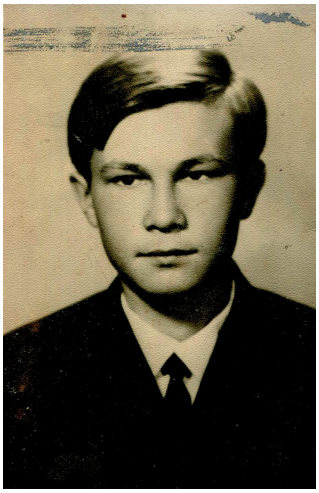

Bakancsos Ottilia *Bakancsos Éva* *Bakancsos László*

Apám az élete során keményen dolgozó munkás ember volt. Szerényen, de mindig el tudta tartani a családját. Anyám háztartásbeli volt, de ő is keményen kivette részét a munkából és nevelte a három gyereket. Apám Magyarországon született. 1920. június 4-től a trianoni diktátum aláírásától (16 óra 32 perc, Párizs), 1938-as első bécsi döntésig csehszlovák állampolgár volt, az első bécsi döntéstől a párizsi békediktátumig (1947. február 10-ig) újra magyar állampolgár volt. 1947. február 10-től 1986. március 18-ig, a haláláig a Szovjetunió (CCCP) és az Ukrán Szovjet Szocialista Köztársaság (УССР) állampolgára volt. Apám és az akkori korosztály úgy lett öt ország állampolgára, hogy ki sem tették a lábukat Tiszacsomáról.

A cseh éra idején, ahogy apám elmesélte, a cseh-magyar határon intenzíven folyt a csencselés, csempészés (a történelem ismétli önmagát). Kereskedtek, adtak-vettek, amit csak lehetett: dohányt, rizst, mézet, libát, kacsát, bort, pálinkát, lisztet stb. Természetesen, ahogy ma mondani szokták, a bizniszből a Bakancsos fiúk sem maradtak ki. Érdekes módon mindenki tudta, hogy nagyon sokan a csempészéssel foglalkoznak, mégis két személy (egy nő és egy férfi, a nevüket tudom, de nem írom le), hivatalosan feljelentette apámat a macsolai csendőrségen, hogy apám nem csak csempészik a határon, hanem magyar kém is, és információkat visz a magyar hatóságoknak. Apámat rögtön letartóztatták kémkedés vádjával és Kassára szállították a börtönbe. Négy hónapig folyt a nyomozás, vallatták, verték. Elmondása szerint a legfájdalmasabb kínzási módszer az volt, amikor tömör gumirúddal verték mindkét sarkát és rendszeresen elájult, elvesztette az eszméletét.

Természetesen semmit se tudtak rábizonyítani, mert semmi köze nem volt a kémkedéshez és a politikához. Ahogy lenni szokott, a két besúgót nem vonták felelősségre hamis tanúzásért és ezekkel az emberekkel nekünk együtt kellett élnünk évtizedeken keresztül.

A cseh időszakra (csehek alatt), az akkor élők nosztalgiával emlékeztek, emlékeznek. Tudták, hogy a hegyvidéken élő ruszinokat a nyelvrokonság miatt is könnyebb lesz asszimilálni, mint a síkvidéken élő magyarokat. Az iskolákban hivatalosan oktatták a ruszin nyelvet, erről tanúskodik az apámnak kiadott bizonyítvány is, amely magyar nyelven volt kitöltve.

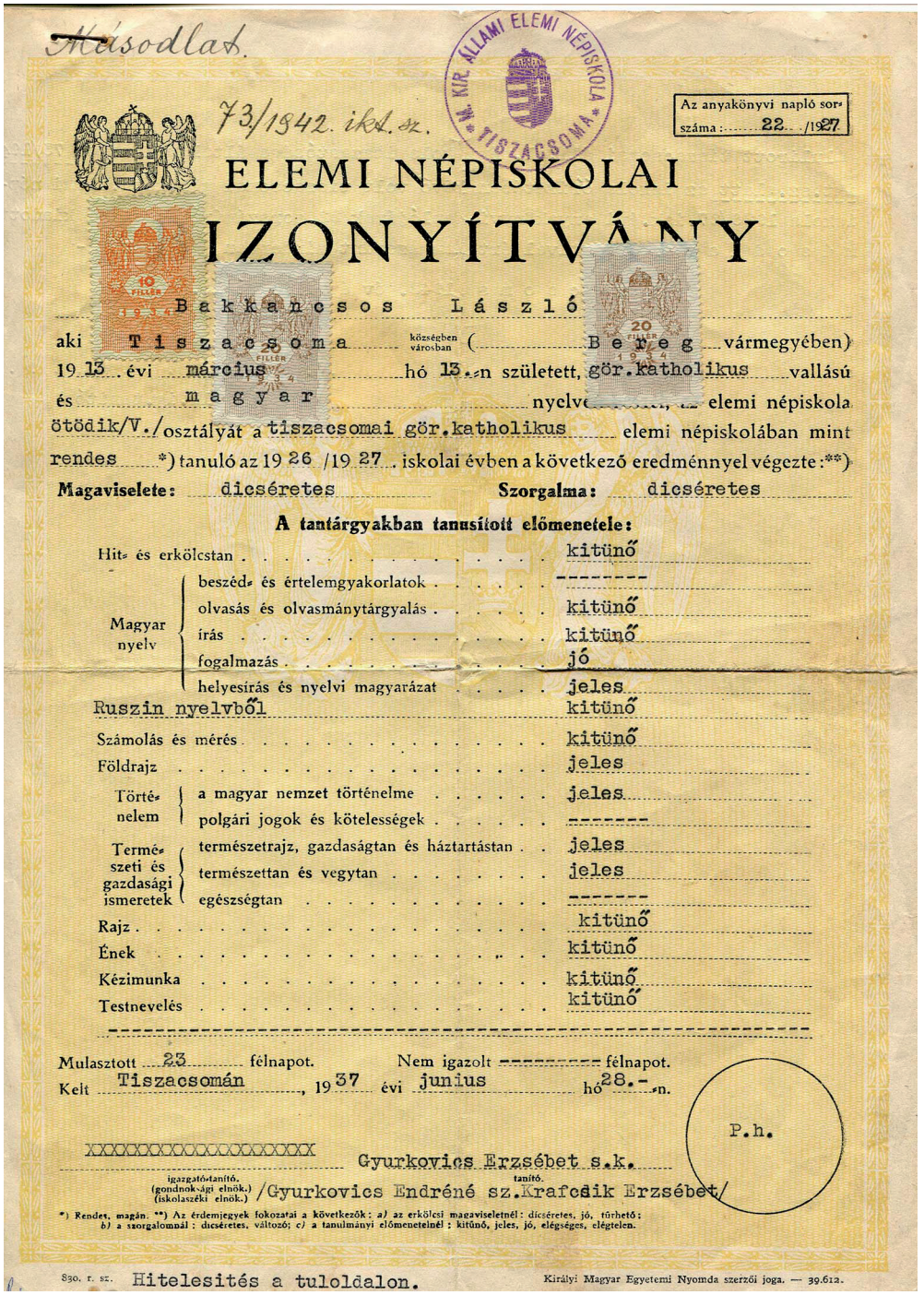

Másodlat.

M. KIR. ÁLLAMI ELEMI NÉPISKOLA TISZACSOMA

73/1942. ikt. sz.

Az anyakönyvi napló sorszáma: 22/1927

ELEMI NÉPISKOLAI IZONYÍTVÁNY

Bakkanosos László

aki Tiszacsoma községben városban (Bereg vármegyében) 1913. évi március hó 13-án született, gör. katholikus vallású és magyar nyelvű, a elemi népiskola ötödik/V./ osztályát a tiszacsomai gör. katholikus elemi népiskolában mint rendes *) tanuló az 1926/1927 iskolai évben a következő eredménnyel végezte:**)

Magaviselete: dicséretes **Szorgalma:** dicséretes

A tantárgyakban tanusított előmenetele:

Hit- és erkölcstan		kitünő
Magyar nyelv	beszéd- és értelemgyakorlatok	--------
	olvasás és olvasmánytárgyalás	kitünő
	írás	kitünő
	fogalmazás	jó
	helyesírás és nyelvi magyarázat	jeles
Ruszin nyelvből		kitünő
Számolás és mérés		kitünő
Földrajz		jeles
Történelem	a magyar nemzet történelme	jeles
	polgári jogok és kötelességek	--------
Természeti és gazdasági ismeretek	természetrajz, gazdaságtan és háztartástan	jeles
	természettan és vegytan	jeles
	egészségtan	--------
Rajz		kitünő
Ének		kitünő
Kézimunka		kitünő
Testnevelés		kitünő

Mulasztott 23 félnapot. Nem igazolt ---------- félnapot.

Kelt Tiszacsomán, 1937 évi junius hó 28.-án.

P.h.

XXXXXXXXXXXXXXXXXX
igazgató-tanító. (gondnoki elnök.) (iskolaszéki elnök.)

Gyurkovics Erzsébet s.k.
tanító.

/Gyurkovics Endréné sz. Krafcsik Erzsébet/

*) Rendes, magán. **) Az érdemjegyek fokozatai a következők: a) az erkölcsi magaviseletnél: dicséretes, jó, tűrhető; b) a szorgalomnál: dicséretes, változó; c) a tanulmányi előmenetelnél: kitünő, jeles, jó, elégséges, elégtelen.

830. r. sz. Hitelesítés a tuloldalon.

Királyi Magyar Egyetemi Nyomda szerzői joga. — 39.612.

A csehek hosszú távra akartak berendezkedni Kárpátalján, megpróbálták eljátszani a demokráciát, de nagyon vigyáztak arra, hogy a demokrácia leple alatt alattomosan és észrevétlenül a magyarokat kiszorítsák a közéletből és a hivatalokból.

A csehek úgy próbáltak a magyarok bizalmába férkőzni, hogy pl. Badalóban a Tiszán egy strandkomplexumot akartak létrehozni, Csomán görög-katolikus templomot akartak építeni, de a csomaiak visszautasították a tervet mondván, a csehektől nem kell templom, mert úgyis visszajönnek a magyarok. Beregszászban az akkori idők igényeinek megfelelően egy korszerű kórházat sikerült felépíteniük. Azon tűnődöm, hogy a mai beregszászi lakosok és a járás lakossága hol gyógykezeltetnék magukat, ha a csehek nem építettek volna kórházat, a magyarok pedig poliklinikát és kórházat. Ezen érdemes elgondolkodni.

Ma 2020. április 4-e van, a világot egy alattomos vírus fenyegeti, becenevén COVID-19. Ez a vírus Kínából indult el világhírű útjára. A vírus a hatvan éven felülieket fenyegeti legjobban és a tüdejüket támadja meg. A mai napon a Magyar Televízió hírei szerint a világ 180 országában van jelen és fertőzi az embereket. A világon 1 millió 35 ezer embert fertőzött meg és 55 ezer áldozatot szedett, az áldozatok 80 %-a hatvan éven felüli. A legtöbb áldozatot Olaszországban (15 000), Spanyolországban (12 500), az Amerikai Egyesült Államokban (4 000) és Kínában (3600) szedte. A szakemberek optimista számításai szerint a betegséget fél éven belül felszámolják. A pesszimista szakemberek szerint több mint egy év kell ahhoz, hogy a betegséget felszámolják, mivel még nincs ellenszere sem feltalálva. A peszszimisták úgy vélik, hogy a világ lakosságának 60 %-a megfertőződik és 1-1,5 %-a nem éli túl, ez kb. 100 000 000 főképp idősebb ember. A jóslatok szerint a világ gazdasági termelése 50%-al visszaesik. Ha a pesszimista variációkat vesszük figyelembe, ahhoz az emberi áldozatok száma és a gazdasági visszaesés felülmúlja az I. és II. világháború számait.

Elképesztő, elszomorító fantasztikus filmekbe illő jövőkép tárulkozik elénk. Most az emberiségnek nem szabad pánikba esni, meg kell őriznünk az önuralmunkat és fegyelmezettnek kell lennünk. Az egészet túl fogjuk élni, a kérdés az, hogy milyen árat fogunk fizetni. Ilyenkor minden ember gondolkozzon el a bibliai történetről, Sodomáról és Gomorráról, a vízözönről, Noéról és családjáról így Húsvét előtt, hogy Jézus Krisztus az élő Istennek fia értünk és bűneink megbocsátásáért vállalta a Golgotát, a kereszthalált, s harmadnapra feltámadt, megnyílt a sír szája, s kilépett belőle egeknek királya. Imádkozzunk és kérjük az Atyát, a Fiút és a Szentlelket, hogy adjon erőt és hitet, hogy átéljük, túléljük a ránk leselkedő nehézségeket és kórt! Csak remélni tudom, hogy a COVID-19, másik nevén a koronavírus nem a világurak, országok vagy ideológiák technológiai vagy biológiai bűnös találmánya, hogy az emberi felelőtlenség, egoizmus és kapzsiság nem vezethet odáig, hogy az emberek millióinak az életét tegyék kockára.

Elnézést kérek a kis kitérőmért, de a naplószerűség az írásom végéig fenn fog állni.

Apám a cseh érában végezte tanulmányait, az átlagnál jobb tanuló volt. Mindig előre gondolkodó és tervező, a világ dolgaival viszonylag tisztában lévő, tájékozott ember volt. Meg akart szabadulni röghöz kötöttségétől. 1941-től a Magyar Királyi Államvasútnál helyezkedett el. Az archív dokumentumok szerint „a gőzkazánfűtőkre előírt vizsgákat a mai napon az alulírt bizottság előtt sikerrel letette. Kelt Miskolc, 1943. augusztus 18." Úgy tervezte, hogy a mozdonyon szerzett tapasztalatok és a tovább tanulás alapján leteszi a mozdonyvezetői vizsgát. De erre már nem volt lehetősége, mert 1944 októberében a szovjet hadsereg meg-

Magyar királyi államvasutak.

Szám: 205 /1943.

Törzskönyvi szám: 6296.

Vizsgálati bizonyítvány.

Hivatalosan bizonyítjuk, hogy Bakkancsos László úr, aki Bereg megye Tiszacsoma városában, községében, 1913 évben született, a gőzkazánfűtőkre előírt vizsgálatot a mai napon az alulírt bizottság előtt sikerrel letette.

Kelt Miskolc 1943 évi augusztus hó 18 n.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK
Fűtőház főnöksége Beregszász
2240/1943 rsz

A vizsgáló bizottság:

Gebe Endre
főmérnök

Bronár József
műsz. tanácsos

Jiményi Lukács
műsz. tanácsos.

Jegyzet: A kereskedelemügyi m. kir. miniszter 48544/III. 1908. sz. rendelete alapján.

Pallas nyomda, Budapest 36413. — 1940.

Vizsgálati bizonyítvány

szállta Kárpátalját. Ebben az időben apám tartalékos honvéd volt, a szabadságolási igazolványa szerint az eltávozás 1944. október 17-én 18 órától 1944. október 21-én 18 órával végződik. Apám elmondása szerint az utat – Sárospataktól Tiszacsomáig – majdnem gyalog tette meg. Mikor megérkezett Tiszacsomára, október

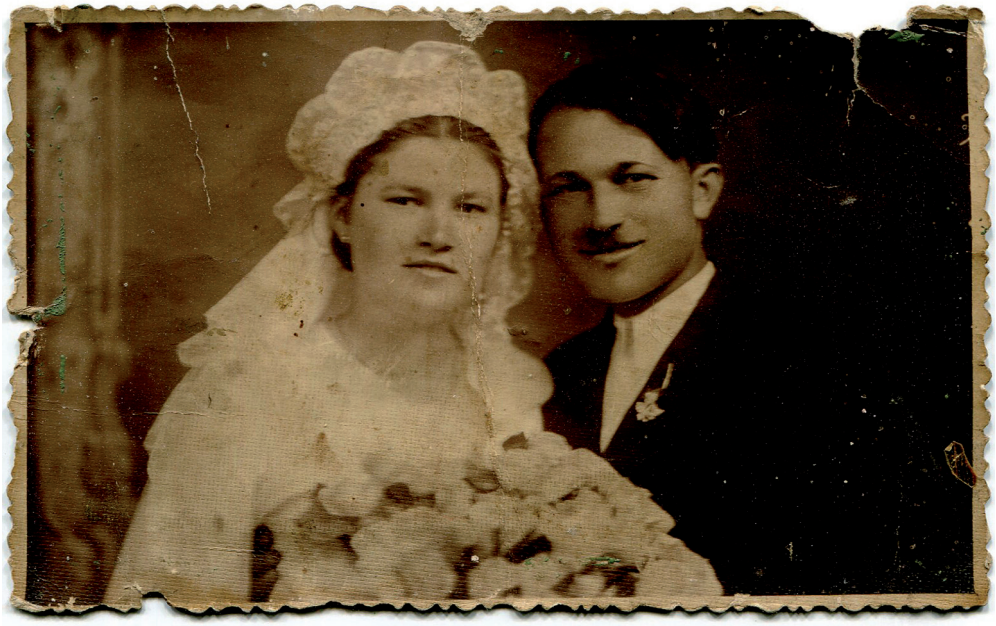

Bakancsos Lászó és felesége Jászik Anna

Szeg vármegye.
város.

Házassági anyakönyvi kivonat.

Folyó-szám	A házasságkötés helye és ideje (év, hó, nap)	A vőlegény: családi és utóneve, állása (foglalkozása), vallása, születési helye és ideje, lakhelye	A vőlegény: szüleinek családi és utóneve	A menyasszony: családi és utóneve, állása (foglalkozása), vallása, születési helye és ideje, lakhelye	A menyasszony: szüleinek családi és utóneve	A házasságkötési tanuk családi és utóneve, lakhelye	Házasságkötési kijelentések. Aláírás előtt esetleges megjegyzések. Aláírások.
15	Nagylégány 1940 április 27.	Bakancsos László kisbirtokos g. kath. szül. 1913 márc. 13 Tiszacsoma lak: Tiszacsoma	Bakancsos István Szabó Rozália	Jászik Anna g. kath. szül. 1920 július 18. Nagydobra lak: Nagydobra	Jászik János Antalek Julianna	Molnár József Nagydobra Jászik Miklós Nagydobra	Jászik Viktor anyakönyvvezető mint polgári hatósági közreműködő az itt nevezett és előtte együttesen jelenlevő házasulókat, miután azok előtte a két tanu jelenlétében személyesen külön-külön kijelentették, hogy egymással házasságot kötnek, a törvény értelmében házastársainak nyilvánította. Aláírva: [illegible] s. k.

Utólagos bejegyzések. — Kiigazítások.

Bizonyítom, hogy ez a kivonat a Nagylégányi anyakönyvi kerület házassági anyakönyvével szószerint / tartalmilag megegyező.

Kelt Nagylégány 1942. 10. 10.

Nyt. sz. 481/1942 k. díj. 2.00

K. H.

Rabo Kálmán
anyakönyvvezető

12. r. sz.

M. kir. Állami nyomda, Budapest 1942. — 1287.

16. sz. minta az A. U. 115. §-ához.
10 drb ára 12 fillér.

Bakancsos Lászó és Jászik Anna házassági anyakönyvi kivonata

21. volt. Ezt igazolja Tiszacsoma község elöljárója és körpecsétje is: jelentkezett Tiszacsomán 1944. október 21. aláírás: Becza István.

Apámnak nagyon fontos döntést kellett meghozni: vagy visszatér a szovjeteken keresztül Sárospatakra, vagy a családja mellett marad. Az utóbbit vá-

lasztotta és helyesen döntött! Lehet, hogy ennek a döntésnek köszönhette az életét, Éva (1946) és én (1954) pedig, hogy megszülettünk erre a világra. A kárpátaljai magyarságra a szovjet megszállás után terror, ”málenykij robot” és Donbász várt, – 47 év elnyomás. Az ukrán függetlenség kezdetétől a mai napig tartó időszak (1991–2020) egy külön történelmi kor, amelyről később fogok szót említeni.

Szabadságolási igazolvány.

Érvényes 1944 évi október hó 21-től 10 napig.

Bakancsos László tart. honv.

azonossági száma: Beregszász

m. város járás Bereg megye Magyar ország állam

ideiglenes szabadságot engedélyeztem.

A szabadság 1944 évi okt. hó 12-én kezdődik és 1944 évi okt. hó 21-én végződik.

A szállítási költségeket a szabadságolt viseli.

A szabadságolt a katonadijszabás szerinti menetdijakat a következő vasutállomások között való egyszeri utazás alkalmával köteles fizetni.

Honnan	Hova	A jegykiadó vasúti állomáshely és kelti helységének bevonata
Sárospatak	Beregszász	
Beregszász	Sárospatak	

Az utazás polgári ruhában történik (lásd Tudnivalók 4. pontját).

Személyleírás:

Kora 35 év; Szája rendes; Testalkata közép; Orra --; Arca kerek; Beszél magyarul; Haja sötét szőke; Különös ismertetőjelek —; Szeme kék

Kelt Sárospatak, 1944 évi okt. hó 12-én.

A szabadságolási igazolvány tulajdonosánál a következő kincstári ruházat van:

Sapka; Bakancs (csizma)

Köpeny (mente); Nyakszegély celluloidból

Zubbony; Kenyértarisznya

Nadrág; Oldalfegyver szíjazattal

Fehérnemű; Köpenyszíj

Nevezett minden illetménnyel bezárólag van ellátva.

Kelt Munkács, 1944 évi okt. hó 17-én.

Olvasólag megvizsgálta és aláírásommal látta el:

Jelentkezés igazolására szolgáló hely.

Jelentkezett Sárospatak 1944 évi okt. hó 21-én.

Bakancsos László

DEBRECENI TÁRSASÁG TISZÁNÁNA MÚZEUM 1939

I. A szabadságolt magatartása.

1. Az ideiglenesen szabadságolt katona, a tényleges viszonyhoz tartozó katonai egyének közé sorol, eredetileg katonai büntető hatáskörbe és fegyelmi fenyítő hatalom alá tartozik.

2. Katonai szolgálati viszonyához fűlyó ügyekben annak a csapattest (intézet stb.) parancsnokságnak van alárendelve, amely részére a szabadságot engedélyezte és pedig, ha a szabadságolt helyén helyőrség van, az állomásparancsnokság útján.

3. A szabadságolt, milyelyt szabadsághelyén 24 óránál tovább tartózkodik, köteles megérkezését és távozását személyesen, egyenruhában történően jelenteni és pedig

a) Oly helységekben, ahol helyőrség van, az állomásparancsnokságnál. Ha a szabadságolás helyén, a szabadságolt csapattestének valamely része állomásozik, akkor ennél a parancsnokságnál is jelentkezni köteles.

b) Oly helységekben, ahol nincs helyőrség, de van csendőrség, a csendőrőrsparancsnokságnál.

c) Oly helyen, ahol se helyőrség, se csendőrség nincs, ott a községi elöljáróságnál (rendőrségnél).

4. A jelentkezésnek 24 órával a megérkezés után és a távozás előtt kell megtörténnie. Az ellátványát azonban csak 14 napot túlhaladó tartózkodásnál kell külön bejelentenni.

A jelentkezés megtörténtét a szabadságolási igazolványnak e célra üresen hagyott részén, igazolatni kell.

5. A szabadságolttnak, ha az ország határain belül szabadságolási helyét változtatni akarja, vagy onnan időközben eltávozni kíván, ehhez külön engedélyre nincs szüksége, — köteles azonban tartózkodási helyének változással, valamint engedélyezett szabadságolási helyétől 14 napnál tovább terjedő minden ideiglenes eltávozását annak a csapattestnek (hatóságnak, intézetnek, stb.), mely a szabadságot engedélyezte — esetleg a 3. pontban felsorolt parancsnokság stb. útján — bejelentení és minden körülmények közöti - a szükséghez képest körvetető egyének kijelölésével által — gondoskodni arról, hogy a katonai szolgálatra vonatkozó parancsok neki bármikor kézbesíthetők legyenek.

Ily esetben azonban a szabadságának a katonadijszabás szerinti menetdijak helyett, a rendes érvényben levő polgári menetdijat kell megfizetnie.

6. Külföldre történő utazáshoz az illetőleg hadtestparancsnokság külön engedélyére van szükség.

II. Tudnivalók a szabadságolási igazolványra vonatkozólag.

1. A szabadságolási igazolvány nyomdai ára 2 fillér. (M. E. 51.000/eln. 7. k. 1938. sz.) Az igazolvány kiadásáért, a MÁV és ennek kezelésében levő helyiérdekű vasutakon, továbbá a magánvasutak vonalain, egy vagy több szabadságolási helyre, azoda- és visszautazásának a katonadijszabás szerinti menetdijat fizeti.

2. A szabadságolási igazolvány, utazási igazoló okmányt képez ugyan, — azonban csak akkor érvényes, ha az szabályszerűen, olvashatóan és teljesen ki van töltve, valamint, ha a szabadság engedélyezésére jogosult parancsnokság (hatóság, intézet, stb.) hivatalos körbélyegzőjének lenyomatával és az engedélyezésre jogosult parancsnok aláírásával van ellátva. A körbélyegzővel nem rendelkező parancsnokságok által kiállított szabadságolási igazolványokat, a legközelebbi előljáró parancsnokság látja el körbélyegző lenyomatával.

3. A kitöltésnél különös gondot kell fordítani egy a kiinduló, mint a szabadságolási hely nevének pontos bejegyzésére. Amennyiben ezek nem volnának vasút- vagy hajóállomások, a legközelebbi fekvő vasútállomást (hajóállomást), ahonnan és ahová a jegy váltása történik, fel kell tüntetni. Külföldre történő szabadságolásoknál a szabadságolási hely felett első határ-, pl. „Románia kilépő határállomások” megjelelendő.

4. Polgári ruhában való utazás engedélyezésének csak külföldi szabadság vagy pedig külön ilyenképen rendelt szabadságolások (pl. tartós szabadságolás, felülvizsgálatáig történő szabadságolás) alkalmával lehet helye. Más esetekben az 1. oldalon „Az utazás polgári ruhában történik” stb. szövegez áthúzással törölni kell.

5. A szabadságolási igazolványt a jegy váltásakor az állomáspénztárnál az állomáshely és kiindulóvonal vasutállás végett be kell mutatni. Vizsgáló kalauznak jegyével együtt fel kell mutatni.

6. Az érvényét vesztett szabadságolási igazolványokat bevonulás alkalmával a kiállító parancsnokságnak kell beszolgáltatni.

Nyomda- és kiadóvállalat Budapest, Lőrinc-utca 19.

Bakancsos Lászó szabadságolási igazolványa

Apámnak az úgynevezett „dögcédulája”

A német megszállást, a Szálasi-kort, a „barna veszedelmet”felváltotta a sztálinizmus, a „vörös veszedelem” és a délibáb kommunizmus, csöbörből vödörbe estünk. A kárpátaljai magyarok, de még a nem magyarok is azt hitték, hogy ez a megszállás rövid életű lesz. Tévedtek! A Szovjetunió még 47 évig agonizált és 1991-ben a független Ukrajna részévé váltunk. A nagy német nyomás és a zsarolás hatására Horthy Miklós lemond kormányzói tisztségéről 1944. október 16-án. Szálasi Ferenc átveszi a hatalmat, ezzel a politikai diktátummal és aktussal megpecsételődött Magyarország és a kárpátaljai, felvidéki, erdélyi és délvidé-

ki magyarság sorsa. Az 1947-es Párizsi diktátum még több területet csatolt el Magyarországtól, mint a Trianoni diktátum 1920-ban. Horthy Miklós lemondási nyilatkozatát 1944. október 16-án aláírja és Szálasit megbízza a kormányalakítással. Szálasi – hogy az alkotmányjogi kiskapukat kikerülje –, nemzetvezetői titulust gondolt ki a maga részére, amely magába foglalta az államfői és kormányfői feladatokat. A törvényt a jelentősen csonka parlament november 3-án elfogadta. Szálasi november 4-én a királyi várban (ismerős dátum 1956. november 4.) a jelenlévő képviselők előtt feleskü szik a Szent koronára. Ezzel elkezdődik Szálasinak, a németeknek és pribékjeinek az ámokfutása.

Szálasiék ámokfutását felváltotta a szovjetek diktatúrája és kegyetlensége. A II. világháborúban a szovjetek Magyarország- Kárpátalja elleni háborús akciója Beregszászban kezdődött el. A szovjet-orosz hadsereg által elkövetett légi támadás 1944. október 9-én történt, váratlan, gyáva és kegyetlen támadás volt. Fő célja az volt, hogy az Észak-Erdélyből visszavonuló, tehetetlen sebesülteket szállító szerelvényt lebombázzák és a 4. számú Ukrán Front bevonulása előtt megfélemlítsék a kárpátaljai magyarságot. Ezzel a lépésükkel az oroszok megmutatták, hogy nem ismernek sem istent, sem embert, nem kegyelmeznek senkinek, sem gyereknek, sem civilnek, sem katonának.

Lentről a második sorban, jobbról a harmadik Bakancsos László

Apám vasutassapkájának kokárdája

Antónikné Polónyi Katalin a következőképpen emlékezett a történtekre: „Szörnyű volt… Déli 12-kor egy lopakodó bombázóraj Nagymuzsaly felől a vasúti hidat és a sebesülteket szállító szerelvényt, amely a hídtól nem messze az állomás felé haladt, repeszbombákkal megszórta. A katolikus templom tornyából vették észre a nagyon alacsonyan, mindössze 50-60 méteren szálló gépeket. A hidat nem érte bombatalálat, viszont nagyon sok volt a halott és a sebesült, ekkor megszólaltak a szirénák, s a gépek a Vérke vonalán haladva a Jókai utca felett repültek be a Kazinczy utcába, majd a vasútállomást bombázták. A Jókai utca végén a Vérkeparti kis zsákutcában az iskolából hazatérő 15 éves gimnazista lányt golyószóróból lelőtték, aki a helyszínen elvérzett. A Kazinczy utca bal oldalán lévő két lakóházat bombatalálat érte. Az egyikben Haluskai Rózsika két lányával még érkezett leszaladni a kertjükben épített bunkerbe, de a házuk a szomszéd házzal együtt rommá lett, telitalálatot kapott. A vasútállomást csak egy bombatalálat érte – a pénztárhelyiséget (ez az épület középső terme volt, mint napjainkban). Itt a jegyeket kiadó pénztárosnő és az akkor érettségizett lánya – aki a háborús időkben mindig az anyja mellett volt – kirohantak és még elérték a Fő utca emeletes házait. Ott érte őket a sortűz, amit az alacsonyan szálló gépek adtak le rájuk. Mindketten meghaltak, mielőtt bekerültek volna a kórházba. Még találat ért két saroképületet az állomással szemben lévő utcában. Sok katona a vonatra várva az állomás előtti téren halt meg. A kórházból minden éjjel lovas szekérrel vitték ki a halottakat a katolikus temetőbe, ahol a pap éjjel is ott volt a kis kápolnában és beírta a nevüket, adataikat a füzetbe, majd az egyház halotti anyakönyvébe."

Csanádi György 13 évesen élte át a borzalmakat. Így emlékezett: "Nagyszőlős felől váratlanul, alacsonyan szállva hét szovjet gép repült be a város fölé, majd kb. 10 perc múlva még öt, amelyek a vasútállomást és környékét bombázták. Az állomáson álló szerelvények és a vasúti csomópont volt a célpontjuk, ennek ellenére nagyon sok civil áldozata is volt az akciónak. Az emberek megszokásból nem mentek az óvóhelyekre. A magyar és a német rádiók szinte állandóan légi riadót jeleztek, de Beregszászt egyszer sem bombázta az ellenség… egészen október 9-ig. Sajnos ez a tévhit sok ártatlan életébe került."

Dr. Almássy Sándor így emlékezett:" Egy esetben azonban Beregszász is elszenvedett légitámadást. A városi vasútállomáson kora ősszel egy magyar fogatosztag vagonírozott be. Délelőtt nagy magasságban átrepült egy Lockhead távolsági vadászfelderítő repülőgép… A város környékén légvédelmi tüzérség nem volt, így délután akadály nélkül repült rá a vasútállomásra hármas kötelékben a 27A Leand Liese-ben átadott szovjet felségjelű repülőgép Douglas Boston, lebombázva a bevagonírozó magyar osztagot és a környező utcákat. Majd egy kört téve megkerülte a beregszászi Nagyhegyet, megismételte a repülést és másodszor is bombázta a célpontot. A támadás után, mint élleventéknek, kötelességünk volt részt venni a mentésben. A hivatalos szervek nem fogadtak, pontosabban fogalmazva elzavartak bennünket a bombázott területről. Ettől függetlenül volt alkalmam látni a kerítésre felkent emberi testrészeket és egészben maradt hullákat is. A repülőgépek gépfegyver sorozatokat is leadtak, és az egyik iskolatársam (az idősebb Sáradi fiú, aki az állomáson tartózkodott) golyót kapott a fejébe és ott halt meg. Tudtommal, több mint száz áldozata volt a támadásnak, akiket a római katolikus temetőben temettek el."

„Hedze" a régi „Fritche" tanya, gazdaság.
A képen a cselédház, amelyben a szovjet határőrök voltak elhelyezve. Fotó: 1945.

A gazdaságnak pálinkafőzdéje, ecetgyára, jelentős (kb. 200 ha) földje, erdeje, jószágállománya és homokbányája volt.

A Beregszászi Magyar Konzulátus szervezésében minden évben megemlékeznek a katolikus temetőben elhantolt hős honvédekről és a vasútállomás falán elhelyezett emléktáblánál. A kárpátaljai magyar társadalmi szervezetek, a magyar oktatási intézmények és a beregszászi magyarok emlékeznek az 1944. október 9-i tragikus eseményekre.

Mindezek után a kárpátaljai magyarság számára a legtragikusabb, legembertelenebb időszak következik. Megmutatja az arcát „az ember közeli szocializmus", amely lábbal tiporja a nemzetközi jogot és az általános emberi jogokat. 1944. november 13-án megjelenik a 4. sz. Ukrán Front 0036 sz. határozata. A határozat b) pontja kimondja, hogy:" A német és a magyar nemzetiségű hadköteles személyeket, akik Kárpátontúli Ukrajna felszabadított területén élnek külön csapatokban, listák szerint szigorúan őrzött kíséret alatt hadifogolytáborba kell irányítani. A 0036 sz. határozat a) pontja a következőképpen fogalmaz: „…egész sor településen német és magyar nemzetiségű hadköteles személyek élnek, akiket ugyanúgy, mint az ellenség katonáit le kell tartóztatni és hadifogolytáborba kell irányítani. Ezzel a mondatával a határozat elárulja magát, hogy nem csak hadifoglyokat, hanem a civil lakosságot is internálták fogolytáborokba Szovjetunió különböző tájaira, egész Szibériáig.

Később a nemzetközi közvélemény előtt úgy állították be, hogy a civil lakosságot nem bántották, nem internálták.

> **A városparancsnokság 2. sz. parancsa 1944. november 13-án:**
> Folyó évi november hó 14-től három napon belül jelentkezni kötelesek a legközelebbi városparancsnokságnál mindazok a katonák és tisztek, akik a magyar és német hadsereg kötelékébe tartoztak és a felszabadított Kárpátalja területén maradtak. Jelentkezni tartoznak magyar és német nemzetiségű hadköteles egyének is 18 évtől 50 éves korig.
> Ezen határidőn belül kötelesek ugyancsak jelentkezni mindazok, a magyar megszállás alatt a rendőrség vagy csendőrség szolgálatában álltak.
> Jelentkezni csak a városparancsnokságnál lehet, naponként reggel 9-től este 7-ig. A jelentkezés utolsó napja 1944. november 16. Mindenki, aki a jelentkezésnek nem tesz eleget, le lesz tartóztatva és a haditörvényszék elé kerül.

A 0036. sz. határozatot és a 2. sz. parancsot eljuttatták a magyar falvakba a községi népbizottság tagjainak és a kisbírók dobbal értesítették a lakosságot. Igy történt ez Tiszacsomán is. Közigazgatásilag a Mezőgecséhez tartozó Tiszacsomának 1944-ben 718 lakosa volt, ebből 116 személy volt internálva Szolyvára. A lágerekből 70-en hazatértek, 46-an pedig a Szovjetunió koncentrációs táboraiban jeltelen vagy tömegsírokban vannak elhantolva. A lágerekben odahalt tiszacsomaiak emlékére a KMKSZ tiszacsomai alapszervezete 1990. július 15-én kopjafát állított. A kopjafa elkészítésében nagyrészt vállalt Csirpák Viktória, aki a motívumokat mintázta meg, Ruszin Ferenc Szilárd asztalosmester és jómagam, Bakancsos László asztalosmester, az alapszervezet elnökségi tagja. 2002-ben a félben álló görögkatolikus templom falára Bakancsos László kezdeményezésére (Veres Péter festő, grafikus tervei alapján) emlékművet állítottak.

1944.
A sztálini-kommunista önkény tiszacsomai áldozatai:

1.	Ábrány István - 1918.	24.	Nagy Károly – 1897.
2.	Ábrány Sándor – 1913.	25.	Nagy Károly – 1924.
3.	Babinec Béla – 1925.	26.	Pallagi András – 1922.
4.	Babinec Mihály – 1911.	27.	Pallagi Sándor – 1925.
5.	Bakancsos Elek – 1903.	28.	Papp Péter – 1897.
6.	Bányász József – 1908.	29.	Papp Imre – 1923.
7.	Beca András – 1906.	30.	Pál József – 1924.
8.	Csuha Dezső – 1905.	31.	Popovics József – 1921.
9.	Dobronyi Bálint – 1904.	32.	Pősze Péter – 1910.
10.	Fekete Miklós – 1901.	33.	Ráti Gyula – 1906.
11.	Fekete Miklós – 1914.	34.	Ruszin Bálint – 1902.

12.	Jakab Elek – 1905.	35.	Szuhán József – 1905.
13.	Jakab Albert – 1924.	36.	Szérceg Elek – 1911.
14.	Jakab Mihály – 1923.	37.	Tóth István – 1902.
15.	Jakab István – 1898.	38.	Tóth József – 1901.
16.	Kosztyu Mihály – 1905.	39.	Tóth Lajos – 1896.
17.	Kosztyu János – 1921.	40.	Varju Bertalan – 1910.
18.	Kosztyu János – 1921.	41.	Vizosztek József – 1923.
19.	Kosztyu Péter – 1896.	42.	Jakab Béla – 1924.
20.	Kosztyu József- 1901.	43.	Gerics Miklós – 1921.
21.	Kovács Miklós – 1914.	44.	Papp György – 1901.
22.	Molnár Endre – 1913.	45.	Pap József – 1912.
23.	Nagy Károly – 1913.	46.	Popovics László – 1916.

„Ember: küzdj és bízva bízzál” Madách Imre

Állíttatták a tiszacsomai görögkatolikus egyházközség és Tiszacsoma lelkiismeretes áldozatkész családjai.

2002. november 24.

A kopjafa állításkor azt javasoltam, hogy ne kopjafát, hanem azonnal emlékművet építsünk, de a többség azt javasolta, hogy majd jövőre. Az egy évből 12 év lett és sajnos Kárpátalján az utolsóként épült meg az emlékmű. Amikor a majdnem romokban álló templom falán felépült az emlékmű, a kishitűek azt mondták, hogy a templom soha nem fog felépülni, azért nem támogatták anyagilag az emlékmű templom falán való elhelyezését. Az akkori papnak nem tetszett az idézet, mondván, jobb lett volna egy bibliai idézet. A kritizálóknak az egyik legmegdöbbentőbb kifogása az volt, hogy a sztálinizmus mellett miért írtam a fejlécre, hogy a kommunista önkény tiszacsomai áldozatai. A kommunista szó sértett egyes személyek önérzetét, mintha a kommunistáknak (az akkor élőknek) semmi közük nem lett volna a három napos munka szörnyűségeihez (1917–1990 között a bolsevik-kommunista önkénynek a világon 100 millió áldozata volt (Szolzsenyicin)).

A sztálini-kommunista önkény tiszacsomai áldozatainak emlékműve

A „málenykij robot" áldozatainak emlékére elsők között felépült gecsei emlékmű. 1990. szeptember 21.
Az előtérben Ortutay Elemér görög-katolikus és Popovics Dimitrij pravoszláv papok.

A gecsei emlékmű létrehozói.

Tiszacsomán a 0036. sz. határozatot és a 2. sz. parancsot majdnem mindenki komolyan vette; mindenki három napos élelemmel, pokróccal felszerelkezve, a régi leventeotthon udvarán gyülekezett, hogy onnan Beregszászba menjenek a gyülekező helyre. Mindenki nagyon feszült volt: az anyák, feleségek és gyerekek. Mindenkiben ott motoszkált a kérdés, hogy ez valóban csak három nap lesz, három hét vagy talán több, nem tudták. Apám és három testvére: András, István és Lajos, valamint közeli barátai, Major Jenő és Bányász Miklós úgy döntöttek, hogy megszöknek. Háromnapi élelmük van és takaró is, lesz, ami lesz, valahol meghúzzák magukat és kivárnak. Tudták, hogy az életükkel játszanak, de mégis bevállalták a szökést. November 19, 20 és 21-én, amikor az asszonyok elmerészkedtek Szolyvára élelmet vinni a férfiaknak, látták a szögesdrótkerítést, az ott lévő állapotokat és kegyetlenkedéseket, hozták a hírt, hogy ez nem három napos munka lesz, hanem lehet, hogy évekig tartó kényszermunka valahol a nagy Szovjetunióban.

Sajnos igazuk lett, sokuk számára egy, két, három, négy, öt, hat év, vagy még ennél is több jutott osztályrészül a donbászi szénbányákban, az Urál vidékén vagy Szibériában.

Apám vasutassapkában és baráti köre. Fotó: 1942

A beregszászi gyülekezőhelyen a csomaiak számára felajánlották, hogyha ukrán nemzetiségűnek vallják magukat és aláírnak egy nyilatkozatot, akkor mindannyiukat haza engedik. Ez azért történhetett meg, mert a bejegyzés során felfigyeltek arra, hogy a csomaiak mindannyian görögkatolikusoknak és magyarnak vallották magukat. A csomaiak közül senki sem fogadta el az ajánlatot, hűek maradtak hitükhöz és magyarságukhoz. Sajnos 46-an az életükkel fizettek a hűségükért!

Dálnoki Miklós Béla magyar miniszterelnök 1945. január 7-én az elhurcoltak hazabocsátása érdekében intézett levelet a szovjet kormányhoz, melyben külön említést tesz a kárpátaljai deportáltakról. Idézet a levélből:"…ugyancsak elvittek Bereg vármegye trianoni területéről, a Beregszász-Vásárosnamény műúttól keletre eső községekből november 21-én a 18-50 év közötti férfiakat. Ez utóbbiak közül a papokat, ruszinokat, cigányokat, zsidó és görögkatolikus vallásúakat visszaküldték Beregszászból a családjukhoz."

„ A mai 4 sz. Kossuth Lajos középiskolában folyt le a jelentkezés. Odamentünk az iskolába és ott fogadott bennünket az NKVD. Magyar igazolványt vittünk magunkkal, a magyar nemzetiségűeknek a pecsétet nem ütötte bele az NKVD, tehát ez azt jelentette, hogy tovább folytatva utunkat a folyosón, minket beterelteK az iskola nagy udvarába. Aki pedig nem vallotta magát magyarnak, annak betették a háromszögű pecsétet erre az igazolványra és azokat a másik udvarba, az előkertbe terelték, onnan aztán szabadon engedték őket." (H.S. Beregszász)

Apámék 1944. november 18-tól 1945 áprilisáig bujdokoltak Nagybaktán, Muzsalyban és a muzsalyi hegyen, Váriban, Haláboron és Dédában. Voltak bátor emberek, akik segítettek nekik a bujdosásban. Éjszakánként mozogtak egyik faluból a másikba, hogy az NKVD emberei ne vegyék észre őket. A falvakban, így Tiszacsomán is létrehozták a községi népbizottságokat. A hozzátartozók családjainál szúrópróbaszerű házkutatásokat végeztek, de nem találták a bujdosókat. 1944 karácsony éjszakáján is így történt, a népbizottsági tagok úgy gondolták, hogy karácsonyra feltehetőleg hazajönnek a bujdosók, házkutatást végeztek, de nem találtak senkit. Anyámat, Bakancsos Annát és Major Julis nénit a nagy hidegben, lenge ruházatban az udvaron vallatták, de hiába, mert nem tudták és nem is tudhatták, hogy hol vannak, merre járnak a szökevények. 1945 március vége felé már sem idegileg, sem fizikailag nem bírták a megpróbáltatásokat és úgy döntöttek, hogy az éjszaka folyamán felkeresik a tiszacsomai népbizottság legelvetemültebb tagját és „elbeszélgetnek vele…" Ez a találkozó egyik éjszaka meg is történt. Feltehetően az illető elmondta a történteket a többi népbizottsági tagoknak. A bujdosók előjöttek a rejtekhelyeikről, a népbizottság tagjai pedig nem jelentették fel őket. Mi lehetett az oka, hogy nem jelentették: a) lehet, hogy hatása volt az „elbeszélgetésnek"; b) úgy döntöttek, hogy nem jelentenek, majd az illetékeseknek azt fogják mondani, nem vették észre, hogy hazajöttek; c) vagy megszólalt bennük a lelkiismeret, mert a népbizottsági tagok és a szökevények között közeli rokonsági kapcsolat volt.

Elérkezett 1945. május 9-e, a győzelem napja; viszonylag enyhült a helyzet, az ügy elsimulni látszott. Mindenki fellélegzett, hogy vége a háborúnak, végre beköszönt a béke…

Az 1945. év félelmet, rettegést és gyászt hozott a kárpátaljai magyarságnak. Kilátástalan volt a jövő. A nagyszülők, feleségek, testvérek és gyerekek hiába várták a hozzátartozókat. Szolyva után senki sem tudta, hogy merre lehetnek, a Szovjetunió melyik sarka felé zakatol velük a végzet vonata.

Elvitték a magyar férfiak színe javát, a dolgos kezeket, nem volt, aki tavasszal megfogja az eke szarvát, helyükbe léptek a dolgos asszonyok, akik szántottak, vetettek. A ló kantárját pedig a 10-12 éves gyerekek fogták, akik szintén kivették a részüket a család eltartásából. Ezeket az asszonyokat és gyerekeket

az egri vár védőihez hasonlítom, akik nagymértékben hozzájárultak az egri vár védelméhez és a török elűzéséhez. Az akkori családokat, kárpátaljai magyarságot a megmaradás és a túlélés ösztöne mentette meg. Mi, utódok hálával és köszönettel tartozunk ezeknek az embereknek, azért, hogy kitartottak, példát mutattak számunkra hitből és szeretetből. Az akkori kommunista, ateista sztálini diktatúrának, ideológiának az volt a célja, hogy ne csak elpusztítsa lélekben, de fizikailag is megsemmisítse a kárpátaljai magyarságot. Tévedtek, nem sikerült! Nem számoltak azzal, hogy az elmúlt ezer év megtanított bennünket a túlélésre. Túléltük a tatárt, a törököt, az osztrákot, a németet, a szovjetet és túl fogjuk élni a jelenlegi ránk nehezedő gazdasági, ideológiai nyomást és túl fogjuk élni a COVID-19 koronavírus fertőző betegségét is!

Ma 2020. április 12-e van, a kereszténység legnagyobb ünnepe, Húsvét. Jézus Krisztus feltámadásának az ünnepe, amikor feltámadásával „legyőzte halállal a halált és a sírban lévőknek életet ajándékozott", így szól a görögkatolikus egyházunk egyik húsvéti éneke.

Ma az egész világon rendhagyó húsvéti ünnepet tartanak a Vatikántól kezdve a keresztény-keresztyén egyházakon keresztül, kijárási tilalmat vezettek be. Két vagy három főnél több személy nem gyülekezhet, be kell tartani egymástól a két méteres távolságot. Mindenkinek kötelező az egészségügyi maszk használata. A templomokban csak a TV-én vagy interneten keresztül szabad istentiszteletet vagy szent misét közvetíteni.

Ma, Tiszacsomán is rendhagyó pászkaszentelés történt. Demkó Ferenc atya, esperes, helynök reggel 9 órakor elindult a faluban, az emberek a kapu elé kihelyezték a pászkás kosarakat és Ferenc atya megszentelte a pászkát, a sonkát, a bort és a kosárban lévő finomságokat. Az idei húsvétot szerényen, fegyelmezetten és méltóságteljesen ünnepeljük, bízva abban, hogy jövőre, a húsvéti hagyományoknak megfelelően fogunk ünnepelni.

Egy húsvéti vers, melyet anyám tanított nekem:

Meghasadt a kárpit, megnyílt a koporsó,
Jézus halálakor zengett a sok jajszó,
Sötét gyászba borult az egész természet,
Midőn Jézus Krisztus a keresztfán szenvedett.

Harmadnapra megnyílt a sír szája,
Kilépett belőle egeknek királya,
Ezzel mutatta meg, hogy lesz föltámadás,
S lesz az életünknek örök jutalmazás.

Ma a világon 1 777 000 (egymillió hétszázhetvenhétezer) fertőzött beteg van és a betegségnek 110 000 (száztízezer) áldozata.

Kárpátalján a Beregszászi járásban 2020. április 11-én szombat 12 órától április 13-ig este 19 óráig még az utcára sem szabad kimenni. Be vagyunk zárva otthonainkba, akárcsak a tanítványok, akik a zsidóktól való félelmükben bezárkóztak és a zárt ajtókon keresztül Jézus megjelent közöttük így szólva: „Békesség nektek". Biztos vagyok benne, hogy Jézus a mi otthonainkban is jelen van, csak az a kérdés, hogy be engedjük-e őt a szívünkbe.

Miután a 4. sz. Ukrán Front áthaladt Kárpátalján és elfoglalta azt, sokan – akkor is, és ma is – úgy gondolták, hogy azonnal a Szovjetunió részévé váltunk, de ez egy téves felfogás, hiszen a szovjetek annektálták* Kárpátalját Magyarországtól. Létrehozták az annektáló ország közigazgatását, de a Szovjetunióhoz csak az 1947-es Párizsi Békediktátum után tartoztunk, ami azt jelenti, hogy 1947. február 10-ig Kárpátalja minden lakosa magyar állampolgár volt.

1945-ben a szovjet hatóságok megtalálták azokat a személyeket – mondhatni minden faluban –, akik hajlandóak voltak együttműködni, kollaborálni velük, megtalálták a helyi baloldali gondokozású embereket, milicistákat és besúgókat, akik, hogy kedvébe járjanak az új hatalomnak, mindenre képesek voltak. Megjelentek a falvakban a „kis sztálinok", akik mindenben túl akarták teljesíteni a hatalom kéréseit, hogy megfeleljenek az elvárásoknak. A „kis sztálinok" nélkül

A demográfiai helyzet 1948-ban. Akkor 41, ma 21 óvodáskorú gyermek van. Középen a siró fiú Papp Lajos, tőle jobbra sötét felsőben nővérem Bakancsos Ottilia. A fölötte álló kislány Bakancsos Éva nővérem

Sztálin nem tudta volna végrehajtani istentelen és embertelen „nagy terveit". A deportált és még itthon maradt fiatal férfiakat, tisztségviselőket, papokat a legkülönbözőbb vádakkal illették, de a legcinikusabb vád az volt, hogy hazaárulók. Holott ezek az emberek soha nem tagadták meg hitüket és hűségüket nemzetükhöz, országukhoz, a szovjet rendszer árulói sem lehettek, mert nem fogadtak hűségesküt a szovjeteknek, sem állampolgáraik nem voltak.

A Szovjetunió területén létrehozott koncentrációs táborokat az NKVD és a SZMERS hozta létre. A táborokban több millió ellenségnek tartott hadifogoly,

deportált, internált személy volt elhelyezve, főképpen az Urál, Szibéria, Kaukázus és Ukrajna területén (Szambor, Donyeck-medence, Krivoj Rog, Boriszov).

1944 decemberében és 1945 januárjában nagyon sok levél és kérelem fut be az illetésekhez, hogy engedjék szabadon az ártatlan embereket. Mehlisz vezérezredes, a 4. sz. Ukrán Front hadi tanácsának tagja az elsők között kezdett érdeklődni, hogy milyen okból pusztulnak tömegesen az internáltak. Ennek az lett az eredménye, hogy Mehlisz aláírt egy olyan határozatot, amely lehetővé tette a betegek hazatérését. Így január 20 és 30-ka között több száz legyengült foglyot engedtek haza. A levéltári anyagok igazolják, hogy Sztarij Szambori lágerrendszer közül a legtöbb fogoly Szolyván halt meg, ugyanis a táborban flekktífusz és vérhas járvány tört ki, naponta százával pusztultak az emberek. Szekéren, mint a kévét, keresztbe rakva szállították a halottakat a kivájt tömegsírokba. A legborzasztóbb, hogy a halottakat a táborban lévő foglyokkal kapáltatták be. Amikor a jelenlévők mondták az orosz katonának, hogy van közöttük olyan, aki még él, az orosz katona úgy felelt: "davaj, davaj, kopáj, kopáj". Egyes túlélők szerint – nem tudom, hogy legenda vagy valóság – lehetséges, hogy valakik bosszúból őrölt üveget tettek az ételükbe, és nem flekktífuszban, vérhasban, hanem gyomorvérzésben haltak bele az emberek (ősi kínai mérgezési módszer).

Az első férfi, aki hazatért a szolyvai lágerből Beca József volt, 1924-es születésű tiszacsomai lakos 1945 január végén. Amikor elvitték a lágerbe 85 kg testsúlyú férfi volt, amikor hazatért 55 kg-ot nyomott, alig ismerték meg a hozzátartozói a csontsovány, legyengült embert. A lágerbe internáltak 1946 és 1950 között kezdtek hazatérni, már akik életben maradtak. A politikai foglyok, a szovjet nép ellenségei, a papok, akik 10-25 évet kaptak, 1950 és 1953 között szabadultak Sztálin halála után.

A Népképviselők Kárpátaljai Területi Tanácsának határozata az internált állampolgároknak járó kedvezményekről

Tervezet

A területi tanács elítéli a 4. sz. Ukrán Front parancsnokságának törvénytelen cselekedeteit, megengedhetetlennek tartja az ilyen tetteket egy civilizált országban. Részvétét fejezi ki az alaptalan megtorlások áldozatainak, rokonainak és hozzátartozóiknak. Erejéhez mérten biztosítani igyekszik az anyagi és erkölcsi kárpótlást a törvénytelen megtorlások okozta sérelmekért.

A dolgozók képviselőinek területi tanácsa elhatározta:

Törvénytelennek tekintendő a 4. sz. Ukrán Front katonai tanácsának határozata, Kárpát-Ukrajna magyar, német és más nemzetiségű hadköteles személyeinek az internálását.

A lehetőségekből kiindulva x összegű egyszeri segélyt kell adni az internált személyeknek, akiket munkatáborokban tartottak fogva és erről igazolásuk van. A segély a helyi költségvetésből folyósítandó.

Az internáltak által táborokban töltött időt 1:1 be kell számítani a munkaviszonyuk idejébe.

Fel kell jogosítani őket soron kívüli orvosi ellátásra és

a számukra felírt gyógyszerek 50%-os árkedvezménnyel való beszerzésére.
A területi állami közigazgatás szociális főhivatala dolgozzon ki igazolvány mintát, amelyet Ukrajna elnökének kárpátaljai területi megbízottja hagy jóvá.
Az igazolványok kiadásával a levéltári okmányok alapján a népképviselők városi és járási tanácsait kell megbízni.

A KMKSZ képviselőknek a törvénytervezet kellő támogatás hiánya miatt nem sikerült a területi tanács 1992. december 23-i ülés napirendjére tűzni. Fontos megemlíteni, hogy ebben az évben a területi tanács már másodszor nem tett eleget a magyarok kérésének, a július 22-i tanácsülésen leszavazták a tanács magyar frakciójának javaslatát, hogy vitassák meg a vidéken élő nemzeti kisebbségek problémáit. Teszik ezt annak ellenére, hogy a magyar frakciónak 17 tagja van (azóta soha nem volt ennyi), Leonyid Kravcsuk elnök, Tóth Mihályt nevezi ki a Beregszász járás elnöki megbízottjává április 9-én. A KMKSZ kinyilvánítja, hogy támogatja Kárpátalja autonóm státusát Ukrajna részeként.

1991 szeptember végén Ukrajna Legfelsőbb Tanácsának a szuverenitás és nemzeti kapcsolatok kérdésével foglalkozó bizottsága néhány tagja kereste fel a KMKSZ elnökségét, hogy eszmecserét folytassanak a kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdésekről.

Az 1991-es három igenes (a Beregszászi járásban) népszavazás után Leonyid Kravcsuk elnök felkereste a Kárpátaljai Területi Tanácsot és talán ennek a következménye lett, hogy a KMKSZ 1992. február 16-i huszti választmányi ülésén már nem Kárpátalja autonóm státusáról értekeztek (pedig a népszavazás erről szólt), hanem a Kárpátaljai Különleges Önkormányzati Terület jogi státusát meghatározó törvénytervezetet vitatták meg. Az 1991. december 1-i népszavazásnak egyértelműen nem ez volt a célja. Ez a népszavazás még a szovjet törvények alatt lett megtartva, amely lehetővé tette az Autonóm Köztársaság, Autonóm Terület és Autonóm Körzet létrehozását. Sajnos a független Ukrajna 1996-ban elfogadott Alkotmánya nem teszi lehetővé semmilyen autonóm formáció létrejöttét, kivétel a Krími Autonóm Köztársaság.

A tatárjárás után Csoma lakossága teljesen elpusztult. A Kajdi család Munkács és Szolyva területéről ruszinokat telepített be a faluba. A falu akkori legidősebb embere, Papp Jenő bácsi úgy emlékezett vissza, hogy a „Szipa-háton", a mai Honfoglalási Emlékparktól keletre állt egy kis fatemplom és mellette a temető. 1843-44-ben a falu görögkatolikus papja Leskovics János volt, utána a beregszászi görögkatolikus egyház filiája lett. 1923-1940 között (csehszlovák éra) Gyurkovics Endre, 1940-1946 Drohobecki Gyula, 1946-1949 Vaszócsik Miklós volt a lelkész. 1938. november 2-tól, az első Bécsi döntéstől 1947. február 10-ig – a Párizsi békediktátumig - Magyarországhoz tartoztunk.

Tiszacsomának 1906-ban 406 lakosa volt. Felépítettek egy iskola épületet, melyet templomként is használtak, az épületnek nem volt tornya, majd 1953-ban a falu összefogott és az adakozásból hozzáépítették a templomtornyot. Ez a templom szolgálta a tiszacsomaiakat 1906-2009 között. Az új templom

alapkő letételére 1994. október 2-án került sor, felszentelésére pedig 2009. augusztus 29-én. A régi templom Szűz Mária oltalmára volt felszentelve, az új pedig két címünneppel is rendelkezik: az Úr Színe változása és Szent István, apostoli királyunk tiszteletére lett felszentelve.

A szovjetek Kárpátalja bekebelezése után azonnal elkezdték az egyházak üldözését, hiszen a kommunista ideológia úgy vélte, hogy az egyházak a kerékkötői az ateista kommunista ideológia kiteljesedésének. Ez történt a Munkácsi Görög Katolikus Püspökséggel is. Nagy nyomás nehezedett az egyházra és püspökére, Romzsa Tódorra is. Örökös fenyegetésnek és zaklatásnak volt kitéve, hogy a püspökséget vezesse át a Moszkva központú pravoszláv egyházba. A püspök nem volt hajlandó átállni, alázatos és hű volt az esküjéhez és a végsőkig kitartott görögkatolikus egyháza mellett. Aljas módszerekkel az NKVD meggyilkolta 1947. november 1-én. A munkácsi járás egyik kis falujából, ahol templomszentelés volt, tért haza Ungvárra. Miközben gyanútlanul haladtak hazafelé, egy katonai gépjármű lovas kocsijukba rohant. A gépjárműből sötét alakok ugrottak ki, vasrudakkal agyba-főbe verték a püspököt és a kocsist. Miután úgy gondolták jó munkát végezve meghaltak az áldozatok, otthagyták őket az úton. Járókelők találtak rájuk és beszállították őket a munkácsi kórházba. Egészségi állapotuk javulni kezdett. Az orvosok és nővérek egy megbeszélésre, konzíliumra jöttek össze, erre az időre Romzsa Tódort magára hagyták (nem véletlenül, mert ez egy megszervezett akció volt). Belopakodott hozzá egy NKVD-s ügynök-nő és méreginjekcióval végzett vele.

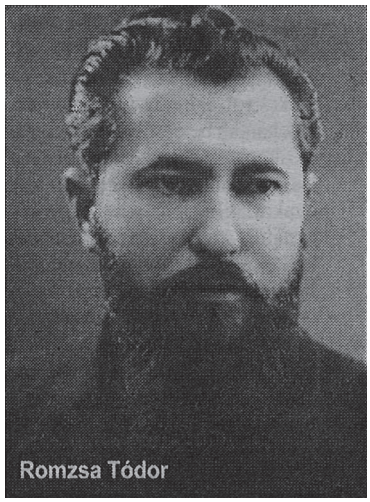
Romzsa Tódor

A káptalani tanács hat tagja Murányi Miklós vikáriust választotta meg a Munkácsi Görög Katolikus Egyház vezetőjének. Murányit is kényszerítették, írja alá a nyilatkozatot, hogy a pravoszláv egyház fennhatósága alá fog tartozni, de ő sem volt hajlandó erre. Végül az NKVD emberei úgy döntöttek, hogy a nyilatkozat alá hamisítják Murányi aláírását és ez meg is történt. Az egyházat 1949. február 17-én a szovjet hatalom kárpátaljai vezetői felszámolták, templomaikat bezárták vagy átadták az államvallás képviselőinek. Az egyház papjait - mind a püspöki palotából, parókiákból - az utcára tették. Igy történt ez Tiszacsomán is, Vaszócsik Miklóst öt gyerekkel kihajtották a templomból és a parókiából, ideiglene-

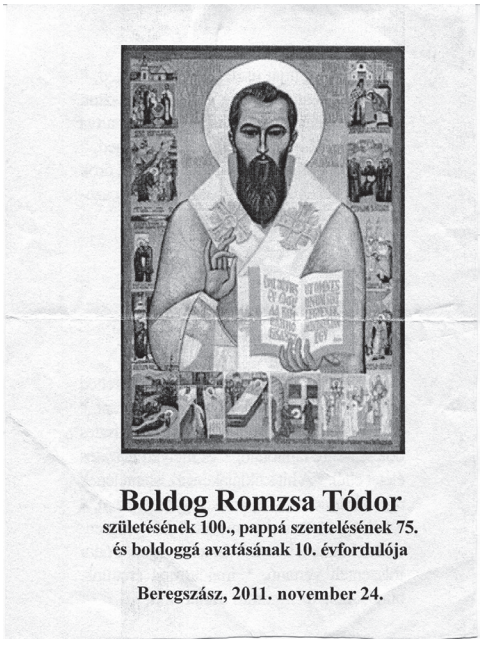

sen Papp Gyula, módos gazda adott nekik szállást. Később apósa, Mondi Miklós adott nekik helyet (akit nem sokkal ezután internáltak) és az anyósával laktak egy háztartásban, két szoba-konyhában 19-en. A Vaszócsik családnak még négy gyereke született, összesen kilenc gyerekük volt. Ez mind nem volt elég, a „beszpeka" elvette a személyi igazolványát és azt mondták neki, hogy sehol nem fog munkát kapni és végig fogja nézni a családja éhhalálát. A személyi igazolványát négy év múlva adták vissza, ekkor már hivatalosan is vállalhatott munkát. Még emlékszem rá, 1972-ben a Május 1 bútorgyárban dolgozott, magas, szikár alkatú ember volt. Magas alkatával, halk szavával, szerénységével kitűnt a „ricsajkodók" közül. Sajnos életét tragikus körülmények között fejezte be… ?!

1949-ben a munkácsi görögkatolikus egyházmegye felszámolásakor 265 parókia volt és 450 000 híve. Köztük a hivatalos statisztika szerint 28 000 magyar és 16 000 román nemzetiségű volt, de már akkor is több ugocsai magyar falu görögkatolikusait ukránként tartottak számon. Érdekesség, hogy Szovjetunióban Sztálin parancsára felszámolták a görögkatolikus egyházat 1949. december 13-án és negyven évvel később, ugyanezen a napon, 1989. december 13-án engedélyezték újra az egyház működését.

1949-ben 129 görögkatolikus papot száműztek Szovjetunió koncentrációs táboraiba, akik nem voltak hajlandóak áttérni a pravoszláv egyházba. Közülük 28 személy soha nem tért vissza.

Mindezen bűncselekmények után – gyilkosságok, likvidálások, deportálások –, amiket elkövettek a kárpátaljai magyarság ellen, a legmegdöbbentőbb az volt, amikor kollektív bűnösnek bélyegzik meg a kárpátaljai magyarságot: „a Kárpátontúli Ukrajna Néptanácsa a Kárpátontúli Ukrajna Népbizottsága I. kongresszusa 1944. november 26-án hozott határozata a Kárpátalján élő magyarokat és németeket „az ukrán nép örök ellenségének tekinti". Az I. kongresszus ezen határozata a mai napig érvényben van. Ez a határozat sérti a Kárpátalján élő magyarok és németek emberi méltóságát és jogait. Ellentmond olyan nemzetközi szerződéseknek, dokumentumoknak, amelyeket Ukrajna aláírt és az ukrán parlament ratifikált.

Az I. kongresszus Munkácson volt megtartva a Peremoha mozi termében. A küldöttek közül sokan nem tudták, milyen gyűlésre szól a meghívás. Az épületet szovjet NKVD katonák vették körül. Az egyik történet, amelynek forrása egy NKVD katona, aki 1944. november 26-án ott volt a Peremoha mozi termében így hangzik: „Tele volt a mozi terem, elől az asztalnál egy orosz tiszt elmondta a gyűlés célját: Kárpátalja hovatartozásáról kell dönteni. Kárpátalja Csehszlovákiához, Szovjetunióhoz vagy Magyarországhoz tartozzon-e? Legtöbben Csehszlovákiát akarták, utána következett Magyarország, legkevesebb híve a Szovjet Ukrajnához való csatlakozásnak volt. A tiszt intett és géppisztolyos „pufajkások" állták el az ajtókat. A tiszt újra feltette a kérdést, ki van amellett, hogy Kárpátalja Szovjet-Ukrajnához csatlakozzon? Kezdetét vette a választási procedúra." A kongresszus határozatai: Az egész népnek, Kárpátontúli Ukrajna minden községe és városa munkásainak, parasztjainak, értelmiségének és papságának Kárpátontúli Ukrajnával való újra egyesítését petíciókban kérő, határozatokban megnyilvánuló rendíthetetlen akaratával egyetértve, Kárpátontúli Ukrajna összes népbizottságainak I. kongresszusa elhatározta:

1. Újra egyesíteni Kárpátontúli Ukrajnát a mi Nagy Anyánkkal, Szovjet-Ukrajnával és kilépni Csehszlovákia kötelékéből.
2. Kérni az Ukrán Szovjet Szocialista Köztársaság Legfelsőbb Tanácsát és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének Legfelsőbb Tanácsát, hogy csatolja Kárpátontúli Ukrajnát az Ukrán Szovjet Szocialista Köztársasághoz.
3. Megválasztani Kárpátontúli Ukrajna Néptanácsát, mint a Kárpátontúli Ukrajna területén a nép akaratából működő, egyetlen központi hatalmat.
4. Meghatalmazni és kötelezni Kárpátontúli Ukrajna Néptanácsát, hogy megvalósítsa a kongresszus határozatát Kárpátontúli Ukrajna Szovjet Ukrajnával való újra egyesítéséről.

Mukacsevo, 1944. november 26.

Egyhangúlag elfogadta Kárpátontúli Ukrajna népbizottságainak I. kongresszusa.

1947. február 10-én aláírták a Párizsi békediktátumot. A trianoni és párizsi diktátumokat úgy kell érteni, mintha egy embernek levágják a kezeit és lábait és azt mondanák neki, örülj annak, hogy nem vettük el az életedet. A nagyhatalmak és Európa abba bukott bele, hogy ilyen formába is, de életben hagyták a magyarokat, nem hitték, hogy ilyen két traumát, az I. és II. világháború után túlél a magyar nemzet. Lebecsülték a magyar nép élni- és túlélési akaratát. A céljuk az volt, hogy megtörjék a magyarok lelkét és gerincét, azt hitték, hogy ilyen két csapás után a gazdasági helyzet, a belső viszályok miatt a megmaradt csonka Magyarország összeomlik és felszámolja önmagát. Még Apponyi sem hitt Magyarország talpra állásában a tárgyalások folyamán. Azt mondta: „Önök most megásták Magyarország sírját!" Nem tudták azt, hogy Szent István apostoli királyunk 1038. augusztus 15-én a halálos ágyán Magyarországot Szűz Mária oltalmára bízta. Ez a szakrális esemény akkor, most és mindörökké meg fogja védeni Magyarországot.

A XX. század egy nagy próbatétel volt a magyar nemzet számára, az Isten próbára tett mindannyiunkat, akárcsak Jóbot.

Jóbnak hatalmas vagyona volt, hét fia és három lánya, 7 000 juha, 3 000 tevéje, 500 igás állata, 500 szamara és számos szolgálója. Az egyik napon Sátán megjelent az Úr előtt. Akkor az Úr így szólt Sátánhoz: „Felfigyeltél-e szolgámra, Jóbra? Mert nincs hozzá fogható a földön: feddhetetlen derék ember, féli az istent és kerüli a rosszat. Sátán azt válaszolta az Úrnak: „Talán bizony ingyen olyan istenfélő ez a Jób? Nem magad emeltél-e sövényt köré, háza és minden vagyona köré? Megáldottad keze munkáját úgy, hogy birtoka egyre gyarapszik a földön. Csak nyújtsd ki egyszer a kezedet és nyúlj hozzá egész vagyonához! Szavamra, szemtől szembe fog majd káromolni!" Az Úr erre azt mondta Sátánnak: „Nos, kezedbe adom mindenét, amije van. Csak rá magára nem szabad rátenni a kezed." Erre Sátán eltávozott az Úr színe elől. Jóbot csapás után csapás követte, elveszítette minden vagyonát, földjét. A felesége meg így beszélt hozzá: „Még mindig kitartasz feddhetetlenségedben? Átkozd meg az Istent és halj meg!" Ő azonban így válaszolt neki: „Mint valami féleszű asszony, úgy beszélsz. Ha a jót elfogadjuk Isten kezéből, miért ne fogadnánk el a rosszat is?" Mindamellett nem vétkezett Jób az ajkával.

Gondold meg, ment-e már valaki is tönkre ártatlanul?
Becsületes embert mikor ért pusztulás?
Hányszor láttam, akik bajt szántottak, gyötrelmet vetettek,
hát azt is arattak.
Isten lehelete tönkretette őket,
Haragjának szele elsodorta őket.

Jób életének következő szakaszát az Úr jobban megáldotta, mint a korábbit. 14 000 juha, 6 000 tevéje, 1 000 igás állata és 1 000 szamara lett. Született még hét fia és három lánya is. Az elsőt Galambnak, a másodikat Fahéjvirágnak, a harmadikat Szelencének nevezte el. Az egész országban nem lehetett Jób lányainál szebb nőket találni. Az apjuk örökrészt adott nekik. Ezután Jób még 140 évig élt, látta fiait és unokáit negyedíziglen. Jób öregen és az élettel betelve halt meg.

A trianoni békediktátum már majdnem 200 évvel előre be volt kódolva:

1. *I. Péter orosz cár felépítette Pétervárat, ezzel elérte azt a célját, hogy kijárata lett a Balti-tengerre (1703), ez úgy gazdasági, mint hadi szempontból fontos lépés volt Oroszország számára.*
2. *Oroszországnak hosszú távú célja volt, hogy kijárata legyen a Földközi-tengerre, ezt csak úgy tudta megoldani, hogy ha létrehozza a Nagy Szerbiát (Jugoszláviát) természetesen Magyarország kárára.*
3. *A pánszláv törekvések, Közép-Kelet Európa bekebelezése, ami bekövetkezett Magyarország kárára.*
4. *Oroszország titkos tárgyalásokat folytatott a szláv identitású országokkal, hogyha felszámolják az Osztrák-Magyar Monarchiát, meg fogják kapni a nekik megígért területeket, ez meg is valósult.*
5. *Szovjet Oroszország és az Amerikai Egyesült Államok cinikus módon nem írták alá a békediktátumot (mosták kezüket, mint Pilátus), mert tudták, hogy Anglia és Franciaország, a Magyarországot körülvevő kis, kapzsi utódállamok nélkülük is elvégzik a piszkos munkát.*

Több forrás arról beszél, hogy a francia kormánynak és Clemanceau – későbbi miniszterelnök – felfoghatatlan, magyarság elleni gyűlölete vezetett a Trianoni békediktátumhoz. „Azért, mert jóval a háború előtt az egyetlen fia magyar grófnőt vett el feleségül, akit az apja addig gyalázott, amíg visszament hazájába és otthagyta a férjét. Az viszont addig könyörgött neki és mindenről biztosította, míg végül újra visszatért Párizsba, ahol az öreg Clemanceau állítólag megerőszakolta. A nő, miután gyermeket szült, nem tudta, hogy melyikük az apa és végső lelki gyötrelmében felakasztotta magát. A hátra hagyott búcsúlevél elolvasása után a férje is felakasztotta magát. Az öreg Clemanceau teljesen hermetikusan magához zárta az unokáját (vagy a fiát?!?!). De ez csak az egyik ok lehetett a sok közül.

A 2020-as évet a magyar parlament a Nemzeti Összetartozás Évének nyilvánította, ezzel az aktussal emlékezve a Trianoni békediktátum 100. évfordulójára. A nemzeti összetartozás nem egy új keletű megfogalmazás, hiszen erről szólt az Ópusztaszeri vérszerződés is, amikor a hét törzs vezetői egy edényben egyesítették vérüket, ezáltal kifejezve, hogy össze akarnak tartozni, ezzel kifejezve néppé és nemzetté válásukat. Ez

a történelmi esemény volt az első a sok közül, amely biztosította megmaradásunkat és túlélésünket. Sajnos a mindenkori kormányok és parlamentek 50-100 évente emlékeznek a honfoglalásra, a magyar nép legsikeresebb vállalkozására. Hogy miért, nem tudom… Itt az ideje, hogy a jelenlegi kormány és parlament, amely 2/3-os többséggel rendelkezik, alkotmányos többséggel hozzon törvényt a honfoglalásról és módosítsa az alkotmányt, hogy a Honfoglalás minden évben legyen nemzeti ünnep és munkaszüneti nap.

A Párizsi békediktátum úgymond „szentesítette" a Trianoni békediktátumot, mert ez volt a nagyhatalmak érdeke és a Magyarországot körül vevő országok, nem utolsó sorban Szovjetunió érdeke is. Az elmúlt 100 év bebizonyította, hogy Magyarországon kívül senkinek sem érdeke a Trianoni és Párizsi békeszerződés felülvizsgálata és módosítása. A Helsinki Záróokmány, amely 1975. augusztus 1-én lett megfogalmazva és aláírva, lehetőséget biztosít az érintett országok számára, hogy tárgyalásos, békés úton rendezzék a közöttük felmerülő feszültséget és határvitákat. A záróokmányt 35 ország írta alá, köztük USA és Kanada is.

A záróokmány lehetőséget biztosított arra, hogy Nyugat- és Kelet-Németország békés úton egyesüljön és a szovjet csapatok kivonuljanak Kelet-Németország területéről. Németország egyesülése után a Helsinki Záróokmány feledésbe merült. A záróokmány szellemisége és megfogalmazása az, ami megteremtheti Közép-Kelet-Európa és Európa stabilitását, biztonságát és békéjét!

A német kérdés békés megoldása után a magyar kérdés békés megoldásán kell munkálkodni az Európai Uniónak, az Amerikai Egyesült Államoknak és Angliának, aki ma már nem tagja az Európai Uniónak. Az 1990-es években Magyarország a környező országokkal megkötötte az alapszerződéseket, amelyekben az illetékes országok garantálták a határon túli magyarság számára az alapszerződésben és a nemzetközi szerződésekben megfogalmazott jogokat, ennek fejében Magyarország a határok változatlan tiszteletben tartását vállalta.

Amerikai béketervek a háború utáni Magyarországról. Az Egyesült Államok Külügyminisztériumának titkos iratai 1942–1944

II.
Kárpátalja kérdése - alternatív megoldások

Titkos T-388

1943. október 16.

Kárpátalja sorsát, területi hovatartozását a VIII. megoldási terveben foglalták össze:

I. Kárpátalja újraegyesítése Csehszlovákiával.

II. Kárpátalja visszaadása Csehszlovákiának kisebb határmódosításokkal Magyarország javára.

III. Ha Kárpátalja megmaradna Magyarországnak: ha Magyarország megtartaná Kárpátalját, több mint 430 ezer rutén és kb. 35 ezer cseh és szlovák kerülne Magyarországhoz

115 ezer magyar „felszabadítása" fejében. Az ezeket a magyarokat Magyarországgal összekötő nemzetiségi elven túlmenően az egyetlen valódi érv emellett a megoldás mellett az a gazdasági megfontolás, mely szerint a rutén hegyvidéket és alföldet érdemes gazdasági egységbe foglalni a magyar alfölddel. Nincs azonban semmi bizonyíték arra jelenleg, hogy a ruténok kívánnák ezt a megoldást. Arra sincs bizonyíték, hogy a magyarok olyan szabad fejlődést volnának hajlandóak biztosítani a ruténoknak, amilyet azok a Csehszlovák Köztársaság keretében élvezetek. Ha Magyarország megtartaná Kárpátalját, ez elvágná a csehszlovák vasúti összeköttetést kelet felé, a Szovjetunió és Románia irányába. Másrészt, ha Lengyelország visszakapja Kelet-Galíciát, Magyarország pedig megtartja Kárpátalját, a két ország szomszédossá válik.

IV. Kárpátalja Szovjetuniónak ítélése.

V. Kárpátalja egyesülése egy független ukrán állammal. A következő lehetőség Kárpátalja számára az, ha egyesül egy függetlenné váló ukrán állammal, amelybe a jelenlegi Szovjet-Ukrajna, Észak-Bukovina, Kelet-Galícia, Volhínia és Kárpátalja tartozna. Ennek az államnak a lakossága kb. 47 millió lenne. Ennek a kevéssé valószínű megoldásnak az előfeltétele a Szovjetunió felbomlása lenne.

VI. Egyesülés egy kis nyugat-ukrajnai állammal.

VII. Kárpátalja egyesülése Lengyelországgal.

VIII. Kárpátalja, mint független állam.

(részletesen a 194, 195 és 196. oldalak) HS: HNH award: mhp.

65. doboz

A Szovjetunió felbomlásával Ukrajna megörökölte Kárpátalját, mint a Szovjetunió jogutódja (V. megoldási terv). Mint jogutód, Ukrajna vállalta mindazon kötelezettségek, nemzetközi szerződések garantálását, amelyet a Szovjetunió megkötött.

Mit tartottak be a Magyarországot körül vevő országok a fenn említett szerződésekből? Sajnos nem sokat, sőt, egyes országokban, így Ukrajnában új törvények által, szerzett jogokat vettek vissza. (lásd az oktatási és nyelvtörvényt)

Nagyon szép és felemelő érzés, hogy a Nemzeti Összetartozás Éve van, hogy egy vérből valók vagyunk, ezt már az Ópusztaszeri vérszerződés is kinyilvánította. De úgy érzem, hogy ez a deklaráció a XX. század globális világában kevés a magyar nemzet sorskérdéseinek a megoldására. Hiszen a Trianoni békediktátum után, az elmúlt 100 évben a határon túli magyarság lélekszáma FELÉRE csökkent. Mi lesz az elkövetkező 100 évben? Az asszimiláció még jobban fel fog gyorsulni, az elvándorlásról már nem is beszélve, bele gondolni is borzasztó. A mindenkori magyar kormányoknak, az ellenzéknek is nem a homokba kellene dug-

ni a fejüket, hanem a békés megoldást keresni, mert a huszonnegyedik órában vagyunk! A Párizsi békediktátum felülírja a Trianoni békediktátumot, ezért a jogi fellebbezésekre a Párizsi békediktátum keretein belül van lehetőség. Milyen megoldás lehetséges? A mostani magyar kormánynak vagy az idén vagy 2021-ben egy semleges országban, Finnországban, Helsinkiben kezdeményezni kell egy csúcstalálkozót a Párizsi békediktátumot aláíró országok részvételével, amely csúcstalálkozón a Helsinki Záróokmányhoz hasonlóan lefektetnék az alapelveket, melyek hosszú távon biztosítanák a határon túli magyarság megmaradását és a békés egymás mellett élést. Úgy gondolom, hogy a magyar diplomácia képes és köteles egy ilyen találkozó megszervezésére.

A Helsinki Záróokmány dokumentuma három fő kérdéskörre oszlik:

1. *Az európai biztonsággal kapcsolatos kérdések.*
2. *Együttműködés a gazdaság, a tudomány, a technika és a környezetvédelem területén.*
3. *Együttműködés humanitárius és egyéb területen (emberi kisebbségi jogok révén vált ismertté ez a kérdéskör).*

A záróokmány tíz alapelve:

1. *Szuverén egyenlőség, a szuverenitásban foglalt jogok tiszteletben tartása.*
2. *Tartózkodás az erőszaktól vagy az erőszakkal való fenyegetéstől.*
3. *A határok sérthetetlensége.*
4. *Az államok területi integritása.*
5. *A viták békés rendezése.*
6. *A belügyekbe való be nem avatkozás.*
7. *Az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartása, beleértve a gondolat, a lelkiismeret, a vallás és a meggyőződés szabadságát.*
8. *A népek egyenjogúsága és önrendelkezési joga.*
9. *Az államok közötti együttműködés.*
10. *A nemzetközi jogi kötelezettségek jóhiszemű teljesítése.*

Egy ilyen csúcstalálkozóra azért lenne szükség, mert eltelt száz év, hogy Magyarország hivatkozhasson:

1. *a wilsoni önrendelkezési jogokra;*
2. *a gyulafehérvári ígéretekre;*
3. *az aláírt szerződésekre;*
4. *a Helsinki Záróokmányra;*
5. *a nagyhatalmak hibás döntéseire;*
6. *a két békediktátum következményeire (gazdasági, politikai és etnikai);*
7. *a nemzetközi szerződésekre stb.*

Ha egy ilyen csúcstalálkozó nem fog megvalósulni, akkor ezt a környező országok Magyarország gyengeségének és meghátrálásának fogják tekinteni, fel fog gyorsulni a határon túli magyarság elleni törvények elfogadása, a magyarság megfélemlítésére irányuló burkolt vagy nyílt provokációk és cselekmények, aminek a végső célja a határon túli magyarság mielőbbi elűzése szülőföldjükről. Egy

ilyen forgatókönyvet nem engedhet meg a világ és Európa, mert ennek beláthatatlan következményei lehetnek. Száz év múltán Trianon után Európának és a nagyhatalmaknak felül kell vizsgálnia Trianoni és Párizsi békediktátum káros mivoltát, mert ki kell mondani, hogy a két békediktátumot aláíró országok és a háttérben ott bábáskodó nagyhatalmak emberiesség és emberiség elleni bűnt követtek el a magyar nemzettel szemben. Nagyon sok országot kárpótoltak, csak minket, magyarokat nem kárpótolt soha senki. Mi, határon túli magyarok azt kérjük, hogy a Magyarországot körül vevő országok biztosítsák azokat a jogokat, amelyeket biztosítanak a nemzetközi szerződések és a szomszéd országokkal megkötött alapszerződések.

A történelem nem csak a múltra nézve, hanem a jelenben és a jövőben is fontos dolog Európának, Magyarországnak és Oroszországnak, a keresztény államoknak. Tetszik vagy nem, össze kell fogni, ki kell egyezni, mert mindenkinek szüksége van egymásra, összefogás nélkül nem tudjuk kivédeni az idegen ideológiák ma még alattomos, később célirányos támadását.

A XXI. század kihívásaira fel kell készülni gazdaságilag, pénzügyileg és hatalmi-hadi szempontból is, mert igaz az a mondás, ha békét akarsz, készülj a háborúra. Az, ami ma történik Európában, az nem véletlen dolog, a globális pénzügyi világ, amely beférkőzött az Európai Unió intézményeibe, szét akarja verni, meg akarja semmisíteni a keresztény Európát, Közép-Kelet-Európát és Oroszországot. Talán az ukrán-orosz konfliktusnak is ez az eredeti forrása, hogy éket verjenek Európa és Oroszország közé. Európa nem tud meglenni az orosz nyersanyagforrás nélkül, Oroszországnak pedig szüksége van Európa tapasztalataira, tudományára és technológiájára. A XXI. század két vagy három gazdasági, ideológiai és katonai pólust hozhat létre, a nagy kérdés, hogy Oroszország melyik pólushoz fog tartozni, mert Oroszország lesz a mérleg nyelve minden téren. Európának és az USA-nak vigyázni kell arra, nehogy az Oroszországra nehezedő nyomás és szankciók egy keleti gazdasági és katonai orientáció felé sodorják Oroszországot.

1945. június 29-én a szovjet-csehszlovák megegyezés alapján Kárpátalja szovjet fennhatóság alá került. Elkezdődött a szovjet típusú rendszer teljes körű kiépítése gazdaságilag, közigazgatásilag és a katonai szempontok szerint is. A kárpátaljai magyarságra az elkövetkező években is további retorziók vártak, folyamatban voltak az egyházi személyek elleni koncepciós perek, az itt maradt értelmiség és a lakosság további megfélemlítése. Az 1925-től 1930-ig született fiatalokat a donbászi szénbányákba hurcolták, sokan voltak, akik megpróbáltak megszökni, akiket elfogtak további több éves börtönbüntetés várt rájuk. Tiszacsomáról is elhurcolták a fiatalokat, többek között: Tóth Józsefet, Beca Tibort, Ruszin Miklóst, Ruszin Gergelyt, László Lajost, Ábrány Miklóst, Ábrány Bélát, Zeke Lászlót, Pősze Imrét és Kovács Andrást. Többen közülük szilikózis és tüdőgyengeséggel tértek haza, legyengülve és megfélemlítve, megtapasztalva a szovjet rendszer embertelen mivoltát. A következő években született magyar nemzetiségű fiatal fiúkat - mivel megbízhatatlanok voltak – a Szovjetunió legtávolabbi pontjaira vitték katonának Szibériába, Távol-Keletre és a Kaukázusba, s akkor még a katonai alakulatoknál három, a tengerészetnél öt évet kellett leszolgálni.

Bakancsos Éva és Bakancsos László

Az 1950-es években elkezdődött a kollektívizálás, a kolhozok létrehozása. Az embereket – ha szükség volt rá, – erőszak alkalmazásával is bekényszerítették a kolhozokba, ami azt jelentette, hogy megszűnt a magántulajdon, elvették a földeket, az igavonó állatokat és a termelőeszközöket. Sztálin halála után, 1953-ban valamelyest enyhült a helyzet, megkezdődött a politikai foglyok szabadon engedése, de a megfigyelések továbbra is folytatódtak, az egyházak további üldözésnek voltak kitéve.

Édesapám két lány után nagyon szeretett volna egy fiúgyereket, arra kérte édesanyámat, hogy vállaljanak még egy gyereket. Így viccelődött: „Nem bánom, ha olyan kicsi lesz, mint egy cső tengeri, csak fiú legyen!" Gondolta, három a magyar igazság, hátha besikerül és a jó Isten meghallgatta kérését. Én, Bakancsos László, 1954. január 29-én a „három főpap, püspök" napjára megérkeztem erre a világra. Azon az éjszakán nagyon zord idő volt, -20 °C hideg és félméteres hó, a mentőszolgálat nem tudott kijönni értünk. Apám Mátyás Jánost kérte meg, hogy bevigyen lovas szánon a beregszászi kórházba. A szánt telepakolták szénával, pokrócot terítettek a szénára, ránk pedig két dunyhát tettek, így érkeztünk meg a kórházba. Anyám a szüléskor már 33 éves volt, várható volt, hogy abban az időben és korban nehéz szülés lesz, ami be is következett. Élet-halál között voltunk, de az Isten mindkettőnket megmentett. Az első szoptatáskor kiderült, hogy fogakkal születtem. Apám ezt a tényt egy különös jelnek tekintette. A magyar mondavilág Táltosokat látott azokban az újszülöttekben, akik foggal a szájukban születtek. A Táltos gyógyító, tanító és a nemzettudat fenntartója. Táltosa csak a magyar nemzetnek van. A Táltos egy szellemi vonulat képviselője. Ahol a magyar nép jelen volt, szellemi vezetője mindig a Táltos volt. Istentudata a Táltosnak a dualitáson nyugszik, azaz egy istenségként vallja az Atyát és a Nagyboldogasszonyt, mint Anyaisten. Táltos csak az lehet, aki a kapcsolatot tartani tudja az égiek legmagasabb szintjével. A Táltosok őrizték Jézus urunk tanításait és cselekedeteit. A krónikák írják, hogy ebben az időben Európa gyógyító központja a Kárpát-medence, azaz Magyarország volt. A szent jelenések és csodák

Húsvéti körmenet Tiszacsomán. Kereszttel sötét felsőben Bakancsos Otilia nővérem, mellette a kereszttel Kosztyu Elvira (Fotó: 1956)

egymást érik országunkban pl. Máriapócs. Árpádház szentjei Jézus urunk cselekedeteinek megjelenítői: Szent István, Szent László, Szent Margit, Szent Erzsébet, Szent Kinga stb. A legnagyobb támadásokat is kibírja ez a nép, a tatárt, törököt és a mai világ támadásait - , Jézus urunk tanainak és cselekedeteinek tovább vivője. A magyar mondavilág szerint Táltos volt Álmos, Árpád, Koppány, Szent István, Szent László és Mátyás király is.

Általános iskolai végzettséget Tiszacsomán, középfokú végzettséget a Beregszászi 4. sz. Kossuth Lajos Középiskolában szereztem 1971-ben. 1971 szeptemberétől 1973 decemberéig a beregszászi Május 1 bútorgyárban dolgoztam, mint műbútorasztalos. 1973. december 2.-tól 1975. november 18-ig a Szovjet Hadseregben szolgáltam. 1976-tól 1986-ig a Május 1 bútorgyárban és Beregszász bútorgyáraiban dolgoztam. 1986-1993 között a Nagybaktai Mezőgazdasági Kutatóintézet sportfelelőse (instruktora) lettem. 1993-ban munkanélkülivé váltam, kényszervállalkozó lettem. Felépítettem egy kis asztalosműhelyt, amely a mai napig működőképes.

Életemnek van egy másik fejezete, korszaka – véletlenül, vagy a sors akaratából – belecsöppentem a kárpátaljai magyar politikába, érdekképviseletébe. 1989-től a KMKSZ tagja, aktivistája lettem. 1994-ben a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének alelnökévé választottak. 1999-ben a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének tisztújító közgyűlésén az egyik jelölt vissza lépett, így ketten szálltunk ringbe az elnöki címért. Titkos szavazáson engem választottak a járási szervezet elnökévé.

Asztalos munkáim egyike

A KMKSZ alapszabálya értelmében a KMKSZ elnökségi és nagyválasztmányi tagja lettem. Ezeket a tisztségeket 1999-től 2008-ig töltöttem be. 2008-ban a KMKSZ tisztújító közgyűlésén történt antidemokratikus elnökválasztás miatt – rajtam kívül nem merték vállalni a megmérettetést, a titkos szavazást; a tisztújító közgyűlést vezető alelnök kierőszakolta a kézfelemeléses, kommunista nyílt szavazást –, lemondtam a KMKSZ-ben betöltött minden tisztségeimről. 2008-tól 2010-ig szabadúszó voltam. 2010-ben az UMDSZ felkért, hogy színeikben induljak a helyhatósági választásokon. Felkérésüket elfogadtam és pártlistáról bejutottam a Beregszászi Járási Tanácsba. 2014. december 13-án az UMDSZ tisztújító közgyűlésén megválasztottak a szövetség általános alelnökévé, a mai napig az elnökség tagja vagyok.

- 1990-1996 között a Gecsei Községi Tanács képviselője voltam (Gecse, Bakta, Csoma)
- 1996-tól 1998-ig az újjáalakult Csomai Tanács képviselője (önellátó tanács)
- 2002-től 2006-ig a Kárpátaljai Megyei Tanács képviselője
- 2006-tól 2010-ig a Beregszászi Járási Tanács képviselője
- 2010-től 2015-ig a Beregszászi Járási Tanács képviselője
- 2015-től 2020-ig a Beregszászi Járási Tanács képviselője
- 2015-ben a Kárpátaljai Megyei Tanács, 2016-ban a Beregszászi Járási Tanács elismerő oklevelével tüntettek ki.

- 2018-ban a Beregszászi járás díszpolgárává választottak; a kárpátaljai és az összmagyarság érdekében kifejtett munkásságomért a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet díszoklevelével tüntettek ki.
- 2019-ben a Honfoglalási Emlékpark létrehozásáért Tiszacsoma díszpolgárává választottak.

Ma 2020. május 8-a van, a COVID-19, a kínai koronavírus betegség adatai a világon: 3 700 000 (hárommillió hétszázezer) fertőzött, 280 000 (kétszáznyolcvanezer) áldozat. Az áldozatok 90%-a 60 éven felüli egyén, még nem fejlesztették ki az ellenvakcinát. A legnagyobb gazdasági és emberáldozatok: 1. Amerikai Egyesült Államok; 2. Európai Unió, ezen belül Spanyolország, Olaszország, Franciaország. Kevés az információ Latin-Amerikáról, Indiáról és Afrikáról.

Az USA Kínát vádolja, hogy a vírus egy kínai laboratóriumból szabadult ki, Kína pedig az USA-t, hogy amerikai katonák terjesztették, vitték be Kínába. Az eset komoly jogi és politikai konfliktust válthat ki a két ország között.

Megszületésem után huzamosabb ideig a kórházban voltunk, mert a nehéz szülés következményei nagyon súlyosak voltak… Legkorábbi emlékeim két lakodalomhoz kötődnek, egyik egy dédai lakodalom 1958-ban, unokanővérem, Kozák Erzsébet és Kosztyó Elek házassága, a másik egy tiszacsomai gyermeklakodalom, amelyet édesanyám szervezett a gyerekek szórakoztatására 1959-ben.

Gyereklakodalom Bakancsos Anna (anyám) szervezésében (Fotó: 1959)

A vőfélyek: Varju József, Jakab Árpi. Vőlegény Balog István. Bakancsos László balra a szakadt ingű Bakancsos Tihamér ölelésében. A háttérben fehér kötényben édesanyám Bakancsos Anna. Tőlem balra osztálytársaim: Jakab Lajos, Papp Ernő, Bakancsos József, Ábrány Magdus. A sapkás Papp Andrástól lejjebb Bakancsos Éva nővérem.

Az óvoda akkoriban a Csirpák Emil-féle házban volt, majd később ebben az épületben székelt a kolhoziroda, az óvodát pedig átköltöztették a paplakba. Az akkori papot, Polják Mihályt pedig albérletbe helyezték Szász Giza

néni házába. Erre nagyon tisztán emlékszem, mert a pap családjának minden reggel, iskola előtt nekem kellett elvinni a kontós tejet. Az óvodás kori emlékeim közül talán az egyik, hogy még ennyi év után is érzem a Bihon Elza néni által főzött habart krumpli és tejes kávé illatát, hogy mi, fiúk, hogyan harcoltunk, küzdöttünk azért, hogy egy furnérból készült, lábbal hajtható, kormányozható autóban ki fog beszállni és ki fogja kormányozni. A viták néha verekedésbe torkollottak. Az óvoda munkatársai úgy oldották meg a konfliktust, hogy nagyság szerint sorba állítottak bennünket és nagyság szerint mindenki meghatározott ideig birtokba vehette a „meseautót". A legsúlyosabb fenyítési módszer az volt, hogy aki rosszalkodni fog, az be lesz zárva a pincébe és néha-néha elcsattant egy-két nyakleves.

1961-ben léptük át az iskola küszöbét. Nem vágytunk az iskolába, mert az óvoda biztonságot jelentett egy gyerek számára és egy megszokott környezetet nem szívesen hagy ott még egy gyerek sem. Ha nem is gyorsan, de folyamatosan hozzászoktunk az iskolai környezethez, hangulathoz, a házi feladatokhoz, a betűk világához és a tanárokhoz. Szokatlan volt számunkra, hogy az óvoda után nem néninek vagy bácsinak kellett szólítani a „feletteseinket", hanem hivatalosan, ahogy az elő volt írva. Az osztályfőnökünket Homoki Vera Adalbertovnának kellett hívnunk, akinek a férje Homoki Gábor Emerikovics, szigorú matektanár volt, akiről az a hír járta, hogy még a lányok fenekét is elpaskolja a birsalma vesszővel. Vera Adalbertovnáról azt mondták a felső osztályos gyerekek, ha a tolltartó lapjával adja a körmösöket, akkor jó kedve van, ha élével, akkor már nagyon mérges. Az évek során ezek az állítások be is bizonyosodtak. Sőt, még durvább jeleneteknek is szemtanúja voltam, amikor P.L. tanár beleragadott Pap József hajába és a falba verte a fejét, ez az ember lett a későbbi évek pártfunkcionáriusa.

Előttem van egy jelenet, amikor az iskola befejezésekor kirándulást szerveztek nekünk Nagybaktára, a Vérke partjára. P. L. tanár úr illuminált állapotban neki akart dőlni egy, a Vérke partján álló fának, de nem sikerült és beleesett a vízbe. Fuldokolni kezdett és Pap József volt az, aki utána ugrott és kimentette. Jó példa, ha kővel dobnak meg, dobd vissza kenyérrel.

Apám volt a falu hírmondója, mindig érdekelték a világ dolgai. A fő hírforrás a rádió volt. A Kossuth és a Petőfi rádió, amelyek a KGST és a Varsói Szerződés, a szocialista tábor szája íze szerint tálalták a híreket. Az ellenpólus a Szabad Európa rádió volt, amely a nyugati kapitalista világ híreit, információit hozta el a hallgatókhoz. Ez a rádió volt az, amely objektíven beszélt 1956-ról és az elszakított határon túli magyarságról. Én egy szobában aludtam édesapámmal és én is hozzájutottam az információkhoz, talán ez is hozzájárult ahhoz, hogy később én is figyelemmel kísértem a lokális és a globális politikát. A Szabad Európa rádió hallgatása nem volt egyszerű dolog, csak lefekvés után csukott ajtónál hallgattuk, nehogy valaki tudomást szerezzen róla. Állandóan zavarták a szovjet radarállomások, ezért apám az asztalon lévő rádió előtt ült, a cigaretta izzó fénye világította meg a hullámhossz jelzőt és állandóan tekergette jobbra vagy balra, hogy valamelyest érthető legyen a szöveg.

1960-ban apám borkiméréssel foglalkozott, a fiatal fiúk nálunk jártak bort fogyasztani és természetesen csapni a szelet a két lánytestvéremnek. Beszélgetés

közben apám elmondta nekik, hogy „no, fiúk, most már nem fognak benneteket messzire vinni katonának, mert itt fogtok szolgálni a „tyukoson" a kert alatt." Nagyon rövid időn belül az apám ígérete megvalósult és megkérdezték tőle, honnan tudta, hogy mi lesz. Természetesen a forrás a Szabad Európa rádió volt.

1962 őszén ugyanígy szereztünk hírt a karibi, kubai konfliktusról, amely az Amerikai Egyesült Államok és a Szovjetunió között jött létre. Tudni illik a Szovjetunió atomtöltetekkel felszerelt rakétákat akart telepíteni Kubába, az USA közvetlen közelébe. A harmadik világháború kitörése órákon, perceken múlott. Végül a szovjetek az utolsó pillanatban meghátráltak és visszahívták a hadihajóikat és tengeralattjáróikat.

Tiszacsomán mindenki informálva volt, hogyha megszólalnak a szirénák, akkor mindenki menjen le a pincébe, vagy ha a mezőn van, húzódjanak meg a mélyedésekben, árkokban és kanálisokban.

Apám a háború után a kolhozosítás és a szocialista rendszer kitaszítottja lett, úgymond a rendszerellenes személyek listájára került. Az államvasútnál – mivel megbízhatatlannak tartották –, nem kapott munkát. Állandó felügyelet alá helyezték és hetente egyszer-kétszer bizonyos csomai lakosok meglátogatták, elbeszélgettek vele és kifinomult „beszpekás" módszerekkel próbálták sakkban tartani, fenyíteni és megfélemlíteni. Ezekre a látogatásokra jól emlékszem, még a 60-as évek közepén is sor került.

Mi, gyerekek, folyamatosan az utcán tartózkodtunk, hol fociztunk, röplabdáztunk, ugrókötéleztünk, bújócskáztunk, kikopogóztunk, briztunk és falhoz közel dobáltunk gombot és kopeket.

Az emberek folyamatos félelemben és rettegésben éltek. Apám azzal bízott meg, hogyha a „beszpekás" autó megjelenik az utcában, azonnal szaladjak haza, hogy értesítsem. Ilyenkor apám a ház padjára vagy az ólpadon lévő széna alá rejtőzött el. A „beszpekás" autónak általában háromtagú személyzete volt, két személy a kabinban tartózkodott, a harmadik pedig a rácsokkal ellátott zárt részben. Az autó mindig nagyon lassú tempóban haladt, hogy mindenki lássa, hogy jelen vannak és fenntartják a rendet. Az autónak mindig kísérő jelensége volt a körzeti milicista és egy pártkatona, akik oldalkocsis motorkerékpárral követték a különítményt, és az sem volt véletlen, hogy egyes porták előtt megálltak, hosszasan elbeszélgettek és elszívtak egy cigarettát.

A négy Bakancsos fiú: István, András, Laci és a legkisebbik, Lajos, egy héten egyszer mindig összejöttek, megbeszélték ügyes-bajos dolgaikat. Az első kancsó bornál még beszélgettek, a másodiknál daloltak, a harmadiknál sírtak, a negyediknél már függőlegesen álltak a kések az asztalban. Akkor, gyerekkoromban még nem fogtam fel, hogy mi dúlhat a lelkükben ezeknek az embereknek. Ma már 66 éves fejjel tudom, az I. világháború, Trianon, a II. világháború, a „málenykij robot", a Párizsi békediktátum, a szovjet rendszer megfosztotta őket hazájuktól, vallásuktól, vagyonuktól, egzisztenciájuktól és a túlélésre, megmaradásra rendezkedtek be, a reménytelenben is reménykedtek, ahogy akkor dalolták „lesz még honvéd a Hargitán".

A 60-as évek elejétől mintha enyhülni látszott volna a politikai helyzet, az emberek kissé fellélegeztek és talán az anyagi helyzetük is javult. Ebben az időben már több munkalehetőség adódott Nagybaktán, a muzsalyi hegyen,

a csomai állatfarmon és a „Szipa-hát" dűlőben telepített 20 hektáros szőlőültetvényben. Az anyagi javulás a mi családunkon belül is észrevehető volt, apám mellett a két lánytestvérem is dolgozott, hol szőlőt kötöztek, kacsoltak, kapáltak, sőt, Éva nővéremnek még a metszőolló sem esett ki a kezéből. A gyarapodás jelei voltak, hogy lepadlóztuk a két első szobát, sőt, apám örömére a nővéreim egy lemezjátszós új rádiót is vásároltak.

Az enyhülés jele volt az is, hogy az idősebb korosztály képviselői vették a bátorságot, és felkértek minket, 12 éves fiukat, hogy játsszuk el a betlehemes játékokat, ők megtanítanak bennünket a szövegre, a betlehemi karácsonyi énekekre. A felkérést örömmel elvállaltuk. Akkoriban Tiszacsomán mindenkinek volt valamilyen ragadványneve, az oktatóinknak is. Három személy volt, akik a legtöbbet foglalkoztak velünk több, mint két hónapon keresztül: Papp Miklós (Tutaj), az akkori kántor, testvére Papp István (Rityu Pityu) és Nagy Ernő (Iszisz). Szorgalmasak voltunk és jól haladt a tanulás. A betlehemes játékokhoz hat gyerek kellett: angyal: Major Mihály (Buga); első pásztor: Jakab Lajos (Nákó); második pásztor: Mátyás János (Matyi); első öreg: Bakancsos László (Kapacsi); második öreg: Kosztyu László (Ciru); bábforgató: Papp Ernő (Hera).

Elérkezett a szenteste és elindultunk házról házra betlehemezni. Kezdetben még döcögött a szöveg és az ének, de aztán elmúlt a lámpaláz és zökkenőmentesen mentek a dolgok. Mígnem az úton megállított bennünket az egyik tanár (S. J.), aki hazatessékelt mindnyájunkat, mondván, ilyen dolgokkal nem szabad foglalkozni… Hazamentünk, el voltunk csüggedve és elpanaszoltuk, hogy mi történt. A szüleink elmentek a tanárhoz, „megkántálták" és a továbbiakban már nem állták utunkat, folytattuk a betlehemezést. A betlehemezés előtt is jártunk kántálni, ilyen rövid énekeket énekeltünk;

Az ablak alatt vagy a bejárati ajtónál:
Jézus ágyán nincsen paplan, sír az ártatlan,
Szűz Mária ápolgatja gyönge karjában
Könnyei hullnak a kis Jézusnak,
Igy kell szenvedni érettünk a Megváltónak.
Amikor bementünk a házba:
Az ég s földnek Ura ma született,
Hogy minket megváltson, emberré lett,
Örvendjünk, vigadjunk
Máriával, a szent angyalokkal és pásztorokkal.
Az ének utáni szöveg:
Látom, látom, gazdasszonyom
Hogy inti a lányát
Küldjön ki vele egy pohár pálinkát
Megiszom a pálinkát,
Beküldöm poharát,
Adjon az Isten sok karácsony éjszakát.

Emlékszem, hogy apám karácsonykor és húsvétkor soha nem engedett az iskolába. Azt mondta, hogy ma egyházi ünnep van és azt meg kell ünne-

A tiszacsomai betlehemesek

pelni. A kolhoz vezetői nagyon haragudtak a csomaiakra, mert ha valamilyen görögkatolikus egyházi ünnep volt, a csomaiak nem mentek dolgozni. Gúnyolták is a csomaiakat, hogy még a „csúszóbújó" napot is megünneplik, akkoriban még a falu 90%-a görögkatolikusnak vallotta magát lélekben.

1949 után már a pravoszláv (ortodox) egyház kötelékébe tartoztunk, az akkori magyar ajkú papok is az új egyház szolgálatában álltak. Sorrendben Hadzsa János, Danilovics István, Poljak Mihály és Mincsics Zoltán, őket követték a már magyarul nem beszélő pravoszláv papok Vaszilec Andrej és Popovics Dimitrij. 1989-ben nagy nehézségek árán (aláírásgyűjtés, referendum megszervezése) sikerült visszaállítani a görögkatolikus egyházat.

1967-ben 13 évesen már én is gyarapítottam a családi kasszát. A nyári szünidőben három hónapig a muzsalyi hegy csomai részlegére jártunk szőlőt kötözni 1 rubel 70 kopekért. Ezért a pénzösszegért 1 kg húst lehetett venni. 1968-ban már kapáltam a szőlőt 3 rubel 50 kopekért, amiért már 2 kg húst lehetett vásárolni. 16 évesen már a nagyokkal permeteztem a szőlőt, egy órával kevesebbet dolgoztam, mint a felnőttek, de a napi keresetem elérte a 4 rubelt, ami akkor egy jelentős napszámnak számított. 1968 augusztusában a muzsalyi hegyről néztük, ahogy a nagyszőlősi tankhadosztály tankjait, harckocsijait a vasúton szállították Csehszlovákiába, hogy a szovjetek megzabolázzák a Csehszlovákiában kitört forradalmat. Csomáról is egy tucat férfit behívtak, akik részt vettek a megszállásban.

1966-ban a faluban négy család rendelkezett televízióval, ebben az évben volt az angliai Labdarúgó Világbajnokság, amelyen felfokozott várakozással tekintettünk a Magyarország- Szovjetunió labdarúgó mérkőzésre. A mi utcánk lakossága Papp Jánosnál (Gazsu) néztük a mérkőzést. A tévét a szobából ki kellett hozni a rédely pillérjére, az udvar tele volt nézőközönséggel, a szomszédoktól összeszedtük az összes lócákat, székeket, de a többségnek így sem jutott ülőhely. Mi, gyerekek elől foglaltunk helyet a földön ülve.

A magyar himnusz hallatán mindenki felállt és együtt hallgattuk végig, a szovjet himnusz alatt mindenki ülve maradt. Érdekes, vagy talán szomorú volt, hogy az idősebb korosztály, akik a magyar időkben megtanulták a himnusz szövegét és dallamát, nem mertek énekelni, a lelkükben még ott volt a félelem. A mérkőzés folyamán nagyon sokszor percekig elment a kép, mindenki fel volt háborodva és kezdett az egész gyanússá válni. A mérkőzés vége 2:1 lett a Szovjetunió javára. A meccs utáni napokban az a hír járta, hogy a magyar politikai vezetés nyomására egyes játékosok nem a megfelelő erőbedobással játszottak, hogy 100%-os helyzeteket kihagytak és Magyarország 50 kombájnt kapott kompenzációként a szovjetektől. Ilyen esetekben szokták mondani, hogy nem zörög a haraszt, ha a szél nem fújja.

1969-ben a Csomai Általános Iskola befejezése után a középiskolai tanulmányainkat a Beregszászi 4 sz. Kossuth Lajos Középiskolába folytattuk. Csomai, macsolai, gúti és a beregszászi 7. kerületi diákokkal és ilyen összetételben jött létre a 9 ZS. osztály. Sutyák Olga osztályfőnök vezetésével az osztályban 29-en voltunk, 18 fiú és 11 lány. Szomorú, hogy a fiúk közül 13-an, a lányok közül 2-en már távoztak az élők sorából. Érdekes, hogy a tanárok nem ragaszkodtak az orosz nyelven történő hivatalos megszólításhoz, elég volt tanár úrnak vagy tanárnőnek szólítani. A 9.-ik osztályban Sutyák Olga néni elutazott valahova, és mit ad isten, Terebesi Viktor bácsi jött helyettesíteni, aki nagy galambász volt. A névsorban a nevem rögtön a második volt és feltűnt neki a Bakancsos név. Megkérdezte, hogy ismerem-e Bakancsos Gyulát, a nagy focistát és galambászt. Persze, hogy ismertem, szemben laktak a mi házunkkal, és ha már így megismerkedtünk, ki is hívott felelni a táblához. Reszketett még az inam is és elég döcögősen ment a feladat megoldása.

Hamar észrevette, hogy nem készültem az órára. Azt mondta, ha a következő órára sem készülök fel, úgy felken a falra, hogy anyukám fakanállal sem fog tudni levájni. Meg is ijedtem rendesen és a következő algebra órán már ötösre feleltem és megdicsért, hogy „tudsz te, ha összeszeded magad."

Jegyeimen sokat rontott, hogy az akkori megyei szintű focicsapatban játszottunk, a „Zirkában", a Május 1 bútorgyár ifjúsági csapatában. Az edzések már január közepén elkezdődtek, hetente két edzés volt, vasárnap pedig kiutazás Kárpátalja mindegyik városába, ami eléggé fárasztó volt, sok energiát kivett belőlünk és kevés idő jutott a tanulásra. Volt olyan járás, város, amelyeknek két csapata is volt. Ilyen volt Ungvár, Munkács és Beregszász. A focinak köszönhettem, hogy megismertem szülőföldemet, Kárpátalját, Rahótól Nagybereznáig.

Похвальна Грамота

Видана Баканчош (прізвище,
Ласлові Ласловичу ім'я, по батькові)
який закінчив в 1971 році Берегівську
середню школу № 4 ім. Л. Кошута (назва міста, села)
м. Берегово, Закарпатської області (району, області)
за особливі успіхи у вивченні історії та (назва
суспільствознавства і зразкову поведінку. предмету)

Директор школи

Учителі:

Зам. директора школи по навчально-виховній роботі

№ 41 „26" червня 1971 р.

Dicsérő oklevél

Ha eljött a két beregszászi csapat, a Kooperátor és a Zirka összecsapása, az népünnepély volt nem csak Beregszász, hanem az egész járás számára. Tele volt a két stadion, főtt a bográcsban, sült a kolbász, szólt a zene. A Kooperátor volt a város elit csapata, a Zirka pedig a munkásosztályt képviselte. Néhány nevet említsünk meg a Kooperátor játékosai közül: Bakancsos Gyula, Pap József (Dódi), Orosz Gyula, Erdei Károly; a Zirkában: Bakancsos Béla (Gyula testvére), Ombódi Gábor, Borcsik Gyula, Bordás József, Magyar Ferenc (Szityi) stb.

Minden megterhelés ellenére a 9-ik osztályhoz képest a 10-ik osztályban javítani tudtam a jegyeimen. A 9-ik osztályban volt két hármasom és három ötösöm, 10-ben már nem volt

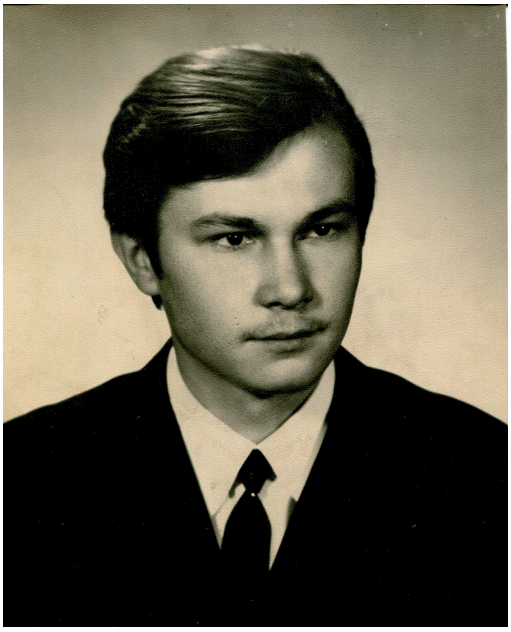

Tablókép (1971)

A beregszászi Május 1. bútorgyár válogatottja a beregszászi városi bajnokságban (1973) Balról jobbra, álló sor: Bakancsos László, Pekár Zoltán, Kari István, Kun József, Frank Ferenc, Bacskó Árpád. Gugolnak: Róth Ernő, Danó Béla, Simon László, Kaszonyi Bertalan. Kapus: Koszmeda Péter.

Всесоюзное ордена Красного Знамени
ДОБРОВОЛЬНОЕ ОБЩЕСТВО СОДЕЙСТВИЯ
АРМИИ, АВИАЦИИ И ФЛОТУ

ДИПЛОМ

Награждается Береговским районным комитетом ДОСААФ
тов. Баконгом Вакиль
по марш-броску на 6 км
среди допризывной молодежи
занявший первое место

Председатель Береговского районного комитета ДОСААФ

№ 1 3.09.1971

Изд. № 75452 Тираж 200 000 экз. Зак. 3478 Моск. тип. № 4

hármasom, az ötösök száma pedig nyolcra emelkedett, sőt, történelemből és társadalomtudományokból kitűnően teljesítettem és dicsérő oklevelet vehettem át a Beregszászi Nagyszínházban. Erre az eseményre édesanyám már nem tudott eljönni, sajnos a vizsgák előtt agyvérzést kapott, ami lelkileg nagyon megviselt mindenkit a családban. Két és fél évig ágyban fekvő beteg volt, 1973. szeptember 3-án távozott az élők sorából.

1973. december 2-án be kellett vonulnom a szovjet hadseregbe. A Moszkván túli Elektrosztályban szolgáltam a „sztrojbátban", ami azt jelenti Építő ezred (Строительный Батайлон).

Bakancsos László

Megérkezésünkkor -25 °C-os hideg és félméteres hó fogadott bennünket. Az első az volt, hogy mindenkit kopaszra nyírtak a fürdőben, felvettük a katonai mundért. A civil ruhánkat, aki akarta, hazaküldhette, vagy ha nem, akkor jelenlétünkben baltával összeaprították. Mikor kijöttünk a fürdőből, nem ismertük meg egymást. Az ezredben ünnepélyes keretek között fogadtak bennünket és jól esett a meleg vacsora. Az építő ezredeket azért hozták létre a Szovjetunió területén, hogy hadi üzemeket és gyárakat építsenek. A szolgálatunk 2. évében két méter vastag betonfallal megerősített atombiztos óvóhelyeket építettünk teljes technikai felszerelésekkel. Mi, katonák az építkezésen, mint ács, betonozó, kőműves 100 rubelt kerestünk, amely összeg minden hónapban át lett utalva a személyi számlánkra, ugyanezt a munkát elvégző civil munkás 600-700 rubeles fizetést kapott. A hegesztő, vasesztergályos katonák 200-300 rubelt, a civilek 700-1000 rubelt. Ilyen formában épült, helyesebben rombolódott a széthulláshoz közel álló Szovjetunió. A civil munkásokkal beszélgetve nem is suttogva, hanem nyíltan mondták a Szovjetunió széthullásáig nem sok idő van hátra. Talán a KGB-nek és a szovjet politikai elitnek az volt a célja, hogy a társadalmat ne érje sokként a rendszer széthullása, ezért megtűrték a suttogó propaganda alkalmazásával, hogy beszéljenek a témáról.

1973. december 16-án vettük fel a katonai esküt, aztán szétosztottak bennünket, szakma szerint különböző századokba. A 2. századba osztottak be, a 130 katonából, „военный строитель"-ből hárman voltunk magyarok, a többiek oroszok, ukránok, kárpátaljai ruszinok és románok, üzbégek, kazahok, tatárok, grúzok, csecsenek, beloruszok, észtek, lettek, litvánok és moldávok stb. Hetente egyszer mentünk fürdőbe, amikor lecseréltük az alsóneműt és a kapcát. Felfigyeltünk arra, hogy nagyon sokan vannak, akiknek ki van tetoválva a háta, hasa még a fenekük is. Tudomásunkra jutott, hogy a 130 emberből kb. ötvenen rövidebb, hosszabb ideig a szovjet börtönök „vendégszeretetét" élvezték, hogy mi okból, azt nem tudtuk.

Tiszacsomáról ketten kerültünk a századba, én és az osztálytársam, Bakancsos István és egy ungvári járási fiú Rátról, Fábián Gyula. Meg kellett tanulni alkalmazkodni a körülményekhez, ami nagyon nehezen ment. Bevonulás előtt a leszerelt katonák azt a tanácsot adták, hogy mindenre azt kell mondani „непонимаю" (nem értem) és akkor békén hagynak. A taktika bevált már csak azért is, mert akkor még alacsony szinten beszéltem az orosz nyelvet, István az általános iskola befejezése után Bilkén tanult a szakiskolában és neki valamivel jobban ment.

Balról: Bakancsos László, Fábián Gyula és Bakancsos István

December végén egy hölgy jelent meg a században, aki énekeseket keresett az énekkarba. Megkérdezte, kinek van jó hangja, ki tud énekelni, vettem a bátorságot és én is jelentkeztem. Bevitt minket a Lenin-szobába és ott egyenként meghallgatott bennünket. Amikor én kerültem sorra, mondtam neki, hogy én csak magyarul tudok énekelni, de ez nem volt probléma, azt mondta a hölgy, majd megtanulom az orosz dalokat is. Elénekeltem a "Sárga a csikó, sárga a nyereg rajta" és "Esik eső, szép csendesen csepereg" című nótákat. Tetszett neki a hangom, így lettem tagja az ezred énekkarának. A következő évi, május 9-i Győzelem-napi ünnepségen én voltam a szólóénekese a "Ставай страна, огромная" című szovjet hazafias dalnak.

Valahogyan Sin János, gúti fiú tudomására jutott, hogy – akivel a Zirkában együtt fociztunk – az ezredben vagyok. Megkeresett és beajánlott az ezred labdarúgó válogatottjába Bakancsos Istvánnal együtt. Így már a válogatottnak négy magyar tagja lett: Sin János, Gázi Tibor, Bakancsos László és Bakancsos István. A legnehezebb félévnek titulált „cserpák" időszakot zökkenőmentesen átvészeltük. Hétvégén énekkar próbára jártunk, hétköznapokon pedig futballedzéseken vettünk részt. Ezeknek a foglalkozásoknak az volt még az előnye, hogy elkerültük a századon és kaszárnyán belüli munkálatoktól: udvartakarítás, festés, a kaszárnya takarítása, és ami a legnehezebb volt az emeletes vaságyak átmozgatása, a fapadló súrolása és a nehéz hótakaró eltakarítása az udvarról.

Vártuk a tavaszt , mert a hosszú télből és hidegből kezdett elegünk lenni, április közepén még hó volt, rövid tavasz után már május végén fürödtünk az ezredtől mintegy 6 km-re lévő tóban. Később, mikor megtudta a századparancsnok, hogy hosszútávfutó vagyok, a reggeli torna után engedélyezte, hogy hetente háromszor, hétfőn, szerdán és pénteken elfussak a tóig és vissza. Az első év hamar elszaladt. Egész évben énekeltem, sportoltam, jól

Álló sor, balról jobbra második: Bakancsos István, harmadik Bakancsos László. Gugoló sor: harmadik Sin János, negyedik Gázi Tibor.

éreztem magam, és ami különös volt, nem volt honvágyam. Sorra nyertem a versenyeket 10, 15 és 20 km-es távon, a századunk nyerte meg az ezred labdarúgó bajnokságát is, szóval nem volt okom a panaszra.

A században úgy a tisztek, mint a soknemzetiségű katonák felnéztek ránk, magyarokra, és megbecsültek bennünket precizitásunkért, magaviseletünkért és a megbízhatóságunkért.

Moszkva környékén és általában Oroszországban a tél október közepén, november elején kezdődött, folyamatosan hideg volt. A század parancsnoka azzal állt elő, hogy mivel a nyáron minden futóversenyt megnyertem, készüljek a sífutó versenyekre. Közöltem vele, hogy nem tudok síelni, így nincs esély a jó szerepléshez. Meggyőzött arról, hogy ez nem probléma, ad mellém egy síoktatót és majd megtanulok. Így is történt, kaptam megfelelő síléceket, egy

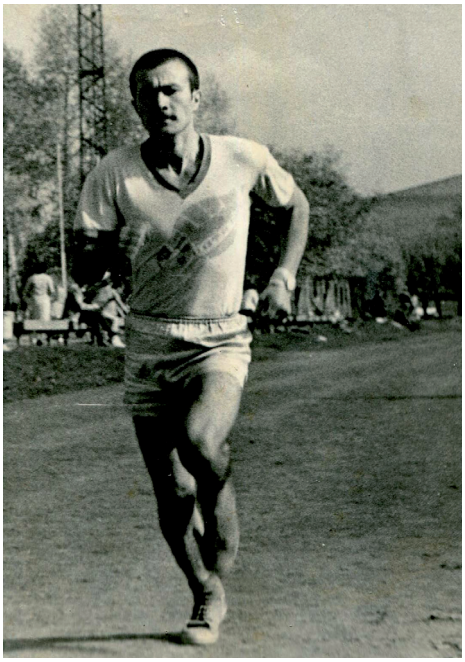

A 15 km-es síkfutás győztese Bakancsos László, a II-ik helyezett Moldovánnak csak az árnyéka látszik

Az ezred bajnokcsapata: a kapus Brazsnyikov századparancsnok, a harmadik mellette Bakancsos István és középen a hatodik Bakancsos László

széleset, amely a puhább hóra volt megfelelő, és egy keskenyebbet a fagyos hóra. Megtanított a lépésekre, kézmozgásra, a légzésre és az erő beosztására. Elkezdődtek az edzések. A versenyekre január folyamán került sor 5, 10, 15 km-es távon a várost körülvevő erdőkben.

Az első versenyen az 5 km-es távon mindenkit kielőztem, de mégis volt egy katona, aki valahogy elsőnek futott be a célba. A századparancsnok Brazsnyikovnak gyanús lett a dolog, azt javasolta, menjenek végig a nyomtávon és ellenőrizzék le, nem történt-e csalás. Az ellenőrzés nyomán rájöttek, hogy aki az első lett, átvágott az erdőn keresztül. Az ellenőröknek az lett a javaslata, hogy mindketten egy óra pihenés után még egyszer fussuk le az 5 km-es távot. Úgy elhagytam a fiút, hogy a látótávolságomból is kikerült! Egyértelműen én nyertem meg a versenyt, az 5 km-es távot 19 perc alatt futottam le csizmában és katonai felszerelésben.

Január folyamán megnyertem a 10, 15 km-es távot is. A 15 km-es futam volt a legnehezebb, -20 C hidegben álltunk a rajtnak. Minden kilométeren ellenőrző pontok álltak, nehogy megint csalás történjen. A rajttól fél percenként indult két versenyző, én az 52-es rajtszámmal indultam. A finis előtt 4 versenyző ért be a célba előttem, ami azt jelenti, hogy 48 versenyzőt kielőztem, a 15 km-es távot 93 perc alatt tettem meg. A sok előzés rengeteg energiát kivett belőlem, mert csak egy sáv volt előre kitaposva, az előzéseket pedig a nagy hóban kellett megtenni. A kitűnő szolgálatért tizedessé lettem előléptetve. Minden negyedévben századgyűlés volt megtartva, így történt ez február végén is (1975), ahol az egyik orosz nemzetiségű katona (Ragyionov) megrovásba részesítette a század parancsnokságot és felszólalt az érdekemben. A parancsnokság szemére hány-

ЦЕНТРАЛЬНЫЙ СОВЕТ ПО ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЕ И СПОРТУ

ГОТОВ К ТРУДУ И ОБОРОНЕ СССР

ГРАМОТА

военному строителю-ефрейтору
БАКАНЧОШ Ласло Ласловичу

За высокие спортивные показатели и активное участие
в спортивно-массовой работе !

Командир в/ч 55211
полковник Д.ЧЕРЕМНЫХ

4 мая 1975 г.

Председатель Совета

Az ezredparancsnok elismerő oklevele

ta, hogy Bakancsos László egy példamutató katona, még megrovásban sem részesült szolgálati ideje alatt, munka és sporteredményével már régen rászolgált arra, hogy szabadságra engedjék. – „Vagy Önöknél csak a besúgók és talpnyalók mehetnek szabadságra? Önök Bakancsos sporteredményei után jelentős prémiumokhoz, pénzbeli juttatásokhoz jutnak, itt az ideje, hogy az ezredparancsnoknál járjanak közbe, hogy Bakancsost minél hamarabb engedjék szabadságra".

Az ezredparancsnok elismerő oklevelét a felsorakozott ezred előtt vettem át 1975. május 4-én. A századparancsnok elintézte az ezredesnél, hogy szabadságra engedjenek, de nekem volt egy kérésem, hogy a falubelimet, Bakancsos Istvánt is engedjék szabadságra. Sajnos a kérésemet vissza utasították, ezért én úgy döntöttem, hogy nem jövök haza szabadságra. Úgy gondoltam, hogy azt a félévet, ami még maradt a leszerelésig, kibírom még akkor is, ha fát fognak hasogatni a hátamon.

A nyár hagyományosan telt el, megnyertünk minden futóversenyt és labdarúgó bajnokságot. „Öreg" katonák lettünk és lassan készültünk a leszerelésre. Az utolsó három hónap nagyon nehezen telt el, gyötört a honvágy, s végre elérkezett a nagy nap. Két év után végre, november 18-án szabadultunk a szolgálat alól.

Érdekes négy szó – szabadultunk a szolgálat alól… 1944. november 18-a jutott eszembe, amikor az ártatlan magyar embereket vitték a három napos munkára, akik közül nagyon sokan soha nem térhettek haza. Én pedig november 18-án szabadultam és haza térhettem, mert a jó Isten így akarta, hogy szolgáljam Őt, az embereket, népemet és családomat. 21 éves voltam, a két év folyamán sok mindent elterveztem, tele voltam reménnyel és célokkal. De ahogy a mondás mondja „Ember tervez, Isten végez"!

Az életem nem volt egy egyenes vonal. Olyan volt, mint a hullámvasút, egyszer fenn, egyszer lenn, tele volt hegyekkel és völgyekkel. Ahogy mondani szokták „aki nem tapasztalja meg a mélységeket, az soha nem tapasztalja meg a magasságokat". Hálával tartozom az Istennek, hogy elesettségemből mindig felemelt, bátorságot, hitet és erőt adott küzdelmeimhez. Amikor pedig veszélyben volt az életem és szabadságom, mindig szólt hozzám és utat mutatott, amiért köszönetet mondok az Istennek. Dicsőítem és áldom az Ő nevét!

1976 és 1987 között különböző üzemekben dolgoztam, mint asztalosmester: Május 1 Bútorgyárban, a Beregszászi Szolgáltatási Vállalatnál és a Beregszászi Bútorgyártó és Javító Vállalatnál (Реммебель).

A Május 1 Bútorgyárban „kommunista kollektíva" szelleme uralkodott, ahol az előrébb jutásért a célszemélyek mindenre képesek voltak, feljelentésre, besúgásra, csak azért, hogy a kommunista párt kandidátusai és tagjai legyenek. A bútorgyárban két műszakban kellett dolgozni, reggel 5:00-13:30-ig, délután 13:30-22:00 óráig. A reggeli műszakba a beregszászi varroda szolgálati buszával utaztam, a busz általában hajnali 5 órára érkezett meg a varrodához, nekem futnom kellett több mint két kilométert, hogy minél kevesebbet késsek.

A 2-es műhely bejáratánál általában ott állt a brigádvezető T.V. (párttag) és az órájára mutatott, hogy megint késtem, ez így nem mehet tovább. Még az elmúlt évben is álmodtam ezzel a nem kellemes emlékkel (kiizzadva futok és a brigadéros az órájára mutat).

Néhány nap múlva a bútorgyár klubtermében gyűlést tartottak, ahol minket, munkásokat felelősségre vontak, hogy hanyag és minőségtelen munkát végzünk, ezért nem fogunk kapni semmi féle premizálást, juttatást és csökkenteni fogják az egy hálóbútor elkészítésére megszabott pénzmennyiséget is (расценка). A jelenlévők közül mindenki hallgatott, tudomásul vették az elhangzottakat. Bennem felforrt a vér, szót kértem és elmondtam a véleményemet:

- A nem minőségi munkáért nem a munkások felelősek, hanem Önök.
- A naponta 18 hálóbútor összeállítására 8 óra van szánva.
- A csiszolóból és a fényezőből a bútorelemeket csak ebéd után kapjuk meg az összeállításra, ami 4 óra kiesést jelent.
- A vezetők és a brigadéros arra kényszerítik az asztalosokat, hogy a facsavarokat ne becsavarják, hanem csak beleüssék a préselt falapokba.
- Sokszor a becsomagolt hálóbútort vasalás nélkül küldik el a rendeltetési helyükre.
- A múlt hónapban is a hiányos felszerelések miatt négy asztalosnak kellett Rovnóba és Cserkassziba utazni, hogy pótolják a hiányzó alkatrészeket. Ezekért a tényekért Önök a felelősek, mert nem tudják megszervezni a munkafolyamatokat.

Felszólalás közben a hátamnál ülők, köztük a beregsomi Tuba Laci kért, hogy fogjam vissza magam, mert ki fognak rúgni a munkából, de engem már nem lehetett megállítani. Másnap a műszak megkezdése előtt pártgyűlést hívtak össze, amelyen jelen voltak a műhely asztalosai, a csiszolók, a lakkozók és a fényezők (kb. 80 munkás) és a pódiumon ültek a párttagok.

A gyűlés napirendje: Elvtársi bíróság (товарищеский суд) Bakancsos László ügyével kapcsolatban.

Vád: a kommunista erkölcs és elv rombolása, a szocialista munkaverseny céljainak szabotálása.

Cél: Bakancsos László átnevelése, a szocialista rendszer pozitívumaival való megismertetése.

Az átnevelésemmel egy kommunista elvtársnőt (T.D.) bíztak meg. Én már a gyűlés után összeszedtem a személyes tárgyaimat és hazamentem, mert sejtettem, hogy mi lesz az egész eljárásnak a következménye. Néhány nappal később jelentkeztem a gyár vezetőségénél kérvénnyel a kezemben, hogy engedjenek el a munkából. Meglepetésemre egy rövid beszélgetés után aláírták a kérvényemet és 1979. február 20-án végleg távoztam a Május 1 Bútorgyárból. Visszaemlékezve a történtekre, az egésznek az volt a célja, hogy eltávolítsanak a gyárból és az elvtársi bíróságon részt vevő munkásokat megfélemlítsék. Az egész szocialista, kommunista rendszernek az volt az alapelve, hogy „aki nincs velünk, az ellenünk van".

1979. március 23-án munkába álltam asztalosként a Beregszászi Szolgáltatási Vállalatnál (БКБОН), az úgy nevezett Pecsora-cégben, amely a mai magyar konzulátus területén működött. Abban az időben nyitották meg a Beregszászi Remmebelt, ahol Pecsora Elek volt a főmérnök és Darcsi Viktor a vezető. 1980. április 1-én át lettem hozzájuk helyezve. A cégben létrehoztak egy asztalos brigádot kb. 25 taggal. A munka nehezen indult, a brigád egyik része Búcsúban kávézott, a másik része a konzervgyár udvarán foci-

zott. Reggel általában 8 óra táján érkeztek munkába, délután 3 óra után mindenki az óráját nézte. Én megelégeltem ezt a dolgot, kértem Pecsorát és Darcsit, hogy üljünk le és beszéljük meg a brigád munkához való hozzáállását. A beszélgetés alatt javasoltam, hogy számoljuk fel a brigádrendszert. Abban az időben ez nem volt egy szokványos javaslat, ezért eleinte húzódoztak az ötlettől, de végül belementek a dologba, mert ők is vállalkozó szellemű emberek voltak. Összehívták a brigádgyűlést és bejelentették a tervet. A csapatot meglepetésszerűen érte a javaslat, de nem voltak ellene, kértek néhány napot, hogy átgondolják. Két napon belül eldőlt a brigádrendszer sorsa, s úgymond a cégen belül mindenki magánvállalkozó lett. Voltak, akik úgy döntöttek egyedül, ketten vagy hárman fognak együtt dolgozni. Én egyedül vállaltam a munkát, mert apámtól tanultam a közmondást, hogy „közös lónak túrós a háta". Időközben annyi megrendelésem lett (háló és ebédlő bútorok, vitrinek, könyvespolcok, TV-tartók, rekamiék stb.), hogy egyedül nem győztem a munkát és magamhoz vettem egy segédet, akiből egy nagyon jó szakember lett.

A továbbiakban annyira megjött az asztalosok munkakedve, hogy lehet mondani, éjjel-nappal dolgoztunk. Nem voltunk időhöz kötve és tudtuk, hogy miért dolgozunk. Két hónap elteltével az asztalos cég termelékenysége négyszeresére növekedett, már jutott pénz új gépek vásárlására, kirándulásokra a Kárpátokba és a Városi Bajnokságra labdarúgó csapatot szerveztünk. Élmunkás lettem, de nem a szocialista munkaverseny, hanem a vezetőség emberséges és segítőkész hozzáállása révén, amit mi, munkások köszönettel honoráltunk.

Egy év leforgása alatt három elismerő oklevelet vehettem át. Ma is, ha találkozunk az asztalos barátokkal, nosztalgiával emlékszünk a cégünkre, a Remmebelre és a vezetőire.

ПОБЕДИТЕЛЮ
СОЦИАЛИСТИЧЕСКОГО
СОРЕВНОВАНИЯ В СФЕРЕ
ОБСЛУЖИВАНИЯ

ПОЧЕТНАЯ
ГРАМОТА

Награждается столяр БАКАНЧОШ ЛАСЛО ЛАСЛОВИЧ за успехи
в выполнении планов и социалистических обязательств
первого квартала 1982 года и в связи с празднованием
Дня международной солидарности трудящихся - I МАЯ.

Директор фабрики "РЕММЕБЕЛЬ" Е.Ф.МИХАЙЛОВИЧ
Секретарь п/о А.В.ПЕЧОРА
Председатель МК профсоюза М.М.ДОБРА

г.БЕРЕГОВО 30.04.1982г.

A tiszacsomai felnőtt labdarúgócsapat (Fotó: 1986)
Balról jobbra: Bakancsos László, Bakancsos Viktor (Jankó), Ábrány Gyula, Kosztyu László, Kosztyu Jenő, Baloga Miklós, Pősze Imre.
Gugol: Bányász Miklós, Bakancsos István, Kosztyu József, a kapus Papp Rudolf és Zeke Imre.

Az 1985-ös év az építkezés éve volt, nagyon megterhelő, de felemelő érzés volt, hogy a családomnak otthont építhetek a két kezem munkája által. Nagyon örült a család, de legjobban talán édesapám, aki akkor már nagyon beteg volt, de még láthatta, hogy tető alá került az épület. 1986. március 18-án sajnos eltávozott az élők sorából, a ravatalozó és a virrasztó már az új házban volt megtartva. Apám halálával egy olyan ember távozott el, aki nagy betűkkel az „APÁM" volt és a példaképem.

1987. szeptember 1-én lettem a Nagybaktai Állami Mezőgazdasági Kutató Intézet sportfelelőse (спортинструктор) és a Tiszacsomai Kultúrház sporttermének az igazgatója. A kutató intézetnél beszámoltam, hogy a sportteremben a kulturált sportoláshoz sem a körülmények, sem az eszközök nem felelnek meg. Kértem a vezetőséget, támogassák anyagiakkal, hogy a sportterem megfelelően fel legyen szerelve megfelelő eszközökkel. A támogatást meg is kaptam és karácsonyra bevásároltam: egy nagyméretű billiárdasztal, két teljes felszerelésű asztali tenisz, különböző súlyú súlyzók, edzőkészülékek, kosárlabda, röplabda és teniszháló, labdák stb. A környező falvak lakosai örömmel vették tudomásul, hogy nem csak nyáron, hanem télen is lehetőség van a sportolásra. A sporttermet a következő falvak lakossága látogatta: Nagybakta, Gecse, Hunyadi, Badaló, Halábor és természetesen Tiszacsoma.

A sport rajongói hetente egyszer-kétszer még Beregszászból is kijártak teniszezni. 1988-1993 között még elvállaltam a tiszacsomai labdarúgócsapat (felnőtt, ifi) edzését és menedzselését. 1993-ban megnyertük a járási felnőtt labdarúgó bajnokságot is, amelyben - abban az időben - 16 csapat vett részt.

A munkaviszonyom 1993. szeptember 1-én megszűnt a kutató intézetben végrehajtott státuszcsökkentés miatt. Ebben az évben elkezdődött a kutató intézet gazdasági hanyatlása és teljes leépülése.

Ma 2020. június 9.-e van, a COVID-19 vírusnak több mint 7 000 000 (hétmillió) fertőzöttje van, a halottak száma 410 000 (négyszáztízezer) fő. Az EU-ban és az USA-ban jelentős csökkenésben van a fertőzöttek és a halottak száma. Viszont nagymértékben nő Dél-Amerikában, Afrikában, Indiában és Pakisztánban. Főképp a 65 éven felüli korosztályt érinti a fertőzés.

A Trianoni békediktátum aláírásának 100.-ik évfordulója után vagyunk. Vegyesek az érzéseim. Egyik szemem sír és gyászol, a másik pedig örül. Gyászol a tragikusan nagy veszteség miatt és örül, hogy a világ magyarsága összekovácsolódott és összetartozik. Mindszenti József szavai jutnak eszembe, amikor azt mondta: „Ha a magyar nemzetnek lesz egy millió imádkozó magyarja, akkor ezen a népen a pokol kapui sem vesznek erőt". Igaza lett, mert a magyar nemzetnek a 2/3-a istenben hívő és imádkozó magyar. Túléltünk minden ránk nehezedő csapást, de nem szabad lazítanunk, továbbra is erősen és kitartóan kell imádkoznunk Istenhez, hogy a következő évezredekben is tartsa meg a magyarokat a nagyvilágban és a Kárpát-medencében. Ne feledjük, sem a vezetők, sem a vezetettek:

Ha az Úr nem építi a házat,
az építők hiába fáradnak.
Hogyha az Úr nem őrzi a várost,
az őr hiába őrködik fölötte.
Hiába keltek hajnalban és fáradoztak késő éjjelig:
a kemény fáradság kenyerét eszitek.
Ám akiket szeret, Ő azokat elhalmozza,
jólehet alszanak –
Lám a gyermekek az Úr ajándékai,
a test gyümölcse jutalom.
Ahogy a nyíl a harcos kezéből,
úgy sorakoznak a gyermekek az ifjú évekből.
Boldog ember, aki velük tölti meg a tegzét,
nem vall szégyent,
ha az ellenséggel vitába száll a kapunál.

127. zsoltár

Az I. világháborút lezáró Trianoni békediktátum az ezer esztendeje szülőföldjén élő magyarságot megfosztotta hazájától, egzisztenciájától, vagyonától, családokat és emberi életeket vágott ketté. 3,3 millió magyar szülőföldjével együtt idegen országok fennhatósága alá került, ahol jogfosztás, elnyomás, lelki és fizikai megsemmisítés, szülőföldjükről való elűzetés várt rájuk. A mai globális világban, a XXI. században az elnyomás és ül-

dözés miatt, sokan, sajnos még az értelmiség sorai között is, úgy gondolják, hogy alkalmazkodni kell a jelenlegi helyzethez. Egzisztenciális okok miatt burkoltan vagy nyíltan kimondják, hogy nekünk, magyaroknak Ukrajnában nincs jövőnk. A tehetősebbek, a jelentős egzisztenciával rendelkező családok és szülők és sajnos, a kárpátaljai magyar politikai elit jelentős része is szülőföldjük elhagyására ösztönzik gyermekeiket, a kárpátaljai magyarság megmaradásának fundamentumát és biztosítékát.

A Trianoni békediktátum előtti Magyarországon az 1787-es évi népszámláláskor a nem magyar nemzetiségűek lélekszáma 4 935 000 fő volt. Az 1910-es népszámlálás adatai szerint 8 515 000 főre emelkedett, azaz 3 580 000-el növekedett. 1920 és 2011 között a Magyarországgal szomszédos országok fennhatósága alá került magyarság száma 3 278 000-ről 2 090 000 főre, azaz 1 180 000-el csökkent. Az elmúlt évtizedben jelentősen megnövekedett az elszakított határon túli területekről való kivándorlás. A statisztikai adatok hiányában vélhetőleg a Trianoni békediktátum utáni 3 300 000 fő megfeleződött.

Ha Magyarország kormánya, külügye és diplomáciája az 1920-as és 1947-es békeszerződések aláíróitól, az Európai Uniótól, a NATO tagállamoktól, a Helsinki Záróokmányt aláíróktól nem fog elfogadható garanciákat kiharcolni a határon túli magyarság megmaradása érdekében, akkor az elkövetkező 100 év végére nem biztos, hogy beszélhetünk határon túli magyar érdekképviseletről és határon túli magyarságról.

Hatványozottan vonatkozik ez a kárpátaljai magyarságra, amely a legnehezebb gazdasági, szociális és politikai helyzetben van. A kárpátaljai magyar kisebbség ellen és hátrányára elfogadott oktatási, nyelvtörvény, a középfokú oktatásról szóló törvények, ha megmaradnak, akkor az itt élő magyarságnak esélye sem lesz a túlélésre, megmaradásra.

Nem is beszélve a közigazgatási reformról, amely keretein belül az ukrán hatóságok mindent megtesznek, hogy olyan járásokat hozzanak létre, ahol kisebbségbe kerül a magyarság. Nyilvánvaló jogsértések, mi több, nemzetközi jogsértések történnek és a nyugati, - magát demokratikusnak valló országok, az USA mélyen hallgat és bezárja a szemét. Volt már ilyen, ehhez hasonló helyzet a XX. században, amikor Hitlert 1938-ban az Amerikai Egyesült Államokban az év emberének választották. Ugyanezt elkövették 1939-ben, amikor Sztálint is az év emberének választották az USA-ban. Tudjuk mindkét személy magasztalásának mi lett a következménye: szovjet és fasiszta koncentrációs táborok.

A mai Magyarországnak és a nemzetnek mindezek után bölcsen kell cselekedni, nem szabad elbizakodni, lebecsülni más népeket és nemzeteket, mert a túlzott önbizalom és a gőg veszélybe sodorhatja nem csak a kis, hanem a nagy nemzeteket és államokat is. A balga emberek, nemzetek sajátja a dicsekvés, az önfényezés, a belső dolgainkról való áradozás. Tanulhatnánk a múltból, hogy „dobbal nem lehet verebet fogni"!

A történelemnek meg vannak a maga törvényei, azt is mondhatnám, hogy „hol kerék, hol talp". Egyes népek, nemzetek megerősödnek, míg mások meggyengülnek. Ez a körforgás így volt a múltban és így lesz a jövőben is.

Adjunk hálát az Úrnak, hogy a honfoglalás által, hosszú vándorlás után letelepedhettünk a Kárpát-medencében. Megmenekültünk a Kazár Kaganátusból, ahogy a zsidók megmenekültek az egyiptomi fogságból. Ahogy ők átjutottak a Nébó-hegyén, mi ugyanúgy átjutottunk a Kárpátokon; ahogy ők átkeltek a Jordánon, úgy mi is

átkeltünk a Tiszán; ahogy ők hazára találtak Kánaánban, mi is hazára találtunk a Kárpát-medencében. Ha Európa mostohagyerekként is, de befogadott minket, magyarokat.

Keresztény, magyar államot hoztunk létre, hol kisebb, hol nagyobb sikerrel megküzdöttünk az ellenségeinkkel. A felnégyelt hazát megmentettük a pusztulástól, szabadságharcainkat megvívtuk, az I. és II. világháborúba belerángatott magyarság túlélte a borzalmakat, túléltük Trianont, a szovjet lágereket és a kommunista diktatúrát. Miért? Mert az Istennek célja van a magyar nemzettel! A két út:

„Nézd, ma a szemed elé tártam az életet és az üdvösséget, a halált és a kárhozatot, ha engedelmeskedsz az Úr, a te Istened parancsainak, amelyeket ma adok neked, s szereted az Urat, a te Istenedet, az ő utjain jársz, megtartod parancsait, törvényeit és rendelkezéseit, életben maradsz és megsokasodsz, s az Úr, a te Istened megáld azon a földön, ahova indulsz, hogy birtokodba vedd. Ha azonban elfordul a szíved s nem engedelmeskedsz, ha elcsábulsz más isteneket imádni s nekik szolgálni, akkor ma tudtotokra adom. Menthetetlenül elpusztultok, s azon a földön, amelyre a Jordánon átkelve elérkezel, hogy birtokba vedd, nem fogtok sokáig élni. Ma tanúul hívom ellenetek az eget és a földet: életet és halált, áldást és átkot tártam a szemetek elé. Így hát válaszd az életet, hogy te és utódaid is életben maradjatok, szeresd az Urat, a te Istened, hallgass a szavára és ragaszkodj hozzá. Mert ez jelenti számodra az életet s napjaidnak hosszúra nyúlását azon a földön, amelyen az Úr, a te Istened megesküdött atyáidnak, Ábrahámnak, Izsáknak és Jákobnak, hogy nekik adja!" (5Móz 30:15)

Számomra furcsa és érthetetlen, hogy a kárpátaljai magyarság ellen elfogadott ukrán törvényeket akkor fogadták el, amikor Magyarországnak 2/3-os parlamenti többsége van, keresztény-nemzeti kormánya, jelentős Európai Uniós képviselete, sőt, kárpátaljai illetőségű képviselője van. Ukrajnában 2014-től parlamenti képviselőnk van, aki szerződést írt alá az illetékes köztársasági elnökkel a kárpátaljai magyarság helyzetének javítása ügyében. A képviselő a parlamenti többség képviselője, a nemzetiségi kisebbségekkel foglalkozó parlamenti bizottság titkára, a KMKSZ elnöke.

A Kárpátaljai Megyei Tanácsban a magyar frakció a mérleg nyelve, a tanács első helyettese magyar nemzetiségű, a Beregszászi Járási Tanács elnöke szintén magyar, jelentős képviselettel rendelkezünk a többi járási tanácsokban, és ahogy az ukránok szokták mondani"маємо, што маємо".

Talán Kövér Lászlónak, a Magyar Országgyűlés házelnökének van igaza, aki úgy fogalmazott, lehet, hogy nem szó szerint idézem: „A határon túli magyarságnak meg kell küzdeni a jogaikért, ezt a lehetőséget senki sem spórolhatja meg, mi csak támogatni tudjuk a határon túli magyarok igényeit és követeléseit." Az elszakított magyarság saját jövőjének kovácsa.

Tegyük fel magunknak a kérdést, hogy megtettünk-e mindent jogaink megvédéséért vagy csak alibiztünk és imitáltuk a kárpátaljai magyarság érdekképviseletét? Nézzen mindenki a tükörbe és lelkiismerete szerint válaszoljon a kérdésre!

2020 július közepére (egy hónap múlva) várható Orbán Viktor, a Magyar Köztársaság miniszterelnökének és Volodimir Zelenszkij, Ukrajna köztársasági elnökének a találkozója, amelynek legfontosabb témája Magyarország és Ukrajna közötti feszültségek feloldása és természetesen, a kárpátaljai magyarság jogfosztottságának a megoldása. Reménykedem, hogy a találkozó létre fog jönni, hogy a két ország kapcsolata normalizálódik, és megfelelő megoldást találnak a kárpátaljai magyarság jogfosztottságának

megszüntetésére. Remélem, hogy az ukrán feltételeknek megfelelően az UMDSZ és KMKSZ képviselői helyet kapnak az Ukrajna által delegált bizottságban és figyelembe veszik észrevételeit, javaslatait.

Csak remélni tudom, hogy még egyszer nem történik meg az, ami az ukrán-magyar alapszerződés aláírásakor (1991. december 6.), amikor a kárpátaljai magyarság számára ismeretlen és egyeztetés nélküli szöveget írtak alá a magyar és ukrán fél képviselői. A kárpátaljai magyarság számára nem holmi memorandumok vagy ajánlások szükségesek, hanem csak a kárpátaljai magyarságot kielégítő, érdekeiknek elfogadható és megfelelő alkotmányos és törvényes garanciákra van szükség, mert a tét nagyon nagy: lenni vagy nem lenni!

Kárpátalján népszámlálást tartottak 1941. január 31-ről február 1-re virradó éjféli állapot szerint. A számláló bizottság tagjai február 1-től február 15-ig keresték fel a családokat. A népszámlálás feladata az volt, hogy reális képet nyújtson a lakosság nemzetiségi, nyelvi, foglalkozási megoszlásáról, iskolai végzettségéről, a földbirtok tulajdon bizonyos kérdéseiről és katonai vonatkozásokról. Kárpátalján a következő kérdéssel egészítették ki a kérdőívet: „Ha vallását változtatta, mi volt az előző vallása?" E kérdés feltevésének szükségességét indokolta, hogy a vallási hovatartozás ügyében az 1920, 1930-as években nagy eltolódások voltak észlelhetőek, tehát ezt a kérdést tisztázni kellett. Mindenki szabadon és minden befolyás nélkül tehette meg bevallását, a számláló lapokat mindenki maga tölthette ki. Ha erre esetleg képtelen volt, igénybe vehette a számlálóbiztos segítségét. Az adatlapokat nemcsak magyar nyelven nyomtatták ki, hanem ruszin, szlovák, német nyelven is. Mindenki szabadon választhatott, milyen nyelvű adatlapot vesz igénybe. A népszámlálás adatainak pontosságában tehát nincs okunk kételkedni.

Mit mutattak Kárpátalján a népszámlálás eredményei? 1941. február 1-i állapot szerint Kárpátaljának 852 546 lakosa volt. Ebből 245 286 fő magyarnak (28,8%), 502 329 fő ruszinnak, ukránnak vagy orosznak (58,9%), 78 272 fő zsidónak (9,2%), 13 244 fő németnek (1,5%), 15 587 fő románnak (1,8%), 6 838 fő szlováknak vagy csehnek (0,8%) vallotta magát. A legnagyobb magyar többséggel Csap település rendelkezett: 1 187 lakosából 1 164 vallotta magát magyarnak, vagyis lakóinak 98,1%-a. Utána Beregszász következett: 21 540 lakosából 19 784 volt magyar nemzetiségű, vagyis lakosságának 91,8%-a.

De magyar többségű volt még Ungvár (72,4%), Nagyszőlős (53,3%), Munkács (57,8%) és Técső (53,9%). Tetemes volt a magyarok részaránya a ruszin lakosságú vidékek központjaiban (Szolyva, Perecseny, Nagyberezna, Huszt, Rahó és Kőrösmező). Ezekben a városokban a lakosság 20-40 %-a vallotta magát magyar nemzetiségűnek.

Jelentős figyelmet fordított a ruszinok kulturális életének megszervezésére a Kárpátaljai Tudományos Társaság. A háború után a legtöbb vád az ukrán (orosz, ruszin) iskolák állítólagos bezárásáról, elmagyarosításáról hangzott el. Nos, mi volt a helyzet ezen a téren a valóságban?

Ismeretes, hogy a csehszlovák megszállás idején, Kárpátalján, egyetlen magyar gimnázium sem működött. A Beregszászi Gimnázium tulajdonképpen ruszin reálgimnázium volt párhuzamos magyar osztályokkal. Attól függően, hogy ki volt az igazgatója, hol magyar, hol az ukrán (ruszin) tagozatot helyezték előtérbe. Igaz, 1938 novemberében a gimnáziumban megszűnt az ukrán (ruszin) tagozat, de ez nem jelentette azt, hogy teljesen megfosztották volna a ruszin tanulókat az anyanyelvükön való tanulás

lehetőségétől. Egyszerűen az történt, hogy a tagozatot az Ilosvai járásban lévő Bilkére költöztették, átadva annak az oktatás folytatásához szükséges berendezéseket, bútorokat, könyvtárat stb. A csehszlovák megszállás idején ugyanis az ilosvai járásból került ki az ukrán (ruszin) tagozat diákjainak túlnyomó többsége. A magyar lakosságú Beregszászból kevés tanuló látogatta ennek a tagozatnak a foglalkozásait.

Az ukrán (ruszin) tagozat áttelepítése zökkenőmentesen zajlott le. A magyar és ukrán (ruszin) diákok békésen váltak el egymástól. Tulajdonképpen ugyanaz történt, mint 1920-ban, amikor a Beregszászi Állami Gimnáziumot Tarpára, majd Fehérgyarmatra költöztették a csehszlovák megszállás elől, azzal a különbséggel, hogy az oda átiratkozott diákokat egy 1921. március 29-én kelt rendelettel Kárpátalja valamennyi iskolájából kizárták.

A bilkei gimnáziumot 1939-ben Husztra telepítették át és ott zavartalanul működhetett egészen 1944 végéig. Kárpátalján összesen hét gimnázium működött, ebből két (később három) gimnáziumban ruszin nyelven folyt az oktatás. 1939 végén Kárpátalja 435 elemi iskolájából 115-ben ruszin nyelven tanítottak. Sok ruszin anyanyelvű diák magyar tannyelvű gimnáziumokban folytatta tanulmányait.

1941-ben a népiskolák 2 183 osztályában 116 143 diák tanult, ebből 28 827 magyar anyanyelvű, 97 142 ruszin, 10 205 zsidó, 4 113 szlovák, 1 630 német. 203 osztályban magyarul, 1 862-ben ruszinul, 82-ben szlovákul, 36-ban németül folyt az oktatás.

1941-ben Kárpátalján 12 polgári iskola működött, összesen 2 622 tanulóval és 73 osztállyal. Ebből 23 magyar tannyelvű osztály, 40 ruszin, 4 szlovák és 6 osztály zsidó volt. A polgári iskolák tanulói nemzetiségük szerint a következőképpen oszlottak meg: magyar anyanyelvű 566, ruszin 1490, szlovák 147, német 28, zsidó 382 és 9 egyéb nemzetiségű. Sok ruszin diák kapott ösztöndíjat vagy tandíjkedvezményben részesült.

A magyar állam tehát nem fosztotta meg Kárpátalja ukrán (ruszin) nemzetiségű diákjait a továbbtanulás lehetőségétől. Mi több, azokban a községekben, ahol számottevő volt a ruszin nemzetiségű lakosság aránya, bevezették a ruszin nyelv oktatását. 1942. augusztus 13-án adta hírül a Kárpáti Magyar Hírlap, hogy a magyar tanítók számára ruszin nyelvű tanfolyamot rendeztek, melyet 43-an végeztek el. Ezek a statisztikai adatok cáfolhatatlanul bizonyítják, hogy a magyar hatóságok toleráns magatartást tanúsítottak az ukrán, ruszin anyanyelvű diákok tanulási lehetőségei iránt. Nem úgy, mint 1944-ben, amikor Kárpátalján bezárták a magyar középiskolákat és a magyar anyanyelvű oktatást csak az első és második osztályban engedélyezték. Magyar tannyelvű középiskolák csak kilenc! év múlva, 1953-ban nyíltak, akkor is először csak néhány faluban, közöttük például Mezőkaszonyban, a Beregszászi 4 sz. (ma Kossuth Lajos) Középiskolában pedig csak 1954-1955-ös tanévben indult meg a magyar tannyelvű nyolcadik osztály és először 1957-ben érettségizhettek itt anyanyelvükön a magyar diákok.

„A legázolt, bilincsbe vert Magyarország többet tett a szabadságért és az igazságért, mint bármelyik nép a világon az elmúlt 20 esztendőben. Ahhoz, hogy ezt a történelmi leckét megértse a fülét betömő, szemét eltakaró nyugati társadalom, sok magyar vérnek kellett elhullnia – s ez a vérfolyam most már olvad az emlékezetben."

(Albert Camus, 1956)

Munkásságomat a muzsalyi hegyen, a „Golgotán” kezdtem. A hegy legmagasabb pontját a csomaiak „Golgotának”nevezték el, mert elég fáradalmas volt feljutni rá, utána pedig ráklábbal fellazítani a nagyon köves talajt és megszabadítani a finom gyümölcsöt termő szőlőtőkéket a nagyra nőtt siskától. A szőlőtőkék permetezése volt a legnehezebb feladat, mivel olyan meredek volt ez a hegyrész, hogy lovakkal sem tudták a vízzel teli lajtokat felvontatni a hegyre. Nem volt más lehetőség, mint a hegy aljából a permetlével teli permetezőgépekkel a háton feljutni a „Golgotára”. A munkás férfiaknak én lettem az ivóvíz hordójuk. Félúton a „Golgotára” volt egy „Vas” nevet viselő vízforrás egy bokros, fás terület közepén, innen vittem a vizet a hegy tetején dolgozóknak. A forrás környékén nagyon sok volt a csúszómászó, vigyázni kellett, hogy ne lépjek rájuk, mert akkor támadtak és vélhetően nem csak siklók, hanem mérges kígyók is lehettek közöttük. Talán ennek a tapasztalatnak köszönhetem, hogy életem során sokszor találkoztam „csúszómászókkal”, akiknek mérgező, halálos támadását sikerült elkerülnöm.

Közéleti, politikai pályafutásom vagy talán politikai vesszőfutásom 1989. december 5-én kezdődött, véletlenül vagy a sors akaratából, nem tudom. Egyet tudok, hogy ezt a körülöttünk lévő gyönyörű, felfoghatatlan természetet, világot és benne az embert Isten teremtette. Istennek minden emberrel célja van, terheket és feladatokat ró ránk, készüljünk, minden nap készüljünk, hogy Krisztus félelmetes ítélőszéke előtt jó feleletet adjunk.

1989. december 5-én a Tiszacsomai Kultúrházban a 60 tagú folklór együttesünk próbát tartott, a lakodalmast és a tollfosztót gyakoroltuk, készültünk

A tiszacsomai folklór együttes. (1989)
Az előtérben Ruszin Szilárd, Danó Irén, Csirpák József, Becza Jolán.
A három ülő asszony mögött Bakancsos László.

a magyarországi tiszapalkonyai és sajószögedi fellépésünkre. A próba végeztével arra lettem figyelmes, hogy emberek mennek fel az első emeleten lévő kisterembe. Megkérdeztem őket, hogy mi okból jöttek, kiderült, hogy valamilyen gyűlés lesz. Érdekelt a dolog, így én is felmentem a kisterembe. Már elkezdődött a gyűlés, Dalmay Árpád tartott előadást és ismertette a gyűlés napirendjét, célját és a KMKSZ alapszabályzatát. Az előadás végén szót kértem és elmondtam, hogy azok a célok, amelyek elhangzottak nagyon fontosak a kárpátaljai magyarság szempontjából és mivel ez a gyűlés spontán lett összehívva, nem volt meghirdetve, ezért halasszuk el a gyűlést és egy új, meghatározott időben újból hívjuk össze, hogy tudjon róla az egész falu, és akit érdekel, az részt tudjon venni rajta. Az összevont tanács elnökasszonya (Bakta, Gecse, Csoma) ellenezte a javaslatomat mondván „így is nehéz volt összegyűjteni az embereket".

Mindezek után elkezdődött a tisztségviselők megválasztása. Az elnöki tisztségre egy jelölt lett javasolva, Pősze Attila, aki elfogadta a jelölést és meg is választották a KMKSZ tiszacsomai alapszervezete elnökének. Pősze Attila, élve elnöki jogával, Pősze Tivadart javasolta alelnökének, ő vállalta és megválasztották. A továbbiakban Pősze Attila Pősze Jánost javasolta titkárnak. Ekkor egyesekben „elszakadt a cérna" és zúgolódni kezdtek, köztük Kovács Miklós (Möszi), aki kimondta nyíltan, hogy ebben a szervezetben már mindenki Pősze lesz, itt van Kapacsi (én), egy rendes ember, ő is betölthetne valamilyen tisztséget. Pősze Jánost megválasztották az alapszervezet titkárának, én pedig ilyen formában, Kovács Miklós javaslatára kerültem be az alapszervezet elnökségébe.

Felteszem magamnak a kérdést: mi lett volna, ha a folklór együttes próbája után nem veszek részt a gyűlésen, hazamegyek, megvacsorázom, esetleg tévézek, lefekszek és elalszom? Éltem volna átlagos életemet, bútorokat, ajtókat és ablakokat gyártottam volna, amit nagyon szerettem csinálni. Nem kerültem volna be a kárpátaljai politikai élet vérkeringésébe és így, visszaemlékezve az elmúlt 30 évre, sokan nem is bánták volna. Hiszen a politika tudorai úgy gondolják és gyakorolják is, hogy a politikában nincs helye a lelkiismeretnek és az igazságnak. Csak egy dolog számít: az anyagi és politikai érdek, a haszon és az önzés. Ennek érdekében, ha kell, átgázolnak Istenen, emberen és erkölcsön, s ha kell, eladják magukat „egy tál lencséért", vagy esetleg több tál lencséért.

Sokan felteszik nekem a kérdést, hogy nem bántam-e meg a harminc éves gyűrődést, küzdelmet, amit a kárpátaljai magyarságért tettem? A válaszom mindig határozott: NEM. Mert az Isten az embert nem azért teremtette, hogy önző módon csak magával törődjön, hanem azért, hogy szebbé, jobbá és boldogabbá tegye embertársai életét és környezetét. Sokan azt hiszik, hogy az emberi boldogság egy árucikk, amit meg lehet vásárolni, de ez nem így van. A boldogság az élet nagy küzdelmeinek apró sikereiből tevődik össze.

Én a sorsnak köszönhetően mondhatom, hogy megtapasztaltam az apró sikereket, amelyek boldoggá tették az életemet. Felteszem a kérdést magamnak és másoknak: Lett volna a kezdeményezésem nélkül:

1. Visszaállítva a görögkatolikus egyház Tiszacsomán (1990)
2. A magyarországi kárpótlás (1992. május 12-i XXXII. törvény)
3. Meg lett volna akadályozva 250 tiszti család betelepítése 1993-ban Beregszászba?
4. Önálló tanács létrehozása Tiszacsomán, Kígyóson és Asztélyban (1994-1996)
5. Tiszacsomai Honfoglalási Emlékpark (1996, Millecentenárium)
6. Új tiszacsomai görögkatolikus templom alapkő letétele (1994)
7. Az 1998-as őszi viski KMKSZ választmányi ülésen elhangzott javaslataim (7, 8, 9 pontok)
8. A magyarországi parlament fogadjon el törvényt a határon túli magyarság támogatásáról (státus törvény)
9. Magyarország nyisson konzulátust Beregszász városában
10. Az OTP (Országos Takarék Pénztár) nyisson fiókintézetet Ukrajnában (Beregszászban)
11. Szent István szobor állítása a Tiszacsomai Honfoglalási Emlékparkban (2000)
12. A Magyar Köztársaság millenniumi zászlajának átadása Tiszacsomán a Munkácsi Görög Katolikus Egyháznak (2000)
13. Árpád vezér szobor állítása a Tisszacsomai Honfoglalási Emlékparkban (2001)
14. Emlékmű avatás az épülés alatt álló templom falán, a sztálini-kommunista önkény Tiszacsoma áldozatainak emlékére (2002. november 24.)
15. Az I. tiszacsomai Nagypályás Árpád Kupa labdarúgó torna (2005)
16. Ásatások, a tiszacsomai honfoglaláskori temető feltárásának a megszervezése, lebonyolítása (1993, 1996, 1997, 1999, 2000, 2001, 2003)
17. Kezdeményezés, hogy a Beregszászi Járási Tanács és a Beregszászi Városi Tanács támogatásával hozzunk létre egy megyei szintű labdarúgócsapatot Beregvidék SC megnevezéssel. (2006)
18. Létrejött a Beregvidék SC felnőtt és ifjúsági labdarúgócsapata (2007)
19. Kezdeményezés, hogy a magyarországi parlament és kormány nyújtson támogatást havi lebontásban (30 000 ft/hó) a magyar oktatási intézményekben oktató tanároknak, az óvodákig bezárólag (2014. december 13-án az UMDSZ tisztújító közgyűlésén)
20. Kezdeményezésemet a magyar parlament és kormány elfogadta és támogatta (2015)
21. Szent László emléktábla állítása a Mezőkaszonyi Középiskola falán (2016)
22. Az I. Szent László nagypályás labdarúgó torna Mezőkaszonyban (6 csapat részvételével) megszervezése (2016)
23. Kossuth Lajos emléktábla avatása Hetyenben 1848. március 15-e tiszteletére (2017)

Voltak olyan kezdeményezéseim, amelyeket egyedül nekem kellett végig csinálnom, de voltak olyanok is, amelyeket lelkes, áldozatkész alapszervezeti elnökök, aktivisták segítségével tudtunk megvalósítani, úgy a KMKSZ-ben, mint az UMDSZ-ben.

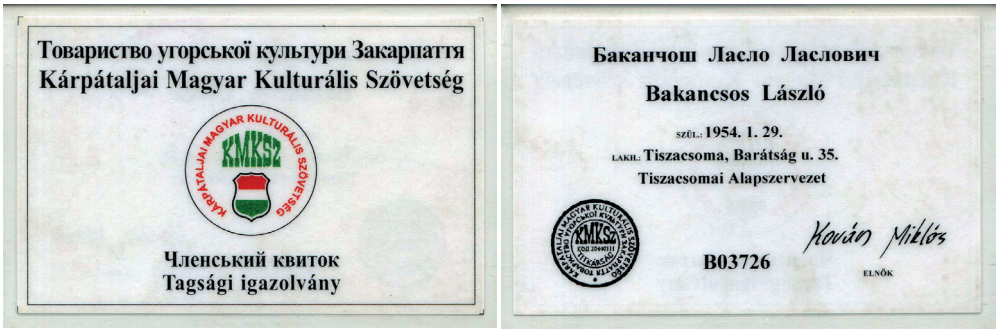

Tagsági igazolvány

A KMKSZ tiszacsomai alapszervezetének megalakulása után nagyon hamar átestünk az első tűzkeresztségen. A világ és a magyarság megdöbbenéssel vette tudomásul a romániai és erdélyi eseményeket 1989. december 18-a és 31-e között. Ezek az események különösen nagy hatással voltak az elszakított határon túli magyarságra, mert félő volt, hogy az ilyen és ehhez hasonló események bárhol és bármikor megtörténhetnek. Sajnos mindez be is következett a 90-es években, Jugoszláviában. A marosvásárhelyi, temesvári események az erdélyi magyarság megfélemlítésére irányultak, Sütő Andrásnak kiverték a szemét, Tőkés Lászlót és családját meghurcolta a Securitate, a belső-romániai bányászok rátámadtak a magyarokra. Az összecsapásoknak sok halálos áldozata lett, de voltak, akik az erdélyi magyarság védelmére keltek, pl. az erdélyi cigányság, akik azt kiabálták „ne féljetek magyarok, megjöttek a cigányok".

A romániai hatalomátvétel legmegrázóbb eseménye az volt, amikor a Ceausescu-házaspárt a világ szeme láttára, mindenféle bírósági határozat nélkül sortűzzel kivégezték.

A KMKSZ tiszacsomai alapszervezete gyűjtést szervezett az erdélyi magyarság megsegítésére, egy teherautónyi élelmiszert (konzerv, cukor, kása, liszt, étolaj, ruhanemű és 1600 rubel (1$= 0.93 kopek) gyűjtöttünk össze. Az akkori időben, a szuperinfláció közepette nem kis teljesítmény volt. A KMKSZ tíz kamion segélyszállítmányt – élelmet, ruhaneműt, technikai berendezéseket – juttatott el ezekben a napokban Romániába, elsősorban Kolozsvárra és környékére.

Magyarország közvéleménye és lakossága ekkor veszi tudomásul, hogy az elszakított területeken több mint hárommillió magyar ember él (a Kádár korszakban ez tabutéma volt).

Egy nagyon egyszerű példát hozok fel ezzel kapcsolatban: Tiszacsoma 3 km-re van a magyarországi Tarpától. 1990-ben a baktai kutatóintézet hét községéből öregfiúk válogatott labdarúgó találkozót szerveztünk Tarpával. Biciklin 10 perc alatt ott lehettünk volna, de mivel a záhonyi határátkelőn mehettünk csak át, egy napba került az utazás. Amikor megérkeztünk a legmellbevágóbb kérdés az volt, hogy hol tanultunk meg ilyen szépen magyarul. No comment.

Az 1990-es ukrajnai általános választásokon – március 4. – a KMKSZ 11 képviselőt juttat be a Kárpátaljai Megyei Tanácsba, a frakcióhoz még hatan

A tiszaháti körzet öregfiúk focicsapata, a Magyarországi Tarpára való kiutazás előtt. (Fotó 1988)
Balról jobbra, álló sor: Beregszászi Lajos, Bózsár Zoltán, Orbán János, Tar Géza, Tóth Lajos, Molnár Lajos, Péter Gábor, Tóth Mihály, Major Mihály, Bodnár Ferenc, Tóth Sándor, Kőszegi János
Gugolnak: Tóth Ferenc, Gajdos Sándor, Kovács Lajos, Orosz Tibor, Bucsok János, Bakancsos István, Lengyel Sándor, Bakancsos László, Kovács Ferenc.

csatlakoznak és így 17 tagú lesz a magyar frakció Tóth Mihály vezetésével. Április 30-án, Ungváron megtartja I. tisztújító közgyűlését a KMKSZ. A közel 20 000-es tagságot képviselő 400 küldött megválasztja az Ellenőrző és Etikai Bizottságokat, azok elnökeit, valamint az új választmányt. Döntés születik arról is, hogy 13 tagúra bővül az addig 7 fős elnökség és abban automatikusan helyet kapnak a középszintű szervezetek elnökei.

1990. május 27-én tartja első, kibővített választmányi ülését a KMKSZ Makkosjánosiban, amely a közgyűlés megbízásából dönteni hivatott az alapszabályzat módosításáról. A két legvitatottabb pont a tagdíjak megállapítása (6 rubel) és a szövetség nevének kérdése. A hosszas vitát követő szavazással a testület elveti a közgyűlés küldötteinek egy csoportja által javasolt Kárpátaljai Magyar Demokrata Szövetség elnevezést, tehát marad a KMKSZ, Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség. Érdekes és figyelemre méltó a szavazás aránya – 60:59 – ami nem egy jó előjel, szinte előre vetíti a KMKSZ-en belüli másképp gondolkodást, feszültségeket, az 1994-es belső konfliktust és szakadást.

БЕРЕГІВСЬКА РАЙОННА РАДА НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ
БЕРЕГІВСЬКОГО РАЙСНУ, ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

III сесія XXI скликання

Р І Ш Е Н Н Я

м. Берегово

від 5 жовтня 1990 року

Про вільне використання національної
символіки на території району

З метою відродження національних традицій, виконання волі і побажань виборців міста та сіл району та впорядкування використання національної символіки сесія районної Ради народних депутатів

В И Р І Ш И Л А :

1. Дозволити на території Берегівського району використання національної символіки всіх національних груп, які проживають в районі під час відповідних національних свят або пам"ятних дат з історії і культури того чи іншого народу.

2. Право на використання національної символіки в рекламних та комерційних цілях надається президією районної Ради народних депутатів.

3. Державні органи беруть національну символіку під свій захист.

Голова районної Ради
народних депутатів І.В. Іванчо

1991 szeptemberében a Beregszászi Járási Tanács a KMKSZ frakció indítványára népszavazást ír ki december 1-re a Beregszászi Autonóm Körzet létrehozásáról. November 6-án nyilatkozatot tesz közzé a december 1-re kitűzött népszavazás kapcsán a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség, amelyben Ukrajna függetlenségének és Kárpátalja Ukrajnán belüli autonómiájának támogatására szólítja fel a kárpátaljai magyarságot, továbbá felkéri a lakosságot, szavazataival segítse elő a Beregszászi járás területén kialakítandó autonóm körzet létrehozását.

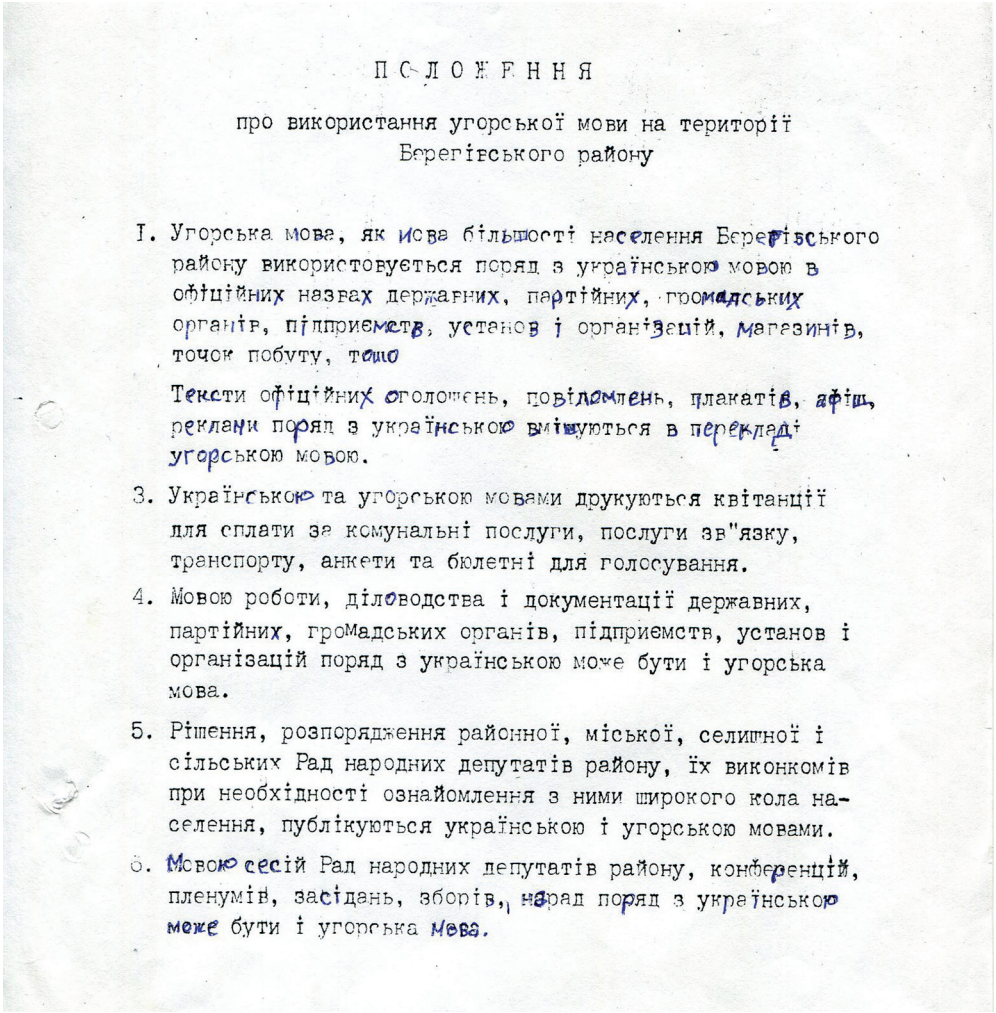

П О Л О Ж Е Н Н Я

про використання угорської мови на території Берегівського району

I. Угорська мова, як мова більшості населення Берегівського району використовується поряд з українською мовою в офіційних назвах державних, партійних, громадських органів, підприємств, установ і організацій, магазинів, точок побуту, тощо

Тексти офіційних оголошень, повідомлень, плакатів, афіш, реклами поряд з українською вміщуються в перекладі угорською мовою.

3. Українською та угорською мовами друкуються квітанції для сплати за комунальні послуги, послуги зв"язку, транспорту, анкети та бюлетні для голосування.

4. Мовою роботи, діловодства і документації державних, партійних, громадських органів, підприємств, установ і організацій поряд з українською може бути і угорська мова.

5. Рішення, розпорядження районної, міської, селищної і сільських Рад народних депутатів району, їх виконкомів при необхідності ознайомлення з ними широкого кола населення, публікуються українською і угорською мовами.

6. Мовою сесій Рад народних депутатів району, конференцій, пленумів, засідань, зборів, нарад поряд з українською може бути і угорська мова.

Az 1991. december 1-i népszavazáson a kárpátaljai választó polgárok Ukrajna függetlenségére 93%, Kárpátalja Ukrajnán belüli autonómiájára 78% és a Beregszászi Magyar Autonóm Körzet létrehozására a lakosság 80%-a szavazott.

1992. augusztus 19. és 21. között Budapesten megrendezik a Magyarok III. Világtalálkozóját. A KMKSZ elnöksége, nagyválasztmánya, Ellenőrző és Etikai Bizottsága, valamint az alapszervezeti elnökök részt vesznek a világtalálkozón. A tiszacsomai alapszervezetet én képviseltem a világtalálkozón, mivel Pósze

Ukrajna törvénye

A magyar autonóm körzetről

Tervezet

Bevezető rész

Tekintettel a Kárpátontúli terület beregszászi járásának történelmi, gazdasági, etnikai-nemzetiségi, kulturális és földrajzi sajátosságaira, az Anyaországgal – a Magyar Köztársasággal – határos régiókban egy tömbben élő magyar lakosság sokévszázados történelmi hagyományainak megőrzése és ápolása céljából;

a nemzetközi jog általánosan elismert normáit véve alapul;

az Ukrajnában élő nemzetiségek jogait deklaráló Nyilatkozatból, a Magyar Köztársaság és Ukrajna közötti, a nemzeti kisebbségek jogainak biztosítására irányuló együttműködés elveiről szóló Nyilatkozatból kiindulva;

figyelembe véve a járás lakosságának az 1991. december 1-i népszavazáson kinyilvánított akaratát, a Legfelsőbb Tanács Ukrajna beregszászi járásának határain belül magyar autonóm körzetet hoz létre, melyet felruház a jelen Törvényben foglalt jogokkal.

I. Általános tételek

1 cikkely. A magyar autonóm körzet Ukrajna közigazgatási-területi berendezkedésének szubjektuma a Kárpátalja Beregszászi járásának határain belül gyakorolt területi önrendelkezés formájában. A körzet státusát a jelen Törvény határozza meg.

2. cikkely. A magyar autonóm körzet státusa a következő elvekre épül:

– a magyar autonóm körzet Ukrajna elválaszthatatlan alkotó része;

– a nemzetközileg elismert személyi jogok és szabadságjogok garantálása;

– gazdasági és kulturális önrendelkezés, a megvalósítási formák szabad megválasztása;

– az állami szervek, a kárpátaljai hatalmi szervek és a magyar autonóm körzet hatalmi szervei hatáskörének különválasztása a jelen Törvényben foglaltaknak megfelelően, az állam és a területi igazgatási struktúrák közvetlen beavatkozásának megengedhetetlensége, ha rendelkezéseik ellentmondanak a jelen Törvénynek;

– a körzet területén élő lakosok egyenlő jogainak és szabadságjogainak biztosítása nemzetiségüktől, képzettségüktől, vagyoni helyzetüktől, vallási és politikai meggyőződésüktől és egyéb sajátosságoktól függetlenül;

– a körzet lakosai és gazdálkodó egységei, illetve a Magyar Köztársaság közötti szabad gazdasági és kulturális kapcsolatok biztosítása:

3. cikkely. A körzet lakossága jogait és kötelességeit Ukrajna Alkotmányának, a jelen Törvénynek, illetve a jelen Törvénynek ellent nem mondó hatályos jogszabályoknak, valamint a magyar autonóm körzet hatalmi szervei rendelkezéseinek megfelelően gyakorolja.

4. cikkely. A körzet nemzetiségi közigazgatási-területi egységei (város, nagyközség, község) a lakosság népszavazás útján történő akaratnyilvánítása alapján, az illetékes tanácsok kölcsönös megállapodásával kiválhatnak a magyar autonóm körzetből, illetve csatlakozhatnak hozzá.

5. cikkely. Nyelvhasználat a magyar autonóm körzetben.

1. A magyar autonóm körzet területén az állami ukrán nyelv mellett állami nyelvként használandó a magyar nyelv is, többek között;

a hatalmi-igazgatási szervek az ügyvezetést kötelezően két nyelven gyakorolják, vagy e két nyelv egyikén, melyet maga az illető szerv határoz meg.

2. A vállalatoknál, intézményekben és szervezetekben a vezetőség és a folyamodó személyek az ukrán vagy a magyar nyelvet használják (szóban és írásban) a folyamodó személy választása szerint;

– az intézmények, helységek névtáblái és egyéb feliratok kétnyelvűek.

– a nyomtatványok, melyekkel a körzet lakosai a különböző intézményekhez fordulnak, kétnyelvűek, és körzet határain belüli érvényességük esetén a folyamodó személyek e két nyelv egyikén töltik azokat;

– a körzet lakosainak személyi igazolványaiban és más személyi okmányaiban a bejegyzések kétnyelvűek.

3. A bölcsődékben, óvodákban és iskolákban a nevelés és az oktatás nyelvét a gyermekek kontingensének megfelelően határozzák meg, figyelembe véve a szülők óhaját.

A tantervekben az ukrán nyelv oktatása mellett elő kell irányozni a magyar nyelv oktatását.

6. cikkely. A magyar autonóm körzetnek Ukrajna Legfelsőbb Tanácsában való képviselete a hatályos törvényeknek megfelelően, a körzet lakosságának számával arányosan, de legalább két képviselői mandátummal valósul meg.

Ezen kívül a körzet Tanácsát a területi tanácsban és a Legfelsőbb Tanácsban az erre felhatalmazott személy képviseli tanácskozói joggal, akinek véleményét meghallgatják és figyelembe veszik a körzetben élő állampolgárok nemzeti érdekeit érintő határozatok elfogadásánál.

7. cikkely. A helyi önrendelkezés pénzügyi-gazdasági bázisát a természeti erőforrások – a föld és méhe, a vizek, az erdők, a növény és állatvilág – képezik, melyekkel a körzet Tanácsai rendelkeznek.

II. A magyar autonóm körzet hatalmi és igazgatási szervei

8. cikkely. A magyar autonóm körzet szerveinek rendszere magában foglalja:

– a testületi képviseleti hatalmi szerveket – a körzet Tanácsát, mely a körzet legfelső hatalmi szerve, továbbá a körzet közigazgatási – területi egységeinek (városok, nagyközségek, községek) Tanácsait;

– a végrehajtó és rendelkező hatalmi szerveket (helyi adminisztráció);

– a területi állampolgári önrendelkezés szerveit (gyűlések, helyi népszavazások és a közvetlen demokrácia egyéb formái);

9. cikkely. A körzet Tanácsának kizárólagos hatásköre. A körzet tanácsának kizárólagos hatáskörébe tartozik:

– a körzet költségvetése bevételi és kiadási részének, a körzetben lévő közigazgatási -területi és gazdálkodó egységek támogatására szolgáló tartalékalapnak a képzése, a hitelforrások létrehozása;

– a körzet közigazgatási-területi egységeinek létrehozása és megváltoztatása, a közöttük lévő közigazgatási határok kijelölése és megváltoztatása, a területi egységek elnevezése, illetve nevük megváltoztatása a megejtett népszavazások eredményei alapján;

– helyi népszavazások megtartása bármilyen kérdésben, az alkotmányos berendezkedés és az államhatár megváltoztatásának kivételével;

– a gazdálkodó objektumok és társadalmi egyesülések, ezen belül a külföldi beruházási hányaddal működők státusának meghatározása a körzet területén;

– a helyi költségvetésből önkormányzati rendőrség létrehozása, különleges hatáskörrel való felruházása a közrend védelmében;

– a fölöttes államigazgatási végrehajtó-rendelkező szervek, a körzetben lévő szervezetek és intézmények, a fölöttes hatalmi és végrehajtó szervek azon rendelkezései hatályának felfüggesztése, melyek ellentmondanak a jelen Törvénynek, a hatályos jogszabályoknak, sértik az állampolgárok jogait és törvényes érdekeit – e rendeletek bírósági úton történő megvizsgálásáig;

– javaslattevés az állami hivatalok és intézmények vezetőinek kinevezésére, illetve leváltására, az intézmények vezetőinek személyére tett javaslatok helybenhagyása;

– a hasznos ásványok kitermeléséért, az infrastrukturális rendszerek telepítéséért és üzemeltetéséért, az ásvány- és termálvizek felhasználásáért, a rekreációs övezetek, illetve az erdők használatáért fizetendő helyi adók megállapítása;

– a körzetben lévő valamennyi szubjektum külgazdasági tevékenységének koordinálása, a körzet területén előállított vagy kitermelt termékek és áruk kvótáinak megállapítása, termelési engedélyek kiadása;

– az árucsere és a határ menti kereskedelem szabályozása;

– a természetvédelmi övezetek, üdültetési-gyógyászati és rekreációs területek kijelölése;

– a körzetben élő lakosok nemzetisége visszaállítása, személynevük és atyai utónevük megváltoztatása rendjének meghatározása;

– a gazdasági tevékenységre kiadott engedélyek visszavonása, vagy a vállalatok (egyesülések), szervezetek, intézmények tevékenységének felfüggesztése, ha megsértik a természetvédelmi, földhasználati, higiéniai, egészségvédelmi, üzembiztonsági, illetve a helyi természeti kincsek hasznosítására vonatkozó törvényeket, valamint egyéb jogszabályokat;

– a körzet Tanácsa meghatározza a körzetbe történő betelepülés kvótáját;

– megválasztja a körzet Tanácsának tanácskozói joggal rendelkező képviselőjét Ukrajna Legfelsőbb Tanácsába;

– elfogadja és jóváhagyja az autonóm körzet Alapszabályát.

10. cikkely. A magyar autonóm körzet hatalmi szervei jogosultak megvitatni és eldönteni minden olyan kérdést, melyet a jelen Törvény, más jogszabályok hatáskörükbe utalnak, továbbá az Ukrajna törvényei által nem szabályozott kérdéseket.

11. cikkely. Az autonóm körzet hatalmi szervei kialakításának rendjét, számbeli összetételüket, hatáskörüket és tevékenységük formáit Ukrajna törvényei határozzák meg a jelen Törvényben foglalt sajátosságok figyelembevételével.

12. cikkely. A területi állampolgári önrendelkezés szervei (gyűlések, helyi népszavazások és közvetlen demokrácia egyéb formái) az ukrán törvényeknek megfelelően működnek a jelen törvényben foglalt sajátosságok figyelembevételével.

III. Zárótételek

13. cikkely. A magyar autonóm körzet hatalmi szervei jogi személyek. A körzet legfelső hatalmi szerve – a körzet Tanácsa – törvényjavaslati joggal bír.

14. cikkely. Abban az esetben, ha a körzet Tanácsa a jelen Törvénnyel ellentétesnek minősíti a fölöttes hatalmi szervek határozatait, azok érvényességét a körzet területén Ukrajna Alkotmánybíróságának döntéséig felfüggesztik.

15. cikkely. A magyar autonóm körzetnek saját szimbóluma van, melyet az állami szimbólumokkal együtt használnak.

A körzet közigazgatási központja a területi alárendeltségű Beregszász város.

(Elfogadták a Beregszászi Járási Tanács ülésszakán 1992. április 28-án.)

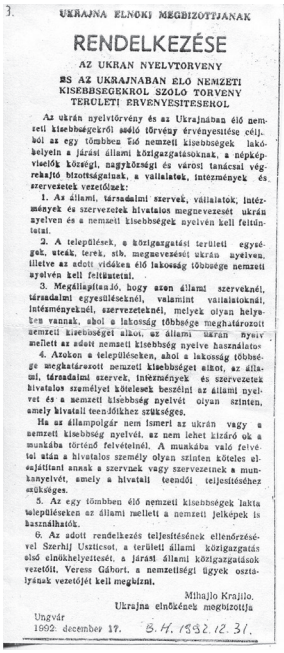

UKRAJNA ELNÖKI MEGBIZOTTJÁNAK

RENDELKEZÉSE

AZ UKRÁN NYELVTÖRVÉNY

ÉS AZ UKRAJNÁBAN ÉLŐ NEMZETI KISEBBSÉGEKRŐL SZÓLÓ TÖRVÉNY TERÜLETI ÉRVÉNYESÍTÉSÉHEZ

Az ukrán nyelvtörvény és az Ukrajnában élő nemzeti kisebbségekről szóló törvény érvényesítése céljából az egy tömbben élő nemzeti kisebbségek lakóhelyein a járási állami közigazgatásoknak, a népképviselők községi, nagyközségi és városi tanácsai végrehajtó bizottságainak, a vállalatok, intézmények és szervezetek vezetőinek:

1. Az állami, társadalmi szervek, vállalatok, intézmények és szervezetek hivatalos megnevezését ukrán nyelven és a nemzeti kisebbségek nyelvén kell feltüntetni.

2. A települések, a közigazgatási területi egységek, utcák, terek, stb. megnevezését ukrán nyelven, illetve az adott vidéken élő lakosság többsége nemzeti nyelvén kell feltüntetni.

3. Megállapítandó, hogy azon állami szerveknél, társadalmi egyesületeknél, valamint vállalatoknál, intézményeknél, szervezeteknél, melyek olyan helyen vannak, ahol a lakosság többsége meghatározott nemzeti kisebbségi alkot, az állami ukrán nyelv mellett az adott nemzeti kisebbség nyelve használatos.

4. Azokon a településeken, ahol a lakosság többsége meghatározott nemzeti kisebbséget alkot, az állami, társadalmi szervek, intézmények és szervezetek hivatalos személyei kötelesek beszélni az állami nyelvet és a nemzeti kisebbség nyelvét olyan szinten, amely hivatali teendőikhez szükséges.

Ha az állampolgár nem ismeri az ukrán vagy a nemzeti kisebbség nyelvét, az nem lehet kizáró ok a munkába történő felvételnél. A munkába való felvétel után a hivatalos személy olyan szinten köteles elsajátítani annak a szervnek vagy szervezetnek a munkanyelvét, amely a hivatali teendői teljesítéséhez szükséges.

5. Az egy tömbben élő nemzeti kisebbségek lakta településeken az állami mellett a nemzeti jelképek is használhatók.

6. Az adott rendelkezés teljesítésének ellenőrzésével Szerhij Usztics, a területi állami közigazgatás első elnökhelyettesét, a járási állami közigazgatások vezetőit, Veress Gábort, a nemzetiségi ügyek osztályának vezetőjét kell megbízni.

Mihajlo Krajilo,
Ukrajna elnökének megbízottja

Ungvár
1992. december 17. B.H. 1992.12.31.

У ГРУДНІ 1991 РОКУ ПІДПИСАНО ДОГОВІР ПРО ОСНОВИ ДОБРОСУСІДСТВА ТА СПІВРОБІТНИЦТВО МІЖ УКРАЇНОЮ ТА УГОРСЬКОЮ РЕСПУБЛІКОЮ, В ЯКОМУ УГОРЩИНА ГАРАНТУВАЛА ТЕРИТОРІАЛЬНУ ЦІЛІСНІСТЬ УКРАЇНИ, А УКРАЇНА – ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ УГОРСЬКОЇ МЕНШИНИ

Attila elnök „fontos" elfoglaltsága miatt nem tudott részt venni a világtalálkozón. A világtalálkozón a kárpótlási ügyekkel kapcsolatos információkhoz jutottam, amelyeket a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének elnökével augusztus végén megosztottam.

Az írásomnak az a célja, hogy így 28 év elteltével a magyarországi közvélemény és a kárpátaljai magyar emberek megtudják a valós tényeket és azt remélem, hogy ilyen formában sikerül pontot tenni az ügy végére. Meg kell, hogy jegyezzem, a KMKSZ tiszacsomai alapszervezetének 1994-es közgyűlésén Dalmay Árpád beismerte, hogy hibát követett el, nem tisztázta kellőképpen az ügyet. Papp István, az alapszervezet elnökségi tagja kérte, hogy mivel Dalmay Árpád a sajtón keresztül sértette meg Bakancsos Lászlót, ezért a sajtón keresztül is kérjen elnézést, aki meg ígérte, hogy a kérésnek eleget tesz. Ez a mai napig nem történt meg. 1993 májusában a Kárpátaljai Szemlében megjelent egy cikk, „Hétköznapi interjú egy nem hétköznapi emberrel". Szó szerint idézném:

„Bakancsos László nem járult volna hozzá, hogy a közvélemény elé tárjuk a kárpótlási törvénnyel kapcsolatos KMKSZ-akció megszervezésében és lebonyolításában vállalt szerepét, ha vádak nem érik miatta. Mindazonáltal, ezzel a KMKSZ IV. közgyűlésének szünetében megejtett interjúval nem az a célunk, hogy rehabilitáljunk egy vérbeli közéleti embert (erre nem ez a legalkalmasabb fórum), vagy bárki mást megrágalmazzunk az eset kapcsán. A magunk részéről mindössze azt szeretnénk, ha ez és az ehhez hasonló esetek

nem merülnének feledésbe anélkül, hogy az érintettek szűk körén kívül bárki is tudomást szerezne róluk. Meggyőződésünk ugyanis, hogy korántsem mindig hófehér közéletünk egyik legnagyobb nyavalyája éppen a beteges elzárkózásra, a problémák hivatali irodákban való megoldására való hajlam. Ennek pedig egyetlen kipróbált ellenszere létezik: a nyilvánosság.

– Mi volt az Ön szerepe a kárpótlási ügyintézés megindításában?

– Én nem nevezném ezt szerepnek. Mindössze arról van szó, hogy a Magyarok Világtalálkozóján az üggyel kapcsolatos információkhoz jutottam. Amint hazajöttem, azonnal jelentkeztem a KMKSZ beregszászi középszintű szervezeténél, s elmondtam a vezetőknek, többek között Dalmay Árpád úrnak is, hogy van egy ilyen ügy, utána kellene járni. De félvállról vették a dolgot, nem hittek nekem. Azt mondták, ha hiszek ebben az ügyben, ha kötöm az ebet a karóhoz, ha van időm, járjak utána. Természetesen nem hagytam annyiban a dolgot. Nem fordultam a KMKSZ területi vezetéséhez, mert azt hittem, ott is kinevetnek. Inkább magam folytattam az ügyet.

– Mindez tavaly augusztusban, közvetlenül a Magyarok Világtalálkozója után történt?

– Igen. Mikor tehát hazajöttem és láttam, hogy nem támogat senki, sem erkölcsileg, sem anyagilag, nekivágtam egymagam. Megtudtam, hogy a beregszászi színjátszócsoport Budapestre készül. Gondoltam, ez az alkalom kapóra jön, és elutazom velük Budapestre. Hogy ne menjek üres kézzel, összegyűjtöttem néhány kártérítésre jogosult idős ember adatait – összesen 16 emberét -, beszereztem és lefordítottam minden szükséges dokumentumot, s a kitöltött adatlapokkal indultam útnak. Sajnos, pénteki nap volt, s a színészek tíz órakor még nem indultak el. Úgy láttam, hogy már nem érek fel időben Budapestre, ezért elindultam Nyíregyházára. Gondoltam, a megyei kárpótlási hivatalban kérek információt. Ott megkérdeztem, van-e tudomásuk róla, hogy a kárpótlási törvény a kárpátaljaiakra is vonatkozik. Előbb nemleges választ adtak, később azonban a hivatalnok, akivel tárgyaltam azt mondta, hogy valóban vannak fehér borítékok, amelyek űrlapját ki kell tölteni, de az nagy munka. Egyszóval fokozatosan tálalta az ügyet. Elővettem a magammal hozott 16 adatlapot és átadtam neki. Azt mondtam, ha jár a kárpótlás, akkor vegye át, ha nem, mondja meg, és én széttépem az adatlapokat. Az illető ekkor beismerte, hogy mégiscsak jár, de csak temérdek utánajárással kivitelezhető az akció. Akkor kértem, legyen szíves ezt írásba adni, mert én közzéteszem az újságokban, hogy a kárpótlás jár a kárpátaljai magyarságnak is. Mert ha mégsem jár, és én elindítom az ügyet, ebből politikai botrány lehet. Ilyen elismervényt nem adtak. Ezután leadtam a 16 adatlapot, hazajöttem és megmondtam Dalmay Árpádnak, hogy igenis létezik ez az ügy és lépni kell. Kértem, utazzunk el együtt Budapestre, vagy adjon mellém egy jogászt, mert megyei és járási szinten egyaránt meg kell indítani az ügyet. Erre azt válaszolta, hogy nekik Erdélybe kell utazniuk valamilyen találkozóra, azután pedig Debrecenbe. Majd ha két hét múlva hazatérnek, esetleg lépnek az ügyben. Én úgy gondolom, megtettem a magamét, megtettem, amit lehetett. De ha segítenek, akkor sokkal hamarabb el tudjuk indítani az ügyet.

– Bizonyos vádak merültek fel Önnel szemben az üggyel kapcsolatban. Állítólag pénzt fogadott el az adatlapok kitöltéséért.

– Igen, az a vád ért a KMKSZ járási szervezetének elnöke részéről, hogy 500 forintot kértem az emberektől az adatlapok kitöltéséért és eljuttatásáért. Valójában az történt, hogy amikor láttam, nem számíthatok senki segítségére, a falumban, Tiszacsomán összehívtam azt a kb. 40 embert, akiket a kárpótlás érint. Elmondtam nekik, hogy van egy ilyen dolog, szánjanak tehát rá 100-100 forintot, hogy el tudjak utazni Budapestre. Ez mintegy 4000 forintot tett volna ki. De úgy jártam, ahogy a középszintű szervezetben: mindenki kinevetett. Hogy gondolok én olyat, hogy Magyarország kárpótol bennünket? Mindössze egy asszony jött oda hozzám és adott 500 forintot. Csináld meg, mondta, ha sikerül – jó, ha nem, hát nem. Kihangsúlyoztam, hogy nem garantálhatom a sikert. Amikor Budapestre indultam, összeszedtem a pénzt attól a 16 embertől, akiknek az adatlapjait magammal vittem, de végül is csak Nyíregyházáig jutottam el. Máskülönben nem ez volt a legjelentősebb kiadásom az üggyel kapcsolatban. Rengeteg üzemanyagba került például, hogy néha napjában kétszer is fel kellett utaznom Ungvárra, a konzulátusra. Hiszen sürgetett az idő: akkor még úgy tudtuk, hogy november 2-ig valamennyi adatlapot be kell adni. Október 31-ig egyébként az én községi tanácsom területén, Baktán, Gecsén és Tiszacsomán a községi tanács segítségével minden kárpótlásra jogosult személynek az adatait feljegyeztük, minden adatlapot kitöltöttünk és eljuttattunk a kárpótlási hivatalhoz. Nem fordultunk segítségért senkihez. Magunk szereztük be az adatlapokat, mindent magunk intéztünk.

– Dalmay Árpád mire alapozta a fentiekben idézett kijelentését?

– Azt állította, hogy betért hozzá egy öreg bácsi és elmondta, hogy én 500 forintot veszek el minden adatlapért. Pedig kijelentem, hogy a falumban sok embernek töltöttem ki az adatlapját, s ha az a bácsi hozzám fordul, az övét is kitöltöttem volna ingyen, ahogy a másokét is anyagi ellenszolgáltatás nélkül töltöttem ki. Bárki elmehet a Gecsei Községi Tanácshoz és megkérdezheti, nem úgy történt-e, hogy én informáltam az embereket arról, hogyan kell az adatlapokat kitölteni – külön az özvegyeknek, külön az érintetteknek -, s eközben az én falumban is minden hozzám fordulónak segítettem. Néha még éjjel három órakor is „kárpótlási hivatal" volt a házam. Ha bárki rám bizonyítja, hogy én valakitől egy fillért is elvettem, annak huszonötszörösét fizetem vissza.

– Ki előtt hangzott el ez a vád?

– A KMKSZ középszintű szervezetének közgyűlése előtt. Dalmay Árpádot én mindig intelligens, kulturált embernek tartottam. Úgy gondolom, megtárgyalhatta volna velem ezt az ügyet a választmányi ülés előtt négyszemközt is, de a célja az volt, hogy lejárasson.

– Azóta nyilván lehiggadtak a szenvedélyek. Lett folytatása az ügynek?

– Ez idáig még nem.

– Sikeresnek ítéli meg a kárpótlási igények bejelentésére szervezett akciót?

– Nekivágtam, mert úgy éreztem, ha sikerül, teszek valamit a kárpátaljai magyarságért. Ha nem teszek semmit, és a kárpótlás valóban érint bennünket is, akkor egész életemben lelkiismeret furdalást éreztem volna amiatt, amit elmulasztottam megtenni.

– Nem bánta meg, hogy belevágott? Hiszen megrágalmazták…

– Miért bántam volna meg? Úgy gondolom, segítettem az embereknek. Ami pedig a rágalmazást illeti… eljött hozzám az az asszony, aki elsőként biztatott arra, hogy vágjak bele és azt mondta: Laci, méltatlan dolog történt veled, pedig nem ezt érdemelted…

Az interjút Kacsur Gusztáv készítette

Körülbelül két hónap elmúltával megérkezett a válasz Dalmay Árpádtól az 1993.július 31-i Kárpátalja hetilap (miskolci kiadás) oldalán, *„Nem hétköznapi elhallgatások”* címmel. Ezt is szó szerint írom le:

Elolvasva az alábbi cikk kéziratát, amelynek írója az ő személyét is érintő, a Kárpátaljai Szemle próbaszámában megjelent „Hétköznapi interjú egy nem hétköznapi emberrel” című cikkre reagál, lapunk szerkesztője azt ajánlotta a szerzőnek, írását a fentebb megnevezett lapban publikálja. Ő azonban arra hivatkozva ragaszkodott a Kárpátaljában történő publikáláshoz, miszerint úgy érzi, 23 évi újságírási – ebből 14 évi újságírói – múltja feljogosítja őt arra, hogy megválassza publikációjának fórumát. További tájékoztatásul jelezzük, a replikára okot adó hétköznapi „ötperces interjúban” Kacsur Gusztáv, a Kárpátaljai Szemle főszerkesztője, a szóban forgó interjú készítője Bakancsos Lászlóval, a tiszacsomai KMKSZ-alapszervezet legaktívabb tagjával beszélgetett kárpótlási és más kérdésekről. Mivel az alant következő replika igazságtartalmához megítélésünk szerint kétség nem fér, vállaljuk annak közreadását, bár tisztában vagyunk azzal, hogy ily módon ismét kihívjuk magunk ellen a KMKSZ elnökségének haragját, lévén a Kárpátaljai Szemle a KMKSZ lapja.

Előre kell bocsátanom: Bakancsos László érdemeit a kárpótlási ügy tisztázásában mindig is elismertem, tettéért elnökségi ülésünkön, tehát nyilvánosan köszönetet mondtam neki. Érdemeit növeli, hogy nem az ő feladata lett volna a lehetőség kiderítése, hanem a KMKSZ vezetőié, akik majdnem teljes számban ott voltak a magyarok világtalálkozóján, de nem figyeltek fel erre az „apróságra”. Igaz, arra sem akadt ember, aki a területi KMKSZ-vezetés nevében felszólaljon, ismertesse helyzetünket, beszéljen törekvéseinkről, így a világ magyarsága nem értesülhetett a kárpátaljai magyarok eredményeiről és gondjairól… De ez más téma, maradjunk a tárgynál.

Igen: Bakancsos László megkeresett engem, beszámolt a kárpótlással kapcsolatos értesüléseiről, de nem azonnal; a világtalálkozó augusztus 23-án ért véget, ő pedig szeptember 10-én jött el hozzám. Senki sem nevette ki, legalábbis a beregszászi KMKSZ-irodában nem! Más lapra tartozik, hogy bejelentése a kárpótlás lehetőségéről hihetetlennek tűnt: a sértett ország kárpótolja a vétkes állam polgárait? Azonnal felhívtam Csulák László jogászunkat, s ő is hitetlenkedve hallgatta az elmondottakat. Bakancsos László kérte, menjek vele másnap Budapestre, mert ő úgyis utazik, s együtt könnyebben kideríthetjük az igazat. Sajnos, nem tudtam azonnal menni, de adtam neki nyomban egy hivatalos meghatalmazást a járási elnökség nevében. Arra is kértem, hogy ha már Budapesten, azon melegében nem szólt a KMKSZ vezetőinek, legalább most menjen el Ungvárra, számoljon be értesüléseiről, mert ez nemcsak a beregszászi járási magyarság ügye, hanem a többieké is. Megígértem, hogy az első adandó alkalommal felmegyek Budapestre az Országos Kárrendezési és Kárpótlási Hivatalba. Egyúttal hivatalos levelet is írtam Nagy Ferenc úrnak, a hivatal munkatársának, amelyben információkat kértem az ügyről. Körülbelül egy-másfél hét múlva tudtam Budapestre menni. Gulácsi Gézával együtt kerestük fel dr. Sepsey Tamás államtitkárt, akit egyébként már itthonról, október 1-én kelt levelemben hivatalosan meghívtam Beregszászba, hogy tartson sajtókonferenciát és ankétot a kárpótlásról. Az államtitkár úr október 17-én jött le Beregszászba és Ungvárra. Ezt követően kibővített választmányi ülést tartottunk, amelyre meghívtuk a községi tanácsok elnökeit és titkárait is, tehát alaposan és lelkiismeretesen felkészültünk a kárpótlási ügyek intézésére. Több mint 3300 adatlapot töltöttünk ki és juttattunk el Budapestre, mindenről pontos nyilvántartást vezetve.

A fenti tényekről Bakancsos László számomra érthetetlen okból mélyen hallgat.

Érdekes módon Bakancsos a beregszászi járási küldöttgyűlésen még Povázsai Sándor konzul urat illette vádakkal, a Szemlebeli interjúban már egy általa meg nem nevezett nyíregyházi hivatalnokra panaszkodik.

Az interjú készítője szerint azzal rágalmaztam meg Bakancsos Lászlót, hogy ő forintösszegeket vett el a kárpótlási adatlapok kitöltéséért és továbbításáért. Csak remélni tudom, hogy nem a rosszindulat, csupán az újságírói tapasztalatlanság íratta le Kacsur Gusztávval a megállapítást, amellyel tulajdonképpen ő rágalmaz engem! A másik fél meghallgatása nélkül ilyen vádat megfogalmazni – vagy utalni rá –, több mint figyelmetlenség.

Visszatérve a forintokra: Bakancsos László a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének márciusi küldöttgyűlésén beismerte, hogy 16 személytől fogadott el pénzt. Akkor még értelemszerűen 500-500 forintról volt szó, az interjúban viszont már nem egyértelmű az összeg, de minimum 100-100 forint. Azt is beismeri Bakancsos, hogy egy asszony adott neki 500 forintot. A kissé zavaros válaszból tehát kiderül, hogy összesen legkevesebb 2100 forintot „szedett össze", ahogy ő maga fogalmaz. S mivel néhány sorral lejjebb felajánlotta, hogy ha mindezt bárki rábizonyítja, annak a huszonötszörösét fizeti vissza, – most nem kevesebb, mint 52500 forinttal adósa… Kacsur Gusztávnak, hisz az újságíró bizonyította be – nyilván szándéka ellenére ezt a tényt cikkével!

De félre a tréfát, hisz nem egészen viccbe illő az ügy. Minek az alapján mondtam a közgyűlésen, hogy Bakancsos 500-500 forintot vett el egyesektől? Menjünk sorjában.

Október végén bejött az irodába egy idős férfi, s arra kért, töltsem ki a kárpótlási adatlapját. Amikor megtudtam, hogy Tiszacsomára való, megkérdeztem tőle, miért nem fordult az ottani KMKSZ-alapszervezethez. Sokáig hallgatott, nehezen bökte ki, hogy nincs 500 forintja, szegény ember. Természetesen kitöltöttük az adatlapját, ingyen. Amikor elment, megkérdeztem a könyvelőnket, akinek a szülei Tiszacsomán élnek, hogy hallott-e ilyen esetről, arról, hogy ott 500 forint az adatlap kitöltésének és továbbításának „díja". Igen, felelte, az ő apja is 500 forintot fizetett Bakancsosnak. Aztán még két nő jött Csomáról adatlapot kitöltetni, s ők is megerősítették a hírt. Mindez vajon nem elegendő ok arra, hogy szóvá tegyem az ügyet közgyűlésünkön? Hogy Bakancsos kérte-e a pénzt, vagy csak elfogadta, mellékes. Az is mindegy, hogy egy embertől vett el 500 forintot, vagy tizenhattól.

Részemről ezt az ügyet már rég lezártam magamban azzal: magukra vessenek mindazok, akik a havi nyugdíjuk többszörösét fizették ki az adatlapok kitöltéséért és továbbításáért. Sajnálom, hogy a Kárpátaljai Szemle – ki tudja, milyen céllal – felmelegítette ezt a rosszemlékű dolgot. Talán nem felesleges megemlítenem itt, hogy tudok olyan községről, ahol 40 kárpótlási adatlap Budapestre való elszállításának költségei fejében szintén összeszedtek az érdekeltektől fejenként 50 (ötven!) forintot, de mert az adatlapokat végül is Nyíregyházán adták le, s így lényegesen kevesebb összeget tett ki az utazási, valamint étkezési költség, a fennmaradó összeget aprópénzre váltva mindenkinek visszafizették…

Visszatérve a KMKSZ végre napvilágot látott közéleti és kulturális lapjára: nagyon vártam a megjelenését. Reméltem, hogy a Szövetségnek legalább annyira harcos és tartalmas sajtószerve lesz, mint a KMKSZ elnöksége által lebecsült Kárpáti Ruszinok Szövetsége kéthetenként 5 ezer példányban utcára kerülő újságja. Csalódtam. A próbaszám alapján ítélve a Kárpátaljai Szemle éppen olyan kisstílű pletykalap, mint elődje, a faliújság szintet sem elérő Kis Újság volt. Mélyen hallgat olyan, a kárpátaljai magyarság egészét érintő kérdésekről, mint például az Ukrán-magyar alapszerződés ratifikálása és annak előzményei, az autonómia problémája, a településnevek visszaperlésének nehézkes folyamata, a Sepa-ügy, a ruszinkérdés, az árnyékkormány megalakulása, a Liga helyzete, az ukrán nyelvű területi és országos lapokban megjelent magyar és KMKSZ-ellenes kirohanások, a szervezeti élet nehézségei, az értelmiség kiábrándulása és elköltözése stb. Úgy látszik, az egyik legfontosabb téma az, hogy én „megrágalmaztam" egy becsületes, nem hétköznapi embert, megpróbáltam lejáratni őt… Csakhogy Bakancsos Lászlót nem kell lejáratni.

Végezetül: sokan örülnénk, ha a Kárpátaljai Szemle szerkesztői megfogadnák Balla D. Károlynak a lapban megjelent bölcs tanácsát és a kárpátaljai magyarság egészének érdekeit képviselnék.

Dalmay Árpád

Reagálás Dalmay Árpádnak a Kárpátalja 1993. július 31-i „Nem hétköznapi elhallgatások" című írására: „Mivel az alant következő replika igazságtartalmához megítélésünk szerint kétség nem fér, vállaljuk annak közreadását"(N.Z.M.) Azzal kezdeném, igencsak furcsának tartom, hogy a Kárpátalja szerkesztője,

Nagy Zoltán Mihály, aki egyébként a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének alelnöke is, bár a „Veszélyes vakhit" c. cikkében az áskálódás alantas módszerei ellen lép fel, cikkének az utolsó mondata így hangzik:"A vakhit veszélyes, mert előbb-utóbb bekövetkezhet a csalódás katasztrófája". Sajnos azt kell mondanom ő is vakon hitt Dalmay Árpád válaszcikkének igazságtartalmában.

D.Á.: „Bakancsos László érdemeit növeli, hogy nem az ő feladata lett volna a lehetőség kiderítése, hanem a KMKSZ vezetőié, akik majdnem teljes számban ott voltak a magyarok világtalálkozóján, de nem figyeltek fel erre az „apróságra".

B.L. Érdekesen fogalmaz:"a KMKSZ vezetői, akik majdnem teljes számban ott voltak a magyarok világtalálkozóján". A tény az, hogy Dalmay Árpád sem volt ott a világtalálkozón, Budapesten, pedig ő is a vezetőkhöz tartozott. Hol volt? Mi volt ettől fontosabb?

D.Á.:"Igen: Bakancsos László megkeresett engem, beszámolt a kárpótlással kapcsolatos értesüléseiről, de nem azonnal; a világtalálkozó augusztus 23-án ért véget, ő pedig szeptember 10-én jött el hozzám."

B.L. Hogy finomabban fogalmazzak, Dalmay Árpád nem mond igazat. Többször is kerestem a KMKSZ irodában, de nem volt ott, kb. augusztus végén tudtam beszámolni neki a kárpótlással kapcsolatos értesüléseimről.

D.Á.„Azonnal felhívtam Csulák László jogászunkat, s ő is hitetlenkedve hallgatta az elmondottakat."

B.L. Dalmay Árpád nem felhívta Csulák Lászlót, hanem együtt mentünk a lakására, egyikőjük sem hitt az ügyben, azt mondták:" ha köti az ebet a karóhoz, járjon utána". Valóban kértem Árpádot, hogy együtt utazzunk fel Budapestre, a Kárpótlási Hivatalba, de erre nem szeptember 10-én, hanem legalább augusztus végén került sor. Fontos tennivalókra hivatkozva, nem fogadta el kérésemet. Nem tudom, mi lehetett számára fontosabb, mint a kárpótlás, amikor tudtuk, hogy a kárpótlási igénylés határideje november 2.-án lejár. Meghatalmazást kértem tőle, hogy eljárhassak a kárpótlási ügyben. Azt mondta, hogy elkészíti a meghatalmazást, amit majd az iroda munkatársaitól vehetek át. A meghatalmazásért többször is bementem a KMKSZ irodába, de sem Dalmay Árpáddal nem találkoztam, sem a meghatalmazást nem kaptam meg. Ezek után 1992. szeptember 10-én, csütörtökön 13:30-kor elindultam Magyarországra. Az utolsó pillanatban, amikor az autóbuszban ültem, a feleségem integetett a buszsofőrnek, hogy ne induljon el, utánam hozta a Dalmay által szeptember 10-i dátummal kiállított meghatalmazást, amelyet könyvelője, Veres Péterné Bakancsos Irénke, Csirpák Viktória, tiszacsomai képzőművész, lakos által juttatott el hozzám. A történtek minden kétséget kizáróan bizonyítják, hogy Dalmay Árpád nem szeptember 10-én, hanem már jóval korábban értesült általam a kárpótlási ügyről.

Dalmay Árpád így fogalmaz: „Bakancsos László kérte, menjek vele másnap Budapestre, mert ő úgyis utazik, s együtt könnyebben kideríthetjük az igazat. Sajnos, nem tudtam azonnal menni, de adtam neki nyomban egy hivatalos meghatalmazást a járási elnökség nevében."

B.L. Dalmay Árpád sajnos ismét nem mond igazat, így fogalmaz:" B.L. kérte, menjek vele másnap Budapestre", ami azt jelenti, hogy szeptember 9-én talál-

koztunk, ami nem igaz, nem találkoztunk. Kérdem én, akkor miért nem adta át nekem a kért meghatalmazást szeptember 9-én, amikor tudatában volt annak, hogy másnap, szeptember 10-én „úgyis utazok" Budapestre. Birtokomban van egy elismervény: „Alulírott Csirpák Viktória, tiszacsomai lakos igazolom, hogy Bakancsos Lászlónénak, Bakancsos László indulása napján, azaz szeptember 10-én adtam át a KMKSZ meghatalmazását, melyet aznap vettem át Veres Iréntől, a KMKSZ járási szervezetének könyvelőjétől. Aláírással és dátummal ellátva.

Miért is történt az egész? Azért, mert felléptem bizonyos dolgok ellen. Az egyik pl. a Beregszászi Városi Tanács megszavazta a városba betelepítendő 250 tiszti családi ház felépítését és ezt a KMKSZ frakció is többségében megszavazta. A KMKSZ frakcióból, amely 23 tagból állt, 14-en a betelepítés mellett, 6 ellene, 3 pedig tartózkodott. A betelepítés veszélyeztette Beregszász nemzetiségi összetételét a magyarok rovására.

A cikkben is említett idős bácsi és két nő megadták Dalmay számára a várt lehetőséget és ő élt is azzal. Ezt mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy az idős bácsi és a két nő „esete" fél évvel a közgyűlés előtt történt.

D.Á.: „Mindez vajon nem elegendő ok arra, hogy szóvá tegyem az ügyet közgyűlésünkön?"

B.L. A közgyűlést megelőző fél évben szóvá tehette volna az ügyet elnökségi vagy választmányi üléseken, esetleg személyesen nekem szól. De nem, várt egy fél évet, hogy a legnagyobb fórum előtt a legnagyobb hatást érje el bejelentésével. Ezzel sikerült elérnie, hogy elvesztettem a közgyűlésen jelen lévő küldöttek bizalmát és nem választottak be a KMKSZ megyei választmányába.

Dalmay Árpád írásában a beregszászi KMKSZ iroda könyvelőjének szavait is saját szája íze szerint ferdíti el. Ugyanis éppen a könyvelőnő, Veres Péterné, született Bakancsos Irén és húga, Bakancsos Ilona voltak azok, akik elsőként bíztattak arra, vágjak bele a kárpótlási ügybe!

1. Még a mai napig felfoghatatlan és érthetetlen számomra, hogy a Magyar Kormány és Parlament miért nem értesítette hivatalosan a határon túli magyar szervezeteket, de főképpen a kárpátaljai magyarságot a KMKSZ-en keresztül, hiszen a kárpótlási törvényt 1992. május 12-én a magyar parlament megszavazta és elfogadta.
2. Egyetlen egy parlamenti pártnak, frakciónak sem jutott eszébe, hogy hivatalosan értesítsék a határon túli magyar szervezeteket.
3. A magyarok III. világtalálkozóján végképp lett volna lehetőségük, hogy a Magyar Kormány és Parlament informálja a jelenlévő küldötteket a kárpótlási törvényről.
4. Miért nem tették meg?
5. Dr. Sepsey Tamás államtitkár miért csak 1992. október 17-én jött le Ungvárra és Beregszászba, hogy sajtókonferenciát és ankétot tartson a kárpótlásról?
6. A kárpótlási törvény szerint a kárpótlási igények benyújtásának a határideje 1992. november 2-i dátummal megszűnik.
7. Pozitív dolog volt a Magyar Kormány és Parlament részéről, hogy a kárpótlási igények benyújtásának határidejét többször is meghosszabbították és, hogy a kárpótlási ügy még 2003-ban is folytatódott.

KÁRPÁTALJAI MAGYAR KULTURÁLIS SZÖVETSÉG

BEREGSZÁSZI JÁRÁSI SZERVEZET

Beregszász, Munkácsi út 3., telefon: 24-263
Postacím: 295510 Beregszász, Pf. 90.

ТОВАРИСТВО УГОРСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ЗАКАРПАТТЯ

БЕРЕГІВСЬКА РАЙОННА ОРГАНІЗАЦІЯ

м. Берегово, вул. Мукачівська № 3, тел.: 24-263
Поштова адреса: 295510 м. Берегово, п/с № 90

Iktatószám: 94/92 (19 . . . .)
Ügyintéző:

Tárgy: Meghatalmazás
Hiv. szám:
Melléklet:

Nagy Ferenc úrnak
Országos Kárrendezési és
Kárpótlási Hivatal
Budapest V., Kecskeméti út 10-12.

M e g h a t a l m a z á s

A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség Beregszászi Járási Szervezetének Elnöksége felhatalmazza Bakancsos Lászlót, hogy a szovjet munkatáborokba hurcolt kárpátaljai magyar férfiak esetleges kárpótlásáról hivatalosan tájékozódjék és az ügyben nevünkben eljárjon.

Beregszász, 1992.szeptember 10.

Balogh Árpád,
a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének
elnöke

Берегівська райдрук., 1992 р. — З. 434 — 200 А4

Igazalás

Igazalom, hogy Bakancsos László Bereg-nászi járás Csana Barátság ut 35 szám alatti lakastól a mai napon átvettem az alábbi sorszámú karpat lási igénybejentő ~~lapot~~ borítékokat.

R – 7601468, 7601476, 7601482, 7601467, 7601450, 7601456, 7601466, 7601469, 7601474, 7601473, 7601471, 7601455, 7601472, 7601478, 7601479, 7601480. —

Nyíregyháza 1992. 09. 11

SZABOLCS-SZATMÁR-BERETY MEGYEI KÁRPÁTALJAI KÖRÉNDELESI HIVATAL

Alulírott Csirpák Viktória,

Tiszacsomai lakos, igazolom, hogy Bakancsos Lászlónénak Bakancsos László indulása napján, azaz szeptember 10-én adtam át a KMKSZ meghatalmazását, melyet aznap vettem át Veres Széntől, a KMKSZ járási szervezetének könyvelőjétől.

1993.9.3

Végül még egy apró megjegyzés, hogy szeptember 10-ig még nem indult be a kárpótlási akció Kárpátalján. Én indítottam be és a 16 embertől „összeszedett" 500 forintokat nem vágtam zsebre, hanem minden egyes dokumentum (keresztlevél, házassági kivonat, haláleset stb.) lefordításáért a fordító (L. A.) 100 forintot kért el, amit megérdemelt, mert sokat segített az adatlapok kitöltésében is, ami akkor még nem volt egy egyszerű dolog. Remélem, hogy ezúton sikerült a kárpótlási ügy végére pontot tennem.

Kárpátaljai Szemle 1993. augusztus-szeptember 3-4. szám

A SZERK.

A Kárpátaljai Szemle indulásakor tisztában voltam azzal, hogy nem mindenki fogadja majd kitörő lelkesedéssel az új lapot, s hogy – sajnos – elsősorban a Kárpátalja című lap részéről érik majd támadások. Sajnos, mert a kárpátaljai magyar sajtó mai helyzetében semmi sem lehet értelmetlenebb, mint hogy két jobb sorsra érdemes havilap egymás torkának essék. Sokáig úgy tűnt, talán mégiscsak elkerülhető a konfliktus, ám a Kárpátalja július 31-i száma egyértelművé tette: a lap szerkesztői ellenségeik mind népesebb táborába sorolták a Kárpátaljai Szemlét.

Már a második oldalon majd egész oldalas „jegyzetet" találhatunk a lap egyetlen megmaradt szerkesztője, Nagy Zoltán Mihály tollából Veszélyes vakhit címmel. A szerző elsősorban Fodó Sándort veszi célba, a kárpátaljai magyarság első számú közellenségeként tüntetve fel őt. De mivel meggyőződésem, hogy a KMKSZ elnöke maga is képes méltó választ adni a személyét ért vádakra, feleslegesnek tartom azokkal ehelyütt külön is foglalkozni. A cikket olvasva amúgy is számtalan kérdés merült fel bennem, melyekre, abban a pillanatban legalábbis úgy éreztem, szeretnék választ kapni.

Megkérdezhetném például Nagy Zoltán Mihályt, mi jogon veti ismételten lapunk szemére, hogy annak egyes anyagai „nem riadnak vissza a különböző törekvések és személyek ellen irányuló indokolatlan támadásoktól" (konkrétan két írást említ), miközben a magát függetlennek és pártatlannak mondó Kárpátalja 20 oldal terjedelmű júliusi száma nem kevesebb, mint 5(!) oldalt szentel a KMKSZ-t, annak munkáját és jelenlegi vezetőit bíráló publikációknak? Talán érdemes lenne szóvá tenni azt is, hogy amennyiben a szerző fontosnak tartja hangsúlyozni, miszerint ő a területi választmány tagja, érthetetlen, miért értekezik következetesen többes szám harmadik személyben a KMKSZ vezetőségéről, ily módon mintegy elhatárolva magát attól. Evidensnek kellene lennie számára, hogy amennyiben az a mód, ahogyan a választmány munkáját végzi, olyannyira ellenkezik elveivel, s ha egyszer képtelen azonosulni a testület által képviselt szellemmel, s annak döntéseit magára nézve nem tartja kötelező érvényűnek, akkor talán le kellene mondania választmányi tagságáról és a kívülálló jogán, igazának tudatában bátran bírálhatná az általa tarthatatlannak ítélt állapotokat. Ezzel szemben úgy látszik, Nagy Zoltán Mihály teljes mértékben összeegyeztethetőnek tartja jelenlegi pozíciójával, hogy például „a Szövetség tagságának egy részét" és a választmány „jó részét" nemes egyszerűséggel „alattvalói" mentalitással vádolja.

Igen, feltehetném ezeket a kérdéseket. Ám ha így tennék, s ráadásul elfogadható választ is várnék azokra, arra a szintre süllyednék, amelyet a Kár-

pátalja és annak szerkesztője képvisel. Ugyanakkor szeretném egyszer s mindenkorra kikérni a magam és a Kárpátaljai Szemle nevében, hogy olyasvalaki oktasson ki a demokrácia szabályait illetően, aki még néhány évvel ezelőtt is szabad akaratából tagja volt egy deklaráltan antidemokratikus szervezetnek, s így tevőlegesen is hozzájárult az emberi jogok sárba tiprásához.

Ugyancsak a Kárpátalja júliusi számában, a hatodik oldalon találjuk Nem hétköznapi elhallgatások címmel Dalmay Árpádnak a Kárpátaljai Szemle próbaszámában Bakancsos Lászlóval készített interjúra írott válaszát. (Mint bizonyára emlékeznek rá olvasóink, a szóban forgó interjúban Bakancsos László a kárpótlással kapcsolatos kérdésekről szólt, valamint válaszolt azokra a vádakra, amelyek Dalmay Árpád részéről érték őt a KMKSZ Beregszászi Középszintű Szervezetének tavaszi küldöttgyűlésén). Nem kívánok válaszolni a cikkben ellenem felhozott vádakra, mivel etikátlannak tartom a szerző eljárását. Az lett volna a természetes, ha Dalmay Árpád válaszának közlésére a Kárpátaljai Szemlét kéri fel, vagyis azt a lapot, amelyben a sérelmezett írás megjelent. A magunk részéről készséggel teljesítettük volna kérését. Ő azonban más módját választotta a visszavágásnak, s ezzel automatikusan kizárta a további nyílt és becsületes vita lehetőségét. Meggyőződésem továbbá, hogy a cikkben fellelhető ellentmondások és az a minősíthetetlen hangnem, amelyet Bakancsos Lászlóval kapcsolatban megenged magának, elégséges ahhoz, hogy az olvasó tisztán lásson az esetet illetően.

Remélem, a Bakancsos Lászlóval kapcsolatban ismételten elhangzott vádak, ahhoz is elégségesnek bizonyulnak, hogy a KMKSZ Etikai Bizottsága vizsgálatot indítson ez ügyben. S amennyiben Dalmay Árpád nem tudja bizonyítani állítását, miszerint Bakancsos László anyagi haszonra tett szert a kárpótlási adatlapok kitöltése révén, úgy tettét rágalmazásnak minősíti. De a beregszászi középszintű szervezet elnöke akkor is mulasztást követett el, ha kijelentését alapos bizonyítékok birtokában tette. Ebben az esetben ugyanis már korábban kötelessége lett volna vizsgálatot kezdeményezni a vétkes ellen. Tétlenségével maga is bűnrészessé vált.

Végezetül szeretném ismételten hangsúlyozni, mennyire visszataszítónak és károsnak tartom a hasonló hangnemű sajtóvitákat, melyek a felek igazának bizonyítására nem, ellenben a magyarság érdekvédelmi szervezetének lejáratására kiválóan alkalmasak. Éppen ezért a Kárpátaljai Szemle és a magam nevében ezennel lemondok arról, hogy a Kárpátalja hasábjain napvilágot látó, gyűlölködést szító publikációkra a jövőben bármilyen módon válaszoljak.

Kacsur Gusztáv

Az 1992-93-as évek feszültségekkel és konfliktusokkal tele évek voltak a kárpátaljai magyarságra nézve és számomra is. Július 22-én ülést tartott a Kárpátaljai Területi Tanács. A képviselők - nem az első alkalommal, figyelmen kívül hagyják a kárpátaljai magyarság igényeit – leszavazzák a magyar frakció javaslatát, hogy vitassák meg a vidéken élő nemzeti kisebbségek problémáit. Az elutasított - s korábban a KMKSZ által is jóváhagyott – határozattervezet egyebek között a vegyes lakosságú településeken élő nemzetiségek helyzetének javítását szorgalmazza, hogy a hivatalnokok és szakembe-

rek kinevezésekor azokat részesítsék előnyben, akik az ott élő nemzetiségek nyelvét is beszélik; hogy a középületek feliratait, az utcaneveket, cégtáblákat, hirdetményeket a kisebbségek nyelvén is kiírják; hogy a kisebbségek nyelvén is készítsenek hivatalos űrlapokat, igazolásokat, iskolai bizonyítványokat és egyéb okmányokat; hogy az állami zászló mellett a nemzeti lobogót is szabadon kitűzhessék. A tanács képviselőinek a többsége úgy vélte azonban, hogy ezek a kérdések egyelőre nem időszerűek, s mielőtt tárgyalnának róluk, tanulmányozni kell őket. Az ülésen viszont elfogadták azt a határozatot, amely lehetővé teszi a személyi okmányokban feltüntetett nemzetiség megváltoztatását, vagyis a nemzetiség szabad megválasztását. A tanácsülésen a beregszászi képviselők kezdeményezik a december 1-én megtartott népszavazás eredményeként kidolgozott azon törvénytervezet jóváhagyását, amely a Magyar Autonóm Körzet jogi státusát rögzítené, ám a tanács nem támogatja a törvénytervezetnek a kijevi parlament elé való felterjesztését. A magyar képviselők egy része tiltakozása jeléül kivonul a teremből.

A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség elnöksége 1992. július 27-i rendkívüli ülésén tiltakozik a területi tanács döntése ellen. A dokumentum érthetetlennek nevezi azt a magatartást, hogy a tanács nem kívánja sem megvitatni, sem támogatni a Beregszászi Autonóm Körzetről szóló törvénytervezetet és ezzel megfosztja Kárpátalja magyarságát a deklarált kisebbségi jogok érvényesítésének lehetőségeitől. A KMKSZ elnöksége a Legfelsőbb Tanácshoz fordul a Magyar Autonóm Körzet jogi feltételei megteremtésének, s e jogok maradéktalan érvényesítésének ügyében.

1992. október 10-én Aknaszlatinára látogat Jeszenszky Géza külügyminiszter, hogy a helyi magyar, ukrán és román középiskolának átadja a miskolci és az ungvári Kárpátalja Alapítvány ajándékait: számítógépeket és oktatási felszereléseket, mintegy 1 millió ft értékben.

Ugyancsak megtekinti az aknaszlatinai földalatti allergológiai kórházat, majd másnap Nagyszőlősön a KMKSZ alapszervezeti elnökök fóruma előtt előadást tart Kelet-Közép-Európa politikai helyzetéről, a kibontakozás és az együttműködés lehetőségeiről.

Nagyszőlősön tartják meg a KMKSZ alapszervezetek elnökeinek első konferenciáját, majd a szövetség választmányának kibővített ülését. A kétnapos tanácskozáson először Dalmay Árpád, a beregszászi járási szervezetének elnöke tart tájékoztatót a kárpátaljai magyar lakosságot érintő kárpótlási törvényről. Ezt követően a szervezőmunka tudnivalóiról szerezhetnek új ismereteket a konferencia résztvevői.

Napirenden kívül megvitatják a Beregszászba tervezett tiszti lakások építésének kérdését. A választmány tiltakozását fejezi ki a katonaság betelepítése ellen, mivel az megbontaná a járási székhely etnikai összetételét. Egy másik határozat megerősíti az elnökség azon döntését, amely szerint a jövőben is aktívan politizáló szervezet kíván maradni, s ezt újra bejegyzendő alapszabályban is rögzíteni kell.

A KMKSZ alapszervezeti elnökeinek és képviselőinek egy csoportja felhívással fordul a KMKSZ tagságához, Beregszász város és a Beregszászi járás magyar lakosságához az újabb tiszti lakások építésének a város és a járás et-

nikai összetétele megváltoztatásának megakadályozása érdekében. A dokumentum aláírói felhívják a közvélemény figyelmét, hogy csendben és titokban elkezdődött a vidék etnikai felhígításának sokadik hulláma, a katonaság betelepítése Beregszászba. Különösen fájónak tartják, hogy történik mindez (ismét) a magyar nemzetiségű vezetők tudomásával és beleegyezésével. Név szerint Tóth Mihály elnöki megbízottnak tesznek szemrehányást, aki írásban ajánlotta a képviselőknek, hogy hozzanak pozitív döntést a katonaságnak felépítendő 250 lakóház ügyében, valamint Dalmay Árpádnak, a járási KMKSZ szervezet elnökének, aki úgymond elfelejtett véleményt nyilvánítani ebben a fontos kérdésben. De az egész KMKSZ frakció leszerepelt a felhívás szerzői szerint, mert a 23 képviselő közül mindössze csak 6 szavazott a betelepítés ellen. Mindazok a képviselők, akik szavazatukkal hozzájárultak a betelepítéshez vagy közömbösséget tanúsítottak ebben az ügyben - fejeződik be a felhívás –, végérvényesen eljátszották választóik bizalmát. Bebizonyították, hogy nem képesek vagy nem akarják a kisebbségi magyarság érdekeit megvédeni. Gyalázatos tettükkel megbocsáthatatlan módon járultak hozzá ahhoz, hogy Beregszász minél előbb szláv többségű várossá váljék, s ahhoz, hogy amikor ez bekövetkezik, ne legyen jogunk a Magyar Autonóm Körzet igényléséhez.

Az áruló képviselők legalább olyan jól tudják, mint a nacionalista politikai ukrán körök, hogy ha Beregszász, ez a ma még magyar többségű város elesik, akkor elesik Kárpátalja egész magyarsága is.

1992. november 14-én a KMKSZ elnöksége nyílt levélben fordul Ukrajna elnökéhez a Kárpátalján állomásoztatott katonaság ügyében: „Féltjük Beregszász etnikai összetételét és félünk a fokozott politikai feszültségtől, mely mindenfajta betelepítés természetes következménye. Az egyetlen magyar többségű város nemzetiségi összetételének mesterséges megváltoztatása ellentmond azoknak a nemzetiségpolitikai elveknek, amelyeket az ukrán állam a nemzetiségi törvényben, s több nemzetközi dokumentumban deklarált. Mindez a nemzetiségi ellentétek kiéleződéséhez vezethet."

Jeszenszky Géza magyar-, és Anatolij Zlenko ukrán külügyminiszterek közbejárásának köszönhetően sikerült leállítanunk a 250 tiszti család betelepítését Beregszászba.

A tiltakozás eredeti változata:

> **Tisztelt választmány!**
>
> A KMKSZ, mint a kárpátaljai magyarság egyetlen szervezete, alapszabályzata értelmében felvállalta a kárpátaljai magyar kisebbség érdekvédelmét. Ebből kifolyólag szervezetünknek kötelessége segíteni a magyarságot a problémáinak a megoldásában, függetlenül attól, Kárpátalja melyik részében kerül veszélybe a magyar lakosság etnikai és politikai érdeke. Ez a veszély sajnos elérte Beregszász városát, amely egyben végvára a kárpátaljai magyarságnak, ahol jelenleg kisebbségi létünkre is többségben vagyunk. Beregszász és környéke már átélte a magyar lakosság mesterséges felhígításának két hullámát. Az első az oroszok bevonulása utáni időszak

volt. A második az 1970-es évek közepén, amikor elkezdődött Beregszász megalapozatlan iparosítása. A nyersanyagokkal és alkatrészekkel egyáltalán nem rendelkező városba olyan gyárakat létesítettek, melyekbe százaival özönlöttek az úgynevezett „meghívott szakemberek". Míg a helybeli lakosok tíz évig álltak sorba lakásért, ők hónapokon belül megkapták. Elsősorban a tisztelt magyar vezetőink közbenjárásával. Sikerült elérni, hogy egy egykori színtiszta magyar városban jelenleg alig lehet hallani magyar szót. Most, amikor a szovjet (vagyis az ukrán) ipar csődöt mondott, amikor az egykori iparosítási erőszak hatására létrejött gyárak a csőd és a bezárás határán vannak, úgy gondoltuk, hogy elmúlt a veszély a magyar lakosság felhígítása terén. De ekkor bekövetkezett a betelepítés harmadik hulláma. Csendesen és titokban elkezdődött a katonaság betelepítése városunkba. Ami a legfájóbb, hogy mindez a magyar vezetőink tudomásával és beleegyezésével. Mint a tiszta égből a villámcsapás, úgy hatott a Beregszászi Járási Szervezet választmányán elhangzott bejelentés Kiss István részéről, valamint a Beregszászi Városi Tanács ülésszakára olyan kérvény érkezett, mely szerint földrészleget kérnek 250 családi ház építésére a már városunkban állomásozó katonatisztek és az eljövendőkben betelepítendő családjaik részére. Ezt a kérést a városi tanács már kétszer elutasította, de harmadjára mégis megszavazták, mivel nem voltak felkészülve az ülésszakra, mert az nem a törvényeknek megfelelően volt összehívva:

1. A tanácsi törvények szerint a képviselőket hét nappal az ülésszak előtt értesíteni kellett volna annak időpontjáról.
2. Három nappal az ülésszak előtt a képviselőket értesíteni kellett volna a napirendi pontokról, ami nem történt meg.
3. Ami a legmegrázóbb, hogy a járás elnöki megbízottja, Tóth Mihály ráírta a határozatra, hogy a képviselők hozzanak pozitív döntést, vagyis támogassák a 250 tiszti lakás építését.

A városi tanács ülésszakán leszerepelt a magyar frakció. 23 képviselőből 6-an a betelepítés ellen, 3-an tartózkodtak, 14-en pedig a betelepítés mellett tették le a voksukat. Itt meg kell említenünk, hogy Dalmay Árpád, mint városi képviselő, járási szervezet elnöke és a területi elnökség tagja, Bodó Pállal folytatott „fontos" beszélgetés közben a szavazásban elfelejtett véleményt nyilvánítani, sőt, a járási választmányon minden jelenlévőt arra agitált, hogy nyugodjunk bele a betelepítésbe, úgy sem tudunk semmit sem tenni ellene, mert a nagyobb rossz helyett a képviselők a kisebbik rosszat választották.
Ez a betelepítés veszélyezteti Beregszász városának és járásának etnikai és vallási összetételét. Ellentmond a Helsinki Záróokmánynak, amely tiltja egy tömbben élő nemzetiség mesterséges felhígítását. Ennek a betelepítési folyamatnak

az utolsó stádiuma kezdődött el, amely fel fogja borítani Beregszász város etnikai összetételét a magyar nemzetiség rovására. Ez a katonai betelepítés direkt módon történik, tudják, hogy Kárpátalján 1944-től a magyarság félelemben él, a katonák által pszichikailag még nagyobb félelmet akarnak rákényszeríteni Beregszász és a járás lakosságára. Úgy látszik, hogy bizonyos ukrán politikai köröknek az a célja, hogy Beregszászban minél hamarabb szláv többségű lakosság alakuljon ki, hogy ne legyen jogunk a Magyar Autonóm Körzet követelésére és tudják azt, ha Beregszász „elesett", vele együtt a kárpátaljai magyarság is.

Aláírások

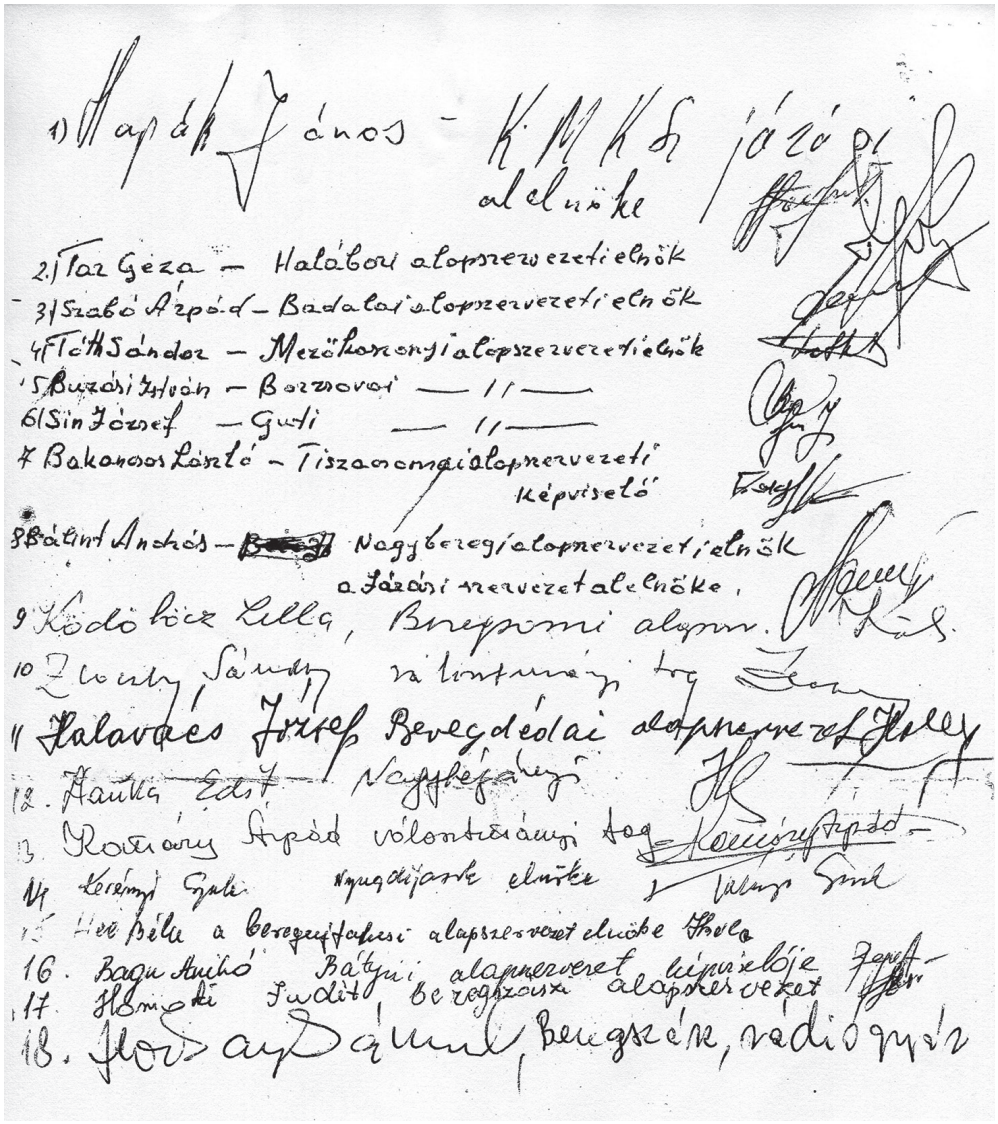

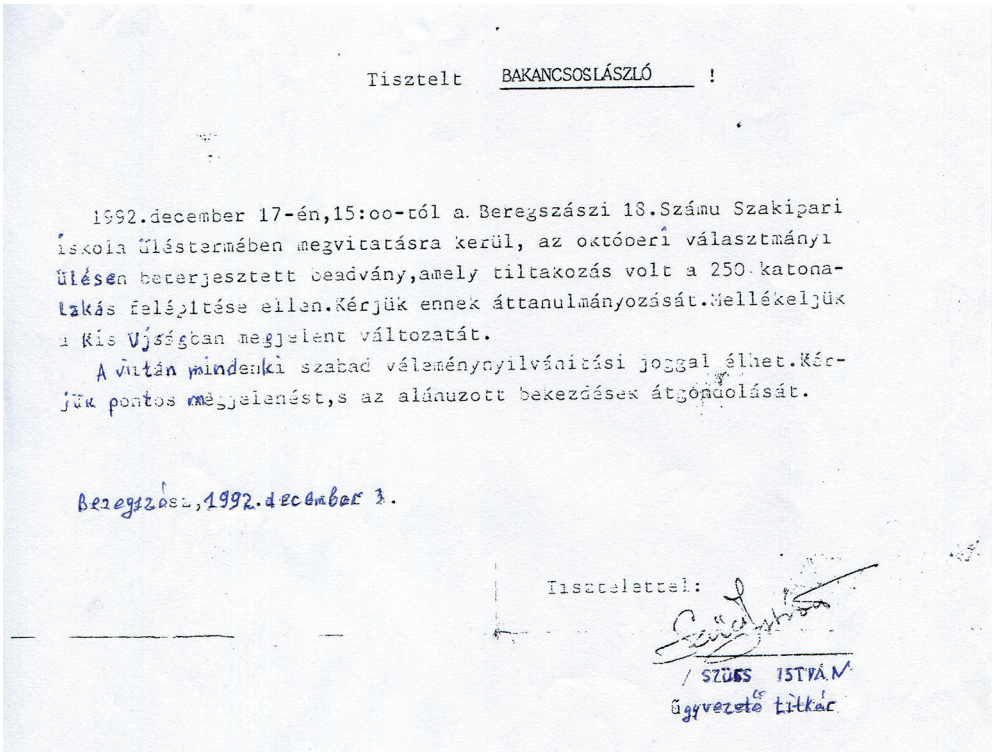

Tisztelt BAKANCSOS LÁSZLÓ !

1992.december 17-én,15:oo-tól a Beregszászi 18.Számu Szakipari Iskola üléstermében megvitatásra kerül, az októberi választmányi ülésen beterjesztett beadvány,amely tiltakozás volt a 250 katonalakás felépitése ellen.Kérjük ennek áttanulmányozását.Mellékeljük a Kis Ujságban megjelent változatát.

A vitán mindenki szabad véleménynyilvánitási joggal élhet.Kérjük pontos megjelenést,s az alánuzott bekezdések átgondolását.

Beregszász,1992.december 3.

Tisztelettel:

/ SZŰCS ISTVÁN
ügyvezető titkár

Ma 2020. július 17-e van, a COVID-19 tombol az egész világon, a mai napon a vírusnak 13 millió 500 ezer fertőzöttje van, a betegségben több mint 600 ezer ember vesztette életét. A betegség már a világ 188 országában van jelen, az ember bármely szervét megtámadhatja, de a legsérülékenyebb a tüdő, szív, agy, vese és az érrendszer. Újabban felfedezték, hogy a betegség vérrögök kialakulásához vezethet, amelyek szív- és tüdőembóliát idézhetnek elő. Úgy látszik, a betegség második hulláma a vártnál hamarabb következett be. Sajnos az ellenszerét még nem találták meg. Nagymértékben terjed a COVID-19 Ukrajnában, Romániában, USA-ban, Brazíliában, Indiában és Pakisztánban. Pl. Brazíliában naponta ezer ember veszti el az életét.

A betegség terjedése miatt nagyon veszélyes gazdasági és pénzügyi válság fenyegeti a világot, többek között az Európai Uniót. Az EU a napokban egy 750 milliárd eurós gazdaságélénkítési és vírusellenes csomagot akar elfogadni, amelynek az elosztása és felhasználása nagyon komoly konfliktusokat idézhet elő az EU-n belül a fejlett és kevésbé fejlett országok között, ami az euró meggyengüléséhez és az EU polarizálódásához vezethet.

Sem a fejlett, sem pedig a kevésbé fejlett EU-s országok nem engedhetik meg maguknak, hogy ne keressék a megoldáshoz vezető utat. Tudomásul kell venni, hogy bizonyos globális és pénzügyi körök a keresztény Európa és a kereszténység felszámolásán, megsemmisítésén munkálkodnak. Az EU-n belüli megosztottság és feszültség ezen globális körök kezére játszanak.

2020. július 16-án az Ukrán Parlament kitűzte az ukrajnai helyhatósági választások időpontját, amelyre 2020. október 25-én kerülhet sor…(?)

A kárpátaljai magyarság nagy várakozással tekint az Orbán Viktor és Volodimir Zelenszkij találkozóra, amelyre 2020 július végén kerülhet sor… Három hónappal a helyhatósági választások előtt nem tartom szerencsésnek ezt a találkozót, hiszen az ukrán diplomácia és belpolitika bizonyos korlátok közé van szorítva. Nem tartom valószínűnek, hogy az Ukrán Parlament hajlandó lenne ilyen körülmények között módosítani az oktatási, a középfokú oktatásról és a nyelvtörvényről szóló határozatait. A kárpátaljai magyarság számára bármiféle memorandum (emlékeztető) aláírása vagy ígéret az ukrán politika részéről elfogadhatatlan, hiszen láthatjuk, hogy sem a nemzetközi szerződéseket, sem az ENSZ alapokmányait, sem az Európai Tanács ajánlásait, sem a NATO csatlakozási kötelezettségeit, és ami a legfájóbb, hogy a Magyarország és Ukrajna között megkötött alapszerződés megállapodásait, passzusait az ukrán politika nem veszi figyelembe.

Az esedékes októberi helyhatósági választásokra a kárpátaljai magyarságot felaprózták, akárcsak a parlamenti választásokon. Szijjártó Péter magyar külügyminiszter, a parlamenti felszólalásában úgy fogalmazott, hogy Magyarországnak csak az elfogadható, ha Beregszász központtal egy magyar többségű járás jön létre. Nem így lett, igaz, hogy a létrehozott járásnak Beregszász lesz a központja, de magyar többségről már nem beszélhetünk. Az első változatban (Beregszászi és Nagyszőlősi járás) a magyarság részaránya 43%-ra csökkent, a második változatban, amit a Miniszteri Kabinet és a Parlament jóváhagyott már csak 38% a magyarság részaránya, mert az Ilosvai járás Kövesdi kistérséget a Beregszászi járáshoz csatolták, kb. 10 000 lakost. Számunkra ez megalázó és elfogadhatatlan.

Ha figyelembe vesszük a 2015-ös választásokat a járási tanácsokba, akkor a Beregszászi és a Nagyszőlősi járásban a KMKSZ jelöltjére 13 000, az UMDSZ jelöltjére 8 000 szavazat érkezett, összesen 21 000 szavazó; ez a szavazati arány nem fog jelentősen változni. A két járásnak kb. 210 000 lakosa lesz, 2/3-a választópolgár, azaz 140 000 szavazó. Legjobb esetben, 50%-os részvételnél 70 000 választópolgár vesz részt a szavazáson. A bejutási küszöb 5%, ami kb. 3 500 szavazatot jelent. Figyelembe véve a 2015-ös választási eredményeket, akkor 2020-ban elérhetünk 30%-ot, ha a két párt (KMKSZ-UMDSZ) közös listán indul, a 42 fős képviselői testületben 12 fős magyar képviselőt jelenthet, ami 28,5%-ot tesz ki.

A fentebb említett jogszűkítések és a kárpátaljai magyarságra nehezedő gazdasági és politikai nyomás miatt nem látom időszerűnek az Orbán-Zelenszkij találkozót. Egy ilyen politikailag feszült és felfűtött állapotban lévő helyzetben lehet, hogy több lesz a kár, mint a haszon, s az egésznek a keserű levét a kárpátaljai magyarság fogja meginni. Úgy érzem, hogy a találkozó nincs kellőképpen előkészítve, hiszen az államközi vegyes bizottságok közül is csak a gazdasági bizottság ülésezett, a határokon átnyúló kapcsolatokért felelős, és a kisebbségi oktatás és kulturális bizottság még nem. Egy ilyen magas szintű találkozónak nem szabad létrejönnie, ha a kárpátaljai magyarság és politikum nem ismeri az előkészített keretegyezmény vagy szerződés szövegét. Nem szeretnénk, hogy újra a fejünk fölött döntsenek, mert egy ilyen döntés beláthatatlan károkat okozna a kárpátaljai magyarság önérzetében, lelkében és nemzeti identitásában. A találkozó már csak azért sem időszerű, mert a politikai uborkaszezon kezdetén, a parlamenti ülésszakok végén lesz megtartva úgy Magyarországon, mint Ukrajnában. Elkezdődik a helyhatósági választási kampány, amely nagyon konfliktusos lesz. Nem tudjuk, milyen lesz a politikai, gazdasági helyzet Ukrajnában, s ami nagyon fontos, nem tudjuk, hogy

az új választási rendszerben milyen eredményeket fog elérni a KMKSZ és az UMDSZ, lesz-e teljes körű összefogás vagy csak részleges. Sajnos úgy érzem, hogy a kárpátaljai magyarság kérdéseire nincsenek konkrét válaszok.

Ha a kérdésekre nincsenek válaszok, akkor egy nemzeti közösségben kétségek merülnek fel a jövőjével kapcsolatban, elveszíti irányvonalát, orientáltságát és elveszíti hitét a fennálló elittel, képviselettel kapcsolatban.

Ma a kárpátaljai magyarság szorongatottabb politikai és gazdasági helyzetben van, mint az elmúlt harminc év folyamán bármikor. Az elmúlt öt év politikai érdekképviseletében csalódott, kiábrándult, demoralizálódott magyarság úgy érzi, ha Kárpátalján maradnak, a vegetálás vagy az önfeladás vár rájuk; vagy akiben még lesz a magyarság iránti kitartás és szeretet, vállalja az utóvédharcot a magyar nemzet megmaradása érdekében.

Tudom, hogy ezek nagyon fennkölt gondolatok és szavak, de ha visszatekintünk az 1100 éves történelmünkre, akkor látunk olyan példákat, példaképeket, történelmi eseményeket, amikor földig taposott állapotból is fel tudtunk állni, mert „velünk az Isten".

Tiszacsomán a görögkatolikus egyház visszaállítása 1990-ben kezdődött el, sajnos ebben az esetben is az utolsók között. Mindenki félt belefogni, mert tudták, hogy a többi községekben is a procedúra komoly ellenállásba, konfliktusokba ütközött. A hívek megosztottak voltak, a pravoszláv papok pedig mindent megtettek, hogy a változás ne történjen meg. Így volt ez Tiszacsomán is. Az év áprilisában megjelent nálam Beca József és Bányász Mihály, akik arra kértek, hogy fogjak bele a görögkatolikus egyház visszaállításába, mert ők attól félnek, hogy Tiszacsoma lesz az egyetlen magyar falu, ahol nem fog bekövetkezni a változás, mert a régi húszas tanács tagjai közömbösek az üggyel kapcsolatban. Szombati nap volt és abban egyeztünk meg, hogy hétfőig gondolkodom. Hétfőn reggel megjelent nálam a két idős férfi, hogy a fél nyolcas busszal menjünk be Beregszászba és kezdjük el az ügyintézést. Láttam, hogy a két ember eléggé feldúlt állapotban van és semmilyen ellentmondást nem fognak eltűrni. Beleegyeztem a hívásba és elindultunk Beregszászba. A két férfi az illetékes hivatal ajtajáig kísért. A hivatalban, mikor elmondtam, hogy mi ügyben szeretnék eljárni, a két hölgy nem fogadott osztatlan örömmel és elmagyarázták, hogy milyen nagy utánajárással jár az ügy lebonyolítása. Tudomásul vettem és kértem, hogy a megfelelő kérvényformákat és űrlapokat adják rendelkezésemre, amit meg is kaptam. Amikor kiléptem a hivatalból, a két ember az ajtó előtt várt a folyosón és azt mondták, most már biztosak benne, hogy az ügy végére fogunk járni.

Egy ilyen kis faluban hamar elterjedt a hír és az intrika, hogy Bakancsos Laci (Kapacsi) azért akarja visszaállítani a görög katolikus egyházat és elüldözni a pravoszláv papot, mert kurátor akar lenni. Az „újsorosi"asszonyok nekem álltak, hogy nem szégyellem magam, hogy egy kétgyermekes apát és családot akarok elüldözni a faluból, amikor már fel van építve lakásának az alapja. A pap kétszer jött el hozzám, hogy beszéljen velem. Az első alkalommal arra próbált rávenni, hogy álljak le az ügy véghezvitelével, második alkalommal már keményebben fogalmazott, amit nem szeretnék részletezni.

Azt mondtam neki, hogy a pravoszláv egyház működik és bármelyik szláv faluban szolgálati lehetőséget fog kapni. Tudtommal a mai napig is a Nagyszőlősi járásban teljesít szolgálatot.

A sztálini érában, 1949-ben egy tollvonással felszámolták és megsemmisítették a görög katolikus egyházat. A visszaállítás már nem ment ilyen egyszerűen. Először aláírásokat kellett összegyűjteni, de mire összegyűlt a kellő számú aláírás, akkorára új törvény lépett életbe, amely referendumot (népszavazást) írt elő, amely a kultúrházban lett lebonyolítva. Summa summárum, egy évbe került, mire az első liturgia görög katolikus szertartás szerint, virágvasárnap, Hrabár Tamás atya végzésével megtörtént (1991).

A görög katolikus egyház legalizációja után 1993-ban jegyezték be a Tiszacsomai Görög Katolikus Egyházközséget ismételten az egyházi és az állami hatóságok.

Időközben 1991 februárjában létrejött az új húszas tanács, a kurátornak egyhangú szavazással Csirpák Géza lett megválasztva. A húszas tanács tagjai lettek: *Ábrány Miklós, Ábrány József, Bakancsos László, Bakancsos András, Biszku Gyula, Beca István, Paulik Gyula, Pősze Attila, Pősze Elek, Pősze Imre, Sróth Zoltán, Nagy Károly, Csirpák Vlagyimir, Csirpák István, Csirpák József, Csirpák Géza, Csirpák Imre, Csuha László, Jakab Géza, Kovács Miklós.*

Az 1991-ben megválasztott új huszas tanács.

Balról-jobbra: Pősze Imre, Bakancsos Elek, Csirpák Géza, Csirpák Imre, Ábrány József, Bakancsos László, Jakab Géza, Pősze Elek, Becza István, Csirpák József, Csirpák Ladi, Csirpák István, Ábrány Miklós.

Gugolnak: Pősze Attila, Szabó Konstantin (Szilárd) atya, Kovács Miklós és Egressy Miklós (atya)

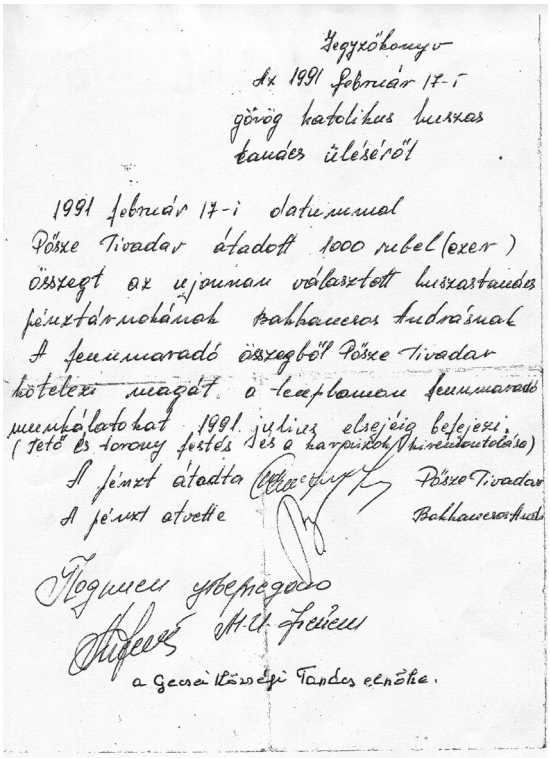

Jegyzőkönyv

dx 1991 február 17-i
görög katolikus húszas
tanács üléséről

1991 február 17-i datummal
Pőske Tivadar átadott 1000 rubel (ezer)
összeget az újonnan választott húszastanács
pénztárnokának Bakhanecz Ludmilának
A fennmaradó összegből Pőske Tivadar
kötelezi magát a templomon fennmaradó
munkálatokat 1991. július elsejéig befejezi.
(tető és torony festés és a kapuoszlopok kivilágítása)
A pénzt átadta Pőske Tivadar
A pénzt átvette Bakhanecz Ludmila

a Gecsei Községi Tanács elnöke.

Jegyzőkönyv

Szabó Konstantin (Szilárd) atya, Tiszacsomai paróchus, 1992

Az új húszas tanács működése 1991. február 17-én lépett életbe, amikor megtörtént a régi húszas tanács elszámolása, átadása az új húszas tanácsnak (jegyzőkönyv csatolva). Az átadás-átvételre nagyon feszült körülmények között került sor, kénytelenek voltunk a Gecsei Községi Tanács elnök asszonyának közbejárását is igénybe venni, hogy ne történjen valami komolyabb összetűzés. Sajnos a régi húszas tanács a jegyzőkönyvben megfogalmazott kötelezvényeket nem teljesítette.

Örvendetes dolog volt, hogy az „újsorosi és szentvégesi" asszonyok és mások mellém álltak. Virágvasárnapra és húsvétra rendet teremtettünk az udvaron és a templomban. Felemelő érzés volt újra magyar nyelven hallgatni a prédikációt. A liturgiák látogatottsága megháromszorozódott, 150-170 személy vett részt rendszeresen rajtuk, a nagy ünnepeken a 200-at is elérte a jelenlévők száma.

A Tiszacsomai Egyházközség 1993-as hivatalos bejegyzése után fontosnak tartottam, hogy a fiataloknak (15-16 éves korosztálynak) megszervezzem Máriapócsra, az ifjúsági búcsúra való magyarországi kiutazását. Két hónapi utánajárás után megkaptam az utazáshoz szükséges engedélyeket. Az utazáson, amelyre 1993. április 24-én került sor, 30 gyerek vett részt, közülük az egyik, Csirpák József, évekkel később pappá lett szentelve. Nagy élmény volt a gyerekek számára, hogy részben megismerték az anyaországot, a máriapócsi kegytemplomot, kegyképet és csodatevő történeteit.

Bakancsos László középen zakóban a sokat segítő asszonyokkal

1993-ban a csomai focicsapat azt a célt tűzte ki magának, hogy a Beregszászi Járási Labdarúgó Bajnokságban résztvevő 16 csapat közül az első háromban végezzünk, de ha lehetséges és adottak lesznek a körülmények, akkor a bajnokság megnyerése is célba vehető. Én 1986-tól 1993 végéig voltam a csapat edzője és szervezője. A csapat védő és támadó játékát meg kellett erősíteni, ezért Haláborról és Gecséből „idegenlégiósokat" hívtunk meg a csapatba, ami pozitívan hatott az összjátékra. A felnőtt csapatnak heti egy, az ificsapatnak heti két edzést tartottam, vasárnaponként pedig vagy kiutazás volt, vagy itthon játszottunk, ezen felül még a tavaszi, nyári és őszi villámtornákon is részt vettünk, amelyeken mindig jól szerepeltünk.

A foci akkoriban a falu mozgatórugója és szórakozási lehetősége volt, a fiatalság, az idősebb korosztály, a szomszéd falvak fociszerető közönsége is szívesen látogatott el a mérkőzésekre. Itt találkoztak a rokonok, sógorok, komák, ahol a meccsek előtt, alatt és utána megbeszélhették ügyes-bajos dolgaikat és közben szurkolhattak a csapatoknak.

A csapatunk fölényes pontaránnyal nyerte meg a bajnokságot, s készültünk a bajnokság befejező mérkőzésére. A mérkőzés előtt húsz percem maradt, hogy Haláborról elhozzam a meccsre a halábori játékosokat. Otthonról indultam el a Zsigulival, a négy éves kislányom, Gabica már benn ült a kocsiban, minden áron velem akart jönni, sírva kérlelt, hadd jöjjön velem, de én kivettem a kocsiból és elindultam. Nagyon siettem. A badalói kőhíd után a traktorok vastag sárréteget hordtak ki az úttestre, amin a kocsi megcsúszott és felborult velem. Az autó kb. kétszer átfordult a tengelyén és ellenkező irányba, Csoma felé nézett. A kocsi totálkáros lett, szinte össze volt tekeredve. A stressz miatt a mai napig nem emlékszem vissza, hogy tudtam

Паломничество

С П И С О К

~~Туристов~~, выезжающих в ВР Паломничество юношей в Марияпович

в количестве 30 человек 24 апреля 1993 года.

паспорт выдан 7 апреля 1976 г. I-ФМ N54163

Руководитель группы БАКАНЧОШ Ласлов Ласлович 1954 Вак. обл. ОМ-XVIII №12930

1. АБРАНЬ
Диана Степановна 1978 II-ФМ № 358675

2. АБРАНЬ
ЙОСИФ ЙОСИФОВИЧ 1978 II-ФМ № 358680

3. БУЧЕЛА
Лайош Лайошович 1978 II-ФМ № 358661

4. БИСКУ
Элеонора Бейловна 1979 II-ФМ № 358563

5. НОДЬ
Карл Карлович 1979 II-ФМ № 307563

6. БАКАНЧОШ
Сильвия Ласловна 1978 II-ФМ № 276809

7. БОТОШ
Норика Андреевна 1980 II-ФМ № 307694

Всего 7 человек

ДИПЛОМ

БЕРЕГІВСЬКА РАЙФЕДЕРАЦІЯ З ФУТБОЛА

НАГОРОДЖУЄ

ТРЕНЕРА ЗБІРНОЇ КОМАНДИ КФК с. Бакангошлакло,

с. Тисочома ЗА I МІСЦЕ В ЛІТНЇЙ ПЕРШОСТІ

БЕРЕГІВСЬКОГО РАЙОНА З ФУТБОЛА - 1 9 9 3 р.

ГОЛОВА РАЙФЕДЕРАЦІЇ: С.ПУГА.

м. Берегово,
12 вересня 1993 р.

Т. 600 000. З. 4—3162. Вид. № 2655. КФДР. 1984.

A május 1-ei járási villámtorna győztes tiszacsomai csapata. (Fotó: 1993, Tiszacsoma)
Balról jobbra: Bakancsos László (tréner, edző), Bányász Miklós, Nohács Mihály, Bihari István, Horváth László, Tóth Mihály, Ruszin Miklós, Bakancsos Lajos, Kosztyu Lajos.
Gugolnak: Rojó Sándor, Hama Miklós, Csuha László, Zeke Imre, Bakancsos János

A tiszacsomai ifjúsági labdarúgócsapat Bakancsos László edzősége alatt.
Balról jobbra, álló sor: Kosztyu Lajos, Deák József, Biszku József, Pászka Ferenc, Beca László, Pősze Tibor, Nagy Ernő, Bakancsos László (edző).
Gugolnak: Bucsella Sándor, Major János, Varju József, Bakancsos András, Pősze Ferenc, Popovics András, Ködöböc Tamás.

kiszállni az autóból, hogy éltem túl és hogyan úsztam meg törések nélkül a balesetet. Egyetlen jel maradt az orromon - valószínűleg a visszapillantó tükör leszakadt -, egy fél centis vérző seb, amelynek a nyoma mai napig látható. A baleset eseménye nem tudom mennyi idő alatt játszódott le, de eközben egy dialógus történt köztem és a transzcendens világ között: „Istenem, fogadj magadhoz ebből a romlott és bűnös világból. Egy hosszú alagutat láttam vagy érzékeltem, amely végén láttam, vagy tudat alatt érzékeltem egy fénycsomót, amely közeledett hozzám és azt mondta, hogy még nem jött el az én időm". Ilyen és furcsa, megmagyarázhatatlan események többször is előfordultak életem során.

1. 1967-ben, 13 éves koromban cirkuszosok és illuzionisták jöttek Csomára. A klub dugig tele volt nézőkkel. Az egyik szereplő vagy rendező odajött hozzám és kihívott a teremből, adott nekem 2 rubelt (az akkor 20 mozijegy ára volt) és azt mondta, hogy menjek haza, mert én nem nézhetem meg az előadást. Én természetesen megörültem a pénznek és hazamentem.
2. Édesapám halála után néhány évvel, úgymond „élőadásban", álmomban beszélgettem vele, aki elmesélte, hogy milyen jó ott neki, jól érzi magát és mindene megvan. Mindezek ellenére kértem, hogy térjen vissza hozzánk. Azt válaszolta, hogy nyugodjak bele a helyzetbe, mert neki ott nagyon jó.
3. 2008. szeptember 13-án, egy hétfői napon különös esemény történt velem a nyíregyházi vonatállomáson. Valaki vagy valakik egy küldeményt akartak velem átküldeni Ukrajnába, bizonyos honorárium fejében. Újból megszólalt a hang és azt mondta, hogy ne vállaljam el a küldeményt, mert komoly következményei lesznek. Visszautasítottam a megbízást! A hangnak igaza lett…!?
4. 2010. április 10-e előtt két nappal volt egy álmom: Volt egy kb. 3 méteres betonkerítés, a bejárattól, a kaputól jobbra állt egy magas fekete márvány kereszt, a kapun emberek jöttek be; püspökök, papok, képviselők, katonatisztek és magas rangú vezetők a repülőtér termináljához közeledtek. Én rimánkodtam nekik, hogy ne szálljanak fel a repülőre, mert le fog zuhanni. A testőrök elzavartak, de az egyik képviselő odajött hozzám és megkérdezte, honnan tudom, hogy le fog zuhanni a repülőgép, a válaszom nagyon rövid volt: „onnan, hogy fogakkal születtem". Két nap múlva, 2010. április 10-én bekövetkezett a szmolenszki tragédia. A repülőgép minden utasa életét vesztette, köztük Lech Aleksander Kaczyński, Lengyelország köztársasági elnöke….

1993-ban a sok feladat mellett még rám lett bízva a tiszacsomai honfoglalás kori temető feltárásának a koordinálása, amely egy hosszú folyamat része lett, hiszen 1993, 1996, 1997, 1998, 1999, 2001 és 2003-as évek alatt, nyaranta folytatódott. Tudniillik, 1986-ban és a rákövetkező 1987-es évben egy kemerovói régész, Viktor Bobkov és csapata Tiszacsoma határában, a Szipa-háton 26 sírt tárt fel. Szipa-hát a falu és a tiszaháti régió (Muzsaly, Borzsova, Vári,

Halábor, Badaló, Csoma, Macsola, Gecse, Nagybakta) legmagasabb pontja, s a honfoglaló magyarok emiatt is telepedtek ide és temetkeztek a magaslatra.

A húszhektáros Szipa-háton az 1950-es években szőlőültetvényeket telepítettek. Akkoriban szokás volt, hogy az ültetvény közepére présházat építettek, amely alá pincét is vájtak. Pincevájás közben emberi csontokra, csontvázakra, nyílhegyekre, szablyára és női ékszerekre bukkantak. Volt olyan koponya, amelyben a fogak teljes mértékben épek voltak, nem korrodáltak (az akkori szemtanúk beszámolója alapján).

Lehoczky Tivadar leírásából tudjuk, hogy: „Csoma és Gecse közt a mezőn találtatott 1874-ben egy hathajlású vastag, halvány aranysodronyból készült népvándorlás kori gyűrű", ami arra enged következtetni, hogy a régész tud a honfoglalás kori temetőről…!?

A neves tájkutató nem sejthette, hogy az értékes ékszer egy nagy kiterjedésű honfoglaláskori magyar temető valamelyik sírjából került elő a felszínre földmunkálatok közben. 1954-ben ugyanitt pinceásás közben egy lovas sírjára bukkantak, amelynek anyagait „úttalan utakon" Magyarországra, a Magyar Nemzeti Múzeumba juttattak.

1986-ban az ásatások meglepetésszerűen kezdődött el, egy fiatal orosz régész, Viktor Bobkov jóvoltából, aki aspiránsként a Magyar Nemzeti Múzeum ősmagyar anyagkultúráját tanulmányozva bukkant egy tiszacsomai csontvázra, amely a XIX. század végén folytatott (kérdéses) ásatások nyomán került oda, ennek okán kezdtek bele az ásatásokba Tiszacsomán. Az ásatási dokumentumokat és a leletek egy részét a régész magával vitte, ezeket eddig sem sikerült visszaszerezni.

1993-ban a területet az összevont Gecsei Községi Tanács felparcellázta lakóházak építésére. A KMKSZ tiszacsomai alapszervezetének kezdeményezésére az építkezéseket leállították. A több mint kéthektáros területet államilag védetté nyilvánították. Döntés született arról is, hogy az építkezések csak a terület feltárása után folytatódhatnak. 1993 és 2003 között az Ukrán Nemzeti Egyetem és a Magyar Nemzeti Múzeum az Illyés Közalapítvány támogatásával 82 sírt tártak fel, ami azt jelenti, hogy a Bobkov Viktor által feltárt 26 sírral együtt 108 sírhely lett feltárva. A 2003-as ásatások egyik legfontosabb eredménye, hogy a temető közelében a kutatók rábukkantak a korabeli település nyomaira, teljesen véletlenül az időjárásnak köszönhetően. Pénteki nap volt, az ásatások utolsó napja, a diákok a szerszámok összeszedéséhez készülődtek, de nem volt idejük, mert feljött egy nagy vihar és felhőszakadás. Én, a tanárok és a diákok alig érkeztünk beszaladni az iskolába, eleredt a felhőszakadás. Másnap, szombat reggel kimentünk az ásatások színhelyére (372 m2), mintha csata történt volna, a terep nyugati részén a méteres fal beomlott és rengeteg kerámia került elő. A tanárok és a diákok még két napig folytatták az ásatásokat, hogy feltárják az épület nyomát.

Az 1992-1993-as év nagyon megterhelő volt számomra, a kárpótlási ügy körüli intrikák, a 250 tiszti család betelepítésének megakadályozása körüli politikai folyamat, a 30 tanuló máriapócsi kiutaztatása Magyarországra, a tiszacsomai labdarúgó csapat szervezése, az ásatások megszervezése és lebonyolítása rengeteg energiát kivett belőlem és talán a gépkocsibalesetemet is ezeknek a megterheléseknek a számlájára írhatom.

Kárpáti Igaz Szó, 1996. november 5.

Történelmi emlékparkot avattak Tiszacsomán

Történelmi emlékparkot létesített a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség Beregszászi Járási Középszintű Szervezete és a KMKSZ tiszacsomai alapszervezete a honfoglalás 1100. évfordulója tiszteletére Tiszacsoma határába, annak a honfoglalási temetőnek a közelében, melynek feltárása immáron évek óta folyik. Az avatóünnepségre november 3-án került sor. Az ezt megelőző napon a községben - kárpátaljai történészek, kutatók, egyetemi hallgatók részvételével tudományos konferenciát rendeztek, melynek témája a magyarság Kárpát-medencében való letelepedése volt.
Vasárnap a megemlékezés ökumenikus istentisztelettel kezdődött, melynek résztvevői együtt vonultak ki Tiszacsoma és Gecse határában kialakított emlékhelyre, hogy tisztelegjenek eleink dicső emléke előtt, részesei legyenek a Csirpák Viktória Tokajban élő, Tiszacsomáról származó képzőművész megálmodta kopjafaegyüttes felavatásának.
Az emlékpark létrejöttében elsősorban a KMKSZ tiszacsomai alapszervezetének van nagy szerepe - mondta Vári Fábián László, a KMKSZ Beregszászi Járási Középszintű Szervezetének elnöke az ünnepség kezdete előtt. - Ők szorgalmazták mind az ásatások folytatását, mind az emlékpark építését, az

Honfoglalási megemlékezés. Vonulás a Honfoglalási Emlékparkba. 1996. november 3.

Elől Ábrány Krisztián, Pleszka Angéla. A zászlóval Balogh Zoltán (Badaló), a zászló alatt Szabó Konstantin (Szilárd) atya, nyakkendőben Bakancsos László, utána Becza István, Pápai Elek (Badaló)

ő pályázataikat támogatta az Illyés Gyula Közalapítvány, a Nemzeti Alapítvány és a Magyarok Világszövetsége is. Az is jelzésértékű, hogy tiszacsomai születésű az emlékmű alkotója is, akinek nevét Kárpátalja-szerte ismerik, hisz nem ez az első olyan munkája, mely a kárpátaljai magyarság múltjának, kultúrájának jeles eseményeit, személyiségeit örökítik meg.
Az avatóünnepség egyházi szertartással kezdődött, majd Vári Fábián László köszöntötte az egybegyűlteket. Eljött az avatásra több kárpátaljai magyar társadalmi szervezet képviselője, ott volt Tiszacsomán többek között Omeljan Matyij, a megyei állami adminisztráció főosztályvezetője, Viski János, Magyarország ungvári főkonzulátusának nemrég kinevezett tanácsosa is.
Pősze Attila, a Tiszacsomai Községi Tanács elnöke rövid beszédében köszönetet mondott Csirpák Viktóriának azért, hogy időt, fáradtságot nem ismerve, a bürokratikus nehézségeket leküzdve olyan emlékművet alkotott, mely méltó a honfoglalás szellemiségéhez, nemes, szép gondolatok hordozója, megtestesítője. A tanácselnök arra kérte a jelenlévőket, hogy a jövőben minden esztendőben november első vasárnapján zarándokoljanak el ide, emlékezzenek közösen honfoglaló elődeinkre.
Kovács Miklós, a KMKSZ elnöke beszédében a honfoglalás jelentőségét méltatta. Többek között kifejtette, hogy eleink csak úgy tudtak hont szerezni, hogy összefogtak, a hazát 1100 esztendőn keresztül az együvétartozás gondolata tartotta meg, s ez jelenti a megtartó erőt ma is.

A tiszacsomai Honfoglalási Emlékmű leleplezés előtti pillanatai.

Bakancsos László zárszava a Tiszacsomai Honfoglalási Emlékpark felavatásakor.

A kopjafaegyüttest Milován Sándor, a KMKSZ alelnöke és Bakancsos László, a KMKSZ Beregszászi Járási Középszintű Szervezetének alelnöke leplezte le. Bakancsos László zárszava után a társadalmi és hivatalos szervezetek képviselői megkoszorúzták az emlékművet.
Az avatóünnepség után kértem meg Csirpák Viktóriát, a kopjafaegyüttes alkotóját, mondjon néhány szót arról, hogyan készült el, mit jelképez, milyen üzenetet hordoz az emlékmű.
Az ötlet fél éve született, s hogy meg is valósult, nagyrészt Vári Fábián Lászlónak köszönhető, hisz a szervezőmunka nagy részét ő vállalta magára.
Mit jelképez maga a kompozíció?
Ez egy stilizált járom. Azért éppen járom, mert a régészek szerint nem csak harcosok vannak itt eltemetve, hanem egyszerű munkásemberek is. A motívumokat a honfoglalás korából merítettem. A járom közepén megtalálható kifaragva a beregszászi süvegcsúcs, illetve egy réz dombormű, mely a felkelő nap szimbóluma. Kelet felé néz az alkotás, úgy, ahogy ezek a sírok is elhelyezkedtek. A napkorongban pedig a Rakamazon talált honfoglaláskori ékszer motívumát, a turulmadarat mintáztam meg. Áll tehát egy újabb jel, mely hirdeti, honunk e föld. Köszönet mindenkinek, aki tett érte.

Horváth Sándor

A Tiszacsomai Honfoglalási Emlékmű leleplezés: Milován Sándor, a KMKSZ általános alelnöke és Bakancsos László, a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének alelnöke.

Árpád vezér bronzszobrának terve

Csirpák Viktória makettje az 1996-os millecentenáriumra, a Honfoglalás 1100. évfordulójára. De mivel sem elegendő pénz (10 000 000 Ft), sem idő nem lett volna az elkészítésére, ezért a tervet elvetettük.
Én még bízom benne, hogy a faluban vagy a Honfoglalási Emlékparkban, vagy a templom udvarán állni fog Árpád vezér bronzszobra!...

Beregi Hírlap, 1996. november 14.

Őseinket felhozád Kárpát szent bércére...

1100 esztendeje, valószínűleg 895 tavaszán ment végbe a magyarság történelmének egyik legfontosabb sorsfordító eseménye: az Árpád fejedelem vezette magyar fősereg azzal a céllal kelt át a Vereckei-hágón és ereszkedett le a síkságra, hogy a népének új hazát keressen.
A magyarság szállásterülete a IX. század közepe után a Dnyeper-Bug-Dnyeszter vidékén húzódott, amelyet Etelköznek (jelentése folyóköz) neveztek. E területről kiindulva a magyar lovascsapatok 862-től több hadjáratot vezettek a mai Dunántúl, Ausztria és Morvaország területére; hol a frankokkal, hol pedig a morvákkal szövetségben. Jól ismerték tehát a Kárpát-medence földrajzi, hatalmi és népességi viszonyait. E terület abban az időben - az Avar Birodalom 800 körüli felbomlását követően - nem tartozott egységes uralmi keretbe; a Dunántúl a Frank Birodalom keleti tartományának része volt, a Felvidék nyugati részét - Nyitra központtal - a morvák fejedelme uralta, míg a só- és aranybányái miatt fontos Dél-Erdély és az Alföld déli része bolgárfennhatóság alatt állott. A Duna-Tisza köze és a Tiszántúl nagy része ún. senki földje, tehát határzóna volt, amelyet gyakran pusztítottak végig a fölvonuló vagy portyázó hadak. Sokszínű volt e térség lakossága is. A Dunántúlt szlávok, frankok, bajorok lakták, a Fertő-tó körzetében megkeresztelkedett avar utódok éltek. A Felvidéken morvák ás a velük rokon szláv csoportok, Dél-Erdélyben zömmel bolgárszlávok éltek. Az Alföld gyér lakosságát szintén szláv közösségek és szórványos avar maradványok alkották.
894-be a magyar seregek két irányban is eredményesen tevékenykedtek: szövetségesként legyőzték Simeon bolgár cár csapatait, Pannóniában (a Dunántúlon) pedig Szvatopluk morva fejedelem megsegítésére vezettek győzedelmes és véres hadjáratot a frankok ellen. Keletről azonban veszedelmes ellenség jelent meg. A harcias nomád besenyők átkeltek a Volgán és veszélyeztették az etelközi szállásokat. Az új ellenség nem volt ismeretlen, hiszen korábban évente háborúztak ellenük a kazárok oldalán. A besenyők most ázsiai szomszédjuktól, az úzoktól szenvedtek vereséget s nyugatabbra kellett újból megvetni lábukat, földet, legelőket és állatokat szerezni. Ezt a veszélyt ismerhették fel a magyar fejedelmek és főemberek, amikor elhatározták az egymással hadakozó szomszédok kezén lévő Kárpát-medence birtokba vételét. Az etelközi szállásokra hasonlító, legelőkben és szántókban bővelkedő terület megfelelt életmódjuknak, a Kárpátok nehezen járható erdős rengetegekkel borított hegyláncolata pedig jó védelmet nyújtott a keletről jövő ellenségtől.
A jól megtervezett hadműveleteket és a beköltözést azonban váratlan véres események zavarták meg. A nemrég legyőzött bolgárok - akik nyilvánvalóan erdélyi és alföldi területeik elvesztését szerették volna elkerülni - szövetséget kötöttek a besenyőkkel, s két oldalról intéztek támadást az Etelközben maradt népesség

Az emlékpark felavaása. (Fotó: 1996. november 3.)
A zászlóvivő Baalogh Zoltán, tőle balra Vári Fábián László, a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének elnöke, mellette Bakancsos László, a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének alelnöke, mellette Bakancsos Gabriella (kislányom).

és az utóvéd ellen. A távollévő fősereg támogatását nélkülöző magyar katonai egységeket valószínűleg szinte teljesen felmorzsolták, s jelentős vérveszteségeket okoztak a fegyvertelen lakosságnak is, akik nem követték Árpád seregének az útját, hanem a Keleti- Kárpátok hágóin és szorosain át Erdélybe menekültek. A régészek adatai nem igazolják azt az írásos híradást, amely szerint az asszonynép, a gyerekek és az öregek mind odavesztek volna az egyenlőtlen küzdelemben. Ráadásul megőrizték a honfoglalók asszonyai Erdélybe való beköltözésének hagyományát. A menekülők azonban bizonyára vagyonukat és állataikat szinte teljes egészében elveszítették. (E súlyos tragédia még sokáig élénken élt a magyarság emlékezetében.) 895-től tehát az Alföld és Erdély került magyar kézre. Nem véletlen, hogy az ezt követő öt esztendeig az írott források hallgatnak őseinkről. Ennyi időre volt ugyanis szükségük az állatállomány, főleg a katonai szempontból döntően fontos lóállomány pótlására. 899-ben Arnulffal, a keleti-frank uralkodóval kötöttek szövetséget, aki riválisa Berengár itáliai király ellen kérte segítségüket. Egy magyar sereg a Pó-síkságra vonult és súlyos vereséget mért Berengár csapataira. A telet ott töltvén gazdag zsákmánnyal tértek haza, amikor hírét vették, hogy szövetségesük, Arnulf meghalt, így nem kötötte őket többé esküjük. Valószínűleg kardcsapás nélkül foglalták el a Dunántúlt és a Felvidék nyugati részét. Igy

900-ban az egész Kárpát-medence birtokukba került. Az új honfoglalás megszilárdítását célozták az ezt követő magyar hadjáratok Bajorország ellen, amelynek során az Enns folyóig („Óperenciáig") terjedő területet foglalták el, 902-ben pedig a revansra készülő Morva fejedelemséget zúzták szét. E katonai sikerek végérvényessé tették a magyarság új szállásterületének megszerzését.
Téves tehát a honfoglalást egyszeri eseményként elképzelnünk, hiszen az új haza birtokba vétele 895-től 900-ig, azaz nagyjából 5 esztendeig tartott. A 895-ös év történelmi jelentősége azonban mindenképpen óriási volt a magyarság számára: a veszélyeztetett keleti hazából biztonságosabb új hazába költözött, s akkor még aligha sejtettek: új hazájuk nemcsak véglegesnek bizonyul majd, hanem jövendő sorsukat is új irányba tereli.

Dr. Fodor István történész

A csomai honfoglalás kori temető további feltárásának indoklása

A honfoglalás idejéből való emlékek túlnyomó többsége temetők feltárása nyomán látott napvilágot, éppen ezért kíséri nagy figyelem egy-egy sírhely felfedezését. Habár a korszak temetőinek még csak elenyésző része került elő, az eddigi leletek alapján is kimutatható, hogy a Felső- Tisza vidéknek kivételezett helye volt a letelepedő magyarok életében. Ezt a következtetést támasztja alá a tiszacsomai temető, amelynek feltárása az utóbbi évek legnagyobb régészeti szenzációja volt. (Lásd: Népszabadság 1996. január 25 sz. „Mi lesz a csomai ásatások sorsa? ; Kárpáti Igaz Szó 1996.november 1 sz. „Honfoglalás kori ásatások Tiszacsomán" TV, konferenciák stb.)
Eddig a másfél hektárt elfoglaló temetőben 74 sírt tártak fel. A többségük lovas sír, gazdag melléklettel (kard, szablya, ezüstékszerek, munkaeszközök, zablák, kengyelek, tarsolylemezek, kerámia stb.) A feltárt anyagkultúra és a temető mellett lévő település nyomai arról tanúskodnak, hogy a Felső- Tisza vidéken a magyarok már a X. század elején letelepedtek és békés közösségbe éltek az autochton szlávokkal. Bizonyítást nyert az is , hogy az új hazába jövő magyarok nem mongol horda, vagy pásztorként jöttek, ahogy azt konjunktúra történészek igyekeznek beállítani, hanem dolgos állattartó, szántó-vető és kézműves emberként érkeztek.
Egybevetve a tiszacsomai leleteket az eddigi ezernyi ismert emlékekkel, tanúsítást nyert az is, hogy a magyarok 1100 évvel ezelőtt a műveltségükkel jól beilleszkedtek a középkori európai környezetbe.
Az ásatások további folytatását indokolttá teszi a teljesen feltárt temető anyagkultúrája alapján, a Kárpát-medence középkori problematikájának és a különböző etnikai közösségeknek a magyarok államalapításában betöltött szerepének az újraértékelése.

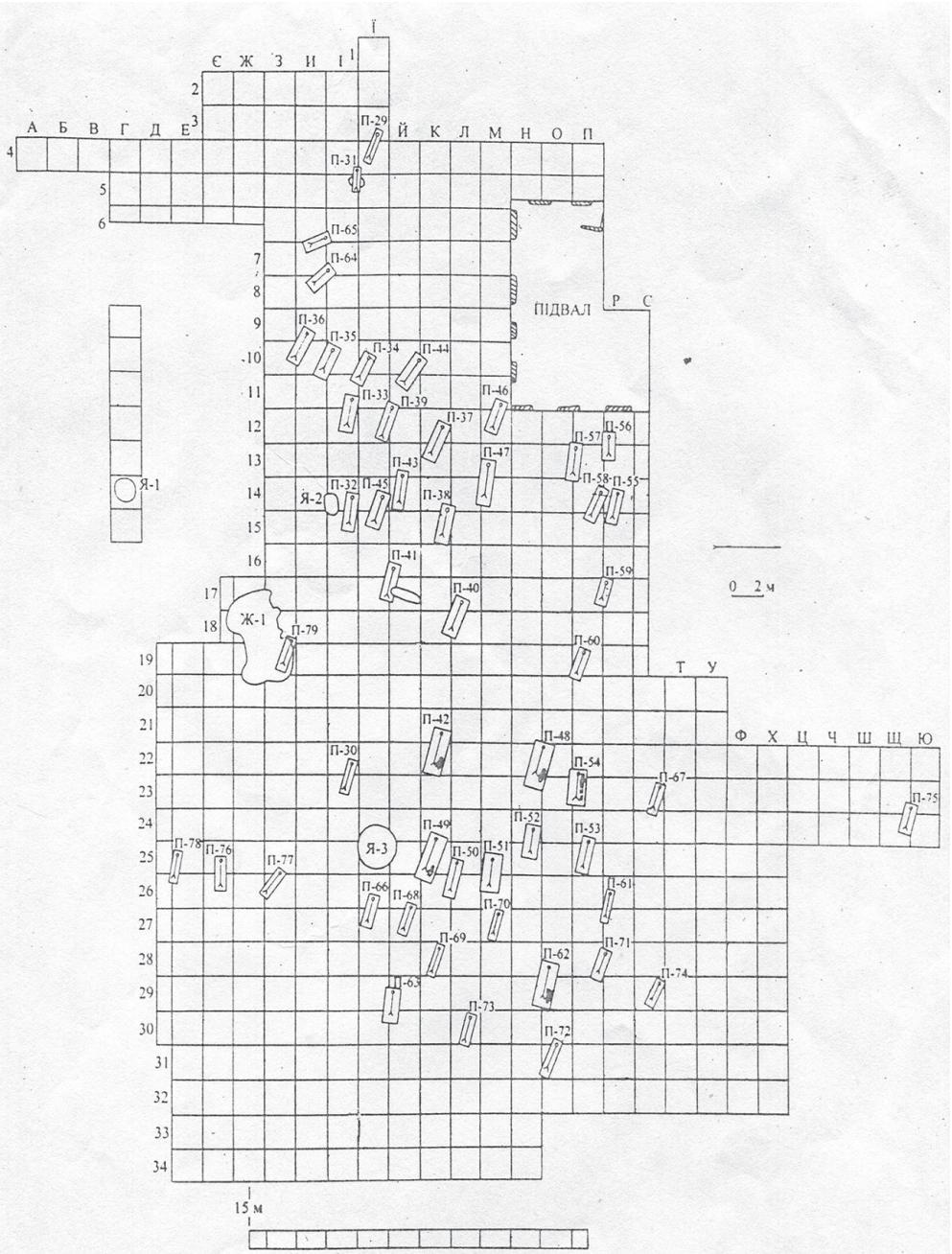

Рис.2. Чома. План расположения погребений.

Ezért is megalapozott az ukrán-magyar vegyes bizottság által 1995-ben elfogadott dokumentumok egyik pontja, amely kimondja: a csomai ásatásokat közösen folytatni kell. E témáról volt szó a Magyar professzorok világtalálkozóján „Honfoglalás kori leletek Tiszacsomán" - Magyar Nemzet 1998. 04.20., „Hol tartanak a tiszacsomai ásatások?" - Kárpáti Igaz Szó 1998.04.23.
A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma a pályázat alapján a Magyar Millennium megünneplésére a tiszacsomai honfoglalás kori temetőre támogatást kapott, a beregszászi járási KMKSZ elnöksége a „Kulturális Örökség Program 99" keretében. A tiszacsomai ásatásokról két rövidfilm készült, amit az Ungvári és Kelet-Magyarországi TV 1998 és 1999 között bemutatott.
A csomai ásatások vezetője,

prof. Balahuri E.,
történelem-tudomány doktora, régész

Kárpáti Igaz Szó, 1998. 04. 23.

Hol tartanak a tiszacsomai ásatások?

A beregszászi járás Tiszacsoma községének határában igen gazdag és rendkívül értékes leleteket rejt a föld mélye. A honfoglalás kori temetőben 1986-ban kezdődtek az ásatások meglepetésszerűen egy fiatal orosz régész, jelesül Viktor

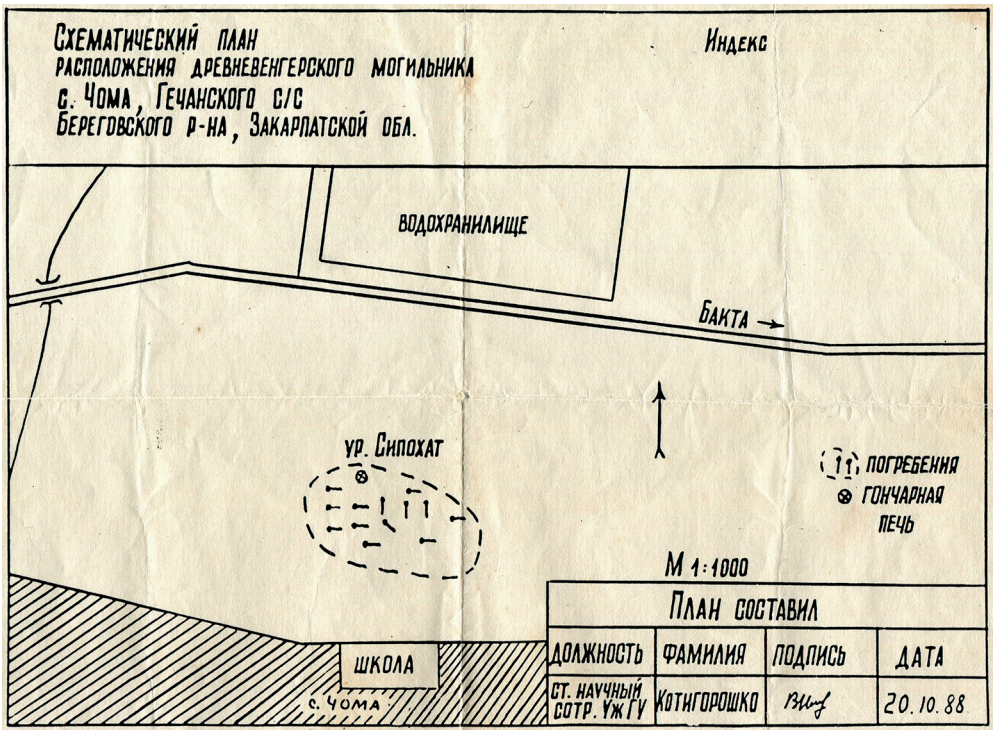

Bobkov jóvoltából, aki aspiránsként a Magyar Nemzeti Múzeum ősmagyar anyagkultúráját tanulmányozva bukkant egy tiszacsomai csontvázra, amely a XIX. század végén folytatott ásatások nyomán került oda. Hazatérve Bobkov régészcsoportot szervezett, amely rövid időn belül megyénkbe érkezett és munkához látott. Az eredmények igen jelentőseknek bizonyultak, ami az ásatások folytatása mellett érvelt. Azóta az anyagiak függvényében hosszabb-rövidebb megszakításokkal végeznek itt feltáró munkálatokat, immáron az Ungvári Állami Egyetem diákjainak a közreműködésével. Vajon hol tartanak ma az ásatások? - kérdeztük Balahuri Eduárd tanszékvezető professzortól, a régészeti csoport vezetőjétől.

Az 1996. évi eredményes ásatásokat követően tavaly is, mint mindannyiszor, a magyar kultuszminisztériumnak köszönhetően, bár szerényebb keretek között, de három héten át végeztünk ásatásokat a csomai temetőben egyetemünk történész hallgatóinak egy csoportjával. Munkánkat egy olyan európai színvonalú tudós és elismert őskutató segítette, mint amilyen Fodor István, a Magyar Nemzeti Múzeum exigazgatója, jelenleg a szegedi egyetem régészeti tanszékének vezetője, aki munkacsoportjával érkezett.A természeti viszonyok nem kegyesek arrafelé, de így is sikerült a viszonylag rövid idő alatt - legnagyobb megelégedésünkre - hat sírt feltárnunk, amelyekből három lovas sírnak bizonyultak. Ez egyben azt is jelenti, hogy gazdag „zsákmánnyal" térhettünk haza. Eddig összességében 66 temetkezési hely feltárására került sor. A régebbi és az újabb leletek - főként kardok, szablyák, pajzsok, harci fokosok, balták, no és a tarsolylemezek - minden kétséget kizáróan a IX.-X. századra datálhatók. Hasonlóan megtalálhatók bármelyik szláv kultúrában. Ezt azért is hangsúlyoznám, mert leleteink, a temető szomszédságában levő középkori településről származók is, egyértelműen rácáfolnak egyes történészeinknek arra az elméletére, mely szerint a magyarok portyázó hadakként vonultak át vidékünkön és csak később, a XII. század derekán foglalták el a mai Kárpátalját, illetve telepedtek itt le. A feltárt anyagkultúra „élő" tanúként vall arról, hogy a mintegy 300 évi vándorlást követően honfoglaló őseink már a X. században békés közösséget alkottak a Vereckétől lejjebb fekvő területeken.

A harci eszközökön kívül ékszerek is felszínre kerültek. Többek között szőlőfürtökre emlékeztető fülbevalók ezüstből és bronzból, fonott karperecek és gyűrűk, fémövek. Valamenynyi remekbeszabott ötvösmunka. Hozzátenném azt is, hogy az ilyen ékszerek szintén a IX-X. században voltak elterjedve a Duna-Tisza medencében. Említést érdemelnek a különleges formájú ezüst- és bronzgombok, amelyek érdekes módon - ez megfejtésre vár - páratlanul, 3-5-7-9 darabjával fordulnak elő.

Ilyenek megtalálhatók például Baskíriában, a sztyeppéken, ahol átvonultak a magyarok. De külön kiemelném azt a ritkaságszámba menő vikingkardot, amelyet tulajdonosa esetleg akkor zsákmányolt, amikor őseink a normannokkal találkozva megütköztek.
- Mi lesz a sorsa a leleteknek?
- A bronzból és ezüstből készült tárgyakat egyetemünkön elzárva őrizzük, minőségük ugyanis nem sínylette meg az idő múlását. Ellenben a fém munka- és harci eszközök erősen korrodáltak, ezeket a Magyar Nemzeti Múzeum restaurációs részlege varázsolja vissza eredeti állapotukba. Az ötvözetek elemzése szintén arra vall, hogy a fegyverek kelet-európai fémekből készültek, honfoglaló őseink tehát ezeket magukkal hozták. A felújítást követően a leletek visszatérnek hozzánk és átadjuk a honismereti múzeumnak kiállítás szervezése céljából. Remélem, a magyar államalapítás millecentenáriumát az ősmagyar történelem igen jelentős hagyatékának közkinccsé tételével méltathatjuk.
- További kilátások?
- Munkánkat természetesen szeretnénk folytatni. A próbaásatások tanúsága szerint ugyanis a temető mintegy másfél hektárnyi kiterjedésű és mi egyelőre csak a közepén járunk. Több száz sír még feltárásra vár, és az említett település is tartogat még számos meglepetést. Éppen azért vétek lenne abbahagyni a munkát, hiszen ezzel a történelmünket „lopnánk meg". Összehasonlításként elmondanám, hogy Fodor István tudós Dorogon folytat ásatásokat, ott azonban ezer sírból mindössze három az igazi értéket képviselő lovas sír. Ezért is sajnálnám, ha a megyénkben fellelhető honfoglalás kori anyagkultúra nem kapna érdemi elismerést.
Örömmel elmondhatom, hogy az idei munkánk máris biztosított. A magyar művelődési minisztérium ugyanis elkülönített egy bizonyos összeget az ásatások folytatására. Ám az idén sem tartanak majd tovább három hétnél, hacsak még valahonnan nem sikerül támogatást szereznünk. Hazai finanszírozásra sajnos nem számíthatunk. Pedig az lenne az igazi, ha 2-3 hónapig dolgozhatnánk egyhuzamban. A szűkös keretek ellenére mi igyekszünk a maximálisat nyújtani, mindent megtenni azért, hogy fény derüljön a magyar történelmi múlt ismeretlen vagy kevésbé ismert fejezeteire, hogy unokáink is láthassák, honnan és milyen poggyásszal jött a magyarság az új hazába.

Történelemformáló bizonyítékok kerülhetnek elő

Másfél évtizede tart a feltárás Tiszacsomán

Tiszacsomán másfél évtizede tart a X. századi honfoglalás kori magyar temető feltárása. Bár mindenki elismeri az értékes, részben azóta is a fölben nyugvó tárgyi emlékek tu-

dományos jelentőségét, feltárni senki sem igyekszik azokat, pontosabban úgy tűnik, nincs gazdájuk.
A munkálatokat 1986-87-ben kezdte meg a falu határában egy kemerovói régész és csapata, akik 26 sírt tártak fel. A régész később az ásatási dokumentációt és a leletek egy részét is magával vitte, amit azóta sem sikerült visszaszerezni.
1993-ban a szóban forgó területet a helyi tanács felparcelláztatta. Hogy mentsék, ami menthető, a KMKSZ helyi alapszervezetének szorgalmazására ekkor indult el újra az ásatás. A pénzhiány miatt azonban a munka csak nagyon lassan haladt, és 1999-ig az ungvári egyetem diákjai Balaguri Eduárd professzor vezetésével csupán 78 sírt tudtak feltárni.

Prohnenko Igor ötödéves történészhallgató egy sír feltárása közben.

Ami magát a honfoglalás kori temetőt illeti, a sírok sorokat és jól elkülöníthető csoportokat alkotnak. Ezt egyetlen eddig feltárt korabeli temetőben sem figyelhették meg ilyen egyértelműen - állítja Fodor István budapesti régészprofesszor, aki a kilencvenes évek eleje óta követi nyomon a feltárási munkálatokat. A temetkezési szokások és a sírmellékletek egyértelművé teszik, hogy itt a X. század körül egy határvédő magyar közösség nyughelye volt. Kárpátalja területén már korábban is kerültek elő honfoglalás kori magyar sírleletek (Szolyva, Beregszász, Tiszasalamon), de ez lehet az egyik legfontosabb lelőhely Kárpátalja történelmének szempontjából, mivel megcáfolhatja azt az ukrán történetírásban oly elterjedt elméletet, miszerint e terület Szent Istvánig vagy egészen a XIII. századig a Kijevi Rusz része volt, és Árpád honfoglalói a X. században csupán „átvonultak" e vidéken.
A feltárás azonban - mint már annyiszor - jelenleg is pénzhiány miatt áll, s most már bizonyos, hogy idén nem is folytatódhat. Bár a feltárást végzők jelentős része eddig sem kért munkájáért anyagi ellenszolgáltatást és a jövőben sem fog - állítják -, de pénzügyi fedezet nélkül mégsem lehet elvégezni egy hasonló nagyságrendű ásatást.
Mint megtudtuk, az ásatásokat egyetlen idény alatt be lehetne fejezni, s - Fodor István professzor véleménye szerint - ehhez mindössze 1,5-2 millió forintra lenne szükség, ami, a munkálatok nagyságrendjét és hasonló esetekben elfogadott

költségigényét tekintve, igen csekély összeg. Korábban néhány esetben az Illyés Közalapítvány nyújtott támogatást a munkálatokhoz, ám mivel a régészeti feltárások finanszírozása nem vág kimondottan az alapítvány profiljába, a támogatások igen szórványosak és esetlegesek voltak, miközben az évek során azt sem sikerült tisztázni, hogy kinek a „hatáskörébe" tartozik tulajdonképpen a feltárás finanszírozása. Az ügyet lelkesen támogatók, mindenekelőtt a KMKSZ Beregszászi Járási Középszintű Szervezete, mindenesetre nem adják fel a reményt, s bíznak abban, hogy jövőre be lehet majd fejezni a feltárást, és akkor az 1993 óta építkezni vágyó telektulajdonosok is elkezdhetnék végre lakóházaik építését.

Karmacsi Zoltán

Bereginfo, 1998

„Verecke híres útján"

Képünkön Csirpák Viktória szobrász és képzőművész, az emlékmű tervezője és kivitelezője, tiszacsomai származású tokaji lakos, valamint Bakancsos László, a KMKSZ beregszászi járási szervezetének alelnöke látható, akinek elvitathatatlan érdemei vannak az emlékpark létrehozásában.

Az emlékpark felavaása. (1996. november 3.)

A Bakancsos család. (Ida, László és a két lányuk Szilvia és Gabriella)

A képen Csirpák Viktória, az emlékmű megálmodója és Bakancsos László, a park létrehozója.

Sajátos helyet foglal el az örvendetesen gyarapodó kárpátaljai magyar ünnepségek sorában a tiszacsomai. Tudni kell, hogy a község határában található vidékünk legnagyobb, a feltárt leleteket tekintve leggazdagabb honfoglalás kori temetője. Az újabb kori ásatások - hisz a temető feltárásának első kezdeményezője még Lehoczky Tivadar, a múlt század ismert tájkutatója volt - 1986-ban kezdődtek, s azóta - immáron az Illyés Alapítvány támogatásával - 100 sírt tártak fel. Közöttük az igen értékes és gazdag leletanyaggal bíró lovas sírokat is.

A helyi KMKSZ irányítóinak kezdeményezésére 1996-ban az ásatások helyén emlékparkot hoztak létre. Akkor az ünnepség résztvevői azt is elhatározták, hogy ezen túl minden évben szeptember második vasárnapján ünnepi megemlékezést tartanak. Igy vált a tiszacsomai megemlékezés a kárpátaljai magyarság egészének ünnepévé. Mert emlékezni a régiekről, a magyarság eddigi legnagyobb vállalkozásáról, a honfoglalásról, valamennyiünk kötelessége - hangsúlyozták üdvözlő beszédükben a házigazdák, Pősze Attila tanácselnök és Bakancsos László, a helyi KMKSZ irányítója. Megmaradásunk érdekében a mai nemzedéknek is egy újabb, kisebb honfoglalásra kell felkészülnie - állította a rendezvény ünnepi szónoka, Kovács Miklós KMKSZ elnök, parlamenti képviselő. Létünk és fejlődésünk biztosítása céljából szellemi és politikai védvonalat kell létrehoznunk. Elsősorban anyanyelvünk, kultúránk, iskoláink megvédésére. Tóth István, a HTMH kárpátaljai főosztályának vezetője arról beszélt, hogy minden Európában levő kisebbségnek a szülőföldön kell megtalálnia boldogulását. Szuromi Antal ungvári konzul a schengeni szindrómával kapcsolatban megjegyezte, hogy Magyarországnak létérdeke: az Európa Unióhoz való csatlakozás után a magyarok és az anyaország közé ne emelkedjék újabb fal. Vajon milyen üzenetet hordoz a mai korban élők számára a honfoglalás? - tette fel a szónoki kérdést Gajdos István, a beregszászi járási tanács elnöke. Majd ugyanő így válaszolt: legfőképpen az, hogy emlékezni kötelesség. S nem utolsó sorban pedig az, hogy minden nemzedéknek kijut az erejét próbára tevő feladatokból. Ma az itt élők közül mind többeknek kell szembenézni a mindennapi megélhetés gondjaival és az egzisztenciateremtés problémáival.

Balahuri Eduárd, az ungvári egyetem történészprofesszora, az itteni ásatások vezetője arról számolt be,hogy az emlékpark létrehozóinak szándéka szerint 2000-ben Tiszacsomán nemzetközi konferenciát tartanak majd.

Az ünnepi megemlékezés, melyet a folyamatosan szakadó eső miatt a csomai kultúrházban tartottak, a helyi műkedvelők színes műsorával ért véget.

A délutáni órákban a jelen levő szervezetek képviselői megkoszorúzták a tiszacsomai parkban felállított emlékművet.

Eszenyi Gábor

Kárpátalja hetilap, 2001. augusztus 24. 32. szám

Honfoglaló őseink nyomában
Folytatódnak az ásatások Tiszacsomán

A KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének pályázata nyomán félmillió forinttal támogatja a tiszacsomai honfoglalás kori temető feltárásának folytatását az Illyés Közalapítvány. Ennek kapcsán az elmúlt héten dr. Fodor István, a Magyar Nemzeti Múzeum címzetes főigazgatója, a Szegedi Egyetem Régészeti Tanszékének vezetője, Balaguri Eduárd, az Ungvári Nemzeti Egyetem Archeológiai Tanszékének vezetője, valamint Bakancsos László, a KMKSZ Beregszászi Járási Középszintű Szervezetének elnöke terepszemlét tartott a feltárás színhelyén.
- Régészeti szempontból milyen jelentőséggel bír a tiszacsomai lelőhely? - kérdeztük a jeles anyaországi szakembert.
- A temető történeti jelentősége rendkívüli, hisz ez az első céltudatosan feltárt korabeli temető Kárpátalján, korábban csak véletlenül kerültek elő sírhelyek. Nagyon gazdag honfoglalás kori sírokra bukkantunk ezen a vidéken, azoknak a magyaroknak a temetkezési helyére, akik 895-ben a Vereckei-hágón át érkeztek, és találtak hazára e vidéken. Itt, Tiszacsoma térségében egy olyan X. századi közösség települt meg, amelynek feladata az északkeleti átjáró, a vereckei kapu őrzése lehetett, tehát elsősorban katonáskodó közösség volt. Az eddigi leletek szerint a keresztény királyság ki-

Gugolnak: Kategorisko Vjacseszlav, Prohnyenko Igor, mellettük áll Bakancsos László

Bakancsos László, Balaguri Eduárd és Fodor István

Az ásatások helyszínén kialakított emlékpark

Megkezdődtek a munkálatok

Az Árpád-szobor elkészítése.
Szabó József budapesti fafaragó, Pápai (Bakancsos) Szilvia, Pápai Istvánka, Gergely István, Bakancsos László.

Bakancsos László és a kisunoka Pápai Istvánka (2001)

Laci papó és a kisunoka Debreceni Máté (2022)

alakulása után már nem temetkeztek itt, azaz kifejezetten honfoglalás kori sírkertről van szó.
- Miről tanúskodnak az eddigi leletek?
- Találtunk fegyvereket, szablyákat, szablyakardokat, nyílcsúcsokat, ékszereket. Nem voltak kiemelkedően gazdag sírok, viszont rangosak, nem egy halottal eltemették hátaslovát is. Asszonyaik nem voltak túlzottan fölékszerezve, mivel ők valószínűleg nem vettek részt a zsákmányszerző nyugati hadjáratokban. Jó volna találni egy-két házat is, hisz az emberek nemcsak temetkeztek, hanem laktak is valahol.
- Mire elegendő ez a mostani félmillió forintos támogatás?
- Jó lenne, ha még az idén befejeznénk, vagy legalábbis közel jutnánk a temető feltárásának befejezéséhez. A sírok elrendezéséből nem lehet pontosan megállapítani, hogy mekkora kiterjedésű a temető. A föld felső, szántott részét munkagépekkel fogják leszedni, azután a munkások kézzel folytatják majd az ásatást, mivel a sírokat nem lehet gépekkel feltárni. Hogy a temető teljes felszínre hozása mennyi időt vesz igénybe, az nem becsülhető meg, hisz az a feltárandó területtől függ. Jelenleg csak annyi bizonyos, hogy ameddig tart a pénz, addig folynak a munkálatok.

Ferenczi Katalin

Tiszacsoma tegnap és ma

Másfél évtizede tart Tiszacsomán a X. századi, honfoglalás kori magyar temetkezési hely feltárása. 1986-87-ben egy kemerovói régész és csapata 26 sírt tárt fel a falu határában. 1993-ban a helyi tanács a területet felparcellázta. Megmentendő a felbecsülhetetlen értékű leleteket, a KMKSZ helyi alapszervezetének jóvoltából újraindult az ásatás. 1999-ben Balaguri Eduárd professzor vezetésével az Ungvári Nemzeti Egyetem diákjai 78 sírt tártak fel ugyanitt.
1996-ban, a honfoglalás 1100. évfordulója alkalmából az ásatás helyszínén emlékparkot hozott létre közös összefogással a KMKSZ Beregszászi Járási Középszintű Szervezete, az Illyés Közalapítvány, a Magyar Nemzeti Alapítvány és Tiszacsoma közössége.
Azóta hagyománnyá vált, hogy a KMKSZ Beregszászi Járási Középszintű Szervezete minden évben megemlékezést tart a parkban a honfoglalás emlékére, amire az idén október 12-én, immár nyolcadik alkalommal kerül sor. Az ünnepség 12.00 órakor szentmisével veszi kezdetét. A szervezők reményei szerint ünnepi beszédet dr. Katona Tamás történész, a Kárpátalja Szövetség elnöke mond majd.

Kárpátalja hetilap, 2003. szeptember 26., 141. szám

A mi gyökerünk a közös ezer esztendő

Történelmi emlékünnepség a tiszacsomai Honfoglalási Emlékparkban

Megtelepedni valahol nem egy pillanat műve, hanem nemzedékek évtizedes munkája, amit el lehet kezdeni, ám nemzedékeknek kell folytatniuk - hangzott el a tiszacsomai Honfoglalási Emlékparkban, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség rendezésében múlt vasárnap megtartott hagyományos emlékünnepségen.

A megemlékezés görög katolikus szentliturgiával vette kezdetét. Az ünnepség résztvevői és a népviseletbe öltözött helyi fiatalok ezt követően vonultak egyházi énekszóval, templomi és nemzeti zászlókkal a falu határában feltárt honfoglalás kori temető területén kialakított emlékparkba. Az esemény házigazdájaként Bakancsos László, a KMKSZ Beregszászi Járási Középszintű Szervezetének elnöke üdvözölte a megjelenteket, Pősze Attila, Tiszacsoma tanácselnöke pedig köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik időt és fáradságot nem kímélve munkálkodnak a honfoglalás kori temető feltárásán, azon, hogy Tiszacsoma közössége méltó őrzője legyen a magyar nép ezeréves múltjának.

„Ezeréves történelemmel rendelkezni nem érdem, tény. Amint az is, hogy a következő ezer esztendőben is itt szeretnénk élni - fogalmazott az esemény ünnepi szónoka, Katona Tamás történész, a Kárpátaljai Szövetség elnöke.

„Mi, magyarok időnként csodákra vagyunk képesek, összefogással hatalmas eredményeket produkálunk. Ám sebezhetők és gyengék vagyunk, amikor következetesen és aprólékosan kell munkálkodnunk. A honfoglalás ilyen hosszú, fáradságos folyamat volt. Példát vehetünk az egyszerű honfoglalóktól és honmegtartóktól, akik képesek voltak a napról napra való, fáradságos munka gyakorlására" - mondotta ünnepi beszédében Katona Tamás.

Nagy Zsuzsa (Zápszony), Bakancsos László, és Papp Ilona a Tiszacsomai Kultúrház igazgatója

– Nincs fa gyökerek nélkül. A mi gyökereink a közös ezer esztendő, benne a kereszténység felvétele, elődeink szabadságért folytatott küzdelmei. A következő ezer esztendő azon múlik, hogyan tud a mai magyarság a mai körül-

ményekhez alkalmazkodni; hogyan tudjuk megteremteni azokat a találkozási pontokat, melyek révén megélhető az ezeréves összetartozás. Magyarország hibát követne el, ha lemondana az államhatárain túl élő magyar nemzetrészről. És az „itteni" magyarságnak sem szabad megvonni a támogatását az „otthoni" magyaroktól. Kell, hogy legyenek olyan eseményeink, melyek, mint a nagy történelmi sorsfordulók, mindannyiunk számára egyaránt fontosak, értékesek. Ápolnunk kell azt, ami magyarrá tesz bennünket. Reméljük, hogy eme törekvés politikai támogatása sem marad el - mondta végezetül a Kárpátaljai Szövetség elnöke.

Kovács Miklós, a KMKSZ elnöke beszédében arra emlékeztetett, hogy a magyar nemzet történelmének mindkét rétege - a krónikások által leírt legendáké és a mindennapi valóságé - hiteles és szükséges a megmaradáshoz, és nem lehet történelmünk e két rétegét egymás ellen kijátszani.

A honfoglalás történelme kifejezetten népi történelem. A nagyszabású millenniumi emlékünnepségeken mégis a harcosokra és a hősi küzdelmekre emlékeztek az emlékezők. Nem az a kérdés, hogy melyik történelem, vagy kiknek a történelme fontosabb. Mindkettőre szükség van, ám nem mindig egyenlő mértékben. Mert van, amikor építeni és gyarapítani kell, és van, amikor ki kell állni megvívni, s lehetőleg nem elveszteni a sorsdöntő csatákat. Mire van szükség ma? Nem ünnepelhetjük önfeledt bizakodással a dicső múltat, mert igencsak keserves a közelmúlt. Korunkban a nemzet megmaradása, a kárpátaljai magyarok története abban a rétegben és azon a szinten dől majd el, amelyen a krónikákat írják. Ezért úgy kell viselkednünk, hogy ez a történelem a mi történelmünk és nem úri legenda, kitaláció. Magunkénak kell éreznünk mind a honfoglalás történetét, mind a mai korban alakuló történelmet - mondotta.

„A Tiszacsoma határában nyugvó őseink emlékének van máig ható üzenete. Erőt és kapaszkodót ad ahhoz, hogy összetartsunk, hogy túléljünk, és jövőt építsünk" - mondta köszöntőjében Viski János, a Magyar Köztársaság ungvári magyar főkonzulátusának ügyvezető konzulja.

Üdvözölte az ünneplőket Lukovics Bertalan, Csaroda község polgármestere, valamint Demkó Ferenc tiszacsomai parochus is.

A megemlékezést a Seres Tímea színművész, Pógár Tamás beregszászi gimnazista és Király Béla, Csaroda alpolgármestere előadásában elhangzott, alkalomhoz illő versek és dalok tették színesebbé.

A Szózat elhangzását követően a jelenlévők megkoszorúzták a honfoglalási emlékművet. Köztük volt Orosz Ildikó, a KMPSZ elnöke, Soós Kálmán, a KMTF főigazgatója, Balaguri Eduárd, az UNE professzora, Mester András, a KMKSZ ISZ elnöke, Barta Ferenc, a KMKSZ Beregszászi Járási Középszintű Szervezetének alelnöke, a KMTF Hallgatói Önkormányzatának képviseletében Badak Zsolt. Jelen volt az ünnepségen több környező település polgármestere, a KMKSZ számos alapszervezetének küldöttsége is.

P. Zs.

Kárpátalja hetilap, 2003. október 17., 144. szám

Település nyomaira bukkantak a kutatók

Ásatások Tiszacsomán

1986 óta, az állandó pénzhiány miatt nagy megszakításokkal folynak az ásatások a Tiszacsoma határában feltárt honfoglalás kori temetőben. Kezdetben egy kemerovói régész vezetésével folyt a kutatás, később, a kilencvenes években dr. Balahuri Eduárd és Vjacseszlav Kotyigorosko, valamint dr. Fodor István, a Magyar Nemzeti Múzeum címzetes főigazgatója vezetésével, illetve az ungvári egyetem diákjainak, helyi vállalkozó kedvű fiataloknak a bevonásával folytatódtak az ásatások.

– Mit lehet tudni az itt feltárt településről?

– Az idei ásatások alátámasztották, amit a kutatók már korábban is feltételeztek, hogy a temető környékén állhatott az a honfoglalás kori település, amelynek lakói ide temetkeztek – mondja dr. Fodor István. – Ezt a temetőt azonban fölhagyták, feltehetően valamikor a tizedik században, tehát még az államalapítás előtt. Valószínűleg éppen az államalapítással összefüggő átszervezés lehetett az oka annak, hogy ez a közösség nem ide temetkezett tovább. Előfordulhatott, hogy áttelepítették az itt élőket. Tudniillik egy határvédő közösség élhetett ezen a vidéken. Erre utalnak a leletek is: nagyon sok fegyveres és lovas sírt tártunk fel itt. Akik itt éltek a X. században, nem vettek részt a nyugati kalandozó hadjáratokban, feladatuk a keleti kapu, a Vereckei- és a Tatárhágón való átjárás ellenőrzése lehetett, hiszen ebből a szempontból stratégiai jelentőségű ez a vidék, amire a közelben feltárt borzsovai, illetve a távolabbi kiskopányi földvárak is utalnak. Valamivel később valószínűleg egy másik népesség telepedett itt meg, talán olyanok, akik már keresztények voltak. Ezt azonban pontosan nem tudhatjuk még. A lelet jelentőségét növeli, hogy Kárpátalja területén ez az első olyan honfoglalás kori temető, amelyet régészek tártak föl. Korábban, a szolyvai sír kivételével, amelyet Lehoczky Tivadar még a XIX. században talált, csak véletlenszerűen kerültek elő leletek ezen a vidéken.

– Milyen stádiumban vannak jelenleg a munkálatok?

– Most úgy tűnik, hogy a temető feltárása lassan véget ér. Összességében közel nyolcvan sírt tártunk fel ezen a helyen. Valószínűleg jóval több sírból állhatott ez a temető, ám a korábbi szőlőtelepítések során minden bizonnyal elpusztult egy jelentős részük. Jó volna a jövőben még néhány ellenőrző szelvényt nyitni a közelben, hogy végérvényesen lezárhassuk a kutatást, illetve hogy esetleg felbukkanjanak az egykori település nyomai.

– Mennyi pénzre lenne ehhez szükség?

– Igazán kevésre, hiszen alig egy-két heti munkáról lenne szó.

– Kerültek-e elő idén érdekesebb tárgyi leletek?

– A korábbiaknál szegényesebb leletekről számolhatunk be, ami azzal magyarázható, hogy a temető szélét tártuk fel, aho-

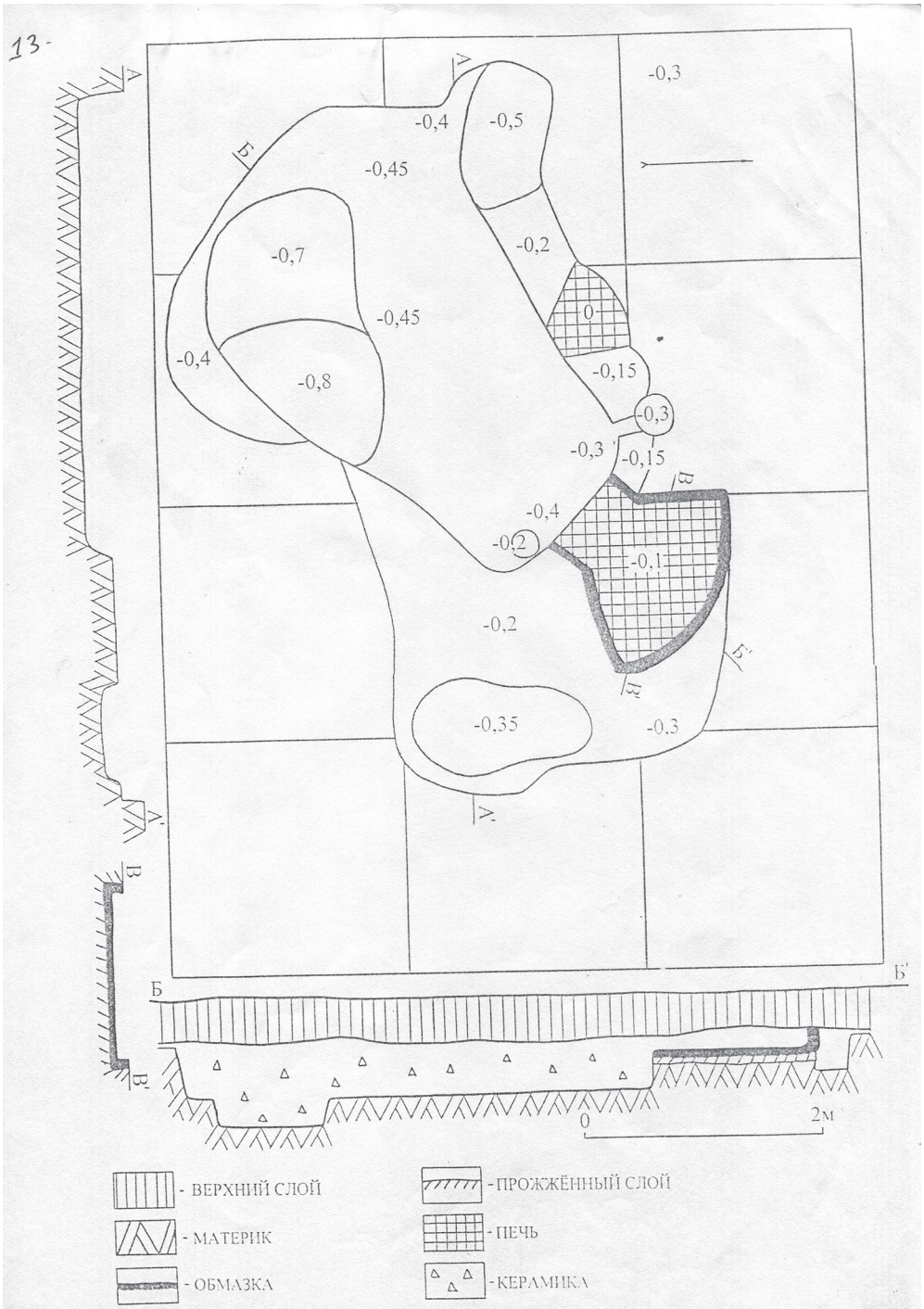

Рис.7. Чома. План и разрезы жилища 1.

14.

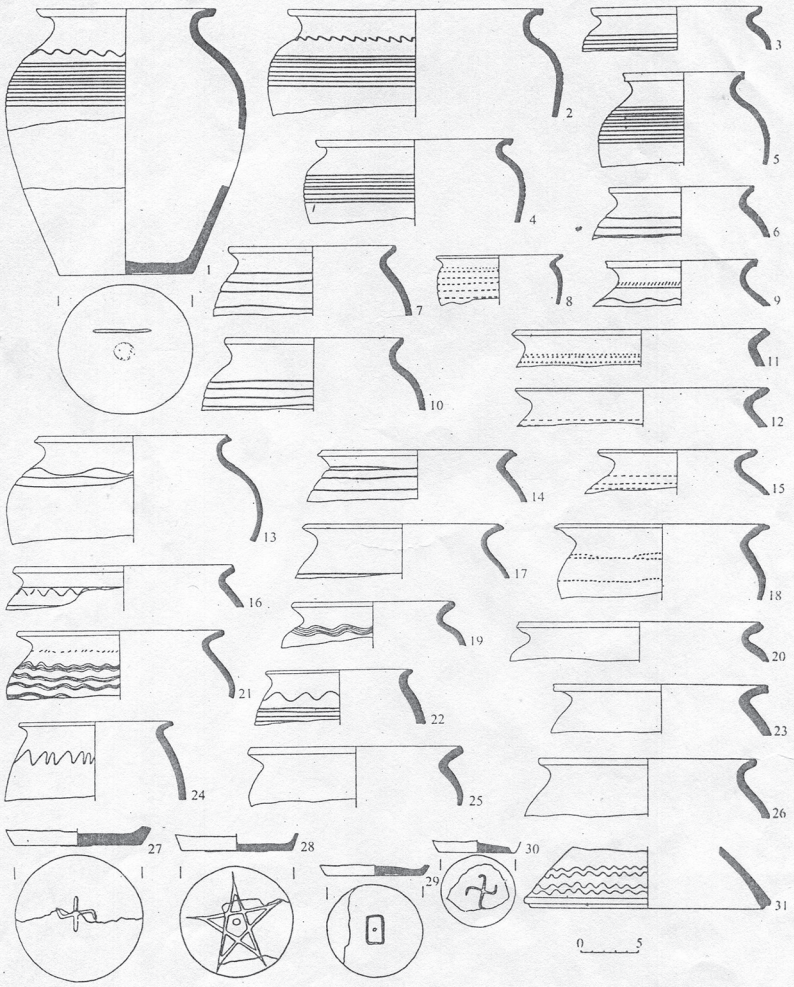

Рис.8. Чома. Керамический материал жилища 1.

vá általában a kevésbé rangos nemzetségtagokat szokták temetni. Idén három női sírt találtunk, amelyekből egyszerű női karkötők és egy vaskés került elő. A feltárt kemencéknél viszont elég szép számban került elő kerámia.

Vjacseszlav Kotyigorosko régész úgy véli, az idei munkálatok során feltárt további három sír alapvetően a kutatók korábbi feltevéseit támasztotta alá.

- Számunkra ma lényegesen fontosabb, hogy az 1999-ben feltárt után sikerült újabb lakóhelyre bukkannunk - mondja. - Bár annak korát csak később tudjuk majd pontosan meghatározni, a

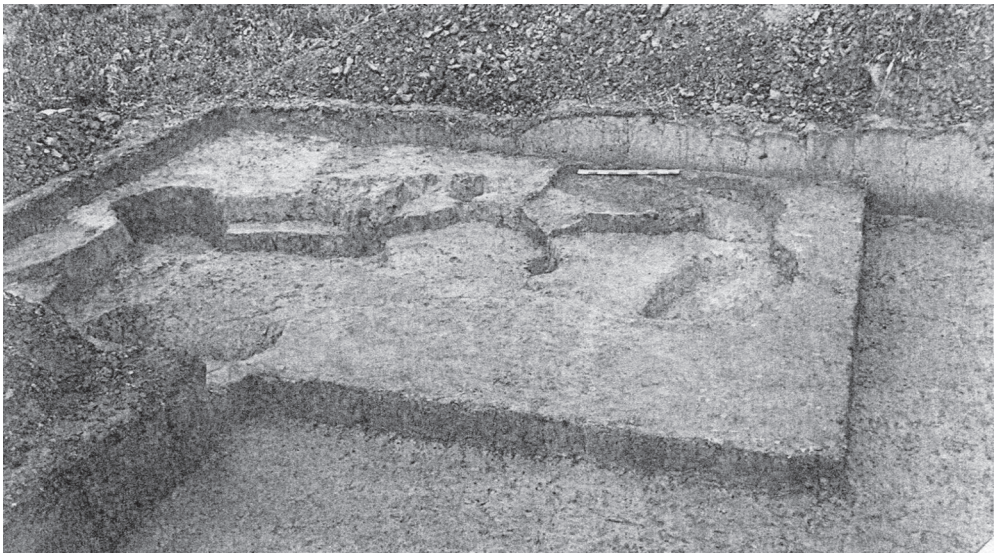

lelet igazolja, hogy emberek éltek itt a középkorban. Ma még korai lenne feltevésekbe bocsátkozni arra néz¬ve, mit jelent mindez a további kutatásokra vonatkozólag. Annyi azonban bizonyos, hogy érdemes folytatni a feltárást, hogy megállapíthassuk a temetőből és a településből álló leletegyüttes pontos határait. Annál is inkább, mivel az évek során számos más kultúrához tartozó lelet is felszínre került már a honfoglalás kori temető mellett. Elmondhatjuk, hogy Tiszacsoma környéke, a Szipa-hát vonzotta a régi korok emberét, gyakorta telepedtek meg itt az időszámításunk előtti IV-III. évezredtől kezdve.

-ntk-

A templomépítés minden egyén és közösség számára nagy kihívás, próbatétel és isten általi megbízás. Boldog és elégedett lehet az a generáció, amelynek megadatik, hogy templomot építsen istennek, egyháznak, hazának, családnak és jövőnek. Az isten próbára teszi a közösséget, hogy lesz-e kitartása és hite ahhoz, hogy felépüljön a templom, hogy ne homokra, hanem kősziklára épüljön az. A kőszikla nem más, mint az emberek hite. A sziklaszilárd hitű emberek összefogással, istenbe vetett hittel és segítséggel hegyeket tudnak elmozdítani.

1992 december második vasárnapján a szent mise után megkértem Szabó Konstantin atyát, hogy jöjjön velem, mert mutatni akarok neki valamit. Elindultunk az óvoda irányába, ami mögött állt egy szabad földterület, amely valamikor az egyház tulajdona volt.

– Na, Laci bácsi, mit akar nekem itt mutatni?

– Ezt a földterületet. Itt nekünk templomot kell építenünk.

– De hát Laci bácsi, ebben a szegény világban? Hogy gondolja?

– A templomokat általában szegény világban építik, s ha az isten is úgy akarja, felépül; ha nem, akkor nem érdemeljük meg. A tiszacsomaiak régi álma, hogy templomot építsenek, most alakult meg az új húszas tanács, most kell belefogni, míg van lendület.

– És hogy képzeli el az egészet?

– Jövő vasárnap kihirdetjük, hogy a rá következő vasárnap, szavazás lesz a templomban, s minél többen jöjjenek el és vegyenek részt benne. Ha a szavazáson részt vevők többsége arra szavaz, hogy építsünk új templomot, akkor kezdjünk bele az építés szervezésébe (engedélyek, tervrajzok stb.)

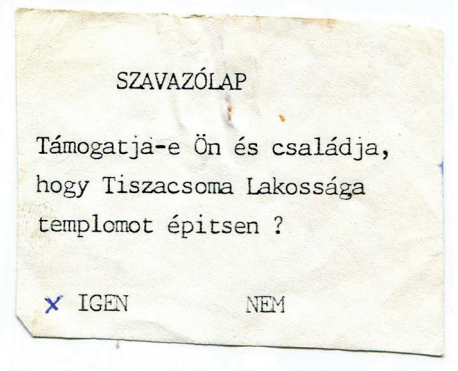

SZAVAZÓLAP

Támogatja-e Ön és családja,
hogy Tiszacsoma Lakossága
templomot épitsen ?

X IGEN NEM

A szavazócédulákat Füzesi Magda, a Beregi Hírlap főszerkesztője gépelte le, hiszen akkor még nem állt rendelkezésünkre számítógép. A szavazáson 212-en vettek részt, 206 igennel, 6-an nemmel szavaztak. 1994-ben az összevont Gecsei Községi Tanácstól megkaptuk a földterületet az építkezésre. Hamarosan elkészült a templom tervrajza, amelyet az Ungvári Területi Architektúra helyettese, Sevcsenko hagyott jóvá, és Balog Jaroszlav tervezte.

1994 októberére le lett rakva a templom alapja, október 2-án pedig, Halavács József segédpüspök és Ortutay Elemér atya ünnepélyes keretek között felszentelte a templom alapkövét.

Az 1994-es év a választások éve volt Ukrajnában. Tavasszal parlamenti, a nyár folyamán helyhatósági választásokat tartottak. Sajnos, úgy a parlamenti, mint a helyhatósági választásokon egy szűk csoport, amely elitnek, értelmiséginek, kiváltságosnak tekintette magát, megosztotta a kárpátaljai magyarságot. Idézet a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének elnöki (D.Á.) beszámolójából: „Néhány, a szövetség soraiba befurakodott „hordószónok" miatt a műszaki és humán értelmiség egy része csalódott a KMKSZ-ben. Pedig, mint ahogy a beszámoló megjegyezte, itt az ideje a minőségi váltásnak, hiszen nem mindegy milyen emberekből áll a szövetség". (1993. március 6., a KMKSZ Beregszászi Járási Szövetségének közgyűlése)

Az 1989. február 26-án megalakult KMKSZ-ben be volt kódolva a megosztódás, mert a szövetségben jelen voltak: kommunisták, értelmiségiek, munkásosztály, parasztság, a hatalom különböző képviselői és még ki tudja, hogy milyen célokkal, a beépített egyének.

1. A bekövetkezendő osztódás előjele volt az 1990. május 27-én, Makkosjánosiban megtartott KMKSZ kibővített választmányi ülésének szavazása, amely arról szólt, hogy megváltoztassák-e a szövetség nevét KMKSZ-ről KMDSZ-re (Kárpátaljai Magyar Demokrata Szövetség). A szavazási arány: 60 szavazat a KMKSZ megmaradására, 59 szavazat a KMDSZ-re. Ez az eredmény is kimutatja, hogy a kibővített választmány teljesen

megosztott volt, ami azt jelenti az én olvasatomban, hogy 50%-a komoly politizálást és érdekképviseletet akart, a másik fele pedig egy visszafogott, kulturális célokat kitűző, lokálpatrióta szövetséget akart.

2. Az osztódás lehetőségének előjele volt, amikor 1991 augusztusában a KMKSZ zápszonyi választmányi ülésén három KMKSZ tisztségviselő nyújtotta be lemondását: Móricz Kálmán, Szabó László és Tóth Mihály. A lemondás indoka az volt, hogy Fodó Sándor munkastílusával nem tudnak azonosulni.
3. Továbbá, amikor a KMKSZ 1992. május 10-i választmányi ülésén Tóth Mihály, Dupka György, Kövér György, Túróczy István, Nagy Zoltán Mihály és Kiszely Tihamér bejelentették, hogy megalakítják a KMKSZ demokratikus platformját.

A miskolci Kárpátalja 1993. szeptember 30-i számában Nagy Zoltán Mihály, a lap szerkesztője a következőképpen értekezik és sejtet: „Ilyen körülmények közt semmi meglepő nincs abban, hogy a tisztségüktől megfosztott másként gondolkodók és minden, a történelmi felelősség iránt érzékeny „egyszerű tag" veszélyt kiált, a felhalmozódva-osztódva szaporodó problémákkal való érdemi foglalkozást, azok megoldását sürgeti egyre türelmetlenebbül, de – és ennek kihangsúlyozása nagyon fontos – az általános létproblémák megoldását a KMKSZ-en belül, annak irányításával kívánja elérni, s nem azon kívül, még kevésbé nélküle.

„Vehemensen KMKSZ ellenes" csoportosulások tehát nincsenek sem a szövetségen kívül, sem annak berkeiben, legfeljebb a vezetés pozícióféltő lázálmában. Ám tegyük hozzá: egyelőre nincsenek ilyen csoportosulások. De mit hoz a holnap? Sejthető, hogy amennyiben a vezetés továbbra sem hajlandó – vagy nem képes – szemléletmódot változtatni, vidékünk magyarságának valódi érdekképviseletét gyakorolni, akkor bekövetkezhet egy olyan helyzet, amikor még többé-kevésbé szervezetlen, pontosabban: a KMKSZ vezetése ellen nem szervezkedő csoportosulások elunják a politikai totojázást, a legégetőbb sorsproblémák vonatkozásában kidolgozzák és meghirdetik saját megoldási programjaikat. S bár ez történhet vagy-vagy alapon, azaz jobbik esetben a valódi népi érdekek felismerésével és azok érvényesítésének vállalásával, vagy éppen az olyan hatásos demagóg szólamok harsogásával, - a következmény mindenképen az lesz, hogy a KMKSZ vezetés zord lovagvára kártyavárként omlik össze, hiszen az új törekvések elcsábította tagság bizalma elillan alóla. Kell-e mondani, hogy ez a távlat még akkor is riasztó és elkerülendő, hogy ez csak akkor következhet be, ha a különböző csoportosulások a rombolás idejére összefognak, egyesítik erőiket a vár bevételére (lerombolására); mert, hogy ez is lehetséges. Ezen írás szerint nem volt véletlen, hogy egy év múlva, 1994-ben sorra alakulnak meg – a rombolás idejére összefogó –szervezetek: BMKSZ, MÉKK, SZMKSZ, a KMKSZ Técsői Városi Szervezete, a KMKSZ Ungvári Városi Szervezete. Ezen szervezetek vezetői kinyilatkoztatták, hogy a továbbiakban lehetetlennek tartják az együttműködést a KMKSZ jelenlegi megyei vezetésével.

A fentiekben felsorolt szervezetek 1994. augusztus 6-án megalakították a Kárpátaljai Magyar Szervezetek Fórumát (KMSZF), amelybe tömörültek.

A KMSZF létrehozói egy nyilatkozatot fogadtak el (Dalmay Árpád, Dupka György, Jőrös Béla, Szőlősi Tibor és Kiszely Tihamér), amely nyilatkozatnak a c) pontja a következőképen hangzik: sem országos, sem megyei szinten (a KMKSZ) nem folytat tárgyalásokat a hatalom képviselőivel és az önkormányzatokkal, elmulasztotta a hatalomban való aktív részvételt.

Ezen megfogalmazások nem felelnek meg a valóságnak, mert úgy járási, mint megyei szinten folytak tárgyalások, pl. a kárpátaljai autonómia Ukrajna keretein belül, a Beregszászi Magyar Autonóm Körzet, Beregszász történelmi nevének visszaadása, az 1944-es „malenykij robot" áldozatainak kárpótlása és rehabilitációja stb., úgy a megyei tanács, mint a kijevi központi hatalom még a napirendre tűzését is ignorálta, megakadályozta.

A Kárpátaljai Szemle 1994 februári számában Fodó Sándor következőképen nyilatkozik: „Kovács Elemér képviselőtársunk kezdeményezésére tűzte napirendjére a területi tanács tavaly ősszel a kérdést: Miért nem hagyta jóvá a parlament a beregszászi népszavazás eredményét, s egyáltalán hol tart jelenleg az autonómia ügye? Kezdeményezését mi – kb. 40 képviselő – aláírásunkkal támogattuk. Ismeretes, hogy ezek után mi történt. Kijevi nyomásra a terület vezetői visszakoztak és levették a napirendről a kérdést az ülésszak napirendjéről, mégpedig oly módon, hogy a területi tanács minden beregszászi képviselője visszavonta aláírását a napirendi javaslatról. Többek között Tóth Mihály is. Csak mi tartottunk ki: Kovács Elemér, Majorosi István és Dupka György."

Az 1994. március 27-i ukrajnai parlamenti választások előcsatározásai már 1993 november-decemberében elkezdődtek. A Kárpátalja 1994. február 17-i választási különszáma „Kitört a demokrácia…" című cikkében interjút készített Tóth Mihály képviselőjelölt, Dalmay Árpád és Kiss István, a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének vezetőivel. (A Kárpátalja munkatársa László Attila)

> Nézzünk szembe a tényekkel: a járási szervezet választmánya 1993. december 15-én szavazattöbbséggel Tóth Mihály képviselőjelölt támogatását ajánlotta a KMKSZ megyei választmányának, ezt az ajánlatot azonban a megyei választmány elutasította. Ugyancsak szavazattöbbséggel Fodó Sándor támogatása mellett döntött a beregszászi választókerületben. Hogyan látják a kialakult helyzetet, annak előzményeivel és következményeivel együtt?
> - Tóth Mihály: „Az események meggyőzően bizonyítják, hogy a KMKSZ megyei vezetőség tagjai számára saját magukon kívül más elfogadható személy gyakorlatilag számításba sem jöhet. Más szóval: kiszorítósdit játszanak, egyeduralmat gyakorolnak. Ennyit az előzményekről. A kialakult helyzet szerintem nem hordoz magában veszedelmes következményeket, sőt, teljes egészében normálisnak tekinthető. A parlamenti választással kapcsolatos helyzetre gondolok. A választó polgárok számára adott a lehetőség, hogy két, illetve több jelölt közül választhatnak. Ezt akartuk, erre törekedtünk, ez így demokratikus. Csak arra kell vigyáznunk, hogy a választási harc korrekt legyen, ne durvuljon el."
> - Dalmay Árpád: „Mihály nagyon tapintatosan fejtette ki a véleményét. Én végtelenül furcsállom a megyei elnökség és vá-

lasztmány döntését, mert úgy néz ki, megismétlik az 1990-es húzásukat, emlékszünk rá ugye, 1990-ben a beregszászi járási választmány hatalmas szavazattöbbséggel Molnár Bertalan támogatása mellett foglalt állást, a megyei választmány pedig, sőt, maga Fodó Sándor is azt ígérte, ők nem szólnak bele, ez a beregszásziak ügye. Az utolsó percben azonban felrúgta az előzetes megállapodást, sok ezerszám terjesztett röplapjával Vaszil Sepa javára billentette át a mérleg nyelvét. Most ugyanezt próbálják eljátszani, igaz, ezúttal „törvényesebb" módon, azaz a megyei választmány döntésére hivatkozva. Nem leszek annyira diplomatikus, mint Mihály, kereken kijelentem: Fodó Sándor helyében nem lenne erkölcsi jogom képviselőjelöltként indulni abban a választókerületben, ahol az én hibám - azaz Fodó Sándor hibája - miatt nincs magyar képviselő az Ukrán Parlamentben. A kialakult helyzet következményeit nem könnyű, egyelőre nem is lehet felmérni. Azzal viszont számolni kell, hogy a mi tömegeink, a választópolgárok egy része még nem igazán érti a demokrácia mibenlétét, hiszen a szovjet érában elszoktatták a demokratikus gondolkodásmódtól. Nyilvánvaló, hogy a magyarság egy része, - közte a KMKSZ-tagság egy része - azt hiszi, hogy a kialakult helyzet a KMKSZ megosztását jelenti, egyfajta szakítást, szembehelyezkedést a beregszászi középszintű és a megyei vezetés között."

- Tóth Mihály: „Ismerve a köztem és a KMKSZ megyei elnöksége közötti viszonyt, különösön azóta, hogy kiváltam a KMKSZ vezérkarából és elfogadtam az elnöki megbízotti tisztséget, - gondoltam arra, hogy a megyei elnökség engem, mint képviselőjelöltet nem fog támogatni."

- Január 26-a van, délelőtt kilenc óra. Délután háromkor járási választmányi ülés. Tóth Mihálytól kérdezem: ha a járási választmány egy esetleges újabb szavazással úgy dönt, hogy aláveti magát a nagyválasztmány bátyúi határozatának, vagyis a továbbiakban Fodó Sándort kívánja támogatni, akkor Tóth Mihály visszalép?

- Tóth Mihály: „Remélem, a választmány gerinces marad, kitart a decemberi állásfoglalás mellett. Önnön tekintélyét is kockára tenné, sőt, elveszítené, ha ellenkező döntést hozna. De ha ezt tenné, ha „cserbenhagyna" engem, akkor sem lépnék vissza. Ez esetben független jelöltként indulnék a választásokon. Jogom van hozzá, hiszen „kitört a demokrácia", s én ezt tudomásul veszem, élek a lehetőséggel. Sajnálom, hogy a demokrácia némelyeknek nemigen tetszik a KMKSZ felső vezetésében."

Én részese voltam a fejleményeknek és volt bizonyos rálátásom a dolgokra. Az 1993. december 15-i járási választmány határozata, hogy Tóth Mihályt támogatja, ajánlja képviselőjelöltként a KMKSZ megyei választmányának, felvet bizonyos kérdéseket pl.: kik voltak jelen a járási választmányi ülésen, hányan voltak és milyen volt a szavazati arány?

Az 1993. március 6-i járási közgyűlésen az elnöki beszámoló szerint (D.Á.) a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének 7931 tagja van. A tagság 55 alapszer-

vezetbe tömörül. A beszámoló nem részletezi, hogy hány alapszervezet van a falvakban és hány a városban, de a visszamenő számításaim szerint 30 alapszervezet falun, 25 a városban volt. Amikor a falusi alapszervezetek tudomására jutott, hogy a december 15-i járási választmányi ülésre 90%-ban csak a városi alapszervezetek voltak meghívva (a gyárakban, üzemekben, iskolákban stb. működtek városi alapszervezetek) követelték, hogy a járási szervezet választmányát a járási elnökség újból hívja össze január folyamán.

A járási szervezet elnöksége nem tehette meg, hogy nem tesz eleget a falusi alapszervezetek követelésének, mert az komoly konfliktushoz vezetett volna a járási szervezeten belül. Ezért 1994. január 26-ra összehívták a járási szervezet választmányát, amelyen késő estig tartó vita volt pro és kontra.

A KMKSZ-ALAPSZERVEZETEK ELNÖKEINEK FIGYELMEBE!

A KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének Elnöksége kötelezi az alapszervezetek elnökeit, hogy idejében tájékoztassák az Elnökséget közgyűlésük időpontjáról. (A beszámoló közgyűlésen az Elnökség tagja vagy megbízottja részt vesz). Amennyiben ezt elmulasztják, az Elnökség a beszámoló gyűlés határozatait nem tekinti hitelesnek.

A KMKSZ Beregszászi Járási Szervezete 1994. január 26-i választmányi ülésének

H A T Á R O Z A T A I

1. A KMKSZ Beregszászi Járási Szervezete 1994. március 12-én tartja meg soron következő közgyűlését.

2. A választmány megváltoztatva 1993. december 15-i határozatát, az előjelöltek közül Fodó Sándort támogatja.

3. A KMKSZ járási szervezetének választmánya figyelembe véve a megyei választmány döntését, a továbbiakban nem foglalkozik az utólagos kárpótlási ügyek intézésével.

A KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének Titkársága

A választmányi ülést vezető Dalmay Árpád nyílt szavazást javasolt, mondván már késő este van, nagyon elszaladt az idő. Én, Bakancsos László, a tiszacsomai alapszervezet képviselője titkos szavazást követeltem, a javaslatomat elfogadta a választmány és elkezdődött a procedúra, a szavazólapok elkészítése és hitelesítése.

A választmány tagjai 30:14 arányban Fodó Sándor elnök úr jelölését támogatták az 1994. március 27-i parlamenti választásokon. Egyértelművé vált, hogy a beregszászi 169. számú választókörzetben - a KMKSZ minden legitim fóruma - Fodó Sándor jelölését támogatja. A választmányi ülés határozata ellenére, a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének elnöksége, felrúgva minden etikai normát, a KMKSZ illetékes szerveinek határozatait, a demokrácia szabályait, a kampány idején Tóth Mihályt támogatta.

A Kárpáti Igaz Szó március 24-i számában kérdéseket tesznek fel Fodó Sándornak, a KMKSZ elnökének és Tóth Mihálynak.

> - Kérdés: Mi késztette arra, hogy képviselőjelöltként induljon a választásokon?
> - Fodó Sándor: Hogy mi késztetett? Személy szerint semmi. Azonban a KMKSZ elnöke vagyok, így a magyar érdekek védelmének feladata, amit szövetségünk felvállalt, engem is kötelez. Mivel a szervezet fórumai úgy döntöttek, hogy részt veszünk a választási versenyben, s a fórumok jelölésemet támogatták, ezért választási szereplésem a többiektől eltérően nem egyéni indíttatású, hanem a KMKSZ létéből fakadó politikai szükségszerűség.

- Tóth Mihály: A KMKSZ járási elnöksége kért fel, mérlegeljem annak lehetőségét, hogy képviselőjelöltként induljak a parlamenti választásokon. Döntésemben meghatározó szerepet játszott az, hogy az utóbbi két év során, mint a járási közigazgatás vezetője, meggyőződtem arról, mennyire fontos lenne, hogy ennek a vidéknek egy itt született és itt lakó ember legyen a képviselője Ukrajna Legfelsőbb Tanácsában, az állam legfőbb törvényhozó testületében. Úgy érzem, egyike vagyok azoknak, akik mélyrehatóan ismerikezt a vidéket, annak minden gondját-baját, számtalan súlyos problémáját; eddigi pályafutásom során eddig is igyekeztem részt vállalni azok megoldásában, ezután is ezt szeretném tenni.
- Kérdés: Jól ismeri Beregszász város problémáit, közülük melyeknek adna prioritást?
- Fodó Sándor: Tudom, hogy sok probléma van Beregszászon, amelyeket egyébként a négy éve ott működő teljhatalmú vezetés nem tudott megoldani. Hadd hívjam azonban fel a figyelmet arra, hogy bárki is lesz itt majd képviselő, annak nemcsak Beregszász, de a választókerülethez tartozó valamennyi helység problémáját fel kell vállalnia, a 12 ungvári és munkácsi járás falvait is beleértve. A másik, amit meg kell, hogy jegyezzek az az, hogy a parlamenti képviselő dolga az érdekek általános és magas szintű megjelenítése, aminek jó törvények formájában kell testet öltenie. Ezek érvényesítése a helyhatalmi és végrehajtó szervek feladata, melyek ehhez a megfelelő önkormányzati pénzforrásokkal rendelkeznek. Ami magát a várost és a járást illeti, legelőbb cselekvőképes helyi tanácsokra lenne szükség, olyanokra, amelyek kiutat keresnek és nem utasítást várnak.
Beregszászon egyre nagyobb méreteket ölt a kivándorlási hullám, a nagy munkanélküliség, ami számtalan szociális problémát von maga után. Munkahelyeket azonban csak egyféle módon lehet teremteni: tőkével. A pénz azonban köztudottan csak oda jön ahol politikai és jogi stabilitás van. Elsősorban ezt kel a képviselőknek megteremteniük.
Kulturális téren Beregszász rövid időn belül jelentős előrelépést tehet, hiszen hamarosan több megyei szintű magyar intézmény is megnyitja kapuit, s ebben a magyar szervezeteknek jelentős szerepük van. Ezen intézmények többsége anyaországi támogatással működik majd, így fejlesztésükben, remélhetőleg elnöki minőségemhez kapcsolódó, kiterjedt magyarországi kapcsolataimat is hasznosítani tudom.
- Tóth Mihály: Beregszásznak és környékének rengeteg megoldásra váró problémája van. A választási kerület magába foglalja Kárpátalja síkvidékének nagyobbik részét, az itt élő emberek problémái Tiszaásványtól Csetfalváig, Asztélytól Nagyberegig azonosak. Ezek közül helyszűke miatt csak hármat említek: a lakosság foglalkoztatásának biztosítása, az egész vidék egészséges ivóvízzel való ellátása (64 lakott település közül csak Beregszásznak van részben vezetékes vízellátása!),

az agrárágazat válságos helyzetének megszüntetése.
- Kérdés: Hogyan hat ki kettejük harca a magyar közösségre, okozhat-e valamiféle problémát ez a jövőben?
- Fodó Sándor: Az lehet, hogy Tóth Mihály harcol ellenem, s ezt a személyemet befeketíteni próbáló rágalomhadjárat is valószínűsíti, mely a pletykáktól a magyarországi sajtóig minden eszközt megragad. Én, személy szerint azonban nem harcolok ellene, s ezt a kortes gyűléseimen megjelentek is bizonyíthatják. A harc ugyanis valójában Tóth Mihály - ismeretlen, illetve nagyon is jól ismert politikai erők által kiállított magánember - és a KMKSZ, a magyar érdekvédelmi szervezet között folyik, melynek jelenleg én elnöke vagyok. így ezeknek a csatározásoknak, ha történelmi mércével mérjük, a súlyuk annyi, amennyi a személyi szintű eseményekké lehet. Arra azonban mindenképen jó, hogy a magyarságot politikailag megérlelje, s felkészítse a közeljövőnek a jelenlegitől sokkal keményebb politikai csatáira. (Bölcs és előrelátó gondolatok voltak.)
- Tóth Mihály: Úgy vélem, hogy eddig egészséges versengés folyik közöttünk, bár az nem mentes bizonyos szélsőségektől. Nem tartom valószínűnek, hogy a jövő szempontjából kettőnk harca a magyar közösségre nézve bármilyen problémát okozna. (Tévedett, mert még a mai napig is kiható következményei vannak.)

Az 1994. március 27-i ukrajnai parlamenti választások első fordulójának az eredményei a beregszászi 169. számú választási körzetben:

A szavazásra jogosultak száma a körzetben 79 831 fő.

Ebből részt vett a szavazáson 61 800 választópolgár. Ez 77,4%-os részvételt jelent.

A szavazatok megoszlása jelöltenként:

Ivan Popovics:	1 482 (2,4%)
Albert Rekunov:	711 (1,1%)
Fedir Szavcsur:	3 266 (5,3%)
Tóth Mihály:	29 651 (48%)
Zoltán Fanta:	922 (1,5%)
Fodó Sándor:	20 135 (32,6%)
Érvénytelen:	2 909

A szavazatok eredményeként a 2. fordulóban Tóth Mihály és Fodó Sándor jelöltek vehetnek részt. Az április 10-i pótszavazáson, második fordulón ismét Tóth Mihály kapta meg a szavazatok többségét, s így ő lett megválasztva az Ukrán Parlament képviselőjének. Tóth Mihály 38 608, Fodó Sándor 18 404 szavazatot kapott.

Mely tényezők voltak Fodó Sándor vereségének okai:

1. Az 1990-es parlamenti választások, amikor a beregszászi választó körzetben nem ő indult, hanem Sepa Vaszil, ő pedig a nagyszőlősi választókörzetben indult.
2. Sepa Vaszil bejutott a parlamentbe, Fodó Sándor nem.

3. Fodó Sándor felhívása: Felhívás a Beregszászi Járás magyar lakosságához!
   Kedves beregszászi honfitársaim! Mindent mérlegelve és felelősségem teljes tudatában arra kérem Önöket, hogy március 4-én Sepa Vaszilra adják le szavazatukat. Fodó Sándor, a KMKSZ elnöke
4. Beregszászi Magyar Autonóm Körzet; a járás lakosságának nagy része, de főképpen Beregszász város lakossága úgy gondolta, hogy a KMKSZ nem karolta fel egyértelműen az autonómia ügyét.
5. Végül az ukrán-magyar alapszerződés, amelynek szövegét sem láthattuk, a fejünk fölött döntöttek rólunk -, nélkülünk.

Mi volt Tóth Mihály előnye a győzelemhez:

1. A beregszászi járásban született és jobban ismerték az emberek.
2. Tizenöt évet dolgozott, ebből kilencet Beregszászon különböző közhivatalokban, két évig volt a Beregszászi Városi Tanács elnöke, az utóbbi két évben a járás elnöki megbízottja.
3. A járási elnöki megbízotti székből indulni a választásokon mindig egy plusz előny, amit Tóth Mihály maximálisan kihasznált.
4. Az ukrán nemzetiségű szavazók rá szavaztak a KMKSZ ellenében.

Mi volt a KMKSZ-en belüli konfliktus és a későbbi szakadás és kiválások oka?

1. A KMKSZ-en belül két harcias csoportosulás jött létre, akiknek a hatalom átvétele és Fodó Sándor elnök úr eltávolítása volt a cél (ami 1996-ban be is következett).
2. Mind a két csoportosulás a szovjet érában nevelkedett, kaptak képzést és kiképzést, a különbség csak az volt, hogy a viszonylag „idősebb" generáció egyes képviselői megjárták a kommunista párttagságot, ranglétráit és szerveit, a „fiatalabb" generáció képviselői csak a komszomol titkárságig és a kommunista párt kandidátusa címéig jutottak el.

A KMKSZ értelmiségének szűk köre tudott ezekről a dolgokról, de elhallgatták, s dönteniük kellett a nagyobbik vagy a kisebbik rosszat vállalják/választják (1996).

> BEREGI HÍRLAP, 72.szám, 1994. szeptember24.
>
> **A KMKSZ rendezi sorait**
>
> Sok egyszerű KMKSZ-tagot megdöbbentett a BMKSZ megalakulása, a sajtóban olvasott nyilatkozatháború, a pro és kontraként elhangzott vádak, s mindaz, ami a kárpátaljai magyarság első önálló szervezetének kettészakadásához vezetett. Mert nem egyértelmű a kép: járásunk több KMKSZ-alapszervezete megmaradt, sőt felzárkózott a megyei vezetés mögé. Erről tanúskodott a szeptember 18-án a járási tanács üléstermében megrendezett közgyűlés.
> 21 alapszervezet 91 küldöttje regisztráltatta be magát ezen a napon a KMKSZ beregszászi középszintű szervezete soron kívüli küldöttgyűlésére, amely a Szózat eléneklésével kez-

dődött, a Himnusszal végződött, s ami közötte volt két órán keresztül, a következő: a BMKSZ kiválása után kialakult helyzetről Bálint András, a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezete elnökségének tagja, a közgyűlés szervezéséig a KMKSZ JSZ megbízott elnöke és Fodó Sándor, a KMKSZ megyei választmányának elnöke tájékoztatta a közgyűlést; hűségnyilatkozatnak is beillő felszólalásokat hallottunk Sin Józseftől, a guti alapszervezet elnökétől, Ködöböcz Lillától (Beregsom), Hapák Jánostól (Makkosjánosi), elmondta álláspontját Bakancsos László, Brenzovics László, Halavács József (Beregdéda), Horkay Sámuel (Beregszászi Rádiógyár), Kovács Emil (Gát), személyes érintettség miatt felszólalt Kiss István, a BMKSZ társelnöke (akire csak úgy záporoztak a kérdések, nem így a beszámolók esetében); ezután néhány stiláris változtatást eszközöltek a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének alapszabályán, majd a szervezési kérdések - az elnök, az elnökség, az ellenőrző és etikai bizottság megválasztása, valamint a vagyoni helyzettel kapcsolatos álláspontok tisztázása - következtek.

Bálint András tízperces helyzetismertetőjében elmondta, hogy a BMKSZ megalakulása hidegzuhanyként hatott a kárpátaljai magyarságra, érzékenyen érintve a Beregszászi járás lakóit. De kifejezte azt a reményét is, hogy a két magyar szervezet rivalizálása nem az egymás elleni vádaskodásokban, lejáratásokban és rágalmakban fog megnyilvánulni, amely mindkét szervezet tagságának csalódását és kiábrándultságát idézné elő, hanem a nemzeti megmaradásért, a kulturális hagyományaink ápolásáért, fejlesztéséért való tenni akarásban és felelősségérzetben.

Fodó Sándor közel egyórás felszólalása mintha ellentmondott volna ennek a szándéknak. Ő ugyanis többek között a következőket hozta a jelenlévők tudomására: a Beregvidéki Magyar Kulturális Szövetség megalakulása csak kis része annak a folyamatnak, ami Kárpátalján történt, mert mindazok a személyek, akik eddig is bizonyos fokig ellenzéki álláspontot képviseltek a KMKSZ-en belül, most összefogtak, méghozzá kívülállók biztatására, hogy a KMKSZ-szel szemben létrehozzanak egy új magyar szervezetet, mintegy alternatív szervezetként - ez a Kárpátaljai Magyar Szervezetek Fóruma, amelynek a BMKSZ csak egy része. De nincs baj, tette hozzá, mert ez gyakorlatilag egy fantomszervezet, nincs mögöttük támogatás, nincs tagsága. Az egész szervezkedés alapelve és mozgatórugója, hogy posztokat kellett osztogatni, mindenki elnök akar lenni.

Az anyagi visszaélésekről elhangzott vádakat visszautasítandó Fodó Sándor elismerte, hogy évek óta folyik a harc a Magyarországról érkező támogatások rendszerének kiépítéséért, és éppen Beregszász miatt, mert Beregszász-centrikus volt a támogatás. (?) Példaként a több millió forintot érő vízszivattyút említette, amelynek köszönhetően többé-kevés-

bé biztosított a város vízellátása, s amelynek ügyében nem kérték ki a KMKSZ megyei vezetésének véleményét. Megtudtuk tőle azt is, hogy az árvízkárosultaknak odaítélt közel 40 milliós támogatást is Beregszász kapta. (?), a mi járásunk gyermekei üdültek Magyarországon, mint árvízkárosultak. Ezen túl azonban kuratórium dönt a támogatások elosztásáról. Szombaton érkezett meg 15 millió forint értékben egy korszerű nyomdai felszerelés, amelyet Nagyszőlősön fognak beállítani, s Kárpátalja legmodernebb magyar nyomdája lesz itt, amely a KMKSZ, a KMPSZ, a Kárpátaljai Református Egyház és a Cserkészszövetség tulajdonát képezi. A kuratórium most szavazott meg egy video berendezést a nagyberegi iskolának, Rahónak, Kőrösmezőnek.

„Nincs okunk a kétségbeesésre, fel a fejjel! Jó munkát kívánok a küldöttgyűlésnek! - fejezte be Fodó Sándor felszólalását. - Mutassuk meg, hogy ilyen kisebb földrengések nem tudják megrendíteni azt a házat, amelyet közösen építettünk. Most kezdünk felnőtté válni, most kezd kialakulni az az intézményrendszer, amit mi hoztunk létre és mi fogunk irányítani a kárpátaljai magyarság jövője érdekében"

A magyar-magyar ellentét lényegét találóan fogalmazta meg felszólalásában Horkay Sámuel, aki megjegyezte: az a szomorú, hogy nem ügyekben gondolkodnak, hanem személyekben. Ki a Fodó-párti és ki a Dalmay-párti. A probléma pedig az, hogy a tagság tájékozatlan, informálatlan. A hiányos tájékoztatást említette meg Kovács Emil is, nem osztotta az előtte szólók optimizmusát a KMKSZ jövőjét illetően, mert szerinte Beregszász választóvonal, és a területi vezetőség nem vonta le a történtekből a kellő konzekvenciát. Most az a feladat, hangsúlyozta, hogy kialakítsák a megmaradt KMKSZ vezetőségét, s olyan munkát fejtsenek ki, ami vonzza az embereket.

A KMKSZ Járási Szervezete Alapszabályának módosítása után Bálint András a szeptember 2-i választmányi döntést ismertetve 9 tagú elnökség megválasztását indítványozta. A KMKSZ Beregszászi Középszintű Szervezetének elnökéül Vári Fábián Lászlót javasolták, akit egyhangúlag, nyílt szavazással meg is választottak az elkövetkező 3 éves ciklusra.

Vári Fábián László elnöki székfoglaló beszédéből: „Azért jöttünk ma ide, hogy az újjászülető beregszászi járási szervezet ügyét, amely az utóbbi időben megcsonkult, így megcsonkultan is vállaljuk. az már megváltoztathatatlan tény, hogy e helyzet egy időre így marad. E tényt el kell fogadnunk és ennek tudatában kell további tevékenységünket megszervezznünk. Vannak jelek, amelyek biztatóak, ez az itt összegyűltek egységes szándéka, annak a szándéknak a kinyilvánítása, hogy a KMKSZ továbbra is a magáénak tudhatja az újjáalakuló beregszászi járási középszintű szervezetet... A Szövetség által képviselt magyarság ügyéért mindent meg kell tennünk, hogy az emberek elvárását igazoljuk. Mindennek ellenére beregszászi barátaink cselekedete engem nem győzött meg arról,

hogy valós vagy vélt sérelmeink miatt történt a szakadás. Ez azért következhetett be, mert a kompromisszumra való képtelenség vitte, terelte odáig az ügyet: a türelmetlenség mindkét félben megvolt. Ma már egyre inkább világossá válik, hogy tisztelt beregszászi barátaink, amit tettek, talán mások biztatására, rajtunk kívülállók biztatására tették, és mondjuk ki azt is, hogy ezek a tanácsadók hamisaknak bizonyultak.

Meg vagyok győződve arról, hogy ezt a közénk vágott csúnya sáncot sikeresen átlépjük, és én a magam részéről pedig a tisztelt közgyűlés előtt mondom, hogy a most újjászülető középszintű szervezet nem lesz ellenséges a BMKSZ-szel, nem kezd olyan rivalizálásba, ami tovább élezné a helyzetet, tovább feszítené a húrt. Az újonnan megválasztott elnökség pedig nem lesz soha forrása újabb rágalmaknak és olyan kinyilatkoztatásoknak, amelyek a másik fél becsmérlése, gyalázása révén kívánnák előbbre vinni azt az ügyet, amelyet képviselünk. Remélem, hamarosan eljön az idő, amikor tárgyalóasztalhoz fogunk ülni egymással szemközt, mert mindannyiunkat erre szólít az általunk képviselt ügy."

Az új elnöknek az alelnökök személyére tett javaslatait a közgyűlés elfogadta, s végül 11-re bővítették az elnökségi tagok számát, hogy „senki ne távozzon sértődötten"...

A közgyűlés határozatát teljes terjedelemben közöljük.

Balogh Irén

K Ö Z L E M É N Y

A KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének 1994. szeptember 18-án megtartott soron kívüli küldöttgyűléséről

A küldöttgyűlés munkája során a következő határozatokat hozta:

- A Beregszászi járás középszintű szervezete a jogfolytonosság következtében az általa képviselt közösségek képviseletét tekinti továbbra is tevékenysége fő feladatának.
- Összhangba hozza a járási szervezet alapszabályát a KMKSZ egységes alapszabályával.
- A járási szervezet elnökévé Vári Fábián Lászlót, alelnökévé Bakancsos Lászlót, Bálint Andrást, Ködöböcz Ferencet, elnökségi tagjaivá pedig Csépes Ernőt, Egressy Istvánt, Horkay Sámuelt, Kovács Miklóst, Sín Józsefet, Tóth Ilonát és Tóth Sándort (Kaszony) választja.
- A járási ellenőrző bizottság tagjaivá Gerzsenyi Gábort, Lőrincz Lajost, Pápay Eleket, Tari Andrást, Tóth Sándort (Déda) választja.
- A járási etikai bizottságba a küldöttgyűlés Hánka Editet, Hornyák Máriát, Kovács Emilt, Ködöböcz Lillát, Pataki Lajost és Sebi Andrást választotta meg.
- A területi etikai és ellenőrző bizottságokba a küldöttgyű-

lés a megfelelő járási bizottságok elnökeit delegálja.
- A küldöttgyűlés megerősítette Hapák János és Lőrincz Lajos póttagok nagyválasztmányi mandátumát, továbbá a középszintű szervezet nagyválasztmányi képviseletére Bakancsos László és Ködöböcz Ferenc alelnököknek ideiglenes megbízást ad.
- Felkéri a járási szervezetből kivált tisztségviselőket, hogy az alapszabály értelmében szeptember 20-án kezdjék meg az irattár, a folyó ügyek, az ingóságok és ingatlanok átadását a járási szervezet újonnan megválasztott tisztségviselőinek.
- A KMKSZ Járási Szervezete tulajdonát képező vendégházat a küldöttgyűlés felkínálja a Beregszászi Magyar Tanárképző Főiskolai Tagozat tanárainak itt tartózkodásuk idejére történő használatára.
- A küldöttgyűlés megbízza az elnökséget, hogy szerezzen érvényt az elfogadott határozatoknak.
A KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetéből kivált egyének nem tettek eleget a közlemény 8. pontjának, mely értelmében szeptember 20-án kezdjék meg az irattár, a folyó ügyek, az ingóságok és ingatlanok átadását a járási szervezet újonnan megválasztott tisztségviselőinek, jogtalanul kulcsra zárták a járási szervezet irodáját és a vendégházát. Az első összejövetelünket a Fradi Parkban, két lócán - ma Budapest tér - tartottuk meg. A minőségi váltást célul tűző Dalmayék ezzel a lépésükkel levizsgáztak és leminősítették magukat úgy emberileg, mint erkölcsileg.

Bár a KMKSZ a nagy csinnadrattával kísért szakadást inkább megerősödve élte túl, az elnök gyenge választási szereplése előre vetítette a válságot. Egészségügyi állapotának rosszabbodásával párhuzamosan egyre kevesebbszer szerepelt, és amikor mégis, akkor gyengébb teljesítményt nyújtott. Már említett rögtönzési stílusa egyre kevésbé volt alkalmas hosszú távú, következetes munkát igénylő célok eléréséhez. A vezetőváltás szükségessége 1995 nyarán, az elnöknek a szokásos évi Turul-ünnepségen mutatott katasztrofális szereplése után elkerülhetetlenné vált. Ezután Fodó Sándor elnöki teendőit hosszabb kihagyással tudta csak ellátni, a tényleges irányítás „belső kíséret" kezébe csúszott át, elsősorban Milován Sándor alelnökhöz.

A rendkívüli közgyűlés gondolatát az elnökség elutasította azzal, hogy fölösleges megrázkódtatással járna. A döntést az 1996 tavaszi rendes közgyűlésre hagyták.

K.M.:"A vezetőváltás szükségessége 1995 nyarán, az elnöknek a szokásos évi Turul-ünnepségen mutatott szereplése után elkerülhetetlenné vált". (Kovács Miklós „Üzenet a kalapács alól" c. könyve.)

B.L.: Fodó Sándor, a Turul-ünnepség előtti napon, egy Tiszaújlakhoz közeli faluban volt éjszakára elszállásolva. A vendégfogadók, elszállásolók mindent megtettek, hogy másnap a Turul-ünnepségen (reggel kilenckor) Fodó Sándor a „megfelelő állapotban" jelenjen meg az ünneplő tömeg előtt. Akinek jó a memóriája, emlékezőtehetsége még bizonyosan visszaemlékszik a történtekre.

Az 1996. márciusi közgyűlésén két jelölt indult el az elnöki tisztségért: Vári Fábián László és Kovács Miklós. Miután Fodó Sándor nem jelöltette magát, tiszteletbeli elnökké választották.

A választásokat titkos szavazáson (2008-ban a titkos szavazást már nem merték bevállalni Kovácsék) Kovács Miklós nyerte meggyőző különbséggel. Alelnökké javaslatára Milován Sándort és Brenzovics Lászlót választották.

1996. március 1-én megalakult az önálló Tiszacsomai Községi Tanács, amely az összevont Gecsei Községi Tanácsból vált ki (Gecse, Bakta és Csoma eddig összevont tanács volt). A tanács elnökévé Pősze Attilát, titkárává Kovács Szvitlánát választották.

Az 1996-os év a Honfoglalás 1100-ik évfordulója volt, a világ magyarsága, így a Kárpátalja magyarsága is készült, hogy méltóképen ünnepelje a millecenteráriumot. A KMKSZ a Vereckei-hágón millecenteráriumi emlékművet akart állítani a Magyarok Világszövetsége támogatásával, de a nacionalisták nyomására az illetékes megyei hivatal meghátrált és a vereckei emlékmű építésének az engedélyezését elhalasztotta. Kétségessé vált, hogy az emlékmű augusztus 15-re, a kitűzött időpontra felépül.

1996.június 13-18.-a között került sor a Magyarok IV. Világkongresszusa és Tudóstalálkozójára, amelyen, mint küldött vettem részt. Én és Bálint András, mint a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének alelnökei, egy találkozót eszközöltünk ki Csóri Sándorral, a Magyarok Világszövetsége elnökével és Dobos László alelnökkel. Elmondtuk, hogy a fejlemények jelenlegi állása szerint úgy néz ki, hogy a vereckei emlékmű felépítésére nem fogunk engedélyt kapni, ezért, ha egy lehetőség van rá, támogassák a tiszacsomai honfoglaláskori temető területén egy emlékmű és emlékpark létrehozását. Megígérték, hogy támogatni fogják a kezdeményezésünket.

A tiszacsomai tanács, kezdeményezésemre megadta a kért földterületet és a megfelelő engedélyeket az emlékpark és az emlékmű létrehozására. Időközben a KMKSZ járási és a tiszacsomai alapszervezete pályázatot nyújtott be az Illyés Közalapítványhoz, hogy támogassák kezdeményezésünket. Augusztus közepén jutott tudomásunkra, hogy az alapítvány pozitív elbírálásban részesítette kérésünket. Az idő nagyon szorított bennünket, hiszen rekultiválni kellett az ásatások területét, óriási mennyiségű földtömeget kellett megmozgatni, fásítani és parkosítani. Szerencsénk volt, hogy Csirpák Viktória tiszacsomai lakos, szobrászművész vállalni tudta az emlékmű megtervezését és elkészítését, de csak hétvégeken tudott Tokajból hazautazni. Az emlékmű elkészítését az asztalosműhelyemben

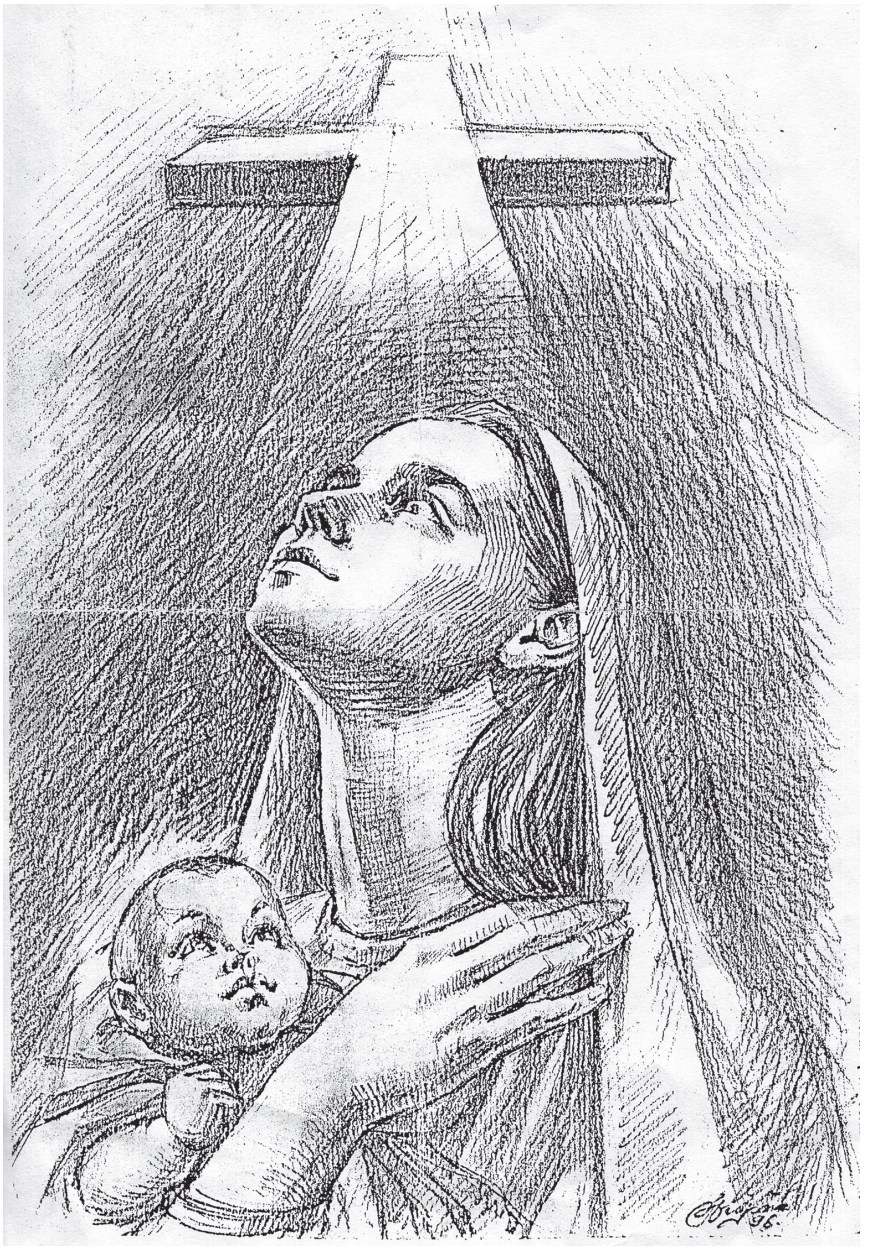

Csirpák Viktória grafikája, és üdvözlő sorai.

Isten áldását és szeretetét kérem kedves kis családotokra, egészséget, boldogságot, a munkában sok sikert és sokkal több elismerést kívánok az Új Esztendőben. Viki (1996.12.20) U.i.: Laci, remélem Te okosabb vagy mint én és túltetted magad a dolgon. Nekem nem sikerült. Nem vágyom haza. Nálad őszintébb és lelkesebb embert eddig nem ismertem. Mély tisztelettel gratulálok az 1996. évi összes munkádhoz és köszönöm, hogy a Te ötletedből az én álmom is megvalósulhatott.

végeztük, a facsemetéket a Munkácsi járási Kerepeci Erdőgazdaságból szereztük be, a faanyagot a verbőci erdőről hoztuk, amit Balogh Jenő, a verbőci erdőgazdaság erdésze, katonacimborám ajánlott fel. Az utolsó simításokat az ünnepség napján, - november 3-án – fejeztük be. Emlékszem, hogy délelőtt fél tízkor vittük ki az emlékparkba az emlékkövet és emléktáblát, melyen a következő felirat áll:

Honfoglaláskori magyar temető – Tiszacsoma
IX-X. század
Legyen áldott e föld, honszerző őseink
temetője, mely kenyeret, reményt
és hitet ád ma is.
Állíttatta a KMKSZ Beregszászi Járási és tiszacsomai alapszervezete.
1996-ban, a honfoglalás 1100. évében

Kárpátalján, 1896-ban a honfoglalás 1000. évfordulója tiszteletére három emlékművet állítottak:

1. A munkácsi várban millenniumi emlékoszlopot állítottak, az oszlop tetején kiterjesztett szárnyú turulmadár tartotta csőrében a legendás kardot. Az utókornak írt levél utolsó mondata így hangzik:"Te pedig emlékkő, állj az időknek végezetéig! Állj, amíg a haza áll." (Thaly Kálmán)
2. A vereckei szoros észak-keleti sziklás oldalán millenniumi feliratot vésték be. A sziklába vésett felirat: „Az ezer év emlékére". Középen az ország címere nemzeti színekben, balról „896" Árpád „1896" I. Ferenc József. A cím alatt félkörben „Isten, áldd meg a hazát"
3. Vereckén gránit emlékoszlopot, obeliszket állítottak, amelyen a következő feliratok voltak:"A honfoglalás emlékére Magyarország ezeréves fennállásának országos ünneplése alkalmából 1896. évben".

Mi, kárpátaljai magyarok, – Magyarország támogatásával – elszakítottságunkban, Trianon után enynyire voltunk képesek 1996-ban. De minket, kárpátaljai magyarokat és tiszacsomaiakat megelégedéssel töltött el, hogy a honfoglalás 1100. évfordulójára felépült a Tiszacsomai Honfoglalási Emlékpark és emlékmű, méltóképen emlékeztünk a magyarok legsikeresebb vállalkozására, Álmos és Árpád vezérre, akik elvezettek bennünket „az ígéret földjére",

a Kárpát-medencébe. Méltán mondhatjuk azt, hogy a tiszacsomai ünnepség sorozat a legjelentősebb eseménye az 1996-os honfoglalási millecentenáriumi megemlékezéseknek. Köszönet érte az Illyés Közalapítványnak, Dobos Lászlónak, a Magyarok Világszövetsége alelnökének és a Magyar Nemzeti Alapítványnak, hogy támogatták a rendezvényt. Mi, csomaiak büszkék vagyunk arra, hogy az emlékpark és környezete épül, szépül, hogy a hely nemcsak a kárpátaljaiak, hanem a magyar nemzet zarándokhelyévé vált.

Világlap, a Magyarok Világszövetsége lapja
1996. november I. évfolyam 8. szám.

Vári Fábián László: „Nincs hova hátrálnunk." c. írása

Az anyaországtól elszakított területek magyarsága fölött már nyolcadik évtizede pereg az idő. A kisebbségi sorsból fakadó gondok, a közösségek tűrőképességét is próbára téve, nemcsak a fejlődést gátolják, hanem távlataiban a megmaradást is megkérdőjelezik.

Az anyaországtól elszakított területek magyarsága fölött már nyolcadik évtizede pereg az idő. A kisebbségi sorsból fakadó gondok, a közösségek tűrőképességét is próbára téve, nemcsak a fejlődést gátolják, hanem távlataiban a megmaradást is megkérdőjelezik.
Megkönnyebbülten lélegezhettünk fel, amikor 1989-ben a rendszerváltásnak nevezett korforduló elérkezett. Elhittük, hogy normalizálódhatnak kapcsolataink a szomszédos népekkel, hogy ránk köszönt végre a megbékélés ideje.
Táplálták, erősítették ezt a hitet a sorra alakuló kulturális, érdekvédelmi társadalmi-politikai szervezeteink, melyek saját népük érdekvédelméből nem vállalhattak fel sem többet, sem kevesebbet annál, amennyit az adott ország törvényei lehetővé tesznek. Ennek ellenére kétszer csonkították meg és döntötték le Petőfi beregszászi szobrát, husángokkal támadtak a nemzeti ünnepet békésen méltató marosvásárhelyi polgárokra, betelepítések alattomos politikájával és nyelvtörvények szigorával akarnak körülöttünk egységesnek kikiáltott nemzetállamot létesíteni azok, akik talán még most sem érzik magukat igazán otthon a tőlünk elperelt földeken. Költő barátom szerint „lejárt az ezeréves bérlet, visszaigénylik Pannóniát" (S. Benedek András: Barbárok). A magyar kormány pedig az eddig megkötött alapszerződések szövege szerint lemond a század ördögi békeszerződései által elszakított területeiről, s ezzel a nemzet egyharmadáról!
Ennek ellenére a magyar kisebbségek nem adták fel az anyanyelv szabad használatáért, a nemzetiségi oktatás főiskolai szintre emeléséért folytatott küzdelmeiket, s a millecentenárium évében ünnepelni szeretnének, hiszen erre lehetőséget kínál a világon a maga nemében a leghaladóbbnak nyilvánított ukrán nemzetiségi törvény. Ezért a Kárpátaljai

Magyar Kulturális Szövetség a Magyarok Világszövetsége erkölcsi és anyagi támogatásával elhatározta, hogy Vereckén, a magyar nemzet kárpát-medencei történelmének kapujában, a lerombolt millenniumi emlékoszlop helyén Matl Péter munkácsi szobrászművész tervei alapján felépíti életfa-emlékművét. Az elhatározás oly nemes, a szimbólum jelentéstartalma oly egyetemes, hogy a legkritikusabb vizsgálódás sem találhat benne más nemzetekre sértő üzenetet.
A helyileg illetékes volóci önkormányzat a KMKSZ-nek tartós használatra bérbe adta az emlékmű részére kiválasztott 0,2 hektárnyi földterületet, majd az ukrán-magyar kormányközi vegyes bizottság tavaszi ülésén megtárgyalta és jóváhagyás végett az ukrán kormány elé utalta az ügyet. A KMKSZ eközben hozzáfogott az alapozási munkálatokhoz, s lassan elkészült az emlékmű első szintje is.
A Magyarok Világszövetsége millecentenáriumi rendezvényei között 1996. augusztus 15-re jelölték ki az avatás időpontját, s a világ magyarsága úgy készült erre az alkalomra, mint a világtalálkozó ópusztaszeri ünnepe után az ünnepségsorozat legrangosabb eseményére.
Ukrajna szélsőségesen nacionalista pártjai kezdetben csak nemtetszésüknek adtak hangot, majd a befolyásuk alá került területi és köztársasági sajtón keresztül futótűzszerűen gerjesztettek magyarellenes hangulatot, gyűlöletet a KMKSZ és a magyar kormánykörök ellen. Bár a kirohanásoknak érdemleges valóságalapja nincs, tanulságos lehet a rágalmak közül felidézni néhányat, mert a szinte nevetségesnek tűnő naivitásukon túl mérgezőek lehetnek az általuk megcélzott olvasói rétegekre. A cikkírók többsége szerint a Vereckén át bevonuló magyar hordák kivégezték a szláv Laborc fejedelmet, amire csak egyedül Anonymus kétes hitelű krónikájában találunk utalást, majd rabszolgaságba, ezer éven át tartó feudális elnyomásba döntötték az ukrán népet. Magát Kossuthot is galíciai parasztok kegyetlen leölésével vádolják, és bűnbánó bocsánatkérésre szólítják fel a magyar kormányt a Kárpát-Ukrajna ellen 1939-ben elkövetett „magyar agresszió és népirtás" miatt.
Az esztelen ellenállás láttán az ukrán kormány megbízott képviselői kompromisszumos javaslatokkal próbálták meg áthidalni az egyre növekvő feszültséget. Többek között felajánlották, hogy a millecentenáriumi megemlékezést Kárpátalján kössük egybe az ukrán függetlenség 5. évfordulójának méltatásával, majd Jevtuh nemzetiségi miniszter júniusban történt ungvári és beregszászi látogatása idején azt a javaslatot tette, hogy Verecke helyett a határ menti Tiszacsomán, a honfoglalás kori magyar temető közelében épüljön fel az emlékmű, s annak egyik ukrán nyelvű felirata emlékeztessen az ország függetlenné válásának 5. évfordulójára. A javaslatok egyike sem volt annyira komoly, hogy az alkudozó felek bármelyike is fontosnak tartotta volna valamelyik megoldás elfogadását. Utolsó ízben július 22-én, a megyei állami közigazgatási hi-

vatalban került napirendre a kérdés, melynek megvitatására meghívták az ukrán pártokat és társadalmi szervezeteket, valamint a kárpátaljai magyar kulturális-érdekvédelmi szervezetek vezetőit. Omeljan Matyij, a területi állami közigazgatás nemzetiségi és migrációs főosztályának vezetője ismertette a megjelentekkel Dmitro Tabacsnik, az ukrán elnöki adminisztráció vezetőjének levelét, melyben kéri, hogy az illetékes szervek vitassák meg a megye társadalmi és politikai szervezeteinek az emlékmű létesítésével kapcsolatos kéréseket és tájékoztassák őt a megfogalmazott véleményekről. Ezt követően az ukrán pártok és társadalmi szervezetek vezetői egyhangúlag elítélték a vereckei ünnepségnek a gondolatát is, felszólalásaikat durva magyarellenes kirohanásokkal tették nyomatékosabbá. E békésnek semmiképpen sem nevezhető megbeszélésen váratlan, de szerencsétlen fordulatot hozott Ivan Turjanicának, a Kárpátaljai Ruszinok Társasága elnökének beszéde, aki a ruszin-magyar együttélés jegyében nyíltan kiállt a kárpátaljai magyarság és Verecke ügye mellett, bátran hangoztatva, hogy az ukrán állam jogtalanul birtokolja Kárpátalját. Ezen felbőszülve az előbbi szónokok elhagyták a termet, így a magyar szervezetek képviselőinek véleményét, érvelését már nem sokan hallhatták. Utolsónak tűnő fenyegető figyelmeztetésként két országos politikai párt, az Ukrán Nacionalisták Kongresszusa és az Ukrán Köztársasági Párt kárpátaljai szervezeteinek terjedelmes memorandumot juttatott el a magyar szervezetek vezetőihez és a megyei állami közigazgatáshoz. E szerint a terrorizmus célpontja lenne a vereckei emlékmű, ha mégis elkészülne. Ami visszafordíthatatlanul megrontaná az ukrán-magyar kapcsolatokat, melyek annak ellenére, hogy egyes magyarországi körök a független ukrán állam ellen hangolják a térség magyar lakosságát, jelenleg kielégítőek. Az írás szerint a bomlasztó erők végső célja, hogy kiszakítsák Kárpátalját a független Ukrajnából, s ebben a Kárpáti Ruszinok Társasága hű szövetségese a magyar vezetőknek.

Ezek után teljesen tárgytalan kérni, keresni a megegyezés lehetőségeit. A legutóbbi kijevi parancs értelmében le kellett állítani az építkezést, s arra való hivatkozással, hogy a karhatalom képtelen lenne biztosítani az ünneplők testi épségét, az ökumenikus istentisztelet megtartását is megtiltották. A KMKSZ elnöksége hosszas, fájdalmas mérlegelés után úgy döntött, hogy augusztus 15-én nem viszi Vereckére vendégeit és tagságát, mert a marosvásárhelyi esetnek nem szabad megismétlődnie.

A döntést hozó testület részéről az egyértelmű meghátrálás a magyarság számára újabb vereség. Pedig tovább már nem hátrálhatunk, hisz mögöttünk a Tisza... Valóban így lenne?

Eszembe jut 1994 nyara, amikor bekövetkezett a parlamenti és helyhatósági választások által is előidézett, egymással értelmetlenül szembeállított kárpátaljai magyarság szervezeti

széttagolódása. Pontosabban egy álomképsor, ami ebből az időszakból való, s ma egyre gyakrabban foglalkoztat. A látomás a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség Rahóra összehívott választmányi ülésére visz. Fodó Sándor üdvözli a megjelenteket, majd köszöntésünkre felsorakozik a színpadra az ott élő szórvány-magyarság ifjúsági kultúrcsoportja. A gyerekek magyar népdalokat énekelnek, ám a hátteret hirtelen színpompás verhovinai népviseletbe öltözött hangos zenei kísérettel támogatott vidám táncosok töltik be. Egyre többen vannak, s már olyan erős a forgatag, hogy az előbbi szereplők leszorulnak a színpadról, a termet mennyezetig betölti a kárpát-ukrán népzene. A jelenlévők közül többen felállnak, zúgolódva adnak hangot nemtetszésüknek. Fodó rájuk szól: „Emberek, őrizzük meg a méltóságunkat!" Ekkor felpattannak a terembe vezető ajtók, s azokon át a háborús időkre emlékeztető viseletben fegyverrel hadonászó, hangoskodó, erősen ittas kinézetű orosz katonaság özönlik közénk. Az előtérben hatalmas kibontott zászló lobog, a katonák a győzelem jelszavait ordítják, ropognak a levegőbe emelt csövű fegyverek, és dobhártyát szaggató hangerővel megszólal a szovjet himnusz. Egyre több katona zsúfolódik a terembe s már csak úgy férhetnek el, hogy a nagyválasztmány az ajtók felé húzódva menekül a helyszínről. Futunk már valamennyien Rahó utcáin, majd változik a kép, s a láthatáron hirtelen feltűnnek Budapest tornyai. Az Erzsébet hídon már együtt van a ziháló csapat, egymás mellett fut Sándor és Dupka, Szőllősi Tibor és Tóth Mihály. A Hősök teréhez közeledve Sándor lassít, vele együtt a mellette haladók. Megáll, megfordul, bevárja a többieket. Úgy tűnik, megérkeztünk.

A kenyérnek karéján

1996. július 22-én a Vasvári Színi Egylet Kárpátaljára indult, hogy magyarlakta területeken turnézzon. Az utazás a Magyarok Világszövetsége Vas megyei szervezetének közvetítésével jött létre. Meghívónk a Beregvidéki Magyar Kulturális Szövetség volt. Az induláskor Vasvár jegyzője búcsúztatott bennünket és átadott nekünk egy koszorút, hogy a Vereckei-hágón helyezzük el.

Beregszászon szálltunk meg. A városban sofőrünk ügyesen kerülgette az utcán fedél nélkül tátongó aknákat és gödröket. A kollégiumi szállás bűzös volt és mocskos; víz nélküli WC, mosdó rossz csapokkal, madzagon lógó villanykörte rémisztett minket. Javult a helyzet, miután megismerkedtünk a gondnokkal: bizonyos ellenszolgáltatásokért, némi ajándékért cserébe még meleg vizet is tudtak csinálni...

Csetfalván és Tiszacsomán négy vásári komédiát adtunk elő. Nagyberegen, Bótrágyon, Beregszászon, Tiszakeresztúron, Munkácson és Ungváron Csokonai: Karnyóné című zenés vígjátékával szórakoztattuk a közönséget.

Utunk során azt tapasztaltuk, hogy minél kevesebb pénz jut a megélhetésre, annál inkább isznak az emberek, s hogy sokan visszasírják a múlt rendszer minimális létbiztonságát, akár újabb diktatúra árán is. Sok helyütt nincs meg a napi betevő falat, mégis óriási templomot építenek... A valaha jobb napokat látott középosztály tagjai is mind többen kényszerülnek arra, hogy napi betevőjüket koldulással keressék.
Beregszász Kárpátalja „magyar szívdobbanása". Kossuth, Petőfi, Illyés, Bethlen Gábor szobrai és vagy negyven emléktábla segíti a helyi egészséges lokálpatriotizmus kialakulását. A városnak színháza is van. Vajon mit tud az anyaország népe a határon túli magyarságról? Az egyik faluban a szervező azt mondta: „Magyarország karéját levágták a háborúk után. Ha a kenyérnek levágják a héját, elszárad. Ez történik Magyarországgal is, ha csak a mai országhatárokban, s nem nemzetben gondolkodnak a vezetők és a vezetettek."
A Vereckei-hágón láttuk az emlékművet, amely lehet, hogy soha nem épül fel. Nemzetiszín szalaggal átkötött, kissé már megviselt babérkoszorúnkat elhelyeztük a „csonka ország csonka emlékművénél".
A hágótól pár száz méterrel lejjebb, Lenin sugárzó képe alatt ukrán nacionalisták építenek valamit... Dolga mindenkinek van, aki tenni szeretne azért, hogy a kenyér ki ne száradjon. A miénk az, hogy színdarabjainkkal eljussunk határon túli magyarlakta területekre is.

Gergye Rezső

1996-ban az anyaországi viszony-viszonyulás a határon túli, elszakított magyarsághoz még ilyen volt (vajon mit tud az anyaország népe a határon túli magyarságról?) De mi nem adtuk fel, bíztunk és reménykedtünk. Felépült a Vereckei emlékmű, felépült a tiszacsomai „óriás" görög katolikus templom, amely apostoli királyunk, Szent István tiszteletére is fel lett szentelve. Magyarországnak lett olyan kormánya és parlamentje, amely nem csak a jelenlegi országhatárokban, hanem nemzetben gondolkodik és cselekszik. Remény van arra, hogy az Isten segítségével, ha a háborúk levágták a kenyér héját, a kenyér nem fog elszáradni.

Tiszacsoma, 2020. december

Bakancsos László

Az 1997-es év, az elmúlt három év elemzésével, a kiválásokról, szakadásokról és az esedékes 1998-as parlamenti választásokon való összefogás lehetőségeiről szóltak. A KMKSZ VIII. közgyűlésén is ezek a kérdések voltak a terítéken. Kovács Miklós elnöki beszámolójának is az egyik fő témája az 1998-as összefogás lehetőségének az aktualitása volt: "Annyi gond nehezedik a kárpátaljai magyarságra, hogy mindenkinek jut a munkából.

Csak el kell belőle vállalni egy részt és csinálni" - mondotta, hozzátéve, hogy amennyiben ez megtörténik, könnyű lesz megtalálni az együttműködés formáit és módjait. „Mi dolgozunk, és bárki mellénk állhat, hogy segítse ezt a munkát. Ennél több elvi alapra nincs szükség az együttműködéshez."
Végezetül az elnök hangsúlyozta a közelgő választások fontosságát, mint az egyetlen hiteles módszert arra, hogy egy szervezet erejét, befolyását lemérje, hogy céljai, törekvései mögé erőt vonultasson fel. A KMKSZ szerepelhetett volna jobban is az előző választások alkalmával, de még az elértek is elegendőnek bizonyultak ahhoz, hogy a szövetség eredményeket mutasson fel. „Elmondhatjuk - összegezte az elmúlt időszak eredményeit Kovács Miklós -, hogy a KMKSZ-re leadott szavazatokból az egész magyarság profitált! 1998-ban ismét az a feladat áll majd a KMKSZ előtt, hogy megerősítse legitimitását, még nagyobb súlyt biztosítson a kárpátaljai magyarság követeléseinek a jövőre nézve".
Bakancsos László, elemezve a helyi magyarság helyzetét, keserűen tette fel a kérdést: „Milyen sorsra számíthat a kárpátaljai magyarság, ha értelmisége elhagyja, 90%-a munkanélküli?" Az egységes nemzet eszméjéből és a jelenlegi kárpátaljai helyzetből pedig logikusan következik a szónok szerint, hogy az anyaországnak az eddigieknél nagyobb mértékben kell támogatni a határon túli kisebbségeket. Az elnöki beszámolónak azokra a mondataira reagálva, amelyekkel Kovács Miklós megköszönte a magyar diplomácia erőfeszítéseit a beregszászi magyar főiskola bejegyzésének ügyében, Bakancsos úgy vélekedett, elsősorban a KMKSZ tagságának jár köszönet az ügy kapcsán szervezett akcióban összegyűjtött 22 000 aláírásért.
Végezetül a felszólaló megállapította, hogy az elmúlt esztendőben a vonatkozó választmányi és elnökségi határozatok ellenére nem javult az alapszervezetekkel való kapcsolattartás terén, ami az elsősorban a közelgő választások miatt lenne fontos, hiszen a szövetség erejét köztudottan a tagság jelenti.
Vitába szállva az előtte szólóval (B.L.), Kovács Emil (Gát), úgy vélte, irreális elképzelés az eddigieknél nagyobb anyagi áldozatra várni az anyaországtól. A megoldást egyedül a helyi gazdaság fellendülése jelentheti. Ennek megfelelően a gazdaság élénkítése kitüntetett figyelmet érdemlő feladata kell, hogy legyen a kárpátaljai magyarság érdekvédelmi szervezetének.

(Kárpátaljai Szemle 1997. május)

A BMKSZ elnököt választott

Nem kívánja megújítani lejárt elnöki mandátumát, erősítette meg a Beregvidéki Magyar Kulturális Szövetség közgyűlésén tartott beszámolója végén Dalmay Árpád, aki még júliusban mondott le a tisztéről. Munkája ezen túl Nyíregyházához köti,

mivel, ha az ember túl van egy bizonyos életkoron, gondolnia kell nyugdíjas éveire, mondotta, majd bejelentette, a BMKSZ-t támogató szervezetet kíván létrehozni új lakhelyén. Beszéde végén a szónok a magyar egység megteremtésére buzdított.
A beszámolót követően a közgyűlés vendégei kaptak szót, mivel a küldöttek részéről sem hozzászóló nem jelentkezett, sem kérdés nem hangzott el. A figyelemre méltó köszöntők közé tartozott Tóth Mihály parlamenti képviselő, aki hangsúlyozta, a BMKSZ volt az a szervezet, melyre az előző kampány során támaszkodott, és abbéli reményének adott hangot, hogy az, az elkövetkező választásokra is megőrzi ütőképességét. Végezetül kijelentette, véleménye szerint a szövetség rendelkezik azzal az erőtartalékkal, amely biztosítja a megfelelő vezetőváltást.
Kovács Miklós, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség elnöke a magyar egység kérdéséről szólt. Mint mondta, napjainkban az a helyzet diktálta legfontosabb téma. Az új oktatási koncepció elfogadás előtt álló tervezetének és a magyarság számára hátrányos választási körzet kialakításának lehetősége kapcsán úgy vélte, a helyzet súlyos, mivel a hatalom nem egyszerűen a magyarok törvényes jogait vonja kétségbe, hanem a jelek szerint elvárná, hogy ezeket a jogfosztó, jogkorlátozó intézkedéseket a kisebbség önként fogadja el. A magyarságra nyomás nehezedik, melynek a szétaprózott szervezetek nem tudnak ellenállni, - ezért fontos az egység. A közös fellépés eredménye az lehet - mondta befejezésül Kovács Miklós -, hogy a jövőben senki ne feltételezhesse a kárpátaljai magyarságról, hogy az önként lemond jogairól.
Egyhangú szavazással választották a BMKSZ elnökévé Pirigyi Bélát. Az ügyvezető alelnöki teendőket a következő három évben Zubánics László látja el, továbbá két alelnök - Zsidik György és Olasz Miklós - is segíti majd az elnök munkáját.

KMSZF: elnök kerestetik
Közvetlenül a BMKSZ ülését követően ült össze a zeneiskola koncerttermében a Dalmay Árpád távozásával ugyancsak elárvult Kárpátaljai Magyar Szervezetek Fóruma. A tisztújítás kérdésének felkészületlensége miatt a Fórum vezetői ekkor abban állapodtak meg, hogy két héttel később, november 29-én, Munkácson kerül sor az új tisztségviselők megválasztására. Mint elhangzott, a KMSZF-nak, illetve tagszervezeteiknek kompromisszumos megoldásra kell törekedni a KMKSZ-szel. Ugyanakkor az is bizonyossá vált ezen a megbeszélésen, hogy Tóth Mihály parlamenti képviselő, indulni készül az 1998-as parlamenti választásokon. A tanácskozás egyik-másik résztvevőjére meglepetésként hatott a bejelentés.

A KMKSZ nem tudja mire vélni...
A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség elnökségi ülésének napirendjén is szerepelt a választási szövetség kérdése.

> Meghallgatva Milován Sándor alelnök és Fodó Sándor tiszteletbeli elnök beszámolóját, a testületben élénk vita bontakozott ki arról, hogyan értelmezze a szövetség az elmúlt hetek történéseit. Az elnökség tagjainak egy része sérelmezte, hogy bár kivétel nélkül minden szervezet képviselője hangsúlyozza az egység fontosságát, mindezidáig egyetlen hivatalos felkérés sem érkezett a KMKSZ címére. Tovább súlyosbítja a helyzetet, hangzott el, hogy Tóth Mihály a KMKSZ-szel való előzetes egyeztetés nélkül jelentette be indulási szándékát a közelgő parlamenti választásokon. Az elnökség fontosnak tartotta rögzíteni határozatai között, hogy a képviselőnek ez a lépése veszélybe sodorja a kárpátaljai magyarság kialakulófélben lévő politikai egységét, amely mellett a KMKSZ továbbra is síkra száll.

A KMKSZ 1998. január 18-án tartotta meg választmányi ülését Nagyberegen, az egyik és legfontosabb napirendi pont, jelöltek állítása a parlamenti és helyhatósági választásokra. Élénk és feszült vita alakult ki a parlamenti választásokkal kapcsolatban, hogy ki legyen a jelölt, egyáltalán, induljanak-e a parlamenti választásokon. B.K.M. és H.J. arról győzködték a választmányt, hogy a KMKSZ még nem heverte ki az 1994-es parlamenti választások traumáját, előbb meg kell erősödni és majd a következő parlamenti választásokon indítsanak jelöltet, mert egy újabb vereség, kudarc végzetes lehet a KMKSZ-re nézve. Én is szót kértem és azt mondtam, „gyáva népnek nincs hazája", a kishitűség nem jó útmutató. Ha indítunk jelöltet, akkor a lehetséges kudarc, vereség három hónap múlva fog bekövetkezni, ha nem indítunk, akkor már ma vereséget szenvedtünk és erre várnak ellenfeleink. Végül a választmány meggyőző többséggel Kovács Miklós jelölését támogatta az 1998. március 29-i parlamenti választásokon.

A választási kampány nem volt olyan durva és feszült az ellenfél részéről, mint az 1994-es, de voltak különleges módszerek. Ezek már nem voltak számára annyira hatásosak, mint az előző parlamenti választáson. Én a beregszászi járás egyik legnagyobb és legkritikusabb községében voltam bevetve, mint megfigyelő. A szavazás napján hajnali öt órától már a helyszínen voltam, és este kilenc óra után mentem ki a friss levegőre. A szavazás kezdetétől folyamatosan érkeztek a szavazó polgárok. De még előtte megkértem a bizottságot és elnökét, hogy tartsák be a választási törvény szabályait, a konfliktusok elkerülése végett. Délután két óra táján, bizonyos személyek körbe álltak és „finoman" közölték velem, hogy fogjam vissza magam, és ne kekeckedjek, mert ebben a faluban a választások napján bizonyos szabályok vannak… Ezek után megérkeztek a katonák, a parancsnokuk bement a szavazó fülkébe és hallhatóan mondta a szavazó katonáknak, hogy kire szavazzanak. Szóltam a szavazóbizottság elnökének, ha azonnal nem állítja le a cselekményt, törvénysértést, kihívom a területi választási bizottság tagjait és leállíttatom a szavazást. Az elnök asszony „becsületére" szolgált, hogy a parancsnokot azonnal kitoloncolta a fülkéből. A rám nehezedő nyomás tovább folytatódott…

KOVÁCS MIKLÓS

Parlamenti képviselőjelölt a 72. számú Beregszász központú választókerületben

1967-ben született Szürtében földműves családban. Az ungvári magyar iskolában érettségizett. 1985-ben felvételt nyert az Ungvári Állami Egyetem történelem szakára, amelyet 1991-ben fejezett be. Sorkatonai szolgálatát Leningrádban töltötte le. Tanulmányokat folytatott Budapesten, az Eötvös Loránd Tudományegyetem politológia tanszékén, a „Századvég" politikai iskolában, valamint az Amerikai Egyesült Államokban a „The Leadership Institute"-ban. Doktori disszertációját a politikatudományokból készíti.

A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség alapító tagja. Két alkalommal választották az Ungvári Járási Tanács képviselőjévé. 1996-tól a KMKSZ elnöke. A Kárpátaljai Magyar Tanárképző Főiskola tanára.

MUNKÁCS VÁROS

Popovics Béla

A KMKSZ képviselőjelöltje a területi tanácsba

1960. május 25-én született Munkácson. A munkácsi magyar iskola elvégzése után az ungvári zenei szakiskolában tanult, 1980-ban zenetanári oklevelet szerzett. Ezután az Ungvári Állami Egyetem magyar filológiai szakán folytatta tanulmányait, amit 1985-ben fejezett be. Jelenleg a Munkácsi 3. sz. II. Rákóczi Ferenc Középiskola világirodalom tanára, az ELTE doktori iskolájának hallgatója. A Rákóczi Ferenc Irodalmi Kör alapítótagja. A Kárpátaljai Magyar Cserkészszövetség elnöke.

A szavazásra megérkezett a KMKSZ helyi alapszervezetének elnöke, akit megkértem, hogy telefonáljon vagy utazzon be a stábra, Beregszászba és adjon át egy üzenetet Kovács Miklósnak, hogy a szavazás vége előtt 15 perccel jelenjen meg a falu szavazóhelységében. Tudtam, ha a szavazatok összeszámolásakor körbe állják az asztalt, akkor már nem tudok mindenkire odafigyelni és betartatni a szabályokat. Kovács Miklós a kérésemnek megfelelően megérkezett, a szavazóhelységben megállt a levegő.

A szavazatok összeszámolásakor Kovács Miklós kb. 120 szavazattal kapott kevesebbet, mint Tóth Mihály. Kovács a következőt mondta nekem: „Bakancsos, megnyertük a választásokat". Megkérdeztem, miből gondolja. Ő így válaszolt: „Ebben a faluban 1994-ben Fodó Sándor több mint 600 szavazattal kapott kevesebbet, mint Tóth Mihály". Igaza lett, Kovács Miklós 35 170 szavazattal megnyerte a választásokat a 72.sz. egymandátumos választókerületben. Tóth Mihály 21 737 szavazattal a második helyen végzett.

Mi volt a KMKSZ és Kovács Miklós sikerének az összetevői?

1. Nehézségek árán, de megmaradt a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezete.
2. A választási bizottságokba minden községben állítottunk embereket.
3. A szavazóhelyiségekben minden községben voltak megfigyelőink.
4. A bizottsági tagok és megfigyelők megfelelő kiképzésben részesültek.
5. A kampány megfelelően el volt végezve.

Mi volt Tóth Mihály vereségének az oka?

1. Az emberek csalódtak a KMKSZ-ből 1994-ben kivált szervezetekben és vezetőikben.
2. A kiválásokat kezdeményezők közül 1998-ig sokan áttelepedtek Magyarországra.

3. Jelentősen megcsappant Tóth Mihály támogatóinak köre.
4. A tiszta lappal induló új szervezkedésekre eleinte a lelkesedés és önzetlenség volt jellemző, ám az eltelt néhány év tapasztalatai alapján talán nem túl kockázatos kijelenteni: sorra elkövették ugyanazokat a hibákat, mint „idősebb testvérük", érdekeik beszűkültek (B.D.K.)

1998-ban Ukrajnában, Kárpátalján a 72. sz. választókerületben a KMKSZ, Magyarországon a Fidesz nyerte meg a parlamenti választásokat úgy, hogy a második fordulóban a Független Kisgazdapárt jelöltjei visszaléptek a Fidesz javára. Ez évben, Visken került sor a KMKSZ őszi választmányi ülésére, amelyen három javaslattal álltam elő.

1. Mivel csak Ungváron van konzulátusa Magyarországnak, ezért javasoltam, hogy a magyar állam Beregszászban is nyisson konzulátust, s így Kárpátalja magyarságának földrajzi és kulturális központjába kerülne az, így a Felső- Tisza vidéknek, a Huszti és Szőlősi járásnak is közelebb lenne.
2. Az OTP Bank Beregszászban nyisson kirendeltséget.
3. A magyar kormány és parlament fogadjon el egy törvényt a határon túli magyarsággal kapcsolatban, amelyben rögzítik, hogy Magyarország évi költségvetéséből milyen összeggel támogatják a határon túli magyarság oktatását, kultúráját, sportéletét és egészségügyi ellátását stb. Ennek a javaslatnak köszönhetően született meg az úgynevezett STÁTUS-törvény.

A KMKSZ akkori elnöke és két alelnöke kategorikusan ellenezték a javaslataimat, mondván, Magyarország nincs abban a helyzetben, hogy teljesítse, másrészből a Fidesz úgy vélné, hogy a KMKSZ részéről ez egy támadás, provokáció lenne. Én erre azt válaszoltam, hogy ha a Fidesz a KMKSZ testvérpártja, akkor kötelessége figyelembe venni a javaslatainkat. Láttam azt, hogy a triumvirátus a javaslataimat minden áron le akarja seperni, de kértem, hogy tegyék szavazásra, mert ha nem, akkor a beregszászi járási választmányi tagok elhagyják a termet. Végül a szavazás megtörtént, nagyon szoros eredmény született, ha jól emlékszem, talán három szavazattöbbséggel, de mégis a KMKSZ nagyválasztmánya megszavazta javaslataimat. Ennek köszönhetően a választmány kötelezte az elnökséget, hogy hivatalos levélben forduljanak a magyar kormányhoz és parlamenthez. Évekkel később mind a három javaslatom megvalósult.

1998. november 10-e és 20-a között az évszázad árhulláma söpört végig a Tiszán. Az árhullám tetőzése november 12-re érte el Halábort és Badalót. Megdöbbentő, hogy mennyire nem voltak felkészülve az estleges beavatkozásra a járási hivatalos szervek. Mikor Nagy Endre badalói polgármester csütörtök este a Beregszászi Vízügyi Hivatalhoz fordult segítségért, akkor csak széttárt karokkal fogadták az illetékesek, mert állításuk szerint mindössze 5 liter üzemanyaggal rendelkeztek. Szerencsére helyből és a környező falvakból (Tiszacsomáról, Mezőgecséből, Macsoláról, Nagybaktáról) idejében érkezett a segítség. A védekezésben én is részt vettem 48 órán keresztül. A legkri-

tikusabb helyzet 12-ről 13-ra virradó éjjel volt. 12-én, csütörtökön történt egy elgondolkodtató és egyben megdöbbentő esemény is. Furcsa volt, hogy a magyarországi oldalon semmilyen védekezési munkálatok nem folytak. A badalói töltés kb. 30 cm-rel magasabb volt, mint a magyarországi, láttuk, hogy a magyar oldalon a víz már átcsap a töltésen, ezért át akartunk menni, hogy zsákokat rakjunk a töltésre. De a szúrósdrótnál álló gépfegyveres kiskatona nem engedélyezte, hogy átlépjük az ukrán-magyar határt. A badalói polgármester kénytelen volt olyan utasítást adni az embereknek, hogy szedjék fel a szögesdrótot, így tulajdonképpen „az erőszakkal elkövetett határsértés" mentette meg a falu népét az árvíztől. De az éjszaka folyamán még történt egy, s más dolog. A határátlépés után a védekezés Magyarországon folytatódott. Homok nem volt, a zsákokat vizes, átázott földdel pakoltuk meg és helyeztük el a töltés tetejére. A töltés annyira átázott, hogy szinte mozgott és libegett alattunk, mintha földrengés lett volna. Abban a stresszes állapotban fel sem fogtuk, hogy életveszélyben voltunk. Tőlünk 5 méterre ott állt az ukrán-magyar határ és a két méteres szúrósdrótkerítés, és ha a gát átszakad, a szögesdrót felfogott volna és nem lett volna menekülés. Ezt nagyon jól illusztrálja az a fotó, amely a Kárpáti Igaz Szó 1998. november 10-i számában jelent meg a „Badalót a határsértés mentette meg" c. írásban.

Badalót a »határsértés« mentette meg

A tiszai árhullám tetőzése péntekre érte el a töltések mentén fekvő Halábort és Badalót, ahol bizony csak a helyiek lélekjelenlétének és nem utolsósorban a Tóth Béla és Nagy Endre polgármesterek által irányított és idejében megkezdett védekezési munkálatoknak köszönhető, hogy nem következett be a tragédia.

A rohamos áradást észlelve, Badalón már csütörtökön, a délutáni órákban összeült a helyi képviselőkből összeállt válságstáb, amely ki is osztotta a személyekre kiszabott feladatokat. Megdöbbentő viszont, hogy mennyire nem voltak felkészülve az esetleges beavatkozásra a járási hivatalos szervek. Amikor Nagy Endre badalói polgármester csütörtökön este a Beregszászi Vízügyi Hivatalhoz fordult segítségért, akkor csak széttárt karokkal fogadták az illetékesek, mivelhogy állítsuk szerint mindössze 5 liter gázolaj (!) üzemanyaggal rendelkeznek.

Szerencsére helyből és a környező falvakból (Tiszacsomáról, Mezőgecséről, Macsoláról, Nagybaktáról) idejében érkezett a segítség. A csütörtökről péntekre virradó éjszaka álmatlan volt a helyiek számára. A víz centiméterről centiméterre emelkedett a töltéseken és félő volt, hogy a sok helyütt szinte teljesen átázott gátak nem bírják megtartani az irdatlan mennyiségű víztömeget. Az emberek százával érkeztek a töltésekre, ásóval, lapáttal, zsákokkal felszerelve. Sok helyütt a kertekből szedték meg földdel a zsákokat és próbálták eltorlaszolni a gátakon keletkező réseket. A polgármester közbenjárásának köszönhetően a nagybaktai kísérleti állomásról is érkeztek gépek, a beregszászi Quadro cég pedig zsákokkal és üzemanyaggal segített. Az egész éjjel és szombat reggelig tartó megfeszített munkának köszönhetően csak az átázott töltéseken történő kisebb átszivárgások okoztak gondot a munkálatok folyamatában. Közel 50 ezer homokzsák került a töltésekre.

Történt viszont egy elgondolkodtató és egyben megdöbbentő esemény is.

Badalói gátvédők

Amikor a legkritikusabb szakaszon, a Badaló határánál, de már magyar területen lévő töltésre át akartak menni a helyi emberek, akkor az ott szolgálatot teljesítő határőr egyszerűen nem volt hajlandó átengedni őket. A polgármester kénytelen volt olyan utasítást adni az embereknek, hogy szedjék fel a szögesdrótot, így tulajdonképpen az erőszakkal elkövetett »határsértés« mentette meg a falu népét az árvíztől.

Tragédiára tehát szerencsére nem került sor, de ez jórészt csak az emberek és a helyi vezetők következetes fellépésének tudható be.

a milícia, a távközlési és a villamos hálózat munkatársai, a közlekedési dolgozók. Mindenütt a tanácselnökök, a képviselők irányították a munkát. Egész éjszaka dolgozott a törzskar. Fáradozásuk eredményes volt, sikerült túlélni az eseményeket emberáldozat nélkül. Ez nem utolsósorban annak is köszönhető, hogy a helyszínre érkeztek az illetékes minisztérium különleges osztagai, melyek a Lviv megyei Drohobicsban állomásoznak. Embereik és gépeik óriási segítséget nyújtottak a szilcei és zaricsai lakosoknak.

A legnagyobb károkat az árvíz Liszicsevón, Kusnicán, Szilcén, Lukovón és Kamjanszkéban okozta. A sodrás ereje lerombolta a lukovei hidat, nagyon megrongálta az Imszticsevóra vezető utat. Szilcén hat, Zaricsán egy épület omlott össze. Sok kárt okozott a Szinyavka Ilnicán.

Csütörtökön estefelé roppant veszélyes helyzet alakult ki Kamjanszkén, ahol valóságos tenger képződött: 27 lakóházat öntött el a víz, melyeknek a fele vályogból épült. Másnap hajnalra a víz apadni kezdett, viszont így is nagy pusztítást végzett az ár: négy lakóház összeomlott.

Árvízi tudósításainkat készítették:
Baksa Lujza, Balogh Csaba, Barát Mihály, Béres Barna, Erdélyi Gábor, Fazekas Elemér, Horváth Sándor, Illényi Éva, Jakab Lajos, Kmetty Attila, Kovács Elemér, Kökényesi Zsuzsa, Kőszeghy Elemér, Lajos Mihály, Magyar Tímea, Vaskeba Ivan.

A felvételeket Bohdan Barbil, Tóth László, Heorhij Udovicsenko és lapunk munkatársai készítették.

E lapszámunk honoráriumát az árvízkárosultak megsegítésére ajánljuk fel.

A védekezés nagyon kimerítő és fárasztó volt, a gáton létrejövő buzgárok és szivárgások miatt térdig érő vízben kellett dolgoznunk. Este kilenc óra magasságában vittem a zsákot fel a töltésre, ebben a pillanatban megindult a föld és kb. 25-30 méteres sávon a töltés lecsúszott és egy másfél méteres árok keletkezett. A védekezők jelentős része elkezdett Badaló felé futni, mert látták, most már nagyon nagy a veszély. Mellettem egy mezőgecsei fiatalember, Jancsi András állt és megrökönyödve álltunk, hogy mitévők legyünk? Ezidáig a magyar oldalon senki nem védekezett, egy lélek nem volt jelen a töltésen. Pár perc múlva nagy zúgást hallottunk Tarpa felől és feltűnt két kétéltű katonai jármű, megrakodva homokzsákokkal és emberekkel. Kiabáltunk a még ott maradt embereknek, hogy jöjjenek kipakolni a homokzsákokat, amelyeket a töltésen keletkezett árokba beledobáltunk és szerencsénk volt, mert a vízfolyás elállt. A járművel magyarországi vízügyi szakemberek is érkeztek, akiktől megtudtuk, hogy a két katonai jármű több, mint ezer homokzsákot hozott, amit elnyelt a töltésen keletkezett árok. Később a magyarországiak folyamatosan szállították a homokzsákokat, és talán ez a segítség mentette meg Badalót és környékét a gátszakadástól. A magyarországi vízügyi szakemberek azt tanácsolták, hogy a töltést beterítő zsákokat rakjuk át, ami azt jelentette, hogy bordás védekezést kell alkalmazni, ami hatékonyabban ellensúlyozza a víz nyomását. A bordás védekezés lényege, hogy a homokzsákokat egy méter szélességben, egy méter magasan a töltés függőleges hosszában kell lerakni. A bordák közötti távolság ne legyen több mint két méter. A védekezés tovább folytatódott. November 13-án, éjjel 2 óra táján azt érzékeltük, hogy a Tisza vize apadni kezd. Nem tudtuk mire vélni, aztán kaptuk a híreket, hogy Csetfalva és Vári között átszakadt a gát és elöntötte Vári Palaj nevű részét, Csetfalvát és Sárosoroszit.

Ez volt Vári Borzsa-menti házsora.

Árvízjelentés

* A Tiszán lezúduló árvíz hatalmas károkat okozott a Felső-Tiszán is. Lapunk tudósítója Beregszászon találkozott Szőllősy Tiborral, a Técsői Magyar Kulturális Szövetség elnökével, aki a técsői járásba szánt segélyszállítmányok elszállítása érdekében tartózkodott Beregszászon. Mint elmondta, tehergépkocsijuk az ilosvai járáson keresztül érkezett Beregszászra. Técsőn az árvíz viszonylag enyhébb károkat okozott: csupán a belvíz okoz gondot, amelyet a Tisza a csatornákon keresztül visszanyomott a városba. A legnagyobb katasztrófa a Tarac völgyében történt. A Dombóra, Oroszmokrára vezető út mentén (itt, a folyó völgyében halad a kisvasút is) földcsuszamlás történt, így egy 16 kilométeres szakaszon járhatatlan a hegyvidék.

* November 10-én Budapesten ülésezett a Kárpátaljai Szövetség rendkívüli közgyűlése. Az ülésen kb. 300 ezer forintnyi adomány gyűlt össze, amelyet a már korábban gyűjtött ruhaneművel és élelmiszerekkel együtt a napokban eljuttatnak Kárpátaljára.

* A Beregszászi járás községeiben és Beregszász városában megkezdődött az élelmiszerek és a ruhanemű gyűjtése az árvízkárosultak részére. Az akcióban élen járnak a különböző felekezetek lelkipásztorai.

Beregi Hírlap. 1998. november 12. -bán-

ÍRLAP * 3. oldal

A Tisza Csetfalvánál.

Ez a ház dőlt össze először Váriban.

A védekezésnek volt egy jelképes üzenete is, hogy ha időlegesen is, de újra egyesült a magyarság és a „csonka Bereg". Újra összetartoztunk és segítettünk egymáson. A magyar kormány és parlament sürgősséggel elfogadott egy 100 millió forintos gyorssegélyt Kárpátalja megsegítésére. A magyarországi segélyszállítmányok hosszú sora állt a beregsurányi és asztélyi határátkelőkön.

A rendkívüli helyzetekkel foglalkozó megyei főosztály jelentése szerint Kárpátalján november 11-én a következő adatok jellemezték az árvízhelyzetet: a Tisza vízszintje 1 239 cm volt. A felmérések szerint a Técsői járásban 62 településen 9 640 lakóházat öntött el a víz, 79 romba dőlt. A Nagyszőlősi járásban 14 települést ért el az ár, aminek következtében 3 660 épületbe tört be a víz, 306 összedőlt. A Beregszászi járásban az összedőlt házak száma 729. A Rahói járás 21 településének 1 268 épülete rongálódott meg, 26 teljesen megsemmisült. Összesen 236 településen okozott károkat az ár, 39 592 épület víz alatt állt, 1 008 összedőlt. Az elárasztott településekről 14 603 főt telepítettek ki.

Dicséretes, hogy a sok külföldi adomány és segítség mellett Ukrajna kormánya a megsérült épületeket kijavíttatta és az összedőlteket pedig újjáépíttette. A Beregszászi járás falvaiban az a mondás járta, hogy „ez nem árvíz, hanem aranyvíz volt". Én erre azt szoktam mondani, hogy „minden jó, ha a vége jó".

Az 1999-es év a KMKSZ-ben a tisztújítás éve volt az alapszervezetekben, a középszervezetekben és megyei szinten is. A Beregszászi járásban február 21-ig a beregszászi városi alapszervezetben és a járás falvaiban működő 19 alapszervezetben megtörténtek a beszámoló és tisztújító közgyűlések. A KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének tisztújító közgyűlésére ez év február 21-én került sor a járási tanács nagytermében. A Szövetség ebben az évben méltatta megalakulásának 10. évfordulóját, ugyanis a Szövetség Fodó Sándor születésnapján, február 26-án jött létre.

Vári Fábián László elnök a vendégek köszöntése után ismertette a tisztújító közgyűlés napirendjét. A közgyűlésen a delegált 180 küldöttből 141 jelent meg, a 2/3-os jelenléttel a közgyűlés határozatképes volt. Az elnöki beszámoló fontosnak tartotta, hogy az 1994-es szakadások és kiválások után megmaradt a járási szervezet és beszámolt az elvégzett munkáról, rendezvényekről és ismertette az 1999-es évre tervezett programokat. Az ellenőrző és etikai bizottság beszámolója után sor került a vitára, amelyen felszólaltak: Balla Attila (Kaszony), Holovács József (Déda), Bakancsos László (Csoma), Horkay Sámuel (Beregszász), Pataki Lajos (Kaszony) és Tóth Sándor (Déda).

A küldöttgyűlés a járási elnökség munkáját kielégítőnek nyilvánította. A gyűlés további vezetésére Brenzovics Lászlót, a KMKSZ alelnökét kérték fel. A napirend a tisztújításhoz érkezett. A tagság három személyt ajánlott az elnöki tisztségre: Vári Fábián Lászlót, Bálint Andrást és Bakancsos Lászlót. Vári Fábián László nem vállalta a jelölést és visszalépett. Két jelölt került a megmérettetésre. A program- és támogató beszédek elhangzása után került sor a titkos szavazásra.

Az urna felbontása után a számláló bizottság 141 szavazatot számolt összse, ebből 3 érvénytelen volt. 82 küldött Bakancsos Lászlóra, 56 pedig Bálint Andrásra szavazott. A Bálint Andrást támogató egyik felszólaló így fogal-

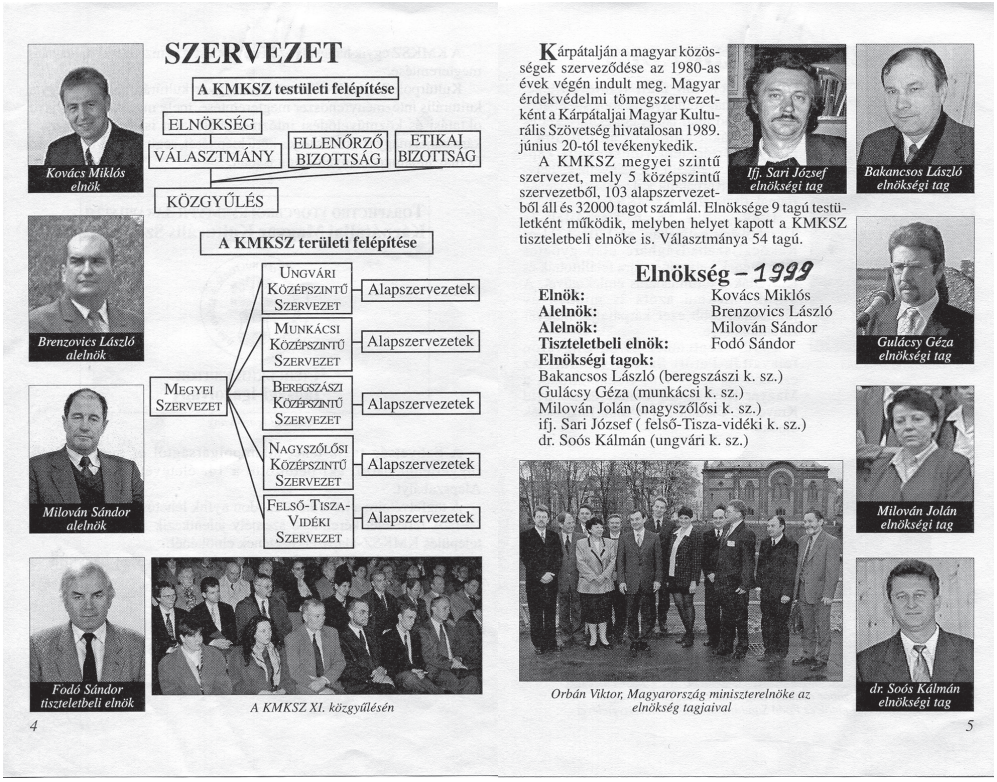

mazott: „Mindenki fontolja meg, hogy kire szavaz, mert aki Bálint Andrásra szavaz, az a békére és nyugalomra adja le a voksát, aki pedig Bakancsos Lászlóra, az a harcra és a küzdelemre!" Mindazok ellenére, hogy ez az ember ellenem agitált, felkértem, hogy legyen az alelnököm, de ő nem vállalta.

A tisztújítás után a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének vezetőségi tagjai a következő személyek lettek:

Tiszteletbeli elnök: Vári Fábián László

Elnök: Bakancsos László

Alelnökök: Horkay Sámuel (általános), Bálint András (ügyvezető, a beregi körzetért felelős), Csizmár Béla (tiszaháti körzeti felelős), Tóth Sándor (kaszonyi körzeti felelős)

Elnökség: Szajkó Tibor, Balogh Zoltán, Cap József (tiszaháti körzet), Egressy István, Pataki Lajos (kaszonyi körzet), Riskó Márta, Lizák Dezső (Beregszász, beregi körzet)

Ellenőrző bizottság: Lőrincz Lajos (elnök), Papp Ilona, Fekete Aranka, Thuri Sándor, Taki István

Etikai bizottság: Kertész Árpád (elnök), Holovács József, Buzási István

A megyei választmány tagjai: Bakancsos László, Horkay Sámuel, Bálint András, Csizmár Béla, Tóth Sándor, Bartha Ferenc, Riskó György, Brenzovics László, Sin József, Vári Fábián László, Cap József, Balogh Zoltán, Szántó Edit.

Póttagok: Tóth Géza, Híres György

Az átadás-átvételkor a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének 20 alapszervezete működött és 5 200 tagja volt. 2008-ra, az ominózus tisztújító közgyűlésig - minden tisztségemről való lemondásomig –, a járási szervezetnek 35 alapszervezete lett, azaz a járás minden magyar többségű községében működött a helyi alapszervezet, még Bakoson, Kovászón és Bilkén is, a tagság létszáma pedig 10 500 főre növekedett.

Bakancsos László, a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének elnöke ünnepi beszéde 1999. március 15-én a Petőfi emléktáblánál:

Tisztelt beregszásziak, jelenlevő sokaság, kedves vendégeink!

Szeretettel és tisztelettel köszöntöm Önöket az 1848-1849-es magyar forradalom és szabadságharc 151. évfordulója alkalmából. Itt állunk Petőfi Sándor emléktáblája előtt és a szabadságharcra emlékezünk. Petőfi Sándor életvitelével, tehetségével, tetteivel bizonyította, hogy a magyar nemzet hű fia, aki életét áldozta a magyar nemzet szabadságáért. Petőfi Sándor vállalta a keresztet, a nehézségeket, a hányatottságot, a szegénységet, ha kellett bírált, harcolt, kétségbe esett, de ugyanakkor kisugárzott belőle a mélységes hazaszeretet, lelkesedés, bátorság és a legnehezebb viszonyok között is kitűnt szívós kitartásával. Életeleme volt, hogy reményt és hitet tápláljon a reménytelen szívekbe. Reménykedett és hitt a magyar nemzet felemelkedésében, hitt a szabadságban, a demokráciában, a polgári Magyarországban, de tudatában volt annak, hogy ezeket a célokat és jogokat nem kínálják fel tálcán, mindezekért keményen meg kell küzdenie a magyar nemzetnek.

Az 1848-1849-es magyar forradalom és szabadságharc merőben különbözött az addig Európában megtörtént forradalmaktól. Ez nem olyan szabadságharc volt, ahol a felbőszült tömeg nagy vérszomjjal és bosszúból öl, gyilkol. Hősei tiszta eszmékért, tiszta kézzel harcoltak. Úri emberek voltak a politikában, a csatában, a halálban. Nemzetük megváltásáért, szabadságáért harcoltak azzal a tudattal, hogy útjuk a keresztfához vezetheti őket, mertek hinni, reménykedni és cselekedni a magyar nemzet felemelkedéséért.

Nekünk, kárpátaljai magyaroknak is hinnünk kell a magyar nemzet felemelkedésében és jövőjében, mert célok, remény és hit nélkül fizikailag élő, de lélekben halott az ember, a család, a nemzet. Bármennyire is nehéz a kárpátaljai magyarság helyzete, erőt kell merítenünk történelmünkből, nagyjaink példamutatásából, hiszen Árpád vezér, Szent István, Rákóczi Ferenc, Kossuth Lajos, Petőfi Sándor, Nagy Imre példamutatásukkal, cselekedeteikkel emelték magasba a magyarságot. Ma, amikor Kárpátalja magyarsága hasonló helyzetben van, mint 1848-ban, sőt mi több, elszakítva az anyaországtól kilátástalan a jövőnk, oktatási rendszerünk, szellemi és fizikai megmaradásunk van veszélyben. Mi a kötelességünk? Az, hogy mindenki tudása és tehetsége szerint szolgálja Kárpátalja magyarságát. Nem szabad feladnunk, nem szabad megengednünk, hogy szívünkben, lelkünkben eluralkodjon a kilátástalanság, a reménytelenség, bíznunk és hinnünk kell a jövőnkben, az isteni gondviselésben, ami nélkül nemigen maradt volna meg a magyar nemzet 1100 éven át Európában. Ha figyelmesen tanulmányozzuk a magyarság történelmét, Kárpátalja utóbbi tíz évének történéseit, akkor látjuk, hogy mindig voltak megosztók és megosztottak. Igy volt ez 1848-ban, 1956-ban és 1994-ben itt Kárpátalján is. Mi idézi elő a megosztást és a megosztottságot? Erre Dsida Jenő adja meg a választ: nem lehet Krisztust és Pilátust, zsidókat és rómaiakat egyformán szolgálni, mert előbb-utóbb a kettős szolgálat, a kettős igények ellentmondásba ütköznek és a legészszerűbb kompromisszumok is egy bizonyos határon túl megalkuvássá, sőt, árulássá fajulnak.

Ma Kárpátalja magyarsága menekülne, de nincs hová, számunkra a legnagyobb dilemma, hogy kibírjuk-e a ránk nehezedő nyomást vagy megingunk és esetleg azok oldalára állunk, akiknek egyáltalán nem az a céljuk, hogy Kárpátalja magyarságának érdekeit képviseljék, akiknek fontosabb saját céljaik elérése, mint a nemzet becsülete. Tudomásul kell vennünk, hogy a magyarok érdekeit magyarok fogják képviselni, még nem volt arra precedens, hogy az ukrán parlamentben egy ukrán képviselő állt volna ki a magyarság érdekeiért.

Jelenünket és jövőnket nem bízhatjuk másokra, tudta ezt a magyar nemzet 1848-ban is, amikor a márciusi ifjak oldalára állt, amikor elindultak Táncsics Mihály kiszabadítására, amikor elkezdődött az adományok gyűjtése az Önálló Magyar Hadsereg létrehozására, amikor ezrek és ezrek álltak önként a szabadságharc oldalára. Soha nem lépett fel a Magyar Nemzet

olyan egységesen, mint 1848-1849-ben, a szabadságharc mégis elbukott. Vajon bukás volt-e egyáltalán, hiszen Európa két legerősebb hadserege, Európa két legerősebb csendőrállama fogott össze, hogy elfojtsák a magyar szabadságharcot. Nem volt ez bukás, hanem egy tisztes vereség, amely felért egy győzelemmel is. Mert az 1848-as szabadságharc nélkül nem indult volna el a magyar társadalom polgárosodása és nem lett volna kiegyezés. Az akkori magyar társadalom megpróbálta kihasználni történelem adta lehetőségeit. Ma nekünk is élni kell az ezredforduló időpontjában adott történelmi lehetőségekkel. Eljött az ideje, hogy a magyar nemzet magyarként európainak, európaiként magyarnak érezze magát. Itt az ideje, hogy Európa és a világ nagyhatalmai beismerjék, hogy a XIX. és XX. században többször bűnt követtek el a magyarsággal szemben. Eljött az ideje a történelmi igazságtételnek és bocsánatkérésnek 1848-ért, Trianonért, 1944-ért, 1956-ért. Európa nem engedheti meg magának, hogy újabb hibákat kövessen el a XX. század végén. Európának meg kell érteni, hogy biztonságát, békéjét és stabilitását, akárcsak a XIX. századvégi és XX. század eleji nemzeti-kisebbségi problémák veszélyeztetik. Ha kihasználjuk a történelem adta lehetőségeket, akkor reménykedhetünk abban, hogy a harmadik évezred sokkal kegyesebb lesz számunkra, mint a XX. század. Ehhez arra van szükség, hogy minél hamarabb megtörténjen a magyar nemzet lelki és szellemi egyesülése, hogy a mindenkori magyar kormány úgy politizáljon, hogy a határon túli magyarság is úgy érezze, hogy Budapest a magyar nemzet szellemi és kulturális központja.

Eljött az ideje, hogy a kárpátaljai magyarság és a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség megfogalmazza a maga 12 pontját:

1. Méltósággal megélhető jelent;
2. Megmaradásunkat biztosító jövőt
3. Az emberi jogok garantálása számunkra
4. Európai szintű kisebbségi és nemzetiségi törvények elfogadása
5. A kárpátaljai magyar tankerület létrehozása
6. Munkához való jog
7. Tisztességes fizetéshez való jog
8. Tisztességes nyugdíjhoz való jog
9. Anyagilag is rehabilitálják az 1944-ben elhurcolt és elpusztult kárpátaljai magyarokat
10. A magyar történelmi egyházaknak adják vissza ingóikat és ingatlanjaikat
11. Az ukrán parlament mihamarabb tűzze napirendre az 1991. december 1-jei népszavazást, melyen a Beregszászi járás választópolgárainak több mint 80 %-a támogatta a Beregszászi Magyar Autonóm Körzet létrehozását.
12. Magyarország, a Magyar Kormány és Parlament sürgősséggel fogadjon el törvényt a határon túli magyarok státuszával kapcsolatban.

Köszönöm a figyelmüket.

Az év egyik legjelentősebb eseménye volt, hogy Beregszászvégardóban megemlékeztünk Perényi Zsigmond halálának 150. évfordulójáról. Közös összefogással, - a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezete, a Beregvidéki Magyar Kulturális Szövetség, a Beregszász 900 éves városvédő, szépítő és Művelődési Alapítvány – emléktáblát helyeztünk el Perényi Zsigmond szülőházának a falán. Az ünnepséget megelőző emlékkonferenciát és emléktábla avatást megtisztelte jelenlétével dr. Perényi János, a Magyar Köztársaság Európa Tanács melletti állandó képviseletének nagykövete, Perényi Zsigmond szépunokája és fia, Perényi Zsigmond; Szakács Zoltán, Magyarország ungvári főkonzulátusának főkonzulja; Katona Tamás, történész stb. Az emlékkonferencián és a felszólalásokban elhangzott: „A haza nagyjai közül többen, bár megtehették volna, hogy elmenekülnek, itthon maradtak és szembe néztek sorsukkal. Ezek között volt báró Perényi Zsigmond, a Felsőház elnöke is, aki 1849. április 14-én az elsők között írta alá a Habsburg-ház trónfosztását kimondó függetlenségi nyilatkozatot."

Perényi Zsigmond emléktáblája szülőházának a falán.
(Beregvégardó, 1999. október 24-e)
Balról jobbra: Szabó Ilus, ifj. Perényi Zsigmond, Horkay Sámuel, Fring Erzsébet, Bakancsos László és lánya Gabriella, Lőrincz Lajos irodavezető, Perényi János, Perényi Zsigmond szépunokája, Orosz Ildikó, Kovács Miklós, Soós Kálmán, Szabó Elek

A KMKSZ nyilatkozatot fogadott el a kárpátaljai magyarság kollektív jogairól, kezdeményezte a Tiszamelléki járás létrehozását. Az elnökség 2000 januárjában az államelnökhöz fordul a magyar többségű adminisztratív körzet létrehozása ügyében.

Verset mond: Veres Zoltán a Beregszászi Magyar Gimnázium diákja.
Balról jobbra: Perényi János (szépunoka), Zubánics László, Lőrincz Lajos, Bakancsos László és Gabriella, Szakács Zoltán főkonzul, Orosz Ildikó, Kovács Miklós, dr. Katona Tamás történész, a koszorúval Dalmay Árpád.

A magyar többségű kárpátaljai településeket magába foglaló adminisztratív egység létrehozásáról (Tiszamelléki járás).

I. cél
Az adminisztratív egység létrehozásának célja az ukrajnai magyar kisebbség jogainak biztosítása, a magyarság politikai, nyelvi, kulturális, oktatási stb. jogai intézményes érvényesíthetőségének biztosítása.
Az adminisztratív-territoriális egység Ukrajna törvényeinek megfelelően jönne létre járási szinten és magában foglalná a túlnyomó többségében magyarlakta településeket.
Az adminisztratív-territoriális egység létrehozásáról szóló hivatkozásokat lásd a „Harminc év a kárpátaljai magyarság szolgálatában." 1989-2019. KMKSZ kiadványában (41-47. oldal)
A Tiszamelléki járás gondolata nagy ellenállásba ütközött, úgy a kijevi központi hatalom, mint a megyei hatalom részéről, sőt, bizonyosan valamilyen hatalmi nyomásra a beregszászi járás falvainak polgármesterei és egyes tisztségviselői nyilatkozatban tiltakoztak a közigazgatási egység létrehozása ellen.

NYILATKOZAT

Mi, a Beregszászi járás önkormányzatainak vezetőiKovács Miklós parlamenti képviselőnek Leonyid Kucsmához, Ukrajna elnökéhez intézett levelével kapcsolatban, amely egy új közigazgatási egység kialakításáról szól, a következőket nyilatkozzuk:

A tervezett, új közigazgatási egység az 1960 óta működő, kialakult rendszernek a felszámolására szólít fel, amelynek létrehozása felborítaná a kárpátaljai állapotokat, éppen ezért a felvetését nem tartjuk időszerűnek, hiszen ez magát a magyar kisebbséget érintené hátrányosan:

- gazdaságilag
- közigazgatásilag
- kulturálisan

Mi, a helyi magyarság önkormányzati vezetői jó néven vettük volna, ha idejében tájékozódhatunk a kérdésben, hiszen rólunk, az itt élő emberek sorsáról van szó.

A Kucsma elnökhöz intézett levél nem a Kárpátalján élő, egyre inkább megfogyatkozó magyarság érdekében fogalmazódott meg, ezért nem tudjuk támogatni, s erre hívjuk fel Kárpátalja valamennyi józanul gondolkodó állampolgárát.

A Beregszászi járás településeinek polgármesterei: Lőrincz Béla (Gát), Pataki Lajos (Muzsaly), Homoki László (Nagybégány), Szuhán András (Bene), Kovács Lajos (Oroszi), Kiss Zoltán (Nagybereg), Tóth László (Zápszony), Nagy András (Badaló), Nagy György (Csetfalva), Margitics Mikola (Alsóremete), Szűcs István (Nagybakta), Badak Sándor (Gecse), Sütő Lajos (Beregújfalu), Fejes Sándor (Rafajnaújfalu), Lengyel Ljubov (Macsola), Barta Márta (Jánosi), Egressy István (Déda), Lapcsák Mihály (Bátyú), Palinszky István (Som), Lőrincz Dezső (Borzsova), Kovács Zoltán (Vári), Babinec Ivan (Szvoboda), Pősze Attila (Csoma), Hajdú Ferenc (Bótrágy), Tóth Béla (Halábor), Zsupán József (Beregszász), Csolovinec József (Kovászó), Váradi László (Kaszony), Hricenko Sándor (Papi), Pocsai-Dóka Éva vb.titkár (Gut).

Milleniumi megemlékezés Beregszászban. (2000)
A háttérben Csoóri Sándor (fehér öltönyben) a Magyarok Világszövetségének elnöke.
A mikrofonnál Bakancsos László a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének elnöke

Beregi Hírlap,2000.május 20. szombat

A magyar állam 1000. évfordulóját méltató központi ünnepségét a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség Beregszászban tartotta augusztus 12-én. A millenniumi nagygyűlésnek a beregszászi amfiteátrum adott helyet. A résztvevőket Bakancsos László a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének elnöke köszöntötte. A megemlékezés fő szónoka Csóri Sándor, a Magyarok Világszövetségének elnöke volt.

„Az első millenniumot, a honfoglalás 1000. évfordulóját 104 évvel ezelőtt ünnepelte a magyarság. Az országos megemlékezés arányait, mozgalmasságát és pompáját tekintve olyan volt, mint egy Jókai képzelőerővel megírt színpadi mű, vagy még inkább olyan, mint egy gigászi opera, melynek zenéjét maga az Isten szerezte, a magyarok Istene...

Ez az idén kezdődött második millenniumunk, a keresztény magyar állam megteremtésének 1000. évfordulója messze elmarad az elsőtől. Elmarad külsőségekben, látványban, alkotásban, lendületben és öntudatban, de legfőképpen abban, hogy az akkori nagy Magyarország helyén egy megcsonkított kis ország emlékezik tízmilliós lélekszámmal az anyaországban, négy és félmillióan a határokon kívül, a nyugati szétszórattatásban gyors beolvadásra ítélve...

Nem szépíthetjük a helyzetünket. Ez a mostani beregszászi, pontosabban kárpátaljai ünnepségünk is magán viseli történelmi hanyatlásunk minden területét...

Azt gondolom, ha már torkunkat szorító szégyennel kimondtuk a hanyatlás szót, szembesülnünk is kell vele becsületből. Fel kell mérni, hogy mit jelent ez a hanyatlás történelmileg, morálisan és politikailag. Mit jelent az egész nemzet szempontjából, mit az elszakított, határon túli magyarság részéről. Bármilyen megdöbbentő is, akadnak történészeink, akik jól ismerve a történelem kíméletlenségeit, azt állítják, hogy hanyatlásunk igazából csak a sötéten látók szemében hanyatlás, a józanabb és tárgyilagos szemlélők szerint nem az. Már-már az ellenkezője az igaz. Ugyanis azt állítják, hogy a magyarság sorsa a Kárpát-medencében nem más, mint a túlélés sikertörténete. Kelet és Nyugat között utánozhatatlan létpróba, hiszen még a honfoglalás előtt ugyanúgy megsemmisülhettünk volna, mint a hunok, avarok, besenyők és a többi nomád nép. Később pedig elsodorhattak volna a tatárok, törökök, a Habsburgok, sőt, belső ellentéteink miatt mi magunk is elpusztíthattuk volna saját magunkat. A közelmúltról szólva pedig annak a véleményének adott hangot, hogy a kommunista rendszer európai szétesésekor a magyarság újabb esélyt szalasztott el.

El kellet volna érni, hogy Nyugat és Keletne Hegyeshalomnál érintkezzen egymással, hanem Csap, Beregszász, Nagyszőlős, Tiszaújlak és Técső térségében. Úgy gondolom, hogy amit a kárpátaljai magyarság elvesztett Trianonnal, közvetítő szerepe révén nyerheti vissza, hogy anyagilag és tudatában újra megerősödik, miközben mások megerősödését is szolgálja.

Tiszaújlak. Turul ünnepség (2000)
Középen: Brenzovics László, Bakancsos Gabriella és Bakancsos László

Említésre méltó esemény volt, hogy 2000 szeptemberében felavatták, felszentelték a Somi Általános Iskola új épületét, amely a 200 éves életveszélyessé vált régi épület mögött épült fel. Már a múlt század 70-es éveiben kész volt a tervdokumentáció, az építkezéshez hozzá lehetett volna fogni, de pénz hiányában ez nem történt meg. Végül, 1990-ben lerakták az alapot, de ennél tovább nem jutottak. A beregsomiak nem adták fel a reményt, hittek és hisznek a csodákban. Abban, hogy az egyik itteni kis Gergő csodalámpához, kisködmönhöz jut, amely előbb-utóbb megmutatja a kincshez vezető utat. A kincshez vezető út egészen Svájcig vezetett, Zabolai Csekme Éváig, a svájci Pro Kárpátalja munkacsoport vezetőjéig.

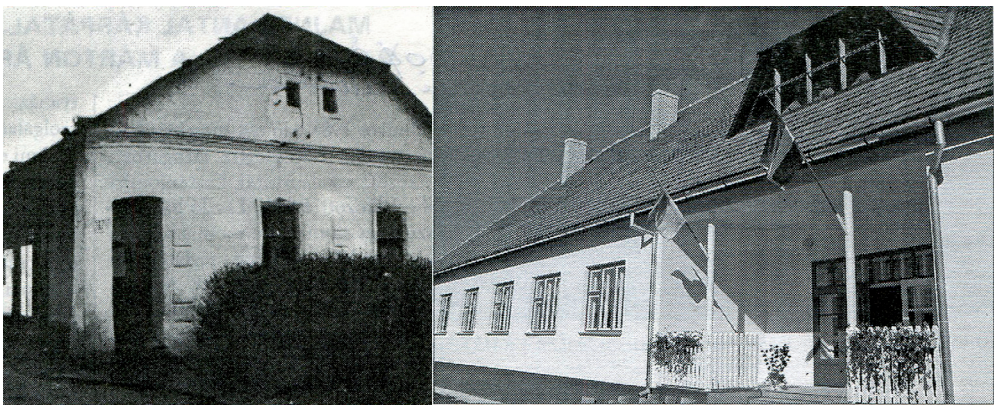

2000. szeptember 1-jén avatták fel az új Beregsomi Általános Iskolát, amelyet a nyugati magyarság támogatásával és a KMPSZ közreműködésével építettek fel

1996-ban én, Bartha Ferenc, somi lakos és Bálint András a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének alelnökei részt vettünk a Magyarok Világszövetsége küldöttgyűlésén, ahol felszólalt Zabolai Csekme Éva, hogy ő és az alapítványa kárpátaljai iskolák anyagi támogatását vállalta fel. Megkerestük a hölgyet és tájékoztattuk arról, hogy Somban van Kárpátalja talán legszegényebb iskolája, amely több mint 200 éves és életveszélyes állapotban van. Kértük, ha lehetséges, támogassa az új iskola felépítését. A kapcsolat felvétel után elkezdődött a gyűjtés az új somi iskola felépítésére. Az alapítvánnyal folyamatos volt az összeköttetés, és amikor összegyűlt a kellő mennyiségű pénzösszeg, a KMPSZ-t bízta meg a munkálatok koordinálásával.

Közbenjárásunkra a pénzgyűjtéstől számítva röpke négy év alatt új, korszerű iskolaépületbe költözhettek a tanulók és a tanárok.

A 2000-es év a millennium éve volt a magyar nemzet számára. Mi, tiszacsomaiak is úgy gondoltuk, hogy méltó módon kell fogadni az államalapítás 1000. évfordulóját. Már egy évvel korábban elkezdődött a szervezés, hogy fából készült szobrot fogunk állítani apostoli királyunk, Szent István tiszteletére. A KMKSZ egyik elnökségi ülésén felvetettem a kérdést, hogy a kárpátaljai római katolikus és a református egyház már megkapta a magyar állam ajándékát, a millenniumi zászlót, és kérem az elnökséget, hogy járjanak közbe, a munkácsi görög katolikus egyházat is tisztelje meg a magyar állam a millenniumi zászlóval, hiszen ez az egyház is a történelmi egyházak sorába tartozik. Az elnökség tudomásul vette kérésemet és ígéretet kaptam, hogy kérésemnek eleget tesznek.

A Szent István szobor elkészítésére a majd 1 méter átmérőjű tölgy fatömböt a beregi erdőről hoztuk, amelyet Frech Ottó, budapesti faragóművész „keltett életre". A munkálatokra az udvaromon került sor, a szobrot több mint két hétig készítettük el, a szomszédok naponta átjöttek, hogy lássák, mint alakul a „mű".

Tiszacsomai emlékpark. 2000. október 15.
A képen Seres Tímea énekesnő, a háttérben a leleplezésre váró Szent István szobor.

A millenniumi megemlékezés már október 14-én, szombaton elkezdődött, délután tudományos konferenciát szerveztünk, melyre neves kárpátaljai és magyarországi történészek érkeztek. A konferencia témája: Honfoglalás és államalapítás.

Fodor István, Budapestről érkezett régészprofesszor a tiszacsomai ásatások jelentőségéről szólva kiemelte, hogy a leletek tanúsága szerint, honfoglaló őseink Vereckén átjutva nyomban megtelepedtek ezen a vidéken. Előadásából kiderült, hogy a magyarság a VII-IX.században már egy nyugati típusú államszervezetben élt. Ezért tudták végrehajtani a nagy vállalkozást, a honfoglalást. A Kárpát-medence valójában nem kedvez a nomád életmódnak. Őseink ezt belátva, gyorsan kialakították a nyomaiban ma is fellelhető falurendszert.

Németh Péter, a nyíregyházi Jósa András Múzeum főigazgatója előadásában a múlt század neves tájkutatójáról, Lehoczky Tivadarról emlékezett meg. „Mindamellett, hogy nagyra értékeljük a Lehoczky életművet, be kell látnunk, hogy az a 120 esztendő, amennyi eltelt a Bereg vármegye monográfiája c. nagyszabású munka megjelenése óta, igen hosszú idő telt el. A könyv adatai felfrissítésre szorulnak. Itt az ideje annak, hogy a helyi történészek – bevonva ebbe magyarországi kollégáikat is – újból megírják Bereg megye településtörténetét".

Izgalmas, a mai nemzedékek történelemszemléletét igencsak komolyan befolyásoló témáról értekezett közös előadásában dr. Soós Kálmán, a Kárpátaljai Magyar Tanárképző Főiskola helyettes igazgatója és Medvecz Andrea, az intézet 4. évfolyamos diákja. Azt vizsgálták meg, hogy az Ukrajna függetlensége óta megjelent történelmi tárgyú munkákban miként jelenik meg a magyar honfoglalás és államalapítás témája. A felolvasott szemelvényekből világosan kitűnt, hogy tovább élnek a régi ideológiai sémák, az olyanok pl., hogy a bejövő magyar törzsek egy virágzó szláv államot semmisített meg.

Az ülést vezető Brenzovics László és a konferencia többi előadója arra hívta fel a figyelmet, hogy korántsem ismeretes a honfoglalás minden mozzanata, s így a kutatókra még rengeteg munka vár. Ám a tények tiszteletben tartása, a kapott adatok összevetése nélkül nem lehet előrejutást elképzelni. Balahuri Eduárd ungvári régészprofesszor szintén a tiszacsomai ásatások jelentőségét taglalta. Rámutatott, hogy igen kevés az e korból származó írásbeli forrás, így a feltárt leletek és a temetkezési szokások tanulmányozásának igen nagy a jelentősége.

Október 15-én, vasárnap reggel igazi búcsúhangulat fogadta a görög katolikus templom előtt gyülekezőket. Kárpátalja 22 községéből jöttek el a hívek, hogy részt vegyenek a hálaadó szent liturgián, és hogy tanúi legyenek a millenniumi zászló átadásának. Az ünnepségen több mint 1500 ember vett részt.

A szent liturgiát Demkó Ferenc tartotta, majd Szabó Tibor, a Határon Túli Magyarok Hivatalának elnöke átnyújtotta Bendász Dánielnek, a Beregszászi és Nagyszőlősi járás esperesének a magyar kormány által küldött millenniumi emlékzászlót.

Szabó Tibor köszöntötte a jelenlévőket, hitéletünkben úgy, hogy a katolikus vallást követő népünk őrzi és gyakorolja mind a nyugati latin, mind a keleti rítust. Ez utóbbinak Kárpátalján különös, a kárpátaljaiságot őrző megnyilvánulása, az úgynevezett grékus tudat. Azt jelenti, - némileg nemzetiségtől függetlenül is – hogy kárpátaljai görög katolikus. Ez így van több mint négy évszá-

Szabó Tibor, a HTMH elnöke átadja a magyar kormány milleniumi zászlaját, amelyet a Görög Katolikus Egyház nevében Bendász Dániel esperes vett át.
A képen: Szabó Tibor, Egressy Miklós, Bendász Dániel és Papp László ministráns.

Balról jobbra: Szűcs Viktor, Puskás László, Orosz István, Harangozó Miklós, Demkó Ferenc, Levcsenkó Róbert, Margitics Jaroszláv, Bendász Dániel, Egressy Miklós, Szabó Konstantin

A Szent István szobor jobbján Bakancsos László, balján Frech Ottó budapesti fafaragó művész

zada, az 1646-os ungvári unió óta. A béke és a szeretet hirdetése és gyakorlása mindig is jellemzője volt a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye püspökeinek, papjainak és híveinek.A történelmi egyházaknak a hit és a magyarság megtartásában kifejtett munkáját a magyar kormány szimbolikus gesztusokkal is meg kívánja becsülni. Itt és most a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye püspökének, papjainak és híveinek átnyújtandó millenniumi emlékzászlóval.

A szent liturgia befejeztével az ünnepi menet, a falun keresztül a Honfoglalási emlékparkba tartott. A menet, ha nem is nagyságában, de ünnepélyességében és méltóságában a csíksomlyói búcsút idézte. Amúgy pedig a párhuzam kézenfekvő méltó zarándokhely a tiszacsomai, hisz itt nyugszanak honfoglaló őseink.

A Honfoglalási emlékparkban a jelenlévőket Bakancsos László, a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének elnöke és Pősze Attila, Tiszacsoma polgármestere köszöntötte. Kapronca Mihály, a MIÉP országgyűlési képviselője arról beszélt, hogy Magyarországnak az Európa Uniós csatlakozás után is szoros, sokoldalú kapcsolatokat kell fenntartani az elszakított nemzetrésszel. Kovács Miklós, parlamenti képviselő, a KMKSZ elnöke múltunk gazdag örökségének felvállalása mellett további feladatokról is szólt. Arról, hogy XX. századi történelmünknek van olyan öröksége is, amelytől mihamarabb meg kell szabadulnunk. Ez pedig a szolgalelkűség, a kisebbrendűségi érzés. Bátor kiállásra van szükség ahhoz, hogy tovább épüljön az itteni magyarság intézményrendszere.

Az emlékparkban felállított Szent István szobrot – Frech Ottó budapesti faragóművész alkotását – Szabó Tibor és Kovács Miklós leplezte le.

2001-ben egy újabb árvíz sújtotta a beregi térséget, úgy Magyarországon, mint Kárpátalján. A magas vízállás miatt Tarpa közelében átszakadt a töltés, a tömérdek víz ellepte a csonka Bereg magyarországi részét. Az a veszély állt fenn, hogy a víztömeg a 41-es főút mentén elindul Beregszász irányába. Hogy mentsék a várost, a Kárpátaljai Megyei Tanács és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei közgyűlés úgy döntött, hogy átvágják a 41-es főutat, amely egy töl-

tésként terelte a nagy tömegű vizet Beregszász irányába. (Beregszász a beregi térség legmélyebb pontja). A terv az volt, hogy Bótrágy, Papi, Hetyen, Harangláb, Csap irányába tereljék a vizet, ami sikerült is.

A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség 2002-es programjának 5. pontja a hatékony árvízvédelemről szólt. „ Hogy ne ismétlődjön meg soha az 1998-as vagy a 2001-es kárpátaljai árvízi katasztrófa, minden szempontból alaposan átgondolt, a szomszédos országokkal összehangolt globális árvízvédelmi programot kell kidolgozni és vidékünkön megvalósítani. Ennek a programnak ki kell terjedni az erdőgazdálkodásra, a fakitermelésre, a folyók és a meglévő csatornák medrének tisztítására, új csatornák, vízgyűjtők létesítésére, a gátrendszer teljes felújítására és megerősítésére. Az államnak teljes mértékben kártalanítani kell valamennyi árvízkárosultat."

2001-ben – az 1998-as viski választmányi ülésen tett kérésemnek eleget téve, – a magyar Országgyűlés elfogadta a STÁTUS törvényt. A Kárpátalja 2002. január 25-i számában interjút készítettek Németh Zsolttal, a Fidesz alelnökével, a magyar külügy államtitkárával, ahol a következőképpen fogalmaz: „Jogalkotásunkban történelminek nevezhető az a pillanat, amikor a magyar törvényhozás több mint 90%-os többséggel elfogadta a kormány által előterjesztett, a határon túl élő magyarokról szóló törvényt. A január 1-én (2002) életbe lépett törvény számos vonatkozásában a munkavállalás, az oktatás, a kultúra, a beteggyógyítás területén biztosít kedvezményeket és támogatásokat a Magyarország határain túl élő magyar nemzeti közösségeknek. Fontosnak tartom kiemelni azt is, hogy a törvény megalkotása össznemzeti produktum, hiszen előkészítésében a határon túli magyarok képviselői a kezdetektől részt vettek."

A KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének honismereti kirándulása (2002)

Elindult a státustörvény végrehajtása, a KMKSZ létrehozta az információs irodák hálózatát. A központi iroda információi szerint, Kárpátalja szerte nőtt a magyar igazolványt igénylők száma. Január végéig 4 000 igénylőt gyűjtöttek össze.

2020. szeptember 2-a van, a világon a vártnál hamarabb kezdődött el a COVID-19 fertőző betegség második hulláma. A világon a mai napra 25 millió ember fertőződött meg, a betegség áldozatainak száma elérte a 850 ezret. Ez a hivatalos statisztika, de egyes szakértők szerint a számoknak négy-, ötszöröse az igaz. A legnagyobb mértékben az USA, Brazília, Argentína, India, Pakisztán és Oroszország fertőződött meg. Ukrajnában a fertőzöttek száma naponta kétezren felül van, a halottak száma naponta 25-30 között mozog, a betegség ellenszere vagy oltás még nem áll rendelkezésre. Becslések szerint a betegség felszámolására még két évet kell várni, ami számomra nagyon aggasztó időintervallum, a gazdasági és pszichikai válság hatására drasztikusan csökkenhet a világ lakosságának az életszínvonala, egészségügyi ellátása. Az emberek türelmetlensége, fásultsága és a migráció további növekedése miatt - főképpen Európában –, nagyon komoly konfliktusok, akár polgárháborús helyzetek sem zárhatóak ki. A XXI. század első fele úgy néz ki, hogy a civilizációs, kulturális és vallási konfliktusok színtere lesz. Bizonyos politikai és gazdasági köröknek, ideológiáknak a konfliktusok szítása az érdeke, egy új világrend (trend) létrehozása még akkor is, ha erre az emberiség fog ráfizetni!

A KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének honismereti kirándulása (2002)
Középen a magyar zászló alatt Bakancsos László, felesége Bakancsos Ida és kislánya Bakancsos Gabriella.

Csonka Magyarország és a csonka vereckei emlékmű (2002)
Balról jobbra: Horváth Klára, Horváth János, Bakancsos Ida, Bakancsos László, Bakancsos Gabriella, Horváth Vivien, Horváth Ernő.

A 2002-es év Ukrajnában parlamenti és helyhatósági választások éve volt. Már az év kezdetétől érezhető volt a változás szele. A magyar választási körzetből (72-es) hat magyar többségű községet a Munkácsi járásból, kettőt – Kis-, és Nagygejőc– az Ungvári járásból más választási körzetbe sorolták, ráadásul a CVK úgy döntött, hogy nem készítenek magyar nyelvű szavazólapokat. Az előző parlamenti választásokon (1994, 1998) a hatalom részéről megfelelő volt, hogy a konkurens magyarságszervezetekből kiemeltszemély legyen a KMKSZ parlamenti képviselő jelöltjének az ellenfele. Nyilvánvalóvá válta központi hatalom számára, hogy ez a stratégia már nem fog működni, hiszen az 1998-as választások utána KMKSZ jelentősen megerősödött, köszönhetően a Fidesz 1998-as győzelmének és a parlamenti többség létrehozásának. Annak is, hogy a magyar kormány az 1998-as és a 2001-es tiszai árvizek kapcsán jelentős támogatást nyújtott Kárpátaljának, ezen belül a kárpátaljai magyarságnak, a magyar Országgyűlés elfogadta a státustörvényt, elkezdte működését a Mezőgazdasági Tanácsadó Központ, az Új Kézfogás alapítványon keresztül elindult a Zöld Program, megindult a teleházak telepítése Kárpátalja falvaiba, a státustörvény végrehajtására a KMKSZ létrehozta az információs irodák hálózatát, megnyílt Magyarország Beregszászi Konzulátusa stb.

Az sem volt a véletlen műve, hogy a Beregszászi járásban jelentős ismertséggel és politikai tőkével bíró személy nem a beregszászi központú 72-es számú választókörzetben indult parlamenti képviselőjelöltnek, s így a terep teljes mértékben elő volt készítve, hogy a Beregszászi Járási Tanács volt elnöke, a Beregszászi Járási Állami Közigazgatási Hivatal elnöke, az Ukrajnai Egyesített Szociáldemokrata Párt jelöltje (СДПУО), a Kárpátaljai Magyar Szervezetek Fórumának alelnöke, Gajdos István induljon az ukrajnai parlamenti választásokon Kovács Miklós, a KMKSZ elnöke ellenében.

A KMKSZ elnökségének nyilatkozata
a választási kampánnyal kapcsolatban:

A KMKSZ elnöksége aggodalmát fejezi ki a választási kampány eddig nem tapasztalt, hallatlan eldurvulása miatt a 72. választókerületben. Fizetett brigádok módszeresen és büntetlenül tépik le, illetve festékkel teszik tönkre a KMKSZ jelöltjeinek és támogatottjainak plakátjait. Maffiamódszerekkel próbálják megfélemlíteni az embereket, nem kímélve a sajtó munkatársait sem.

A vesztüket érzők nem válogatnak az eszközökben. Nem elképzelhetetlen a lejáró kampány fokozódása sem, hiszen tudomásunk szerint mintegy 100 ezer, aljas rágalmakat tartalmazó röplap került kinyomtatásra. A KMKSZ nem kíván a választási kampányban alantas, törvénytelen módszereket alkalmazni. Felszólítjuk a választókat, fogjunk össze, s ne engedjük meg az erőszakos módszerek érvényesítését, tegyünk meg mindent, hogy a választások tisztán, demokratikusan folyjanak le.

A KMKSZ elnöksége feljelentést tesz a KMKSZ plakátjainak megrongálása ügyében és felhívja az Országos Választási Bizottságot, a rendvédelmi szerveket, hogy akadályozzák meg a kampány szabad, demokratikus országhoz méltatlan eldurvulását.

A KMKSZ elnöksége

Tájékoztató

Ukrajna népképviselőinek megválasztásáról a Beregszász központú 72.sz., egymandátumos választókerületben:

A képviselő jelölt neve:	A rájuk leadott szavazatok száma:
Gajdos István Ferencovics:	32 255
Kovács Mikola Ivanovics:	7 795
Kovács Mikola Mikolajovics:	31 079
Kolomijec Viktor Vasziljovics:	1 407
Stefanyuk Oleh Mihajlovics:	625
Farka Mihajlo Ivanovics:	7 082
Csrepanyin Viktor Vasziljovics:	2 587
Simon Vaszil Jevhenovics:	1 056

A választás eredménye alapján a 72.sz., egymandátumos választókerületben Gajdos István népképviselő jelölt kapta a legtöbb szavazatot.

Orbán Sándor,
a 72.sz. választókerületi választási bizottság elnöke.

A kampány és a választás napján történt törvénysértések miatt a KMKSZ bírósághoz fordult a választási eredmények meghamisításának orvoslása érdekében. Az ügy eljutott az Ukrán Legfelsőbb Bíróságig, de mivel a KMKSZ szerint nem született megfelelő, kielégítő döntés, az Európai Bírósághoz fordultak.

Balról jobbra: Bakancsos Gabriella, Bakancsos Ida, Bakancsos László, Horváth Klára, Pápai (Bakancsos) Szilvia, Pápai Istvánka, Horváth Vivien. (2002. október 1.)

Jegyzőkönyv

a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség Beregszászi Járási Szervezetének X. tisztújító közgyűlése mandátum vizsgáló bizottságának eredményéről

A Járási Szervezet tagságának létszáma 5400. A megtartott alapszervezeti közgyűléseken 180 küldött kapott megbízatást . A küldöttgyűlésre a regisztrációnak megfelelően 135 küldött érkezett. Az alapszabály értelmében kétharmados jelenlét szükséges a küldöttgyűlés határozóképességéhez.
A mandátumvizsgáló bizottság megállapította a mandátumok érvényességét és a küldöttgyűlés határozatképességét.

Beregszász, 1999. február 21.

Lőrincz Lajos

Tóth Sándor

Gerzsenyi Gábor

2.

Jegyzőkönyv
a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség Beregszászi Járási Szervezet mandátumvizsgáló bizottsága üléséről

Tisztelt küldöttgyűlés, Elvtársaim, Urak!

A KMKSz Beregszászi Járási Szervezete 35 alapszervezetében 11384 tag van nyilvántartva. Az alapszervezeti közgyűlésen 237 küldött lett megválasztva. A mai közgyűlésre 225 küldött érkezett. A küldöttek mandátumai érvényesek, a küldöttgyűlés határozatképes.

Kérem, hagyják jóvá a bizottság jegyzőkönyvét.

Beregszász 2004. március 21.

A KMKSZ ELNÖKSÉGE 2004-ben

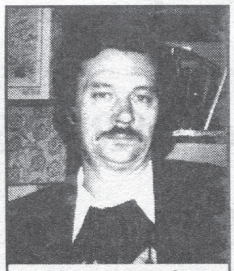

Sari József,
a KMKSZ Felső-Tisza-vidéki Középszintű Szervezetének elnöke

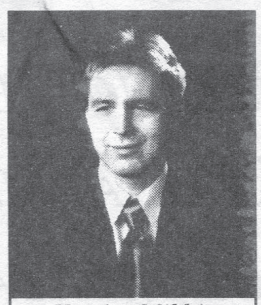

Kovács Miklós
elnök

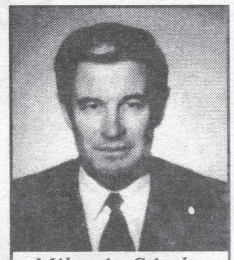

Milován Sándor
alelnök

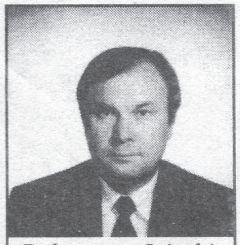

Bakancsos László,
a KMKSZ Beregszászi Középszintű Szervezetének elnöke

Milován Jolán,
a KMKSZ Nagyszőlősi Középszintű Szervezetének elnöke

Gulácsy Géza,
a KMKSZ Munkácsi Középszintű Szervezetének elnöke

Dr. Soós Kálmán,
a KMKSZ Ungvári Középszintű Szervezetének elnöke

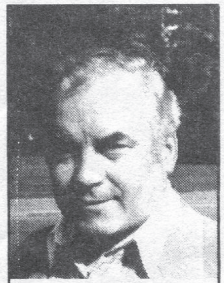

Fodó Sándor
tiszteletbeli elnök

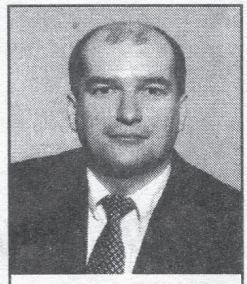

Dr. Brenzovics László
alelnök

A parlamenti választásokkal egy napon került sor a helyhatósági választásra is. (2002. március 31.) A Beregszászi járásból öt jelölt juthatott be a Kárpátaljai Megyei Tanácsba az 5. sz. választókerületből. A választási küzdelemben 21 jelölt vett részt. Minden nehézségek ellenére a KMKSZ jelöltjei jól szerepeltek, az öt lehetőségből hárman, a KMKSZ színeiben jutottak be a tanácsba: Bakancsos László, a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének elnöke, a KMKSZ elnökségének tagja; Brenzovics László, a KMKSZ ügyvezető alelnöke és Bartha Ferenc, a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének alelnöke. Bejutott még Bihari András, a Beregszászi Járási Állami Közigazgatás elnöke, az Egységes Ukrajnáért politikai párttömörülés jelöltje és Lakatos Mihajlo, a Beregszászi Járási Erdészet vezetője.

Jegyzőkönyvi kivonat 2002. április 4.
Bakancsos László - 8 335 szavazat
Brenzovics László - 7 290 szavazat
Bihari András - 6 479 szavazat
Bartha Ferenc - 5 357 szavazat
Lakatos Mihajlo - 5 317 szavazat

2002-ben a megyei tanácsba való választásokon nem voltak körzetek a beregszászi járásban, mint 2010 és 2015-ben, hanem a járás mindegyik községében Bátyútól Csetfalváig, Gáttól Tiszacsomáig szavaztak.

A KMKSZ fokozatosan erősödött a Beregszászi Járási Tanácsban is, míg 1998-ban hatan, addig 2002-ben 19-en, 2006-ban pedig 27 képviselő jutott be a járási tanácsba.

2003 első felében nagy port kavart, hogy a 2002-es parlamenti választásokon győztes MSZP-s parlamenti többség lépéseket tett a státustörvény módosítására. A KMKSZ tiltakozott ez ellen, az elnökség a MÁÉRT-en (Magyar Állandó Értekezlet) elfogadott elvekkel összeegyezhetetlennek ítélte meg a státustörvény módosításáról szóló előterjesztést. A KMKSZ 65 000 (hatvanötezer) aláírást gyűjtött össze a státustörvény védelmében.

A 2003-as tiszaújlaki Turul-ünnepséget megtisztelte jelenlétével dr. Orbán Viktor, a Fidesz Magyar Polgári Szövetség elnöke, aki a Rákóczi-szabadságharcra emlékezve a Rákóczi zászlóra írt „Istennel a hazáért és a szabadságért" örök és szent hármas egységre figyelmeztetett. A haza szabadság nélkül börtön, a szabadság haza nélkül pedig hontalanságot és földönfutást jelent. De a két szó értelmét a Cum Deo adja meg, mert ebben van a haza és a szabadság értelmét megadó lényeg. Mert akik Isten nélkül akarnak lenni a hazáért és a szabadságért, azok csak bálványokat fognak építeni, Isten nélkül a haza csak gazdasági vállalkozás, a szabadság pedig csupán túlhajszolt élvezet. Ám Istennel a haza közösség, a szabadság pedig teremtő erő. Ez az igazi értelme Rákóczi zászlajának. Az ő gondolatai arról győznek meg bennünket, hogy minden cselekedetünk mozgatórugói mélyebben vannak, mint saját, személyes ambícióink, és céljai is magasabban találhatók, mint az aktuális siker. Bármilyen tépázott egy nemzet, egy ország, bármilyen sokfelé szabdalták is kincseit, bármilyen bajok is gyötrik, válságok sújtják, egyedül

a lelki egység és az építő szándék vezethet ki bennünket. Bármennyire is el szeretnék hitetni, mi nem kicsik vagyunk, hanem csonkák. Ezért nem összehúzódzkodnunk kell, hanem egységet építeni és a szétszakított részeket összeilleszteni. Arra kell törekedni, hogy az anyaországgal való kapcsolatot ugyanúgy megtarthassák a határon túli magyarok, mint eddig. Orbán Viktor arra kérte a jelenlevőket, hogy őrizzék meg a magyar igazolványokat, mert közel van az az idő, amikor a koronás magyar igazolvány lesz a Kárpát-medence legértékesebb dokumentuma.

2003. szeptember 14-én a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezete honismereti kirándulást szervezett, a korábbi helyett már négy busszal, több mint 160-an indultak útnak a falusi alapszervezetek tagsága és aktivistái. A kirándulások kulturális részén túl, közösségépítő hatása is van. Többségükben olyan emberek vettek rajta részt, akik immár több mint egy évtizede szolgálják rendületlenül a kárpátaljai magyarságot. E kezdeményezés olyannyira sikeresnek bizonyult, hogy jövőre öt vagy hat buszra lesz szüksége a 35 alapszervezetnek, annak ellenére, hogy a résztvevők az idén is maguk adták össze a kirándulás költségeit, - emelte ki Bakancsos László, a járási középszintű elnöke.

A négy autóbusz reggel fél hatkor indult el Beregszászból, s az első megálló a dolhai Kuruc-emlékműnél volt, ahol Horkay Sámuel, a KMKSZ beregszászi alapszervezetének alelnöke foglalta össze a Rákóczi-szabadságharc és azon belül a dolhai csata történetét. Bakancsos László ünnepi beszédében rámutatott: „Gyakran nevezik a magyart lázadozó nemzetnek. Igen lázadt, mert a sors, az elnyomás rákényszerítette. De ez a lázadás soha nem mások ellen irányult, hanem a nemzet és Európa szabadságát tűzte ki célul."

Dolháról, a Borzsa völgyéből a Nagyág völgyébe vezetett az út, majd Ökörmezőn keresztül a Szinevéri-tóhoz. Visszafelé Alsókalocsa után átegyensúlyoztunk a Talabor egyik függőhídján a kalocsai ásványvízforráshoz, majd megnéztük az égermezői víztározót és gátat. Végül valamennyien felmásztunk a huszti várromhoz, megálltunk a vár nyugati fokán, ahonnan jól láthattuk a Máramarosi-medencét, a Nagyszőlősi és Avas hegységet, a Borzsa havas vonulatát. A résztvevők onnan kissé elfáradva, de számtalan élménnyel gazdagabban egy csapatként tértek haza.

2004 folyamán a KMKSZ elnöksége Medgyessy Péter miniszterelnöknél tiltakozott, hogy a HTMH megszakította a státustörvény végrehajtását segítő kárpátaljai irodahálózat finanszírozását, majd a KMKSZ-t kizárta e tevékenységéből.

Az elnökség aggodalmát fejezte ki az új ukrán választási törvény miatt, amely lehetetlenné teszi a kisebbségek bejutását a parlamentbe, ami azt jelenti, hogy egy kisebbségi szervezet akkor indulhat az ukrán parlamenti választásokon, ha be van jegyezve, mint országos szintű párt, ha a megyékben, járásokban, falvakban a megfelelő számban és szinten be vannak jegyezve az adott nemzetiségi kisebbség pártszervezetei.

A KMKSZ Medgyessy Péter miniszterelnöknél tiltakozott a főiskola épületének tulajdonjoga ellen indított támadások miatt.

Honismereti kirándulás, a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezete, a torzóban maradt vereckei emlékműnél. (2003. szeptember 16.)

Turul-ünnepség a Tisza parton. Ünnepi beszédet mond Orbán Viktor, a Fidesz Polgári Szövetség elnöke

2004 novemberében a kárpátaljai magyarok jogainak bővítését ígérő együttműködési megállapodást írt alá Viktor Juscsenko elnökjelölt és Kovács Miklós, a KMKSZ elnöke. Az aláírási ceremónián jelen volt Orbán Viktor, a Fidesz Magyar Polgári Szövetség elnöke és Viktor Baloga parlamenti képviselő, Viktor Juscsenko kárpátaljai kampányfőnöke és megbízottja.

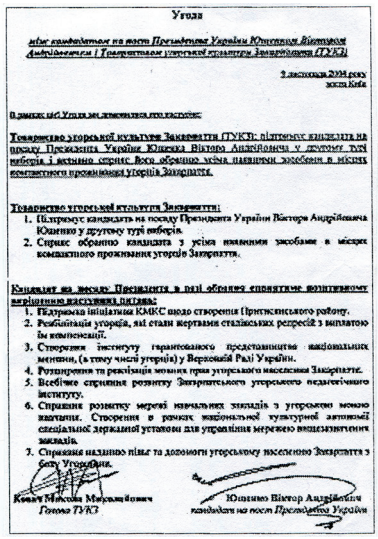

Угода

між кандидатом на пост Президента України Юшенком Віктором Андрійовичем і Товариством угорської культури Закарпаття (ТУКЗ)

9 листопада 2004 року
місто Київ

В рамках цієї Угоди ми домовилися про наступне:

Товариство угорської культури Закарпаття (ТУКЗ): підтримує кандидата на посаду Президента України Юшенка Віктора Андрійовича у другому турі виборів і активно сприяє його обранню усіма наявними засобами в місцях компактного проживання угорців Закарпаття.

Товариство угорської культури Закарпаття:

1. Підтримує кандидата на посаду Президента України Віктора Андрійовича Ющенко у другому турі виборів.
2. Сприяє обранню кандидата з усіма наявними засобами в місцях компактного проживання угорців Закарпаття.

Кандидат на посаду Президента в разі обрання сприятиме позитивному вирішенню наступних питань:

1. Підтримка ініціативи КМКС щодо створення Пригнєвського району.
2. Реабілітація угорців, які стали жертвами сталінських репресій з виплатою їм компенсації.
3. Створення інституту гарантованого представництва національних меншин, (в тому числі угорців) у Верховній Раді України.
4. Розширення та реалізація мовних прав угорського населення Закарпаття.
5. Всебічне сприяння розвитку Закарпатського угорського педагогічного інституту.
6. Сприяння розвитку мережі навчальних закладів з угорською мовою навчання. Створення в рамках національної культурної автономії спеціальної державної установи для управління мережею вищезазначених закладів.
7. Сприяння надзвичайно пільг та допомоги угорському населенню Закарпаття з боку Угорщини.

Ковач Микола Миколайович
Голова ТУКЗ

Ющенко Віктор Андрійович
кандидат на пост Президента України

Az eddigi legmagasabb szintű írásos megállapodás a kárpátaljai magyarság és az ukrán államhatalom között

A maratoni – háromfordulós – elnökválasztás tüntetések és nagyon feszült politikai konfliktusok közepette zajlott, hogy érzékeltessem a helyzetet, Viktor Juscsenko kétszer tette le az esküt, a második és a harmadik forduló után is.

Bakancsos Gabriella első áldozó (2004)

Balról jobbra: Pápai (Bakancsos) Szilvia, anyósom Kovács Ida, Bakancsos Ida, Bakancsos Gabriella, Bakancsos László, Horváth János, Horváth Klára, Horváth Vivi és Pápai Istvánka

Emlékmenet Szolyvára. (2004. november 18.)
A zászló mögött Bakancsos László

2005. március 13-án a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola új épületében tartotta tisztújító közgyűlését a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezete. Bakancsos László, a járási szervezet elnöke értékelte a járási szervezet munkáját a választások idején. Beszámolt arról, hogy a járásban 24 000 aláírást gyűjtöttek a kedvezménytörvény (státustörvény) megvédése érdekében, háromezren támogatták a KMKSZ Ukrajnai Magyar Párt bejegyzését, illetve az utóbbi három évben 26 rendezvényt szervezett a járási szervezet.

Dr. Brenzovics László a KMKSZ alelnöke kifejtette, hogy egyre nyilvánvalóbb, hogy az országban sor kerül a közigazgatási reformra és nagyobb területű közigazgatási egységek alakulnak.

„A kárpátaljai magyarságnak egyáltalán nem mindegy, milyen módon történik mindez. Egyrészt a járások összevonása lehetőséget ad a KMKSZ által kidolgozott Tiszamelléki járás létrejöttéhez, mely összefogná a magyar településeket. Másrészt, tisztában kell lenni azzal, hogy amennyiben ez nem sikerül, akkor eltűnhet az ország egyetlen olyan közigazgatási egysége, melyben a magyarság aránya számottevő, s ez beláthatatlan politikai, társadalmi következményekkel járhat."

A küldöttgyűlés a 2005-2008-as időszakra Bakancsos Lászlót választotta a járási szervezet elnökévé. Alelnökök: Horkay Sámuel, Bartha Ferenc, Bálint András, Csizmár Béla. Megválasztották a járási szervezet elnökségét és tisztségviselőit, valamint a KMKSZ megyei választmányába delegált tagokat.

2005 februárjában Ukrajna Igazságügyi Minisztériuma bejegyezte a KMKSZ-Ukrajnai Magyar Pártot. A KMKSZ benyújtotta a Tiszamelléki járás tervezetét a közigazgatási reformmal foglalkozó miniszterelnök-helyettesnek.

Májusban elhunyt Fodó Sándor, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség első elnöke, 1996-tól haláláig tiszteletbeli elnöke.

Június közepén ülésezett a KMKSZ választmánya Csongoron, a fő témák közé tartozott a 2006-os választásokra való felkészülés, a KMKSZ-Ukrajnai Magyar Párt szervezése. Az ukrajnai politikai helyzetet illetően a legtöbb kér-

dés az előkészületben levő közigazgatási reformmal kapcsolatban hangzott el. A KMKSZ elnöke kifejtette, a szövetség minden illetékes fórumot megfelelően tájékoztatott a magyar többségű Tiszamelléki járás kialakítására vonatkozó elképzeléseiről, ám ma gyakorlatilag nincs esély arra, hogy a reformot még a jövő tavasszal esedékes parlamenti és helyhatósági választások előtt megvalósítsák. Az anyaország és a KMKSZ kapcsolatait illetően, Kovács Miklós megelégedéssel konstatálta, hogy némi javulás tapasztalható a magyar kormány és a KMKSZ viszonyában, sajnálattal állapítva meg ugyanakkor, hogy az áttörés még várat magára. A választmány a továbbiakban megvitatta a KMKSZ-Ukrajnai Magyar Párt szervezésével és működésével kapcsolatos kérdéseket. A párt országos bejegyzését követően most teljes erővel folyik a megyei és a helyi szervezetek hálózatának kialakítása.

A Beregszászi Járási Tanács december 23-i plenáris ülésén elfogadták a járási territoriális választási bizottság összetételét, amelynek előkészítése és jóváhagyása nem a Központi Választási Bizottság (KVB) által javasolt rend szerint történt. A KVB december 17-i körlevelében felhívta az érintett tanácsokat, hogy a választási bizottságokat az új törvény rendelkezései szerint jelöljék ki, vagyis a megfelelő szintű tanács plenáris ülésén nyilvános sorsolással kell eldönteni, majd jóváhagyni a választási bizottságok összetételét. Ennek a rendelkezésnek Kárpátalján mind a megyei tanács, mind a járási tanácsok eleget tettek. Kivétel egyedül a Beregszászi Járási Tanács, ahol a sorsolást egy nappal a plenáris ülés előtt megejtették és a járási tanács testülete elé terjesztették elő. A sorsolás eredményeként a bizottság elnöke Vaszil Cohla lett, aki az emlékezetes 2002-es parlamenti választások 72. sz. Beregszászi Központú Territoriális Választási Bizottságának akkori elnökhelyettese volt.

Bakancsos László, a megyei tanács képviselője a mikrofonnál

A járási tanács plenáris ülésén jelen volt Bakancsos László, megyei képviselő, a KMKSZ-UMP Beregszászi Járási Szervezetének elnöke, aki felhívta a tanácsvezetők-, illetve tagok figyelmét arra, hogy Kárpátalján valamennyi érintett tanács – azon belül a megyei tanács is – a KVB ajánlása szerint, vagyis

az új választási törvénynek megfelelően járt el a bizottságállítás során. Az érintettek „túl bonyolultnak" ítélték a KVB javaslatát és kiálltak a régi törvény mellett. Rövid vitát követően a testület végül jóváhagyta a járási territoriális választási bizottság összetételét és tisztségviselőit.

A KMKSZ-Ukrajnai Magyar Párt bírósági keresetet nyújtott be a Beregszászi Járási Tanács döntése ellen. Végül a járási tanács visszavonta törvénytelen határozatát, s a következő járási tanács ülésén a törvénynek megfelelően hozták létre a járási territoriális választási bizottságot, a KMKSZ-Ukrajnai Magyar Párt pedig ennek megfelelően visszavonta bírósági keresetét.

Merjünk dönteni láncról és kardról

48-as megemlékezések Kárpátalja-szerte

Március 15-én Kárpátalja magyarlakta településein, a magyar iskolákban, közösségekben ünnepi rendezvényekkel, nagygyűlésekkel méltatták, az 1848–49-es forradalom és szabadságharc 158. évfordulóját. A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség központi rendezvényeire Beregszászban és Ungváron került sor.

A KMKSZ központi rendezvénye Beregszászban

2006. március 15-i központi rendezvényét a KMKSZ Beregszászban tartotta meg. A megemlékezést Bakancsos László, a KMKSZ járási szervezetének elnöke vezette. A díszvendég Gál Kinga, az Európai Parlament Fideszes magyar képviselője volt, beszédében a márciusi 12 pont aktualitását emelte ki, hangsúlyozva, hogy a felelős minisztérium követelése ma olyan felelős kormányt kell, hogy jelentsen, amely vállalja az egész nemzetet a Kárpát-medencében és a világban. Kiemelte a szónok a szolidaritást is, ami szerinte ma annyit tesz, hogy minden magyar felelős minden magyarért, hogy a 2004. december 5-i népszavazás után is van, kell, hogy legyen összetartozás.

Kovács Miklós, a KMKSZ elnöke arról is beszélt, hogy mi, itt Kárpátalján, olyan helyen és időben élünk, hogy amennyiben nem lesz elég hazafi, aki felteszi a költővel a kérdést, rabok legyünk-e vagy szabadok, ha nem lesz elég hazafi, aki a szabadságot választja, akkor ezt a mai sorsfordulót nemzetrészünk (a kárpátaljai magyarság) nem fogja túlélni.

A KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének közgyűlésén Beregszászban Bakancsos László elnök beszámolójában elmondta, a KMKSZ az elmúlt négy évben is végezte a vállalt feladatát, kiállt az eddig elért jogok és eredmények megvédéséért." A Szövetség azon fog dolgozni, hogy a márciusi választások demokratikusak legyenek, hogy valamennyi szavazó élhessen választási jogával és egyetlen voksot se csalhassanak el.

A Beregszászi Járási Tanács „KMKSZ"-UMP frakciója (2006)
Balról jobbra: Sipos Ida, Cséke Ilona képviselők, Bakancsos László a KMKSZ Beregszászi Járási szervezetének elnöke, frakcióvezető, Csizmár Béla a Beregszászi Járási Tanács elnöke, Bálint András, a Beregszászi Járási Tanács apparátusának vezetője

A Beregszászi Járási Tanács (2006)

A 2006. március 26-i parlamenti és helyhatósági választásokon a KMKSZ-Ukrajnai Magyar Párt listáján mandátumot szerzett képviselők:

Kárpátaljai Megyei Tanács: Kovács Miklós, Orosz Ildikó, Brenzovics László, Milován Sándor, Gulácsi Géza

Beregszászi Járási Tanács: Bakancsos László, Csizmár Béla, Bálint András, Vass Ottó, Berki Károly, Ködöböcz Ferenc, Kocsis Lívia, Balogh Zoltán, Iljasovics Viktor, Juhász Katalin, Szántó Edit, Riskó György, Cséke Ilona, Balla Attila, Jakab Lajos, Czapp József, Tóth Ferenc, Sipos Ida, Búzási István, Tari András, Szanyi János, Sín Béla, Takács Mária, Heé Roland, Rácz János, Komári Ibolya

2006.szeptember 15-én került sor a Beregszászi Járási Tanács második ülésszakának maratoni hosszúságú ülésére, melyen a képviselők 17 napirendet vitattak meg.

Az első napirendi pontként a szabadságáról visszatért Vaszil Sepa, a Beregszászi Járási Állami Közigazgatási Hivatal elnöke tartotta meg régen várt beszámolóját. Az ezt követő vitában a képviselők élesen bírálták a közigazgatás elnökét, többek között azért, hogy közel fél éve nincs kinevezett vezetője az agrárpolitikai osztálynak és a járásban kétségbeejtő a mezőgazdaság helyzete. A beszámolót nem tartották kielégítőnek és nem fogadták el. Jurij Sovák, a Régiók Pártja frakciójának tagja kezdeményezte, hogy a járási tanács vonja meg bizalmát a közigazgatási hivatal elnökétől. Az indítványt 63 képviselő támogatta, így titkos szavazásra került sor, ahol 64 képviselő „igen" voksával a járási tanács jóváhagyta a bizalmatlansági indítványt. A tanácsülésen 78 képviselő volt jelen, 13 „nem" és 1 érvénytelen szavazat volt.

A Sepa Vaszil ellen benyújtott bizalmatlansági indítvány okai:

1. A Beregszászi Járási Tanács szeptember 15-i ülésén fel lett olvasva egy levél, amelyben Vaszil Sepa a megyei kormányzóhoz fordul az ügyben, hogy az aranybánya bezárásának elkerülése végett, térjenek át egy nye-

reségesebb, úgynevezett cianidos előállítási technológiára. Az eredeti, ukrán nyelvű levélben a „біовилугування" kifejezés szerepel. A jelen lévő képviselők nagy része felháborodását fejezte ki az ügy kapcsán és emlékeztettek a hasonló romániai kitermelés veszélyeire.
2. Újra akarta indítani a dédai homokbánya működését.
3. Semmilyen kapcsolatot nem tartott fenn a képviselőkkel és a frakciókkal.
4. Nem nevezett ki magyar nemzetiségű alelnököt.
5. No, és mint lenni szokott, a bizalmatlansági indítványnak politikai okai is voltak.

A bizalmatlansági indítványhoz elég lett volna a képviselők 50+1%-nak az „igen" szavazata (63 szavazat volt, 2/3-os többség). Ebben az esetben a köztársasági elnöknek mérlegelési joga lett volna, hogy leváltsa vagy sem. De mivel a titkos szavazáson 64 képviselő (2/3) megszavazta a bizalmatlansági indítványt, a köztársasági elnöknek kötelessége volt leváltani.

Viktor Juscsenko, köztársasági elnök 2007. január 17-én Volodimir Trikurt, Vaszil Sepa első helyettesét nevezte ki a közigazgatási hivatal elnökének. Volodimir Trikur eleget téve kérésünknek, első helyettesének Erdélyi Károlyt, helyettesének Sín Józsefet nevezte ki.

A szeptember 15-i ülésen méltatták a Beregszászi Labdarúgás 100. évfordulóját, hozzászólásomban kifejtettem, hogy ma nincs miért büszkélkednünk, hiszen a 60-70-es években két megyei szintű labdarúgócsapata is volt Beregszásznak, a Zirka, köznyelven a „Mebelscsik" és a Kooperátor. Szégyen, hogy már ötödik éve Beregszásznak nincs megyei szintű labdarúgócsapata. Kezdeményeztem, hogy a Beregszászi Járási Tanács és a Beregszászi Városi Tanács közös összefogással, finanszírozással 2007-ben hozzanak létre egy megyei szintű labdarúgócsapatot, s így jött létre a Beregvidék SC, amely Kárpátalja labdarúgó történelmében kimagasló eredményeket ért el.

2006. december 21-én került sor az ötödik összehívású Beregszászi Járási Tanács harmadik ülésszakának harmadik ülésére. Az első napirendi pontként a képviselők ismételten megvitatták a Gúton, a volt katonai objektum területén tervezett (regionális?) tüdőgondozó létesítését. Vaszil Szkrip, a megyei tüdőgondozó főigazgatója ismertette azokat az adatokat, amelyek a tüdőbetegek számának rohamos növekedését mutatják a járásban, emiatt is és a meglévő tüdőgondozó központ lerobbant állapota miatt is szükség van egy új kórház létesítésére. A testület azonban nem adta meg az engedélyét a tüdőgondozó létrehozására.

A járási tanács képviselői jóváhagyták a beregdédai községi tanács döntését egy ipari park és logisztikai központ létrehozásáról az Interreg magyar-szlovák-ukrán jószomszédsági program keretében. Csizmár Béla, a járási tanács elnöke fontosnak nevezte egy ilyen kecsegtető program megvalósítását a határ közvetlen közelében, hiszen amellett, hogy 600 ember juthat munkalehetőséghez, pályázati úton európai pénzek is bevonhatók a kétoldalú ukrán-magyar projektbe. A leendő határátkelő megnyitása, az V. Európai Közlekedési Folyosó létrejötte még inkább megnöveli majd a létesítmény jelentőségét.

A korábbi évekhez hasonlóan, 2007 első napján Petőfi Sándorra, születésének évfordulójára emlékeztünk Badalóban. A Tisza parti település református templomának falán emléktábla hirdeti, hogy a nagy költő 1847-ben – útban menyasszonyához Erdélybe – e szent falak tövében pihent meg.

Verset mond Jakab Anikó

A Baráth Imre lelkész által tartott ünnepi istentiszteletet követően az emléktábla köré gyülekezőket elsőként Balogh Zoltán, a KMKSZ helyi alapszervezetének elnöke köszöntötte, aki kiemelte, hogy Badaló népe számára Petőfi kapcsán mindig is kettős ünnepnek számít január elseje. Nagy András polgármester beszédében hangsúlyozta, hogy Badalóban található a Kárpátalján fellelhető négy Petőfi emléktábla egyike és erre a tényre méltón lehetnek büszkék a helyiek. Bakancsos László, a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének elnöke, a KMKSZ járási frakciójának vezetője beszédében nehéz évnek nevezte a mögöttünk lévőt, melyben a hazugság gőgje rátelepedett a szabadságot és az igazságot szerető magyar nemzetre. Mit szólna, ha élne a mai történésekhez Petőfi Sándor, a szabadság és az igazság nagylelkű költője? A szónok kitért arra, hogy mint ahogy a legmagyarabb folyót, a Tiszát is más országok szennyezik, ugyanúgy a magyar nemzet kultúráját, nemzettudatát, anyanyelvét is idegen erők és ideológiák veszélyeztetik. Felhívta a jelenlévők figyelmét arra, hogy a legnagyobb veszély azonban nem kívülről jön, hanem sajnos belülről fakad. Ezért a nemzet megmaradása szempontjából nagy szükség van a nemzet bölcsességére és Isten segítségére. A jövő záloga az erős család és, hogy gyermekeinket hazaszeretetre, becsületre, tisztességre neveljük.

A szónokokat követően Jakab Anikó, a Beregszászi Magyar Gimnázium harmadéves tanulója szavalta el az „Ismét magyar lett a magyar" című Petőfi költeményt. Az ünnepi rendezvény a Himnusz és a Szózat eléneklésével ért véget.

2007. január 5-én tartotta első ülését a Beregszászi Járási Tanács. Napirend előtt szólt a testülethez Bakancsos László, a KMKSZ-UMP beregszászi járási tanácsának frakcióvezetője, aki a régiót hosszú ideje nyugtalanító környezetvédelmi problémákra hívta fel ismételten a hallgatóság figyelmét, s rámutatott, a nagymuzsalyi aranybánya ügyében továbbra is sok a bizonytalanság. A kitermelés megindítása előtt a falunak tett ígéretekből szinte semmi nem valósult meg, s most bizonytalanná vált a bánya jövője. A hírek szerint az aranybányát működtető cég csődbe ment, s a háttérben folyó tárgyalások eredményeként előfordulhat, hogy külföldi cégeknek adják el a bányát. Megtörténhet, hogy ezek a cégek esetleg ciános technológiák révén próbálhatják meg nyereségessé tenni a termelést, aminek környezetvédelmi, egészségügyi következményei beláthatatlanok lennének a tiszaháti községek és Beregszász számára. Bakancsos László javaslatára a képviselők ezért úgy határoztak, levélben kérnek tájékoztatást a

Bakancsos László egy megyei szintű futballcsapat létrehozását javasolta

Megyei Állami Közigazgatási Hivataltól és a bányát működtető állami vállalattól az aranybánya további sorsáról. A képviselő javaslatára a Beregszászi Járási Tanács a mezőgecsei katonai objektumra még 2004-ben telepített radarok ügyében levélben sürget megoldást. A radarok telepítésekor az esetnek nagy volt a visszhangja, annak idején a megkeresésekre az illetékes hatóságok, a hadügyminisztérium nem válaszoltak, nem oszlatták el a lakosság aggodalmait a radarok működésének esetleges káros egészségügyi hatásai kapcsán.

Végül Bakancsos László az Európai Bizottság ökológiai szakértői csoportjának közelgő látogatása apropóján javasolta, hogy a szakértői bizottság - a járási tanács kérésére –, látogasson el a nagymuzsalyi aranybányába.

2007-ben kérésemnek és javaslatomnak megfelelően a Beregszászi Járási Tanács és a Beregszászi Városi Tanács közös összefogással létrehozták a Beregvidék SC labdarúgócsapatot és sportklubot. Engem választottak meg az ifjúsági csapat edzőjének, a felnőtt csapat vezetője Telinger Vilmos, Magyarországon és Kárpátalján ismert labdarúgó szakember lett. Az alapozó, erőnléti edzéseket már január közepén elkezdtük.

Kárpátalja, 2007. augusztus 17.

Beregvidék SC-ifi: tervek és gondok

A közelmúltban vette kezdetét a Kárpátaljai Megyei Labdarúgó-bajnokság második fordulója, ahol első mérkőzésén Ilosva ellen a Beregvidék SC győzelmet könyvelhetett el. Az alábbiakban Bakancsos Lászlóval, a Beregvidék ifjúsági csapatának edzőjével, a klub elnökségének tagjával beszélgettünk az eltelt hónapok tapasztalatairól.

- Hogyan értékeli a Kárpátaljai Megyei Labdarúgó-bajnokság első fordulójában a Beregvidék SC ificsapatának teljesítményét?

- Februárban kezdtük el az intenzív tréninget, s elmondható, hogy sikerült a Beregvidéki FC ifjúsági csapatát lelkileg, fizikailag és technikailag felkészíteni a bajnokságra. Április 15-én indult a bajnokság, az első meccset Ilosva ellen megnyertük. A soron következő négy mérkőzést azonban elvesztettük. Ennek okát abban látom, hogy a legfelkészültebb négy csapattal kerültünk szembe, akik jelenleg is a tabella első négy helyén állnak: Kolcsinóval, Munkáccsal, Ungvárral és Sztorozsnyicával. Láttam, hogy új játékosokkal kell erősítenünk, így új labdarúgók kerültek a hátvéd- és csatársorba. Ennek eredményeképpen a soron következő öt mérkőzésből négy győzelem és egy döntetlen született. A legfontosabb azonban az, hogy a május 10-i rangsorban elfoglalt 15. helyről a 8. helyre jöttünk fel.

- Mi a helyzet az új játékosokkal?

- A járás településeiről, Beregszászból és Tiszaújlakról toboroztuk őket, ám nagyon nehéz volt jó játékosokat találni. A számításba jövő 1989-90-es születésűek egy része a járási bajnokságban játszik különböző felnőtt csapatoknál, vagyis már foglaltak. Probléma ezenkívül, hogy sok tréner nem engedi el játszani hozzánk a játékosokat a megyei bajnokságba. Ezzel

véleményem szerint csak ártanak a járásnak. Mindenesetre így is nagyon jó játékosgárdánk van.
- Mondana néhány szót a játékosokról?
- Több olyan is van, akiről a későbbiekben még biztosan nagyon sokat fogunk hallani. Tóth Egont, Popovics Szergejt és Gajdos Csabát már a Beregvidéki FC felnőtt csapatában is tesztelték. Mikulka Lászlót az Ungvári Zakarpattya ifjúsági csapatában is megnézték. Tóth Egon pedig az MTK ifjúsági csapatában játszott próbamérkőzést, ahol négy gólt is rúgott.
- A sikerek mellett természetesen vannak problémák is...
- Ha a klub vezetősége korábban nagyobb törődést, anyagi támogatást biztosított volna a csapatnak, akkor most az 5-6. helyet is elérjük. A megyei bajnokság első fordulóját a játékosok megfelelő futballcipő nélkül játszották végig, azt csak most, a második forduló első mérkőzésén kapták meg. Továbbá nem megfelelő körülmények között játsszuk a hazai mérkőzéseinket, a Zirka tréningpályára „száműzi" a klubvezetés az ifjúsági csapatot. El szeretnénk érni, hogy biztosítsák számunkra a beregszászi Barátság Stadionban való szereplést. Nagy szükség lenne egy autóbuszra, amely rendszeresen kiviszi a játékosokat a helyszínekre. Jelenleg ugyanis egyrészt a járási oktatási osztály, a távolabbi mérkőzésekre (pl. Kőrösmező, Rahó) pedig a Beregszászi Illyés Gyula Magyar Nemzeti Színház biztosít számunkra buszt, másrészt ma-

A „Beregvidék SC" ifjúsági labdarúgócsapata (2007)

Balról jobbra: Ombódi Gábor, Erbach György a „Beregvidék" SC igazgatója, Bakancsos László edző, tréner.

A csapat játékosai: Szeles László, Turi László, Szűcs Arnold, Rabcsenyjuk Andrij, Korávájev Román, Blanár Erik, Bányai István, Almási Szabolcs. Ülő sor: Barna György, Nagy Gábor, Szávkó Eduárd, Gerics Sándor, Csernyávszkij Jaroszláv, Popovics Szergej, Gajdos Csaba, Tóth Egon, Mikulka László, Barna Erik, Nohács István, Kontros István.

gánkocsikkal szállítják ki egyes játékosok a csapattagokat. Ez nagy probléma, ugyanis az a játékos, aki több kilométert vezet, fáradtan áll ki játszani. Szükség lenne tehát támogatókra, és itt elsősorban a járás nagyvállalataira gondolok.
- Melyek a további célok?
- Ugyanaz, ami a bajnokság első fordulójában is volt: bejutni a legjobb hat közé. Ha még sikerül egy-két jó játékost találnunk, és a jelenlegi gárdából sem megy el senki, nagy az esélye, hogy ezt a célt elérjük. Augusztus 12-én játszottuk a második forduló első mérkőzését Ilosva ellen. A felnőtt gárda 4-1, míg az ifi 8-3-ra győzött. De most jön csak a neheze, ugyanis a tabella négy legjobb csapata ellen játszunk: augusztus 19-én Kolcsinóra megyünk, 26-án Munkácsot látjuk vendégül. Szeptember 2-án mi utazunk Sztorozsnyicára, 9-én pedig Ungvárral mérkőzünk meg itthon. Ha jól fogunk szerepelni ezeken a mérkőzéseken, az pozitívan fogja befolyásolni mind a nagy, mind az ifjúsági csapat további szereplését a megyei labdarúgó-bajnokságon.

F. Zs.

2007. március 25-én tartotta XVIII. közgyűlését a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezete a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola „Esztergom" termében.

Bakancsos László, a KMKSZ BJSZ elnöke köszönetét fejezte ki a járási elnökségnek, illetve az alapszervezeti elnököknek, a választmány tagjainak, a tagságnak, hogy a nehézségek ellenére volt erejük és hitük aktívan részt vállalni az elmúlt év politikai eseményeiben, elsősorban a 2006-os ukrajnai választásokban.

A mandátumvizsgáló bizottság jelentése szerint a járási szervezet 35 alapszervezete 9 898 tagot számlál. A megtartott alapszervezeti közgyűléseken a megállapított kvóta szerint 152 küldött kapott mandátumot, ebből 125 küldött jelent meg a közgyűlésen, ami azt jelenti, hogy a közgyűlés határozatképes.

Január 15-e és február 15-e között tartották meg az alapszervezeti közgyűléseket, melyeken az emberek a legtöbb kérdést a schengeni rendszerhez történő csatlakozás utáni vízumrendszerről, az idén lejáró magyar igazolványokról, a beharangozott kishatárátlépésről, a nagymuzsalyi aranybányáról, az elhíresült premix-ügyről tették fel.

A beszámolóban Bakancsos László kitért a 2006-os önkormányzati választásokra, hangsúlyozta, hogy a választási eredmények nem felelnek meg az elvárásoknak. Ennek ellenére a 2006-os évben önkormányzati szinten, a helyi tanácsok összetétele alapján, illetve a járási és megyei szinten elfoglalt vezetői pozíciók azt mutatják, hogy a KMKSZ ki mert törni az örök ellenzéki státuszból, felvállalva ezzel a jelenlegi ukrajnai hatalmi harcok által gerjesztett elégedetlenségi hullám negatív következményeit is. A megszerzett pozíciók lehetőségeket biztosítanak a kárpátaljai magyarság helyzetének javításához.

A választások eredményeként a KMKSZ-Ukrajnai Magyar Párt a legnagyobb számú frakcióval képviseli a választóit a Beregszászi Járási Tanácsban, 27 képviselővel.

Az UMDSZ – 25, a Nasa Ukrajina – 13, a Régiók Pártja – 13, a BJUT – 8, a Vidrodzsennya – 4 képviselővel rendelkezik, hosszas tárgyalások eredményeként

pedig a járási tanács elnökét a KMKSZ-UMP jelölhette Csizmár Béla, a KMKSZ BJSZ alelnöke személyében. A járási szervezet másik alelnöke, Bálint András a járási tanács szervezési osztályvezetője lett. A közelmúltban lett kinevezve a Beregszászi Járási Állami Közigazgatási Hivatal elnökhelyettesévé Sín József, a megyei választmány tagja. A megyei tanácsba öt képviselőnk jutott be, Brenzovics László a megyei tanács alelnökévé lett megválasztva.

A választások után két nappal, március 28-án az Ukrajnai Magyar Demokrata Párttal, a mi felkérésünkre elkezdtük a koalíciós tárgyalásokat a magyar többségű koalíció létrehozásáról. Három hét maratoni tárgyalás után nem sikerült létrehozni a koalíciót, mert az UMDP minden általunk javasolt megállapodást elutasított. Az volt a fő céljuk, hogy a járási tanács elnöke az ő jelöltjük legyen, személy szerint Braun Béla. Mi arra hivatkoztunk, hogy a miénk a legnagyobb frakció, ezért mi vagyunk jogosultak a járási tanács elnöki tisztségére Csizmár Béla személyében.

Mindezek után, április 21-én, - a KMKSZ elnökségének felhatalmazásával – megkezdtük a koalíciós tárgyalásokat a „Nasa Ukrajina"-val és a „BJUT"-tal. Ötnapi tárgyalás után aláírtuk a koalíciós szerződést, amelyben rögzítettük az alapelveket, hogy a járási tanács elnökének Csizmár Bélát, helyettesének Petruska Istvánt, a Nasa Ukrajina párt jelöltjét fogjuk támogatni.

A járási tanács első, április 26-i ülése előtt egy órával az UMDP kérte tőlünk, hogyha Braun Bélát elfogadjuk második alelnöknek a járási tanácsba, akkor ők is megszavazzák Csizmár Bélát a járási tanács elnökének, amit mi kompromisszumos megoldásként elfogadtunk. Így Csizmár Bélát egyhangúlag választottuk meg a járási tanács elnökévé, helyettesei Petruska István és Braun Béla lettek.

2007. június 22-én tartotta ülését a Beregszászi Járási Tanács. Többek között megvitatták a nagymuzsalyi aranybánya területén raktározott polimetalikus ércek környezetkárosító hatását vizsgáló ideiglenes képviselői csoport tájékoztatását. Erdélyi Károly (UMDSZ-frakció) a munkacsapat vezetője elmondta, hogy a bányát korábban üzemeltető Zakarpatpolimetal Kft. január 1-től leállítot-

Nagymuzsaly lehet az új Verespatak

Az aranybánya ülepítője

Beregszászi Járási Tanács:
A KMKSZ-frakció figyelmeztet

Január 5-én, azaz még az ortodox karácsony előtt, az egyhetes országos vakáció kellős közepén ült össze idei első ülésére a Beregszászi Járási Tanács. A sietség oka: a testületnek el kellett fogadnia az idei költségvetést.

Napirend előtt szólt a testülethez Bakancsos László, a KMKSZ–UMP beregszászi járási tanácsi frakciójának vezetője, aki a régiót hosszú ideje nyugtalanító környezetvédelmi problémákra hívta fel ismételten a hallgatóság figyelmét.

(Folytatás a 3. oldalon)

ta az aranykitermelést és a veszteségesen működő vállalat ellen csődeljárás indult. A vállalat nem tartotta be a környezetvédelmi követelményeket és nem teljesítette a magára vállalt kötelezettségeket (pl. a nagymuzsalyi vízvezeték hálózat kiépítését) sőt, nem tett lépéseket a termelés során keletkezett káros anyagoknak a talajvízbe szivárgásának megakadályozására. A laboratóriumi vizsgálatokból kiderült, hogy a meddőkőzetekből az egészséget károsító nehézfémek kerültek a talaj- és az ivóvízbe. Volodimir Trikur, a Beregszászi Járási Állami Közigazgatási Hivatal vezetője arról tájékoztatta a képviselőket, hogy a közigazgatási hivatal 2007. június 7-én érvénytelenné nyilvánította a Zakarpatpolimetal Kft. által bérelt földterület bérleti szerződését. Bakancsos László, a KMKSZ-UMP frakció vezetője aggodalmának adott hangot amiatt, hogy az eltemetetlen meddőkőzetet mossa az eső, és így a mérgező anyagok a talajvízbe és a levegőbe kerülnek, ezért indítványozta, hogy a munkacsoport ezzel kapcsolatos jelentését teljes egészében közölje le a járási tanács lapja, hogy a lakosság tisztában legyen a helyzettel. Indítványát azonban csak a KMKSZ-UMP frakciója támogatta, a többi frakció leszavazta.

2007. szeptember 21-én a kárpátaljai magyarság szempontjából nagy horderejű eseményre került sor. Göncz Kinga magyar-, és Arszenyij Jacenyuk ukrán külügyminiszter aláírta a kishatárforgalomról szóló kétoldalú államközi szerződést. Ez a megállapodás, amely elsősorban a személyforgalmi könnyítésekről szól, lehetővé teszi, hogy az 50 km-es határsávban élő kárpátaljai magyarság az anyaországnak a schengeni övezethez történő, jövő januári csatlakozásátkövetően is a maihoz hasonló kapcsolatban maradjon Magyarországon élő hozzátartozóival. Az egyezmény az államhatár ukrán oldalán mintegy 400-500 ezer embert érint, beleértve a mintegy 170 ezres kárpátaljai magyarság 90 %-át.A magyar oldalon Szabolcs-Szatmár-Bereg, valamint Abaúj-Zemplén megye egy része válik elérhetővé a kishatár átlépővel rendelkezők számára.

2007. szeptember 30-ra Ukrajnában soron kívüli parlamenti választásokat írtak ki. Akárcsak 1998-ban két személy szállt ringbe a parlamenti képviseletért: Kovács Miklós, a KMKSZ elnöke, aki a Mi Ukrajnánk - Népi Önvédelem (NU-NSZ) tömörülés színeiben a 99. helyen indult a párt listáján és Tóth Mihály, az UMDSZ tiszteletbeli elnöke, az Ukrajnai Szocialista Párt listáján a 11. helyen szerepelt.

Mit vállalt a szocialista párt?

1. Jogot és hatalmat a helyi önkormányzatoknak
2. Európai integrációt
3. Tisztességes béreket
4. Igazságos szociális juttatásokat
5. A befagyasztott bankbetétek tulajdonosainak kárpótlását
6. A lakásgazdálkodás és kommunális gazdaság reformját
7. Új munkahelyeket az iparban és a mezőgazdaságban
8. Tényleges közbiztonságot
9. Vizsgaközpontot a magyarul érettségizőknek
10. Az 1944-ben elhurcoltak rehabilitációját
11. Új kisebbségi törvényt és nyelvtörvényt
12. Kulturális autonómiát

A KMKSZ mindig hű marad elveihez

Interjú Kovács Miklóssal, a KMKSZ elnökével.

- A KMKSZ az Ön személyében ismét megméretteti magát az ukrajnai előrehozott választáson, miután régi partnere és szövetségese, a Mi Ukrajnánk igen kecsegtető helyet kínált fel ehhez választási listáján.

- Ez valóban így van, ám ezzel kapcsolatban elmondanám, hogy a jelenlegi ukrán választási rendszer nem teszi lehetővé, hogy a kárpátaljai magyarság önállóan juttassa a törvényhozásba saját képviselőjét, ezért a KMKSZ-nek dönteni kellett: részt vesz-e a választási küzdelemben valamely ukrajnai politikai erő támogatójaként, avagy semleges marad. Csakhogy a politikai küzdelmektől való tartózkodás egyáltalán nem a semlegességet jelenti, hanem sokkal inkább annak elismerését, hogy mások döntsenek a kárpátaljai magyarság sorsáról. A jelenlegi helyzet tétje ugyanis az, hogy a kárpátaljai magyarságnak sikerül-e visszaszereznie az alkotmánymódosítás következtében elveszített parlamenti képviseletét, amelynek hátrányát az elmúlt időszakban mindenki saját bőrén tapasztalhatta. Mindenki számára nyilvánvaló az is, hogy egy képviselő nem csinálhat nyarat a Verhovna Radaban, ellenben tény az is, ha megfelelő módon kihasználja a rendelkezésére álló lehetőségeket, hatékonyan lobbizhat a magyarságot érzékenyen érintő kérdésekben. Ebből az alapállásból kiindulva a KMKSZ jelezte lehetséges partnere felé, hogy együttműködésének feltétele egy parlamentbe jutást jelentő hely biztosítása a választási listán. A MI Ukrajnánk - Népi Önvédelem (NU-NSZ) tömörülés rendkívül méltányosnak tartotta kérésünket. A felajánlott 99. hely egyben azt is jelenti, hogy egy politikai erő nem a választások utáni időszakra halasztotta a magyarság támogatása fejében tett ígéretének beváltását, hanem még a kampány előtt teljesítette azáltal, hogy személyemben bejutásra esélyes helyet ajánlott fel közösségünknek. Ezzel együtt el kell mondanom azt is, hogy a jelenlegi erőviszonyok közepette a 99. hely természetesen nem nyújt teljes garanciát a parlamentbe való bejutásra, ám ettől függetlenül mégis komoly ajánlatnak kell tekintenünk, hiszen mindenképpen nagy előrelépést jelent az előző választási kampányhoz képest.

- Sokáig úgy tűnt, hogy a Mi Ukrajnánk által felkínált lehetőség egy csatasorba állítja a kárpátaljai magyarságot is, megteremtve annak az esélyét, hogy a közösség bebizonyítsa súlyát, jelentőségét, illetve visszaszerezhesse a korábbi választásokon megnyirbált tekintélyét a megye politikai palettáján. Aztán az összefogásból nem lett semmi, mivel az UMDSZ meggondolta magát és a szocialisták listáján induló Tóth Mihály támogatása mellett döntött.

- Valóban így történt, pontosabban az UMDSZ ezúttal sem váltotta be korábban tett ígéretét, eljátszva ezzel azt az esélyt, hogy a két meghatározó kárpátaljai magyar érdekvédelmi szervezet összefogva ismét parlamenti képviselethez juttassa Ukrajna ma-

gyarságát. Sőt, aprópénzre váltva ezt, olyan párt támogatása mellett döntött, amelynek a felmérések szerint nincs semmi esélye arra, hogy parlamenti tényezővé váljék. Mi több, kampányában és sajtóorgánumaiban az UMDSZ azt a hamis illúziót próbálja kelteni, mintha döntésükkel két parlamenti képviselője lehetne a helyi magyarságnak, ami a helyzet ismeretében nem csupán önámítás, hanem egyenesen a választók szándékos félrevezetése.
- Holnap már befejeződik a választási kampány, amely során az a látszat alakult ki az emberben, hogy az UMDSZ által támogatott Tóth Mihállyal ellentétben, a KMKSZ elnöke mintha egy kissé háttérbe húzódott volna. Legalábbis nem ígérgetett fűtfát, Kánaánt a választóknak. Miért volt ez a visszahúzódás?
- A válasz nagyon egyszerű: én mindig is hosszútávon próbáltam politizálni, hiszen határozott véleményem, hogy a felelőtlen ígéretekkel és köpönyegforgatással az ember elveszíti a becsületét, amit aztán már nem lehet visszaszerezni. Hiszen nem kétséges, hogy a politikában is csak úgy lehet meggondolatlan ígérgetésekkel felszínen maradni, vagy esetleg visszakerülni a már korábban elázott reputációval, ha valamilyen külső erő megfinanszírozza ennek költségeit. Én pedig, - mint a kárpátaljai magyarság ügyének elkötelezett politikus - nem számítok, nem számíthatok ilyen típusú külső támogatásra.

Kárpáti Igaz Szó 2007. szeptember 27.

Erdélyi Gábor

Választás - 2007.

Brenzovics László, a KMKSZ alelnöke

Senkiben nem merülhet fel kétség afelől, hogy az előrehozott parlamenti választáson mindenképpen részt kell venni, hiszen semmiképpen nem maradhatunk közömbösek az országunkban zajló eseményekkel kapcsolatban. Számunkra, magyarok számára pedig több szempontból is kiemelten fontos a szavazáson való részvétel. Egyfelől ugyanis csakis így bizonyíthatjuk be közösségünk súlyát, szerepét a megye politikai palettáján, illetve közösségünk jövőigénylését és összetartását. Másfelől pedig nem mulaszthatjuk el annak a fölöttébb méltányos lehetőségnek a kihasználását sem, amelyet megbízható és korrekt partnerünk, a Mi Ukrajnánk - Népi Önvédelem Tömb ajánlott fel a KMKSZ számára azért, hogy Kovács Miklós személyében újra parlamenti képviselő legyen a kárpátaljai magyarságnak. Csakhogy ezt a lehetőséget nekünk, valamennyiünknek együtt, közösen a leadott szavazataink révén kell realitássá tennünk.

A szeptember 30-i előrehozott parlamenti választásokon, Kárpátalján a legtöbb szavazatot a Mi Ukrajnánk – Népi Önvédelem választási tömörülés kapta, a leköszönő kormány vezető ereje, a Régiók Pártja a 3. helyen végzett, a Julija Timosenko Tömb a 2. helyet szerezte meg. A magyar lakta vidékeken is a KMKSZ által támo-

gatott NU-NSZ szerezte meg a szavazatok túlnyomó többségét, 22 365 szavazatot, míg az UMDSZ által támogatott Ukrán Szocialista Párt, mely összesítésben be sem jutott az ukrán parlamentbe, 9 413 szavazatot kapott. Sajnos, sem Kovács Miklós, sem Tóth Mihály nem jutott be az ukrán parlamentbe.

November 17-től konzulátusi szintre emelték a Magyar Köztársaság Ungvári Főkonzulátusának Beregszászi Ügyfélszolgálati irodáját. A konzulátus vezetésére Csengeri János vezető konzul kapott megbízást.

November 29-én a Kárpátaljai Megyei Tanács úgy határozott, hogy a Beregszászi Városi Tanács és a Beregszászi Járási Tanács határozatai, valamint a nagymuzsalyi helyi referendum elutasító végeredménye ellenére engedélyezi a próbafúrásokat a nagymuzsalyi aranylelőhely területén a kijevi székhelyű Szvit Kft-nek.

A Beregszászi Járási Tanács december 13-i ülésén megvitatta és elutasította a bégányi barit és színesfémlelőhely geológiai felderítésének engedélyezését, amelyet egy magánvállalat kérvényezett a testületnél. A képviselők egyetértettek abban, hogy amennyiben ragaszkodnak ahhoz az alapkoncepcióhoz, hogy a régió fejlődését a turizmusra alapozzák, úgy elképzelhetetlen a bányatevékenység a térségben. Ugyancsak a geológiai felmérés elutasítása mellett felhozott érv volt, hogy a feltárást célzó fúrásokat a Kaszonyi-hegy lábánál fekvő termálfürdőhöz közel végeznék; arról nem is szólva, hogy a hegy határon túli része természetvédelmi területnek minősül.

A Beregszászi Járási Tanács képviselői Ukrajna elnökéhez és kormányfőjéhez fordultak a Zakarpatpolimetal vállalat nagymuzsalyi tevékenységének következményei miatt. A levél felhívja a figyelmet az aranybánya meddőhányójának a környezetre és az emberi egészségre gyakorolt káros hatásaira, valamint arra is, hogy a vállalat, jelentős bér- és adótartozást felhalmozva szüntette meg tevékenységét Nagymuzsalyban. A képviselők sürgetik a színesfémtartalmú meddőhányók mielőbbi felszámolását, a hátrahagyott ülepítő megtisztítását, a nagymuzsalyi vízvezetékrendszer kiépítésének azonnali megkezdését, a bánya és a környező falvak felszíni és talajvízének ismételt vizsgálatát. Az ülés befejezéseként Csizmár Béla, a járási tanácselnöke bejelentette, hogy megérkezett az a tolmácsberendezés, amelynek segítségével a jövőben a magyar és az ukrán anyanyelvű képviselők szinkrontolmács segítségével követhetik nyomon egymás felszólalásait a tanácsüléseken. A megyében ezidáig páratlan berendezést a KMKSZ Beregszászi Járási Tanácsa frakciójának kezdeményezésére a Széchényi Alapítvány közreműködésének köszönhetően sikerült beszerezni.

A 2008-as év nagyon nehéz körülmények között kezdődött, január 1-én Lőrincz Lajos, a KMKSZ járási szervezetének irodavezetője szívinfarktust kapott. Ez a sajnálatos esemény rányomta bélyegét az iroda és az egész járási szervezet működésére, mert elmondhatom azt, hogy Lőrincz Lajos élettapasztalata, ismertsége és munkája, mobilitása pótolhatatlan volt.

Kértem a KMKSZ elnökségét, hogy segítsenek a fennálló helyzet megoldásában, támogassák egy irodavezető működéséhez szükséges feltételek biztosítását, azt a választ kaptam, hogy tegyek oda egy kislányt a főiskoláról, aki majd felemeli a telefonkagylót – s ezzel lezártnak tekintették az ügyet.

A nyakamba szakadt minden feladat megoldása, a rendezvények, az alapszervezeti tisztújító közgyűlések szervezése. Egy személyben voltam postás, könyve-

Balról jobbra: Gogola István, Szanyi János, Kész Elemér, Bakancsos László, Riskó Márta és kisfia, Lőrincz Lajos irodavezető.

lő, takarító, szervező, sofőr és a járási szervezet elnöke, frakcióvezető és képviselő. Nem csoda, hogy február 1-én én is kórházba kerültem, vélhetően a rám nehezedő túlterhelés miatt, csepegtetők alatt és a kórházi kezelés idején, telefonon irányítottam a járási szervezet alapvető működését. Hét napig voltam kórházi kezelés alatt, betegségünk idején sem Lőrincz Lajost, sem engem senki nem látogatott meg a KMKSZ-ből, az elnökségből, senkit nem érdekelt, hogy élünk vagy halunk-e!

Február 10-re Lőrincz Lajos és én is felépültünk, úgy ahogy, és elkezdtük a rendezvények és az alapszervezeti tisztújító közgyűlések szervezését, amelyek rendben meg lettek tartva. A KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének tisztújító közgyűlése előtti pénteken, március 29-én bekövetkezett az, amitől féltem és tartottam. A KMKSZ Beregszászi Városi Szervezetének elnökségi ülésén az egyik jelenlévő személy oly mértékben provokálta és felidegesítette Lőrincz Lajost, hogy az leesett a székről és pillanatok alatt meghalt. Az orvosi diagnózis szerint egyidejűleg kapott szívinfarktust és agyvérzést.

KMKSZ gyűlések

Az előrelépéshez kell hajó, legénység és cél

A Beregszászi Középszintű Szervezet küldöttgyűlésén ismét Bakancsos László lett a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) Beregszászi Járási Középszintű Szervezetének elnöke.
A szervezet tisztújító közgyűlésére 2008. március 31-én került sor a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola főépületének nagytermében.
A küldöttek egyperces néma főhajtással emlékeztek meg a pénteken tragikus hirtelenséggel elhunyt Lőrincz Lajosról, a KMKSZ Ellenőrző Bizottságának elnökéről, a Beregszászi Já-

rási Középszintű Szervezet irodavezetőjéről.
A közgyűlés ezek után meghallgatta Bakancsos László elnök beszámolóját, aki örömmel jelenthette be, hogy a szervezet anyagi helyzete ellenére tavaly is sikerült megtartani minden hagyományos rendezvényt. Az alapszervezetekben lezajlott tisztújító közgyűlések kapcsán négy új alapszervezeti elnököt köszönthetett: Horváth Árpád (Bótrágy), Szimcsera Szilvia (Mezőkaszony), Lőrincz Ágota (Gát) és Demeter István (Rafajnaújfalu) személyében.
Az elmúlt három év eseményeiről szólva Bakancsos László kiemelte a KMKSZ-Ukrajnai Magyar Párt megalakításának nehéz folyamatát, majd a 2006-os önkormányzati és parlamenti választásokat elemezte, rámutatva, hogy azokon a szövetség jobb eredményt is elérhetett volna. Ennek ellenére a KMKSZ Beregszászi Járási Középszintű Szervezete alakíthatta a legnagyobb képviselői frakcióját (27) a Beregszászi Járási Tanácsban, a Szövetség kitört az „örök ellenzékiségből", jelöltjei vezető tisztségeket töltenek be a járási önkormányzati és közigazgatási hivatalban.
A tavalyi (2007) előrehozott parlamenti választások kapcsán Bakancsos László sajnálattal állapította meg, hogy a helyi magyarság, s ezen belül a KMKSZ tagsága is a korábbiaknál alacsonyabb számban járult az urnákhoz, egy részük pedig ukrajnai pártokra szavazott (nem a Nasa Ukrajina Pártra, amelyen Kovács Miklós a 99. helyen szerepelt). Ezzel összefüggésben a kapcsolattartás javításának fontosságát hangsúlyozta.
Kovács Miklós, a KMKSZ elnöke beszédében egy hajóhoz hasonlította a kárpátaljai magyarságot, mely hajón a KMKSZ tagsága a legénység. Mint mondta, e legénység feladata úgy irányítani a hajót, hogy az elkerülje az afféle zátonyokat, mint amilyen legutóbb az új érettségi vizsgarendszer bevezetése volt, amikor a helyi magyar fiatalokat kis híján megfosztották az anyanyelven való érettségizés lehetőségétől, veszélybe sodorva ezzel az egész magyar oktatási rendszert.
A KMKSZ elnöke ismételten rámutatott:" a legénységnek akkor is teljesítenie kell feladatát, ha ez nehézségekkel jár és éppen nem túl népszerű, s ha olyanok is akadnak a fedélzeten, akik felelőtlenül egyenesen a zátonyoknak vezetnék a kárpátaljai magyarság hajóját.
Dr. Orosz Ildikó, a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség elnöke is arra hívta fel a küldöttek figyelmét, hogy a KMKSZ feladata a kárpátaljai magyarság érdekképviselete. A szövetség tagságának és a kárpátaljai magyarságnak nem szabad elfelednie az elmúlt évek történéseit, s a mindenkori helyzetet az eredmények, s nem az ígéretek alapján kell megítélnie.
Dr. Brenzovics László, a KMKSZ alelnöke, a Kárpátaljai Megyei Tanács elnökének helyettese beszédében rámutatott: a KMKSZ legfontosabb feladata az, hogy a kedvezőtlen feltételek ellenére megmaradjon egységes politikai erőnek, ahol mindenki igyekszik a saját helyén megtenni azt, ami a kötelessége. Ha voltak is viták, a KMKSZ tagága büszkén tekinthet vissza az eltelt 19 esztendőre, mert vezetői mindenkor becsületesen voltak meg-

választva, s mindig következetesen kiálltak a kárpátaljai magyarság érdekei mellett. „Terveink mindig is voltak, vannak és lesznek. Ezeket mindenkor megpróbáljuk megvalósítani. Ha változnak majd a körülmények, s újra kedvező irányból kezdenek fújni a szelek, akkor előre tudunk majd lépni. De az előrelépés első és legfontosabb feltétele az, hogy legyen hajó, legyen vitorla és legyen cél, hogy hová akarunk eljutni" - utalt Kovács Miklós hasonlatára. Jelenleg az a feladat, hogy megőrizzék a KMKSZ-t, mint azt a hajót, amely képes a fedélzetére venni az egész kárpátaljai magyarságot és kedvező szélesetén eljuttatni oda, ahol biztonságban révbe érhet.

A beszédeket követő vitában és hozzászólások után sor került az Ellenőrző és Etikai Bizottság beszámolójára, a beszámolót követően a tisztújításra. A küldöttek újabb három évre egyhangúlag Bakancsos Lászlót választották a középszintű szervezet elnökévé. Az elnök javaslatára a közgyűlés az eddigi négy helyett öt alelnököt választott meg: Bálint András (ügyvezető), Sín József (általános), Csizmár Béla (önkormányzatokért, mezőgazdaságért és határon átívelő kapcsolatokért felelős alelnök), Horkay Sámuel és Bartha Ferenc alelnökök személyében. A tizenegy fős elnökség tagjai lettek még Berki Károly, Gerzánics Ilona, Balogh Zoltán, Juhász Katalin és Szimcsera Szilvia. A továbbiakban a küldöttek megválasztották a megyei választmány tagjait. (Dr. Orosz Ildikó, Vári Fábián László, Szántó Edit, Vass Ottó, Mester András, Ködöböcz Ferenc, Balla Attila, Orosz Géza, Czapp József, id. Molnár László). Az Etikai Bizottságot (Kertész Árpád, elnök; Búzási István, Kádár Szilvia), az Ellenőrző Bizottságot (Cséke Ilona, elnök; Papp Ilona, Nagy Anikó)

A közgyűlést követően részt vettünk Lőrincz Lajos temetésén, elkísértük e földi lét utolsó útjára.

Elhunyt Lőrincz Lajos

Pénteken életének hatvankilencedik évében tragikus hirtelenséggel elhunyt Beregszászban Lőrincz Lajos, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség Ellenőrző Bizottságának elnöke, a Beregszászi Középszintű Szervezet irodavezetője.

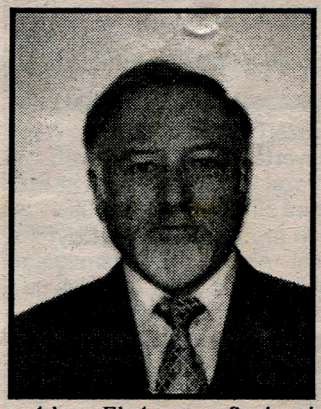

Lőrincz Lajos 1939. szeptember 29-én született Beregszászban. Középiskolai tanulmányait a Beregszászi 2. Számú Középiskolában végezte, majd munkába állt. Üzemvezetőként dolgozott a Beregszászi Vasgyárban. Elvégezte a Szolyvai Politechnikumot. Később működött a Beregszászi Járási Sportosztály instruktoraként, majd a járási könyvtárhálózat gazdasági igazgatójaként is.

A kezdetektől a KMKSZ tagja. 1999-től a szövetség ellenőrző bizottságának elnöke, nyugdíjba vonulása óta a Beregszászi Középszintű Szervezet irodavezetője volt. Az évek során a KMKSZ számos akciójában és minden választási kampányában részt vett. Precizitása és munkabírása szinte nélkülözhetetlenné tették. A halál is munka közben érte, társaival éppen a KMKSZ Beregszászi Középszintű Szervezetének tisztújító közgyűlésére készült.

Személyében egy hű harcostársat veszítettünk.

Versajánló

A lélek dolgait fürkésző ember - főként egy igazi verskedvelő, - feltétlenül különbséget tesz az egyedüllét és a magány között. Természetesen ő sem állítja, hogy a kettő nem függ össze, hogy az egyedüllét nem jelent soha magányt, ám a magányról egészen biztosan kimondja, az bizony társainktól függetlenül is magába tudja zárniazt a lelket, aki magára marad az ügyeivel, dolgaival, világlátásával, vagy inkább, akit hajlamai egyre jobban önmagába, befelé fordítják.
A magány egyik jellegzetességének az érzékeltetése, szép és eredeti láttatása - ez a költemény. Tiszta rímei és szabályos lüktetése érdekesen szervesülnek a tűz és víz jelentés-szimbólumainak költeménybeli megjelenésével. Ez a két szélsőség, ezen szemben álló elemek is sugallják, hogy milyen ellentétek, milyen végletek háboroghatnak abban, aki szembesül ezzel a gonddal. S hiába gondolnánk, hogy hát nem, ellenkezőleg: érezni az egyre inkább beszűkülő lehetőségek fojtogató kilátástalanságát. Így lesz hihető, hogy ilyenkor már szólni, kibeszélni sem lehet a tulajdonképpen kibeszélhetetlent, legfeljebb leírni képes az ember, s úgy kérni: „Jézusom, űzd el" vagy „vedd el apohárt, irgalom atyja!"

Penckófer János

Vári Fábián László: Magányomat magamra…

Magányomat
magamra gyújtom,
forgószél támad,
idegen lélek

Szememre száll,
ott hűsöl a kúton
amíg játszanak
mélyén a fények.

De szomja szűnvén
betör a számba,
vallatja nyelvem
eleven tűzzel,

szavaim nyáját
halomra vágja,
írni tudom csak:
Jézusom, űzd el,

mert már az agyam
pásztázza végig,
minden mappám
letapogatja,

ölelni dől rám -
utolsó vérig.
Vedd el a pohárt,
irgalom atyja.

2008. március 25-én összehívtam többségében a járási szervezet elnökségét, hogy vitassuk meg a KMKSZ helyzetét, és hogy kit fogunk támogatni a KMKSZ tisztújító közgyűlésén, a regnáló elnököt, Kovács Miklóst vagy más valakit; rövid eszmefuttatás után a jelenlévők úgy döntöttek, hogy felkérik Brenzovics Lászlót, a KMKSZ alelnökét, hogy fogadja el jelölésünket a 2008. április 12-i KMKSZ soron lévő tisztújító közgyűlésén a KMKSZ elnökének tisztségére. A felkérést másnap átadtuk Brenzovics Lászlónak, aki a felkérést megköszönte és időt kért, hogy a döntését meghozza.

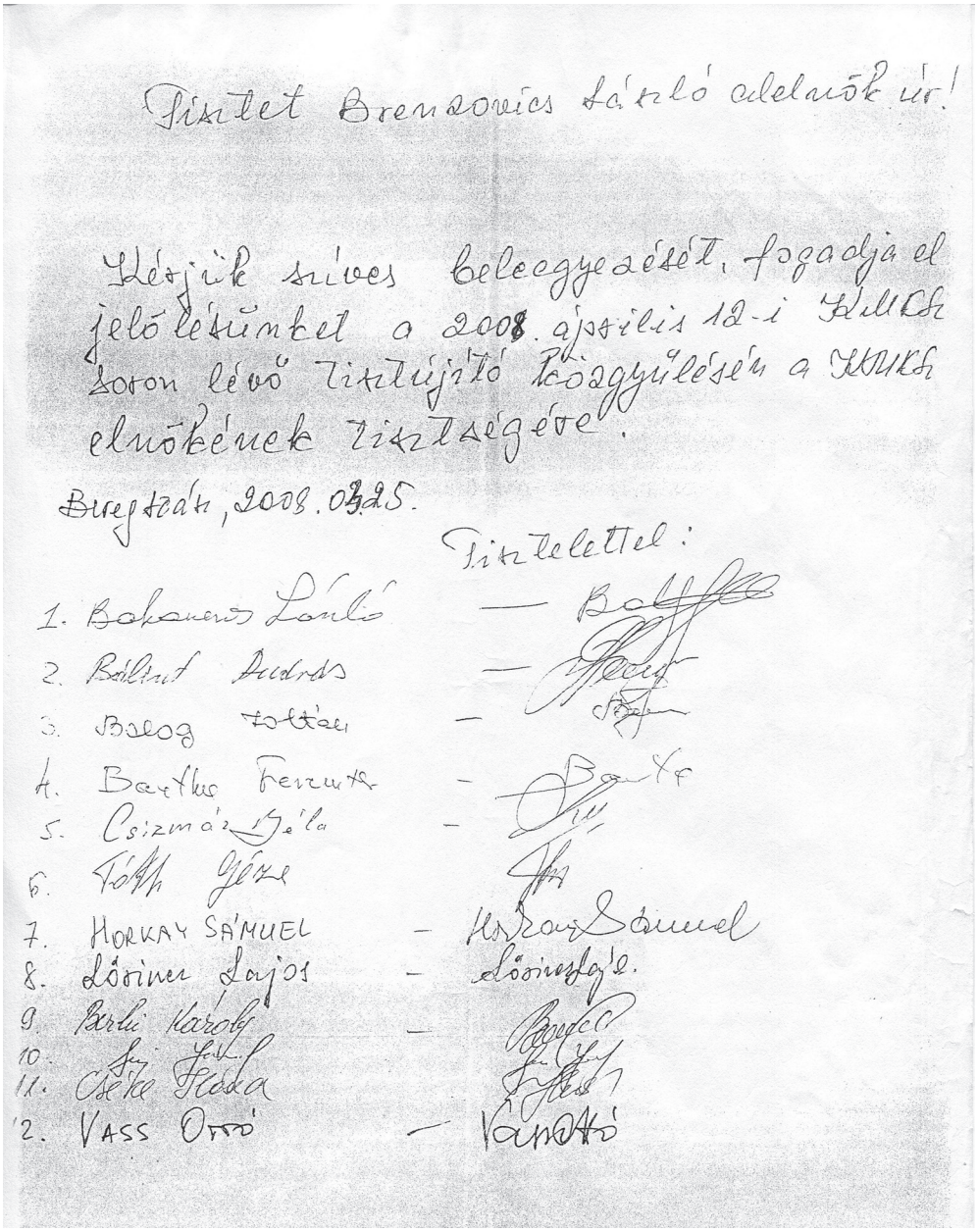

Tisztet Brenzovics László alelnök úr!

Kérjük szíves beleegyezését, fogadja el jelölésünket a 2008. április 12-i KMKSZ soron lévő tisztújító közgyűlésén a KMKSZ elnökének tisztségére.

Beregszász, 2008.03.25.

Tisztelettel:

1. Bakanics László — [signature]
2. Bálint András — [signature]
3. Balog Zoltán — [signature]
4. Barthe Ferenc — [signature]
5. Csizmár Béla — [signature]
6. Tóth Géza [signature]
7. HORKAY SÁMUEL — Horkay Sámuel
8. Lőrincz Lajos — Lőrincz Lajos
9. Berki Károly — [signature]
10. [signature]
11. Cséke Flóra [signature]
12. VASS Ottó — Vass Ottó

Kárpátalja, 14. szám 2008. április 4.

Március 28-án ülésezett a Beregszászi Járási Tanács.

Több mint kéttucat napirendi pontot vitatott meg múlt pénteki ülésén a Beregszászi Járási Tanács. A nyolcadik ülésszak várhatóan még április első felében folytatódik.
Elkészült a járás fejlődésének 2015-ig szóló stratégiai terve, amely a mezőgazdaságés a turisztikai ágazat fejlesztésére he-

lyezi a hangsúlyt a bányászattal szemben. Nem engedélyezte egyelőre a járási tanács a kovászói külszíni fejtés újbóli megnyitását, miután az elképzelés ellen tiltakoznak a beneiek. Az illetékes bizottság várhatóan újra megvizsgálja a kérdést.
Ismét napirendre került a nagymuzsalyi aranybánya problémája. A járási tanács ezzel kapcsolatban felszólítja a járási állami közigazgatási hivatalt, hogy dolgozzon ki intézkedéseket az immár huzamosabb ideje nem működő bánya és meddőhányóinak felszámolására, a terület mentesítésére.
Bakancsos Lászlónak, a KMKSZ-frakció vezetőjének kezdeményezésére a járási tanács levélben fordult Igor Krily parlamenti képviselőhöz, amelyben kérik a honatya közbenjárását annak érdekében, hogy az ukrán határőrizeti szervek a jövőben ne üssenek pecsétet azok útlevelébe, akik kishatárforgalmi engedéllyel lépik át az ukrán-magyar határt.

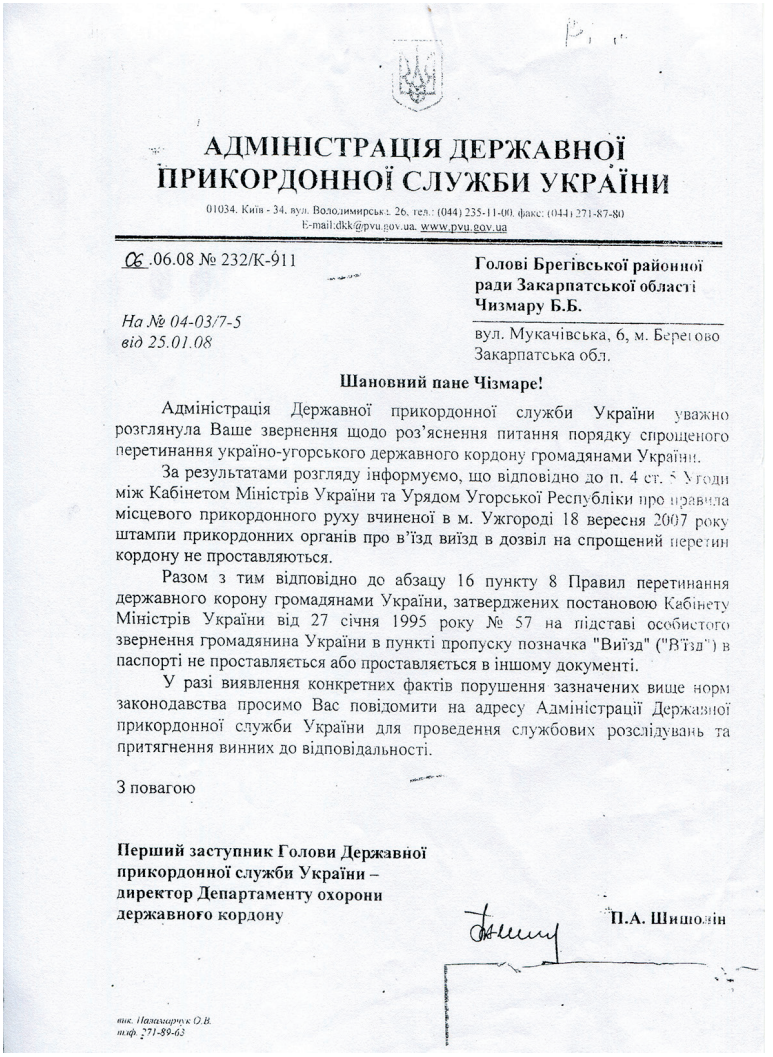

АДМІНІСТРАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

01034, Київ - 34, вул. Володимирська, 26, тел.: (044) 235-11-00, факс: (044) 271-87-80
E-mail:dkk@pvu.gov.ua, www.pvu.gov.ua

06.06.08 № 232/К-911

Голові Брегівської районної ради Закарпатської області Чизмару Б.Б.

вул. Мукачівська, 6, м. Берегово
Закарпатська обл.

На № 04-03/7-5
від 25.01.08

Шановний пане Чізмаре!

Адміністрація Державної прикордонної служби України уважно розглянула Ваше звернення щодо роз'яснення питання порядку спрощеного перетинання українсько-угорського державного кордону громадянами України.

За результатами розгляду інформуємо, що відповідно до п. 4 ст. 5 Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Угорської Республіки про правила місцевого прикордонного руху вчиненої в м. Ужгороді 18 вересня 2007 року штампи прикордонних органів про в'їзд виїзд в дозвіл на спрощений перетин кордону не проставляються.

Разом з тим відповідно до абзацу 16 пункту 8 Правил перетинання державного корону громадянами України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 1995 року № 57 на підставі особистого звернення громадянина України в пункті пропуску позначка "Виїзд" ("Вїзд") в паспорті не проставляється або проставляється в іншому документі.

У разі виявлення конкретних фактів порушення зазначених вище норм законодавства просимо Вас повідомити на адресу Адміністрації Державної прикордонної служби України для проведення службових розслідувань та притягнення винних до відповідальності.

З повагою

Перший заступник Голови Державної прикордонної служби України – директор Департаменту охорони державного кордону **П.А. Шишолін**

вик. Пашкарчук О.В.
тлф. 271-89-63

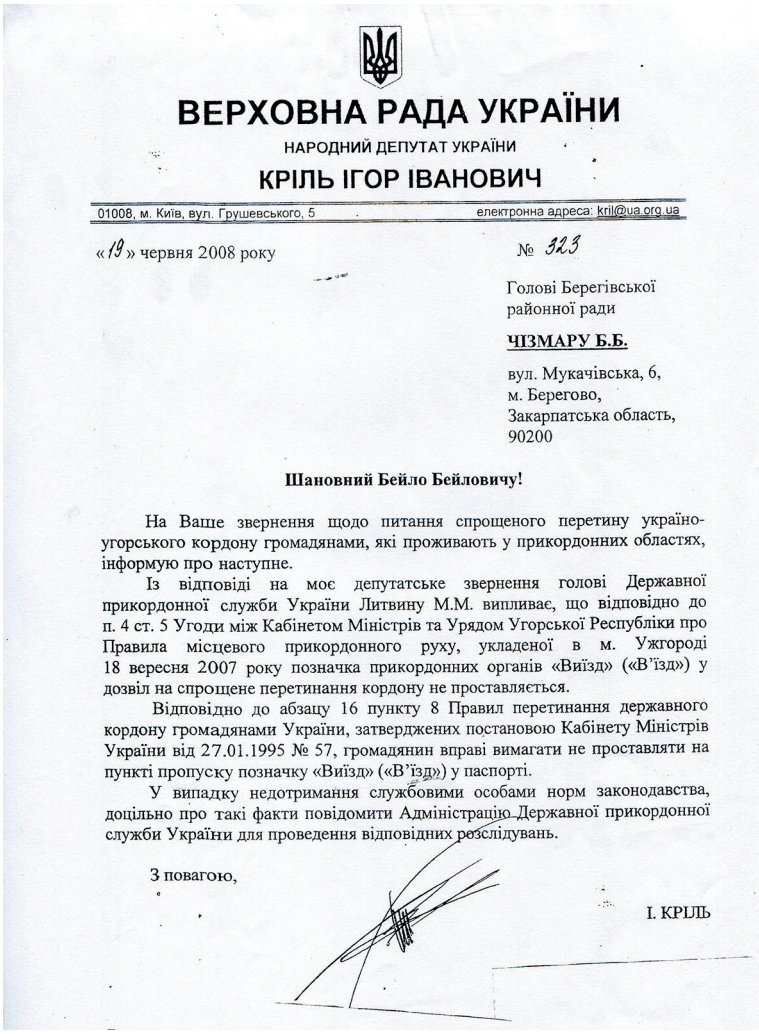

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

КРІЛЬ ІГОР ІВАНОВИЧ

01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5 електронна адреса: kril@ua.org.ua

«19» червня 2008 року № 323

Голові Берегівської районної ради

ЧІЗМАРУ Б.Б.

вул. Мукачівська, 6,
м. Берегово,
Закарпатська область,
90200

Шановний Бейло Бейловичу!

На Ваше звернення щодо питання спрощеного перетину українсько-угорського кордону громадянами, які проживають у прикордонних областях, інформую про наступне.

Із відповіді на моє депутатське звернення голові Державної прикордонної служби України Литвину М.М. випливає, що відповідно до п. 4 ст. 5 Угоди між Кабінетом Міністрів та Урядом Угорської Республіки про Правила місцевого прикордонного руху, укладеної в м. Ужгороді 18 вересня 2007 року позначка прикордонних органів «Виїзд» («В'їзд») у дозвіл на спрощене перетинання кордону не проставляється.

Відповідно до абзацу 16 пункту 8 Правил перетинання державного кордону громадянами України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.1995 № 57, громадянин вправі вимагати не проставляти на пункті пропуску позначку «Виїзд» («В'їзд») у паспорті.

У випадку недотримання службовими особами норм законодавства, доцільно про такі факти повідомити Адміністрацію Державної прикордонної служби України для проведення відповідних розслідувань.

З повагою,

І. КРІЛЬ

Brenzovics László és a járási szervezet elnökségének a találkozójára egy héttel a KMKSZ tisztújító közgyűlése előtt, április 5-én, szombaton került sor. Ezen a találkozón Brenzovics László különböző okokra hivatkozva visszautasította a felkérésünket. Ezek után a járási elnökség több tagja, alapszervezeti elnökök kértek, hogy induljak el a KMKSZ elnöki tisztségéért. Az egyik alapszervezeti elnökasszony így fogalmazott:" Indulj el, Bakancsos, legalább kitöröljük a Kovács szeméből a cs…t." Április 8-án, kedden összehívtam a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének elnökségét, és megkérdeztem, hogy támogatják-e indulásomat a KMKSZ elnöki tisztségéért a 2008. április 12-i tisztújító közgyűlésén. A járási elnökség tagjai egyhangulag támogatták jelölésemet a KMKSZ elnöki tisztségére. Az egyik elnökségi tag kérése az volt, hogy indulásomat jelentsem be a KMKSZ elnökségének. Másnap felhívtam a KMKSZ irodáját, hogy beszélni akarok a KMKSZ elnökével, Kovács Miklóssal. Azt a választ kaptam, hogy az elnök úr oda van úszni, így a KMKSZ titkárságán bejelentettem indulásomat, s hogy készüljenek a titkos elnökválasztásra.

A titkos elnökválasztásra azért hívtam fel a KMKSZ titkárságának a figyelmét, hogy megkönnyítvén dolgukat, a tisztújító közgyűlésen ne legyen kapkodás, készítsék elő a megfelelő körülményeket és az elnökválasztáshoz szükséges szavazólapokat. Ezt a kérésem azért tartottam fontosnak megjegyezni, mert Kovács Miklós, a tisztújító közgyűlés előtti utolsó elnökségi ülésen kérte a titkárságot, hogyha „esetleg több jelölt is indulna az elnöki tisztségért, akkor készüljön fel a titkos szavazásra, hogy a megfelelő dokumentumokat, szavazólapokat a főiskolán készítsék elő.

Három nap állt a rendelkezésemre, hogy indulásomat a KMKSZ elnöki tisztségéért bejelentsem, tudassam az alapszervezetekkel, volt, akit telefonon értem el, volt, akihez autóval kiutaztam. A benei alapszervezet elnökéhez, Molnár Lászlóhoz kiutaztam, mert nem tudtam telefonon elérni. Elmondtam neki, hogy miért akarok indulni, Ő nekem szegezte a kérdést:"- Mi lesz, ha elveszíted a választást? Én így válaszoltam:„Odamegyek Kovács Miklóshoz, és gratulálok neki. Mire Ő: „Én elhiszem neked Bakancsos, hogy így lesz."

Elérkezett április 12-e, szombati nap volt, folyamatosan érkeztek a küldöttek és a külföldi, határon túli szervezetek vezetői és kíséretük a terembe, ahol folyt a regisztráció. Megérkezett Kovács Miklós is, én hozzáléptem és kezet nyújtottam neki, ő elfogadta, de nem tartotta fontosnak, hogy néhány szót váltsunk, megállás nélkül tovább haladt. A teremben az embereken látszott a feszültség, nyomott volt a hangulat és még nem is sejtették, – velem együtt – hogy mik fognak történni a tisztújító közgyűlés folyamán. Én is, és mindenki arra számított, hogy lesz egy tisztességes megmérettetés, akárcsak 1996-ban, amikor két jelölt indult a KMKSZ elnöki tisztségéért, Kovács Miklós és Vári Fábián László. A megmérettetésen Kovács Miklós jött ki győztesen. Nagyon fontos kiemelni, hogy a KMKSZ alapszabályzatának megfelelően, akkor 1996-ban titkos szavazást tartottak, senkinek sem jutott eszébe, hogy befolyásolják, manipulálják a tisztújítást, a közgyűlésen megjelent küldötteket.

Ugyanígy történt a tisztújítás 1999-ben, amikor a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének elnöki tisztségéért hárman indultunk: Vári Fábián László, Bálint András és Bakancsos László. Vári Fábián László visszalépett a megmérettetéstől, s így ketten indultunk az elnöki tisztségért. Senkiben sem vetődött fel, hogy nyílt szavazás legyen, mindenki természetesnek tartotta, hogy a KMKSZ alapszabályzatának, a demokrácia, a többes jelölés etikájának megfelelően titkos választás legyen. A megmérettetésen én jöttem ki győztesen, Bálint Andrást pedig alelnöknek javasoltam, amit ő elfogadott.

Szlovákiában az MKP legutóbbi tisztújító közgyűlésén is két személy indult az elnöki tisztségért. Természetesnek tartották, hogy titkos szavazásnak kell lennie. A megmérettetésen az esélytelenebbnek tartott Csáky Pál jött ki győztesen, az esélyesebbnek tartott Bugár Bélával szemben, szoros küzdelemben néhány tucat szavazattal.

Fontosnak tartom megjegyezni, hogy a 2008. április 12-i KMKSZ tisztújító közgyűlés után két héttel, – Baráth József, újságíróval való találkozásomkor (sajnos, már nincs közöttünk), átadott nekem egy merevlemezt, s azt mondta, tedd el ezt a hangfelvételt – melyen a tisztújító közgyűlés hangfelvétele van,

– mert lehet, hogy még szükség lesz rá. Igaza lett, mert akkor még nem gondoltam arra, hogy műbútor- és épületasztalos létemre írásra adom a fejemet és a teljesség igénye nélkül megírom visszaemlékezéseimet.

Szeretném a tisztelt olvasó figyelmét felhívni a KMKSZ alapszabályzatára, konkrétan az elnökválasztásra, tisztújításra, amely így hangzik:

> 4. fejezet. A szervezet vezető szervei:
>
> 4.5 cikkely: A szervezet elnöke a szervezet legfőbb tisztviselője, akinek jogában áll képviselni a szervezetet harmadik személyekkel szemben. A szervezet elnökét a közgyűlés választja meg három évre. A szervezet elnökét csak a szervezet tagjai közül lehet megválasztani titkos szavazás útján.
> Ez az én olvasatomban azt jelenti, hogy vélhetően függetlenül attól, hogy egy, kettő vagy több jelölt van a KMKSZ elnöki tisztségére, mindenféleképpen titkosan kell megválasztani az elnököt. A 2008-as tisztújító közgyűlésen a levezető alelnök, Brenzovics László a következőképpen fogalmaz: „Ebből a kérdésből (az elnökválasztásból, alapszabályzatból) a KMKSZ apparátusa készült és a program az, hogy a közgyűlés dönt, hogy milyen szavazással kíván szavazni". A levezető alelnök az etikai bizottságot kéri fel, hogy értelmezze az alapszabályt, mely bizottság a nem idevágó (elnökválasztásról szóló) passzust olvassa fel, hanem a közgyűlés határozat hozatalairól szól.
>
> 5. fejezet. A szervezet vezető szervei ülésének rendje:
>
> 5.6 cikkely: A gyűlés saját napirendjét, időrendjét és a szavazás (nem a választás) módját maga határozza meg.
> A levezető alelnök azzal, hogy az etikai bizottságot bízta meg az alapszabály értelmezésével, vélhetően nem az alapszabálynak megfelelően járt el, mert az alapszabály 6. fejezet 6. cikkelye (az elnökség) 5. bekezdése így hangzik: „Az elnökség szükség esetén értelmezi az alapszabályt", (nem az etikai bizottság). S ha valamikor, de akkor szükség lett volna, hogy az elnökség értelmezze az alapszabályt, de ez nem történt meg.
> Az alapszabály 4. fejezete 4.5 pontja 1. bekezdése így hangzik: „A szervezet elnöke hatáskörének megfelelően:
> Vezeti a szervezet elnökségét;
> Vezeti az elnökség, a választmány és a közgyűlés üléseit.

Nagy kérdés számomra, hogy Kovács Miklós miért nem tett eleget az alapszabály megfogalmazásainak, miért nem ő vezette a 2008. április 12-i tisztújító közgyűlést, így valószínüleg Brenzovics László nem az alapszabálynak megfelelően, jogalap nélkül vezette le a tisztújító közgyűlést.

A közgyűlésen a szokásos elnöki beszámoló, a vendégek felszólalása után a küldöttek meghallgatták az ellenőrző, illetve az etikai bizottság beszámolóját, majd a következő napirendi pontként sor került a szervezet elnökének megválasztására. Az első jelölt Brenzovics László lett, a második Kovács

Miklós, a harmadik Bakancsos László. Mindezek ellenére, hogy Brenzovics László nem fogadta el a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezete elnökségének felkérését, jelölését a KMKSZ elnöki tisztségére, (2008. március 25-i felkérés), a Brenzovics Lászlót jelölő személlyel egyeztettünk, hogy elsőnek jelölje őt az elnöki tisztségre, mindketten bízva abban, hogy időközben meggondolta magát, és elfogadja a jelölést. Ebben az esetben én visszalépek és nem vállalom a jelölést. Megpróbáltam az ellenfelek logikájával gondolkodni: a fő céljuk az lehet, hogy én ne válljak jelöltté. Tudtam, hogy Brenzovics jól tudja, kik azok a személyek, akik bátrak ahhoz, hogy engemet jelöljenek. Így is volt, hiába emelték a kezüket, figyelmen kívül hagyta őket, mintha nem látná, hogy folyamatosan jelentkeznek, felemelt kézzel jelezték, hogy szót kérnek, pedig öt méterre a 3. sorban foglaltak helyet tőle. Ezért én egy cselhez folyamodtam, néhány nappal a tisztújító közgyűlés előtt egy zápszonyi illetőségű küldöttel találkoztam, akinek elmondtam, hogy indulni fogok a KMKSZ elnöki tisztségéért. De csak akkor fogok jelöltté válni, ha ő vállalja, hogy jelölni fog engem a tisztújító közgyűlésen. Megígérte, hogy értem megteszi. Megkértem, hogy a kérésemet tartsa titokban.

Az illető személy a közgyűlésen felemelte a kezét, Brenzovics rögtön észrevette és szót adott neki, gondolván, hogy mivel zápszonyi illetőségű a küldött is, őt vagy Kovácsot fogja jelölni az elnöki tisztségre. Tévedett. Engem jelölt a KMKSZ elnöki tisztségére, ezáltal elkerülhetetlen lett a többes, hármas jelölés. Amikor megtörténtek a jelölések, (a hangfelvételen hallható) valaki a küldöttek közül bekiabál, mindannyian vállalják a jelölést.

Brenzovics L. megkérdez engem, vállalom-e a jelölést. Én arra kérem őt, hogy tartsa be a jelölés sorrendjét. Brenzovics L.: „Hátulról kezdjem?" Kovács Miklós gyorsan reagál és megkérdezi Brenzovics Lászlót, hogy vállalja-e a jelölést. Brenzovics L.: „Köszönöm szépen, nem vállalom. Megkérdem Kovács Miklós urat, hogy vállalja-e az elnökjelöltséget. Kovács: „Köszönettel és tisztelettel elfogadom". Brenzovics L.: „Megkérdem Bakancsos Lászlót, hogy vállalja-e az elnökjelöltséget". Én köszönettel vállaltam. Brenzovics L.: „Hölgyeim és uraim, a választásokra térünk át." Zavarában így fogalmaz: „Következik a szavazás módjáról a szavazás, a döntés, tehát a KMKSZ alapszabálya azt mondja ki, hogy a szavazás módjáról a KMKSZ közgyűlése dönt. A teremben nagy hangzavar van, vannak, akik a titkos, vannak, akik a nyílt szavazást támogatják. Brenzovics L.: „A szövetség közgyűlése fog dönteni ebben a kérdésben, az alapszabály értelmében". Bakancsos: „Kérem, hogy titkos választás legyen, ne sértsük meg a demokrácia szabályait. A nyílt szavazást a demokrácia felrúgásának tekintem". Brenzovics L.: „A demokráciában a kérdéseket szavazással szokták eldönteni". Nagy zaj és kiabálás van a teremben. Brenzovics L.: „A közgyűlés dönt arról, hogy milyen szavazással kíván szavazni. Kérem a szavazó bizottságot, hogy álljon fel és ossza meg a terepet egymás között és számoljanak. Ki van amellett, hogy a KMKSZ elnökét nyílt szavazással válasszuk meg? Kérem tartani a kezeket".

A teremben nagy zaj van, hosszú perceken keresztül számolják a szavazatokat, a hangfelvételen hallani, hogy sokan panaszkodnak, nem bírják tartani a kezüket. Valaki azt mondja, hogy nem merik a megmérettetést vállalni, ez

abszurd, felrúgják az alapszabályt, ez a pofátlanság teteje. Valaki azt mondja, hogy nem is tervezték a titkos szavazást, még ilyen soha nem történt. Nagyon jól tudták, hogy lesz ellenfél, eleve nem tervezték meg, hogy itt legyen az urna és a szavazófülke".

Időközben a Fidesz küldöttsége feláll és távozik, elhagyja a termet. Brenzovics L. széttárt karokkal kérdi: hová? A küldöttség elindul kifelé, Kovács Miklós utánuk megy…

A számolás ideje alatt Brenzovics L.: „Adjunk módot a jelöltek felszólalására öt percet, a kortes beszédeket jelöltenként három emberre maximálom három percben. Felkérem Kovács Miklós urat, hogy tartsa meg kampánybeszédét"! Kovács Miklós: „Azok közül, akik szimpatizálnak velem, de a józan eszük azt mondja, hogy nem vagyok jó elnök, az ne szavazzon rám. Az, akinek valami miatt személy szerint ellenszenves vagyok, de úgy gondolja, hogy én vagyok a jobbik jelölt, döntsön felelősségteljesen". Brenzovics L.: „Átadom a szót Bakancsos László elnök úrnak. Öt perc, elnök úr".

Bakancsos L.: „Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim, kedves vendégek! Amikor ma reggel felkeltem, nyakamba akasztottam a kis zsinóron a feszületet a korpusszal, megszólalt bennem a Sátán, azt mondta, hogy adja Isten, hogy győzzél. Én azt mondtam neki: NEM, legyen minden az Isten akarata szerint. Mikor megérkeztem ide, megkérdezték tőlem, mit fogsz mondani. Azt mondtam, nem tudom, hiszen nem lehet felkészülni egy keresztény embernek, hanem úgy kell beszélni, ahogy a lelke diktálja. Be kell vallanom, ingott a lábam ma reggel, mert tudtam, hogy milyen felelősségteljes feladatra vállalkoztam, de vállaltam. Tudtam, ahogy az egyik elnökségi tag mondta, hogy ők áttanulmányozták az alapszabályt és készültek, ezt bebizonyították, hogy kell szemközt köpködni a demokráciát. (A hangfelvételen: "igaza van")

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, az alapszabály módosítási javaslatomat visszavontam, mert tárgytalan. Azért tárgytalan, mert megpróbáltam egy reformot csinálni a KMKSZ-ben, amit csak alapszabály módosítással lehetett volna megvalósítani. Ma Önöktől függ minden, mert ha én többséget kapok, arról a közgyűlés dönt, az alapszabály szabja meg, hogy 5, 9, 11 vagy 25 tagja legyen az elnökségnek, és az alapszabály szabja meg, hogy hány tagú legyen az alelnökség. Önök döntenek, és ha Önök megválasztanak a KMKSZ elnökének, én azt fogom kérni – hogy módosítsuk az alapszabályt – a KMKSZ-nek 11 tagú elnöksége legyen és 5 alelnöke, mert munka az nagyon sok van, csak nincs, aki megfogja a kubiknak a nyelét. Elhangzott itt, hogy olyan emberek akarnak a „kazánházhoz" jutni, akik méltatlanok. Én biztos vagyok abban, hogy Önök tartották meg a KMKSZ-t, a vezetőséget pozíciókba juttatták, és, hogy megmaradt a KMKSZ, annak a legénységnek köszönhető, akik a hajón voltak a vihar idején, húzták a köteleket és a vitorlát, hogy elkerüljék azt a zátonyt, amelyhez a KMKSZ tagságát a KMKSZ elnöksége vezette. Számoljunk, a számok komoly tények, 2002-ben a KMKSZ 35 000 szavazatot kapott úgy, hogy 10 magyar községet lecsatoltak a magyar választási körzetből. Ha itt lettek volna, lett volna 43 000 szavazatunk. Hol tartottunk 2006-ban? 18 000 szavazatot kaptunk, 2007-ben – ahogy fogalmaztak -, 70%-30% (KMKSZ-UMDSZ) arány jött ki, lássunk reálisan, olyan hátszele a KMKSZ-nek többet nem lesz, mint 2007-ben volt, a

22 000 szavazatból ötezret nem a mi politikánk hozott, hanem a kedvező hátszél, nem akarom részletezni. Ha engem fognak elnöknek megválasztani, akkor én fontosnak tartom, hogy napi kapcsolatban legyek a középszintű elnökökkel, az első dolgom az lesz, hogy az ungvári központi irodából 8 órakor felhívom a középszintű elnököket, hogy vagytok, van-e valamilyen probléma?

Én kilenc éve vagyok a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének elnöke, kilenc év alatt a beregszászi járási irodába senki, sem az elnök úr, sem más nem tette be a lábát (zaj, felháborodás, így volt), hogy Bakancsos, igyunk egy kávét!

Van egy lehetőség, hogy összetereljük a nyájat, mégpedig úgy, ahogy Délvidéken történt, hiszen ott egy kasza nem tudott rendet vágni, de egy pásztor összekovácsolta, összeforrasztotta a délvidéki magyarságot: 80 ezer szavazatra számítottak, kaptak 103 ezret.

Hol tartunk mi? Lássunk reálisan, Kárpátalján van 104 ezer magyar szavazó, a két magyar pártra összesen 32 ezer személy szavazott. A kérdés, hogy a magyar szavazók 68%-a miért nem jött el szavazni? Én megmondom, hogy miért nem jött el. Mindig próbáltam demokratikusan megoldani a kérdéseket, nem volt felmérés, én azt mondom két személy az oka annak, hogy a kárpátaljai magyarság nem megy el szavazni, a két magyar társadalmi szervezetnek az elnökei. Ha ezen nem merünk változtatni, ennek a következő választásokon tragikus következményei lehetnek. Az egyik felszólaló azt mondta: „Csak így tovább KMKSZ!" Én azt mondom, hogy így ne tovább"!

Kortes beszéd, Balla Attila: „Én Bakancsos Lászlót támogatom, leírtam egy néhány pontot, nem akarom felolvasni, mert az egész napirendet felborítottuk, felborult azzal, hogy a demokráciát felrúgtuk, demokráciát felrúgni nem lehet, mert ha a demokráciát felrúgjuk, egyszerűen össze fogunk omlani. A demokrácia szabályait be kell tartani, reformokra van szükség. Ezt a reformot, amit a beregszásziak kezdeményeznek, ezt a nagyszőlősiek, a felső tiszavidékiek, a munkácsiak, ungváriak egyszerűen leszavazzák, elveszik tőlünk a demokráciát."

Kortes beszéd, Gerendei Béla: „Reform valóban kell. Nehéz időket élünk, a történelem ismétlődik, valóban ismétlődik. Valami kisördög azt sugallja, hogy a nyúl viszi a puskát, esetleg a farka mozgatja a kutyát. Nem tudom, hogy dakota vagy zulu népcsoportból való ez a mondás - aki tudja, adja tudtomra –, „Dőreség a lovat lecserélni, amikor jól vágtat". Gondoljuk meg"!

Kortes beszéd, nem hallható a neve: „Fontos döntés lesz, én megmondom Bakancsos úrnak és a hozzátartozóknak, igenis demokráciában vagyunk, mert azok az emberek, akik felemelték kezüket, hogy az elnökválasztáson nyíltan szavazzunk, azok többségben vannak, mint Önök. A mi jelöltünk Kovács Miklós."

Az etikai bizottság beszámolója után, amely nem az elnökválasztásról, hanem a gyűlés napirendjéről szól: 12. A gyűlésrend 5. pontja, bekezdése: „A gyűlés saját napirendjét, időrendjét és a szavazás módját maga határozza meg." (nem az elnökválasztásról szól)

A beszámoló után szót kértem: „Mivel nem csak törvények vannak, hanem etikai gondolkodás is, gondolkodtam, számoltam tízig. Én Önöket, tisztelt Hölgyeim és Uraim nagyra becsülöm, Önök tartották meg a KMKSZ-t. Ilyen gyáva elnökséggel nem vállalok közösséget, lemondok minden tisztségemről, még a képviselői mandátumomról is."

Brenzovics L.: Ez azt jelenti, hogy lemondtál a jelöltségről is? A válaszom: igen. (Hallani, valaki azt mondja: sakk-matt) Egy jelölt maradt, Kovács Miklós személyében. (Hallani a felvételen, ne szavazzatok, nem szavazunk)

Brenzovics L.: Ki van amellett, hogy a következő három évre a KMKSZ elnöke Kovács Miklós legyen?

Hosszasan zajlik a kézfelemeléses szavazás, nagy zaj van és beszélgetés. A szavazás eredménye: 313 mellette, egy küldött voksolt ellene, 12-en tartózkodtak, kb. 75-en nem vettek részt a szavazásban (401 küldött volt jelen).

Kovács Miklós székfoglalója: „Ez a választás igenis szép és demokratikus választás volt. (Hallani: ez nagyon). Nekem, a magam részéről, ahogy lezajlott ez a választás, ez szimpatikus volt, a KMKSZ-nek ezért a választási procedúráért nem kell szégyenkeznie. Köszönöm mindenkinek, aki részt vett a demokráciának ebben a procedúrájában, ebben a műveletében (Találó megfogalmazás a „művelet"szó). Embert barátjáról, madarat tolláról, kik vannak a közvetlen környezetében. Ha megkérdik majd, Kovács Miklós, mutasd meg, kik voltak a barátaid, én büszkén vállalom és jelölöm Milován Sándort általános alelnöknek". (Meg sem kérdi, hogy vállalja-e)

Szavazásra teszi a kérdést, egyhangúlag megszavazzák. Brenzovics Lászlót jelöli ügyvezető alelnöknek, egyhangú szavazással megválasztják.

Mester András: „Ezt az elnökválasztást nem kell puccsnak tekinteni. Én, személy szerint szeretném, ha a Beregszászi Járási Szervezetet továbbra is Bakancsos László vezetné, meg is mondom, miért, mert mindezen mozgolódás mögött az van, hogy a Beregszászi járásban a legerősebb az UMDSZ, ezért a beregszászi járási alapszervezetek vannak a legnagyobb nyomásnak kitéve, tehát nekik hiányzik inkább, hogy az elnökség jobban törődjön velük, mint a többi járással".

Kérdés, Vidnyánszki József: „A KMKSZ és a KMKSZ-UMP tagság egy és ugyanegy-e?

Brenzovics L.: „A KMKSZ és a KMKSZ-UMP tagság két különböző dolog, az UMP tagság minimális, Kovács Miklós az országos elnök, én a megyei elnök, a járási szervezetek elnökei a járási pártok elnökei".

Bakancsos László: „2006-ban fordultunk a parlamenti, a köztársasági és a miniszterelnökhöz, hogy a honfoglalást tegyék nemzeti ünneppé, erről a magyar parlamentnek törvényt kell elfogadni, úgy tudom, a magyarországi parlamenti pártok nem válaszoltak, egyedül a köztársasági elnök titkársága küldött egy levelet, hogy nem tudják, Árpád apánk ősszel vagy tavasszal jött át a Vereckei-hágón, hogy milyen napra essen ez az ünnep. Én azt javaslom, hogy a KMKSZ közgyűlése forduljon újból a köztársasági elnökhöz, a miniszterelnökhöz, a parlamenti pártokhoz, hogy az a nap, amikor fel fogjuk szentelni a Vereckei emlékművet, ugyanúgy, mint március 15, vagy augusztus 20, legyen az egész világon a Honfoglalás ünnepe a világ magyarsága számára."

Sajnos, Brenzovics László a javaslatomat nem tette szavazásra.

Kovács Miklós: „A zárszó megtartására átadom a szót Brenzovics László alelnök úrnak."

Brenzovics L.: „Hálátlan feladat.(Hangos nevetés a teremben) Megköszönöm a három éves munkát, a következő három év sem lesz könnyebb. Legfontosabb, hogy legyen akarat a küzdelemhez, meg legyen bennünk a tisztesség érzése és akkor fogunk tudni tenni a kárpátaljai magyarságért."

A közgyűlés a szózat eléneklésével ért véget.

A KMKSZ 2008. április 12-i közgyűlését megelőző, a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének tisztújító közgyűlésén Kovács Miklós így fogalmaz: „Az előrelépéshez kell hajó, legénység és cél, a legénységnek akkor is teljesítenie kell feladatát, ha ez nehézségekkel jár és éppen nem túl népszerű, s ha olyanok is akadnak a fedélzeten, akik felelőtlenül egyenesen a zátonyoknak vezetnék a kárpátaljai magyarok hajóját."

Érdekes, hogy Kovács Miklós hajóról, legénységről és célról beszél. Egyet, a legfontosabbat elfelejti: a kapitányt, aki nélkül el sem indulhat a hajó. Kapitány nélkül csak szellemhajóról beszélhetünk, amely biztosan a zátonyokhoz csapódik. A kapitány feladata, hogy irányítsa a hajót, a legénységet, kezében tartsa az iránytűt és a szekesztánst.

A járási szervezet közgyűlésén Brenzovics László a következőket mondja: „Ha voltak is viták, a KMKSZ tagsága büszkén tekinthet vissza az eltelt 19 esztendőre, mert vezetői mindenkor becsületesen voltak megválasztva." (no comment…)

Az a bizonyos képzeletbeli pohár csordultig „betelt", az utolsó csepp a pohárban a KMKSZ 2008. április 12-i tisztújító közgyűlése volt, amelyen az „antidemokratikus művelet" következményeként nem tűrhettem tovább az elnök és elnökség önkényét, úgy döntöttem, hogy „elég volt"! Úgy is mondhatnám, hogy ez a döntésem volt az én kis 56-om. Az elnökség színpadon ülő tagjai sunyítottak, lapítottak, pedig közöttük volt egy személy, aki, ha felmer állni és ki merte volna mondani, hogy „így ne tovább", le tudta volna állítani a „műveletet", de nem tette. Erre szokták mondani „vétkesek közt cinkos, aki néma."

Néhány évvel a közgyűlés után a nyíregyházi vasútállomás várótermében találkoztam ezzel az elnökségi taggal. Két fős kísérete tovább haladt, ő észrevett, odajött hozzám, kezet fogtunk, üdvözöltük egymást. A kötelező protokoll után megkérdezett: „Bakancsos, nem bántad-e meg amit csináltál a közgyűlésen, hogy lemondtál minden tisztségedről?" Én a kérdésre kérdéssel válaszoltam: „Ti nem bántátok-e meg amit csináltatok velem?" Némi tétovázás után azt mondta nekem: „Bakancsos, én nem tudtam az ellened megtervezett összeesküvésről." Mire én: „De tehettél volna ellene, de nem tettél semmit." A kéttagú kíséret, amely nyolc méterre állt tőlünk odakiáltott, hogy menjen már, mert sietnek.

Én elhittem, hogy ő nem tudott a dolgokról, még azt is elhiszem, hogy a többi elnökségi tag sem tudott semmit, mert a tervet – feltételezhetően – hárman, a triumvirátus tervezte meg és hajtotta végre. A végrehajtás – így 12 év távlatából – kísértetiesen hasonlított a Szovjetunió Kommunista Pártjának (SZKP-KB) kézfelemeléses tisztújító kongresszusaira, ahol a küldötteknek kötelező volt támogatni a kommunista elvet, ideológiát és az „ügyet". Természetesen két kézzel támogatni és megválasztani a „szeretett vezírt".

Gulácsy Géza még az elnökjelöltek jelölése előtt etikátlanul „szózatot, hűségesküt" intéz a közgyűlés küldötteihez: „Választások előtt vagyunk, ahol a háború idején szükség van katonákra, tábornokokra, fegyverkovácsokra. Mindenki tegye a dolgát a maga helyén, mindenki teszi azt a munkát, amihez tehetsége van, mert ha nem így lesz, a fegyverkovácsok fognak hadvezetéssel foglalkozni, a kudarc biztos lesz. A KMKSZ-nek hadvezért kell választani.

Milyen tulajdonságokkal kell rendelkeznie, hogy hadat vezessen? Tudásra, látásra, amellyel átlátja az egészet. A másik ilyen tulajdonság: a személyes bátorság. Sok ember van a KMKSZ-ben, akinek kellő tudása van, de nincs kellő bátorsága, vagy fordítva, van bátorsága, de nincs kellő felkészültsége. Olyan, amely a kettőt ötvözi, nagyon kevés van. Én egyetlen ilyen embert ismerek a szövetségben, akiben ez a két kvalitás párosul, aki eséllyel viheti győzelemre a mi ügyünket: ez pedig Kovács Miklós!" (no comment)

1996-ban, amikor titkos szavazással megválasztották Kovács Miklóst a KMKSZ elnökének, Gulácsy Géza egy alapszabály módosítási javaslattal állt elő. Az 1996-ig szóló alapszabály azt mondta ki, hogy egy személy három cikluson (9 év) keresztül lehet a KMKSZ elnöke. A módosítási javaslat arról szólt, hogy a továbbiakban bárki, bármeddig lehet a KMKSZ elnöke. A javaslat ellen csak én léptem fel, de a közgyűlés mégis megszavazta az alapszabály módosítást. Így a „Família KFT" örökre bebiztosította, bebetonozta „uralmát".

Ha 2014-ben, külső behatásra nem távolítják el Kovács Miklóst a KMKSZ elnöki tisztségéből, - belső behatás már nem lévén –, akkor lehetséges, hogy még ma is ő a KMKSZ elnöke…

Még ma is érthetetlen és felfoghatatlan számomra, hogy miért vállalta be a triumvirátus a tisztújító közgyűlésnek az ilyetén való levezetését, csak feltételezéseim vannak. Hiszen mindenki számára, a küldöttek (401), a magyarországi parlamenti pártok, a határon túli szervezetek-pártok, a kárpátaljai meghívottak számára kellemetlen és irritáló volt a procedúra. Talán nem volt véletlen a Fidesz küldöttségének idő előtti távozása a közgyűlésről még az elnökválasztás előtt, ami vélhetően jelzésértékű volt!

Mik lehettek az okai a botrányosan levezetett közgyűlésnek?

1. A levezető alelnök felkészületlensége és rögtönzései.
2. Az „A" terv kudarca, hogy ne váljak jelöltté.
3. A jelöltté válásom után a nyílt szavazás erőltetése és végrehajtása.
4. „B" terv nem is létezett arról, hogy titkos szavazás legyen, nem voltak elkészítve előre (ahogy kértem a titkárságon) a szavazócédulák, az urnák és a szavazófülkék.
5. Végül és nem utolsó sorban, a választási kudarctól való félelem.

Bakancsos László alapszabály-módosítási javaslat

Módosítani a IV. rész 6. pontjának első bekezdését:

- az elnökség összetétele - 11 fő legyen
- elnök
- ügyvezető alelnök
- gazdasági alelnök
- politikai-kulturális alelnök
- középszintű és alapszervezeteket koordináló alelnök
- önkormányzati és határon átívelő kapcsolatokért felelős alelnök

· öt középszintű szervezet elnöke

Módosítani a IV. rész 7. pontjának 5. bekezdését:

· minden középszintű szervezet delegálhat egy alelnököt, az alelnököket a középszintű szervezetek közgyűlésein választják meg.

2007. április 23.

Bakancsos László,
a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének elnöke

Az alapszabály módosítását a KMKSZ elnöksége, választmánya, valamint az etikai bizottság nem támogatta. Ha többséget kaptam volna a KMKSZ 2008. április 12-i tisztújító közgyűlésén, ezt az alapszabály módosítást megvalósítottam volna.

Nyilatkozat

Tisztelt elnökség!
Tisztelt választmány!

Én, Bakancsos László a mai napon lemondok a KMKSZ Beregszászi Középszintű Szervezetének elnöki tisztségéről, a KMKSZ-ben betöltött minden tisztségemről. Továbbá lemondok a KMKSZ-UMP Beregszászi Járási Szervezete elnöki tisztségéről. Lemondásom oka a KMKSZ XIX. tisztújító közgyűlésén történtek, Kovács Miklós elnök és az elnökség antidemokratikus, lekezelő és gőgös irányítása.

Beregszász, 2008.április 25. Tisztelettel: Bakancsos László

Kovács Miklós „Üzenet a kalapács alól" című könyvéből

Egy szót néhány olyan lelki tulajdonságról, amelyet ki kell fejleszteni, legalábbis a nemzeti elitnek. Először is felelősséget kell éreznie a kisebbségért, amelyért elsősorban dolgozik, és az összmagyarságért, amelyhez tartozik. Ez a felelősség nem lehet elvont érzés. Abban kell megnyilvánulnia, hogy igyekszünk legyőzni néhány ugyancsak régi keletű és történelmünkben bőven illusztrált hibánkat, főként a legveszedelmesebbet: az egymás közötti viszálykodást. Ez most annál nehezebb, mert a vetélkedés ki fog éleződni az új értékrend előtérbe kerülésével.
A nemzeti elit cselekszik. Persze a szó is lehet tett, de csak akkor, ha tényleges következményei vannak. Egyénekre vonatkoztatva is igaz ez: a komoly tett komoly következményeiről ismerszik meg. Ezek vállalásához kötelesség- és küldetéstudatra van szükség. Tudatra, mely értelmet ad a munkának, és ha kell, a lemondásnak.
Nagyon fontos még az is, hogy ne legyen köztünk viszály a vetélkedés helyett. Ez azt is jelenti, hogy senki se próbáljon megszabadulni ellenfelétől egy csapásra, hatalmi úton. Az

ilyen próbálkozás a gyenge emberek sajátja. Olyanoké, akik nem bíznak abban, hogy becsületesen végezvén a maguk dolgát, majd az őket megillető helyre kerülnek idővel. Mindenkire rábízhatjuk önmaga lejáratását.
Az összetartás sohasem volt erős oldalunk. Két szellemóriásunk, Széchényi és Kossuth sem tudott szót érteni. És menynyivel nehezebb ez most, amikor a kommunista rendszerben elkorcsosult, jobb esetben eltompult, vagy éppen betegesen érzékennyé vált embereknek kell felülmúlniuk elődeiket az együttműködési készségben, de ehhez fegyelemre lenne szükség. A fegyelem a dolgok fontossági sorrendjének tudása. Olyan tudás, amely erőt ad a fontos dolgok háttérbe szorítására a még fontosabb dolgok érdekében. Az a tudás, amely az adott esetben visszatart valakit attól, hogy fajtájabeli politikai riválisával szemben átlépje azt a hajszálvékony vonalat, amely elválasztja a vetélkedést a viszálytól. Egyetlen kisebbség sem lehet olyan erős, hogy a többségi nemzettel szemben ne kelljen egységes egészet alkotnia. Nem lehet bocsánatos bűne annak, aki odáig viszi az ellenségeskedést fajtáival, hogy utána már nem tudnak közösen fellépni. Mert az igazságnak csak akkor van ereje, ha nyíltan kimondják. Persze nehéz újat mondani helyzetünkről azoknak, akik születésük óta benne élnek. De az igazság több mint a valóság szavakkal történő leírása. Az igazság az a forró magma, amely előtör a félelem és a hallgatás burka mögül. Az igazság a lelkek elevenen lüktető hite. Az igazság edény, amelyben összegyűl a szenvedés, a harc, melyet érte folytattak.

Hitem szerint eljött a hallgatás végének ideje.
Első feljegyzés 236. oldal: első-második-harmadik bekezdés.
Második feljegyzés 237. oldal: első-második bekezdés.
Harmadik feljegyzés 238. oldal: első bekezdés

A 2008. április 12-i tisztújító közgyűlésének kárpátaljai visszhangjai

Visszalépett, de előtte vihart kavart

A KMKSZ tisztújító közgyűlésének margójára
Ungvári tudósítónktól

Ugyan már egy hete annak, hogy sor került a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) tisztújító közgyűlésére, ám az ott történtek máig kiemelt témát nyújtanak a kárpátaljai magyar sajtónak. Az első kárpátaljai magyar érdekvédelmi szervezet élén változás ugyan nem történt - az 1994-ben elnökké választott Kovács Miklós újabb ciklusra kapott bizalmat. A közgyűlésen az elnökségből kilépő, minden tisztségéről lemondó Bakancsos László azért alaposan „kiborította a bilit".

Beszámolójában Kovács Miklós kiemelte: sikerült némi haladékot elérni a kárpátaljai magyarság megmaradására végveszélyt jelentő emelt szintű érettségi ügyében, így a magyar iskolák végzősei két évig még anyanyelvükön vizsgázhatnak. Az elnök szerint a kérdés megoldása komoly kiállást követel meg a jövőben is. Ezzel kapcsolatosan egyébként elismeréssel szólt az anyaország diplomáciai erőfeszítéseiről, különösen Sólyom László köztársasági elnök szerepét emelte ki, hogy „nagy határozottsággal lépett fel a kárpátaljai magyarok anyanyelvű oktatásának megőrzése érdekében". A vereckei honfoglalási emlékmű körül kirobbant vitáról szólva kifejtette, hogy szerinte a kérdés az ukrajnai belpolitikai viták egyik témájává lépett elő, s megfogalmazása szerint nem igazán lát esélyt arra, hogy a jövőben a honfoglalási emlékművet együtt avathatja majd fel Ukrajna és Magyarország államfője, amint az az eredeti elképzelésekben szerepelt.
A fórumon részt vevő 401 küldöttet Bakancsos László éles és váratlan kirohanása lepte meg leginkább. A kulturális szövetség egyik alapító tagja, a szervezet beregszászi járási vezetője szó szerint a következőket mondta: „Amikor ma ideérkeztem, és azt kérdezték tőlem, mit fogsz mondani, azt válaszoltam: nem tudom. Hiszen nem lehet felkészülni. Egy keresztény embernek úgy kell beszélnie, hogy a lelke szóljon. Be kell vallanom, inogott a lábam ma reggel, mert tudtam, hogy milyen felelősségteljes feladatra vállalkozom. Tudtam, ahogy az egyik elnökségi tag elmondta, hogy áttanulmányozták az alapszabályt és készültek mára (kijelentésével az elnökség többi tagjára célzott -a szerző). Ezzel azt bizonyították: hogyan kell szemközt köpni a demokráciát. Elhangzott, hogy - miként fogalmaztak - piti tolvajok, hisztizők akarnak a kazánházhoz jutni. Én biztos vagyok abban, hogy önök nem piti tolvajok, Önök azok, akik megtartották a KMKSZ-t, s a vezetőséget pozícióba juttatták. És ez annak a legénységnek köszönhető, amely a hajón volt a vihar idején, húzta a kötelet és a vitorlát, hogy elkerüljék a zátonyt, melyhez a KMKSZ tagságát a KMKSZ elnöksége vezette. Számoljunk: 2002-ben 35 ezer szavazatot úgy kaptunk, hogy 10 magyar községet lekapcsoltak. Hol tartottunk 2006-ban? 18 ezer szavazatot kaptunk. Lássunk reálisan: olyan hátszele a KMKSZ-nek többet nem lesz, mint 2007-ben volt, hiszen a 22 ezer szavazatból 5 ezret nem a mi politikánk hozott, hanem a kedvező hátszél".
Utóbbi kijelentésével a közgyűlésre egyik elnökjelöltként érkező Bakancsos László arra utalt, hogy a 2007 szeptemberében rendezett előrehozott parlamenti választásokon, Kárpátalján az ún. magyarvidékeken22 ezer szavazatot kapott a Mi Ukrajnánk - Népi Önvédelem tömörülés, melynek a támogatására szólított fel a KMKSZ vezetősége, s mely pártszövetség önerőből is igen aktív kampányt folytatott a magyar településeken.
Bakancsos László így folytatta: „...a nyájról beszéltünk. Igen, a nyáj szétszéledt, de van egy lehetőség, hogy a nyájat össze-

tereljük, mégpedig úgy, ahogy Délvidéken megtörtént! Én azt mondom, csak így ne tovább!"
Az ellenjelölt szerette volna elérni, hogy az elnökválasztás titkos legyen, ám elképzelését nem tudta keresztülvinni, minekutána visszalépett a jelöltségtől, s egyúttal a szervezetben vállalt valamennyi tisztségéről lemondott. Végezetül pedig így fogalmazott: Ilyen gyáva elnökséggel a továbbiakban nem vállalok közösséget.
A parázs, helyenként indulatos közgyűlés korbácsolta hullámok azóta sem csitultak el. A KMKSZ-hez közeli sajtó egyáltalán nem részletezte az elsősorban Kovács Miklós regnáló elnök ellen irányuló kifogásokat, míg a másik magyar érdekvédelmi szervezet, az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetséghez lojális helyi média azóta is azt próbálja bizonyítani, hogy a beregszászi közgyűlésen történtek a KMKSZ vezetősége által az elmúlt években alkalmazott rossz, elhibázott politikájának a következményei. Mindenesetre Bakancsos László vihart kavaró kijelentései után visszavonulót fújt tiszacsomai otthonába.
magyarszo.com, 2008. április 19.

Dunda György

Fekete Kárpáti Igaz Szó, 2008. április 19.

Megtartották a KMKSZ XIX. közgyűlését

A vizsgaközpontok ügyétől a belső reformok kérdéséig
Az elnöki tisztség betöltésére három személyt javasoltak: Kovács Miklóst, Brenzovics Lászlót, a KMKSZ ügyvezető alelnökét, valamint Bakancsos Lászlót, a KMKSZ Beregszászi Járási Középszintű Szervezetének elnökét. Mivel Brenzovics László nem fogadta el a jelölést, így Kovács Miklós és Bakancsos László között dőlt el, ki vezesse a Szövetséget a következő három év folyamán. Kovács Miklós - a küldöttek ítélőképességére bízva a döntést - nem kívánt programbeszédet tartani, Bakancsos László ellenben felhívta a figyelmet a belső reformok szükségességére. Mint elmondta, a 2002-es parlamenti és helyhatósági választásokon még 35 ezer, a 2006-os választásokon viszont már csak 18 ezer szavazatot kapott a KMKSZ, emellett nehezményezte, hogy 9 éve, amióta a középszintű szervezet elnökeként tevékenykedik, sem a KMKSZ elnöke, sem a Szövetség elnökségének egyetlen tagja sem kereste fel a szervezetet. Kifejtette: megválasztása esetén nagy hangsúlyt fektetne arra, hogy napi kapcsolatban legyen a középszintű szervezetek elnökeivel, és „összeterelje a szétszéledt nyájat", vagyis a Szövetségtől elpártolt választókat. A kortes beszédek elhangzása után azonban Bakancsos László váratlanul bejelentette a visszalépését, s kijelentette: lemond minden, a KMKSZ-ben viselt tisztségéről. Végül Kovács Miklós ma-

radt az egyetlen jelölt, s a választás során 313-an szavaztak mellette, egy küldött voksolt ellene, míg 12-en tartózkodtak, így a következő három esztendőre is ő maradt a szervezet elnöke. A régi-új elnök megtette a maga javaslatát az alelnöki tisztségek betöltésére, melyet követően a közgyűlés újraválasztotta Milován Sándor általános, illetve Brenzovics László ügyvezető alelnököt.

Lajos Mihály

Kárpáti Igaz Szó, 2008. április 26.
KISZÓ-elemzés

Kárpátalja magányos magyar „Rambója"

Bizony alaposan neki kell gyürkőznie annak, aki nem csupán el kívánja olvasni Kovács Miklós a Kárpátalja című „pártsemleges"hetilap pénteki dátummal csütörtökön megjelenő legutóbbi számában közölt dolgozatát, de valamit meg is akar érteni belőle. Van abban az első világháborútól kezdve ideológiai lövészárkozáson és „magyarul beszélő szocdemezésen", egykori közeli harcostársa leidiótázásán keresztül köbre emelt populizmusig és piros-fehér-zöld szívdobogásig szinte minden. És persze csúsztatás hátán csúsztatás. Csak éppen a lényeg, a szervezeten belüli romlás látható jelei, s az ebből adódó fokozatos térvesztés okai fölött siklik el a Kárpátaljai Kulturális Szövetség (KMKSZ) önkritikával köszönőviszonyban sem lévő elnöke.
Egyvalamiben igaza van Kovács Miklósnak, mégpedig abban, amit ő címül is választott: az ideológiai hadszíntéren a helyzet változatlan. Igaz, elfelejti hozzátenni: az ő részéről az. Ám ezzel is alátámasztja azt, amit március 17-i számunkban előrevetítettünk: az elnök a számára vereséggel felérő közgyűlés után sem von le semmilyen következtetést. Ott folytatja, ahol abbahagyta: árulózik, megbélyegez, magát az igazság egyedüli felkent bajnokaként tünteti fel.
Külön passzust szán például az Európai Emberjogi Bíróság döntésére, melyet mindenütt úgy igyekszik tálalni, mintha a testület azt mondta volna ki, hogy 2002-ben Kovács Miklós nyerte meg a parlamenti választást. A strasbourgi döntés ezzel szemben az akkor érvényben lévő ukrajnai választási törvény belső ellentmondásaira hívta fel a figyelmet (lásd lapunk március 1-jei számát), ami a nevezett törvény 72. és 70. cikkelye között lelhető fel. A testület véleménye szerint e jogszabályi hiányosságok tették lehetővé a kérvényező - vagyis Kovács Miklós - jogainak megsértését. Arról azonban mélyen hallgat a KMKSZ elnöke, hogy 2001. október 18-án parlamenti képviselőként minden ellenvetés nélkül maga is megszavazta a később általa perbe fogott jogszabályt!
„Aprócska" tényelferdítés, de mit számít az, amikor a cél érdekében szentesíteni kell az eszközt.

De a hazugság határán átlépő csúsztatás az is, amikor az elnök leírja, miszerint az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség azt szorgalmazza, hogy a magyarországi támogatásokat a beregszászi főiskola helyett az Ungvári Nemzeti Egyetemre kell elkölteni. Górcső alatt olvassuk újra az általa idézett április 17-i lapszámunkat, próbáljuk megidézni az egyéb ide vonatkozó cikkeket, nyilatkozatokat, előadásokat, de állításának a nyomát sem találjuk. Annak viszont igen, hogy az UMDSZ úgy véli: a kárpátaljai magyar felsőoktatásnak igenis több lábon kell állnia, s a főiskola mellett fejleszteni kell a nemzeti egyetem magyar szakjait éppúgy, mint a Munkácsi Humán-pedagógiai Főiskola magyar tagozatát. Mi csak azt írtuk le, ami köztudott, nevezetesen, hogy a főiskola a KMKSZ vezérkarának anyagi háttérbázisa, „éléskamrája", ha úgy tetszik, , s hogy Kovács Miklós mindent elkövet az egyetemen létesítendő magyar kar lejáratása érdekében. Az első állítást a cikk szerzője sem tagadja, a másodikra pedig jelen dolgozatában is találunk számos példát. A főiskola a gyerekek nagy számát szorosan és mélyen érintő gondjairól - nem anyagi, hiszen az intézmény ez évben csak a művelődési minisztériumtól 50 millió ft. támogatást kapott - bölcsen hallgat.

Előbukkan az írásból természetesen a tőle megszokott „Aki nem alattunk, ellenünk" irányelv is. Nehéz megérteni, mit is akar ugyan mondani, de a lényeg talán, hogy csak annak van esélye pozícióba kerülni Ukrajnában, azon belül Kárpátalján, „akiből jó magyarul beszélő kommunista, szocdem, szocialista, nasaukrajinás lehet". Ez az állítás már az emlékezetkihagyás netovábbja és nagyon csekély erőfeszítéssel akár orvosi eset is lehetne. A mi tényismeretünk szerint ugyanis jelenleg még Brenzovics Lászlónak hívják a megyei tanács elnökhelyettesét, Csizmár Bélának a Beregszászi Járási Tanács elnökét, Barta Józsefnek a Nagyszőlősi Járási Tanács elnökhelyettesét, Mackó Istvánnak az Ungvári Járási Tanács elnökhelyettesét, Sin Józsefnek és Bálint Andrásnak a Beregszászi Járási Állami Közigazgatás elnökhelyetteseit, Tóth Gézának a Beregszászi Városi Tanács titkárát. Persze meglehet, lemaradtunk valamiről, és az említett, KMKSZ-színekben pozícióba került személyek időközben „magyarul jól beszélő kommunisták, szocdemek, szocialisták, nasaukrajinások" lettek.

A kárpátaljai magyarság elnyomásban élő kisebbség - állítja a dolgozatában -, majd azzal folytatja, hogy amennyiben bármilyen kérdésben előre akarnak lépni, a hatalom érdekeit kell sérteniük. Vagyis önmaguk érdekeit. Az elnök ugyanis ismételten „elfeledkezik" egy tényről: miként a fentebbi felsorolás is jelzi, jelenleg a KMKSZ a hatalom szerves része, gyakorlója. És nem csupán kárpátaljai szinten. Hús-vér szövetségesük, a Nasa Ukrajina, a megyében teljhatalommal bír, s a kormánykoalíció miniszterek tömegét adó tagja Ki-

jevben is. Legfőbb patrónusuk pedig nem kisebb személy, mint az elnöki titkárság vezetője. Gond azért van, de ez a KMKSZ gondja: nevezetesen hogyan lavírozzanak ebben a kiismerhetetlen belpolitikai közegben: továbbra is nasaukrajinások legyenek, avagy álljanak be csatasorba a Nasa Ukrajinából kiszakadt, Viktor Baloga és Igor Kril nevével fémjelzett Egyedüli Centrum nevezetű politikai tömörülés nemrég kibontott zászlaja alá.

A fentiebbekből kiindulva szemenszedett hazugság az is, amikor Kovács Miklós azt állítja, mindig széllel szemben kell küzdeniük, s hogy egyszer sem volt még igazi hátszelük. Ennek ellenkezőjét, bár mi is bizonyíthatnánk, nem tesszük meg. Kimondta ugyanis az ominózus közgyűlésen Bakancsos László akkor még elnökségi tag, a legnagyobb létszámú középszintű szervezet leköszönt elnöke, aki kerek perec kijelentette: a 2007-ben kapott 22 ezer szavazatból 5 ezret nem a kulturális szövetség politikája hozta, hanem a kedvező hátszél. Ez a politika 2002-ben még 35 ezer szavazatot ért, 2007-ben a felét sem. Bakancsos László jajkiáltással felérő szavai azonban láthatóan süket fülekre találtak Kovács Miklósnál. Szavai azt váltották ki, amit - ismerve Kovács Miklós mentalitását - ki kellett váltaniuk: az igazság kimondásáért lett belőle az állhatatosságba „szellemileg-jellemileg belerokkant" személy. E kijelentéshez nincs szükség kommentárra, de annyit megkockáztatunk: az érintett részéről megérne egy becsületsértési pert.

Végezetül: szomorú dolog, amikor egy elnök saját maga kénytelen állandóan magyarázgatni a bizonyítványát, legyen szó akár a strasbourgi döntésről, akár tüntető kivonulásáról, amikor magyar kérdés szerepel napirenden a megyei tanácsban, akár a szervezeten belüli feszültségről. Egy kívülállónak egyre inkább úgy tűnik, hogy az elnök magányos kárpátaljai magyar „Rambóként" vívja harcát, s immár a szövetség vezetésében sem nagyon akadnak olyanok, akik teljes mellszélességgel és nyílt sisakkal kiállnának mellette. Így egyedül a KMKSZ elnöke „nem hajladozik", hanem áll rendíthetetlenül. Igaz, egyre kevesebben vannak, akik kérnek ebből az „állásból". Kovács Miklós kirekesztő, magán kívül mindenkit megbélyegző, több mint egy évtizede sugárzott, mára mumifikálódott magatartásából.

Még valami: az UMDSZ lövészárkaiban - ellentétben a szerző vízióival -, ahogyan eddig nem volt, most sincs nyüzsgés. Az országos szövetségnek egyszerűen nincs rá szüksége. A jégkorszak idején, akárcsak napjainkban Kovács Miklós, a mamutok sem tudtak mit kezdeni a változásokkal. Nem a vadászok végeztek velük, sokan közülük állva múltak ki, s így is maradtak meg a mindent beborító jégkéreg alatt.

Boldog az a múzeum, amelyik ilyen exponátummal rendelkezik.

Olvasói levél

„Bakancsos nem közlegény"

A Kárpátalja című hetilap e heti számában jelent meg Kovács Miklós Az ideológiai hadszíntéren a helyzet változatlan című írása. Egy kicsit meglepődtem a tartalmán. Először is azt furcsállom, hogyan kérheti számon a KMKSZ elnöke Gajdos Istvánon és Dupka Györgyön, hogy miért nem tanítanak az Ungvári Nemzeti Egyetemen? Milyen alapon teszi ezt? Különösen, hogy azokon a diákokon, akik a beregszászi főiskolát végezték, „meglátszik", hogy Kovács Miklós tanította őket. A saját szememmel láttam, hogy az egyik végzős az iskolában ukrán nyelven egy egyszerű kérvényt nem tudott megírni! Akkor mi értelme van annak, miért jó az, ahogy ők tanítanak?
Az is elgondolkodtatott, hogy Kovács megemlíti, nincs biztosítva a magyar érettségi. Kérem szépen: az ő barátja Viktor Juscsenko, Ukrajna elnöke, ő kötött szerződést vele. Hát kérdezze meg, miért nem engedik a magyar érettségit? Rendezze el! Vagy ez is az UMDSZ bűne?
A harmadik dolog, amit furcsállok, az, hogy a KMKSZ elnöke úgy tesz, mintha Bakancsos László személyében egy közlegény távozott volna a KMKSZ-ből. Csakhogy a szövetségben én vagyok közkatona, Bakancsos tábornok volt, a legmagyarabb, a Beregszászi Járási Középszintű Szervezetvezetője!

Úr Sándor, Kisdobrony

Kárpáti Igaz Szó, 2008. április 26. Hahota rovat

VILMA ÉS IRMA

Az Ugocsából elszármazott Vilma néni és a cserfes ősungvári Irma néni szokásuk szerint ismét előszeretettel köszörülik nyelvüket a politikán, országunk, annak határain túli és szűkebb pátriánk közéleti személyiségein, ki nem hagyva semmilyen nemű napi hírt és jó ízű zaftos pletykát.
Haj-haj, kedves Irmám, olyan szép időnk van máma, hogy kedvem vóna da'ra fakadni. Mongyuk azt a nótát danolásznám, hogy „Te igérté' bódogságot, azt mondtad, hogy soha e' nem válunk..." Osztán tuggya, minek ez most a kedvenc énnökem? Mer' hogy az a surranós, túracipős csomai fiú nagyot rugott az elevenjibe a patkolós szürtei fiúnak.
Ejnye-ejnye, Vilmám, hát mikor és kinek ígért az boldogságot? Évek óta csak a saját boldogulásával van elfoglalva. Mit neki Kárpátok magyar vadregényes tája, mikor az elmúlt tíz évben egyszer sem járt azon a vidéken. Mármint a festői szépségű Verebesen, ahol a honfoglalók emlékművét építik. De döngeti a mellét, mert már megszokta, hogy a mással kikapartatott gesztenyét saját sütéseként tálalja. Nem csoda hát, hogy végre akadt egy tisztán látó bátor ember, aki bakancsával meg merte bolygatni az évek óta szunnyadó és poshadó, lassan már az ingoványba süllyedő kis magyar közösségünk állóvizét.

F. Deák Netti

Kárpátinfo, 21. szám, 2008. május 21.

Új elnöke van a KMKSZ BJSZ-nek

2008. május 18-án, vasárnap Beregszászban, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Esztergom termében került lebonyolításra a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség Beregszászi Járási Szervezetének küldöttgyűlése, amelyen a 150 küldöttből 122 tag jelent meg.
Elsőként Sin József, a KMKSZ BJSZ általános alelnöke tájékoztatta a jelenlévőket a KMKSZ legnagyobb létszámú szervezetén belül kialakult helyzetről, ami azt követően került napirendre, hogy Bakancsos László lemondott elnöki tisztségéről.
Balla Attila, kaszonyi KMKSZ tag hozzászólásában elsősorban a KMKSZ elnökét, Kovács Miklóst és alelnökét, Brenzovics Lászlót említette felelősként a kialakult helyzetért, akik - meglátása szerint - a mai napig nem vonták le a megfelelő következtetéseket a szervezet támogatottságának igen jelentős mértékű visszaesését illetően. „A KMKSZ jövője a tagságtól, nem pedig Kovács Miklóstól függ" - zárta beszédét Balla Attila. Hozzászólásokban mondták el véleményüket a kialakult helyzetről Riskó György, Sin József, Horkay Sámuel, Balogh Zoltán, Szanyi János és mások.
Ezt követően a küldöttek többsége úgy döntött, hogy titkos szavazás útján (ez a javaslat 71 voksot kapott) választják meg a KMKSZ BJSZ elnökét. Sorrendben Sin József, Bakancsos László, dr. Kertész Árpád, Mester András, Horkay Sámuel és Vári Fábián László kapott jelölést, de az érintett személyek közül egyedül Sin József vállalta a felkérést (Vári Fábián László nem volt jelen). A titkos szavazás lezajlása után dr. Kertész Árpád, a szavazatszámláló bizottság elnöke hirdette ki a végeredményt: az egyetlen jelöltet 96-an támogatták, ellene 13-an, érvénytelenül 8-an szavaztak, míg 5 küldött nem vett részt a szavazásban.
Sin József, a KMKSZ BJSZ újonnan megválasztott elnöke megköszönte a bizalmat és annak a reményének adott hangot, hogy a szervezeten belül „sikerült a rövid üzemzavart kiküszöbölni, helyreállt az egység".
Arról is döntés született, hogy az általános alelnöki tisztet a jövőben Horkay Sámuel tölti majd be, Cséke Ilonát pedig elnökségi taggá választották.

(jakab)

A KMKSZ BJSZ soron kívüli közgyűlésén új elnököt kell választani a lemondásom miatt. Sokan kértek arra, hogy induljak újra az elnöki tisztségért. Én mindenkit arra kértem, hogy ne jelöljenek, mert úgy sem fogom elvállalni a jelölést. Mindezek ellenére jelöltek a közgyűlésen, de én nem vállaltam a jelölést. Apám egykori mondása járt az eszemben: „Fiam, ha hamiskártyásokkal ülsz egy asztalhoz és átvernek, befizetted a tanulópénzt, s ha még egyszer leülsz velük kártyázni és újból átvernek, akkor magadra vess!" – nem akartam még egyszer hamiskártyásokkal egy asztalhoz leülni.

Milyen események, történések voltak azok, amelyek miatt végképp „betelt a pohár”:

1. Állandó feszültség köztem és Kovács Miklós között, hogy az 1996-os, titkos elnökválasztáson nem őt, hanem Vári Fábián Lászlót támogattam, mellette mondtam kortes beszédet.
2. A KMKSZ 2004. szeptember 8-ra nagyszabású tüntetést szervezett a főiskola tulajdonjogának megvédése érdekében Beregszászban. Már minden meg volt szervezve, amikor két nappal a tüntetés előtt az apparátus egyik tisztségviselője, hölgytagja felhívott, hogy távszavazás van arról, hogy a tüntetés ne legyen megtartva! Megkérdeztem, ki döntött így, a válasz: az elnök úr (K. M.). A hölgy megkérdezte tőlem, mi a döntésem. A válaszom: természetesen nem támogatom a tüntetés lefújását, meg kell tartani! Később megtudtam, hogy a távszavazáson rajtam kívül mindenki megszavazta, hogy a tüntetés ne legyen megtartva. A következő elnökségi ülés egyik napirendje az volt, hogy utólag megerősíteni, jóváhagyni Kovács Miklós elnök úr döntésének helyességét. Rajtam kívül minden elnökségi tag igennel szavazott, én nemmel. Megkérdeztem Kovács Miklóst, mi volt az oka a tüntetés leállításának…? Rövid véleményem az volt, hogy meghátráltak!!!
3. A 2006. március 26-i parlamenti és helyhatósági választásokon a Beregszászi Járási Tanácsba a KMKSZ-től 27 képviselő jutott be, s így a legnagyobb frakciót hozta létre. A célunk az volt, hogy a járási tanács elnöke a KMKSZ-től legyen. Nagyon hosszú tárgyalások után ez a lehetőség elérhetővé vált a koalíciós megegyezések alapján. A KMKSZ járási irodájában éppen folytak a koalíciós tárgyalások, amikor megszólalt a telefonom. A KMKSZ egyik elnökségi tagja (nem az elnök K.M.) parancsolóan azt mondta, hogy szakítsam félbe és fejezzem be a tárgyalást, mert egy másik koalíciós partnerrel kell tárgyalni a koalícióról. Azt mondtam az illetőnek, hogy én nem csinálok a számból s….t,és tíz perc múlva aláírom a szerződést. Folytattam a tárgyalást, vállalva a következményeket. Néhány nappal később kiderült, hogy az illetőnek a megyei tanácsban komoly pozíciót ajánlottak fel, de ennek fejében – feltehetően, - fel kellett volna áldoznia a KMKSZ BJSZ érdekeit, az általa javasolt koalíciós partnernek.
4. A 2006. szeptember 15-i Beregszászi Járási Tanács ülésének az egyik napirendje a Beregszászi Járási Közigazgatás elnöke elleni bizalmatlansági indítvány volt. A tanácsülés előtti frakcióülésen váratlanul, hívatlanul megjelent a KMKSZ elnökségének egyik tagja, aki finoman fogalmazva átvette tőlem a frakcióvezetői teendőket és megmondta, hogy a bizalmatlansági indítvánnyal kapcsolatban mi a frakció teendője, sőt, odáig vetemedett, hogy hat állami munkában dolgozó frakciótagnak, képviselőnek utasításba adta, hogy szavazáskor tartózkodjanak, ne szavazzák meg a bizalmatlansági indítványt, mert a közigazgatás elnöke retorziót fog alkalmazni ellenük!

   Bennem, paraszti ésszel gondolkodva felmerült a kérdés, hogy fog a közigazgatás járási elnöke retorziót alkalmazni, ha a bizalmatlansági

indítványt megszavazzuk, ezáltal távozni fog a posztjáról, - természetesen a koalíciós partnerekkel egyeztetve, hogy ők is megszavazzák az indítványt. Az illető elnökségi tag a frakcióülés végén sietve távozott valahova…

Én a következő kéréssel fordultam a frakciótagokhoz: „Én vagyok a KMKSZ-UMP járási elnöke és frakcióvezetője. Arra kérek mindenkit, hogy szavazzák meg a bizalmatlansági indítványt, már csak azért is, mert egyeztetve van a koalíciós partnerrel is, s ha nem szavazzuk meg, akkor ez a cselekedetünk koalíciós válsághoz fog vezetni!" A frakciótagok megfogadták kérésemet és mindannyian megszavazták a bizalmatlansági indítványt.

Tettemért a KMKSZ következő elnökségi ülésén felelősségre vontak, követelték, hogy soron kívüli frakcióülést hívjak össze záros határidőn belül, és hogy etikai bizottság elé viszik az ügyemet. Az elnök javaslatára az elnökség mindegyik tagja – rajtam kívül – megszavazta a követeléseiket. Az elnökségi tagoknak feltettem a kérdést: „Ti azt akartátok, hogy a közigazgatás elnöke a helyén maradjon? Válasz: „Igen, de te ellent mondtál az elnökség akaratának, határozatának". Kértem, hogy mutassák meg azt a jegyzőkönyvet, amelyben ez a határozat rögzítve van. Nem tudták megmutatni, mert ilyen jegyzőkönyv nem létezett!

Végül nem hívtam össze a frakcióülést, - vártam, hogy mit fognak lépni. Nem léptek semmit, mert rájöttek az alapszabálytudorok, hogy etikátlanul és alapszabály ellenesen jártak el velem. Miért akarták, hogy a járási közigazgatás elnöke a helyén maradjon, nem tudom, a mai napig rejtély maradt számomra… Csak sejtéseim vannak.

5. 2007-ben nagyon megugrottak a benzin, gáz, a kommunális szolgáltatás árai. Az évi működésre szánt összeg októberben elfogyott. A novemberi és decemberi hónapot én finanszíroztam a családom költségvetéséből. A számlákkal igazolt kiadásaimat az elnökség elé terjesztettem, hogy térítsék meg. Nem volt egy egetrengető összeg: 800 hrivnya (100$). Kovács Miklós elnök arra kérte az elnökség tagjait, ne szavazzák meg számomra a költségtérítést azzal az indokkal, hogy Bakancsos túllépte az évi költségkeretet. Az elnökség egyhangúlag eleget tett kérésének.
6. A 2008. április 12-i KMKSZ nem titkos, kézfelemeléses antidemokratikus tisztújító közgyűlésén csordultig betelt a pohár és úgy döntöttem, hogy „elég volt!"

Ma, 2020. november 28-a van, szombat. Beköszöntött a tél, leesett az első hó. Holnap lesz advent első vasárnapja, mely tiszteletére fehérbe öltözött a természet, akárcsak gyermekkoromban, most is abban bízunk, hogy a karácsony is fehér és zimankós lesz. Kinézve az ablakon, az udvaron lévő tujafák is fehér pompában díszelegnek. A nagy pelyhekben szállingózó hópelyhek méltóságteljesen érik el a földet, akár a kis Jézus, aki közénk jött e földre, hogy hirdesse Isten dicsőségét. „Dicsőség mennyben az Istennek, békesség földön az embernek" – száll az ének a karácsonyi ünnep idején.

Az adventi időszakra, az „Isten és Megváltó” várásra rányomja bélyegét egy veszedelmes, alattomos kór: a COVID-19, mely rettegésben tartja az egész emberiséget. A betegség a földkerekség 180 országában van jelen, a fertőzöttek száma 60 millió, a betegségben elhunytaké 1 millió 500 ezer, főképpen 60 éven felüliek.

A legtöbb áldozata a kórnak az USA-ban, Indiában, Argentínában, Brazíliában, Olaszországban és Spanyolországban van. Kritikus a helyzet Európában, Oroszországban és Ukrajnában is. A betegség elleni vakcina alkalmazása úgy néz ki, hogy a 2021-es év első negyedében megvalósulhat. Ígéretes oltószereket állítanak elő az USA-ban, Angliában, Oroszországban, Izraelben, Japánban és Németországban.

A nagyon nagy gazdasági válságon túl, súlyos politikai, regionális, migrációs és akár helyi katonai konfliktusok is kialakulhatnak. A kialakult világválságra a megoldás az Istenbe vetett hit, az ima és az emberi bölcsesség lehet. Az emberiségnek le kell küzdenie önzését, gyarlóságát, kapzsiságát és mohóságát. A Föld és a természet ember általi túlzott kizsákmányolása olyan ökológiai katasztrófához vezethet, amely már veszélyezteti az élővilág és az emberiség fennmaradását.

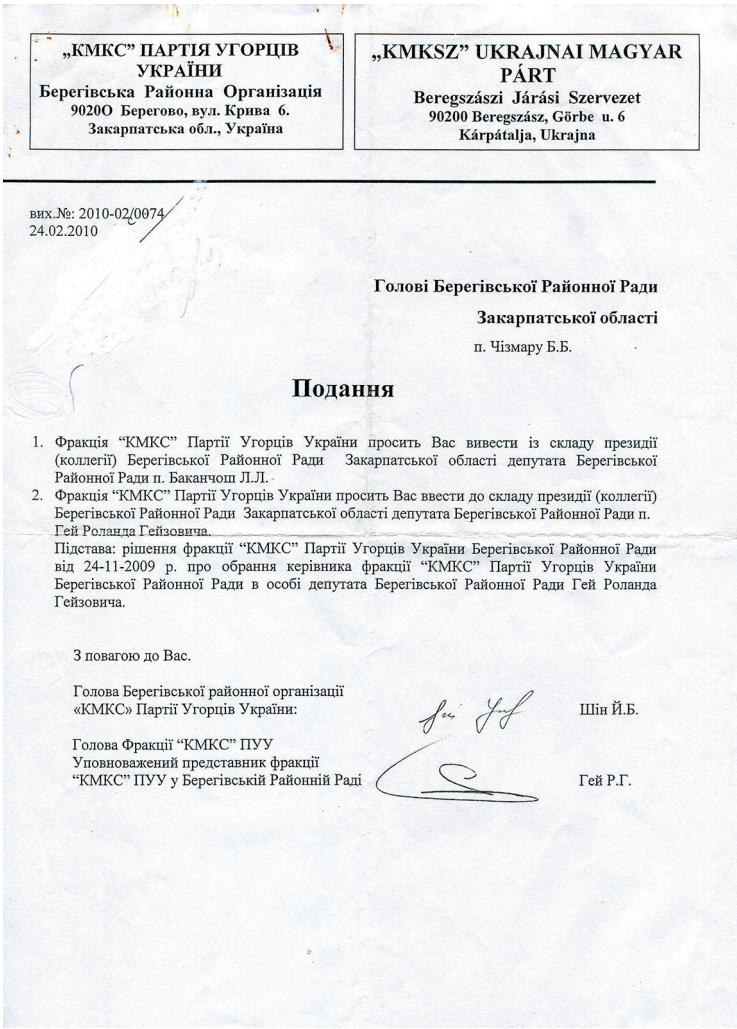

„КМКС” ПАРТІЯ УГОРЦІВ УКРАЇНИ
Берегівська Районна Організація
90200 Берегово, вул. Крива 6.
Закарпатська обл., Україна

„KMKSZ” UKRAJNAI MAGYAR PÁRT
Beregszászi Járási Szervezet
90200 Beregszász, Görbe u. 6
Kárpátalja, Ukrajna

вих.№: 2010-02/0074
24.02.2010

Голові Берегівської Районної Ради
Закарпатської області
п. Чізмару Б.Б.

Подання

1. Фракція “КМКС” Партії Угорців України просить Вас вивести із складу президії (коллегії) Берегівської Районної Ради Закарпатської області депутата Берегівської Районної Ради п. Баканчош Л.Л.
2. Фракція “КМКС” Партії Угорців України просить Вас ввести до складу президії (коллегії) Берегівської Районної Ради Закарпатської області депутата Берегівської Районної Ради п. Гей Роланда Гейзовича.

Підстава: рішення фракції “КМКС” Партії Угорців України Берегівської Районної Ради від 24-11-2009 р. про обрання керівника фракції “КМКС” Партії Угорців України Берегівської Районної Ради в особі депутата Берегівської Районної Ради Гей Роланда Гейзовича.

З повагою до Вас.

Голова Берегівської районної організації «КМКС» Партії Угорців України: Шін Й.Б.

Голова Фракції “КМКС” ПУУ
Уповноважений представник фракції
“КМКС” ПУУ у Берегівській Районній Раді Гей Р.Г.

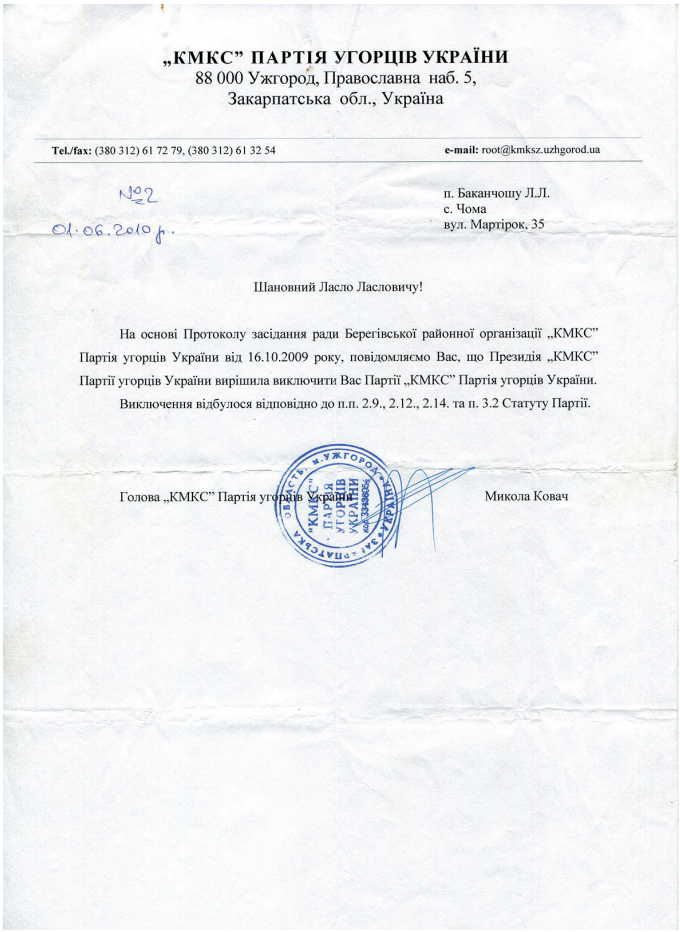

„КМКС" ПАРТІЯ УГОРЦІВ УКРАЇНИ
88 000 Ужгород, Православна наб. 5,
Закарпатська обл., Україна

Tel./fax: (380 312) 61 72 79, (380 312) 61 32 54 **e-mail:** root@kmksz.uzhgorod.ua

№2
01.06.2010 р.

п. Баканчошу Л.Л.
с. Чома
вул. Мартірок, 35

Шановний Ласло Ласловичу!

На основі Протоколу засідання ради Берегівської районної організації „КМКС" Партія угорців України від 16.10.2009 року, повідомляємо Вас, що Президія „КМКС" Партії угорців України вирішила виключити Вас Партії „КМКС" Партія угорців України. Виключення відбулося відповідно до п.п. 2.9., 2.12., 2.14. та п. 3.2 Статуту Партії.

Голова „КМКС" Партія угорців України Микола Ковач

A 2008. április 12-i KMKSZ tisztújító közgyűlés utáni több mint egy év az ellenem irányuló lépések sorozatát hozta: kizártak a KMKSZ-UMP-ból, a KMKSZ-ből, etikai eljárást indítottak, kizártak a frakcióból, az ügyem még 2014-ben is téma volt a Kovács Miklós: „Lesz-e cirkusz a KMKSZ közgyűlésén?" c. írásban. (Kárpátalja c. hetilap, 2014. március 28.) Úgy éreztem, hogy a fejem fölött összecsapnak a hullámok, kitaszított, üldözött lettem, hogy azok, akik a közgyűlés előtt egyhangúlag támogattak, cserbenhagytak és ellenem fordultak. De hát az emberi természet már csak ilyen. Úgy tűnik, hogy az erősebb, győztes oldalon mindig jobb állni, mint a vesztes oldalán. Ilyenkor egyet, a legfontosabbat felejti el az ember, hogy mi az igazság és mi a hazugság, mi az erény és mi az erénytelenség, mi a jó és mi a rossz? A körülöttem zajló valóságot – nehéz volt –, de tudomásul kellett vennem, hogy a lihegő hiénák és sakálok várták a kellő pillanatot, hogy mikor és hogy csaphatnak le a kínálkozó koncra, lehetőségre. Nem kímélték az emberi érzést, törtettek előre, mint az ár, amely nem válogat az eszközökben, eltakarít, lerombol mindent, ami az útjában áll. Én is úgy éreztem, hogy útjában vagyok mindenkinek és mindennek, hogy fölöslegessé váltam, nincs rám szüksége senkinek.

55. Zsoltár 7,8,9,22,23 versei:
Így szólok: „Bárcsak szárnyam volna,
mint a galambnak,
akkor elrepülnék és megnyugodnék.
Igen, szeretnék elfutni messze innét,
kedvem szerint a pusztában laknék.
Sietve kerestem vihartól, széltől védett menedéket.
Arca olyan sima, mint a vaj,
de szívében háborút forgat.
Látszatra beszéde enyhítő olaj,
de a valóságban kivont, éles kard.
Bízd gondjaidat az Úrra, ő majd megerősít,
nem hagyja, hogy az igaz meginogjon!

Ismertem azt a mondást, hogy „Ember tervez, Isten végez"vagy „Isten dolgai, tervei kifürkészhetetlenek". Ezek a mondások az életem következő hónapjaiban beigazolódtak.

2009 májusának első napjaiban felkeresett egy ember, aki tudta, hogy műbútor- és épületasztalos vagyok. Megkérdezett, hogy lenne-e kedvem elmenni Moszkvába és ott asztalosmunkát végezni? Elmondtam neki, hogy most nem vagyok abban a lelki állapotban, hogy elfogadjam az ajánlatát, de ő erősködött és nagyon jó fizetést ajánlott, mindezek ellenére visszautasítottam. Eltelt tíz nap és én kerestem meg az illetőt, hogy elvállalom a munkát Moszkvában, ha még szükség van rám. Május 18-ra beszéltük meg az indulást. Megpróbáltam lelkileg, fizikailag felkészülni a „kalandra", ami többé-kevésbé sikerült is. Előtte való este összepakoltuk, amit vinnem kellett. Tudtam, hogy a vonatra Szolyván kell felszállnom, ami nem tűnt egy jó ómennek, hiszen katonának is innen vittek el. Eszembe jutott, hogy 1944-ben a „málenykij robotra" is innen indult a gyalogmenet a Kárpátokon át. A sógorommal, a sofőrrel, a feleségemmel és a húgával, hajnalban indultunk el Szolyvára. Az utolsó pillanatban jutott eszembe, hogy az imakönyvet és a Bibliát nem tettük be az utazótáskába, s ha nem veszem magamhoz, ez nagy hiba lett volna.

A vonat 5 óra 15 perckor indult el, integettem a hozzátartozóknak, akiknek az alakja fokozatosan eltűnt a hajnali homályban. Legszívesebben behúztam volna a vészféket és leszálltam volna, de már nem volt visszaút, éreztem a torkomban lévő gombócot. Hazatérésemkor a feleségem azt mondta, hogy amikor a vonat megrázkódott és elindult, hosszantartó sírás és zokogás fogta el, bűntudatot érzett, hogy miért engedett el.

De úgy látszik, hogy az ember nem kerülheti el az elkerülhetetlent. Életemnek ez a kis felejthetetlen epizódja, próbatétele Isten által be volt kódolva az életembe, úgy is fogalmazhatnék, hogy vállaltam az önkéntes száműzetést, mert nem tudtam, hogy hová, kihez, milyen körülmények közé kerülök.

A vonat 19-én délután érkezett meg Moszkvába, az állomáson Szergej nevű bennfentes várt, aki autóval elszállított a leendő munkahelyemre. Még aznap ágyat kellett ácsolnom, hogy legyen hová lefeküdni. Estére megérkezett a „művezető", aki megismertetett a leendő munkámmal és feltételekkel.

Úgy egyeztünk meg, hogy a kiadott feladatot havi fix fizetéssel, három hónap alatt kell elvégezni, ami azt jelentette, hogy napi 12 órát kell dolgoznom reggel nyolctól este nyolcig. Másnap már munkába álltam és elkezdtem a feladat végrehajtását. Az ottani munkaműveletektől eltérő, új technológiát vezettem be, ami jelentősen felgyorsította feladatom végrehajtását. Egy hét múltán felmutatható eredményt értem el.

De történt valami, amire nem számítottam. Az a városrész, ahol dolgoztam, egy zárt városrész volt, ahol az újgazdagok építkeztek, se ki, se be nem lehetett közlekedni, őrző-védők őrizték a területet. Ez sértette az én szabadságérzetemet, s egy idő után olyan honvágy fogott el, amit nem lehet elmagyarázni. Magányosnak éreztem magam, talán már a depresszió is környékezett. Nagyon hiányzott a család, a gyerekek, az unokák, az otthoni környezet. Hihetetlennek tűnik, de nagyon hiányzott a magyar szó és a szülőföld. Azon vettem magam észre, hogy fokozatosan elment az étvágyam és elkezdtem fogyni. Eszembe jutott a Szovjetunióba elhurcolt kárpátaljai magyar emberek lágerélete, akik hazatérvén elmondták, milyen embertelenül bántak velük és csak a kitartó imának és az istenhitnek köszönhették, hogy túlélték a borzalmakat. Én is az Istenhez fordultam, minden este imádkoztam, a Zsoltárokat és a Példabeszédeket olvastam a Bibliában, s ez által lelkiekben megerősödtem. A vasárnapokat a bibliaolvasásra szenteltem.

Az étvágytalanságom azonban nem szűnt meg: teán, némi vajas kenyéren és feketekávén éltem. A munkaműveleti újításoknak köszönhetően a rám testált feladatot három hónap helyett két hónap alatt fejeztem be, így július 19-re hazaérkeztem, fizikailag és lelkileg kifáradva, 12 kilogrammot lefogyva. Este 9 órára értem a lakásomba, letettem a fejemet a párnára és 24 órát aludtam egyfolytában. Később hálát adtam az Úrnak, hogy hazasegített a távollétből.

28. Zsoltár 7, 8, 9 versek
Az Úr az én erőm és védőpajzsom,
Szívem benne bízott és segítséget kaptam,
testem újjáéledt, szívből megköszönöm neki.
Népének ereje az Úr
ő a szabadulás vára fölkentjének.
Segíts népeden és áldd meg örökséged,
gondozd tieidet és tartsd meg mindörökre.

Hazatérve az utazásból elgondolkodtam, hogy mi a haza és mi a szülőföld, vagy mind a kettő egy és ugyanaz a hon? Mi van akkor, ha az egyiket külön válasszuk a másiktól, „haza nélküli szülőföld" – át is rendezhetjük a mondatot –, „szülőföld haza nélkül"? A mondat lelki értelme változatlan marad, sajnos a mi hontalanságunk is. Vajon ilyen körülmények között az egyén, a család, egy kis közösség meddig képes megmaradni, fennmaradni? Ez a kérdés – Trianon után 100 évvel – időszerűbb, mint valaha!

Esztergomi nyilatkozat

A Magyarországgal szomszédos államokban élő magyar közösségek ünnepélyes nyilatkozata az Európa Unió bővítése alkalmából

Mi, a Magyarországgal szomszédos államokban élő magyar közösségek üdvözöljük az Európai Uniónak a Kárpát-medencei magyarság számára sorsdöntő jelentőségű kibővítését; megerősítjük elkötelezettségünket azon értékek, elvek, jogok és célok iránt, amelyek az Európai Unió alapját alkotják.

Az uniós gyakorlattal összhangban szorgalmazzuk a regionális és határokon átnyúló együttműködések fejlesztését, azoknak a természetes régióknak az újraalakítását és megerősítését, amelyek kedvező feltételeket teremtenek a magyar kisebbségi közösségek önazonosságának megőrzésére, nyelvének és kultúrájának továbbélésére és fejlesztésére az őket ért gazdasági hátrányok kiegyenlítésére.

Felszólítjuk a magyar kisebbségi közösségek állampolgárság szerinti államait, hogy a magyarok arányának megfelelően, az Európai Unióban szokásos gyakorlatot követve biztosítsa az anyanyelven történő oktatást az oktatási rendszer minden szintjén (az óvodáktól az egyetemig), és minden formájában.

Felszólítjuk az érintett államokat, hogy a hátrányos megkülönböztetést jelentő, az Európai Unió jogával és joggyakorlatával ellentétes, a kollektív bűnösség elvén alapuló jogi aktusok jogkövetkezményeit haladéktalanul orvosolják.

Az ukrajnai magyar közösség esetében felszólítjuk az ukrán államot, hogy tegyen lépéseket a kisebbségek képviseletének biztosítása érdekében, mind az ukrán parlamentben, mind a helyhatóságokban.

Szorgalmazzuk, hogy az ukrán állam a kisebbségi jogok teljes körű biztosítása érdekében tegye lehetővé Kárpátalján a tömbmagyarságot magába foglaló területi adminisztratív egység létrehozását és a kulturális autonómia intézményeinek a kialakítását.

Esztergom-Párkány, 2004.május 19-én.

Ha figyelembe vesszük a fenn említett nyilatkozat szellemiségét és igényeit, akkor sajnos a kárpátaljai magyar politikai elitnek és a mindenkori magyar kormányok Ukrajnával kapcsolatos diplomáciája, békés külpolitikája nem hozott felmutatható eredményt (a nemzetközi kötelezettségekről, a magyar-ukrán alapszerződésről nem is beszélve).

A kárpátaljai magyarság harminc éves küzdelmei, sikerei és részsikerei vajon adnak-e elég muníciót ahhoz, hogy bízzunk a megmaradásunkban, a jövőnkben vagy eluralkodik rajtunk a „menni vagy nem menni" gondolat dilemmája. Lesz e még bennünk akarat és hit, hogy „tartsuk a frontot", nem roppantja-e meg a gerincünket a ránk nehezedő politikai és gazdasági nyomás, vagy belenyugszunk abba, hogy „így van jól" és bízva abban, hogy a történelem nem ismétli meg önmagát, s közben rendületlenül várjuk a csodát.

A kárpátaljai magyar politikai elit, amely az elmúlt harminc évben tette a dolgát – ahogy lehetett -, nem fásult-e el a küzdelemben, különösképpen az elmúlt tíz év (2010-2020) politikai, érdekképviseleti kudarcainak „fényében"?

A 2016 novemberi budapesti Orbán-Grojszman találkozó után oly mértékben elmérgesedett az ukrán-magyar, magyar-ukrán viszony, hogy sajnos ma már úgy néz ki, hogy a két ország közötti feszültséget nagyon nehéz lesz feloldani külső diplomáciai egyeztetések nélkül.

2009. július 23-án tudomásomra jutott, hogy a befejezéséhez közeledő új görög katolikus templomot nem fogják Szent István apostoli királyunk tiszteletére felszentelni, egy címünnepe lesz, augusztus 6-a, Urunk színeváltozása. Megkérdeztem a fő illetékest, hogy igaz-e a hír, igennel válaszolt. Emlékeztettem, hogy a néhány évvel azelőtt a templomra, a toronyra és a pillérekre kihelyezett nyolc darab hármas keresztből egy – kérésemre – legyen kettős kereszt, amely jelezni fogja, hogy a templom Szent Istvánra, magyar királyunkra lesz felszentelve, el lett fogadva és a kettős kereszt ma is látható a szentélyen. Megkérdeztem, mi változtatta meg a döntést. A válasz rövid volt: „Így döntöttünk, s ezen a döntésen már úgysem tud változtatni, mert egyeztetve van a püspökkel." Én azt válaszoltam, hogy akár a pápáig is elmegyek, de a templom Szent Istvánra lesz felszentelve!

Az idő nagyon sürgetett, hiszen a terv az volt, hogy augusztus folyamán fel lesz szentelve az új templom. Ezért a faluban megszerveztem egy gyors közvélemény kutatást (referendumot), amely abból állt, hogy három nap alatt eljuttattam a szavazólapokat minden görög katolikus családba (szavazólapokat a szavazásra jogosultak kaptak). A döntésre három nap állt mindenkinek a rendelkezésére. A három nap letelte után – az ellenőrző bizottság által lepecsételt, zárt urnában – összegyűjtöttem a szavazólapokat.

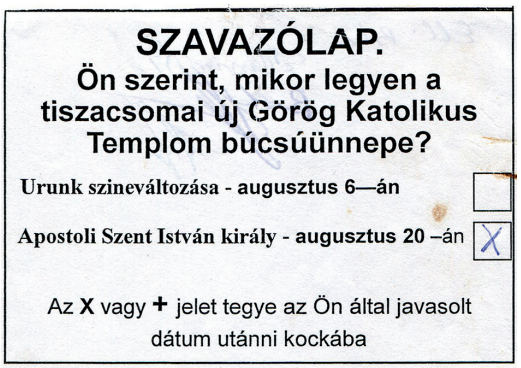

SZAVAZÓLAP.

Ön szerint, mikor legyen a tiszacsomai új Görög Katolikus Templom búcsúünnepe?

Urunk szineváltozása - augusztus 6—án ☐

Apostoli Szent István király - augusztus 20 –án X

Az **X** vagy **+** jelet tegye az Ön által javasolt dátum utánni kockába

A szavazás végeredménye a következő lett:

> **Jegyzőkönyv**
>
> A tiszacsomai görög katolikus hívek szavazásáról
>
> A szavazás tárgya, mikor legyen a tiszacsomai új Görög Katolikus Templom búcsúünnepe?

Urunk színeváltozása - augusztus 6-án, vagy apostoli Szent István király - augusztus 20-án?
A szavazatok összeszámlálása a következő eredményt hozta:
A szavazásra jogosultak: 512 személy.
A szavazáson részt vett: 396 személy.

- Urunk színeváltozása (augusztus 6) - 158 személy
- Apostoli Szent István király (augusztus 20) - 204 személy
- Érvénytelen szavazólap: 34 db.

A számláló bizottság tagjai:
Az ellenőrző bizottság elnöke: Csirpák István
Az ellenőrző bizottság tagjai: Bakancsos László, Paulik Gyula

A szavazás után azonnal Nagyszőlősre utaztam Bendász Dánielhez, görögkatolikus espereshez, hogy értesítsem a fejleményekről s kértem, hogy szervezzen meg egy audienciát Milan Sasikkal, a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye püspökével, ha lehet, minél hamarabb. Ő eleget tett kérésemnek, és megszervezte a püspöki fogadást, s ketten utaztunk fel Ungvárra, a püspöki hivatalba.

A püspökkel való találkozón elmondtam a fennálló problémát:

1. A tiszacsomai hívek megkérdezése nélkül törölték az október 1-i címünnepet, a Pokrovát, Szűz Mária Oltalma búcsúünnepét, holott a falu lakossága, hívei azt szerették volna, ha az új templom is Szűz Mária Oltalmára lett volna felszentelve.
2. Ismertettem a szavazás végeredményét, hogy a tiszacsomai lakosok, a görögkatolikus hívek többsége azt szeretné, ha az új templom apostoli Szent István királyunk tiszteletére lenne felszentelve.

A püspök úr elmondta, hogy Demkó Ferenc atyával már megbeszélték, hogy az új templom címünnepe augusztus 6-án lesz, az Úr színeváltozása emlékére. Elmondtam a püspök úrnak, hogy a tiszacsomai hívek újból úgy fogják érezni, hogy a megkérdezésük nélkül döntötték el, hogy mi legyen az új templom címünnepe, s ebből nagyon nagy konfliktus alakulhat ki, s ez nem vetne jó fényt a görögkatolikus egyházra. A püspök úr megkérdezte, mi a javaslatom a helyzet megoldására. Én azt javasoltam, hogy legyen két címünnepe az új görögkatolikus templomnak: augusztus 6-a és augusztus 20-a. Némi gondolkodás után a püspök úr elfogadta a javaslatomat, így lett két címünnepe az új görögkatolikus templomnak.

A tiszacsomaiak lelkivilágáról, a régi és az új templom viszonyáról beszédesen árulkodik egy rövid kis interjú: „Az „új soron" kinn üldögélő asszonyokat is megszólítottuk. Beca Magdus, Kosztyu Malvin, Horváth Malvin, Hajdu Margit és Popovics Katica mind a régi, mind az új templomnak hűséges látogatói.

Ha a régi templom mellett elmegyünk, szinte vágyunk oda bemenni. De mikor az újba belépünk, mintha csak a mennyország lenne. Az a gyönyörű

A régi görögkatolikus templom utolsó szent miséjének résztvevői
Háttérben az új görögkatolikus templom tornya

csillár! Mikor ki van világítva, messzire látszik. De fáj a szívünk Pokrova után (a régi templom búcsúünnepe), nehéz lesz megszokni, hogy október 1-én nincs búcsú a faluban. Az páratlan szép ünnep volt. Nem is hittük volna, hogy elérjük, hogy az újba járhatunk majd. Igyekeztünk segíteni, amit tudtunk. Ferenc atyának csak füttyenteni kellett, mi ugrottunk!

127. Zsoltár 1-5.
Ha az Úr nem építi a házat,
az építők hiába fáradoznak.
Hogyha az Úr nem őrzi a várost,
az őr hiába őrködik felette.
Hiába keltek hajnalban
és fáradoztok késő éjjelig:
a kemény fáradság kenyerét eszitek.
Ám akiket szeret, Ő azokat elhalmozza
jólehet alszanak.
Lám, a gyermekek az Úr ajándékai,
a test gyümölcse jutalom.
Ahogy a nyíl a harcos kezéből,
úgy sorakoznak a gyermekek az ifjú évekből.
Boldog ember az, aki velük tölti tegzét,
nem vall szégyent,
ha az ellenséggel vitába száll a kapunál.

A tiszacsomai régi görögkatolikus templom (Fotó: 1992)

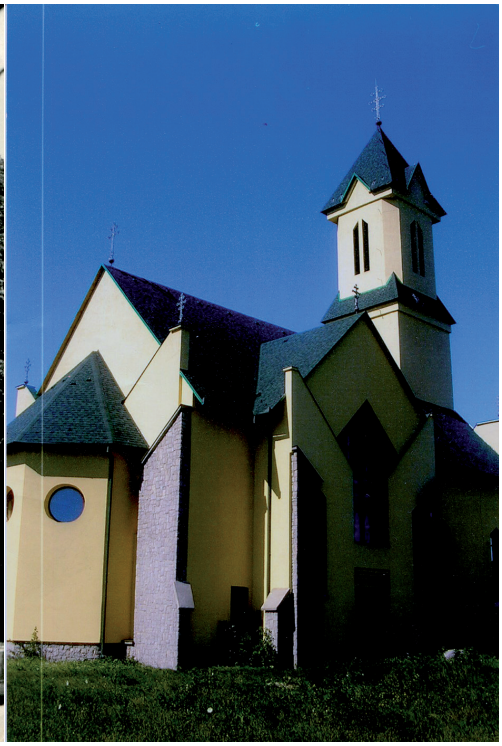

A tiszacsomai új görögkatolikus templom 2009. augusztus 29-én lett felszentelve

Kárpátikon, 2009. 2. szám, Marosi Anita
TEMPLOMSZENTELÉS - TISZACSOMA 1993-2009

Egy repedéssel kezdődött.

Szabó Konstantin, „Szilárd atya" volt 1993-ban Csoma parókusa, amikor is kiderült, hogy a régi, iskolakápolnából átalakított kis templom alapjában egy hosszú repedés fut végig. Felújítani, renoválni? Vagy esetleg újat építeni?
Az utóbbi variáció győzött a csomaiaknál, így 1993-ban már elkészültek az építendő templom tervei, 1994 szeptemberében pedig lerakták az alapkövét. A szentelést Holovács József, egyházmegyénk segédpüspöke végezte.
Főként nyugat-európai segítséggel emelkedtek a templom falai, készült a tetőszerkezet, épült a torony, olyan magasra, hogy a torony tetejéből 9 környező településre van rálátás.
Voltak igencsak nehéz időszakok, volt, mikor az építkezéssel - pénz hiányában -teljesen le kellett állni. De az Úristen akarta, hogy ez a templom elkészüljön, mert a holtpontokon mindig átlendítette az egyházközséget.
Helyi és anyaországi támogatók jóvoltából újabb lendületet kaptak a belső munkálatok, és lassan-lassan közeledni látszott a vége.

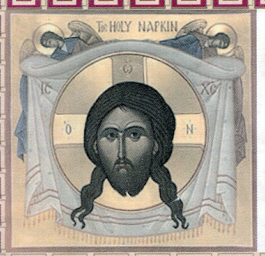

KárpátIkon

2009. Ősz
(2. szám)

A kárpátaljai magyar görög katolikusok lapja

„De ki belép
a tág, iromba,
boltozatos,
hűvös templomba,
s belülről pillant
ablakára,
megdöbbenten áll,
megkövülten áll,
elbűvölten áll: -
Nézz a csodára! -

Színek zengése!
Fények zúgása!
Mártir mosolya!
Szűz vallomása!
Kék, ami békül,
piros, mi lázad!
Magasba ragad,
a mennybe ragad
lángtünemény
és tűzkáprázat!

Ó, titkok titka:
a földön itt lent
belülről nézzen
mindenki mindent,
szemet és szívet
és harcot és békét! -
Áldja meg az Úr,
áldja meg az Úr
a belülről látók
fényességét!”
(Dsida Jenő)

A újonnan szentelt tiszacsomai görög katolikus templom

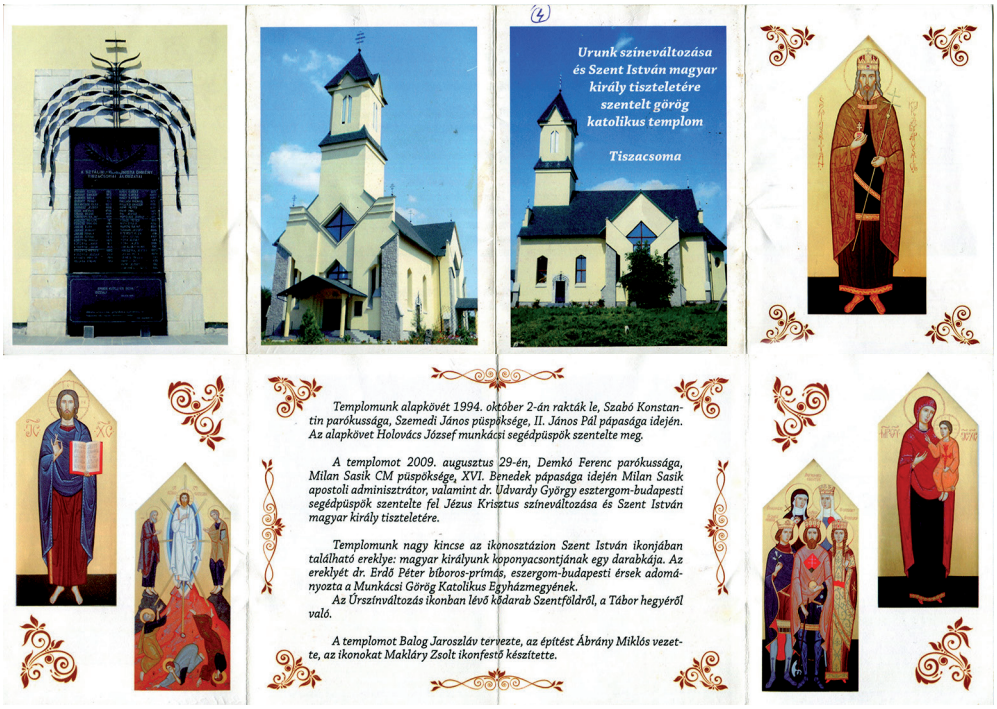

Rendkívüli, és egyházközségünk életében nagy jelentőséggel bíró esemény hozta meg aztán a szentelés időpontját: ez év májusában Erdő Péter bíboros-prímás, Esztergom-budapesti érsek Milan püspök úr kérésére Szent István-ereklyét ajándékozott közösségünknek. Így a szentelést augusztus 20-a környékére próbáltuk tenni.

Augusztus 29. lett aztán a „nagy nap" Csoma életében, amikor is Milan Sasik, egyházmegyénk püspöke, Udvardy György, Esztergom-budapesti segédpüspök részvételével felszentelte az új templomot. A szentelési Liturgiát mintegy 30-35 pap (a Munkácsi-, a Hajdúdorogi-, illetve a Kassai Egyházmegyékből) végezte együtt a püspök urakkal. Örömmel töltötte el a csomaiakat, hogy az ünnepük nem csak az ő saját ünnepük volt: a sok-sok zarándok, akik szinte minden kárpátaljai magyar görög katolikus közösségből képviseltették magukat, az együvé tartozás tudatát erősítették bennünk.

„Köszönet a boldog évekért, köszönet a sok-sok mindenért..." ismerteknek és ismeretleneknek, idegeneknek és csomaiaknak, adományozóknak és imádkozóknak, az optimistáknak, akik bíztak a sikerben, és a pesszimistáknak, akik kétségeskedéseikkel újabb erőfeszítésekre sarkalltak minket, valamint Szent Istvánnak, akinek ereklyéit templomunkban őrizzük, és a gondviselő Istennek, aki együtt építette velünk ezt a templomot.

Jelenléte töltse be a szívét mindazoknak, akik látják magas tornyát, hallják hívogató harangját, és benne együtt imádkoznak!

Demkó Ferenc, Csoma papja

Beregi Hírlap 2009. szeptember 5. szombat 70-71. szám

A hit és az anyanyelv megtartó ereje

Urunk Színeváltozása és Szent István király tiszteletére szenteltek templomot a hét végén Tiszacsomán. A közel másfél évtizedes építkezés befejezése után Keresztelő Szent János fővételének ünnepén Milan Sasik püspök és Udvardy György, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye segédpüspöke a beregi esperesi kerület papjaival közösen felszentelték a templomot.
Aranyosszájú Szent János liturgiájának megfelelően a főpásztor szentelt vízzel, szentelt borral és rózsavízzel kevert szentelt olajjal felkente a templom oltárát (amelybe a négy evangelistát ábrázoló ikont helyeztek el), majd boldog Romzsa Tódor vértanú püspök ereklyéit tartalmazó oltárterítőt terített fel. A templom oldalainak megszentelése és szentelt olajjal való megkenése után a hívek a püspökök és a papság vezetésével körmeneten vettek részt, majd az ajtók megáldása után tértek vissza.
A templomszentelést követően szentmisére került sor, amelyben az evangéliumi szakaszt Keresztelő Szent János történetéből olvasták fel. Milan Sasik prédikációjában a hitbeli kiállás, az elkötelezettség fontosságára hívta fel a figyelmet. Köszönetet mondott dr. Erdő Péter bíboros-prímásnak, esztergom-budapesti érseknek az egyházmegyének ajándékozott Szent István-ereklyéért, amely a csomai templomban került elhelyezésre.
Bacskai József, a Magyar Köztársaság beregszászi konzulátusának főkonzulja Gémesi Ferenc, a Miniszterelnöki Hivatal nemzetpolitikai ügyekkel foglalkozó szakállamtitkárának

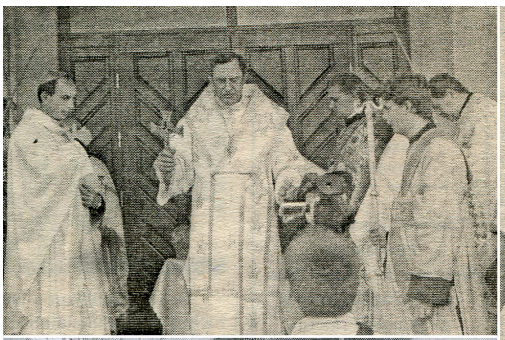

jókívánságait tolmácsolta, Csizmár Béla, a Beregszászi Járási Tanács elnöke a jókívánságok mellett kifejtette: fontos az egyházi szerepvállalás, a vallásos nevelés, hiszen fiataljaink olyan sok negatív példát látnak, hogy csak az egyházak képesek olyan értékeket felmutatni, amelyek ellensúlyozni tudják azokat. Zubánics László, az Ukrajnai Magyar Nemzeti Tanács elnöke a közösség összetartozása és elhivatottsága jelének nevezte a templomépítést, ami azt mutatja, hogy a kárpátaljai magyarság életképes és jövőjét tekintve is előrelátó.
Milan Sasik püspök főpásztori oklevéllel jutalmazta mindazokat, akik hozzájárultak a templom építéséhez.
Az ünnepség a csomai emlékparkban folytatódott, ahol Bacskai József főkonzul, Sin József, a járási állami közigazgatási hivatal elnökhelyettese, Kádár Rozália, az UMDSZ járási szervezetének elnöke és Orosz Ildikó, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola elnöke méltatták a magyar honfoglalás és a szentistváni államalapítás szerepét a magyar történelemben.

FOGARASI

A 2010-es év Ukrajnában, Kárpátalján a választások éve volt, január 17-e az elnökválasztás első fordulója, február 7-én történt meg a második forduló, ősszel, október utolsó vasárnapjára tervezték a helyhatósági választásokat. Még sokakban jelen volt a 2004-es, háromfordulós elnökválasztás, félő volt, hogy nem-e ismétlődnek meg az akkori események.

A háromhónapos kampány viszonylag komolyabb konfliktusok nélkül zajlott le, de nem hiányzott az egyik vagy másik jelölt irányába megszokott lejáratő politikai kampány. A január 17-i választás eredményeként a Központi Választási Bizottság (CVK) adatai szerint Janukovicsra 35,39%, Timosenkora 24,95% szavazat érkezett. A választásokon való részvétel átlagosan 67% volt, a szavazásra jogosult 36 millió választópolgár közül több mint 20 millióan vettek részt. A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) sem az első, sem a második fordulóban nem támogatott egyetlen egy elnökjelöltet sem. Az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) viszont a kisebbségbarát Régiók Pártja elnökével, Viktor Janukoviccsal kötött kisebbségügyi partneri megállapodást. A Régiók Pártjának elnöke kilenc megyében végzett az első helyen, a nyugati megyékből egyedül Kárpátalján is ő lett a győztes. Az első forduló után négy exit-poll felmérés volt, ezek közül három a CVK eddig rendelkezésre álló adatait támasztották alá, 10%-os különbséget mért Janukovics javára. A szavazóhelységekből távozók helyszíni megkérdezésén alapuló egyik közvélemény kutató jóval kevesebb, mindössze 4,3%-os Janukovics előnyt mutatott.

Nemzeti Exit-Poll	**InterTelevízió**
Janukovics – 31,5%	Janukovics – 36,6%
Timosenko – 27,2%	Timosenko – 25,8%
Tihipko – 13,5%	Tihipko – 13,5%
Jacenyuk – 7,8%	Jacenyuk – 6,6%
Juscsenko – 6%	Juscsenko – 5,2%

A magyarság aktivitása messze meghaladta a megyei átlagot. Kárpátalján a választásra jogosultak 56,7%-a adta le a szavazatát, addig a Beregszászi járásban ez az arány 67,44% volt. A végeredmény azt mutatja, hogy a kárpátaljai magyarság az UMDSZ álláspontját fogadta el. Kárpátalján Viktor Janukovics 29:26 %-os arányban nyert Julia Timosenkoval szemben, addig a magyar lakta településeken ez az arány 47:18 % volt Janukovics javára.

Az ukrajnai elnökválasztás február 7-i második fordulóján Julia Timosenkonak sikerült Kárpátalján megfordítani az első fordulóban született eredményt, a szavazatok 51,66%-át szerezte meg. Viktor Janukovicsnak az erőteljes narancsos környezetben is sikerült növelni támogatóinak számát. Az első körben 160 337 szavazattal és 29,65%-kal nyert. A második körben pedig 224 917- en voksoltak rá. A magyarok lakta településeken lévő 123 szavazókörzetben is jobb volt a második forduló eredménye. Ezúttal 63%-os volt Viktor Janukovics támogatottsága az első 49%-os eredményéhez képest. Az előzetes adatok szerint Viktor Janukovics a szavazatok 48,95%-át, Julia Timosenko 45,47%-át kapta. A kettőjük közötti különbség 3,48%, szavazatokban kb. 900 000 szavazatot jelent. Timosenko és csapata jogi úton próbálta megóvni a választások eredményét, de sikertelenül végződött a pereskedés, s így Viktor Janukovics vehette fel az esküt.

A 2010. október 31-i helyhatósági választásokra való felkészülés már augusztusban elkezdődött. Zubánics László, az Ukrajnai Magyar Nemzeti Tanács (UMNT) elnöke levélben fordult Kovács Miklóshoz, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) vezetőjéhez, amelyben összefogást sürgetett az október 31-i helyhatósági választásokra.

Reményteljesen indult a kezdeményezés. Milován Sándor a KMKSZ alelnöke válaszában jelezte, kész megismerkedni az UMDSZ ajánlatával. Gajdos István az UMDSZ elnöke Kovács Miklóshoz írt levelében a tárgyalásokat már konkrét mederbe kívánta terelni: augusztus 18-át, illetve a beregszászi Európa -Magyar Házat jelölte meg lehetséges időpontul és helyszínéül. A KMKSZ elnöke válaszában nem zárkózott el a tárgyalás elől, ugyanakkor a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Rákóczi-termét, illetve augusztus 21-ét javasolta. Újabb levélváltás után a felek megállapodtak abban, hogy augusztus 23-án ülnek tárgyalóasztalhoz. A tárgyaláson az UMDSZ ismertette együttműködési szándékát. Az UMDSZ-t Gajdos István, Kőszeghy Elemér politikai alelnök, dr. Tóth Mihály, tiszteletbeli elnök és Zubánics László, az UMNT elnöke képviselte, míg a KMKSZ delegációja Kovács Miklós,a Szövetség elnöke, Milován Sándor alelnök és Gulácsy Géza elnökségi tagból állt.

Kovács Miklós a Magyar Távirati Irodának úgy nyilatkozott, hogy a KMKSZ elnöksége fog dönteni arról, hogy elfogadják-e a javaslatot. Gajdos István akkor optimistán nyilatkozott, kiemelte, hogy az összefogás eredményeként a kárpátaljai magyarság akár számarányán felül is érdekképviseletet szerezhet. Igaz, azt is megjegyezte: az egyeztetés során úgy tűnt, hogy a KMKSZ vezetői mintha csak arra keresték volna a választ, miért nem szükséges az együttműködés. Ennek ellenére a kulturális szövetség elnöksége döntéséig annyi tűnt biztosnak: augusztus 31-én ismét tárgyalóasztalhoz ülnek a két szervezet vezetői.

A KMKSZ elnöksége az UMDSZ választási együttműködési javaslatával kapcsolatban határozatot fogadott el, amit el is küldött a demokrata szövet-

ségnek, ami így kezdődött: „A KMKSZ kész együttműködni az UMDSZ-el a helyhatósági választások vonatkozásában".

Az UMDSZ delegációja – noha ebben közösen állapodtak meg a tárgyalófelek – hiába várta a kulturális szövetség küldöttségét augusztus 31-én a beregszászi Európa-Magyar Házban, az nem jelent meg, s így füstbe ment tervnek tűnt az összefogás.

A székek fele üresen maradt (balról jobbra) Kőszeghy Elemér, Gajdos István, Zubánics László ZUNKO BARNABÁS FELVÉTELE

Kárpáti Igaz Szó, 2010. szeptember 11.

A bukás a kárpátaljai magyarság hite vesztését hozza

Túlzás nélkül állíthatjuk, aligha van olyan politika iránt érdeklődő kárpátaljai magyar, akit ne foglalkoztatna az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) magyar-magyar választási együttműködésről szóló javaslata, illetve a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség elnökségének elutasító határozata. Ez alkalommal Bakancsos László fejti ki a témával kapcsolatos véleményét. A kulturális szövetség beregszászi járási szervezetének egykori elnöke, a szövetség elnökségének tagja, a KMKSZ-UMP egykori frakcióvezetője beszélt lapunknak a kárpátaljai magyarság közelmúltjáról, jelenéről és jövőjéről.

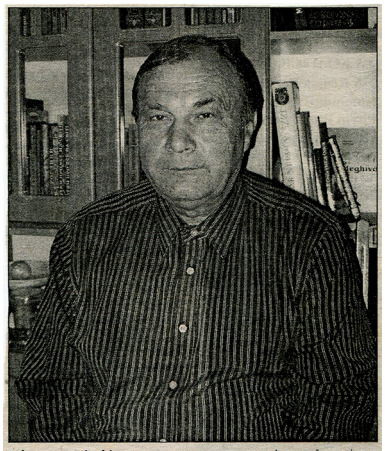

Bakancsos László — A SZERZŐ FELVÉTELE

- Hogyan fogadta az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) KMKSZ-szel való összefogásra irányuló újabb kezdeményezését?

- Egyértelműen üdvözöltem. Én is azon voltam és vagyok, hogy az október 31-i választásokon a két magyar párt összefogjon. Az UMDSZ már nem egyszer próbálkozott ennek megvalósításával, de sajnos a KMKSZ ez idáig mindig elutasító volt. A mostani helyhatósági választások sorsdöntőek lesznek a kárpátaljai magyarság számára, egyetértek az UMDSZ-szel, hogy összefogásra van szükség. Én azt gondolom, hogy a határon túli magyar választások is erre sarkallnak bennünket. Vegyük például a szlovákiai választásokat, ahol a két magyar vezető, Bugár Béla és Csáky Pál nem egyezett ki, és sajnos ennek a levét a szlovákiai magyarság itta meg. Csáky Pál és a Magyar Koalíció Pártja ugyanis csak 4,2 százalékot ért el, ami nem csupán a párt, hanem a magyarság szempontjából is kárba veszett, hiszen kiestek a szlovákiai parlamentből, s így a továbbiakban sincs beleszólásuk a fajsúlyos politikai kérdésekbe, és nem tudják érdemben képviselni az ott élő magyarság érdekeit. Úgy érzem, hasonló negatív dolog történhet Kárpátalján, hogy vagy az egyik, vagy mind a két magyar szervezet kiesik a megyei tanácsból, és akkor még megyei szinten sem tudjuk védeni a kárpátaljai magyarság érdekeit. Mert ha visszatekintünk a 2006-os helyhatósági választásokra, mind a KMKSZ, mind az UMDSZ már akkor éppen csak túllépte a háromszázalékos küszöböt. Tehát már akkor látszott, hogy kritikus a helyzet. Úgy néz ki, hogy az ukrán pártok megint nagy vehemenciával fognak indulni a választásokon, és ha tovább folytatódik a két párt szembenállása, akkor a kárpátaljai magyarok ukrán pártokra fognak szavazni, és így azok végső csapást mérhetnek a két magyar pártra, és egyúttal a kárpátaljai magyarságra, amit a jövőben már nem lehet helyrehozni.

- Ön szerint lehetséges, hogy bármely formában együttműködjön valamikor még az UMDSZ és a KMKSZ?

- Én úgy látom, hogy a helyhatósági választásokig már semmiféle együttműködésről nem beszélhetünk. A Kárpátalja című hetilapban olvastam Kovács Miklós, a KMKSZ elnökének írását, ami teljesen elutasító volt. Ráadásul teljes mértékben félretájékoztatta a kárpátaljai magyarságot, hiszen nem a lényegre, az összefogás jelentőségére és gyümölcseire helyezi a hangsúlyt, hanem egy ma még jelentéktelen mellékténye zőre. Nevezetesen arra, hogy a választások után az UMDSZ és a KMKSZ külön frakciókra szakadna. Szerintem, mind a logika, mind a végkövetkeztetés értelmetlen és érthetetlen. Ezzel szemben én abban hiszek, hogy ha a két párt közös listán indulna, akkor a 2006-os választás szavazati eredményének akár a dupláját is elérhetné. Hasonló volt a helyzet négy évvel ezelőtt, amikor a két szervezet összesen 36 ezer szavazatot kapott, de ha közös listát állítanak, akkor minimum 55 ezer szavazat lett volna. És akkor nem kilenc, hanem akár 12-14 képviselő is bejuthatott volna a megyei tanácsba, ami lehetővé tette volna, hogy a magyar képviselők a mérleg nyelvévé váljanak. Sajnos ez akkor nem következett be. Figyelemmel kísértem a tárgyalásokat, és egy ideig bíztam abban, hogy megszülethet az együttműködés. De aztán, amikor azt olvastam, hogy az augusztus 23-i tanácskozáson megegyeztek abban, hogy augusztus 31-én a KMKSZ az Európa-Magyar Házban választ ad az UMDSZ kezdeményezésére, és ebben a kérdésben az elnökség fog dönteni, akkor rájöttem: nem lesz megegyezés.
- Miért volt ebben biztos?
- Azért, mert a KMKSZ elnökségének nem érdeke az összefogás, mert ha érdeke lett volna, akkor nem ilyen lépést tesz, hanem a magasabb fórumot hívja össze. A KMKSZ választmányát, sőt egy kibővített választmányt, ahol jelen vannak az alapszervezeti elnökök, hogy megvitassák a javaslatot, és szavazásra bocsássák a kérdést: összefogni vagy nem összefogni. Ismerem a KMKSZ elnökségének a logikáját. Ez egy zárt kör, és azért nem merték a döntést levinni választmányi szintre, mert ott már a tisztek és a közlegények is jelen vannak. Tudták: középszinten és alapszinten a KMKSZ-aktivisták hajlandóak lennének az UMDSZ-szel való összefogásra, a kárpátaljai magyar egység megteremtésére, mert megunták a testvérháborút, amikor sógor sógorral, testvér testvérrel, apa a fiával vész össze. Sajnos ilyen konfliktusok alakultak ki az elmúlt években. Én biztos vagyok abban - hiszen az egyszerű emberek között járok, beszélgetek velük -, hogy a kárpátaljai magyarság 60-70 százaléka üdvözölte volna az összefogást. A KMKSZ elnöksége ledobta álarcát, bebizonyította, hogy nincs szükségük a KMKSZ tagságának a véleményére, önös érdekeket képvisel, nem érdekli a kárpátaljai magyarság sorsa és jövője, és úgy döntöttek: nem akarják a kárpátaljai magyar egység megteremtését, és ez idáig is, legénységnek tekintik a KMKSZ aktivistáit és tagjait, kiadják a parancsot, amit végre kell hajtani. Bizonyos vagyok abban, hogy ezt a politikai logikát már a kárpátaljai magyarság és a KMKSZ-tagság is elutasítja, és ez a politika egyáltalán nem jó irányba tereli

a kárpátaljai magyarság jövőjét és sorsát.
- Ön jelölteti-e valamilyen szinten magát az október 31-i választásokon?
- Menjünk vissza kicsit a múltba. 2008-ban került sor a KMKSZ ominózus tisztújító közgyűlésére, amikor én is az elnökjelöltek között voltam. Azért vállaltam el, mert már akkor szerettem volna közelebb hozni a két szervezetet. Szemem előtt lebegett a vajdasági példa, ahol Pásztor István, nevéhez hűen, összeterelte a magyar pártokat, és nagyszerű eredményt értek el a választásokon. Tudjuk, akkor még a Kovács Miklós-féle kirekesztő magatartás nyert. Nos, ezek után lépett kapcsolatba velem Gajdos István, az UMDSZ elnöke. Elmondta, mivel ő is ezeket az elveket vallja, szeretne velem beszélni az együttműködésről. Hozzáfűzte: úgy gondolja, hogy olyan közéleti személyiség, mint én, aki letett valamit a kárpátaljai és a határon túli magyarság asztalára, nem veszhet el. Én akkor úgy döntöttem, nem fogok aktívan politizálni. Nem utasítottam el a kérést. Azt mondtam, ha eljön az ideje, tárgyalhatunk ebben a témában. Nos, most, amikor megint nyilvánvalóvá vált, hogy a KMKSZ nem akar együttműködni a kárpátaljai magyarság érdekében, úgy gondoltam, eljött az ideje. Ismét tárgyalóasztalhoz ültünk Gajdos Istvánnal. Többórás megbeszélést tartottunk a kárpátaljai magyar nemzeti egység és szövetség megteremtéséről. Ezek után az UMDSZ elnöke előkelő helyet ajánlott az UMDSZ beregszászi járási listáján az október 31-i helyhatósági választásokon. Két nap gondolkodási időt kértem Gajdos Istvántól. Mára megérett a válasz bennem: igenis vállalom, hogy felhasználva tapasztalatomat, tudásomat, az UMDSZ listáján vállaljam a megmérettetést. Számomra nem az a legfontosabb, hogy pozíciót kapjak, hiszen mindenki tudja, aki közelebbről ismer: engem sosem a karrier és pozíciószerzés hajtott. Úgy vélem, húsz éven keresztül tisztességgel, becsülettel és bérmentesen szolgáltam a kárpátaljai magyarságot. Most megpróbálok az irányba cselekedni, hogy a kárpátaljai magyarság végre értse meg: össze kell fognunk. Nem engedhetjük meg azt, hogy olyan hibát kövessünk el október 31-én, amely helyrehozhatatlan lesz a kárpátaljai magyarság jövőjét illetően. Hiszen a bukás nemcsak a szervezetek bukását fogja jelenteni, hanem a kárpátaljai magyarság bukását és hite vesztését is.

Hegedűs Csilla

Kárpáti Igaz Szó, 2010. október

Bakancsos László: ...Jövőnk, sorsunk, megmaradásunk a tét

Bakancsos László neve ismerten cseng nemcsak Beregszászban, de megyeszerte. Már több ciklusban volt képviselő, és bizonyította rátermettségét, kitartását.
- A Beregszászi Járási Tanács képviselőjelöltje, az UMDP színeiben indul. Ám nem éppen egyszerű út vezetett idáig.
- Szerintem nincs ebben semmi különös, így hozta az élet. 2002-

ben a Beregszászi járásból a legtöbb szavazattal kerültem be a megyei tanácsba, s jelenleg a Beregszászi Járási Tanács képviselője vagyok. Mindezt a KMKSZ színeiben értem el. Ám a 2008-as tisztújító közgyűlés után különböző okok miatt lemondtam a KMKSZ beregszászi középszintű szervezete elnöki tisztéről, s azóta „szabadúszó" vagyok. Nagy meglepetés és megtiszteltetés volt számomra, amikor az Ukrajnai Magyar Demokrata Párt felkért, hogy a listájukon szálljak ringbe a képviselőségért.

- Erős hit, elszántság és bizony szinte megszállottság kell ahhoz, hogy túllépve a múlton, egy új fejezetet kezdjen.

- Nem haragszom senkire, nem is érzem magam megbántva. Történt, ami történt, én továbbra is tenni fogom a dolgomat, a magyarok ügyét kell szolgálnom.

- Rutinos képviselőként egyszerűbb az újabb megmérettetésre készülnie?

- Immár húsz éve szolgálom a kárpátaljai magyarságot, tehát a tapasztalat, a jártasság adott. Ám most egy új csapat tagja vagyok, meg kell ismernem „játékostársaimat", és meg kell találnom a helyemet közöttük. A másik lényeges dolog pedig, hogy elnyerjem a bizalmukat, hiszen tisztában vagyok vele, néhányan fenntartásokkal fogadtak.

- Mi van azokkal a támogatókkal, akik még egy másik párt színeiben voksoltak önre?

- Nagyon fontosnak tartom és ez a céljaim között is előkelő helyet foglal el, hogy a kampány idején a magyarság végre megértse, egységesen kell szavaznia, mégpedig az Ukrajnai Magyar Demokrata Pártra. Ezt azért merem így kijelenteni, mert megismertem az itt tevékenykedő embereket, és úgy érzem, ez a párt valóban tudja érdemben képviselni a magyarság érdekeit. Ami pedig a támogatókat illeti. Meggyőződésem, hogy az előző két választáson rám szavazók közül nagyon sokan most is mellettem teszik majd le a voksukat, hiszen most már ők is sokkal tisztábban látják a magyarság helyzetét, mint annak idején. Akik ismernek, tudják, hogy nem változtam meg, most is ugyanazért szállok síkra: a kárpátaljai magyarság jelenéért és jövőjéért.

Mindezek a lépések fényében sokkoló volt az UMDSZ számára, hogy a magyar kormány az előző hónapokban mindegyik program végrehajtásától megfosztotta a szövetséget:

1. A schengeni vízumhoz szükséges támogatói nyilatkozatok ügyintézése.
2. Az oktatási-nevelési támogatás ügyintézése.
3. A magyar igazolványok ügyintézése.
4. Kapcsolattartási támogatás.
5. Garancia levelek kiadása stb.

A történtek ellen hiába tiltakozott az UMDSZ és a kárpátaljai magyar közvélemény, nem vették figyelembe. Ilyen „megsemmisítő" politikai nyomás alatt nehéz volt a kampányt végig csinálni, de mindezek ellenére az UMDSZ sikeresebben szerepelt, mint a KMKSZ!

Kárpátalja, 2010. december 3.

A KMKSZ szavazóbázisa stabil maradt,
őket nem sikerült megvásárolni.

Konferencia a Bagolyvárban.

Idézet: „A KMKSZ-nek a helyhatósági választásokon eredménye kapcsán Kovács Miklós elmondta, hogy bár az eredmény elmaradt a kívánalmaktól, de az mindenképpen lényeges szempont, hogy mindezt önálló politikai erőként, egyetlen ukrán párttal sem közösködve, becsületes úton értük el, és ez az eredmény semmivel sem rosszabb a 2006-os eredményeknél. A helyhatósági választások olyan megmérettetés volt, melyet nem lehetett kikerülni. A KMKSZ kiállt a kárpátaljai magyarság érdekében és elmondható, hogy ezen kiállásnak vannak eredményei: „Bárhogy is néz ki ez az eredmény - ami lehetett volna sokkal jobb -, a KMKSZ, mint a kárpátaljai magyarságért fellépő egyetlen szervezet politikai erő becsülettel helytállt, és megtett mindent azért, hogy az eredmény megfelelő legyen, ami az ismert körülmények között mégiscsak teljesítmény". A továbbiakban az elnök felhívta a figyelmet arra: „Nagyon fontos, hogy a KMKSZ aktivistái ne engedjenek teret a bomlasztásnak".
A választásokat értékelve Brenzovics László azokra a problémákra igyekezett rámutatni, amelyek a vártnál gyengébb eredményeket okoztak, s amelyeket a jövőben a kulturális szövetségnek meg kell oldani. Milován Sándor, a KMKSZ alelnöke elmondta, hogy a választási eredmények tükrében le kell vonni a konzekvenciákat, s az esetleges mulasztásokat a jövőben muszáj kiküszöbölni. A szövetség a kiszabott munkát elvégezte, az emberek meg lettek szólítva. A KMKSZ szavazóbázisa stabil maradt, őket nem sikerült az ukrán pártoknak megvásárolni".

Nézzük a tényeket számokban:

A KMKSZ-nek 2010-ben 41 000 tagja volt, a választásokon összesen kapott 20 456 szavazatot, ami azt jelenti, hogy tagságának még csak az 50%-a sem szavazott a szövetségre. Az UMDSZ-nek 2010-ben 20 000 tagja volt, a választásokon összesen kapott 15 351 szavazatot, ami azt jelenti, hogy tagságának a 75%-a szavazott a szövetségre.

Idézet Kovács Miklóstól: „…ez az eredmény semmivel sem rosszabb a 2006-os eredményeknél".

Ha összehasonlítjuk a 2006-os eredményeket a 2010-el, a következő eredmény jön ki: a KMKSZ-nek 2006-ban 76 képviselője, az UMDSZ-nek 48, 2010-ben a KMKSZ-nek összesen 40, az UMDSZ-nek 56 képviselője volt. Tehát számokkal igazolva is nem helyénvaló a KMKSZ elnökének a megállapítása, miszerint „…ez az eredmény semmivel sem rosszabb a 2006-os eredményeknél".

	2006			2010		
	KMKSZ - UMP	UMDSZ-UMDP	Összesen	KMKSZ - UMP	UMDSZ-UMDP	Összesen
Megyei képviselők, fő	**5**	**4**	**9**	**3**	**4**	**7**
Megyei jogú városok						
Beregszász	8	6	14	3	10	13
Ungvár	0	0	0	2	0	2
Csap	4	0	4	3	0	3
Munkács	2	0	2	1	0	1
Huszt	2	0	2	0	0	0
Összesen:	**16**	**6**	**22**	**9**	**10**	**19**
Járások						
Beregszászi	27	24	51	10	19	29
Nagyszőlősi	11	6	17	5	8	13
Ungvári	7	5	12	6	5	11
Munkácsi	4	0	4	0	3	3
Huszti				2	0	2
Összesen:	**49**	**35**	**84**	**23**	**35**	**58**
Mindösszesen:	**70**	**44**	**115**	**35**	**49**	**82**
Járási szintű városok						
Nagyszőlős	3	0	3	2	1	3
Técső*	3	3	6	3	6	9
Összesen:	6	3	9	5	7	12

Az UMDSZ 15 351 szavazatához mindössze kb. 350 szavazat hiányzott, hogy átlépje a Megyei Tanácsba a 3%-os küszöböt (az elért 2,94%). De ismerve az ukrajnai állapotokat, egyes ukrajnai politikai formációknak, köztük a KMKSZ-UMP-nek, nem nagyon lett volna kifizető, ha az UMDSZ jelen lett volna pártlistán is a Kárpátaljai Megyei Tanácsba, mert ez az alakuló ülésen – vélhetően -, befolyásolhatta volna a koalíciós többség létrejöttét (+3 képviselő).

November 23-án, kedden, több mint három héttel az október 31-i önkormányzati választások napja után, Ungváron megtartotta alakuló ülését a Kárpátaljai Megyei Tanács. A kiszivárgott híreknek megfelelően a Régiók Pártja (RP) és a Jedinij Centr (JEC) lépett koalícióra egymással a tanácsi többség biztosítása érdekében. A 108 tagú testületben a JEC 46, a RP 37, a Batykivscsina 8, a Front Zmin 5, az Ukrajnai Magyar Demokrata Párt (UMDP) 4, a Sziljna Ukrajina 4, a KMKSZ-UMP 3, az Ukrajnai Szocialista Párt 1 szavazattal rendelkezik.

A JEC frakciója Ivan Balogát, a párt megyei szervezetének elnökét javasolta a megyei tanács elnöki tisztségére. Más jelölt nem lévén, sor került a titkos

szavazásra, 95 igen szavazattal, kilenc tartózkodás mellett Ivan Balogát választották a megyei tanács elnökévé. Az új tanácselnök Volodimir Zakuranijt javasolta első helyettesnek, a testület 94 igen, 5 ellenszavazat és 5 tartózkodás mellett meg is választotta a RP képviselőjét a posztra.

November 11-én tartotta alakuló ülését a VI. összehívású Beregszászi Járási Tanács, melyen sor került a járási tanács elnökének megválasztására. Mindösszesen egy jelölt futott be, mégpedig Bihari András személyére, aki a titkos szavazás során a lehetséges 37-ből 36 szavazatot kapott. a törvény értelmében a tanács elnöke jelöli ki a helyettesét, aki Braun Béla lett, megválasztását 35-en támogatták. Bihari András letette az állami tisztségviselői esküt, tevékenységének sarokkövét a közelmúltban kidolgozott Beregvidék-2015 szociális-gazdasági fejlesztési program fogja képezni.

Ma van az ortodox karácsony harmadik napja, 2021. január 9. Január 6.-ával befejeződött a karácsonyi ünnepkör a Gergely-naptár szerint a Vízkereszttel és elkezdődött a farsangi időszak, mely a nagyböjt beálltával, február 15-ével zárul.

A 2021-es szám a kártyában szerencsés számokat jelent, reménykedünk abban, hogy ez az év az emberiségnek, a magyar nemzetnek, a családoknak szerencsét és egészséget fog hozni. A legfontosabb, hogy ne essünk pánikba, ne veszítsük el a keresztény hitünket és emberségünket. Mindazok ellenére, hogy körülöttünk tombol a járvány, a COVID-19, bíznunk kell a jövőben, mivel már a világon megjelentek, sőt, már elkezdődtek a fertőző betegség elleni védőoltások. Angliában a betegség új, mutáns változatai is megjelentek, melyek hetvenszer gyorsabban terjednek, mint a COVID-19. A nagy kérdés, hogy az eddig feltalált vakcinák hatékonyak lesznek-e a betegség új, mutáns változatára.

A jelen statisztikai adatok szerint a világon 90 millió ember fertőződött meg és a betegségnek 1 millió 900 ezer áldozata van. A tegnapi napon Ukrajnában szigorú karantént vezettek be január 24-ig, Magyarországon február 1-ig. Európában, így Ukrajnában és Magyarországon is jelentősen csökkentek az esetszámok, de most nem szabad a szigorításokon, az előírt szabályokon lazítani, nagyon fontos, hogy immunrendszerünket, ellenálló képességünket karban tartani. A legtöbb haláleset az USA-ban, Brazíliában, Argentínában, Indiában és Pakisztánban van. Az ENSZ egészségügyi szakembereit nem engedték be Kínába, hogy Vuhan városában, ahonnan a betegség elindult, vizsgálatokat végezzenek. Kínának ez a lépése ellenszenvet váltott ki a világon. Már csak azért is, mert Kínában viszonylag hamar sikerült a kór terjedését megállítani, s a gazdasági visszaesés is jelentősen elmarad az USA-hoz, EU-hoz és a világ más országaihoz képest. Az emberek fantáziája szárnyal és már-már az USA és Kína közötti biológiai, gazdasági háborúról beszélnek, egyesek úgy vélekednek, hogy a betegséget a láthatatlan világhatalom azért hozta létre, hogy megbuktassa Donald Trampot, az USA jelenlegi elnökét (republikánus) Joe Bidennel szemben (demokrata), ami jelen állás szerint sikerült. Kérdés, hogy a január 20-i beiktatás napján mi fog történni, kialakul-e egy olyan politikai feszültség, amely akár egy polgárháborús konfliktushoz is vezethet. Bármi is fog történni, az USA már nem lesz a demokrácia példaképe, el fog kezdődni egy nagy küzdelem a globális világhatalom és a nemzetállamokban gondolkodó országok között, s akár vallásháborúk sem lesznek kizárhatóak, ami talán veszélyesebb, mint a gazdasági háború, főképpen Európára és a kereszténységre nézve!

Ma a világ, az erőforrások újrafelosztása van folyamatban, ahogy ez megtörtént a XX. század első felében kétszer is 1920-ban és 1947-ben Párizsban. Teheránban és Jaltán három ember döntött a világ sorsa fölött: Roosevelt, Churchill és Sztálin (USA, Anglia és Szovjetúnió). Tudjuk, hogy mi lett a következménye!!!

1943.december 24-én Roosevelt elnök a következő rádióbeszédét mondta: „A Teheránban töltött két utolsó napon Sztálin marsall, Churchill úr és magam előre tekintettünk a Németország legyőzését követő napokra, hónapokra és évekre. Egységesek voltunk abban az elhatározásunkban, hogy Németországot meg kell fosztani katonai hatalmától, és az előre látható jövőben nem szabad neki alkalmat adni arra, hogy a hatalmát visszanyerje. (…) Ma is azt állíthatom, nem hiszem, hogy bárminemű megoldhatatlan különbségek fognak felmerülni Oroszország, Nagy-Britannia és az Egyesült Államok között.(…) Hogy egy amerikaias és nem egészen nyelvtanias szólásmondást használjak, úgy mondhatom, hogy Sztálin marsallal jól megértjük egymást. Hiszem, hogy jól fogunk vele továbbra is együtt haladni, épp úgy, mint az orosz néppel". (no comment)

Trianonban, Párizsban ez a három nagyhatalom kétszer faragta szét Magyarországot és a magyar lelkeket, nem ismertek sem Istent, sem embert, a „szemet szemért, fogat fogért" elvek alapján ítélkeztek, s a háttérben működő pénzvilág – amely kirobbantotta az I. és II. világháborút – dörzsölte a tenyerét, mert úgy vélték, hogy „a cél szentesíti az eszközt" elv alapján nekik minden megengedett.

Ma, a XXI. században is ugyanaz történik, mint a XX. században, a sátán évszázadában, csak ma a jelszó változott meg, „a világ proletárjai egyesüljetek" szólamot felváltotta „a világ globalistái egyesüljetek", a cél mind a két esetben egy volt: az egy Istenben hívő, keresztény/keresztyén krisztusi világ felszámolása, megsemmisítése! Úgy a kapitalizmusnak, mint a kommunizmusnak útjában állt a keresztény

hit, a keresztény világ, a keresztény Magyarország. Ezért történhetett meg 1920-ban Trianon, 1947-ben Párizs, 1945-ben a szovjet megszállás, 1956-ban a forradalom és szabadságharc vérbe fojtása. És mit tett a nyugati világ? Ígérgetett és cserbenhagyott minket, magyarokat 1703-tól 1989-ig. Az úgynevezett rendszerváltás után újból cserbenhagyták Magyarországot és a szétszóródott, elszakított határon túli magyarságot.

Reményik Sándor: Némely pesti poétának

Szeretnék mosta lelketekbe látni,
Hogy fáj-e néktek Erdély és a végek,
S ha fületekbe jut a sikoltásunk,
Nem mondjátok-e: Eh mit, él az élet
Tovább, s lesz mindig dal és szerelem?!
Szeretnék most a lelketekbe látni,
Hogy vajon mi patakzik rajta át,
Még nagy betűvel írjátok az „asszony"t,
S kis betűvel az Istent s a Hazát?

Szeretnék most a lelketekbe látni,
Hogy „Übermenschek" vagytok most is még,
S túl e széttépett nyomorult hazán,
Még kell nektek a nagy „testvériség"?

Szeretnék most a lelketekbe látni,
Látni, hogy színes szókkal játsztok-e,
Mikor mi már csak hörögni tudunk,
Mert fojtogat az ellenség keze?

Szeretnék most a lelketekbe látni:
Miről írtok, hisz ó, annyi a téma!
Sok mindenről kell, mindenről lehet,
S ki tudja, tán rólunk is néha-néha!

Szeretnék most a lelketekbe látni,
S szeretném, ha látnátok: hogy vagyunk,
Öletekbe tenném holt gyermekünk,
Ráchel siralmát: megfojtott dalunk!

Szeretném, ha lelkünkbe látnátok,
És látnátok a véres rongyokat,
Amikbe koldus-testünket takartuk,
S a gaz kezdet, mely fészket bontogat
És otthont dúl és szent láncokat tép szét!

Mutatnám az ebként kivert magyart
Hogy búcsúzik a határszéli fától…
S a szívetekbe perzselném a képét…
Aztán – ha tudtok – daloljatok másról.

Heti Magyarország, 1994. február 11.

A hasonlóságokra figyeljünk

Interjú Németh Zsolttal, a Fidesz alelnökével

„A Fideszen belül például olyan mozgások tapasztalhatók, amelyek a nemzeti liberális hagyomány melletti elkötelezettséget igazolják. Tehát nem csupán sejtetik, de igazolják is! Hogy mindebből a későbbiekbe születhet-e valami, arról nagyon korai és indokolatlan volna most találgatásokba bocsátkozni" - nyilatkozta a Heti Magyarország 1994. január 7-i számában Kulin Ferenc, az MDF frakcióvezetője. Szerkesztőségünk találgatások helyett megkérdezte Németh Zsolt Fidesz-alelnöktől, hogy mit jelent pártja számára a nemzeti liberális hagyomány melletti egyre hangsúlyosabb elkötelezettség, hogyan jutott el a Fidesz a trianoni évfordulós megemlékezésről való kivonulástól az elkötelezettség vállalásáig, és mi várható a politikai életünkben e vállalásból következően. (A szerk.)

A Fidesz, legutóbbi kongresszusa óta, egyre határozottabban nemzeti szabadelvű pártnak minősíti magát. Ám a párt néhány korábbi gesztusa tisztázásra szorul ahhoz, hogy a párt által vállalt nemzeti jelzőt hitelesnek tekinthessük. Kezdjük azzal, hogy a Fidesz mindjárt országgyűlési pályája elején látványos érzéketlenséget tanúsított egy nemzeti kérdésben, amikor Trianon évfordulójának parlamenti megemlékezésekor kivonult a teremből. - Miért?

- Hangsúlyozom: a Fidesz abból a szakkollégiumi és klubmozgalomból jött létre, amely erős elkötelezettséget érzett mind a társadalmi reformfolyamat és a gazdasági rendszerváltozás, mind a határon túli magyarok sorsa és a közép-európai népek együttműködése iránt. A Fidesz 1988-as alapító nyilatkozatában is szerepel a nemzeti jellegű elkötelezettség. Ami Trianont illeti, a házbizottság ülésén megállapodás született arról, hogy külpolitikai okokból a parlament nem tart megemlékezést. A plenáris ülést megelőzően azonban a házelnököt fölkeresték az MDF jobbszárnyának tagjai azzal, hogy botrányt csapnak, ha nem lesz megemlékezés. Feszültségekkel terhes időszak volt ez, a házelnök el akarta kerülni a botrányt, így saját hatáskörében elrendelte a megemlékezést. Orbán Viktor ezt nem tolerálta, és a frakció egyik része kivonult, jelezve a házelnöknek, hogy nem tűri el a megállapodás felrúgását. De a frakció több tagja, köztük én is, bent maradtunk. Tehát technikai és nem ideológiai oka volt a kivonulásnak.

- A határon túli magyarság

- A Fidesz olykor látványosan demonstrálja a határainkon túli magyarság iránti figyelmét. Ám éppen a Heti Magyar-

országban közöltünk egy titkos koncepciót arra, hogyan lehetne fölhasználni a határainkon túli magyarságot választási kampánycélokra. Ennek a politikai körökben körözött szövegnek a szerzője állítólag Lőrincz Csaba, a Fidesz egyik kisebbségi szakértője. Lehet, hogy az elhíresült bálványosi tábor például magyarországi kampánycélokat szolgál?
Semmiféle titkos Fidesz-koncepcióról nincs tudomásom. Hivatalos stratégiánk lényege, hogy mi lehetőség szerint a hatpárti politika talaján állunk a kisebbségi kérdésben. A Fidesz számára nem kampánykérdés a kisebbségi kérdés, és amondó vagyok, hogy a következő hónapokban a magyar belpolitika érettségének fokmérője lehet az, hogy mennyire civilizáltan tudja ezeket a kérdéseket kezelni.
- A Fidesz helyeselte a magyar-ukrán alapszerződés aláírását -a határklauzulával együtt. Helyeselné-e egy magyar-román hasonló alapszerződés aláírását?
- Amikor létrejön a szomszédunkban egy ötvenmilliós állam, és Magyarország öt napon belül aláír vele egy alapszerződés-tervezetet, megnyitja ebben az országban az első diplomáciai külképviseletet, az diplomáciai bravúr. Erre épül föl aztán ebben a kisantantizálódó régióban a magyar-ukrán kapcsolatrendszer. Támogatásunknak ez a politikai tett volt az alapja. Ennek a magyar-ukrán kapcsolatrendszernek köszönhetően ma a kárpátaljai magyarok helyzete jobb, mint a romániai, a szlovákiai, a szerbiai magyaroké. Persze kérdés, hogy kihasználja-e a magyar külpolitika azért a százötvenezer magyarért a maga mozgásterét vagy sem! Mind a magyar-román, mind a magyar-szlovák kapcsolatban azonban az alapszerződés kérdése feszültté teszi a kétoldalú viszonyt. A magyar-román alapszerződéssel kapcsolatba elvben semmi kifogásunk az aláírás ellen, határklauzulával vagy anélkül. Nem a határkérdés az igazán érdekes ebben az alapszerződésben, hanem az, hogy ha Magyarország hajlandó túllépni a helsinki formulán a határkérdés tekintetében, akkor a szomszédos országok hajlandók-e túllépni a jelenlegi ún. európai normákat a kisebbségi kérdés kezelésében. Irreális azonban azt gondolni, hogy Romániával rövidtávon alapszerződést tudunk kötni. Rövidtávon azon érdemes gondolkodni, hogy az alapszerződés talapzata különféle részmegállapodásoknak, bizalomépítő gesztusoknak az eredményeként épüljön ki.
- A Fidesz a maga kisebbségi programjában úgy fogalmazott, hogy végső esetben - amennyiben semmiképpen nem teljesülnek a határainkon túli magyarság jogkövetelései - nem zárhatók ki a békés határmódosítások sem. Tehát önök elvben nem zárják ki a békés határrevízió lehetőségét?
- A Fidesz politikája összhangban van a magyar kormányzat azon politikai nézeteivel, hogy nem törekszünk semmilyen határmódosításra. A kérdés az, hogy az alapszerződések formájában mikor és hogyan teszünk gesztusokat. Nem Magyarország problémája a határkérdés, hanem a szomszéd országoké, ahol létezik egyfajta történelmi görcs, félelem Magyarországtól. Ha gesztusokat te-

szünk a félelmek leküzdése érdekében, akkor gesztusokat várunk el a túloldalról. A tény, hogy a határkérdést a kongresszusi dokumentumban ilyen logikával próbáltuk kezelni, kritikát váltott ki olyan baloldali körökből, amelyek úgy gondolják, hogy Magyarország egyoldalú gesztusokkal tenne a legtöbbet a határainkon túli magyarokért. Mi nem értünk egyet ezzel.
- Sem a baloldal, sem a szabaddemokraták nem képesek igazán beépíteni koncepciójukba a kollektív jog, az autonómia elvét. A Fidesz hogyan viszonyul a kollektív jogok kérdéséhez?
- A Fidesz számára nem volt egyszerű egyeztetni az egyéni jogokra épülő liberális elképzeléseinket a közösségi jogokkal. Számunkra az jelentette a megoldást, hogy nyilvánvalóvá vált: a társadalmi feszültségek egyik kulcskérdése a kisebbségi kérdés, az elnyomás legerősebb formája a régióban az etnikai elnyomás. Az új államok ideológiájában helyet kapott az etnokrácia, és ezek a kirekesztő államfelfogások elérték, hogy ma kisebbségi egyénnek lenni Közép-Európában nagyon rossz.
- Ezt Magyarországra is érti?
- Nem. A nacionalizmustól túlfűtött társadalmakról beszélek, és Magyarországot nem tartom ilyennek. Végül az egyén védelme vezetett el bennünket ahhoz a felismeréshez, hogy éppen a kisebbségi egyén védelmében szükséges a közösségének megvédése, mert a kisebbségi egyén a közösséghez tartozása révén vált a negatív megkülönböztetés áldozatává. A közösségi jogok intézményes formája pedig az autonómia. Ha egy nemzeti kisebbség nem veheti saját kezébe sorsa irányítását, oktatását, kultúráját, akkor megsemmisülésre van ítélve.

Kárpátinfo, 2012. október 4.

Ki vágta gallyra a kárpátaljai magyarságot?

A Beregszászi Járási Tanács plenáris ülése után köztem, valamint Bakó Viktor régiós képviselő és Badó Zsolt, a Kárpátalja című hetilap újságírója között laza, őszinte beszélgetés folyt. Badó Zsolt nem jelezte, hogy a diktafonja be van kapcsolva, s bizonyos témákat meg fog írni. Nem kért engedélyt, nem figyelmeztetett szándékáról, s a Kárpátalja 2012. szeptember 21-i számában részleteket közölt az ott elhangzottakból. Úgy gondolom, erkölcstelenül járt el, és megsértette az újságírói etikát. Ha engedélyt kér, belementem volna, elvégre a kárpátaljai magyarság szempontjából fontos dolgok voltak terítéken.

Így például: ha Brenzovics László elfogadja a Régiók Pártja által felajánlott 60. helyet a listán, és Gajdos István indul a 73-as számú, Nagyszőlős központú választókerületben, vagy fordítva, reá-

lis esélye lett volna annak, hogy két magyar politikus, illetve szervezet képviselője jusson be a parlamentbe. Egy szerződés megteremthette volna a kárpátaljai magyarság összefogását, és maximális részvételét az október 28-i választásokon. Két képviselővel a hátunk mögöttjelentősen nőtt volna honfitársaink önbizalma, biztonságérzete és érdekképviselete. Sajnos, a KMKSZ elnöke ezt a lehetőséget is keresztülhúzta, hiszen egy ilyen megállapodás számára komoly presztízs veszteséget jelentett volna. A Brenzovicsnak tett ajánlatot úgy magyarázta a KMKSZ aktivistáinak, hogy a Régiók Pártja így akarja megosztani és szétverni a kulturális szövetséget és a kárpátaljai magyarságot. Minden józanul gondolkodó magyar tudja, hogy a szövetséget és a kárpátaljai magyarságot a KMKSZ megosztó, kirekesztő, demagóg politikája vágta gallyra. Ezt a számok is alátámasztják. 2002-ben 35 000, 2007-ben 22 000, 2010-ben 20 495 szavazatot kapott a KMKSZ. 2010-ben egyébként a saját tagságának a fele nem szavazott a szervezetre. Mindezek bizonyítják a kulturális szövetség jelentős politikai térvesztését, támogatottságának komoly csökkenését.
A másik: elhangzott, hogy figyelembe véve a 2007-es - ahol Kovács Miklós a NasaUkrajina listáján a 99. helyen szerepelt - és a 2010-es választásokat, a KMKSZ három jelöltjére most fejenként átlag mintegy hatezer szavazat fog jutni. Tekintettel arra, hogy kerületenként mintegy 160 ezer szavazópolgár él, nyilvánvaló: hatezer szavazattal nincs esély rá, hogy bejussanak az ukrán parlamentbe. Ez azt jelenti, hogy a három jelöltre leadott szavazatoknak semmilyen hozadéka nem lesz a kárpátaljai magyarság számára.
A beszélgetés során szó volt még a 2010-es helyhatósági választásokról, a magyar-magyar összefogás hiányáról, annak negatív következményeiről stb. Amikor elolvastam Badó Zsolt „A járási tanács sem volt bátrabb a városinál" című írását, egy régi vicc jutott az eszembe.
„Dani, a lókupec megveszi Mózsinak a lovát. Egymás tenyerébe csapnak, Dani kifizeti a ló árát. Kikötik a lovat a szekérből, hadd futkározzon. Erre a ló 120-szal nekiszalad a ház falának, s összerogy. Megszólal Ignác: - Látod Kálmán, milyen bátor a Mózsi lova! Erre az: - Hülye vagy te Ignác, nem bátor az, hanem vak!"
A vak is látja, hogy a KMKSZ-nek mi a baja a nyelvtörvénnyel. Az, hogy nem az ő érdeme, hanem az UMDSZ-é és a Régiók Pártjáé. Ezért mindent megtesz, hogy kampány idején lejárassa a jogszabályt.
A Kárpátalja a 2011. szeptember 23-i számában beszámolt a KMKSZ barkaszói választmányi üléséről, amelyen Kovács Miklós a következőket mondta: „Az UMDSZ-nek nem sikerült beváltania a magyar nyelvhasználat visszaállításával kapcsolatos korábbi ígéreteit. Véleménye szerint Gajdos István vezette szervezet éppen azért kezdeményezte a magyar himnusz engedélyezését a Beregszászi járásban, mert érzékelik, hogy képtelenek teljesíteni a korábban vállaltakat".
A KMKSZ 2012. augusztus 4-i választmányáról a Kárpátalja a következőket írja: „Kovács Miklós beszámolójában az október

28-án esedékes parlamenti választás és az azt megelőző kampány várható témáit vette számba, közöttük a nyelvtörvényt, amit nagy valószínűséggel aláír majd Janukovics elnök, és amit a KMKSZ nem ellenez. De minden törvénynek annyi a haszna, amennyit betartanak belőle és sajnos világos, hogy túl sok jóra e tekintetben nem számíthatunk".

Sajnálom, hogy ez az „igaz magyar"vezető tovább folytatja félrevezető, demagóg, egoista politikáját. Bízom abban, hogy a kárpátaljai magyarság október 28-án ezt a sehová nem vezető irányvonalat a megfelelő helyére, a történelem és a politika szemétdombjára fogja juttatni. Biztos vagyok benne, hogy nem hisznek tovább a KMKSZ elnökének bölcseleteiben. - Egyetlen kisebbség sem lehet olyan erős, hogy a kisebbségi nemzettel szemben ne kelljen egységes egészet alkotnia. Nem lehet bocsánatos bűne annak, aki odáig viszi az ellenségeskedést fajtársával, hogy utána már nem tudnak közösen fellépni - írja Kovács Miklós Üzenet a kalapács alól című könyvében (237.old.) Erre mondják, hogy bort iszik és vizet prédikál.

A beregszászi Járási Tanács a realitásokat figyelembe véve bölcs döntést hozott. A nyelvtörvény végrehajtásáról szóló határozat elfogadása nem volt egyszerű, mert a tanácsban nincs magyar többség. Ennek oka, hogy a KMKSZ a 2010-es helyhatósági választásokon nem volt hajlandó a magyar-magyar összefogásra. Sajnálom, hogy frakciójuk nem támogatta a határozat elfogadását. Még jobban, hogy olyan képviselőjük szólalt fel ellene, aki - idézem - úgy nyilatkozott: „Az elfogadott dokumentum lehetőségként sok olyan jogot sorol fel, ami eddig is adott volt, például eddig is felszólalhattak a képviselők magyarul a plenáris üléseken". Ez a képviselő az elmúlt két év folyamán egyetlenegyszer sem szólalt fel magyarul. Vajon miért? Remélem, hogy a nyelvtörvény által adott lehetőséget kihasználva a következőn már megteszi.

A parlamenti választások után nagy valószínűséggel a Régiók Pártja fog kormányt alakítani. Módosítani fogják a nyelvtörvény végrehajtásához szükséges jogszabályokat, s ekkor a Beregszászi Járási Tanácsnak is lehetősége nyílik arra, hogy kiszélesítse a törvény által biztosított jogokat. Ha a választások után az ellenzék fog kormányt alakítani, akkor bekövetkezik az, amit annak politikusai mondanak: megsemmisítik a nyelvtörvényt, s elfogadnak egy olyan jogszabályt is, hogy aki felveszi egy másik ország állampolgárságát, attól elveszik az ukránt.

Az összefogás és gyarapodás érdekében október 28-án egy nagy áldozatot kell hozni: meg kell tenni az utat az otthontól a szavazófülkéig, s úgy kell voksolni, hogy az a közösség hosszú távú érdekeit és megmaradását szolgálja. Nincs más lehetőségünk. Csak a Régiók Pártja fogadott el számunkra kedvező törvényeket az oktatás, a kultúra és a nyelvhasználat terén. Ezt csak egy módon viszonozhatjuk: október 28-án a Régiók Pártjának listáját és egyéni jelöltjeit támogatjuk.

Bakancsos László,
a Beregszászi Járási Tanács képviselője, az UMDSZ-frakció tagja

A 2012-es parlamenti választásokon a választási kedv elmaradt a várakozásoktól, mindösszesen a választópolgárok 57,98%-a járult az urnákhoz. Kárpátalján még ettől is kevesebben, mindösszesen 51,61%-os volt a részvételi arány. A pártlistára leadott szavazatok tekintetében Kárpátalján a voksok 30,94%-át a Régiók Pártja kapta, megelőzve az egyesült ellenzék pártját, a Batykivscsinát (27,66%), az Udar 19,99%, a Szvoboda 8,34%, Ukrajna Kommunista Pártja 5,03%.

A megosztott Ukrajnában az ország 26 megyéjéből a nyugatiakban a döntően ukrán nyelvű 14 régióban az ellenzék, 12-ben pedig jobbára keleten, az oroszajkú lakosság körében a Régiók Pártja győzött. Az egyetlen kivételt e tekintetben a legnyugatibb Kárpátalja jelenti, ahol a Régiók Pártja kapta a voksok 30, 94%-át. A magyarok által jelentősebb számban lakott választókerületek közül a 68. számú választókerületben Vaszil Kovács, a Régiók Pártja jelöltje végzett az első helyen 31,14%-kal. A magyarságot képviselő Brenzovics László a KMKSZ alelnöke 7,73%-kal az 5. helyen végzett. A 69. számú Munkács központú választókerületben az Egységes Közép (JC) színeiben induló Viktor Baloga győzött 49,92%-kal, míg Gulácsy Géza a KMKSZ alelnöke 10,59%-kal negyedik helyen végzett. A nagyszőlősi központú választókerületben Ivan Busko, a Régiók Pártja jelöltje győzött 41,22%-kal, Kovács Miklós a KMKSZ elnöke a harmadik helyen végzett a szavazatok 10,41%-val.

A 68. sz. egyéni választókörzet
(Ungvár város, Csap város, az Ungvári járás)

Település	Szavazók száma	Magyar szavazók becsült száma*	Szavazott	Vaszil Kovacs	Szergij Ratusnyak	Brenzovics László
Nagygejőc	822	627	479	168	74	178
Kisgejőc	576	520	339	72	13	199
Császlóc	569	296	419	55	78	196
Korlátfelnémec	733	355	405	155	45	101
Homok	1045	376	698	185	328	67
Koncháza	1004	316	588	149	180	83
Minaj	3101	378	1969	445	331	217
Ketergény	1258	200	822	205	268	58
Ördarma	2390	153	1557	402	371	81
Rát	1105	686	766	496	39	131
Tiszasalamon	1098	693	845	229	253	262
Tiszaásvány	682	624	494	289	39	135
Tiszaújfalu	224	198	138	74	6	50
Eszeny	1340	1298	809	508	80	163
Szalóka	652	587	441	209	12	193
Cservona	658	94	529	283	119	23
Tiszaágelek	493	384	337	215	57	44
Kisdobrony	1431	1316	726	462	60	166
Nagydobrony	4251	3744	2270	1047	462	624
Tarnóc	704	286	465	127	125	64
Sislóc	281	171	179	74	20	47
Botfalva	487	314	300	115	37	64
Gálocs	388	291	252	73	10	152
Bátfa	198	148	138	49	16	43
Palló	340	245	235	77	60	67
Palágykomoróc, Kisszelmenc	840	659	544	271	71	154
Szürte	1534	995	747	249	118	289
Téglás	516	434	350	162	26	118
Ungvár	95 058	6480	56 590	13 747	11 197	2406
Csap	7314	2800	3977	359	1230	843
A körzet többi települése együtt	24830		18091	9103	3102	245
Összesen	**155 922**		**96 499**	**30 054**	**18 827**	**7 461**

*A 2001-es népszámlálási adatok alapján

A 69. sz. egyéni választókörzet
(Munkács város, a Munkácsi, a Beregszászi és az Ilosvai járás egy része)

Település	Szavazók száma	Magyar szavazók becsült száma*	Szavazott	Viktor Baloga	Vjacseszlav Sutko	Gulácsy Géza
Beregszászi járás						
Bótrágy	1362	982	480	97	176	152
Bátyú	2211	1376	933	245	130	405
Harangláb	563	471	324	71	91	139
Nagybégány	1394	1222	541	106	103	295
Kisbégány	974	741	396	77	112	180
Gát, Csikóstorond	2196	1800	832	158	448	163
Gut	1014	969	450	160	55	223
Zápszony	1343	1245	570	114	145	277
Kászony	1776	1592	769	134	206	364
Csonkapapi, Kispapi	854	687	291	56	122	102
Hetyen	556	557	193	54	67	66
Rafajnaújfalu	726	691	421	215	88	102
Szvobodaújfalu, Bakos, Danyilovka	2222	370	1078	571	77	233
Som, Kastanovo	1096	833	657	98	316	194
Munkácsi járás						
Dercen	2164	2097	1017	137	653	198
Izsnyéte	1709	1094	652	328	28	262
Rákos	4892	1169	1890	968	167	333
Szernye	1550	1321	563	196	109	233
Barkaszó	1604	1040	802	166	451	144
Fornós	1100	1071	539	198	86	241
Csongor	1798	1675	793	458	11	310
Munkács	61960	5208	27804	10899	3758	2119
A körzet többi települése együtt	63839		28755	19464	2659	763
Összesen	**158 903**		**70 750**	**34 970**	**10 053**	**7 498**

Az Ukrán Legfelsőbb Tanácsnak 10 kárpátaljai képviselője lesz ukrán pártok színeiben, köztük a Régiók Pártja választási listáján indított Gajdos István, az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) elnöke.

A 73. sz. egyéni választókörzet
(Nagyszőlős város, a Nagyszőlősi járás, Beregszász város, a Beregszászi és az Ilosvai járás egy része)

Település	Szavazók száma	Magyar szavazók becsült száma*	Szavazott	Ivan Balogá	Ivan Busko	Kovács Miklós
Beregszászi járás						
Asztély	480	423	260	71	102	66
Badaló	1255	1228	754	117	447	153
Bene	1080	961	572	198	146	197
Beregújfalu	1463	1066	734	276	288	142
Borzsova	1122	1052	706	412	116	151
Mezővári	2330	1890	1024	295	419	242
Nagybakta	813	256	496	195	121	36
Nagybereg	1977	1551	1057	512	222	262
Halábor	586	584	403	95	209	75
Mezőgecse	758	683	489	100	256	96
Beregdéda	1552	1232	653	169	132	297
Kovászó	705	39	469	243	157	34
Kígyós	688	610	496	119	289	70
Macsola	533	431	388	135	182	48
Muzsaly	1586	1315	799	255	139	294
Sárosoroszi	683	660	483	160	181	104
Csetfalva	588	578	358	92	127	107
Tiszacsoma	703	633	476	170	186	108
Jánosi, Balazsér	2151	1144	858	304	190	241
Beregszász	19914	9195	10307	3636	3911	1134
Nagyszőlősi járás						
Nagypalád	1345	1296	627	164	336	79
Fertősalmás	754	708	383	82	216	55
Verbőc, Feketepatak	1781	843	980	296	525	110
Szőlősgyula	1114	1034	785	63	567	134
Mátyfalva	1198	562	718	307	271	85
Nevetlenfalu	1188	1008	572	63	287	192
Batár	652	610	413	44	262	83
Akli	283	260	152	11	80	57
Aklihegy	418	400	242	10	132	80
Újakli	221	148	118	30	54	21
Tiszatájhely	1382	943	701	258	320	80
Tiszakeresztúr	547	409	337	93	89	136
Karácsfalva	309	256	203	62	61	65
Péterfalva	1598	1497	717	106	419	148
Tiszabökény	1674	1603	784	220	433	94
Forgolány	612	595	260	37	124	79
Fancsika, Csonkás	1686	600	1003	394	404	113
Csepe	1496	844	905	441	291	115
Feketeardó	1636	528	842	286	370	116
Salánk	2219	1961	1204	401	554	215
Tiszaújlak	2541	2059	1297	489	472	265
Királyháza	5779	355	2486	897	1076	170
Nagyszőlős	20147	2796	10468	1921	5409	1052
A körzet többi települése együtt	54642		28 473	13 373	10 920	562
Összesen	146 219		76 452	27 602	31 517	7 963

*A 2001-es népszámlálási adatok alapján

Folytatás a 3. oldalon

A választási eredmények fényében a Régiók Pártjának 192 mandátuma lesz, míg a Batykivscsinának 100, az Udarnak 39, a Szvobodának 35, az Ukrán Kommunista Pártnak 34, 50 mandátum az önjelölteknek és a parlamentbe be nem jutott egyéni jelöltjeinek jutott. A Régiók Pártja és a kommunisták így 236 szavazattal megszerezhetik a többséget a 450 fős törvényhozásban, s várhatóan a függetlenek révén is gyarapíthatják majd a kormánytöbbséget.

Hogy mi okozta a Régiók Pártja győzelmét? A viszonylagos stabil gazdasági helyzet, a hrivnya stabil helyzete, a viszonylag alacsony kommunális díjak és a kisebbségbarát politikája. Konkrétan az új nyelvtörvény elfogadása, a közép és keleti országrész oroszajkú lakossága és a kárpátaljai magyarság nagyra értékelte, hogy anyanyelvük végre hivatalosan is használhatóvá vált az állami hivatalokban is.

Mivel Gajdos István, az UMDSZ elnöke bekerült az ukrán törvényhozásba – az ukrán törvényeknek megfelelően -, le kellett mondania Beregszász polgármesteri tisztségéről, ennek megfelelően új polgármestert kellet választani a városnak. Az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség Beregszászi Városi Szervezete a megüresedett polgármesteri tisztségre Babják Zoltánt, első alpolgármestert jelölte. Az időközi polgármester választásra 2013. június 2-án került sor. A kampány során a városban feszült volt a hangulat, sajnos a legutóbbi népszámláláskor csak 48%-ot ért el a magyarság részaránya. A legutóbbi választást az UMDSZ elnökének sikerült megnyernie, pár százalékkal kerekedett felül ukrán ellenfelén. Mindezek tudatában a két kárpátaljai magyar párt jelöltjei ismét külön indultak. Orosz Gézát a KMKSZ indította, aki a tagságra és a város értelmiségére számíthatott. Kampányához vélhetően a magyar kormány igyekezett hátszelet biztosítani a miniszterelnök beregszászi látogatásával. Mivel a két magyar párt közötti megegyezésnek nem volt esélye – legfeljebb az UMDSZ és regnáló ukrán párt között -, csak remélhették a beregszásziak, hogy nem kapnak ukrán polgármestert. A június 2-i beregszászi polgármester választást Babják Zoltán nyerte meg jelentős fölénnyel.

Kárpáti Igaz Szó, 2013. május 4. szombat

Spenik Sándor

Az egyetem nem harcol - oktat

Az elmúlt hétvégén a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán ünnepélyes keretek között aláírták a magyar kormány és az intézmény együttműködéséről szóló keretegyezményt. Az anyaországot Orbán Viktor miniszterelnök, Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, illetve számos államtitkár képviselte. Az Ungvári Nemzeti Egyetem képviseletében, mint meghívott vendég, jómagam is jelen voltam az eseményen.

Mindeddig abban a tudatban voltam, hogy az általam vezetett Magyar Tannyelvű Humán- és Természettudományi Kar, valamint a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola partnerintézmények, amelyek lehetőségeikhez mérten mindent megtesznek a kárpátaljai magyarság felsőoktatásáért, azért, hogy végzőseink itt, szülőföldjükön boldogulhassanak.

Éppen ezért villámcsapásként értek az ünnepségen elhangzottak. Általában egy ilyen kiemelt eseményen, ahol egy kormány vezetője keretszerződést ír alá, a szónokok a támogatott intézmény történetét, eredményeit, illetve a kitűzött célokat szokták emlegetni. Érdekes módon azonban egyetlen szó sem hangzott el az itt végzett diákokról, arról, hol és hogyan sikerült elhelyezkedniük a főiskolai tanulmányuk befejezését követően. De nem kerültek szóba a megvédett kandidátusi és doktori értekezések sem... A főiskola vezetőségének a tudományossághoz való hozzáállásáról tanúskodik az a tény is, hogy dr. Szikura József rektorra, az országos szinten is elismert 80 esztendős professzorra a néma statiszta szerepét osztották. Csupán az okmányokat kellett aláírnia, szót azonban már nem kapott!

Három felszólalásból (Orosz Ildikó, Kovács Miklós és Brenzovics László beszédéről van szó) két motívum rendre visszaköszönt. Az egyik a „helyi hatalom, amely folyamatosan zavarja a főiskola munkáját" (a helyi hatalmat egyébként Ivan Baloga, a Kárpátaljai Megyei Tanács elnöke, Volodimir Prihogyko és Anton Hromovij, a megyei állami közigazgatás elnökhelyettesei képviselték a teremben. A magyarul nem tudó vendégek számára nem történt tolmácsolás). Furcsa módon a másik kiemelt téma az Ungvári Nemzeti Egyetem (UNE) volt. A felszólalók szavai szerint az UNE-t teljesen átszőtte a korrupció, ahol diákokra kizárólag „fejőstehenekként" tekintenek, ahol a vizsgákat és a diplomát adni-venni lehet, s ahol olyan szakokat nyitottak, mint a beregszászi főiskolán. Az Ungvári Nemzeti Egyetem - ahol közel 20 000 diák tanul, akiket 110 professzor, 500 docens és 600 tanár oktat - Kárpátalja legnagyobb és legismertebb felsőfokú oktatási intézménye.

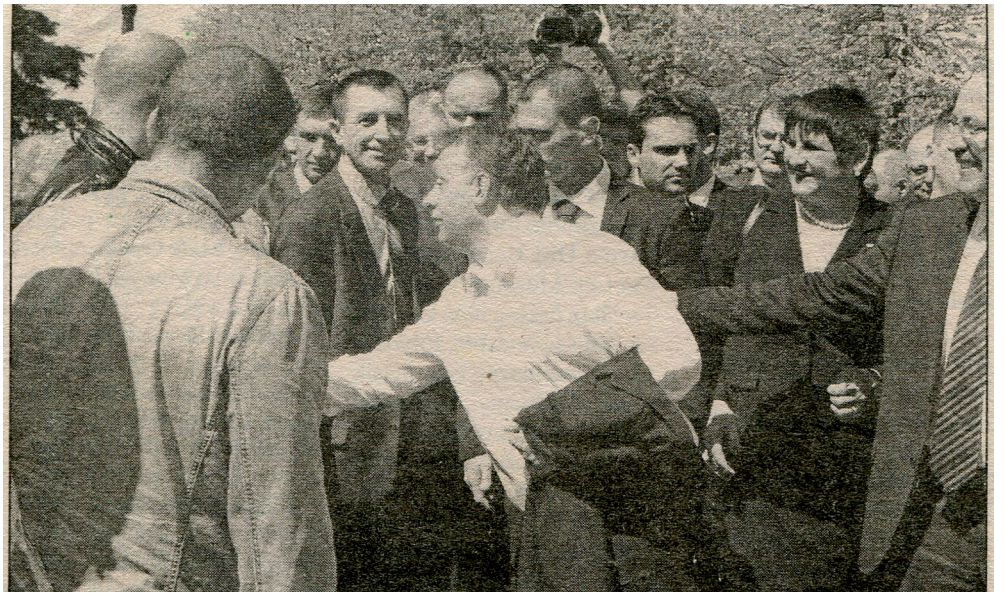

Az oktatási és tudományos eredményeket mind ukrajnai, mind pedig nemzetközi szinten elismerik. Senki sem állítja, hogy ebben a hatalmas struktúrában nincsenek megoldásra váró problémák. Azonban az egész egyetemet bemocskolni - civilizált helyeken -, mégiscsak elfogadhatatlan, ráadásul egy ünnepség során még csak reagálni sem lehet az elhangzottakra. Amennyiben a vezetőség az ünnepségeken mondottakat komolyan gondolja, akkor miért foglalkoztatják a főiskolán az UNE tanárait és végzőseit, ha - ahogy megfogalmazták - az egyetem diplomái mögött „nincs valós tudás"?!

Ami az „indirekt" módon indított szakokat illeti, a fizika, a matematika és történelem szakok 65 esztendeje nyíltak az egyetem bázisán. A magyar nyelv és irodalom szak pedig éppen 50 esztendeje nyitotta meg a kapuit, amikor sem a főiskola, de még az alapítói sem születtek meg. Ezért azzal vádolni bennünket, hogy ugyanolyan szakokat nyitottunk, mint a főiskolán, nem felel meg a valóságnak. Mindezt azonban visszafelé el lehetne mondani, hiszen a főiskolán jelenleg is folyik a turizmus szak akkreditálása, ami már jó ideje működik az egyetemünkön.

Sajnálattal kellett megállapítanunk, hogy a beregszászi intézmény és a kulturális szervezet vezetőségének retorikája semmiben sem különbözik az általuk oly nagyon elítélt ukrán nacionalisták viselkedésétől és gondolatvilágától. Érdekes módon összecseng a KMKSZ és az ukrán nacionalisták álláspontja az Ungvári Nemzeti Egyetem Magyar Tannyelvű Humán- és Természettudományi Karával kapcsolatban is: azonnal be kell zárni! A magam részéről el sem tudtam képzelni, hogy mivel zavarjuk ennyire őket, hiszen soha nem mondtunk róluk rosszat, és a tudományos pályán egymásnak keresztbe nem tettünk. Az „ünnepséget" követően megvilágosodtam a különbségek tekintetében, mert ezekből kettő is akad.

Az első a világnézet. Az Ungvári Nemzeti Egyetemen a hagyományos kárpátaljai értékekre próbáljuk oktatni-nevelni diákjainkat. Így a toleranciára, a más nemzetiségű emberek tiszteletére és elfogadására, a minél szélesebb látóhatár elsajátítására. Ebben nagy segítséget nyújtanak számunkra a fizika, matematika, történelem karok, de egészében az UNE kollektívájának tagjai, akik diákjainknak előadásokat tartanak, laboratóriumi foglalkozásokat vezetnek, hallgatóink más nemzetiségű kollégáikkal közösen folytatnak tudományos kutatásokat. Az eredmény pedig a Kárpátaljára oly nagyon jellemző nemzetiségek közötti kommunikáció fejlesztése és erősítése. Az opponenseink ezzel szemben a türelmetlenséget, a gyűlöletet és a provinciális látásmódot gerjesztik.Éppen ezért sokkal harsányabbak, megtévesztők, elferdítik a tényeket, ellentéteket szítanak. Amennyiben a kárpátaljaiak, mind a magyarok, mind az ukránok, nem teszik helyre ezeket a farizeusokat, hamarosan nagy bajok elé nézhetünk.
A másik különbség az anyaország támogatása. Mint felszólalásában Orosz Ildikó kifejtette: nem érti, miért költött a magyar kormány az egyetemre, amikor itt volt az egész főiskola? Mondta ezt úgy, hogy tudta, az utóbbi években az UNE magyar költségvetési forrásból egyetlen fillért sem kapott. Magától értetődő, hogy miért is szapulták mindhárom szónoklatban az Ungvári Nemzeti Egyetemet! Azért, mert az itt folyó oktatás színvonalát, az itt elsajátított világnézetet, illetve a diplomások jövőjét tekintve hallgatóink messze megelőzik főiskolás társaikat!

Spenik Sándor,
Az Ungvári Nemzeti Egyetem Magyar Tannyelvű Humán- és Természettudományi Karának dékánja.

Beregi Hírlap, 2014. január 18. szombat

Gajdos István parlamenti tevékenységéről, az óév mérlegéről

A napokban Gajdos István interjút adott a megyei Tisza TV-nek. A legfelsőbb Tanács tagja beszámolt az ukrán parlamentben végzett tevékenységéről, annak fő irányvonalairól, de érintette az országban kialakult politikai helyzetet is. Alább e tévéinterjú szöveges változatát olvashatják.
- Ön immár második mandátumát tölti az ukrán törvényhozásban. Hogyan indult be a munka a parlamentben?
- Valóban, második alkalommal lehetek ott egyetlen magyarként a Legfelsőbb Tanácsban. Ami annak 2013-as tevékenységét illeti, jellemző módon ellenzéki blokáddal kezdődött, s azzal is fejeződött be az elmúlt esztendő az ország parlamentjében. Ennek ellenére úgy vélem,

hogy sikerült számos Kárpátalja, ezen belül magyar közösségünk számára fontos döntést átvinni a törvényhozásban.
Ami személyesen engem illet, három fő irányvonalat emelnék ki képviselői munkám kapcsán: a törvényalkotói munkát, a városaink és falvaink közösségeit nyugtalanító kérdések felvetését a központi és helyi államhatalmi szervek előtt, illetve a választópolgárokkal való kapcsolattartást, személyes problémáik megoldását.
- Az Ön választóit érdekli, hogy mivel is foglalkozik a parlamentben. Legyen szíves, röviden foglalja összetörvényalkotói tevékenységét!
- Nem szeretném hosszasan sorolni azokat a törvényjavaslatokat, illetve határozattervezeteket, amelyek kidolgozásában részt vettem, hiszen tizenkilenc törvény- és parlamenti határozattervezetnek, illetve második olvasat előtti hatvanöt törvénymódosítási javaslatnak voltam a szerzője, illetve társszerzője. A legfontosabbakat azonban kiemelném ezek közül. Az első helyre mindenképpen a választójogi törvény módosítását tenném, aminek köszönhetően a legközelebbi parlamenti választásokon ismét lehet magyar többségű választókerület. A dokumentumot Viktor Janukovics államfő is ellátta már kézjegyével, így az törvényerőre emelkedett.
Egy másik kiemelt kérdés az 1944-ben elhurcoltak rehabilitációja. Számos módosítási indítványt nyújtottam be, például, a deportálások áldozatai jogainak helyreállítását célzó jogszabályhoz annak érdekében, hogy az elhurcolt magyarokra is kiterjedjen ennek hatálya. Remélem, hogy a dokumentum végszavazásakor képviselőtársaim támogatják majd ezeket.
Továbbra is napirenden tartom a kulturális autonómia ügyét és más, számunkra fontos témákat, amelyek hozzájárulnak ahhoz, hogy még teljesebben élhessünk jogainkkal. Emellett hozzájárultam olyan, számunkra kiemelt szférák szabályozásának tökéletesítését célzó dokumentumok kidolgozásához is, mint például a falusi „zöld" turizmus.
- Szóljon néhány szót képviselői munkájának második irányvonaláról is...
- Ahogy említettem, a törvényalkotás mellett arra is jó lehetőséget kínál a parlamenti mandátum, hogy az ország legfőbb vezetői, központi államhatalmi szervezetei előtt felvessem a közösségünk egészét, illetve a különböző településeken élőket nyugtalanító kérdéseket.
Kiemelten kezeltem a számunkra roppant fontos nyelvtörvény teljes körű végrehajtásának szavatolásával kapcsolatos kérdéseket. Ennek kapcsán alá szeretném húzni, hogy e téren még mindig sok a teendőnk. Ugyanis a finanszírozás hiánya és egyes helyi vezetők politikai ambíciói miatt e jogszabály realizálása nem úgy halad, ahogyan szeretnénk. Úgy vélem azonban, hogy az idén több területen sikerül majd előrelépést elérnünk e témában. Ezt célozva fordultam a parlament költségvetési bizottságának vezetőjéhez, azt

szorgalmazva, hogy szavatolják a nyelvtörvényben garantált jogok hatékonyabb érvényesítését az igazságügyi és oktatási tárcánál, illetve az Ukravtodor állami közútkezelőnél. Megjegyezném, hogy ehhez úgy 20 millió hrivnyára volna szükség.
Egy másik fontos terület az oktatási szféra. Számos beadvánnyal fordultam a minisztériumhoz annak érdekében, hogy javuljon az államnyelv oktatásának színvonala a magyar iskolákban, hogy az ukrán mellett magyar nyelven is kiállítsák a bizonyítványokat, így az érettségi bizonyítványokat, javuljon e tanintézetek tankönyvekkel való ellátása, rendet tegyünk iskoláink nevei kapcsán stb.
Igyekszem eljárni Kárpátalja, ezen belül a magyar lakta közigazgatási egységek ügyeiben. A márciusban Budapesten tárgyaló ukrán kormányküldöttség tagjaként örülök annak, hogy megállapodás született az ukrán-magyar határon működő átkelők rendszerének bővítéséről, javításáról, illetve a Beregszászt elkerülő út építésének folytatásáról. Bízom benne, hogy az idén már konkrét lépések történnek ebben az irányban, illetve beindul a jánosi hulladék feldolgozó építése is. Jelzésértékűnek tartom, hogy közreműködésemmel a parlament határozatot fogadott el Beregszász alapítása 950. évfordulójának méltatásáról.
Segítettem a jótékonysági szervezeteknek, így az egyházaknak a segélyszállítmányok vámkezelésével kapcsolatos kérdések megoldásában, az adózást illetően stb. Emellett szót emeltem a parlamentben a Szvoboda beregszászi masírozása, magyarellenes akciói, illetve általában véve a tolerancia, s az ezzel ellentétes idegengyűlölet és más témakörök kapcsán.
- Mit kell tudni a választópolgárokkal való kapcsolattartásról?
- Azon vagyok, hogy személyesen is elérhető legyek az emberek számára. Erre a célra minden hónapban rendelkezésre áll néhány nap. Ilyenkor a Beregszászban, Ungváron, Técsőn és Dercenben működő képviselői irodáimban fogadom a választópolgárokat. Amikor pedig Kijevben dolgozom, akkor az ott tevékenykedő referenseimhez fordulhatnak ügyes-bajos dolgaikkal. Ez utóbbiakból pedig akad bőven... Az eltelt időszakban 588-an keresték fel fogadóirodáimat.
- Ön már említette, hogy az óév a parlament blokádjával kezdődött és azzal is végződött. Ennek kapcsán miként értékeli a legutóbbi ukrajnai eseményeket?
- Le kell szögezni, hogy Ukrajna nem mondott le prioritásáról, azaz a fejlődés európai útjáról, ellentétben azzal, ahogy azt az ellenzék állítja. Országunk továbbra is Európába vágyik, de eközben, amennyire csak lehet, el szeretné kerülni azokat a megrázkódtatásokat, amelyeken átestekszomszédaink vagy a baltikumi országok, amelyek már EU-tagok... Talán bűn az, ha az ország vezetése megpróbálja megőrizni az emberek életszínvonalát, a béreket, a szociális juttatásokat a legnehezebb átmeneti időszakban? Talán bűn az, hogy az állam

vezetése maximális gazdasági előnyt szeretne Ukrajnának a Vámunióval és az EU-val való együttműködésből - azaz abból, hogy megfigyelői státusszal rendelkezzen a Vámunióban, illetve, társult, idővel pedig teljes jogú tagsággal az Európai Unióban?
Megjegyezném, hogy maguk az európai politikusok is elismerik, hogy a Keleti Partnerség nem teremtette meg a szükséges feltételeket az EU keleti irányú bővítéséhez, Oroszország pedig ügyesen kihasználta ezt. Ezzel párhuzamosan a brüsszeli vezetők nem akarnak ellenségeskedést Moszkvával Ukrajna miatt, és nem látnak problémát abban, hogy országunknak sikerült elérnie, hogy Oroszország gazdasági támogatást nyújtson számára. Még Angela Merkel német kancellár is arra szólított fel, hogy ne kényszerítsék országunkat arra, hogy választania kelljen az EU és Oroszország között! Ukrajna előtt tehát esély nyílt arra, hogy egyfajta híd legyen ez utóbbiak között, hogy a Brüsszel-Kijev-Moszkva háromszög egyik fontos elemévé váljon. Ez pedig abban az esetben lehetséges, ha a társulási megállapodás implementációjának feltételei nem ellentétesek Ukrajna nemzeti érdekeivel, ha azok előnyösek lesznek minden érintett fél számára!
Mondandóm végén pedig örömökben és sikerekben gazdag, boldog új évet kívánok 2014-ben minden ukrajnai és kárpát-medencei magyar honfitársamnak a Ló évében!

A parlamenti képviselő sajtószolgálata

A 2013 végén és a 2014 elején kialakult politikai eseményeket az ukrán TV adásokon és a sajtón keresztül kísértem figyelemmel, amelyek megrázóak és lesújtóak voltak, hogy ártatlan emberek, orvlövészek által életüket vesztik, - akik akkor még – hittek abban, hogy Ukrajna egy demokratikus, szociális, európai jogállammá válhat. Az elmúlt hat év nem igazolja ezeket a várakozásokat, az emberek csalódottak, elkeseredettek, Európa legszegényebb országává váltunk. Több mint 10 millió ember hagyta el az országot, hogy el tudja tartani hozzátartozóit. A keleti régiókban kialakult katonai és gazdasági konfliktus megoldása egyelőre megoldhatatlannak látszik. Az akkori események áldozatai csak reménykedhetnek abban, hogy valaha is előkerülhetnek a bűncselekményeket elkövető személyek, mert a mai állapotok szerint sem az előző, sem a mostani regnáló hatalom nem képes vagy nem hajlandó feltárni a bűncselekmények elkövetőinek kilétét.

Az ország a „Majdan" után megosztottabb lett, mint valaha, úgy ideológiailag, mint geopolitikailag. Valós irányítása külföldi és az ukrán oligarchák kezébe csúszott át, az ukrán társadalom pedig tehetetlen. Kiút a válságból/káoszból egy szakértői Nemzeti Megmentési Kormány létrehozása lehetne…!

Ma 2021. január 23-án olvasgatom a Kárpátalja című hetilapot, amelynek 3. oldalán a következő írások szerepelnek: Szijjártó: Kárpátalján is legyen állandó EBESZ-misszió, Kijevbe várják a magyar külügyminisztert, Ombudsman: Törvénytelennek nyilvánították Kárpátalján a regionális nyelvekkel kapcsolatos összes döntést.

Az említett újságcikkeket végigolvasva, illetve visszagondolva az elmúlt harminc évre, számomra egyre inkább úgy tűnik, mintha minden törekvésünk, küzdelmünk hiábavaló lett volna. Don Quijote-i szélmalomharcot folytattunk egy olyan hatalommal/hatalmakkal, amelyek láthatatlanok, alattomosak és számítóak voltak. Mintha a második Trianon kezdetét látnám/vizionálnám, amikor a nagyhatalmak, Európa újra ellenünk fordulnak, amikor már nem „csak" területet vesznek el, hanem a lelkünket akarják összetörni és elvenni a jövőnkbe vetett hitünket.

Magyarországnak és a magyar nemzetnek egy új – a XXI. századi gazdasági és nemzetstratégiai célokat kitűző, középtávú – útitervet kellene/kell kidolgozni, s amelyhez meg kell találni a megfelelő gazdasági és stratégiai partnereket.

Szijjártó Péter külügyminiszter úgy nyilatkozik, hogy Kijevvel „a kommunikációs csatornákat nyitva kell tartani". Sajnos nekünk, kárpátaljai magyaroknak ez már nem kielégítő, nyitva kell tartani a szemünket, s a realitások talaján kell állni, hiszen:

- *törvények által elvették tőlünk az anyanyelvi oktatás lehetőségét;*
- *elvették tőlünk – az állami és a közszférában – anyanyelvünk használatát;*
- *a magyar választási körzet hiányában elvették tőlünk a parlamenti képviseletet;*
- *az ígéretek ellenére nem került létrehozásra a magyar többségű Beregszászi járás;*
- *a Kárpátaljai Megyei Tanácsnak – a hagyományoktól eltérően – nem lett magyar alelnöke, a bizottságok vezetéséből is kizártak bennünket stb.;*
- *2020. december 29-én érvénytelenítésre került a Beregszászi Járási Tanácsnak és a Nagyszőlősi Járási Tanácsnak a regionális nyelvekkel kapcsolatos határozata.*

A tudósítások szerint Szijjártó Péter továbbra is hisz abban: „hogy vissza lehet téríteni a két ország kapcsolatrendszerét a kölcsönös tisztelet talajára, és hiszi azt, hogy Dmitro Kuleba ukrán külügyminiszter személyesen is ezt az álláspontot képviseli". Csakhogy az előjelek, Dmitro Kuleba nyilatkozatai eléggé udvariatlanok: „Szijjártó Péterrel a válság megoldását reméli, amely az után következett be, hogy – szerinte – egyes magyar tisztviselők beavatkoztak Ukrajna belügyeibe a tavalyi helyhatósági választások alkalmával. Hozzátette: támogatja az építő kapcsolatokat és a kölcsönös tiszteleten alapuló megoldások keresését. De ha valaki nem tartja be ezt az elvet és átlépi a „vörös vonalat", akkor azonnal rúgást kap Ukrajnától. Ha a vonalakat nem lépik át, akkor barátok leszünk és fejleszteni fogjuk a kölcsönösen előnyös együttműködést".

Az ilyen és ehhez hasonló nyilatkozatok nem a békés, konstruktív megoldás felé terelik a két ország közötti diplomáciai együttműködés sikerét, sőt, mi több, a vendégfogadó megüzeni a „kedves vendégnek", ha nem úgy fog viselkedni, ahogy ő szeretné, „fel is út, le is út". Ilyet a nemzetközi diplomáciában nem szoktak megfogalmazni, a vendég helyében én kétszer is meggondolnám, hogy elmenjek-e a vendégségbe, vagy nem.

A jelenlegi magyar-ukrán feszült helyzetben a kárpátaljai magyarság számára egy elfogadható opció van – az ukrán törvényhozás, a Parlament törvényben nyilvánítsa Ukrajnában őshonos nemzetiséggé a Kárpátalján élő magyarokat. Ihor Zsovka, az Elnöki Hivatal helyettes vezetője, aki a külpolitikáért felel, megerősítette: „Ukrajna arra számít, hogy a két ország között létrejövő megállapodásban Budapest lemond a NATO- Ukrajna Bizottság legmagasabb szintű találkozóinak blokkolásáról. Ami pedig „az ukrán oktatási törvény körüli vitákat illeti, a tisztvi-

8. KÁRPÁTI IGAZ SZÓ DIPLOMÁCIA 2021. február 4., csütörtök

Szijjártó Péter újra nekiveselkedett

BESZÉDES – ARCKIFEJEZÉSEK...?! (B.L)

A konfliktusoktól terhelt tavalyi esztendő után Kijev és Budapest megpróbált tiszta lappal nekifutni az elromlott kapcsolatok kijavításának. Az elmúlt héten a magyar diplomácia irányítója az ukrán fővárosban tárgyalt vendéglátójával. Mint fogalmazott, megpróbálják megállítani a viszony további romlását. Az eredmények közé sorolhatjuk, hogy megállapodás született egy közös munkabizottság felállításáról, ami az oktatási és nyelvhasználati kérdésekben keresné a kompromisszumos megoldásokat. Emellett ismét terítéken szerepeltek határ menti infrastrukturális projektek. Hogy milyen hozadéka lehet a találkozónak, az csak később derül ki. Sajnos, a felek találkozóját megelőzően és utána is akadtak olyan fejlemények, ami elbizonytalanítja az embert az ukrán fél valós szándékait illetően. Összeállításunkban mindenre kitérünk.

Dunda György

Ukrán oldalról: Újabb fenyegetés a látogatás előestéjén, betiltanák a magyar himnuszt – Magyar oldalról: két nagy értékű segélyszállítmány, fejlesztési projektek, folytatódó gesztuspolitika

selő megismételte, Ukrajna teljesítette a Velencei Bizottság valamennyi ajánlását". (Kárpátalja, 2021. január 21., eurointegration,com.ua/tsn/hk.) Félő, hogy a 2021. január 27-i ukrán-magyar külügyminiszteri találkozó kudarccal fog végződni, és ismét egy olyan szerződés/megállapodás elfogadása irányába fognak „terelgetni bennünket", amelynek a szövegét sem a két magyar szövetség, sem a kárpátaljai magyarság nem látta és nem hagyta jóvá. (pl. magyar-ukrán alapszerződés). Ezt jó lenne mindenképpen elkerülni.

Kárpátalja, 2014. március 28.

Lesz-e cirkusz a KMKSZ közgyűlésén?

Az utóbbi hetek gyűlései alkalmával - többnyire utánuk - tették fel nekem a címben szereplőhöz hasonló kérdéseket. Ami alatt azt értették, hogy elindul-e valaki Velem szemben az elnöki címért, amelynek következtében mozgalmas jelenetekre kerülhet sor.

Tizennyolc éve vagyok elnök, vagyis 1996-óta háromévente újraválasztottak. Utoljára az említett első elnökségem előtt volt konkurensem Vári Fábián László személyében. Akkor mindenki tudta, hogy lesz egy ilyen megmérettetés, amire a két jelölt tábora készült. A gyűlés rendben, civilizáltan zajlott le, az eredményt nem vitatta senki. (Mert nem kézfelemeléses, nyílt, hanem titkos szavazás volt. B.L.)

Hat évvel ezelőtt volt cirkusz, de megmérettetés nem, mert kihívóm visszalépett, miután bejelentette indulását. (Mert nem tudtam keresztülvinni a titkos szavazást). Bakancsos

Lászlóról lehetett tudni, hogy valami ilyesmire készül. Azt is, hogy Gajdosék egy új futballklub elnökségét húzták el az orra előtt mézesmadzagnak. Úgy látszik a KMKSZ közgyűlésen nyújtott teljesítményét nem találták elégségesnek, mert a beígért tisztséget nem kapta meg. Szerepelhet viszont a zöld KISZó választási számaiban - olyankor mocskolhatja a szervezetet, amelyet elárult. (Ki az áruló?!Az idő majd bebizonyítja!)

Az utóbbi hónapokban az előző évekhez képest nem változtam semmit. Aki úgy gondolja, hogy alkalmatlanná váltam a Szövetség irányítására, az így kellett, hogy vélekedjen már hónapokkal azelőtt is. Tehát megtehette volna, hogy kiáll és elmondja érveit a KMKSZ alap- és középszintű gyűlésein, amelyekkel bizonyítja, hogy irányvonalam bajt hoz a Szövetségre, az általa ajánlott új célok, módszerek pedig jobbak, szebbek, hatékonyabbak.

Ez nem történt meg. Klasszikus párbaj már nem lehet, de Bakancsos-féle cirkusz még igen, mert azért folyik áskálódás. Most sorra veszek pár ürügyet, amelyre hivatkozva támadnak. Némelyik igen erőltetett, akár humorosnak is tekinthető, mások mögött viszont ott rejtőznek az igazi mozgatórugók.

„Nem az elnöknek van szervezete, hanem a szervezetnek elnöke". Mintha olyan könnyű lenne elválasztani Klicskót az Udartól, Tyimosenkót a Bjuttól vagy éppen Orbán Viktort a Fidesztől. Esetleg mondjon valaki egy erős befolyásos pártot, amelynek nem jól felismerhető, karakteres elnöke van. Talán nem véletlen, hogy a megjegyezhetetlen elnökök leginkább ismeretlen pártokhoz tartoznak. Ilyen szervezetet akarnak csinálni a KMKSZ-ből is. Mulasztásomul róják fel, hogy a KMKSZ-nek nincs ifjúsági szervezete, ami által átengedem az ifjúságot a Jobbik befolyásának. Jelentem a KMKSZ-nek van ifjúsági szervezete, az sokáig élénk tevékenységet fejtett ki Mester András vezetése alatt. Ifjúsági vezetőnk, azóta polgármester lett, szervezete pedig megszűnt létezni. Higgyék el, nem utasítottam el senkit, aki azzal az ajánlattal kopogtatott nálunk, hogy újjászervezné az ISZ-t. Arról is biztosíthatok mindenkit, hogy a KMKSZ nyugdíjas szervezetének alapítóit sem zavartam el. Úgy általában senkit sem lomboztam le, aki a KMKSZ égisze alatt akarta volna megszervezni az egyik társadalmi réteget.

Nem fordítunk kellő figyelmet a gazdaságra. Jelentem szerződéses viszonyban állunk egy vállalkozói szervezettel, valamint létrehoztunk egy, a mezőgazdasággal foglalkozó alapítványt. Az viszont igaz, hogy még nem tudtam elérni, hogy Ukrajnában megszűnjön a korrupt vállalkozásellenes jogi-intézményi közeg.

Rosszul működnek a KMKSZ irodák. El kell ismerni: egy iroda működésén mindig van mit tökéletesíteni, az mindig lehet még szervezettebb, az ügyintézés még gyorsabb, a viselkedés az ügyfelekkel még udvariasabb. Ha azonban az ukrán állami hivatalokkal: útlevélosztály, földhivatal stb. hasonlítjuk össze, akkor nincs oka

szégyenkezni a szervezetnek, hiszen ugyanabból az emberanyagból építkezve mutatunk egy fokozattal civilizáltabb működést.
Miattam nem valósul meg a magyarság egysége, mert taszítom az UMDSZ egészséges elemeit, akik most már jönnének. Az UMDSZ-es brigádnak nem Gajdos az egyetlen brigantija. Elég csak végig gondolni, hogyan is nézne ki a nagy KMKSZ-UMDSZ összeborulás. Ennek mindkét formáját kipróbáltuk már. Az első esetben, ahogy 1994-ig volt a KMKSZ elnökségébe újra beülnének a trükkös fiúk. A KMKSZ elnökségének hét tagja (nélkülem) mellé bekerül Péter Csaba, Kincs Gábor, Medvigy István, Kőszeghy Elemér, Rezes Károly, Babják Zoltán, Knoblok György.
A másik esetben ugyanez lenne a felállás, csak a két szervezet koordinációs bizottságának hívnák a testületet, amilyennel 2005-2006-ban kísérleteztünk. Mindkét alkalommal bebizonyosodott: ezeknek az embereknek nincs becsülete, nincs szava, a legkisebb haszon vagy külső nyomás elég, hogy felrúgják a megállapodásokat. Ha valaki jót akar a magyarságnak, nem köti az UMDSZ-es gyászhuszárok erkölcsi érzékéhez és intellektusához az igazán fontos kérdések eldöntését.
A magyarellenes ukrán maffiahatalom célja mindig is a KMKSZ kiiktatása volt. Ennek egy különösen kegyetlen módja egy etruszk király kivégzési módszere, ami még a rómaiakat is megdöbbentette. Egy hullával kötöztek össze valakit szorosan, aztán együtt rohadtak meg. A KMKSZ-t összekötni az UMDSZ-el és ez által megrohasztani - ennek én állok az útjában.
Nem vagyok jóban bizonyos magyarországi kormányzati tisztségviselőkkel és ez milyen veszélyes. Nagy újság. Az elmúlt 25 évben mindig akadtak magyarországi csinovnyikok, akik dróton rángatott bábut akartak csinálni a KMKSZ-ből, magukat meg mindenható bábjátékosoknak tekintették. Némelyek ezt nyilvánosan is felvállalták, mások csak szűkebb körben tették egyértelművé felfogásukat. A nyíltak között fel lehet sorolni Igyártó Istvánt, a HTMH első kárpátaljaügyi főtanácsosát, mozgalmi nevén a csapost, Monori Istvánt, az első ungvári főkonzult, Páldi Andrást, az első kijevi nagykövetet, Tóth Lórántot, egy másik nagykövetet vagy a szocialista kormány utolsó kárpátaljaügyi osztályvezetőjét, Zilahi Lászlót. Ezekkel nekem, mint a KMKSZ tisztségviselőjeként, a szélesebb nyilvánosság előtt is volt konfliktusom, amikor visszautasítottam a szervezet ügyeibe való beavatkozásukat. Mindezek közül a Népszabadság hasábjain fejtette ki a KMKSZ ellenes álláspontja lényegét. Eszerint a vereckei emlékmű felépítéséhez való ragaszkodással veszélyeztetjük az ukrán-magyar viszonyt. Ezért kell a magyar ügyet túl komolyan vevő KMKSZ-t, mint akadályt eltüntetni. Vereckét be lehet helyettesíteni a főiskolára, a Tiszamelléki járásra, a magyar tankerületre, magyar választókörzetre, bármire, ami a kárpátaljai magyarságnak járna, de az ukránok nem akarják megadni. Ez a magyarázata, hogy a magyarországi politikum nemzetellenes része miért akarja a KMKSZ-t UMDSZ-esíteni. Egyúttal annak is miért kell a jobboldali kormányok

idején ezeknek a figuráknak a háttérből intrikálni. Azoknak a listája, akik ugyancsak kormányzó - bennszülött viszonyban gondolták kezelni szervezetünket, jóval hosszabb.
Nem titok, most is vannak, akik beavatkoznak a KMKSZ belügyeibe és emiatt összeütközésbe kerültek velem. Mivel azonban a KMKSZ a jelenlegi kormány stratégiai partnerének számít, nyilvánosan nem vállalják fel, amit egyébként nyíltan vallanak. Ezeknek útjában állok és megpróbálhatnak a helyemre egy bábut ültetni. Ha rászánják magukat, hogy nyilvánosság elé álljanak, akkor lesz cirkusz a KMKSZ közgyűlésen.

Kovács Miklós, a KMKSZ elnöke

Pulzus; Kárpáti Igaz Szó; Aktuális

Ki volt az áruló?

Kovács Miklós Lesz-e cirkusz a KMKSZ közgyűlésén? című cikke „politikai életének" utolsó paródiája volt. Oda került, ahová való: a történelem és a politika süllyesztőjébe.
Egy becsületes és tisztességes ember, elnök ugyanis egy tisztújító közgyűlés előtt arról számol be, mit tett az elmúlt 18 évben az itt élő magyarságért. Mivel semmilyen eredmény nem köthető a nevéhez, pőrén, meztelenül távozott a kárpátaljai magyar politika színpadáról. Távozhatott volna méltósággal is, ha egy hónappal a tisztújítás előtt - tapasztalva a KMKSZ-en belüli hangulatot -, bejelenti, hogy nem indul. Erre várt Kárpátalja magyarsága, a KMKSZ tagsága, s a magyarországi jobboldali pártok vezetői is. Ám ő foggal-körömmel ragaszkodott a hatalomhoz, az elnöki bársonyszékhez. Pedig a legutóbbi választmányi ülésen a többség ellene szavazott, és támogatta, hogy Brenzovics László vállalja el a megyei tanács első elnökhelyettesi pozícióját. Ekkor rájöhetett volna arra, ha az alelnök indul az elnöki tisztségért, akkor meg is nyeri. Csakhogy Kovács Miklós azt hitte, még mindig 2008-at írunk.
2014-ben cirkusz ugyan nem volt, de új elnöke lett a KMKSZ-nek. Ha erre hat éve kerül sor, ma a kárpátaljai magyarság és az egység szempontjából erősebb lenne, mint valaha. Kovács Miklós még most is gyaláz, alaptalanul és jogtalanul. Nézzük a tényeket: állításával ellentétben a 2008. április 12-i tisztújító közgyűlésen nem jelentettem be az indulásomat az elnöki tisztségért. Jelöltek, amit elfogadtam. Kovács Miklós nem tartja említésre méltónak, miért léptem vissza és mondtam le minden tisztségemről. Nos azért, mert az elnök és a két szakértő addig manipulálta az alapszabályt és a küldötteket, míg az 1996-os tisztújító közgyűléstől eltérően megszavaztatták a nyílt voksolást. Akkor nem csak én, hanem a tagság jelentős többsége is megújulást és új vezetőt akart, mégpedig Brenzovics László személyében. A KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének elnöksége 2008. március 25-én egyhangúlag megszavazta,

aláírta és eljuttatta a hivatalos felkérést Brenzovics Lászlónak. Ő a válaszadásra időt kért, majd a járási elnökség ülésén kijelentette, hogy különböző okok miatt nem fogadja el. Ezek után a szervezet tagságából többen kértek, induljak az elnöki tisztségért. Április 8-án, mint a KMKSZ elnökségi tagja, újraválasztott járási elnök, összehívtam a járási szervezet elnökségét, támogatják-e az indulásomat. Egyhangúlag úgy döntöttek, hogy igen. Ezek után jelentettem be, hogy indulok. Az említett tények is igazolják, Kovács Miklós alaptalanul vádol azzal, hogy Gajdos István bérence voltam. A Beregvidék SC elnöki pozíciója kapcsán a volt elnök nagyot téved és hazudik. A KMKSZ 2008. április 12-i közgyűlése előtt majd két hónappal, február 15-én a 15 tagú elnökség egyhangúlag megválasztott a klub ügyvezető igazgatójának. Hogy miért szavaztak bizalmat? Azért, mert 2006-ban a Beregszászi Járási Tanács ülésén én kezdeményeztem a labdarúgóklub létrehozását a járási és a városi tanács támogatásával, 2007-ben én lettem az ifjúsági csapatának az edzője. Talán azért, mert úgy látták, értek a labdarúgáshoz és a szervezéshez.
Kovács Miklós engem árulónak nevez. Bizonyos vagyok abban, az idő és a történelem bebizonyítja, kik voltak a kárpátaljai magyarság és a szövetség elárulói. Írásában sommásan fogalmaz önmagáról: „Az utóbbi hónapokban az előző évekhez képest nem változtam semmit!" Nos, ez volt a döntő momentum, amiért távoznia kellett a KMKSZ éléről.
(A Riskó György megbízott főszerkesztőnek címzett kérésemet, hogy a Kárpátalja c. hetilapban közöljék le a válaszcikkem és igazolásaimat, nem teljesítették. Feltehetően a „kiselnökség és a cenzorok" nem engedélyezték, hiszen a közvélemény és a KMKSZ tagsága szembesült volna az igazsággal.)

Bakancsos László

Riskó György úrnak,
a Kárpátalja hetilap megbízott
főszerkesztőjének

Én, Bakancsos László, az Ukrajnában hatályos Polgári-Civil törvénykönyv 277. cikkelye értelmében felkérem a lap megbízott főszerkesztőjét, hogy közölje le a soron következő lapszámban válaszcikkemet (csatolva) a Kovács Miklós Kárpátalja hetilapban megjelent (689. sz. 2014. március 27.) „Lesz-e cirkusz a KMKSZ közgyűlésén?„ című írására, mivel az említett írásban nevemet negatív fényben tűntette fel.

2014. április 10.

Tisztelettel,
Bakancsos László Bakancsos László

Протокол
зборів Правління спортивного клубу
“Берегвідейк”

від 15 січня 2008 року **м. Берегово**

Присутні –15 членів Правління

Порядок денний:

1. Про зміни у керівному складі клубу.
2. Про призначення виконавчого директора “СК Берегвцідейк”.

Розглянули – заяву виконавчого директора ***Ербаха Дьєрдя – Еміла Гейзовича*** про звільнення з посади виконавчого директора СК “Берегвідейк” за станом здоров’я.

Вирішили:

1. Задовольнити заяву ***Ербаха Дьєрдя – Еміла Гейзовича*** про звільнення з посади виконавчого директора СК “Берегвідейк”.
2. Призначити на посаду виконавчого директора СК “Берегвідейк” члена правління - ***Бакканчош Ласло Ласловича.***

Голосували : ***- за –*** **одноголосно.**

Голова зборів **І. Гайдош**

Секретар зборів **В. Фекете**

A KMKSZ jubileumi XXV. tisztújító közgyűlése „rendhagyóan" zárult, „új" elnöke lett a KMKSZ-nek.

(2014. március 29., Ungvár)

Feltehetem/felteszem a kérdést, az új elnök 2008. március 25-én miért nem fogadta el a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezete elnökségének a felkérését, hogy fogadja el jelölésünket a KMKSZ elnöki tisztségére? Az akkori elnökség, a triumvirátus és az új elnök akkor még „keményen" kiállt és támogatta Kovács Miklós elnökké való megválasztását, akár antidemokratikus „műveleti" módszerekkel is. Vélhetően az igények az elnökváltásra már akkor is megvoltak úgy Magyarországon, mint a KMKSZ tagsága körében. Csakhogy, akkor még az új elnök valamilyen oknál/okoknál fogva nem merte vállalni a jelölést/megmérettetést...?!
Úgylátszik, hogy Budapesten az új elnök bátorítást kapott, ami elég volt ahhoz, hogy Kovács Miklós letegye a fegyvert. A „fegyverletételhez" hathatósan hozzájárult egy kezdeményező csoport, amely egy levelet fogalmazott meg (nem véletlenül) a végkifejlet tudatában, hogy „a tisztújító közgyűlésen dr. Brenzovics Lászlót fogja jelölni az elnöki tisztségre". (Feltételezhetően ez a levél el lett juttatva Kovács Miklóshoz. E levél megvitatása Kovács Miklós búcsúbeszéde után kimaradt a közgyűlés napirendi pontjából). A levél megfogalmazói úgy látszik tanultak a múltból: „arra kérik a közgyűlés résztvevőit, támogassák, hogy a szavazás titkos legyen". Vélhetően a levél megfogalmazói a levél megírásakor úgy gondolták, hogy az elnöki tisztségre két jelölt lesz, s nem tudhatták azt, hogy Kovács Miklós megfutamodik.

Kárpáti Igaz Szó, 2014. április 10. csütörtök,
Korszakváltás c. cikke

Részletek Kovács Miklós elnöki beszámolójából:

„A tegnapi napig úgy volt, hogy olyan elnöki beszámolót kell elmondanom, amelynek a fő üzenete az, hogy harcra fel! Ehelyett most egy olyan beszédet fogok elmondani, amelynek a fő mondanivalója: búcsúzom tőled, öreg gárda! Az erről szóló döntést tegnap délután kaptam kézhez. A paranccsal egyetérteni nem feltétlenül muszáj, viszont elszabotálni sem illik. A magyarságért folytatott politizálás küzdelem, a küzdelemhez katonákra van szükség. Akik úgy fogják fel, azoknak kitartást és elszántságot kívánok, én pedig huszonöt év után a szolgálatot leteszem". (Vajon kit, mit, kiket, miket szolgált?!)

KISZó elemzés

Kovács Miklós a vendégek felszólalásait követően távozott a teremből. Orosz Ildikó, KMPSZ elnöke, a KMKSZ alapító tagja beszédében kifejtette: „Aki a harcban élen állt, az felelősséget vállal az érte küzdőkért is, az nem sértődik meg és szalad el a harctérről, ott hagyva övéit még a csata közepén, ha a helyzet nem alakul kedvezően. Aki a harcot vezeti –, bárhogy végződik is a csata -, annak utána is törődnie kell harcostársaival, hiszen ezt vállalta, segítenie kell a sereg újjászervezését, erőt adni neki az újrakezdéshez és a sikerekből is megosztani velük a rájuk jutó részt. Aki a csapatépítésre és a csapat hátterének kialakítására, az utánpótlás nevelésére nem figyel, csak a meccsek előtt osztja ki az utasításait, könnyen egyedül maradhat a pályán".

Sin József, a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének elnöke elmondta, hogy a KMKSZ-ben a változtatást az tette szükségessé, hogy a 150 ezer kárpátaljai magyar és a 41 ezer KMKSZ-tag ellenére hosszú ideje csak 20 ezer szavazatot kap összességében a magyar szövetség különböző választásokon. Ahhoz, hogy ez a helyzet javuljon, változtatásokra van szükség, a KMKSZ-nek nyitnia kell egyházaink és társadalmi szervezeteink irányába. (Ezek a mondatok/megfogalmazások már 2008. április 12-én is elhangzottak a KMKSZ tisztújító közgyűlésén, úgy látszik hat évnek kellett eltelnie, amíg Budapest és a KMKSZ tagsága megértette, változásra van szükség. B.L.)

A közgyűlés küldöttei az elnöki tisztségre dr. Brenzovics László, és Gulácsy Géza alelnököket jelölték. Gulácsy Géza nem vállalta a jelölést, dr. Brenzovics László ragaszkodott a titkos szavazáshoz (2008-ban viszont nem ragaszkodott a titkos szavazáshoz, sőt… B.L.), így egyedüli jelöltként, titkos szavazással a KMKSZ küldöttei közül 355-en, 40 ellenében dr. Brenzovics Lászlót választották meg a KMKSZ harmadik elnökévé. A megválasztott elnök javaslatára Gulácsy Gézát általános alelnökké, Bartha Józsefet ügyvezető alelnökké, Milován Sándort a KMKSZ tiszteletbeli elnökévé választották.

Kárpáti Igaz Szó, 2014. november 18.

Kovács Miklós milliós tanácsai

A kárpátaljai magyar közélet egyes szereplői hónapok óta találgatják/találgatták, mivel foglalkozik mostanság Kovács Miklós. A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) korábbi elnöke ugyanis váratlanul nem jelöltette magát a szervezet elnöki posztjára. A döntés hirtelen „elhatározásból" született, a szervezet szócsövében egy nappal az ominózus fórum előtt még egészen más hangokat ütött meg.

Az index.hu jóvoltából immár azt is tudjuk, mivel foglalkozik Kovács Miklós szeptember óta. Hogy ez volt-e a harciasság feladásának az „ára", vagy pedig a jelen helyzetben a magyar kormány tényleg nem tudja nélkülözni a tanácsait, annak eldöntését az olvasóra bízzuk.

Az Index írása szerint Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter az MSZP-s Demeter Márta parlamenti kérdésére válaszolva a miniszterelnöki megbízottakra vonatkozó adatokat közölt. Kiadott egy táblázatot, amelyben felsorolta név szerint a

miniszterelnöki megbízottakat, megadta a havi bruttó díjazásukat és azt is, milyen juttatásokat vesznek igénybe. A miniszterelnöki megbízottak szinte mind ugyanannyit keresnek, 997 200 forintot, ahogy az államtitkárok is. Ennyit visz haza havonta, például Kerényi Imre, Hegedűs Zsuzsanna vagy éppen Szőcs Géza. Három ember azonban kivételes helyzetben van a többiekhez képest. Sőt, egyikük mindenki másnál jobban járt. Kovács Miklós bruttó 1 120 000 forintot vihet haza havonta. Ez az Ukrán Nemzeti Bank múlt pénteki árfolyama szerint (1 ezer forint - 62,66 hrivnya) "néhány kopijkával" több mint 70 (hetven) ezer hrivnya. Hogy nem névazonosságról, hanem a KMKSZ korábbi elnökéről van szó, azt a magyarországi hírportál is leszögezi. S ennél még többet is tett, megkereste a Miniszterelnökséget, hogy pontosan mi is az ex-elnök feladatköre. A Miniszterelnökség tájékoztatása szerint Kovács Miklós feladata 2014. szeptember 1-jétől kezdődően „szaktanácsadás nyújtása az ukrán helyzettel összefüggő magyar külpolitikai stratégiát érintő kérdéskörben". Van egy olyan miniszterelnöki megbízott is, aki Kováccsal ellentétben egy kicsivel rosszabbul járt a többieknél. Ő Kopek Gábor professzor, akinek a 2014. augusztus 1-jétől élő megbízása a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem „MOME Laboratory" Kreatív Innovációs és Tudáspark egyetem campus állami beruházás szakmai programjának kidolgozására és a program megvalósulásának nyomon követésére szól. A portál megkérdezte a Miniszterelnökséget, milyen indokkal, milyen szempontok szerint született döntés arról, hogy Kovács megemelt, Kopek pedig csökkentett illetményt kapjon. A következő válasz érkezett: „A díjazás mértékének megállapítására mindkét személy esetében a feladat tartalmának és valamennyi kapcsolódó körülmény figyelembevételével, Miniszterelnök úr döntése alapján került sor".

KISZó-feldolgozás

Nem sejtettük - tudtuk

Ami a fentebbi írásból kiderül, az sokak számára bizonyára vaskos meglepetésnek számít. S bizonyára nem kevesen vannak, akik egy filmbeli aranyköpést idézve úgy fogalmaznak meg: persze hogy tudtuk, csak nem sejtettük.
A kérdéssel lapunkban is foglalkoztunk. A 2014. április 1-jei számban Kőszeghy Elemér Merre tovább, KMKSZ? című publicisztikáját - azt korántsem tréfának szánva - így zárja: „S hogy mi lesz Kovács Miklóssal? Nos, két dolog biztosra vehető: egyfelől, hogy eddigi patrónusai több okból sem fogják hagyni, hogy egzisztenciálisan alámerüljön, másfelől senkinek - sem Budapestnek, sem Munkácsnak, sem pedig magának a KMKSZ-nek - nem érdeke, hogy Kárpátalján maradva esetleg belepiszkítson a jövő történéseibe. Számomra nem lenne meglepő, ha a Duna partján bukkanna fel valamilyen jól fizető, de amúgy teljesen súlytalan beosztásban".

Választási megállapodást írt alá a KMKSZ Petro Porosenkoval, a közvélemény kutatás szerint legesélyesebb ukrán elnökjelölttel. Brenzovics László, a KMKSZ elnöke szerint: „Jelenleg Ukrajnában az elnökválasztási kampány rendkívül nehéz körülmények között zajlik. Bizonytalan viszonyok között élünk, tüntetések vannak, embereket ölnek meg az utcákon. Ugyanakkor a KMKSZ választani akart az elnökjelöltek közül, ennek megfelelően tanulmányoztuk azok programjait. Két szempontunk volt, hogy a jelölt legyen európai irányultságú és tartsa tiszteletben a nemzeti kisebbségek jogait. Ilyen, a kárpátaljai magyarság számára fontos passzusokat Petro Porosenko programjában találtunk, akivel jó kapcsolataink voltak korábban is, hisz 1998 és 2002 között Kovács Miklós, a KMKSZ korábbi elnöke az ő parlamenti frakciójában dolgozott. Tehát ismerjük ezt az embert, mint egy európai gondolkodású, magas műveltségű, nagy tapasztalatú államférfit, akiben meg lehet bízni. Egyben szerettük volna azt is, hogy az elnökjelölt úr vállalja fel azokat a célokat, amelyekért magyar közösségünk küzd. Ezt ma, itt hivatalosan is megtette és én őszintének látom a szándékát az iránt, hogy a szerződésben foglalt célok elérésében - elnökké választása esetén – segíteni szeretne nekünk. A KMKSZ cserébe ezért vállalta, hogy minden lehetséges eszközzel támogatja Petro Porosenko elnökké választását. Egyébként, a ma aláírt megállapodástól függetlenül, az ukrán elnökjelöltek közül Szövetségünk vezetése az ország válságból való kivezetésére legalkalmasabbnak őt tartja. Ehhez jó szerencsét kívánok neki!”

Megállapodás

Petro Porosenko Ukrajna elnökjelöltje és a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) közös nyilatkozata

Ungvár, 2014. május 1.

A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség:

- támogatja Porosenko Petro Olekszijovics elnökjelölt Ukrajna elnökévé történő megválasztását;
- minden törvényes eszközzel elősegíti az elnökjelölt megválasztását;

Ukrajna elnökjelöltje megválasztása esetén elősegíti a következő kérdések pozitív megoldását:

- a nemzeti kisebbségek nyelvhasználati jogainak biztosítását a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartája alapján;
- az adminisztratív reform kezdetében a területi közigazgatási egységek kialakításakor a nemzeti kisebbségek jogainak biztosítását;
- a hatalmi szerveken keresztül a nemzetiségi-oktatásiintézményeket felügyelő önálló oktatási főosztályok megalakítását;
- a szovjet hatóságok által törvénytelenül államosított ingatlanvagyon visszaszolgáltatását az egyházaknak;
- a kárpátaljai magyarság parlamenti képviseletének biztosítását;
- a sztálini önkény magyar áldozatainak rehabilitációját;

Brenzovics László,
a KMKSZ elnöke

Porosenko Petro Olekszijovics
Ukrajna elnökjelöltje

A kárpátaljai magyarok Porosenkónak szavaztak bizalmat. A Központi Választási Bizottság adatai szerint a választásra jogosultak több mint 50%-a vett részt a szavazáson. Petro Porosenko már az első fordulóban megnyerte az ukrajnai elnökválasztást, valamennyi ukrajnai megyében nagy fölénnyel nyert. Legnagyobb támogatottsága a nyugat-ukrajnai megyékben volt: Lemberg megyében (67,33%), Ivano-Frankivszk megyében (65,13%), valamint Kárpátalján (62,2%).

A Kárpátalján létrehozott körzetek közül a 74 sz. Beregszász központú körzetben érte el a legnagyobb támogatottságot Porosenko. A Beregszászi és Nagyszőlősi járást magába foglaló körzetben az elnökjelölt 44 526 szavazatot

szerzett, ami 66,84%-ot tett ki. A magyar falvakban az elnökjelölt támogatottsága átlagosan 73%-os volt. Porosenko támogatottsága a magyarok körében annak köszönhető, hogy ő volt az egyetlen elnökjelölt, aki felvállalta a magyarság problémáit és választási megállapodást kötött a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetséggel.

Porosenko 54,69%-kal Ukrajnában az első helyen végzett, a második helyen Timosenko lett 12,82%-kal, a harmadik helyen a radikális párt jelöltje, Ljásko Oleg végzett 8,33/-kal.

Nyilatkozat

A KMKSZ elnöksége gratulál Petro Porosenkónak az ukrajnai elnökválasztáson elért eredményéhez. Rendkívül fontosnak tartjuk, hogy az elnökválasztás megyénkben legitim módon, nyugodt légkörben ment végbe. Szövetségünk következetesen kiállt Ukrajna európai közeledése és az ehhez szükséges demokratikus jogállami intézményrendszer megteremtése mellett. Reméljük, hogy az elnökválasztás eredményeként Ukrajna kilábal a válsághelyzetből, s egy olyan demokratikus jogállam jön létre, amelyben a nemzeti kisebbségek jogait is figyelembe veszik.

Az új ukrán elnökkel tárgyalt Orbán Viktor Kijevben.

„A kárpátaljai magyarok helyzetéről és Ukrajna Európai Uniós integrációjáról is tárgyalt Orbán Viktor miniszterelnök Petro Porosenko új ukrán elnökkel szombaton Kijevben" - közölte Havasi Bertalan, a Miniszterelnöki Sajtóiroda vezetője az MTI-val. Tájékoztatása szerint Porosenko beiktatási ünnepsége utáni találkozón a magyar kormányfő kifejtette: „egy európai perspektívájú Ukrajna Magyarország érdeke". Hozzátette: „Magyarország a jövőben is érvelni fog Ukrajna uniós integrációja mellett, miután nemzeti érdekünk, hogy az összes szomszédunk az EU tagja legyen". Orbán Viktor egyúttal emlékeztetett, hogy ennek érdekében Magyarország korábban erősen pártolta Horvátország, most pedig Szerbia csatlakozását - idézte a kormányfő szavait Havasi Bertalan. Közölte: "Orbán Viktor leszögezte azt is, hogy a tárgyaláson megnyugtató és biztató tájékoztatást kapott az új ukrán államfőtől az országban élő magyar kisebbség jogainak elismerése és tiszteletben tartása tekintetében". Ezen a megbeszélésen is szóba került, hogy az ukrajnai magyarság nagy többségében támogatta Petro Porosenko elnökségét a május végi államfőválasztáson.

(MTI, Kárpátalja)

Az új elnök feloszlatta a parlamentet és bejelentette, hogy előrehozott parlamenti választásokra 2014. október 26-án kerül sor. Az ukrán jogszabályok előírják, hogy a törvényhozási választásokat a parlament feloszlatását

kihirdető rendelet megjelenését követő 60 napon belül kell megtartani. Az alkotmány szerint az államfő akkor oszlathatja fel a törvényhozást és írhat ki új választásokat, ha a kormánykoalíció felbomlása után 30 napon belül nem jön létre új kormánytöbbség a parlamentben. Ez a harminc nap lejárt, és nem alakult meg az új kormánytöbbség. Az elnök bejelentésével eldőlt, hogy a következő parlamenti választásokat is vegyes rendszer szerint rendezik, tehát egyéni képviselőjelöltekre és pártlistákra is szavazhatunk.

Az Ukrán Központi Választási Bizottság (CVK) kijelölte a 2014. október 26-ára kitűzött előrehozott parlamenti választások egyéni körzeteinek határait. A kijevi bizottság nem változtatott a kárpátaljai tömbmagyarságot több körzetre felosztó, magyar képviselő parlamentbe jutását ellehetetlenítő, 2012-ben létrehozott körzethatárokon. Az erről szóló határozatot, jegyzőkönyvet 2014. augusztus 30-án tették közé. Ez által újra megfosztották a kárpátaljai magyarságot a parlamenti képviselettől. (A KMKSZ-Porosenko elnökjelölt között megkötött megállapodás 5. pontja szerint Porosenko vállalja a kárpátaljai magyarság parlamenti képviseletének biztosítását). A KMKSZ elfogadta a Petro Porosenko Blokkjának (BPP) listáján a 62. helyet.

Továbbra sem mondanak le a magyar választókörzetről

A KMKSZ elfogadta a Petro Porosenko Blokkjának listáján felajánlott 62. helyet

A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) Választmánya Beregszászban, a Rákóczi-főiskola Esztergom termében tartotta rendkívüli ülését szeptember 20-án. A testület többek között arról határozott, hogy a Petro Porosenko Blokkjának választási listáján a KMKSZ elnöke számára felajánlott 62. helyet elfogadják-e vagy sem. (Folytatás a 2. oldalon)

Brenzovics László, a KMKSZ elnöke hangsúlyozta, hogy a jelenlegi helyzetben a Szövetség legfontosabb feladata a kárpátaljai magyarság biztonságának megőrzése. A KMKSZ a magyar kormány támogatásával mindent megtett a magyar többségű választási körzetért, ennek ellenére nem adták meg. A Központi Választási Bizottság döntése törvénytelen és méltánytalan, ennek ellenére nem tudunk a közelgő parlamenti választásokig változtatni rajta, mert már minden jogi lehetőséget kimerítettünk. De nekünk pragmatikus döntést kell hoznunk ebben a kérdésben, vagy elfogadjuk a választási listán valószínűleg bejutást érő 62. helyet, vagy egyéni jelölteket indítunk a jelenlegi válasz-

tási körzetekben, és megint elveszítjük a választást. Hangsúlyozta, hogy nem egyéni ambíciója miatt vállalná a jelölést, ez a KMKSZ elnökének kötelessége a jelenlegi helyzetben. A választmányi ülésen jelenlévő 71 választmányi tag közül 62 igen szavazattal és 4 ellenszavazattal, 5 tartózkodás mellett elfogadták a felajánlott 62. helyet, és választási megállapodást kötnek az ország európai uniós integrációját zászlójára tűző Petro Porosenko (BPP) pártjával.

Erőt kell merítenünk vértanúink és mártírjaink hagyatékából

A Beregszászhoz tartozó Beregardóban, szülőháza előtt emlékeztek Báró Perényi Zsigmond, Ugocsa vármegyei főispánra, országbíróra, az Országos Honvédelmi Bizottmány tagjára, a magyar forradalom és szabadságharc 1849. október 24-én kivégzett vértanújára.

Emlékező beszédében Brenzovics László, a KMKSZ elnöke elmondta: „Perényi Zsigmond korának egyik legsikeresebb politikusa volt, akinek volt mit vesztenie, a kritikus pillanatban nemzete mellé állt és azt nem árulta el. Hasonló módon a kárpátaljai magyarság egy rendkívül nehéz évszázad után sem volt hajlandó lemondani nemzeti identitásáról, feladni kultúráját, történelmi emlékezetét a kommunista szovjet rendszer minden törekvése ellenére sem!"

A BPP „az egyetlen ukrajnai politikai erő jelenleg, amelyet a kárpátaljai magyarok támogathatnak".

A parlamenti képviselői mandátum által lehet a kárpátaljai magyarságnak befolyása arra, hogy miként dőlnek el a nemzetiségek számára fontos kérdések az országban - adott hangot meggyőződésének Brenzovics László. A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) elnökét a választási kampányról, illetve a Petro Porosenko Blokkjával (BPP) folytatott együttműködéséről kérdeztük. (részletek)

Mivel jár a KMKSZ számára a gyakorlatban a végéhez közeledő kampányban való részvétel?

A mi feladatunk meggyőzni a kárpátaljai magyarokat arról, hogy október 26-án menjenek el szavazni és a szavazatukat adják Petro Porosenko Blokkjára, miáltal hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a kárpátaljai magyarságnak legyen parlamenti képviselete az elkövetkező időszakban.

Említette a polgárok lanyha érdeklődését a politika, a választások iránt. Mivel tudják meggyőzni a szavazókat arról, hogy fontos az urnákhoz járulni?

A legfontosabb jelenleg a béke kérdése. Ott lehettem szeptember elején a BPP kijevi jelölőkongresszusán, ahol több felszólaló szájából is elhangzott, hogy ez a béke pártja, amely arra törekszik, hogy mielőbb nyugalmat teremtsen Ukrajnában. Elmondható, hogy ma az országban ez az egyetlen jelentős politikai erő, amely ténylegesen a békére törekszik. Az államfő törekvését a békére a gyakorlatban is megtapasztalhattuk, hiszen tárgyalások útján, kompromisszumok árán elérte a

Mikola István államtitkár tart ünnepi beszédet

fegyverszünetet Kelet-Ukrajnában, s azóta is a fegyvernyugvás megszilárdításán munkálkodik. Ha el akarjuk kerülni az újabb sorozásokat, hogy katonák, köztük magyarok haljanak meg egy ukrajnai háborúban, akkor a békére kell szavaznunk. Nem mellékes az sem, hogy a BPP egy nyugati irányultságú párt, amely igyekszik közelíteni az országot az Európai Unióhoz. Programja tartalmaz olyan elemeket a hatalom decentralizációjára, a nemzetiségi kérdés rendezésére vonatkozóan, amelyek kézzel fogható előnyöket jelenthetnek számunkra a jövőben. Más pártok programjaiban nemigen tudtunk hasonló elemeket felfedezni, tehát pusztán kizárásos alapon is ez az egyetlen ukrajnai politikai erő jelenleg, amelyet a kárpátaljai magyarok támogathatnak.

A választások napja előtt fontos emlékeztetni, hogy a magyarság képviselőjének mozgásterét az ukrán politikában mindenkor az határozza meg, milyen egységesen és tudatosan szavaz a magyar közösség. Ha mi, magyarok, egy európai nemzethez tartozónak tekintjük magunkat, akkor hiszünk a demokráciában, amely viszont a választásokon alapszik, tehát nekünk kétszeresen is fontos elmenni szavazni. Ha hiszünk a kárpátaljai magyarság megmaradásában, akkor hinnünk kell abban, hogy ezt kizárólag választások útján érhetjük el. Így mutathatjuk meg, hogy mit akar közösségünk, mit tarunk jónak és mit utasítunk el. Ha elmegyünk szavazni, jelezhetjük az egész ukrán társadalomnak, hogy nem adtuk fel, hogy továbbra is egy olyan közösség vagyunk, amelyet nem lehet ledarálni, amely képes kiállni a saját hosszú távú érdekei mellett, az ukrán napi politika kérészéletű törekvéseivel szemben. (Kárpátalja hk.)

A 2014. október 26-i parlamenti választásokon a kárpátaljai magyarok Petro Porosenko Blokkját támogatták, amely országosan 21,81%-ot, Kárpátalján 30,7%-ot ért el, a Narodnij Front országosan 22,14%-kal az első helyen végzett.
A kárpátaljai magyar lakta falvakban a BPP kapta a legtöbb szavazatot 42%-ot, vélhetően azért, mert listájának 62. helyén szerepelt Brenzovics László, a KMKSZ elnöke, aki úgy nyilatkozott, hogy fontos cél a kárpátaljai magyarság jogainak érvényesítése, hogy sikerült biztosítani a kárpátaljai magyarság képviseletét a kijevi törvényhozásban. A legfontosabb cél továbbra is a Tiszamelléki járás és a magyar tankerület.
Az idén november 8-án ugyancsak az aknaszlatinai Szpeleocentr üdülőben tartotta alapszervezeti elnökeinek hagyományos év végi konferenciáját a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (részletek).
Brenzovics László elnöki beszámolója elején bejelentette, hogy az Európai Parlament után a KMKSZ-nek sikerült képviselőt bejuttatni az Ukrán Parlamentbe is, „ami a nehéz körülmények ellenére nagyon fontos lehet a jövőnk szempontjából". Kijelentette: „Mi érvényben lévőnek tartjuk azt a megállapodást, amit Porosenko elnökjelölttel kötöttünk és megpróbálunk az elkövetkező időszakban e megállapodás mentén politizálni". Brenzovics László elmondta, hogy a választásokat követően megvalósulhat az országban már régóta tervezett területi közigazgatási reform, valamint a hatalom jelentős mértékű decentralizációja. A területi közigazgatási egységek átalakítása során elsősorban a járások és a települési önkormányzatok nagyszabású összevonása várható. Ennek kapcsán a KMKSZ fő célja és feladata egy olyan 150 ezer lakosú járást alakítsanak ki, amely magába foglalná a megye magyarlakta településeinek túlnyomó többségét. Emlékeztetett arra, hogy csak ez a megoldás biztosíthatja a kárpátaljai magyarság, mint közösség fennmaradását, hiszen ha ezt nem sikerül elérni, akkor a magyarok aránya külön-külön elenyésző lesz az újonnan létrejövő nagy járásokon belül, és rövid idő alatt felmorzsolódik a magyar közösség.

Kárpátalja, 2014. november 14.

(dózsa)

2014.október 18-án tartotta ülését az UMDSZ Ukrajnai Magyar Nemzeti Tanácsa. A két év parlamenti munkájáról Gajdos István, a Legfelsőbb Tanács képviselője számolt be: „2012-ben ismét sikerült kiharcolnunk, hogy közösségünk képviselve legyen az ukrán törvényhozásban. A Legfelsőbb Tanács 158 plenáris ülésén vettem részt. Csupán 12 alkalommal hiányoztam, nyomós okok miatt, 36 törvénytervezet szerzője, illetve társszerzője vagyok, ezekből eddig hat emelkedett törvényerőre. Az eredmények között tarthatom számon az új nyelvtörvény elfogadását, amellyel Kárpátalján regionális státuszt kapott a magyar nyelv, a választási törvény módosítását, amely elő írja a magyar többségű választókerület létrehozását és még sok minden mást. Így pl.

a Munkácsi Állami Egyetem Humán-Pedagógiai Koledzsben 45 helyett 60 főt képezhessenek óvodapedagógiai szakon. Több ízben is felléptem a málenykij robot áldozatainak rehabilitálása és kárpótlása érdekében". A honatya nem rejtette véka alá: a jelenlegi politikai környezetben nemhogy a jogok bővítésére nem lehet számítani, hanem a meglévők betartása sem garantált. Példa erre, hogy a hatályos választási törvény előírása ellenére sem hoztak létre magyar többségű választókerületet Kárpátalján. Sajnálattal állapította meg: az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) elnöki tisztéről való lemondását követően nincs érdemi előrelépés az UMDSZ és a magyar kormány, illetve a KMKSZ kapcsolatában.

Zubánics László, az UMNT elnöke kifejtette: „a szövetségnek ki kell lépnie a csodavárás időszakából, az idén is megpróbálkozhatunk a magyar egység megteremtésével. A tiszaújlaki megemlékezés előtt szót kértek a szervező KMKSZ-től, hogy felajánljuk együttműködésünket, ám annak vezetői mindkettőtől elzárkóztak. Ugyanakkor történtek kísérletek arra, hogy az UMDSZ-hez közel állókat átszippantsák, ám kevés sikerrel, a szövetség ellenállt a felolvasztási kísérletnek. A magyar érdekek melletti kiállás mostanság hatványozottan fontos, mivel az önkormányzati reform és az alkotmánymódosítás soha nem látott veszélyeket hordoz. Megszűnnének azok a helyenként többségi magyar önkormányzatok, illetve járások, amelyek 1945 óta most is mindennapi életünk keretét adják".

Bakancsos László véleménye szerint, amit a parlamentben meg lehetett tenni a kárpátaljai magyarságért, azt Gajdos István megtette. Szólt a jövőre esedékes helyhatósági választások fontosságáról, amire, ha a szövetség megfelelően felkészül, a 2010-es eredményeit is felülmúlhatja. Arra kért mindenkit, legyenek hűek az UMDSZ-hez és a kárpátaljai magyarsághoz.

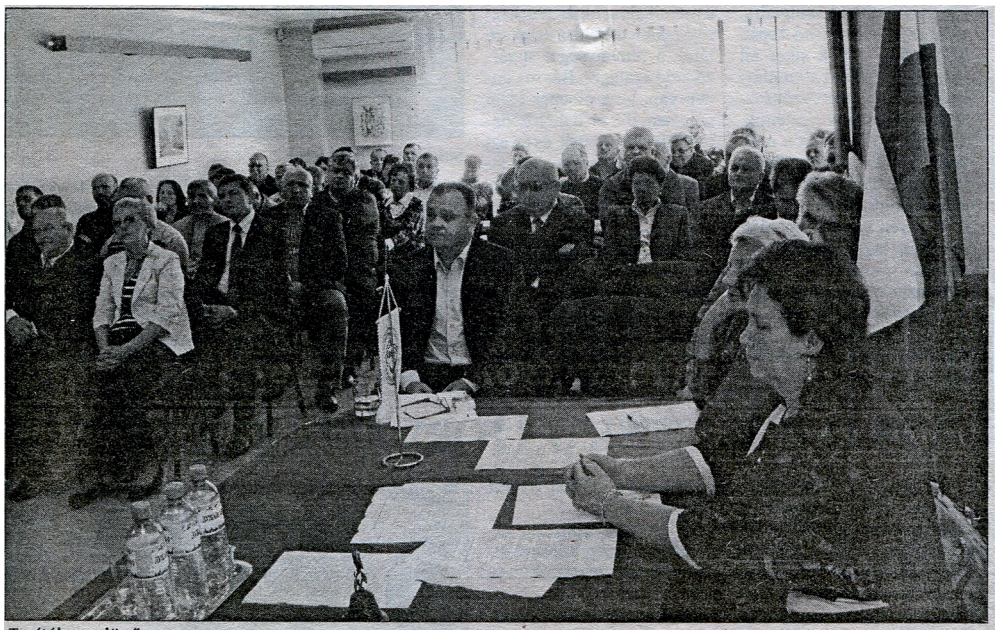

Terítéken a jövő

TÓTH VIKTOR FELVÉTELE

2014.december 13-án Beregszászban tartotta XXI. közgyűlését az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség. Mivel Gajdos István korábban lemondott az elnöki tisztről, a fórum legfontosabb feladata az új vezető megválasztása volt. Gajdos István részletes beszámolót tartott az elmúlt 12 év eredményeiről, illetve parlamenti tevékenységéről: „Az utóbbi évek jelentős vívmánya az új nyelvtörvény elfogadása, amivel Ukrajna komoly lépést tett az európai kisebbségvédelmi szabványok érvényesítése felé. A Legfelsőbb Tanács – többek között az én kezdeményezésemre -, kedvezően módosította a választási törvényt. Kötelezővé vált, hogy magyar többségű választókerületet hozzanak létre Kárpátalján, más kérdés, hogy ezt az új hatalom nem tartotta meg".

Gajdos István emlékeztetett, a parlament elfogadta azt a javaslatot is, amellyel egyszerűsödik a külföldön szerzett diplomák és tudományos fokozatok honosítása. Kérte a kétnyelvű bizonyítványok biztosítását, rendelettervezetet nyújtott be a málenykij robot áldozatainak rehabilitálásáról, igyekezett eljárni a történelmi egyházakat, a jótékonysági szervezeteket foglalkoztató problémák megoldása érdekében. Felhívta a figyelmet az előző elnökkel kötött szerződés pozitívumaira. Valóban eltörölték a nyelvünket, oktatási rendszerünket sújtó intézkedéseket, elfogadták az ígért nyelvtörvényt, ami még akkor is előremutató, ha végrehajtása akadozva folyt.

A magyar-magyar viszony elemzése során rámutatott, 2010 után az UMDSZ-t gyakorlatilag kizárták a nemzeti együttműködés rendszeréből, holott a szövetség 2010-ben kétszer annyi képviselőt, illetve ötször annyi polgármestert juttatott be különböző szintű önkormányzatokba, mint a KMKSZ. Ukrajnára visszatérve felidézte, győzött a Majdan, s akárcsak 2004-után, az új hatalom most is nyelvhasználati jogainkat vette elsőként célba.

Miután Gajdos István a tagság szorgalmazása ellenére sem vállalta a jelöltséget az elnöki posztra, s a másik jelölt támogatására szólított fel, a fórum Zubánics Lászlót választotta az országos szervezet vezetőjének. Az új elnök kifejtette, jómaga szolgálni akar. Mindig kész vinni a terheket mások mellett – vagy akár helyett –, de mindenkin számon fogja kérni. Javaslatára, s a fórum döntése értelmében tevékenységét 16 tagú elnökség segíti majd.

A felszólalók közül Bakancsos László, az UMDSZ Beregszászi Járási Szervezetének ügyvezető alelnöke szólt a tagsági díj bevezetésének szükségességéről. Emellett javasolta, hogy az anyaország havonta jelentős összeggel (35 000 Ft) támogassa a kárpátaljai magyar pedagógusokat, mert ezzel növelhető az oktatás színvonala, elősegíthető a pedagógusok szülőföldön maradása.

A 2015.március 15-i ünnepséget a kárpátaljai magyarság Beregszászon tartotta. Babják Zoltán, Beregszász polgármestere úgy fogalmazott, hogy március 15-e a bátorság és a nemzet összetartozásának és megélésének az ünnepe. Napjainkról szólva a polgármester egyebek mellett elmondta: „Koldussá tettek minket, és a mai napig várjuk a kompetens személyektől a helyzet békés megoldását. Nincs olyan hét, hogy ne hagyná el valaki szülőföldjét – Beregszászt, Kárpátalját – egy biztonságosabb, jobb élet reményében".

Brenzovics László, a KMKSZ elnöke, parlamenti képviselő felelevenítette: „az elmúlt negyedszázadban jelentős eredményeket sikerült elérnie a kárpátaljai magyarságnak, többek között a határon túli magyarokról szóló törvényt, a kettős

Elsőként a leköszönt elnök, Gajdos István gratulált az újonnan megválasztott elnöknek, Zubánics Lászlónak

állampolgárságot, a határok átjárhatóságát, szimbólumaink szabad használatát, a beregszászi magyar színházat és főiskolát. Most mégis keresztülhúzni látszik a csatákat és eredményeinket az a helyzet, melybe a jobb sorsra érdemes Ukrajnát vezetői és az ebben érdekelt külső hatalmak sodorták. A kárpátaljai magyarság sorsát megnehezítő másik körülmény a rendkívül súlyos gazdasági válság, amely nemcsak a háború következménye, hanem a 25 éves semmittevésé és rablásé is. Azok, akik milliárdokra tettek szert, most sem hagyják abba a rablást, amikor a helyzet véglegesen nehézzé vált". Végezetül rámutatott: „ …a kárpátaljai magyarok számára állandó dilemmát jelent, hogy menjenek vagy maradjanak. A többségünk maradni akar ősei földjén, szeretne élni közösségként békében, itt szeretné kiteljesíteni nemzetiségi jogait is, ezért nem kívánunk lemondani a bennünket megillető jogokról! Az ember nem választhatja meg hová születik. Mi ide születtünk, s most kell helyt állnunk magyarként, magyar közösségként, hiszen most, itt, Kárpátalján, mi vagyunk a magyarok. Számíthatunk a jó szándékú emberek, az anyaország támogatására, ami erőt kell, hogy adjon nekünk az elkövetkező idők küzdelmeiben. Éltessen bennünket a remény!" (részletek)

A március 15-i ünnepség előtti napokban – látva a kárpátaljai magyarság ellehetetlenítését és kilátástalan helyzetét –, egy beadványt/megbízatást fogalmaztam meg Brenzovics László úrnak, a KMKSZ elnökének, az Ukrán Parlament képviselőjének a kárpátaljai magyarság helyzetének javítása és megmaradása érdekében.

Brenzovics László Úrnak
A KMKSZ elnökének
Az Ukrán Parlament képviselőjének

Bakancsos Lászlótól
A Beregszászi Járási Tanács
képviselőjétől

MEGBIZATÁS

Tisztelt képviselő úr!

A kárpátaljai magyarság megmaradása és politikai megerősödése céljából a következő megbízatással fordulok Önhöz:
Kérem Önt, hogy dolgozzon ki törvénytervezetet az európai gyakorlatnak megfelelően, hogy az Ukrajnában egy tömbben élő őslakos- őshonos, politikai érdekképviseletekkel, szervezetekkel és pártokkal rendelkező nemzeti kisebbségek számára a bejutási küszöböt Ukrajna Legfelsőbb Tanácsába, a megyei és járási tanácsokba, a megyei jogú városok tanácsaiba, illetve a Krími Autonóm Köztársaság parlamentjébe Ukrajna Legfelsőbb Tanács 1 (egy) százalékban határozza meg.
Kérem Önt, hogy dolgozzon ki törvénytervezetet, hogy az Ukrajnában egy tömbben élő őslakos- őshonos, politikai érdekképviseletekkel, szervezetekkel és pártokkal rendelkező nemzeti kisebbségek számára Ukrajna Legfelsőbb Tanácsa alanyi-saját jogán biztosítsa a parlamenti képviseletet, miszerint az adott nemzeti kisebbség, így a kárpátaljai magyarság jelöltjei közül választ egy parlamenti képviselőt.
Kérem Önt, hogy dolgozzon ki törvénytervezetet az 1944 novemberében elhurcolt, elpusztított magyarok és németek erkölcsi, politikai, anyagi rehabilitációjáról.
Kérem Önt, hogy kérelemmel forduljon Petro Porosenkohoz, Ukrajna elnökéhez és Ukrajna Legfelsőbb Tanácsához, hogy érvénytelenítsék a Kárpátontúli Ukrajna Néptanács a Kárpátontúli Ukrajna Népbizottsága I. kongresszusának, 1944.november 26-án hozott határozatát, amelyben a Kárpátalján élő magyarokat és németeket „az ukrán nép örök ellenségének tekintik". Ez a határozat a mai napig érvényben van, sérti a kárpátaljai magyarok és németek emberi méltóságát és jogait. Ellentmond olyan nemzetközi szerződéseknek, dokumentumoknak, amelyeket Ukrajna aláírt és ratifikált.

Tisztelt Képviselő Úr, kérem Önt, hogy a fent említett javaslataimat/megbízásaimat mihamarabb terjessze be az illetékesekhez.

Tisztelettel: Bakancsos László, képviselő

Csoma, 2015.március 14.

A beadványt/megbízatást a 2015. március 15-i ünnepség után a beregszászi Petőfi szobor előtt adtam át Brenzovics Lászlónak tanúk jelenlétében, az átvételt aláírásával hitelesítette. A beadványokra egy parlamenti képviselőnek 30 napon belül kötelessége válaszolni. Ő ezt nem tette meg. Eltelt kb. két hónap, amikor telefonon felhívtam a képviselő urat, hogy tett-e lépéseket a

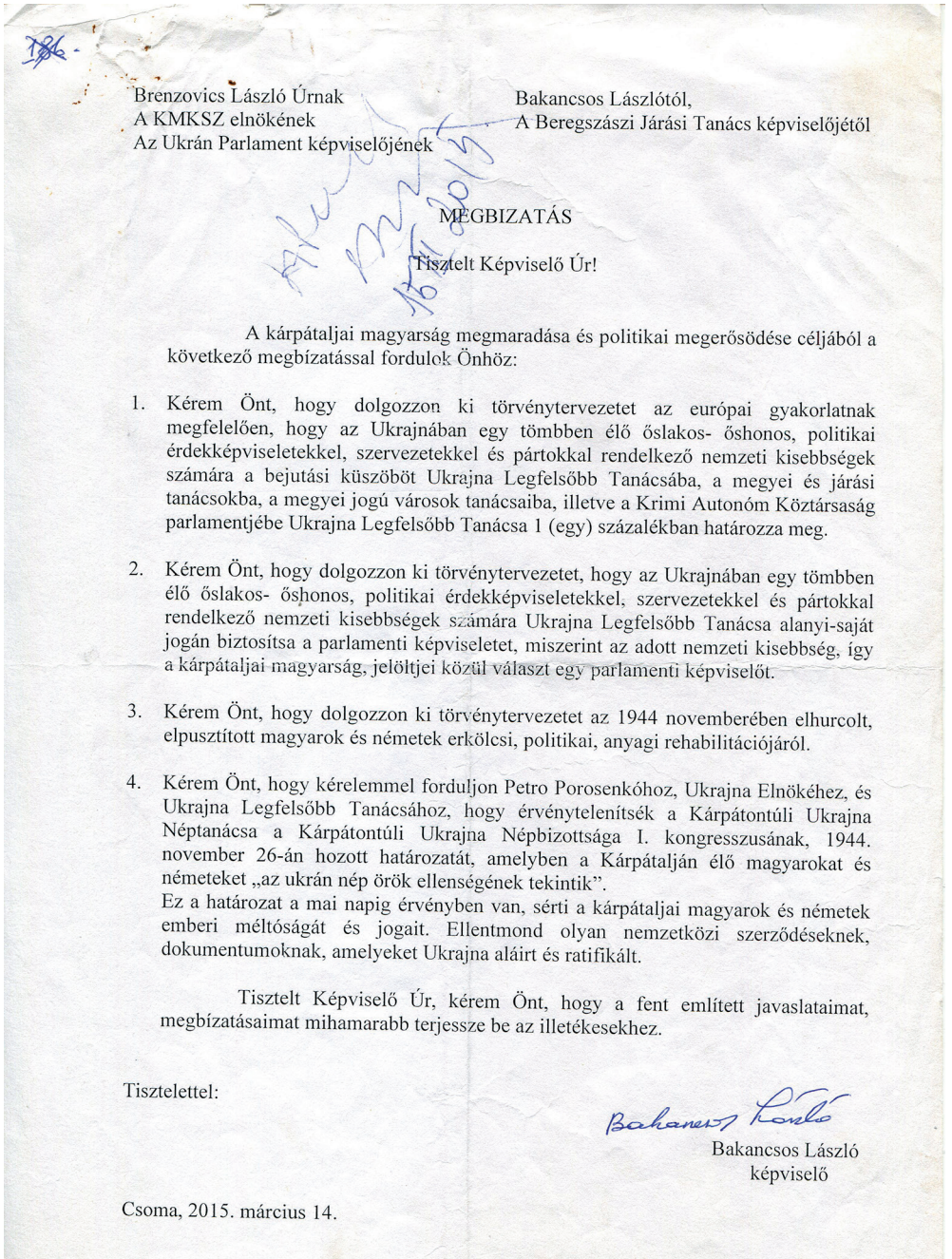

Brenzovics László Úrnak
A KMKSZ elnökének
Az Ukrán Parlament képviselőjének

Bakancsos Lászlótól,
A Beregszászi Járási Tanács képviselőjétől

MEGBIZATÁS

Tisztelt Képviselő Úr!

A kárpátaljai magyarság megmaradása és politikai megerősödése céljából a következő megbízatással fordulok Önhöz:

1. Kérem Önt, hogy dolgozzon ki törvénytervezetet az európai gyakorlatnak megfelelően, hogy az Ukrajnában egy tömbben élő őslakos- őshonos, politikai érdekképviseletekkel, szervezetekkel és pártokkal rendelkező nemzeti kisebbségek számára a bejutási küszöböt Ukrajna Legfelsőbb Tanácsába, a megyei és járási tanácsokba, a megyei jogú városok tanácsaiba, illetve a Krimi Autonóm Köztársaság parlamentjébe Ukrajna Legfelsőbb Tanácsa 1 (egy) százalékban határozza meg.

2. Kérem Önt, hogy dolgozzon ki törvénytervezetet, hogy az Ukrajnában egy tömbben élő őslakos- őshonos, politikai érdekképviseletekkel, szervezetekkel és pártokkal rendelkező nemzeti kisebbségek számára Ukrajna Legfelsőbb Tanácsa alanyi-saját jogán biztosítsa a parlamenti képviseletet, miszerint az adott nemzeti kisebbség, így a kárpátaljai magyarság, jelöltjei közül választ egy parlamenti képviselőt.

3. Kérem Önt, hogy dolgozzon ki törvénytervezetet az 1944 novemberében elhurcolt, elpusztított magyarok és németek erkölcsi, politikai, anyagi rehabilitációjáról.

4. Kérem Önt, hogy kérelemmel forduljon Petro Porosenkóhoz, Ukrajna Elnökéhez, és Ukrajna Legfelsőbb Tanácsához, hogy érvénytelenítsék a Kárpátontúli Ukrajna Néptanácsa a Kárpátontúli Ukrajna Népbizottsága I. kongresszusának, 1944. november 26-án hozott határozatát, amelyben a Kárpátalján élő magyarokat és németeket „az ukrán nép örök ellenségének tekintik".
Ez a határozat a mai napig érvényben van, sérti a kárpátaljai magyarok és németek emberi méltóságát és jogait. Ellentmond olyan nemzetközi szerződéseknek, dokumentumoknak, amelyeket Ukrajna aláírt és ratifikált.

Tisztelt Képviselő Úr, kérem Önt, hogy a fent említett javaslataimat, megbízatásaimat mihamarabb terjessze be az illetékesekhez.

Tisztelettel:

Bakancsos László
képviselő

Csoma, 2015. március 14.

beadványommal kapcsolatban. Röviden azt válaszolta, hogy még nem. Ezek után arra kértem, hogy a beadványommal kapcsolatban írjon számomra egy hivatalos levelet, amelyben értesít a fejleményekről. Megígérte, hogy teljesíti a kérésemet, de 2019-ben befejeződött a parlamenti képviselősége és Brenzovics László elfelejtkezett az ígéretéről. Nem dolgozott ki egyetlen egy törvénytervezetet sem az általam javasolt négy ajánlás közül.

Felteszem a kérdést, vajon a KMKSZ elnöksége tudott-e, tárgyalta-e a beadványomról, vagy legjobb esetben az elnök úr valamelyik fiókjának a legmélyén porosodik? Hogy miért a Petőfi szobor előtt adtam át a beadványomat? Azért, mert tudtam, hogy akkor ott lesz Brenzovics László. A Beregszászi Járási Tanács bizottsági ülésein többször is kértem a képviselőket (köztük a járási tanács KMKSZ-es frakciójának képviselőit és vezetőit), hogy a képviselő úr a kárpátaljai magyarság földrajzi és kulturális központjában, Beregszászon, nyisson parlamenti képviselői irodát, sajnos kérésemnek nem tettek eleget.

A napokban Zubánics László, az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség elnöke Beregszászban, az Európa Magyar Házban fogadta Csutora Zsoltot, a Magyar Külgazdasági és Külügyminisztérium keleti nyitásáért felelős helyettes államtitkárát, illetve a kíséretében lévő diplomatákat, köztük Bacskai József és Szalipszki Endre főkonzulokat.

A kulturális, oktatási, a közigazgatási átalakításokkal kapcsolatos áttekintés után Zubánics László elmondta: „…a hivatalos szervek az önkormányzatok önkéntes egyesülését úgy próbálják meg „átnyomni", hogy annak nincsenek meg az alkotmányos keretei. Történik ez akkor, amikor az ukrán jogrend szerint semmiféle törvény nem írhatja felül az alkotmány betűjét. Jelenleg a magyarlakta települések lakossága és önkormányzatai hallani sem akarnak a nagy nehezen kiharcolt önkormányzati jogaik feladásáról, ugyanakkor maga a végrehajtó hatalom már elkészítette saját koncepcióját a térképek átrajzolására, s az esetek többségében a magyar közösség rovására".

A továbbiakban Csutora Zsolt a kárpátaljai magyar-magyar párbeszéd alakulásáról, illetve az őszi helyhatósági választásokra való felkészülésről érdeklődött. Mint kifejtette, a magyar kormány érdekelt egy közös magyar álláspont kidolgozásában, illetve abban, hogy a magyarság által eddig különböző önkormányzatok szintjén kiharcolt pozíciók ne sérüljenek. Zubánics László köszönetét fejezte ki a magyar kormánynak, ezen belül Potápi Árpád János nemzetpolitikai államtitkárnak azért a munkáért, amelyet a magyar-magyar párbeszéd eredményessé tételében tettek és tesznek. Szerinte fontos lenne, ha a parlamenti pártok is hasonló álláspontra jutnának a kérdésben, hiszen az őszi önkormányzati választásokon sok múlhat a jövőre nézve – megmarad-e a magyar közösség megyei befolyásoló tényezőként, vagy netán bezárkózik egy járási szintű „rezervátumba". Természetesen mindkét szervezetben vannak személyek, akik érdekeik csorbulását látják egy szorosabb együttműködés kialakulását követően, de remélhetőleg mindenütt a józan ész fog diadalmaskodni! Ennek megvan a társadalmi támogatottsága, s a következő hetekben remélhetőleg az együttműködés egy konkrét megállapodás kidolgozásával zárulhat.

Hosszú egyeztetések után 2015. szeptember 5-én megszületett az UMDSZ és a KMKSZ közötti megállapodás, amely a 2015. évi ukrajnai önkormányzati választásokon való együttműködésről szól. Brenzovics László, a KMKSZ elnöke szerint a szervezet számára önállóan rendkívül nehéz feladat lenne átugrani az 5 %-os választási küszöböt. Az adatok azt mutatják, hogy a két pártközösen, egy listán indulva átlépheti azt az akadályt.

Zubánics László, az UMDSZ elnöke szerint fontos, hogy a magyar kormány is átérezte azt az aggodalmát, amelyet a találkozóik során kifejtettek. Hogy valami módon be kell temetni azt az árkot, mely elválasztja egymástól a két szervezetet, és az embereket közelebb kell hozni egymáshoz. Amikor a nyár folyamán Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár közreműködésével megkezdődtek a megbeszélések, megjelent a fény az alagút végén.

MEGÁLLAPODÁS
A 2015. ÉVI UKRAJNAI ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁSOKON VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉSRŐL

A megállapodásban részes felek, felismerve azt a történelmi kihívást, amelylyel a kárpátaljai magyarságnak, és így a képviseletüket ellátni hivatott szervezeteknek, illetve pártoknak a 2015. október 25-re meghirdetett ukrajnai önkormányzati választások során kell szembesülniük:

a kárpátaljai magyarságnak, az általa lakott települések, illetve közigazgatási egységek önkormányzati testületeiben (tanácsaiban) minél szélesebb körű képviseletének biztosítása, illetve a települési polgármesteri tisztségeknek a KMKSZ-Ukrajnai Magyar Párt és az Ukrajnai Magyar Demokrata Párt által jelölt/támogatott személyek által minél nagyobb számban való betöltése érdekében;

az adott helyzetben lehetséges, legteljesebb körű magyar önkormányzati lehetőségek biztosítása;

a kárpátaljai magyarság érdekeinek az országban végbemenő közigazgatási-önkormányzati reform megvalósítása során való védelme, illetve érvényesítése érdekében:

Megállapodnak a városi (megyei jogú), járási és a megyei szintű önkormányzati választásokon való közös részvételről, amelynek közösen kitűzött politikai céljai:

a szórványvidékeken, illetve a magyarság által nem jelentős számban lakott közigazgatási egységekben a magyarság képviseletének a megjelenítése;

a magyarok által jelentős számban lakott közigazgatási egységekben a magyar szervezetek lehető legszámottevőbb képviseletének biztosítása;

a Beregszászi járás és Beregszász város testületeiben a magyar szervezetek többségi képviseletének az elérése.

II. Az I. részben vázolt célok elérése érdekében:

2.1. a Felek megállapodtak abban, hogy megyei tanácsi választásokon egy közös listát indítanak;

2.1.1. Ezen listát a KMKSZ-Ukrajnai Magyar Párt állítja;

2.1.2 A megyei listavezető személyét a KMKSZ-Ukrajnai Magyar Párt jelöli ki;

2.1.3. A KMKSZ-UMP által a választási körzetekben (a pártlistán) indított jelöltek személyét, illetve a választási körzeteket, amelyekben e személyek jelölése megtörténik, a Felek paritásos alapon (50–50 százalék) közösen állapítják meg. A Felek saját hatáskörben nevezik meg saját jelöltjeiket.

2.2. A Felek a maguk részéről mindent megtesznek azért, hogy valamennyi magyarlakta közigazgatási egységben választási együttműködés jöjjön létre. Ennek megvalósulása érdekében záros határidőn belül a helyi szervezetek között egyeztető tárgyalásokat kezdeményeznek. A megállapodást követően a választási együttműködés keretében a Felek paritásos és/vagy nem paritásos alapon jelölteket állítanak, amelyeket az adott régióban listát indító Fél felvesz a listájára.

III. A Felek, a választásokon való közös részvétel, illetve a választások utáni együttműködés céljából egyeztetik választási programjaikat, vagy közös programmal indulnak e választásokon.

IV. A választási együttműködés összehangolására a Felek egy koordinációs bizottságot hoznak létre.

V. Az e választásokon való együttműködés további részleteiről, illetve miléntjeiről és hogyanjairól a felek további tárgyalások útján állapodnak meg. Az ilyen megállapodásokat jelen Megállapodáshoz csatolandó jegyzőkönyvekben rögzítik, melyek jelen Megállapodás kiegészítését képezik.

KÖZÖS ZÁSZLÓ ALATT A KÉT MAGYAR SZERVEZET!

Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség
KMKSZ-Ukrajnai Magyar Párt

Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség
Ukrajnai Magyar Demokrata Párt

MEGÁLLAPODÁS

a 2015. évi ukrajnai önkormányzati választásokon való együttműködésről

Beregszász, 2015. szeptember 5.

dr. Brenzovics László,
a KMKSZ elnöke

Zubánics László,
az UMDSZ elnöke

dr. Brenzovics László,
a KMKSZ-UMP elnöke

Péter Csaba,
az UMDP elnöke

Kárpáti Igaz Szó, 2015.szeptember 26.

A közös fellépés meghozza a maga eredményét

Interjú Zubánics Lászlóval, az UMDSZ elnökével

Zubánics László

Az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) és a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) választási együttműködése sok helyen működik. Ugyanakkor tagadhatatlan, hogy számos járásban az ottani szervezetek nemet mondtak a magyar egységre, tehát a közös indulásra. Zubánics László a közelmúlt eseményeinek elemzése mellett immár előretekint, s a szavazatmaximálásra törekszik. Az UMDSZ elnökét a választókerületek határainak meghúzásáról is kérdeztük.

Szeptember első fele a kárpátaljai magyar-magyar választási egység kialakításának jegyében telt. Az elmúlt időszakra visszatekintve, hogyan látja a tárgyalások eredményeit?

Amikor szeptember 5-én hosszas egyeztetéseket követően sikerült aláírnunk a választási együttműködésről szóló megállapodást - amelybe a korábbi szöveghez képest jelentősebb módosítások is bekerültek -, számomra mindenképpen bizakodásra adott okot, mivel a normaszöveg 2.2 pontja kimondja „A Felek a maguk részéről mindent megtesznek azért, hogy valamennyi magyarlakta közigazgatási egységben együttműködés jöjjön létre. Ennek megvalósítása érdekében záros határidőn belül a helyi szervezetek között egyeztető tárgyalásokat kezdeményeznek."Ennek megvalósítása érdekében felkértük valamennyi regionális (városi/járási) szervezetünk vezetését, kezdeményezzenek tárgyalásokat a választási együttműködésről KMKSZ-es partnerszervezeteikkel.

- Ezekre nyilván sor került.

- A járási/városi szervezetek részéről ezek a megkeresések valóban megtörténtek, azonban az eredmények eléggé felemásra sikeredtek. Az Ungvári járásban a megbeszélést követően a KMKSZ járási szervezetének elnöksége úgy döntött, a választások során nem kíván együttműködni az UMDSZ-el még olyan formában sem, hogy nem paritásos alapon esetleg felvesz a listájára olyan UMDSZ-es képviselőjelölteket, akik egyes településeken az erőviszonyok alapján jelentős szavazatmennyiséget tudtak volna mobilizálni a közös, KMKSZ által indított listára. A Beregszászi járásban gyakorlatilag megbeszélésekre sem került sor, mivel a KMKSZ járási elnöke két előre egyeztetett találkozón nem jelent meg. A legmagyarabb járásban való szavazatmaximálás érdekében az UMDSZ járási szervezete egy öt változatból álló javaslattervezetet is kidolgozott, azonban ez sem hozott eredményt. A magunk részéről jeleztük a KMKSZ vezetősége felé, maximális eredményt a közös megyei listán csak úgy tudunk elérni, ha tudatosítjuk mindenki számára, hogy

a kárpátaljai magyarság mindenütt egységesen, közös listákat állítva méreti meg magát. Ez egyértelmű helyzetet teremt a szervezetek, illetve támogatóik és szimpatizánsaik számára az agitáció során. Ezáltal sikeresebben tudjuk mozgósítani az embereket a választásokon való minél nagyobb számban való megjelenésre, illetve meg lehet akadályozni az ukrán pártok szavazatelhalászási törekvéseit. Ugyanezeket az aggályainkat tolmácsoltuk az anyaországi politikusoknak is, akik kiemelt figyelmet fordítanak a kárpátaljai eseményekre.

- Hogyan viszonyult mindehhez a KMKSZ vezetése?

- Brenzovics László elnök megbeszéléseink során kifejtette, egyetért azzal, hogy lehetőség szerint mindenütt megállapodást kellene kötni. Az említett Ungvári és Beregszászi járásokban tapasztalható ellenállással szemben azonban nem tudnak mit tenni, s annak erőltetésével nem kívánnak a szervezeten belül szakadást kiváltani. Miután végérvényessé vált, hogy a Beregszászi és az Ungvári járásokban a KMKSZ helyi szervezeteinek ellenállása miatt nem lesz együttműködés, a Munkácsi és a Nagyszőlősi járásban jól haladó tárgyalások is megtorpantak. Ennek az lett a következménye, hogy ezekben a közigazgatási egységekben sincs megállapodás és együttműködés.

- Beregszászban ellenben sikerült összefogást teremteni.

- Valóban ki kell emelni azt a példás munkát, amelyet a két szervezet képviselői a megyei jogú városban végeztek. Egyrészt megállapodtak, hogy támogatják Babják Zoltán újbóli megválasztását, s emellett az Ukrajnai Magyar Demokrata Párt listáján, KMKSZ-UMP-s listavezetővel létrehozták a magyar egység listáját. Úgy vélem, ez mindenképpen történelmi eseménynek tekinthető annál is inkább, mivel a magyarság lélekszáma a Vérke-parti városban már jóval az 50 százalék alá csökkent, s közös fellépés hiányában csorbulhatnának a magyar érdekek. Hasonló megállapodásra került sor Ungváron, Técsőn, illetve a Técsői járásban. Úgy tűnik, a szórványmagyarság vezetői megérezték a történelmi kihívást, és megfelelő válaszokat adtak.

- Összességében milyennek ítéli meg az összképet?

- A fentiek alapján megállapítható, kicsit felemás helyzet alakult ki, lévén, hogy megyei szinten és néhány városban van közös álláspont, máshol pedig a szervezetek által jelölt képviselők ellenfelekként, de reméljük, hogy nem ellenségekként néznek szembe egymással. Ez a helyzet - akárcsak a szerencsejátékban - azt is eredményezheti, hogy „hatot vagy vakot" dobunk. A magunk részéről mindent meg kell tennünk, hogy ez a választás minden szinten eredményes legyen. Valamennyi rendelkezésre álló erőforrást mozgósítani kell annak érdekében, hogy az emberek tudomásul vegyék: történelmi esélyünk van egy jó szereplésre, amennyiben minél nagyobb létszámban veszünk részt a választásokon, és a magyar pártok által indított és támogatott személyekre adjuk a voksunkat. Az, hogy milyen jövő vár ránk, rajtunk is múlik! Mindenkinek félre kell tennie a korábbi ellenségeskedéseit, s be kell kapcsolódnia a szavazatmaximálási

munkába! Közösen tegyünk meg mindent annak érdekében, hogy legyen magyar jövő Kárpátalján, s ennek a magyar jövőnek mi, a magyar közösség képviselői legyünk az alakítói.
- A napokban az UMDSZ és a KMKSZ közös nyilatkozatban tiltakozott a választási körzetek durva átszabása ellen. Lesznek-e a közeljövőben is hasonló közös megnyilvánulások?
- Sajnos, a választási körzetek határainak kialakításával az illetékesek gyakorlatilag az utolsó percig vártak, s szervezeteinknek nem volt rálátásuk a tervezési folyamatokra. A Beregszászi járásban kialakított választókerületek határai „rosszindulatú dilettantizmusról" tanúskodnak. Pedig a hatályos törvények alapján a két szervezet - még idejében! - közös beadványban hívta fel a Központi Választási Bizottság figyelmét, hogy a kerülethatárok meghúzásakor maximálisan vegyék figyelembe a nemzetiségek - esetünkben a magyarság - arányait. Erre sajnos nem került sor. A két szervezet döntött egy közös választási program kidolgozásáról, amely folyamatban van, illetve a szervezetek közös arculattal fognak megjelenni az információhordozókon, plakátokon és a szórólapokon is. Reméljük, az október 25-i önkormányzati választásokon való közös fellépés meghozza a maga eredményét, a várt sikert.

Tóth Viktor

A kárpátaljai magyar közösség összefogása sikerre vezetett az ukrajnai helyhatósági választásokon. Zubánics László, az UMDSZ elnöke kiemelte: „…fontos és előremutató, hogy az elmúlt hónapokban a kárpátaljai magyarság tudatosította magában, az anyaország mellett elsősorban magára számíthat jövője megteremtése során". Szerinte az együttműködéshez elsősorban finomhangolásra volt szükség a két tömörülés programja esetében, amiben a nemzetpolitikai államtitkárság kiemelt segítséget nyújtott. Egymásban nem az ellenséget, még csak nem is az ellenfelet kell látni, hanem az értékes embert. A kampány rövid volt, de sokan bekapcsolódtak és azok is elkezdtek hinni az együttműködésben, akik korábban szkeptikusok voltak. A következő, egyébként nagyon nehéz feladat, az élet valamennyi területére kiterjedő összefogás megvalósítása lesz, amire ők a maguk részéről nyitottak.

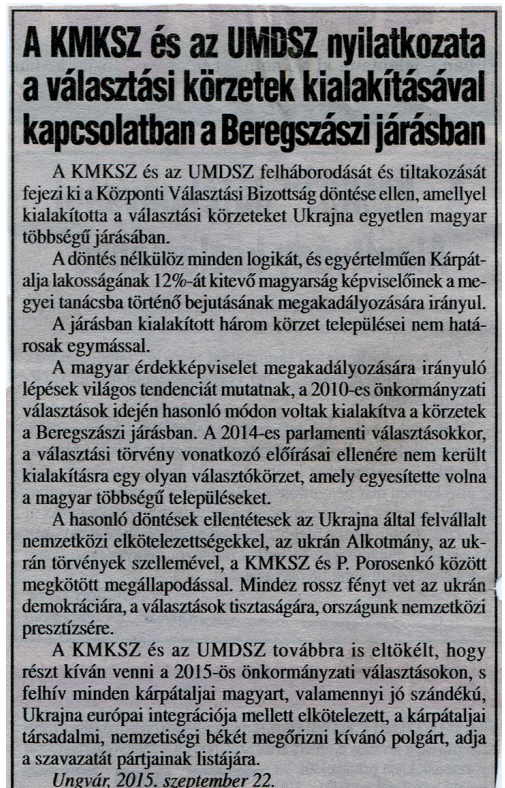

A KMKSZ és az UMDSZ nyilatkozata a választási körzetek kialakításával kapcsolatban a Beregszászi járásban

A KMKSZ és az UMDSZ felháborodását és tiltakozását fejezi ki a Központi Választási Bizottság döntése ellen, amellyel kialakította a választási körzeteket Ukrajna egyetlen magyar többségű járásában.

A döntés nélkülöz minden logikát, és egyértelműen Kárpátalja lakosságának 12%-át kitevő magyarság képviselőinek a megyei tanácsba történő bejutásának megakadályozására irányul.

A járásban kialakított három körzet települései nem határosak egymással.

A magyar érdekképviselet megakadályozására irányuló lépések világos tendenciát mutatnak, a 2010-es önkormányzati választások idején hasonló módon voltak kialakítva a körzetek a Beregszászi járásban. A 2014-es parlamenti választásokkor, a választási törvény vonatkozó előírásai ellenére nem került kialakításra egy olyan választókörzet, amely egyesítette volna a magyar többségű településeket.

A hasonló döntések ellentétesek az Ukrajna által felvállalt nemzetközi elkötelezettségekkel, az ukrán Alkotmány, az ukrán törvények szellemével, a KMKSZ és P. Porosenkó között megkötött megállapodással. Mindez rossz fényt vet az ukrán demokráciára, a választások tisztaságára, országunk nemzetközi presztízsére.

A KMKSZ és az UMDSZ továbbra is eltökélt, hogy részt kíván venni a 2015-ös önkormányzati választásokon, s felhív minden kárpátaljai magyart, valamennyi jó szándékú, Ukrajna európai integrációja mellett elkötelezett, a kárpátaljai társadalmi, nemzetiségi békét megőrizni kívánó polgárt, adja a szavazatát pártjainak listájára.

Ungvár, 2015. szeptember 22.

Brenzovics László, a KMKSZ elnöke közölte: a választások legfontosabb eredménye az, hogy a kárpátaljai magyarság számára megmaradt a remény. A nehéz helyzetben sem kívánják feladni a megmaradásért vívott küzdelmet, kiemelve az erős, őszinte magyarországi jobbító szándékot, az oktatási-nevelési támogatást, a tanárok segítését és az önkormányzatok közötti együttműködést. A magyarság nem vesztette el racionális gondolkodását sem, utalt az UMDSZ-el való megegyezésre, megjegyezve: pillanatig nem volt kétsége, hogy ezt az eredményt tudják hozni. A megyei tanácsban az összefogás listája megkerülhetetlen erő lesz, s nélküle nem lehet majd koalíciót létrehozni. Az esetleges együttműködések során elvárják, hogy a kárpátaljai magyarság érdekeit vegyék figyelembe. Az igazi próbatétel, hogy lényegesen tudnak-e együttműködni a jövőben is az UMDSZ-el, azonban csak most jön.

Az UMDSZ-KMKSZ összefogás nagyon jól szerepelt, a megyei közös lista, amelyet a KMKSZ- Ukrajnai Magyar Párt állított, amelyre felkerültek az Ukrajnai Magyar Demokrata Párt jelöltjei. A közös összefogás a kárpátaljai választópolgárok 8,95%-ának támogatását nyerte el. A számítások szerint ez 8 mandátumot jelenthet a 64 fős képviselői testületben.

Az ukrán pártok a következő eredményt érték el: Jedinij Centr 20%, Szolidaritás 16,9%, Vidrodzsennya 12%, KMKSZ-UMP 8,9%, Opozicijnij Blokk 5,1%, egyéb pártok 28,4%.

A Beregszászi járásban a KMKSZ és az UMDSZ ugyan külön indultak, de úgy néz ki, hogy a 34 fős képviselői testületben koalíciós többséget tudnak létrehozni. Beregszászban a jelenlegi állás szerint az eddigi városvezető, az UMDSZ és a KMKSZ által támogatott Babják Zoltán nagy fölénnyel, a szavazatok 75,64%-val megnyerte a polgármester választást. A Kárpátaljai Megyei Tanács a múlt héten botrányos körülmények között félbeszakadt ülése kedden folytatódott volna. A testület határozatképtelensége miatt ismét elnapolták az ülést, a folytatásra december 1-én kerül sor. Az első ülésen Hennagyij Moszkal kormányzó botrányos viselkedésével és a kulisszák mögötti intrikákkal megakadályozta, hogy a Jedinij Centr (JC), a KMKSZ-UMP és a Batykivscsina támogatásával elnökké válasszák Olekszandr Kemenyast. Akkor csupán egyetlen szavazat hiányzott. Most esély sem kínálkozott a voksolás megismétlésére, amint arra sem, hogy más jelöltet nevezzenek meg a megyei önkormányzat élére. A Szolidaritás, Vidrodzsennya és az Ellenzéki Blokk képviselői nem jelentek meg az ülésen, de akik ott voltak, ők sem mindnyájan regisztrálódtak, csupán 20 képviselő tette meg a 64 tagú testületből. Hennagyij Moszkal kormányzó elárulta, előzetes tárgyalásokat folytatott a magyar képviselőkkel és a Batykivscsinával. A szolyvai megemlékezésre Kárpátaljára látogató Semjén Zsolt, magyar miniszterelnök-helyettessel történt találkozóján is napirendre került a téma, amin jelen volt Brenzovics László parlamenti képviselő is. További konzultációk céljából csütörtökön Budapestre utazik, ahol várhatóan ezt a témát sem kerülik meg. A tárgyalások menetét a legmagasabb szinten Petro Porosenko elnök is nyomon követi. Moszkal nyilvánvalóvá tette, az államfő mögött álló Szolidaritás erőteljes kísérletet tesz a magyarok maga mellé állítására.

A magyar képviselőcsoportnak tett koalíciós ajánlat tényét megerősítette Páter Csaba is. A KMKSZ listáján mandátumhoz jutott képviselő elmondta, nagyon komoly „csomagot" kaptak a legnagyobb kormánypárttól. Felaján-

lották számukra a megyei önkormányzat első alelnöki tisztségét, továbbá közösségünk szempontjából különösen fontos megyei főosztályok (oktatási, kulturális, egészségügyi) vezető-helyettesi posztjait.A tárgyalásokba bevont Luncsenko Valerij népfrontos honatya ígéretet tett a sztálini terror áldozatainak rehabilitálásáról szóló jogszabály elfogadására, ami az itteni magyar pártok számára roppant fontos elvi kérdés. A megyei képviselő hozzáfűzte, nagyon alaposan végiggondolják a nekik tett ajánlatot, s a teljes körű mérlegelés után a kárpátaljai magyar közösség szempontjából legelőnyösebb döntést fogják meghozni. Azt is megkérdeztük Páter Csabától, hogy ebben a koalíciós keringőben milyen az összhang a közös magyar listán bejutott UMDSZ-es és KMKSZ-es képviselők között. Válasza tömör volt, hogy tökéletes.

2015. november 26-án megalakult a Beregszászi Járási Tanács. A 34 fős képviselőtestületben 12 mandátummal rendelkezik a KMKSZ, héttel az UMDSZ. Nyolc helyet tudhat magáénak a Jedinij Centr, négyet a Vidrodzsennya, hármat a Szolidaritás. Az október 25-i helyhatósági választások legfontosabb eredménye, hogy a két magyar szervezet, noha külön mérettette meg magát, együtt többséget alkot a régió „kisparlamentjében". Az alakuló ülésen Sin Józsefet, a KMKSZ jelöltjét, a szervezet járási szervezetének elnökét választották meg a Beregszászi Járási Tanács elnökévé. Személyére 31 igen, 2 nem voks érkezett, egy szavazat érvénytelen volt. Az alelnöki tisztet Horváth László, az UMDSZ járási szervezetének elnöke tölti be, aki 32 igen szavazatot kapott 2 nem ellenében. „A két magyar szervezet megállapodást kötött, miszerint a cél nem lehet más, mint a többség megszerzése. Ezt sikerült elérnünk – szögezte le Horváth László. Előzetesen abban állapodtunk meg, amely szervezet jobban szerepel, az adja az elnököt, a másik pedig az alelnököt. Ez így is történt. Mindez jelzi, a két szövetség között ténylegesen is megvan a kellő összhang, az együttműködési szándék".

Ezek a programok, elképzelések szintjén is így van?

Amikor az UMDSZ és a KMKSZ összefogott, bekerült a megállapodásba, miszerint minden olyan kérdésben, ami a járást érinti, egyeztetni fogunk és csak azt követően hozzuk meg a döntést".

A Kárpátaljai Megyei Tanácsban, miután a többség kialakítását illetően végül is a magyar képviselők mondták ki az utolsó szót, a „három a magyar igazság" elve érvényesült. A magyar összefogás listáján bejutott képviselők játszhatták a mérleg nyelvét. A Szolidaritás párt Mihajlo Riviszt jelölte a megyei tanács élére. A zárt ajtók mögött zajló szavazáson a Szolidaritás 15, a Vidrodzsennya 11, az Ellenzéki Blokk 4 és a KMKSZ-UMP 8 képviselője vett részt. A JC és a Batykivscsina nem szavazott. A voksolás eredménye szerint a megyei közigazgatás eddigi alelnökét 38 támogatói szavazattal választották meg a VII. összehívású Kárpátaljai Megyei Tanács élére. Megválasztásával be is rekesztették az ülést, annak folytatása egy hét múlva esedékes, akkor fog kiderülni, hogy ki lesz a megyei tanács két alelnöke. A VII. összehívású megyei tanács első ülésén megválasztották a tanács első elnökhelyettesét, a KMKSZ frakcióvezetőjét, Bartha Józsefet. A képviselők döntöttek az állandó képviselői bizottságok felállásáról is. Orosz Ildikót választották az oktatási, egyházi, ifjúságpolitikai, testnevelés és sport, nemzeti kisebbségek ügyeivel

és információpolitikával foglalkozó állandó bizottság elnökévé. A határon átnyúló kapcsolatokkal, valamint a turizmus és a rekreációs ágazat fejlesztésének kérdéseivel foglalkozó megyei tanácsi bizottság elnökévé Péter Csabát választották.

Bombariadóval kezdődött a Kárpátaljai Megyei Tanács harmadik ülésszakának első ülése. A névtelen bejelentés nyomán a tűzszerészek, a rendőrség és a többi szolgálat azonnal kivonult a Kárpátaljai Megyei Tanács és a Kárpátaljai Állami Adminisztráció közös otthonául szolgáló épülethez, s elrendelték a kiürítését. Egyedül a megyei önkormányzat képviselői nem tettek eleget a kiürítési parancsnak, a figyelmeztetés ellenére az ülésteremben maradtak és folytatták a tanácskozást. Utólag – szerencsére – nekik lett igazuk, az épületben nem találtak robbanószerkezetet.

A bomba – persze csak képletesen szólva – az ülésteremben robbant, amennyiben a képviselőtestület némileg váratlanul úgy határozott, felhívással fordul Petro Porosenko, ukrán elnökhöz, Volodimir Hrojszmannhoz, a Legfelső Tanács elnökéhez és Arszenyij Jacenyuk miniszterelnökhöz, amelyben emlékeztetnek: Kárpátalján 1991.december 1-én rendezett népszavazás alkalmával a szavazók 78,6 százaléka arra voksolt, hogy Kárpátalja Ukrajna részeként váljon speciális önkormányzati területté.

„A népszavazás eredményének érvényesítésére 1992. január 24-én a megyei tanács határozatot fogadott el, amelyben indítványozta, Ukrajna Legfelsőbb Tanácsa módosítsa az ország alkotmányát és a szükséges törvényeket – idézi fel a jó két évtizeddel ezelőtt történteket Bartha József, a megyei tanács elnökhelyettese. – Mindez akkor nem történt meg, ezért mosta központi hatalom meghirdetett decentralizációja, a közigazgatási reform keretében ismételten arra kérjük a parlamentet, hogy biztosítson vidékünk számára több önkormányzatiságot, több jogot és természetesen gondoskodjék az ahhoz szükséges forrásokról!” (Kárpátalja, 2016. április 7.)

A Kárpátaljai Megyei Tanácsnak
az ukrán állam vezetőihez intézett felhívása

Nagy visszhangot váltott ki megyeszerte, hogy az ukrán állam vezetőinek címzett felhívást fogadott el a múlt keddi ülésén a Kárpátaljai Megyei Tanács, amelyben szélesebb körű önigazgatást sürget. Az érdeklődésre való tekintettel az alábbiakban teljes terjedelmében közöljük a dokumentumot, amelynek szövege a megye önkormányzatának hivatalos weboldalán is megtalálható ukrán nyelven.

„P.O. Porosenkónak, Ukrajna elnökének
V.B. Hrojszmannak, Ukrajna Legfelső Tanácsa elnökének
A.P. Jacenyuknak, Ukrajna miniszterelnökének

Felhívás

A jelenkori ukrán állam fennállásának 25. esztendejében az államberendezkedés kialakításával és megfelelő normatív szabályozásával összefüggő kérdések változatlanul élesen merülnek fel.

Vonatkozik ez egyebek mellett az 1991. december 1.-jei kárpátaljai megyei referendum eredményeire is, amelyen Kárpátalja megye 546 450 választója, avagy 78,6% igent mondott Ukrajna Kárpátalja megyéjének különleges önkormányzati területté nyilvánítására a független Ukrajna részét képező szubjektumként. A Kárpátaljai Megyei Tanács határozatával még 1992. január 24-én Ukrajna Legfelső Tanácsának címzett beadványt hagyott jóvá és fogadott el Ukrajna Alkotmányának módosításáról és kiegészítéséről, melyben jogalkotási kezdeményezéssel fordul Ukrajna Legfelső Tanácsához Ukrajna Alkotmányának módosítása és kiegészítése tárgyában.

Ma a vidék közvéleménye változatlanul azt reméli, hogy olyan minőségi, mélyreható és átfogó módosítások történnek Ukrajna Alaptörvényében és egyéb jogszabályaiban, amelyek elősegítik az Ukrajna hatályos Alkotmányában rögzített, többek között egy független, demokratikus, jóléti és jogállam kiépítésével és megszilárdításával összefüggő cél elérését.

Az Ukrajna- 2020 fenntartható fejlődési stratégia, melyet Ukrajna Elnökének 5. számú, 2015. január 12-i rendelete hagyott jóvá, alkotmányreform megvalósítását irányozza elő, többek között a decentralizáció terén is. Amint a Stratégia fogalmaz, a politika célja a decentralizáció szférájában a központosított államigazgatási modelltől való eltávolodás, a helyi önigazgatás életképességének biztosítása és a kormányzat hatékony területi szervezeti rendszerének kiépítése Ukrajnában, a Helyi Önkormányzatok Európai Chartája rendelkezéseinek, a helyi önigazgatás szubszidiaritására, általánosságára és pénzügyi fenntarthatóságára vonatkozó elvek teljes körű megvalósítása. Az ország vezetése által meghirdetett cél, a teljes értékű és önfenntartó helyi önigazgatás létrehozása helyett valójában fordított folyamatok mennek végbe, így a nagy adófizetők adminisztrálása, a természeti kincsek kiaknázása, az erdő- és vízgazdálkodás, az olyan monopóliumok irányításának központosítása terén, mint a vasúti és postai összeköttetés stb.

A jelzettekre való tekintettel a Kárpátaljai Megyei Tanács kéri Ukrajna Alkotmányának és Ukrajna törvényeinek haladéktalan módosítását a központosított államigazgatási modelltől való eltávolodás, a helyi önigazgatás életképességének és kiterjedt hatásköreinek biztosítása, az államigazgatás hatékony ukrajnai területi szervezeti rendszerének kiépítése, a Helyi Önkormányzatok Európai Chartája rendelkezéseinek, a helyi önigazgatás szubszidiaritására, általános voltára és pénzügyi fenntarthatóságára vonatkozó elvek teljes körű megvalósítása céljából.

A beadvány a VII. összehívású megyei tanács harmadik ülésszakának első ülésén lett elfogadva

A VII. összehívású Kárpátaljai Megyei Tanács képviselői

Az MTI múlt szerdai tudósítása szerint a felhívás nagy visszhangot váltott ki mind az ukrán, mind az orosz médiában, jóllehet hasonló követeléseket megfogalmazó dokumentumo-

kat korábban a Zaporizzsja, Kijev és Lemberg megyei önkormányzatok is elfogadtak.
A Zakarpattya Online azt írja, a megyei tanács honlapján szerdán már az egy nappal korábban elfogadott szöveg szerkesztett, visszafogottabb hangvételű változata jelent meg, amely nem követeli az 1992-es megyei tanácsi beadványban foglaltak érvényesítését. A portál idézte Jaroszlav Halaszt, Hennagyij Moszkal kárpátaljai kormányzó sajtószóvivőjét, aki újságíróknak azt mondta, félreértés történhetett. Szerinte a képviselők többsége nem olvasta a dokumentumot, ráadásul a testület egy csomag részeként szavazott arról. A képviselők abban a tudatban voltak, hogy mindössze az önkormányzatoknak követelnek több jogot, fogalmuk sem volt arról, hogy az 1991-es népszavazásról is említés történik a szövegben - tette hozzá Halasz.
Érdeklődésünkre a megyei önkormányzatnál elmondták, az ülésen részt vevő valamennyi képviselő még a tanácskozás kezdete előtt kézhez kapta a felhívás tervezetét, méghozzá azt a szöveget, amely később a tanács hivatalos weboldalán is megjelent az elfogadott határozatok között.
A tanács weboldalának tanúsága szerint a határozatra az ülésen jelen lévő 49 honatyából 48 igennel szavazott, egy nem vett részt a szavazásban.

(zakarpat-rada.gov.ua/MTI/zakarpattya.net.ua/zzz)

Kárpátinfo, 2016. augusztus 11.

Üzenet a mának

Szent László királyunkra emlékezett az UMDSZ
2016. augusztus 7-én.

930 évvel ezelőtt Mezőkaszony határában mért vereséget a Felső-Tisza-menti településeket felégető hun-besenyő hordák felett. A 970 évvel ezelőtt született neves Árpád-házi király tiszteletére az elmúlt vasárnap az UMDSZ emléktáblát avatott a Mezőkaszonyi Középiskola falán, a település sportpályáján pedig hat csapat részvételével öregfiúk labdarúgó tornát szervezett.
A később szentté avatott László király egyike azon uralkodóinknak, aki személyesen megfordult vidékünkön. Ennek

ellenére kevés templomunk választotta védőszentjéül: tudomásunk szerint jelenleg csupán a bakosi római katolikus templom viseli a nevét.

Délben a felavatásra kerülő emléktáblánál gyülekezőket Bakancsos László, az UMDSZ általános alelnöke köszöntötte. Aki beszédében arra emlékeztetett, hogy nagy királyunk szigorú törvényeket alkotott, és azokat be is tartatta. Közel ezer esztendő távolából mi, kései utódok naponta a bőrünkön érezzük, hogy mi van akkor, ha egy ország állampolgárainak egy része nem tiszteli a törvényt, illetve a meghozott rendelkezések nem mindenkire vonatkoznak egyformán. Az Európai Unió felé törekvő Ukrajnának mihamarabb el kell érnie, hogy az öreg kontinensen rég elfogadott, a jogállamiságot szavatoló törvényei legyenek, s azt mindenki betartsa.

A Szent Lászlóról szóló legendák nem véletlenül keletkeztek és maradtak fenn évszázadokon át, mondta Zubánics László, az UMDSZ elnöke, hisz kétségkívül egy célratörő, az országot naggyá tévő uralkodót tisztelt benne a nép. A királyt példaképének tekintette Nagy Lajos és Zsigmond királyunk is. Mezőkaszony

mindenkori lakói pedig azért lehetnek hálásak neki, mert a besenyők felett aratott győzelem után épült kápolna körül gyors fejlődésnek indult a település. A mai időkről szólva Zubánics László utalt rá, hogy Európa és Ukrajna példáján szomorúan tapasztaljuk, hová vezet az országok irányítói részéről megnyilvánuló következetlenség, s az, hogy egyes állampolgárokból hiányzik a törvénytisztelet. Számunkra, a Kárpátalján kisebbségben élő magyarok számára a nyelvi jogaink érvényesítése a legfontosabb, hisz ez biztosíthatja a leginkább, hogy nemzeti közösségként meg tudjunk maradni szülőföldünkön.
Az emléktáblát Jaczkó József helyi plébános szentelte fel. A Kaszonyi Középiskola tanulói - Fazekas Orsolya, Varga Boglárka és Nagy Klaudia - Szent Lászlóról szóló himnuszokat, verseket adtak elő.
A hat csapat részvételével zajló labdarúgó torna - amely a Szent László kupa elnyeréséért zajlott - még a délelőtt folyamán megkezdődött. Izgalmas mérkőzéseket hoztak a munkácsi és a nagyszőlősi járás UMDSZ-válogatottja, valamint a mezőkaszonyi, a nagydobronyi, a benei és a tiszacsomai öregfiúk között zajló mérkőzések. Az összecsapások végül is a munkácsi járási csapat győzelmével értek véget. Második helyen végeztek a nagyszőlősiek, a harmadikon pedig a házigazdák. Megnevezték és megjutalmazták a torna legjobb kapusát (Sütő Ottó), illetve mezőnyjátékosát (Hevesi József, Szőlősgyula). A gólkirályi címet Ricsei Ferenc (Mezőkaszony) szerezte meg, a fair play díjat pedig a kaszonyiak nyerték el. Díszoklevelet kapott a mérkőzéseken felléphő legidősebb játékos, a 62 éves Molnár D. István (Nagydobrony).

Kovács Elemér

Kárpátinfó, 2016. augusztus 25.

A magyarság legnagyobb vállalkozása

Honfoglalási ünnepség Tiszacsomán

Úgy lenne illő, hogy a magyarság eddigi legnagyobb közös vállalkozását, a honfoglalást ne csupán egy emléknap keretén belül, hanem egy újonnan kihirdetettnemzeti ünnep keretén belül méltassuk, hangsúlyozta köszöntő beszédében Bakancsos László, az UMDSZ általános alelnöke a Tiszacsomai Honfoglalási Emlékparkban rendezett ünnepségen. Amely a közeli kegytemplomban szent liturgiával vette kezdetét. S ahonnan a résztvevők templomi és állami zászlók alatt vonultak a rendezvény helyszínére.
Bakancsos László a magyar honfoglalást a zsidó nép Egyiptomból való kivonulásához hasonlította: útja során mindkét népnek komoly nehézségeket kellett leküzdenie.
Verecke, Munkács, Ungvár mellett a honfoglalás fontos helyszíne Tiszacsoma is, hangsúlyozta ünnepi beszédében Zubánics László történész, az UMDSZ elnöke, aki a továbbiakban arról szólt, hogy a negyedszázaddal ezelőtt kezdődő ásatások egyértelműen bebizonyították: honfoglaló őseink közül nem

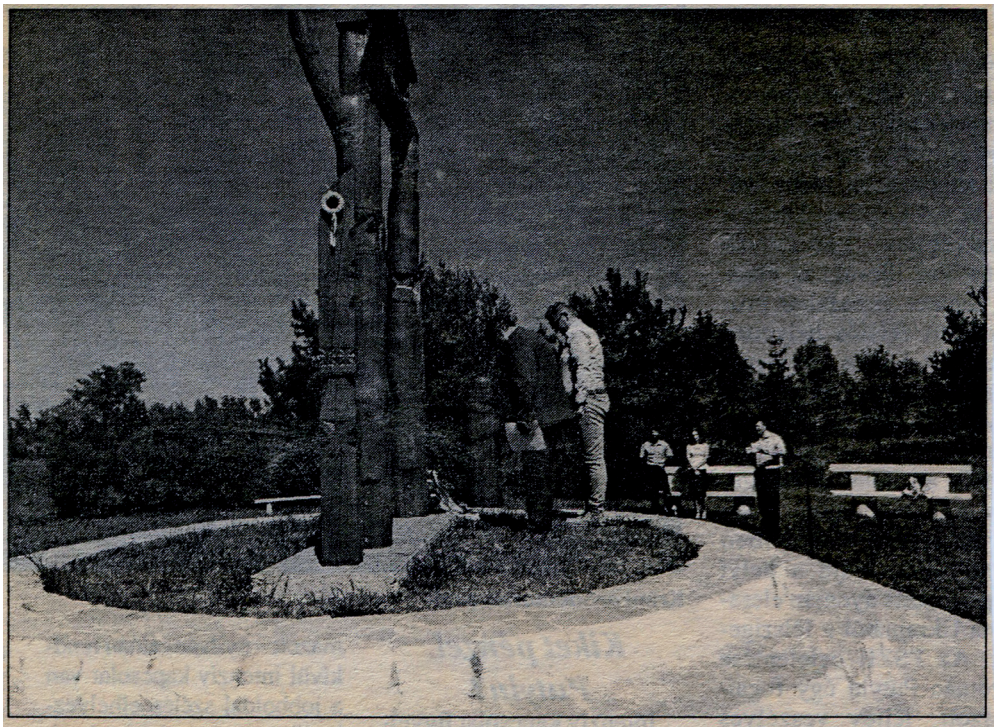

Főhajtás a Tiszacsomai Emlékparkban HEGEDÚS CSILLA FELVÉTELE

mindenki vonult tovább egészen a Dunántúlra. Számos csoport a hágókon való átkelést követően itt telepedett le a Kárpátok karéjozta sík vidéken, eleink fokozatosan lakták be ezt a területet. Jelenlétünk így tehát több mint ezeregyszáz esztendőre nyúlik vissza. Iván Gábor görögkatolikus

parochus arra emlékeztetett, hogy szerencsés egybeesés, amiképpen a magyarság és a kereszténység így egymásra talált. Mindez összefogásra, egymás megértésére sarkall bennünket.
Az ünnepség résztvevői először Wass Albert A bújdosó imája című versét hallgathatták meg Ferenci Attila, a beregszászi magyar színház színészének tolmácsolásában, ezt követően Nagy Dezső, a Beregszászi Magyar Gimnázium tanulója Kovács Vilmos Verecke című versét szavalta el.
Az ünnepségen részt vett és az itteniekkel együtt koszorúzott a magyarországi Székely és Csátalja községek küldöttsége. A megemlékezés végén a helyi tánccsoport adott ünnepi műsort.

Kovács Elemér

Kárpáti Igaz Szó, 2016. augusztus 23.

Lélekben együtt volt Szent István régi országa

(részlet)
Az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség az államalapítás és Szent István király ünnepe alkalmából augusztus 20-ára Tiszacsomára szervezett ünnepséget, lévén, hogy az itteni görög katolikus templomban őrzik Szent István király ereklyéjének egy darabkáját (ebből kifolyólag a templom második titulusa Szent István). A nagyszámú papi részvétellel megtartott mise keretében Levcsenkó Róbert esperes-helyettes tartott prédikációt. Szent István népéhez szólva sajnálatának adott hangot, hogy napjainkban egyre kevesebb keresztelőben, s egyre több temetésnél kell az egyháznak közreműködnie.
A mise ünnepi körmenettel zárult, majd a jelenlévők átvonultak az emlékparkba, Szent István király szobrához. Bakancsos László alelnök köszöntötte a meghívott vendégeket: dr. Bodnár Zsolt konzult, Petruska Istvánt, a Beregszászi Járási Állami Közigazgatás elnökét, Horváth Lászlót, a Beregszászi Járási Tanács alenökét, az UMDSZ Beregszászi Járási Szervezetének elnökét, Dánics Évát, a Nagyszőlősi Járási Állami Közigazgatás alelnökét, az UMDSZ alelnökét.
Szent István király élete a haza életének csak egyetlen pillanata volt. De mégis micsoda pillanat! Az egész nemzet életét és sorsét meghatározta négy évtizedes uralkodása alatt. Mit is tett ő? Mi az a mű, amelyet évről évre megidézünk augusztus 20-án? A szent király feladata nem az volt, hogy új nemzetet hozzon létre - ezt az ősök már előtte megtették. Nem az volt a feladata, hogy új hazát hódítson meg - ezt a feladatot nagyapái már elvégezték. Neki otthont kellett teremtenie ebből az országból a nemzete számára. Olyan otthont, amely kellőképpen biztos, és véd a külső és belső ellenség ellen, amely nemcsak a túléléshez, hanem az építkezéshez, a gyarapodáshoz szükséges feltételeket is biztosítja - fogalmazott Zubánics László, majd hozzátette, nekünk, kései utódoknak az a rendeltetésünk, hogy megvédelmezzük mindazt, amit Szent-Istváni útnak nevezhetünk.

> Iván Gábor görög katolikus parókus Szent Istvánra, a „jó pásztorra" emlékezett, aki, akárcsak Jézus Krisztus, képes volt nyájának minden tagjáért kiállni. A szent király fiához, Imre herceghez intézett Intelmei révén fogalmazta meg azokat az erkölcsi normákat, amelyeket fontosnak tartott maga, családja, nemzete számára, s amelyek nagy része ma is aktuális.
>
> KISZó-összeállítás

Két hónapos kormányválság végére kerülhetett pont, amikor Ukrajna Legfelső Tanácsa elfogadta Arszenyij Jacenyuk miniszterelnök lemondását, és Volodimir Hrojszmannt, a parlament eddigi elnökét választotta meg kormányfőnek. A Petro Porosenko elnök mögötti tömörüléshez (BPP) tartozó Volodimir Hrojszmann kinevezését 257 képviselő támogatta, 50 pedig ellene szavazott a 450 tagú törvényhozásban. A szavazáshoz 390 képviselő volt jelen az ülésteremben. A törvényhozás egy szavazással döntött Arszenyij Jacenyuk lemondásának elfogadásáról és utódja megválasztásáról. A megszavazott dokumentumban egyben a parlament visszavonta február 16-i határozatát, amellyel elégtelennek minősítette Jacenyuk kormányának munkáját. Sajtójelentések szerint, ezt a Jacenyuk vezette Népi Front frakciója szabta feltételül annak, hogy a BPP oldalán része legyen az új kormánykoalíciónak. A korábbi kormánykoalíciót elhagyó, s ellenzékbe vonuló Batykivscsina és Szamopomics, valamint az ellenzéki Blokk frakciójának egyetlen képviselője sem szavazott az új kormányfőre.

Orbán Viktor és Volodimir Hrojszman miniszterelnökök találkozója Budapesten. 2016 november.

Magyarország támogatja Ukrajna Európai Uniós tagságát – jelentette ki Orbán Viktor miniszterelnök Budapesten, miután tárgyalt Volodimir Hrojszmannal. Az ukrán kormányfő szerint fokozni kell a magyar-ukrán együttműködést.

A kétnapos hivatalos látogatáson a magyar fővárosban tartózkodó ukrán kormányküldöttségnek tagja volt Brenzovics László parlamenti képviselő, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség elnöke is. Orbán Viktor beszámolt arról – utalva az aláírt egyezményekre -, hogy a két ország történetének legjelentősebb gazdasági és infrastrukturális programjáról állapodtak meg. Azt is nyomatékosította, hogy Magyarország Ukrajna szuverenitását a legfontosabb kérdésnek tartja, feltétlenül tiszteletben tartja és a szuverenitás megerősítése érdekében kész segíteni is Ukrajnának. A megbeszélésen egyetértés volt abban, hogy a Magyarországon élő ukrán, illetve az Ukrajnában élő magyar nemzeti kisebbségek különös értéket jelentenek mindkét országnak és „elkötelezettek vagyunk ezeknek a közösségeknek a megerősítése, oktatási, kulturális identitásának megerősítése mellett" – közölte Orbán Viktor, aki azt kérte Volodimir Hrojszmanntól, legyen az ukrajnai magyarok szószólója, érdekvédője a nekik fontos kérdésekben.

Volodimir Hrojszmann arról beszélt, hogy legyen jó a két ország kapcsolata és az együttműködés fokozására jó lehetőségek vannak, amelyet kötelességük kihasználni a hatalmon levőknek, hogy a kooperációt hatékonnyá és sikeressé tegyék elsősorban országaik állampolgárai javára. Az ukrán miniszterelnök kiemelte: a nemzeti kisebbségek értéket jelentenek Ukrajna számára és büszkék arra, hogy magyar nemzeti kisebbség él az országban. Azt szeretnék, ha minden állampolgár jól érezné magát Ukrajnában, és a magyar kormánnyal tervezett közös erőfeszítések is ezt a célt szolgálják. Az ukrán kormányfő azzal zárta szavait, hogy hisz a magyar-ukrán együttműködésben és abban, hogy a két ország közös sikereket érhet el az európai népek családjában.

Kárpáti Igaz Szó, 2017. február 18.

Mit nyertünk a Majdannal?

Három éve véres események játszódtak le a kijevi Majdanon. A méltóság forradalmaként is emlegetett lázongásnak rendőrök és demonstrálók estek áldozatul. Sikerült megdönteni egy rezsimet, de vajon mi került a helyébe, nyertünk-e ezáltal valamit?

Szerhij Fedaka politológus, professzor

- Milyennek látja három év távlatából a Majdant?
- Mindaz, ami ma fáj nekünk, magának a Méltóság forradalmának, illetve a végeredményének köszönhető. Az is igaz, Ukrajnában eddig minden forradalom rombolással, pusztítással járt. Ez azonban specifikus volt a maga nemében, mivel a Majdan az oligarchák műve volt. Meg kellett dönteniük Janukovics hatalmát, mert a „családja" már az ő biznisszükhöz is hozzányúlt. Ezek a körök pénzelték a kijevi tiltakozásokat, és a Kárpátalján történt zavargásokat, a megyeháza ostromát is.
- Kiknek volt jó ez a forradalom?

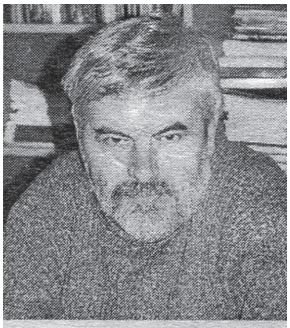

Szerhij Fedaka
politológus, professzor

- Az események főszereplője a nem túl népes, de annál aktívabb középosztály volt. Aktivistáik szerepeltek a híradásokban, ők próbálták felrázni a tömegeket, bekapcsolni a demonstrációba a külföld által támogatott különféle társadalmi szervezeteket. Olyan társadalmi réteg volt ez, amely egyensúlyozott a megszokott életmódja és a kilátástalan jövő között. Ez a réteg ontotta a vérét, és a győzelemmel csak veszített. Az életszínvonal három év alatt katasztrofálisan leromlott. Nő a munkanélküliség, ellenben veszedelmes tempóban nő a bűnözés, amit a lerombolt rendőrség képtelen megfékezni. A szóban forgó réteg jövőképe ma sokkal kilátástalanabb, mint három évvel ezelőtt.
- Ön szerint mindenről az oligarchák tehetnek...
- Minden forradalomból azok húzzák a legnagyobb hasznot, akik a legtöbb pénzt fektették bele. Az ukrajnai oligarchák rendkívüli mértékben megizmosodtak, és ma olyan erősek, mint még soha. Azok a klánok, amelyek Juscsenko idejében marták egymást, majd Janukovics érájában a közös nyelvet keresték, most konszenzusra jutottak. Persze nem mindenben. Az exportban érdekeltek követelik a kivételi tilalmak feloldását, a belföldre termelők viszont a nyersanyagok helyben való felhasználását szorgalmazzák. Az ország elnöke pedig hol az egyik, hol a másik oldalra táncol. Ez a fajta tangózás sehova nem vezet, az ország szekere egy helyben áll.
- Mit szól mindehhez a Nyugat?
- Csalódottságot mutat. És értésünkre adta, nem kér Ukrajnából, és még a vízummentesség megadását is elodázza.
- Hoz-e javulást a jövő?
- A felgyülemlett feszültségek nem tűnnek el. Sőt, tovább dagadnak. Szerintem a tavasz újabb tiltakozásokat hozhat, mert a lakosság nagy része teljesen belefáradt ebbe az „újszerű" életbe.

Balogh Csaba

Kárpáti Igaz Szó, 2017. február 18.

Gondűző mulatság Tiszacsomán

A szokottnál is hosszabb és hidegebb tél végét ünnepelták a beregszászi járási Tiszacsomán. Az immár hagyományos farsangi mulatságon most is részt vett a falu apraja-nagyja. A batyus bált a csomai művelődési ház hagyományőrző csoportja nyitotta meg magyar néptáncokkal. A vendégeket Kovács Szvitlána köszöntötte. Bár nehéz időket élünk, mégis szükség van arra, ha csak egy estére is, hogy kikapcsolódjunk, beszélgessünk barátainkkal, ismerőseinkkel, elfelejtsük mindennapi gondjainkat-bajainkat, fejtette ki a polgármester. Megköszönte az UMDSZ-nek, Zubánics László elnöknek, Bakancsos László alelnöknek, Horváth Lászlónak, a Beregszászi Járási Tanács alelnökének a rendszeres támogatást. A kultúrház néptánccsoportja is az UMDSZ közreműködésével vásárolt kalapokban, tájegységünknek megfelelő beregi-szőttes kötényekben lépett fel a rendezvényen.

Sokkal többen is részt vehetnének a bálon, ha az országban kialakult gazdasági helyzet nem kényszerítette volna külföldre a község munkaképes lakosságának nagy részét, ecsetelte Bakancsos László. Megköszönte Reskó-Papp Angéla kultúrház-igazgatónak, Botos Georgina művészeti vezetőnek és a tánccsoportnak a színvonalas előadást. Megígérte, az UMDSZ a jövőben is szívesen támogatja a magyar kultúra ápolását célzó törekvéseket. A bálon a Két kanál együttes húzta a talpalávalót, a tombolán értékes nyereményekkel gazdagodtak a szerencsések.

KISZó-információ

Kárpátalja, 2017. március 2.

Ülésezett a Beregszászi Járási Tanács

A Beregszászi Járási Tanács 8. ülésszakának első plenáris ülését tartották február 24-én. A tanácsülésen a 34 képviselőből 28 volt jelen. A Sin József elnök vezetésével megtartott plenáris ülés két fő kérdése a 2016-os költségvetés eredményeinek jóváhagyása, valamint Petruska Istvánnak, a járási közigazgatás elnökének beszámolója volt az elmúlt év munkájáról.

A tanács még számos fontos, a lakosságot érintő kérdést is megvitatott. Napirenden volt többek között a beregszászi járási nyugdíjalap, a járási munkaközvetítő hivatal és a beregszászi járási posta munkája, valamint az Ukrtelekom vezetőinek beszámolóját is meghallgatták.

A KMKSZ frakciója Vass Ottóval az élen aktívan részt vett ezeknek a kérdéseknek a megvitatásában, és számos módosító javaslatot nyújtott be. Vass Ottó Petruska István beszámolójával kapcsolatban felszólalásában elemezte a közigazgatás tevékenységét. Számos pozitív fejlemény mellett például,

hogy az idén hamarosan beindul a beregszászi elkerülő út építése, a nagybaktai szennyvíztisztító felújítása is kezdetét veszi, valamint számtalan intézmény felújítása mellett felhívta a figyelmet azokra a negatív dolgokra is, amelyek borzolják az emberek idegeit. Például: érthetetlennek értékelik számos járási központi hivatal összevonását, ez a beregszászi járásból is sok központi hivatalt érint: ügyészség, rendőrség, adóhivatal. A KMKSZ frakciója reményét fejezte ki, hogy a kórházak összevonására nem fog sor kerülni.

Az ülésen a legtöbb kifogást a posta munkájával kapcsolatban emelték. Braun Béla és Vass Ottó javaslatai alapján Sin József megfogalmazott egy beadványt, mely által kérni fogják a postán dolgozók munkájának és körülményeiknek, valamint béreinek a vizsgálatát.

A képviselők felháborodással vették tudomásul, hogy a Megyei Ökológiai Főosztály nem hajlandó elvégezni a Járási Tanács által indítványozott muzsalyi ivóvíz és földek laboratóriumi vizsgálatát. A tanács úgy döntött, hogy nem adja fel, és tovább keresi a lehetőségét annak, hogy kik és hogyan végezzék el a muzsalyi lakosok ivóvízének és földjeinek vizsgálatát.

Az ülés végén a Beregszászi Járási Tanács elfogadott egy beadványt a jelenlegi nyelvtörvénytervezettel kapcsolatban, melyben kérik az ország elnökét, a parlament elnökét és a miniszterelnököt, hogy ne szűkítsék a kárpátaljai magyarság nyelvi jogait.

Váradi Enikő

Kárpátinfo, 2017. március 23.

Nemzettudat, hazaszeretet, önfeláldozás

A Beregszászi járási Hetyen Kárpátalja azon négy településének egyike, ahol emlékjel őrzi Kossuth Lajos emlékét. A KMKSZ még 1996-ban avatta fel azt az emléktáblát, amely arról tanúskodik, hogy Csanády Sándor 1874-ben 6 hold földet íratott Kossuth Lajos nevére, „hogy törvényesen felvehettessen a választók névsorába". Idén március 15-én pedig az UMDSZ magának a nagy magyar hazafinak, a szabadságharc vezéregyéniségének állíttatott e mellé emléktáblát.
Az alkalom ünnepi istentisztelettel vette kezdetét, melyen Cseresznye Albert hirdette az igét. Kiemelte: a nemzettudat, a hazaszeretet, az önfeláldozás olyan értékek, amelyeknek nagy jelentőséget tulajdonítottak bő másfél évszázaddal ezelőtt őseink, de sajnos manapság ezek leértékelődtek. Pedig a ma emberének is fontos, hogy legyen egészséges nemzettudata, tudja hová tartozik, honnan jött és merre tart. Legyen bennünk szeretet embertársaink iránt, erre int Krisztus önfeláldozó szeretetének példája. Ő az életét adta a golgotai kereszten. Amint 169 évvel ezelőtt vágytak a szabadságra, úgy vágyik népünk ma is arra. Ne feledjük: „Ahol az Úrnak Lelke, ott a szabadság" (2Kor 3,17b) - fogalmazott a református lelkész. Imádkozzunk olyan vezetőkért, mint amilyenek a 48-asok voltak. Isten se-

gít, mert megígérte: „Veletek maradok a világ végezetéig".
Az ünnepség a kultúrház előtt folytatódott, melynek falát díszíti a két Kossuth-emlékjel. Az egybegyűlteket Bakancsos László, az UMDSZ általános alelnöke köszöntötte, majd az 1848/49-es magyar forradalom és szabadságharc hőseire emlékezett, azokra, akik máig példát mutatnak a magyar nemzetnek bátor kiállásból, hazaszeretetből, önfeláldozásból. Bakancsos a hit fontosságát is hangsúlyozta, mint ahogy egykoron Mindszenthy is fogalmazott: a keresztény magyar ember dolga, hogy szolgálja Istent és a hazát. A magyar nép a kereszténységének köszönheti, hogy megmaradt, s ez által mentheti meg Európát is, mondta a szónok.
Ma a nagyvilágban mindenütt emlékeznek a magyar szabadságharc hőseire, hisz a nemzettudat, a közös nyelv, közös kultúra, a hagyományaink, történelmünk összeköt bennünket, fogalmazott köszöntőjében dr. Gara Katalin beregszászi magyar konzul. A szülők, nagyszülők, tanárok felelőssége, hogy a gyermekeinket nemzeti öntudatra neveljék, hogy ne csak a mellükön viseljék a kokárdát, de szívükben őrizzék 48 üzenetét, hangsúlyozta a diplomata, majd felolvasta Orbán Viktor miniszterelnöknek a külhoni magyarokhoz intézett levelét.
Zubánics László, az UMDSZ elnöke Kossuth Lajos munkásságát, a 48-as szabadságharcosok bátor kiállását méltatva kiemelte: ma is szükség van hősökre. A történész a kárpátaljai magyarság névtelen hőseinek nevezte azokat az asszonyokat, akiknek férje, apja, testvére csupán azért szenvedett ártatlanul, mert magyarnak született, de mint ahogy a férfiak sem tagadták meg nemzetüket, úgy ők is megőrizték azt, tovább adták anyanyelvüket gyermekeiknek, nemzettudatra nevelték őket. Ez tart meg bennünket, mondta Zubánics, aki a hazaszeretet fontosságára is felhívta a figyelmet. Kárpátalja ugyan egy XX. századi csinálmány, de nekünk a szülőföldünk, őseink

itt nevelték gyermekeiket hitre, magyarságra. Ha el is megyünk, ez a föld visszahív, visszavár.
Köszöntötte az ünnepség résztvevőit Bihari Olga, az UMDSZ hetyeni alapszervezetének elnöke is, majd leleplezték és megkoszorúzták az újonnan felállított emléktáblát. Mely előtt a Hetyeni Általános Iskola diákjai adtak elő alkalomhoz illő igen színvonalas műsort.

Kovács Erzsébet

Kárpáti Igaz Szó, 2017. március 18.

Az összefogás ereje: 64 ezer aláírás jogaink védelmében

Jelentős sikerként könyvelhető el, és a helyi magyarság összefogásának erejét jelzi, hogy az előzetes várakozásokat jócskán meghaladva, 64 ezer aláírásnál is több gyűlt össze az ukrajnai kisebbségek oktatási és nyelvi jogainak tervezett korlátozása ellen.
Az egészen pontosan 64 069 elkísérte őt az aláírásgyűjtési akció másik szervezője, az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) elnöke, Zubánics László is. A kezdeményezést felkarolták a kárpátaljai magyar történelmi egyházak, melyek képviselői szintén jelen voltak a kormányzónál tett látogatáson.
Brenzovics László az íveket tartalmazó dobozok mellé átnyújtott egy levelet is a megyei közigazgatás vezetőjének, amiben a

A megyevezető támogatásáról biztosította a magyar kezdeményezést — Zunko Barnabás felvétele

A KMKSZ elnökének, parlamenti képviselőnek személyesen (nem közvetítőkön keresztül) kellett volna eljuttatni az aláírási íveket Petro Porosenko államfőnek, hiszen a KMKSZ nagyválasztmánya őt hatalmazta fel a szerződés aláírására és, hogy a BPP pártlistáján a 62. helyén szerepeljen – hogy miért nem így cselekedett, ezt az olvasó fantáziájára bízom (B.L.)

közösségünket aggasztó kisebbségellenes nyelvtörvénytervezetek és az oktatási jogok tervezett szűkítése ellen emelt szót a két magyarságszervezet. A KMKSZ elnöke arra kérte Hennagyij Moszkalt, juttassa el az itteni magyarság nyomatékos kérését a legmagasabb szintekre és tegyen meg mindent azért, hogy ne csorbuljanak az ukrajnai nemzeti kisebbségek, esetünkben a magyarság oktatási és nyelvhasználati jogai. Emlékeztetett arra is, hogy a kifogásolt törvényi elképzelések szembe mennek Ukrajna nemzetközi vállalásaival, s az ilyen és ehhez hasonló kezdeményezések csak távolabb viszik az országot Európától.
A megyevezető ígéretet tett arra, hogy kiáll a már meglévő kisebbségi, oktatási és nyelvhasználati jogok védelme mellett. Hozzátette, hétfőn Kijevben találkozója lesz Petro Porosenko államfővel, akinek személyesen fog beszámolni az aláírásgyűjtési akcióról, valamint a megyei vezetés és a kisebbségi szervezetek nemrég elfogadott közös felhívásáról, amit már elpostáztak az állami vezetőknek. Hangsúlyozta, ő is ellenzi a szóban forgó nyelvtörvényi jogtiprást. Szerinte azokat rosszul, szakmaiatlanul készítették elő, kifogásolta, hogy ellentmondanak az alkotmánynak, ellentétesek Ukrajna nemzetközi kötelezettségvállalásaival, egy sor más hatályos jogszabállyal, nem estek át előzetes jogi és szakértői kontrollon. Ezért fontosnak tartja, hogy ezekről nyílt parlamenti meghallgatást tartsanak, de mindenekelőtt küldjék el azokat véleményezés céljából a Velencei Bizottságnak.
Úgy fogalmazott, ő inkább politikai manipulációt sejt az egész mögött, már érződik az előrehozott parlamenti választások szele, egyesek olcsó haszonszerzésre adják a fejüket. Egyetért azzal, hogy a nyelvkérdés túl kényes ügy ahhoz, hogy azzal akkor foglalkozzanak, amikor továbbra is háború dúl az országban, ezer sebből vérzik a gazdaság, szörnyen nehéz a megélhetés, járhatatlanok az utak és így tovább. Kitért a közismert kárpátaljai békés együttélésre, amit nem szerencsés Kijevből megbolygatni.
Hennagyij Moszkal érintőlegesen szólt az állampolgársági törvény tervezett módosításáról is, aminek értelmében megfosztanák az ukrán okmányaiktól mindazokat, akik rendelkeznek egy másik ország állampolgárságával is. Azt mondta: teljes abszurditás, hogy tömegeket fosszanak meg állampolgárságuktól és űzzenek ki az országból...

Dunda György

Zubánics László:
a kisebbségi nyelvhasználat kérdése túlnőtt Ukrajnán

A 64 ezernél is több aláírás hivatalos átadása után Zubánics Lászlót, az UMDSZ elnökét kértük egy kis helyzetelemzésre. Lapunknak elmondta, hogy sikernek tartja az akció számszerűsíthető eredményét, amit 112 településről gyűjtöttek be.
A kezdeményezés értékét csak növeli, hogy tudjuk, sokan el-

mentek Kárpátaljáról az elmúlt években. Örülünk annak, hogy minden feszültség nélkül zajlott az aláírási akció. Ukránok is csatlakoztak, sokan ily módon protestáltak a jelenlegi hatalom politikája ellen - fejtette ki a politikus. - Ami a küzdelmünk folytatását illeti, a jövő héten, március 22-én a kijevi parlament emberi jogi és kisebbségi bizottsága vitatja meg a nyelvtörvény-tervezeteket. Emellett látogatást tesz Kijevbe az Európai Nemzetiségek Föderatív Uniója (FUEN), ami azt mutatja, a kisebbségi nyelvhasználat kérdése már túlnőtt Ukrajnán, a problémáról tudnak az Európa Tanácsban és az Európai Parlamentben. Ukrajna eurointegrációs közeledése nem teszi lehetővé a már meglévő jogok szűkítését, ez jó esély a számunkra. Fontos hangsúlyozni azt is, egyetlen törvény sem írhatja felül az alkotmányos rendelkezéseket, viszont ezekkel a jogszabályi tervezetekkel és az állampolgársági törvény megváltoztatásával ez a helyzet. Márpedig egy esetleges alkotmánymódosításnak a mostani erőviszonyok alapján semmi esélye.

Kárpátinfo, 2017. augusztus 24.

Augusztus 20-i ünnepség a Tiszacsomai Honfoglalási Emlékparkban.

Kereszténységünk, közös nyelvünk tart meg bennünket
Az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) a Tiszacsomai Honfoglalási Emlékparkban az itt felállított Szent István-szobornál tartotta idei augusztus 20-i ünnepségét, hogy, amint Bakancsos László, az UMDSZ általános alelnöke fogalmazott, igazán alkalmas helyszínen méltóképpen emlékezzünk közösen az államalapításra, illetve államalapító Szent István királyunkra.
Itt, ezen a helyszínen, ezen az alkalmon igencsak megrázó erővel hatott Dsida Jenő Psalmus Hungaricus című költeménye Váradi Natália színésznő nagyszerű tolmácsolásában.
A magyarok augusztus 20-i nemzeti ünnepe többek között a függetlenségről és a szabadságról szól, hangsúlyozta ünnepi köszöntőjében dr. Erdei Péter beregszászi magyar konzul. Mindkettő olyan érték, melyet soha nem adtak ingyen. Szinte minden előttünk járó nemzedéket próbára tett a történelem, és minden nemzedék kiállta ezt a próbát, mondta. Magyarország ma azért létezhet, mert az előttünk járó nemzedékek, amikor kellett, akkor kiálltak ezért az országért, s megőrizték azokat az alapokat, amelyeket Szent István tett le, fogalmazott a diplomata. Voltak előttünk nemzedékek, akik életüket áldozták az országért, voltak, akik puszta kézzel építették újjá, és voltak akik, törvényekkel, reformokkal tették ugyanezt. Erdei Péter kiemelte: István király a más nemzetiségek megőrzésének, megbecsülésének és segítésének elve mentén hozta létre államát, s kereste a magyarság helyét Európában. Minden tőle telhetőt megtett nemzetünk, ma-

gyarságunk megmaradása érdekében. Ez a nap az Európához tartozás, a jövőbe vetett hit és remény diadalának ünnepe is. Múlt, jelen, jövő szimbóluma, fogalmazott a szónok.
A hely szelleme adta, hogy dr. Zubánics László történész, az UMDSZ elnöke az 1100 éves múlt tanulságait idézze, hogy nemzetünk megfogyva bár, de törve nem, jövőt építve tette és teszi dolgát ma is. Szent István létrehozott egy keresztény államot, s hogy a magyarság megmaradjon, olykor a vereség keserű poharát is fenékig kellett üríteni. De megmaradtunk! Ez a honfoglalási emlékhely is jelzi, hogy nem vagyunk idegenek, ezer szállal kötődünk ehhez a földhöz, s felelősségünk, hogy érdekeinket, nyelvünket tovább őrizzük, fogalmazott Zubánics László.
Iván Gábor görögkatolikus áldozópap a remény szavát hozta el erre az alkalomra. Bennünket Szent Pál apostol és Szent István példája biztat, hogy közeledjünk Istenhez, s feladatunk tovább adni Isten szeretetét. Dávid Árpád református lelkész arra figyelmeztetett, hogy mindenkor úgy kell együtt lennünk, hogy tudjuk, mit ünnepelünk, s azt méltón tegyük. Van otthonunk, adjunk hálát érte, még ha határokkal szabdalt is az, de összeköt bennünket a keresztyénségünk és kultúránk, mondta.
Bakancsos László zárszavában elmondta, hogy kérik a magyar kormánytól: 2018-at nyilvánítsák Szent István emlékévvé, s a tiszacsomai templomba Szent István koponya ereklyéje mellé pedig kerüljön el a Szentkorona mása és, hogy a település Kárpátalja valódi magyar zarándokhelyévé váljon.
A megemlékezést - mely koszorúzással ért véget - Péter Kitti énekkel, Balega Dávid és Jancsik Félix pedig szavalattal tette még ünnepélyesebbé, illetve magyarbődi táncokkal felléptek a helyi hagyományőrzők is.

Marton Erzsébet

Nyílt levél

Petro Porosenko köztársasági elnök úrnak
Volodimir Hrojszman miniszterelnök úrnak
Andrij Parubij házelnök úrnak

Alulírott ukrajnai magyar civil ás szakmai szervezetek, valamint egyházak képviselői aggodalommal figyeljük az országunkban zajló törvényalkotási folyamatot, amely során a közoktatásról szóló törvény módosítása kapcsán olyan passzusok is bekerültek a Legfelső Tanácshoz benyújtott, s ott bizottsági szinten támogatott javaslatok közé, amelyek nagymértékben szűkítenék a nemzeti kisebbségek nyelvhasználati jogait - ezen belül az anyanyelven történő oktatáshoz való jogát.

A többi ukrajnai nemzeti kisebbséggel együtt számos alkalommal fordultunk a törvényalkotókhoz, az illetékes minisztériumhoz, azonban azt kellett tapasztalnunk, hogy a benyújtott javaslatok megfogalmazásakor a szakmai és jogi szempontokat nem vették figyelembe.

A kisebbségek jogainak védelmét, azok megőrzését, Ukrajna Alkotmányán kívül, mindazon nemzetközi szerződések, illetve kötelezettségvállalások garantálják, amelyeket parlamentünk Ukrajna fennállásának 26 esztendeje során hagyott jóvá. Éppen ezért tartjuk aggasztónak, hogy a tervezett törvényi módosítások szűkíteni kívánják, illetve bizonyos szinteken meg akarják szüntetni az anyanyelv használatát az oktatási intézményekben.

A tervezett törvényi módosítások ellentmondanak Ukrajna Alkotmányának, Ukrajna az emberi jogokra és szabadságjogokra, azon belül a nemzetiségi kisebbségekre vonatkozó nemzetközi jogi kötelezettségvállalásainak is, s olyan lépéseknek tekinthetők, amelyek mesterségesen kívánják felgyorsítani a kisebbségek asszimilációját.

Tisztelettel felkérjük Önöket, hogy alkotmányos meghatalmazásaikkal élve hassanak oda, hogy az ez év szeptemberében a Legfelső Tanácsban tárgyalandó törvénymódosítások elfogadása során messzemenően vegyék figyelembe a kisebbségek jogait, s Ukrajna Alkotmányának és nemzetközi kötelezettségvállalásainak megfelelően továbbra is garantálják a nemzeti kisebbségek nyelvhasználati, azon belől az anyanyelven való tanulásra vonatkozó jogait.

Beregszász, 2017. augusztus 28.

Dr. Brenzovics László, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség elnöke
Dr. Zubánics László, az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség elnöke
Dr. Orosz Ildikó, a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség elnöke
Zán Fábián Sándor, a Kárpátaljai Református Egyházkerület püspöke
Majnek Antal, a Kárpátaljai Római Katolikus Egyházmegye püspöke
Demkó Ferenc, a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye Beregszászi (Magyar) Esperesi Kerületének esperese

Petro Porosenkonak, Ukrajna elnökének

Nyílt levél

Tisztelt Petro Olekszijovics!
Mi, az ukrajnai magyar szervezetek vezetői a Legfelsőbb Tanács által elfogadott, Az oktatásról szóló, a nemzeti kisebbségek alkotmányos jogait sértő törvénnyel kapcsolatban fordulunk Önhöz, mint Ukrajna alkotmányáért, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelméért garanciát vállaló személyhez, partnerünkhöz, akivel 2014. május 1-jén választási megállapodást írt alá a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) Ungváron.
A 2017. szeptember 5-én Ukrajna Legfelső Tanácsa által elfogadott, Az oktatásról szóló törvény 7. cikkelye, amely ellentétes az ország alkotmányával, semmibe veszi Ukrajna nemzetközi vállalásait, megfosztva a nemzeti kisebbségeket az anyanyelven való tanulás lehetőségétől, felgyorsítva ezzel az asszimilációs folyamatokat, ami alapjaiban veszélyezteti azok megmaradását. Az anyanyelvi oktatás joga Ukrajna számos nemzeti kisebbségi közössége (például a bolgárok, moldávok, románok, magyarok stb.) számára nem csupán a mai Ukrajna hatályos jogszabályaiból fakad, hanem évtizedek óta gyakorolt jogról van szó, amellyel hosszú éveken keresztül más állami formációk keretében is élhettek.
Hangsúlyozzuk, hogy Ukrajna több kétoldalú nemzetközi szerződésben is vállalta a nemzeti kisebbségek anyanyelvű oktatására vonatkozó jogok biztosítását.
Emlékeztetnénk arra, hogy a fent említett, a KMKSZ-szel aláírt választási megállapodásban, melyet a választások előestéjén hirdettünk ki, Ön vállalta, hogy Ukrajna elnökévé választása esetén hozzájárul a nyelvi kérdések pozitív elbírálásához, mégpedig a nemzeti kisebbségek nyelvi jogainak biztosításához a Regionális vagy kisebbségi nyelvek európai chartája alapján, valamint ahhoz, hogy előremozdítja a nemzetiségi oktatási intézmények különálló irányítási egységeinek létrehozását.
Arra kérjük Önt, tisztelt Elnök úr, hogy alkalmazza az Ukrajna törvényei által biztosított hatásköreit és politikai befolyását annak érdekében, hogy ne lépjen hatályba Az oktatásról szóló törvény, amely nem csak sérti az Alkotmány által előírt emberi jogokat és alapvető szabadságjogokat, hanem veszélyt jelent országunk tekintélyére nemzetközi szinten is, megkérdőjelezi eurointegrációs törekvéseinket, melyek megvalósítása lehetetlen az emberi jogok és szabadságjogok megsértésével, különösen a lakosság olyan veszélyeztetett csoportjainak kárára, mint a nemzeti kisebbségek.

Tisztelettel

Brenzovics László parlamenti képviselő, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség elnöke
Orosz Ildikó, a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség elnöke
Zubánics László, az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség elnöke

2017. szeptember 8.

Kárpátinfo, 2017.szeptember 14.

Szent László ma is példakép
Megemlékezés és sportnap Mezőkaszonyban

A későbbiekben szentté avatott I. László lirályunk a mai nemzedékeknek is példaképül szolgál: ő nem csak a férfiasság és a bátorság megtestesítője, de egyben a keresztényi alázat hordozója is, hangzott el azon az ünnepségen, melyet az UMDSZ szerezésében tartottak a lovagkirálynak a Kaszonyi Középiskola épületén tavaly felavatott emléktáblájánál.
A történelem lapjairól ismert, hogy 1086-ban a település közelében László király seregei vereséget mértek a kunokra: ennek emlékére egy kápolnát építtetett az uralkodó, melynek névadója Szent Katalin lett. A kápolna körül alakult ki a mai Mezőkaszony.
Nagy királyunk emberségét jól jellemzi, hogy a legyőzött és elfogott ellenséges harcosokat nem ölette meg, hanem befogadta őket, akik aztán a leghűségesebb alattvalóikká váltak, hangsúlyozta a megnyitón Bakancsos László, az UMDSZ ügyvezető alelnöke. Aki arra is emlékeztetett, hogy bátorságra, kitartásra és mély hitre ma egyaránt szükségünk van, mivel a nemrég elfogadott új ukrán oktatási törvény alapjaiban teszi tönkre a kárpátaljai magyar iskolahálózatot. A szónok kifejtette: soha ekkora felelősség nem hárult Ukrajna államfőjére, Petro Porosenkora, mint most, akinek bölcsen kell cselekednie. A parlamenti többség által elfogadott, sokak által alkotmányellenesnek nevezett oktatási törvényt normakontrollra kell küldeni az ukrán alkotmánybírósághoz.
Ma nem a László királyunk életében oly gyakran megtörtént csodákban kell elsősorban hinnünk és reménykednünk, ha-

nem az ukrán nyelvtörvény ellen egyre inkább kibontakozódó magyar-lengyel-szlovák-román összefogás eredményességében, mondta Zubánics László, az UMDSZ elnöke. Abban, hogy az európai intézmények vezetői felemelik szavukat ez ellen az ukrajnai kisebbségek fennmaradását ellehetetlenítő jogszabállyal szemben. Szilárdan kell hinnünk abban, hogy számunkra is elfogadható megoldás születik az elkövetkező időben.
A helyi iskolások az alkalomra a Legendák Szent László királyról című összeállítással készültek.
Az idén öt csapat, több mint száz sportoló részvételével zajlott a hagyományos Szent László Labdarúgó Torna. A kupáért az ungvári, a munkácsi, a técsői körzet, valamint a beregszászi járásból a tóháti és a tiszaháti körzet veterán sportolói versengtek. Végül is a győzelmet a javarészt helyi labdarúgókat felvonultató Tóháti körzetiek szerezték meg. Második helyen a técsőiek, a harmadikon a beregi Tiszahát csapata végzett. A gólkirályi címet Pősze Zsolt (Tiszacsoma) szerezte meg, a legjobb kapusnak Homoki Andrást (Gecse) ismerték el. A torna legjobb mezőnyjátékosa Jakab András (Técső) lett. Legidősebb játékosként a mérkőzéseken a 64 éves Botos István badalói sportember vett részt.

Eszenyi Gábor

Kárpátalja, 2017. szeptember 21.

Beregszász és a Beregszászi járás vétót kér az elnöktől

A Beregszászi Járási Tanács, valamint a Beregszászi Városi Tanács szeptember 19-i rendkívüli ülésein egyhangúlag elfogadott egy-egy beadványt, amelyben arra kérik Ukrajna elnökét, Petro Porosenkot, hogy ne írja alá a szeptember ötödikén a kijevi parlament által elfogadott oktatási törvényt. A Beregszászi Járási Tanács 34 képviselőjéből 28 jelent meg kedden, a kizárólag az oktatási törvénnyel kapcsolatos beadvány miatt összehívott soron kívüli testületi ülésen. Fodor Gyula, a képviselő-testület oktatási ügyekért is felelős szakbizottságának elnöke ismertette a bizottság által megfogalmazott, Ukrajna elnökének címzett beadvány szövegét, melyet az említett bizottság minden tagja, pártállástól és nemzetiségi hovatartozástól függetlenül támogatott. A beadványban arról tájékoztatják az elnököt, hogy a Beregszászi járásban közel 80 százalék (41ezer fő) a magyar nemzetiségű lakosok aránya, területén 30 magyar óvoda és 32 magyar tannyelvű iskola működik. A képviselők emlékeztetik az államfőt arra, hogy az ukrán alkotmányt, törvényeket, nemzetközi egyezményeket és kétoldalú megállapodásokat sértő oktatási törvény hatályba lépése esetén ellehetetleníti a magyar tannyelvű alap- és középiskolai oktatást. Ezért arra kérik Petro Porosenkót, hogy alkotmányos felhatalmazásával élve vétózza meg a jogszabályt.

dózsa

Kárpáti Igaz Szó, 2017. október 12.

Szijjártó: fokozni kell a nemzetközi nyomást

Az új ukrán oktatási törvény rosszabb helyzetet teremt a magyarok és más kisebbségek számára, mint amilyen helyzetben a Szovjetunióban voltak az oktatás terén - jelentette ki Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter ungvári látogatása során.

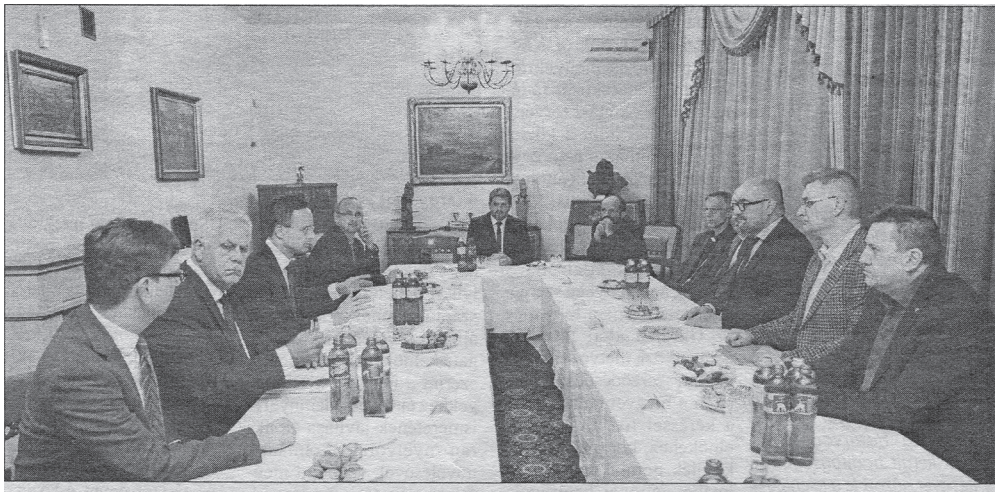

A miniszter további támogatásáról biztosította a kárpátaljai magyarságot

A miniszter azután beszélt erről, hogy a kárpátaljai magyar szervezetek és a történelmi egyházak vezetőivel egyeztetett a tanügyi jogszabály kapcsán kialakult helyzetről.
Szijjártó Péter elmondta: a megbeszélésen arra az egyértelmű következtetésre jutottak, hogy a nemrég hatályba lépett oktatási törvény gyakorlatilag ellehetetleníti Ukrajnában a magyar iskolák működését, elveszi a már megszerzett jogot az anyanyelven történő tanulástól 10 éves kor fölött, miáltal Ukrajna minden létező nemzetközi kötelezettségét megszegi. „Ezt nem engedhetjük meg, a magyar kormány a legkeményebben szembe fog menni ezzel az intézkedéssel" - tette hozzá.
A tárcavezető kiemelte
az oktatási törvény alapvetően sérti meg az Ukrajna és az Európa Unió között megkötött társulási megállapodást, ezért jövő hétfőn a külügyminiszterek luxembourgi tanácskozásán kezdeményezni fogom az Ukrajna EU társulási megállapodás felülvizsgálatát. Az európai uniós jogszabályok szerint ugyanis, ha valamelyik fél megsérti a társulási megállapodás feltételeit, akkor van mód a társulási megállapodás felülvizsgálatára - húzta alá. Úgy vélekedett, hogy az EU nem hunyhat szemet e súlyos jogsértés fölött. Megjegyezte, az Európai Tanács parlamenti közgyűlése tárgyalni fogja ugyan az ügyet, de „az EU részéről azért keményebb kiállást vártunk, mint amit eddig láthattunk". Hozzáfűzte: az EU és

annak brüsszeli intézményei kifejezetten szeretnek kritizálni egyes tagországokat, ha úgy gondolják, hogy valamilyen módon vétenek a demokratikus játékszabályokkal szemben, miközben itt van egy olyan ország, amely Európához szeretne közelíteni, s ehhez képest két lábbal tapossa a kisebbségi , s ezáltal az emberi jogokat is.
A kérdésre, lát-e lehetőséget arra, hogy Ukrajna módosítja a kisebbségi jogokat csorbító oktatási törvényét, Szijjártó Péter kifejtette: az egyetlen lehetőség a nemzetközi nyomás növelése Ukrajnára, mivel az a tény, hogy az ukrán parlament a törvényt elfogadta, az államfő aláírta, egy jól átgondolt, belpolitikai hasznot célzó stratégia része. A politikus felháborítónak tartja, hogy az Egyesült Államok kijevi nagykövete üdvözölte a kisebbségi jogokat durván sértő törvényt. Szijjártó Páter szerint ezután nincs más lehetőség, mint az európai fórumokon a nemzetközi nyomás fokozása Ukrajnával szemben.
A miniszter megengedhetetlennek nevezte, hogy „az EU tőszomszédságában a 21. században be kell zárni iskolákat, mert kisebbségi nyelven oktatnak, s emiatt el kell bocsátani tanárokat, továbbá elvenni a kisebbségektől egy már megszerzett jogot". Ez a kisebbségi jogok bővítését előíró társulási szerződés felrúgása, amelyet nemzetközi nyomással meg kell akadályozni - hangoztatta.
Azzal kapcsolatban, hogy Pavlo Klimkin ukrán külügyminiszter megismételte a javaslatát, hogy látogassanak el együtt Kárpátaljára és a magyarság képviselőivel közösen vitassák meg az oktatási törvénnyel kapcsolatos kérdéseket, Szijjártó Péter leszögezte: ukrán kollégája elkésett a javaslatával, a kárpátaljai magyarokat az előtt kellett volna megkérdezni, hogy a törvényt elfogadták.

KISZó-feldolgozás

Tiltakozó nyilatkozat

Az ukrajnai magyar szervezetek nyilatkozatban tiltakoznak az „Ukrajna állami etnonacionális politikájának koncepciója" c. tervezet ellen.

A tervezet kidolgozása céljából életre hjvott bizottságban a nemzetiségek képviselői nem kaptak helyet, ami azt vetíti előre, hogy ismét a nemzetiségek képviselőinek érdemi bevonása nélkül akarnak a létüket alapvetően befolyásoló döntéseket hozni.
A dokumentum kívül helyezi magát az ország alkotmányos, nemzetközi- jogi és egyéb jogszabályi keretein, s úgy érvel, hogy erre az ukrán nemzet sok éves szovjet elnyomása nyújt morális alapot, miközben a nemzetiségi kisebbségek helyzetének tárgyalásánál ugyanezt már nem kívánja figyelembe venni.
A tervezet Ukrajna állampolgárait négy kategóriába sorolja,

amelyek között a magyarok, románok, lengyelek, szlovákok stb. mintegy harmadrendű állampolgárokként, e hierarchia majd legalacsonyabb szintjén állnak. Államalkotó népnek csupán az ukrán etnikumot tekinti.
A szövegben szereplő integráció kifejezés valójában az ukrán etnikumba történő asszimilációt takarja. Ennek megfelelően az alapelvek közül „kifelejtik" „az asszimiláció mesterséges felgyorsítására irányuló lépések tilalmának" fogalmát, ami a kisebbségek vonatkozásában számos nemzetközi jogi dokumentumban is követelményként jelenik meg.
A dokumentumból teljességgel hiányoznak azok a jogszabályi szinten garantált tényezők, amelyek alapvető fontosságúak a kisebbségek megmaradása szempontjából: az anyanyelvű oktatás lehetősége, a nemzeti kulturális autonómia biztosítása, a hagyományos letelepedési terrénum, a történelmi vallásfelekezeti lét megőrzése stb.
Ugyancsak nem esik szó a nemzeti kisebbségek valódi integrációját elősegítő olyan tényezőkről, mint a kisebbségi állampolgárok hatalmi szervekbe történő reális választási esélyeinek, vagy azok a végrehajtó hatalomban való részvételének biztosítása.
A kárpátaljai magyar szervezetek a koncepció tervezetét a kisebbségek vonatkozásában diszkriminatívnak, s Ukrajna Alkotmányával, hatályos törvényeivel és nemzetközi kötelezettségvállalásaival összeegyeztethetetlennek tartják.

A szervezetek nevében:
Dr. Brenzovics László, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség elnöke
Dr. Zubánics László, az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség elnöke
Dr. Orosz Ildikó, a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség elnöke
Zán Fábián Sándor, a Kárpátaljai Református Egyházkerület püspöke
Majnek Antal, a Kárpátaljai Római Katolikus Egyházmegye püspöke
Demkó Ferenc, a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye Beregszászi (Magyar) Esperesi Kerületének esperese

Kárpátalja, 2018. február 1.

Ígéret helyett jogi garanciák kellenek!

A nemzeti kisebbségek oktatása terén az új ukrán oktatási törvény elfogadása következetében előállt helyzetről egyeztetett múlt szerdán Párizsban Wess Mitchell amerikai külügyi államtitkár, Szijjártó Péter magyar külgazdasági és külügyminiszter, valamint Pavlo Klimkin ukrán külügyminiszter. Az Egyesült Államok párizsi nagykövetségének meghívására a találkozón részt vett Brenzovics László parlamenti képviselő, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) elnöke.

A KMKSZ vezetője tájékoztatta a feleket a kárpátaljai magyarság helyzetéről, különös tekintettel az oktatási törvény végrehajtására.
Wess Mitchell amerikai külügyi államtitkár arról beszélt, szeretné feloldani Ukrajna és Magyarország között az oktatási törvény miat kialakult konfliktust, mely a NATO szövetségi rendszerére is negatívan hat.
Brenzovics László kifejtette, a kárpátaljai magyarság egyfelől támogatja Ukrajna európai uniós és NATO-integrációját, érdekelt a Magyarország és Ukrajna közötti jó viszonyban, másfelől meg kívánja őrizni szerzett jogait, különös tekintettel az oktatásra. Rámutatott: az ukrán kormányzat legutóbbi intézkedései veszélyeztetik a kisebbségi jogokat.
Pavlo Klimkin ukrán külügyminiszter jelezte, hogy Kijev kész tárgyalni az oktatási törvényről. Megjegyezte azt is, hogy a jogszabály végrehajtása még nem kezdődött meg.
Brenzovics László az ukrán külügyminiszter szavaira regálva jelezte, az oktatási törvény végrehajtásának megkezdésére utal, hogy egy napvilágot látott minisztériumi tervezet értelmében a következő tanévtől a 10-11. osztályokban az ukrán irodalom keretében, ukránul oktatnák a világirodalmat, nem pedig az adott nemzetiségi iskola tannyelvén, mint eddig.
Végül a találkozón megfogalmazódott a javaslat, hogy a magyar fél oldja fel Ukrajna európa uniós és euroatlanti törekvéseinek blokkolását, amennyiben az ukrán fél felfüggeszti az oktatási törvény végrehajtását magyar vonatkozásban. Bizottság létrehozását kezdeményezték, amelynek feladata egy olyan megoldás kimunkálása volna, amely továbbra is biztosítaná a kárpátaljai magyarság számára a magyar nyelven való oktatást.

Utóbb Szijjártó Péter az MTI-nek nyilatkozva azt mondta, az ukrán külügyminiszter ígéretet tett a konzultációk megkezdésére. A magyar külgazdasági és külügyminiszter egyben jelezte: „Olyan törvényt nem hajthat végre Ukrajna az oktatás vonatkozásában, amelyről nem állapodott meg a magyar nemzeti közösség képviselőivel. Az ígéret kevés, erre jogi garanciák kellenek".
A felek megállapodtak abban, hogy néhány hét múlva újabb egyeztetést tartanak e témában.

* * *

Brenzovics László szerdán este Strasbourgban találkozott Thorbjorn Jaglanddal, az Európa Tanács főtitkárával. A találkozó témája ugyancsak az anyanyelvű oktatás ukrajnai helyzete volt.
A magyar képviselő tájékoztatta vendéglátóját arról, miként alakul a kárpátaljai magyarság helyzete azóta, hogy a Velencei Bizottság decemberben elfogadta az ukrán oktatási törvény 7., az oktatás nyelvét szabályozó cikkelyére vonatkozó ajánlásait. Brenzovics László aggodalmának adott hangot amiatt, hogy bár Petro Porosenko ukrán elnök legutóbb strasbourgi látogatása során az Európa Tanácsban ígéretet tett a Velencei Bizottság ajánlásainak implementálására, ez mostanáig nem történt meg, miközben az ajánlások különböző értelmezései merülnek fel a kormányzat képviselői részéről.
AKMKSZ elnöke kérte a főtitkárt, az Európa Tanács hasson oda, hogy Ukrajna kezdje meg a Velencei Bizottság ajánlásainak implementálását a 7. cikkely vonatkozásában.

ntk

2018. március 19-e egy „emlékezetes" nap marad számomra, amely elkísér életem végéig. Hétfői nap volt, reggel 6 óra, bekapcsoltam a TV-t és lehajoltam, hogy felhúzzam a zoknit, abban a pillanatban egy nagy nyomást/szorítást éreztem a mellkasomban és nem kaptam levegőt. A feleségem szólt a vőmnek, hogy azonnal hívja a mentőt. A vőm felhívta a mentőállomást és kérte, azonnal jöjjenek, mert szívinfarktust kaptam. Azt a választ kapta, most rögtön nem tudnak jönni, mert váltás van. A mentő 7 óra 20 perckor érkezett meg. A mentőorvos tüzetesen megvizsgált és azt javasolta, hogy ne Beregszászba, hanem egyenesen Ungvárra szállítsanak, mert nagy a baj, műtétre is sor kerülhet. A mentő kb. 8 órakor indult el Ungvárra, ahova 9 óra 30 perckor érkeztünk meg. Az utazás nagyon „döcögős" volt, főképpen a Beregszászi járásban, ott is a Tiszacsoma-Macsola-Beregszász útvonalon, ahol a feleségemnek komoly erőfeszítéseket kellett kifejteni, hogy le ne essek a hordágyról, az orvosnak is zsonglőrködnie kellett, az egyik kezével arra kellett vigyázni, hogy el ne törjön az infúziós edény, a másikkal, hogy az infúziós tű ki ne csússzon a vénámból. Közben az orvos és a Beregszászi kórház főorvosa kapcsolatba lépett az ungvári kórházzal, hogy az orvosok és a műtős csapat legyen készen az esetleges operációra. Az ungváriak már készenlétben vártak, egyenesen a műtőbe vittek, ahol a vizsgálatok során kimutatták, hogy az infarktust/trombózist egy vérrög okozta, ami azt jelentet-

te, hogy nem kellett a mellkasomat megnyitni, hanem az artérián keresztül egy „sztendet", egy fémhálót juttattak be a trombózis/vérrög helyére. Szerencsém volt, hogy végig magamnál voltam, nem estem kómába. Az operáció után 11 napig voltam az ungvári kórházban. Ez idő alatt semmilyen ételt nem tudtam megenni, az infúziók tartottak életben. A 11 nap alatt 12 kilogrammot lefogytam.

Hazaszállításom után jelentkezni kellett volna a beregszászi klinikán felülvizsgálatra, de nem volt erőm, hogy bemenjek. Négy nap után jelentkeztem felülvizsgálatra, az orvosnő megnézte a fejlapomat, röntgenfelvételeket és azt mondta, hogy ő még ilyen nagyméretű szívinfarktust nem látott, azonnal be kell feküdnöm a beregszászi kórházba egy hónapos rehabilitációra. Én kategórikusan kijelentettem, hogy nem akarok befeküdni a beregszászi kórházba, nem akarok részt venni a rehabilitáción, úgy érzem, és valami azt mondja, hogy nekem jobb lesz, ha a családom körében leszek, máskülönben otthon vár a három macska, két kutya és a virágok. Az orvosnő erre így válaszolt: „Maga feladta, maga meg akar halni, én még ilyet nem láttam". Én erre azt mondtam: „Nem szoktam feladni, ez az én döntésem". Az orvosnő ezek után aláíratott velem egy nyilatkozatot, hogy nem akarok részt venni a kórházi kezelésen és a rehabilitáción. Abban állapodtunk meg, hogy hetente egyszer jelentkezem nála felülvizsgálatra. Hála a jó Istennek, még a mai napon is itt vagyok a családom körében, a teraszon élvezzük a tavaszi nap sugarait a három macskával, a két kutyával és a virágokkal. (2021. március 8.)

Kárpátinfó, 2018. március 22.

Haza és haladás

1848-49 meghatározó időszak magyarságunk életében. Egy maroknyi bátor fiatal úgy gondolta, változást hozhatnak a nemzet életében, a magyarok önmaguk vívhatják ki szabadságukat. A forradalom győzött, a szabadságharc elbukott, de a hősök emléke tovább él. Nevüket tisztelet övezi immár 170 éve Magyarországon és az elszakított területeken is. Kárpátalján érdekképviseleti és civil szervezetek egy emberként fognak össze, hogy békében, egyetértésben és méltóságban ünnepelhessen a magyar. Az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség és a hetyeni faluközösség Kossuth Lajos emléktáblájának megkoszorúzásával kezdte március 15. méltatását. A jelenlévőket Bakancsos László, az UMDSZ általános alelnöke, a Beregszászi Járási Tanács képviselője köszöntötte, aki arról szólt, hogy ez a nap az egyik legnagyobb ünnepe a magyar nemzetnek. A világ minden táján, New York-tól Tokióig, Tokiótól Rómáig és Budapestig olyan hősökre emlékeznek, akik mertek tenni szabadságukért, hangsúlyozta. „Az 1848-49-es szabadságharc üzenete a mának, hogy amikor itt, Kárpátalján elnyomásban élünk, ne csüggedjünk semmiképp" - zárta beszédét.

A himnuszok elhangzását követően Petőfi Sándor Nemzeti dal című versét Kovács József, a Hetyeni Általános Iskola tanulója adta elő. Dr. Vass György, Magyarország Beregszászi Konzulátusának konzulja Orbán Viktor miniszterelnök levelét tolmácsolta.

„1848-tól e napnak fénye éppúgy meghatározza életünket, ahogy bevilágította az egymástól való elszakítottság és a diktatúra legsötétebb évtizedeiben is. Ma ismét eljött az idő, amikor együtt kell megvédenünk szabadságunkat és ezeréves kultúránkat" - írta levelében a miniszterelnök. A márciusi ifjakra emlékezett Bihari Olga, az UMDSZ hetyeni alapszervezetének elnöke is, aki a forradalom üzeneteként azt fogalmazta meg, hogy ma is egységesnek kell lennie a magyarságnak.

A Hetyeni Általános Iskola tanulói zenés, verses összeállítás keretében mondták el a negyvennyolcas forradalmárok 12 pontját, elszavalták Petőfi Sándor Föltámadott a tenger, A szabadsághoz, A nép nevében, Arany János Nemzetőr dal című versét. Előadásukban hallhattuk a Kossuth Lajos azt üzente kezdetű és az Örökségünk című dalt, melyet ma a világ magyarsága mindenütt énekel.

„Magyarország 1848-ban nem követője, hanem alkotója lett az európai haladásnak. Megmutatta, hogy közös hittel, akarattal és erővel képes cselekedni egy szebb jövőért. 170 év múltán ma is rájuk emlékeztünk" - zárta szavaival a rendezvényt Tóth Miklós, a Kárpátaljai Megyei Tanács képviselője, az UMDSZ alelnöke. Az eseményt megtisztelte jelenlétével Horváth László, a Beregszászi Járási Tanács alelnöke, az UMDSZ Beregszászi Járási Szervezetének elnöke, Kovács Etella, a KMKSZ hetyeni alapszervezetének elnöke, Tóth Tibor, a Hetyeni Általános Iskola igazgatója.

Záróakkordként a megjelent vendégek elhelyezték koszorúikat Kossuth Lajos emléktáblájánál és főhajtással tisztelegtek a hősök emléke előtt.

Kurmay Anita

Kárpátalja, 2018. július 8.

A Velencei Bizottság elnökével tárgyalt Brenzovics László Strasbourgban

Brenzovics László, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) elnöke múlt hét szerdán találkozott Gianni Buquicchióval, az Európa Tanács független alkotmányjogászokból álló tanácsadó szervének, a Velencei Bizottságnak az elnökével. A strasbourgi találkozón jelen volt Németh Zsolt, az Országgyűlés Külügyi Bizottságának elnöke is.

Az 1990-ben történt alapítása óta a nemzetközileg elismert hagyományos európai alkotmányjogi kérdésekkel foglalkozó testület 2017 decemberében elfogadta és nyílvánosságra hozta a tavaly ősszel Ukrajna elnöke által aláírt új ukrán oktatási törvényre - különösen annak 7. cikkelyére, amely az oktatás nyelvére vonatkozik - tett javaslatait. A franciaországi találkozón Brenzovics László leszögezte, annak ellenére, hogy eleinte az ukrán fél mutatott jeleket arra, hogy a Bizottság ajánlásait a jövőben végre fogják hajtani, eredmények máig nincsenek e területen. Mivel előrelépés nem történt, az oktatási törvény továbbra is napirenden szereoel helyi és nemzetközi színtereken egyaránt. Az elnök úr kérte Gianni Buquicchiót, hogy tegyen lépéseket annak érdekében, hogy Ukrajna az elvárásoknak eleget téve implementálja a Bizottság elvárásait. Gianni Buquicchio elmondta, a Velencei Bizottság szerepet vállal az oktatási törvényhez fűződő ajánlások utókövetésében.

A Magyarországot képviselő Németh Zsolt hangsúlyozta: a magyar kormány többek között el szeretné érni, hogy az új oktatási törvény vitatott pontjainak hatályba lépése öt évig ne kerüljön sor, valamint az ne vonatkozzon a magániskolák-

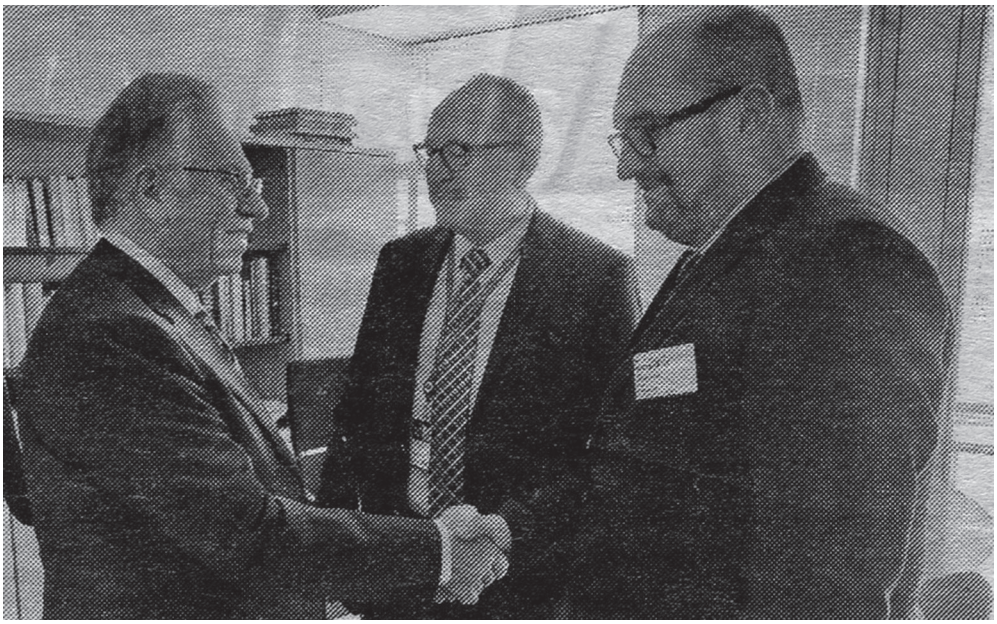

ra. Amennyiben az említett feltételek nem teljesülnek, addig Magyarország blokkolni fogja Ukrajna minden nemzetközi törekvését, köztük az Európa Unióval és a NATO-val kapcsolatos lépéseket - ami azért is lényeges, mert közeleg a NATO-csúcs, ahol Magyarország nem fogja tudni támogatni a NATO-Ukrajna csúcstalálkozó megvalósulását.

Báder Alexandra

Kárpátalja, 2018. október 11.

A nyelvi viszonyok szabályozásának kérdéseiről szóló felszólalás tézisei

2018. október 4-én Ukrajna Legfelső Tanácsa (ULT) első olvasatban elfogadta az új nyelvtörvényt, amely jelentős mértékben korlátozza a kisebbségek anyanyelvhasználati jogait. A törvény vitája során fel kívánt szólalni Brenzovics László parlamenti képviselő, a KMKSZ elnöke is, azonban nem kapott szót. Felszólylásának szövegét, amelyet alább változtatás nélkül közlünk, írásban benyújtotta a parlament titkárságának.
Ukrajna Legfelső Tanácsa (ULT) emberjogi, nemzetiségi kisebbségi és nemzetek közötti viszonyok kérdéseivel foglalkozó állandó bizottságának nemzetek közötti kapcsolatok kérdéseivel foglalkozó albizottsága megvizsgálta az ULT mai ülésére beterjesztett törvénytervezeteket.
A vizsgálat eredményei egyebek mellett igazolják, hogy:

- az ULT elé megvitatásra beterjesztett törvénytervezetek nem mindegyike került megvitatásra, így az Irina Podoljak népképviselő és más képviselők csoportja által beterjesztett 6348. sz., valamint a Jevhen Murajev által benyújtott 8550. sz. sem;
- ezekhez a törvénytervezetekhez nem terjesztették be a Tudományos-Szakértői Főosztály véleményét;
- az 5556., 5669. és 5670. sz., valamint az 5670-d. sz. törvénytervezetekkel kapcsolatosan a Tudományos-Szakértői Főosztály kizárólag negatív véleményt fogalmazott meg azzal a javaslattal, hogy küldjék vissza azokat átdolgozásra a törvényalkotási kezdeményezés szerzőinek.

Úgyszintén megállapítást nyert, hogy a javasolt törvénytervezetek egyikét sem vitatták meg, nem beszélték meg a nemzeti és nyelvi kisebbségek képviselői; polgári társadalom struktúráit, amelyek ennek a szegmensnek az érdekeit képviselik, gyakorlatilag kizárták ebből a folyamatból.
Megállapítást nyert, hogy e törvénytervezetek egyikét sem küldték meg az Európai Tanács megfelelő szerveinek szakvéleményezés céljából.
Ezenkívől, támogatva a Tudományos-Szakértői Főosztály véleményét, úgy véljük, hogy a javasolt törvénytervezetek bármelyikének alapként való elfogadása a mai ülésen a nemzeti és nyelvi kisebbségek Alkotmányban és Ukrajna nemzetközi jogi kötelezettségeiben rögzített nyelvi jogainak megsértéséhez vezet.A javasolt szabályozás a regionális és kisebbségi

У РАМКАХ ПРОЕКТУ СХІДНОГО ПАРТНЕРСТВА У 2012–2018 РОКАХ ВИДІЛЕНО 743 МЛН ФОРИНТІВ НА ВІДНОВЛЕННЯ ТА РЕМОНТ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ І ЗАКЛАДІВ КУЛЬТУРИ ЗАКАРПАТТЯ. ВІДНОВЛЕНО ПОНАД 200 ОБ'ЄКТІВ

nyelvek alkalmazási szférájának és feltételeinek jelentős szűkítéséhez, egyes esetekben pedig a nyílvános használatának teljes ellehetetlenítéséhez vezet.
Az általam vezetett albizottság jelen álláspontja megvitatásra került az ULT emberjogi, nemzetiségi kisebbségi és nemzetek közötti viszonyok kérdéseivel foglalkozó bizottságának tegnapi ülésén, és megfelelő határozat került elfogadásra, amelynek támogatását kérem a tisztelt képviselőktől, jelesül: - visszaküldeni a törvényalkotási kezdeményezések szerzőinek a javasolt törvénytervezeteket;
egységes törvénytervezet előkészítése céljából, amely egyidejüleg szabályozná mind az államnyelv, mind pedig a nemzeti kisebbségek nyelveinek státuszát és alkalmazásuk szabályait, a kultúra és szellemiség kérdéseivel foglalkozó szakbizottság bázisán munkacsoportot létrehozni, amelybe be kell vonni a mi bizottságunk képviselőit, valamint az Ukrajnanemzeti és nyelvi kisebbségeit képviselő társadalmi szervezetek és szakértők képviselőit; - lefolytatni az ezen munkacsoport által javasolt törvénytervezet széles körű társadalmi és szakmai vitáját, valamint megküldeni ezt a dokumentumot az Európai Tanácsnak véleményezésre annak a tisztázására, megfelelnek-e a törvény rendelkezései az ET szabványainak és javaslatainak.
Meggyőződésem, hogy kizárólag ez a módszer és az ukrán törvényhozó tevékenységének ez a rendje óvhatja meg a törvényalkotói szervünket az ügyrend megsértésétől, a társadalmunkat a nyelvi alapon történő megosztástól, az államot pedig a kritikától a nemzetközi színtéren, valamint az Ukrajnában élő nemzeti kisebbségek anyaországait illetően.

dr. Brenzovics László úrnak,
a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség elnökének,
Ukrajna Legfelső Tanácsa képviselőjének

Tisztelt Elnök Úr!

Információim szerint, az Ukrajnában kialakult politikai helyzet kapcsán a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség 2018.október 13-án Ungváron rendkívüli ülést tart. Mint a kárpátaljai magyarság sorsát szívén viselő honpolgár, az alábbi javaslatokkal fordulok Önhöz, mint a KMKSZ elnökéhez, illetve a KMKSZ választmányához:
Az Ukrajna Legfelső Tanácsa által első olvasatban elfogadott nyelvtörvény-tervezet ellen Kárpátalja magyarsága hivatalosan is foglaljon állást, amelynek egyik lehetséges módja egy élőláncos tiltakozás megszervezése Beregszász központjában. A tiltakozás célja: felhívni az ukrajnai, az európai közvélemény és az USA kormányának és törvényhozásának figyelmét azokra a jogsértésekre, amelyeket az elmút időszakban Ukrajna kormánya és parlamentje a nemzeti kisebbségek, ezen belül a magyar közösség oktatási és nyelvhasználati jogainak csorbítása, illetve korlátozása terén elkövetett. Ki kell mondanunk, hogy az elmúlt hónapokban elfogadott tervezetek nem csupán a kisebbségi, de az egyetemes emberi jogokat is sérti;
Éppen ezért a KMKSZ frakciójának megfontolás tárgyává kell tenni az Ön kilépését a Szolidarnyiszty Blokk Porosenko parlamenti frakciójából, vagy akár képviselői mandátumának visszaadását. A jelenlegi kormánykoalícióból való kilépés okai: a) az elnök nem tartotta be azon ígéreteit, amelyeket megválasztása előtt a KMKSZ-szel kötött megállapodásában garantált; b) az elnök, a kormány, illetve a parlament több ponton is megsértette Ukrajna Alkotmányát, illetve a nemzeti kisebbségek védelmét ellátni hivatott hatályos nemzetközi szerződéseket és vállalásokat (magyar-ukrán alapszerződés, kisebbségi keretegyezmény, nyelvi-charta).
Tisztelt Elnök Úr! A jövőre való tekintettel nem engedhetjük meg, hogy az Ön személyén keresztül tovább alázzák a kárpátaljai magyarságot! A történelemben és az ember életében vannak olyan pillanatok, amikor a lemondáshoz nagyobb bátorságra és bölcsességre van szükség, mint a maradásra. Igy, október 6.-a és 23.-a között, amelyi dőszakban elődeink vérükkel áldoztak a hazáért, nekünk is történelmi döntéseket kell hoznunk! A döntés az Ön kezében van! Kérem ebben a súlyos helyzetben hozzon megfelelő döntést, amelyet hozzon a választmány tudomására, lévén, hogy ez a testület döntött arról, hogy Önt jelöli parlamenti képviselővé a Szolidarnyiszty listáján.
Beregszász, 2018.október 6.

Bakancsos László

(Másolatot kap Bartha József és Gulácsy Géza, a KMKSZ alelnökei)

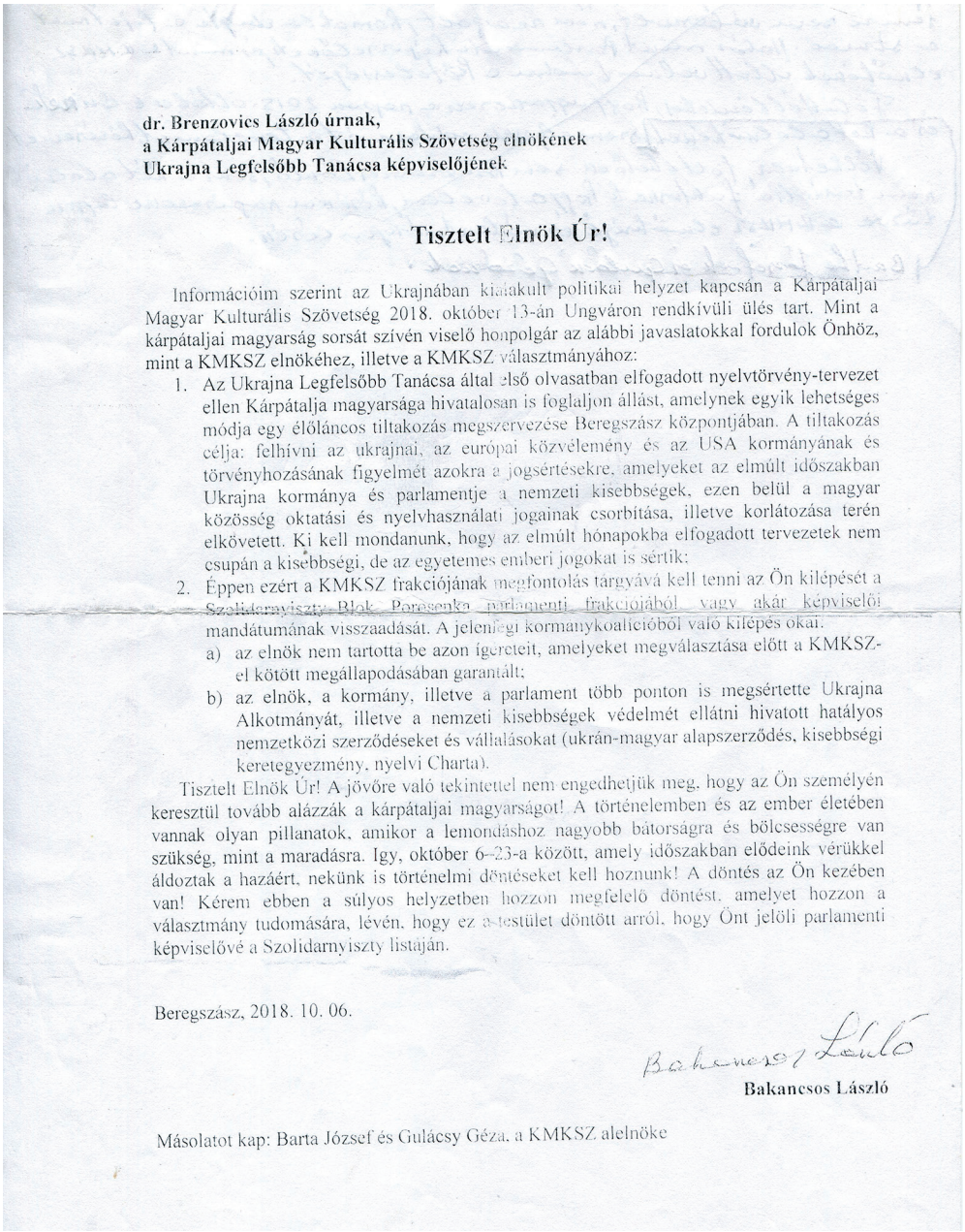

dr. Brenzovics László úrnak,
a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség elnökének
Ukrajna Legfelsőbb Tanácsa képviselőjének

Tisztelt Elnök Úr!

Információim szerint az Ukrajnában kialakult politikai helyzet kapcsán a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség 2018. október 13-án Ungváron rendkívüli ülés tart. Mint a kárpátaljai magyarság sorsát szívén viselő honpolgár az alábbi javaslatokkal fordulok Önhöz, mint a KMKSZ elnökéhez, illetve a KMKSZ választmányához:

1. Az Ukrajna Legfelsőbb Tanácsa által első olvasatban elfogadott nyelvtörvény-tervezet ellen Kárpátalja magyarsága hivatalosan is foglaljon állást, amelynek egyik lehetséges módja egy élőláncos tiltakozás megszervezése Beregszász központjában. A tiltakozás célja: felhívni az ukrajnai, az európai közvélemény és az USA kormányának és törvényhozásának figyelmét azokra a jogsértésekre, amelyeket az elmúlt időszakban Ukrajna kormánya és parlamentje a nemzeti kisebbségek, ezen belül a magyar közösség oktatási és nyelvhasználati jogainak csorbítása, illetve korlátozása terén elkövetett. Ki kell mondanunk, hogy az elmúlt hónapokba elfogadott tervezetek nem csupán a kisebbségi, de az egyetemes emberi jogokat is sértik;
2. Éppen ezért a KMKSZ frakciójának megfontolás tárgyává kell tenni az Ön kilépését a Szolidaritás – Blok Porosenka parlamenti frakciójából, vagy akár képviselői mandátumának visszaadását. A jelenlegi kormánykoalícióból való kilépés okai:
   a) az elnök nem tartotta be azon ígéreteit, amelyeket megválasztása előtt a KMKSZ-el kötött megállapodásában garantált;
   b) az elnök, a kormány, illetve a parlament több ponton is megsértette Ukrajna Alkotmányát, illetve a nemzeti kisebbségek védelmét ellátni hivatott hatályos nemzetközi szerződéseket és vállalásokat (ukrán-magyar alapszerződés, kisebbségi keretegyezmény, nyelvi Charta).

Tisztelt Elnök Úr! A jövőre való tekintettel nem engedhetjük meg, hogy az Ön személyén keresztül tovább alázzák a kárpátaljai magyarságot! A történelemben és az ember életében vannak olyan pillanatok, amikor a lemondáshoz nagyobb bátorságra és bölcsességre van szükség, mint a maradásra. Így, október 6–23-a között, amely időszakban elődeink vérükkel áldoztak a hazáért, nekünk is történelmi döntéseket kell hoznunk! A döntés az Ön kezében van! Kérem ebben a súlyos helyzetben hozzon megfelelő döntést, amelyet hozzon a választmány tudomására, lévén, hogy ez a testület döntött arról, hogy Önt jelöli parlamenti képviselővé a Szolidarnyiszty listáján.

Beregszász, 2018. 10. 06.

Bakancsos László

Bakancsos László

Másolatot kap: Barta József és Gulácsy Géza, a KMKSZ alelnöke

Brenzovics László, akárcsak a 2015. március 15-én átadott négy pontos beadványomra, így a 2018. október 6-án átadott felkérésemre sem válaszolt, nem reagált, inkább homokba dugta a fejét, mint a strucc. Habár, mint parlamenti képviselőnek és mint a KMKSZ elnökének illett volna tudni a kötelességét! Fölöttébb érdekes, hogy ugyanezen a napon, 2018. október 6-án neki és a két alelnökének, Bartha Józsefnek és Gulácsy Gézának személyesen adtam át a levelem/kérésem. Feltehetően sem Brenzovics László, sem a két alelnök nem tartotta fontosnak, hogy a levelem napirendre legyen tűzve a KMKSZ elnökségi és választmányi ülésén.

Kárpáti Igaz Szó, 2018. október 13.

Nincs több vesztenivalónk

Ovasói levél

Egykor, egy szomorú napon sokkal felelősebb és hivatottabb tisztségviselők aggályoskodásból elfogadták, aláírták a trianoni diktátumot, melynek következményeit ma is nyögjük. Rengeteg mézes-mázos ígéretet kaptak, felülvizsgálatokról, népszavazásokról stb. Csak Sopron nem aggályoskodott, így megmaradt magyarnak.

Nem kizárt, hogy az aggályoskodók valamennyi kételye bekövetkezik, ha az anyanyelvi oktatást célzó vita elmérgesedik. Eltörlik azt a kis engedelmet, amit nagy nehezen törvénybe iktattak, az alamizsnaként megengedett anyanyelvi oktatást az óvodákban és az elemi osztályokban. Elukránosítják a történelmi magyar helységneveket. Megtiltják a himnusz éneklését, nemzeti zászlónk kitűzését. Megszüntetik a magyar tv-és rádióadások sugárzását. És megtiltják a kettős állampolgárságot. Félő, ha képesek lennénk harcolni törvényes igazunkért, az anyanyelvi oktatásért, bosszúból, zsarolásból hatályba helyeznék az említett veszélyeket. Van benne logika.

Az anyanyelvi oktatás e redukált formában amúgy is ideiglenes átmenet az anyanyelvi oktatás teljes beszüntetéséhez. Ezt mindannyian sejtjük. És ez a kárpátaljai magyar kisebbség beolvasztását vagy elüldözését jelenti.

Már azt bizonygatják, hogy Kárpátalján a magyarok nem is őslakók, valamilyen ide tévedt jogtalan szórvány. Nme ismerik, félreértelmezik a valós történelmet, amit mind Nesztor, mind Anonímus írásai igazolnak, és ll évszázad nem olyan történelmi távlat, amelyről nem lennének pontos valós adatok.

Tény, hogy Kárpátalján a magyarok ll évszázad óta őslakosok. A trianoni diktátum és Sztálin politikája szakított ki bennünket az anyaországból és tett bennünket nemzeti kisebbséggé idegen országokban az elmúlt században. Már olyan lehetetlen kutatási eredményekről is hallottam, hogy a magyarok nem is a Vereckei hágón, jöttek Kárpátaljára, hanem Nyugatról.Az ungvári Lelekács még szovjet időkben szerzett tudományos fokozatot kutatási eredményeiért, miszerint Kárpátalja a Kijevi Ruszhoz tartozott. Ki szeretnének törölni a történelemből, a történelmünkből egy teljes évezredet. Ez mind beolvasztásunkat vagy elüldözésünket célozza.

És ha megalkudnánk, befognánk a szánkat, mint sokszor ezelőtt, hol a garancia arra, hogy a lelkük mélyéig soviniszta ukránok nem lépnek tovább az elnemzetlenítés, a beolvasztás említett útján?

Hisz még a baljóslatú nyelvtörvény előtt ős állandóan fenyegetőztek és magyarellenességre buzdították az országot és rengeteg efféle törvényjavaslattal éltek, melyeket más irányú elfoglaltságuk miatt még nem tűztek napirendre, de előbb-utóbb megteszik. A visszahonosítást tervezik elsőnek

támadni, börtönnel fenyegetve.
Ami az anyanyelvi oktatást érintő mostani jelentéktelen engedményeket illeti, elsősorban nem az óvodában mentik meg az anyanyelvet, különösen a magyarnak csúfolt soknemzetiségű személyzettel és gyermekekkel tűzdelt intézményekben, sőt az also osztályokban sem, amelyek nagy valószínűséggel ideiglenesek megalkuvásunk nélkül is.
Az ominózus törvény anyanyelvi oktatást célzó engedménye nem jelenti a nemzetiségi iskolák megmaradását. Lehetőséget adnak azoknak, akik erre igényt tartanak, hogy óvodában, az iskola elemi fokozatán, az első négy osztályban külön osztályban anyanyelvi oktatásban részesüljenek.
A visszahonosítás, mely fölött látszólag ideiglenesen szemet hunytak más gondokkal küzdve, most sincs legalizálva. Az okosabbak tagadják, nem verik dobra, mert nem törvényes.
A megalkuvók eddig is sokat rontottak igaz ügyünkön. Most is. Jómagam jobban elviselném a magyartalanított helységneveket, táblákat, mint azt, hogy unokáimat megfosszák az anyanyelvi oktatástól.
És ne törjük derékba azt a néhány harci törekvést, amely lángja még pislákol! Aki nem mer, az biztosan nem nyer, inkább hallgasson. Nem suttyomban kell tárgyalni, alkudozni, hanem nyílt sisakkal.
Törvényesen igazunk van, de az ukrán politika folyamatos törvényszegéseken alapul nemcsak nemzetiségi téren. Más polgárokat is nyomorgásra, kihalásra kárhoztatnak. Még több veszítenivalónk aligha maradt.

Dr. Majorossy István, Munkács

Kárpátalja, 2018. október 25.

Még mindig nincs uniós válasz a kárpátaljai magyarok elleni sorozatos jogsértésekre

Bocskor Andrea sajtóközleménye

Bocskor Andrea fideszes európai parlamenti képviselő aggodalmának adott hangot tegnap esti plenáris felszólalásában a kárpátaljai magyar közösséget mostanában ért atrocitások miatt. A néppárti politikus rámutatott: az oktatási és nyelvtörvény által kisebbségi jogszűkítések bizonytalanságot keltenek a magyar közösségben, a helyzetet pedig tovább rontja a biztonságérzet megrendülése. "Egyesek tudatosan dolgoznak a nemzetiségek közötti béke megbontásán és az etnikai alapú konfliktus

gerjesztésén Kárpátalján" - fogalmazott Bocskor Andrea.
A fideszes képviselő felhívta a figyelmet az ukrán országos médiában tapasztalható negative tendenciákra, többel között, hogy alaptalanul szeparatizmussal vádolják a magyarokat. Bocskor Andrea beszédében tájékoztatta az Európai Parlament képviselőit arról a szélsőséges weboldalról, amely megfélemlítésképpen a „nép ellenségeiként" listázni kezdte a kárpátaljai magyarokat, több mint 500 ember személyes adatait közzétéve. „Ezzel Ukrajna hatályos jogszabályain túl nemzetközi normákat is sértenek, mégsem állították le az oldal működését. Az ukrán Legfelső Tanács honlapján pedig elérhető egy petíció, melyben a kárpátaljai magyarok deportálásáért gyűjtenek aláításokat. Ez egyértelműen közösség elleni uszítás, a magyarellenes kezdeményezést mégis regisztrálták. Hétvégén ismeretlenek óriásplakátokat helyeztek ki „Állítsuk meg a szeparatistákat!" felirattal, visszaélve a kárpátaljai magyar vezetők fényképével és nevével" - sorolta az utóbbi hetek atrocitásait a képviselő. „Az ukrán hatóságok tétlensége és az európai politikai közösség teret enged ezeknek az etnikai alapú provokációknak, destabilizációs kísérleteknek és a politikai haszonszerzés érdekében történő feszültségkeltésnek. Ideje lenne komolyan venni a helyzetet és cselekedni, mielőtt túl késő lesz!" - hangsúlyozta Bocskor Andrea. „Az Európai Unió felelős döntéshozói sajnos még mindig nem tekintik súlyos problémának az Ukrajnában zajló társadalmi feszültséget a választási kampány hevében történő uszítást, gyűlöletbeszédet és ellenségkép kialakítását, sőt a nemzetközi kötelezettségvállalások végrehajtását sem. Ez nagyon szomorú, hiszen egy európai és NATO-integrációra törekvő ország nem viselkedhet így egy olyan kisebbségi közösséggel, melynek anyaországa az EU és a NATO tagja és amely ezidáig sokat tett Ukrajna támogatásáért. A Magyar kormány szilárd kiállása mellett eddig csupán Antonio Tajani EP-elnök ajánlotta fel segítségét a kárpátaljai magyar közösségnek" - tette hozzá Bocskor Andrea.

Kárpátinfó, 2018. november 8.

Ilyen nagy dolog a szabadság

56-os megemlékezés Mezőkaszonyban

A szabadságharcban elesettek, börtönbe csukottak emléke kötelez arra, hogy ma is mindannyian kiálljunk saját véleményünkért, a magyar családok érdekeiért, közösségeinkért, megszerzett jogainkért, hazánkért, határon belüli és azon túl, hangzott el Mezőkaszonyban azon a megemlékezésen, amelyet a település központjában elhelyezett 56-os emléktáblánál tartottak. Bakancsos László, az UMDSZ ügyvezető alelnöke köszöntőjében arról szólt, hogy a szovjet totalitárius rendszer brutális kegyetlenséggel működő gépezet ellenére vidékünkön szép számmal akadtak olyan fiatalok, akik bátran kinyilvánították, mennyire szolidárisak a szabadságharcát vívó magyar néppel.

'56-os megemlékezés Mezőkaszonyban

A három mezőkaszonyi fiatal - Ormos Mária, Ormos István és Széchy Sándor - szellemi örökségéhez akkor leszünk hűek, ha mi magunk is kiállunk szerzett jogaink megtartásáért. Bakancsos László bejelentette, hogy kezdeményezni fogja: a már elfogadott ukrán oktatási törvény és az elfogadás előtt álló nyelvtörvény ellen szervezzen közös tiltakozási akciót a két kárpátaljai érdekvédelmi szervezet. Az alelnök arra is felhívta a figyelmet, hogy a kisebbségekkel szembeni szigorításokat tartalmazó jogszabályok elfogadása nem csupán a kárpátaljai magyarok érdekeit sérti. Ez egy közös európai ügy, melynek hangsúlyt kell adni különböző nemzetközi fórumokon.

A magyar történelemben nagyon kevés olyan esemény van, amit annyiféleképpen értelmeztek már politikusok, történészek, mint az 1956 október végén kezdődő eseményeket. Elnevezésben is volt már például fegyveres felkelés, puccskísérlet, ellenforradalom, forradalom és szabadságharc, kezdte ünnepi beszédét Kulcsár Ferenc beregszászi magyar konzul. Akkor forradalom vagy szabadságharc? Mindszenty bíboros elsőként már 1956 november elején leszögezte: a nemzet szabadon akart dönteni arról, hogy miképpen éljen. Szabadon akart határozni sorsa, államának igazgatása, munkájának értékesítése felől. Alaptörvényünk szerint október 23. - nemzeti ünnep, az 1956-os forradalom és szabadságharc emlékére. Alaptörvényünk azt is rögzíti, hogy mai szabadságunk az 1956-os forradalmunkból sarjadt ki.

A szovjet diktatúra ellenére a három kaszonyi fiatal, miután tudomást szereztek a magyarországi eseményekről, úgy gondolta, hogy ezen a tájon is lehet másképpen, európai módon

élni, hangsúlyozta beszédében Zubánics László történész, az UMDSZ elnöke. Ezért magyar hazafiként meggyőződéssel vallották, hogy mindennek a legfőbb akadálya a szovjet hatalom, illetve a szovjet rendszer helyi kiszolgálói. A községháza melletti falragaszon tehát az arra járó helybeliek azt olvashatták, hogy az oroszok hagyják békén a magyarokat, hogy Magyarország polgárai egyedül döntsenek az ország további sorsa felől. Bizonyára sokaknak a szívét megdobogtatta az is, hogy a falragaszra egy nemzeti színű zászlót is rajzoltak. Ezek a fiatalok felismerték, hogy mennyire fontos életünkben a szabad választás joga, folytatta Zubánics László. Mindezt ma magunk is megtapasztaljuk, mennyire lelkünk, természetünk ellen való, amikor valakik helyettünk akarják eldönteni, hogy milyen nyelven beszéljünk, milyen iskolába járassuk gyermekeinket, milyen újságot olvassunk, hogy mely kultúrához kötődjünk. Arró sem szabad megfeledkezni, hogy a kárpátaljai, köztük a kaszonyi fiatalok kiállása nem volt hiábavaló. Ezt követően sorra nyíltak a megyében a magyar iskolák, megkezdte működését az ungvári egyetemen a magyar tanszék, immáron szabadon elő lehetett fizetni magyarországi folyóiratokra stb. Bátran állíthatjuk, hogy az ő meg nem alkuvó hozzáállásuknak az utánuk következő nemzedék lett a haszonélvezője. Ezért is nagy a mi felelősségünk, hogy mennyit tudunk megtartani szerzett jogainkból, hogy az elvándorlás vagy a befelé fordulás helyett minden esetben a közös cselekvést választjuk.
A megemlékezést Ferenci Attila, a beregszászi színház művésze és Jancsik Félix tiszacsomai tanuló versmondása foglalta keretbe. A megemlékezést megtisztelte jelenlétével Sarkadi Gábor beregszászi magyar konzul és Tóth Miklós megyei képviselő, az UMDSZ alelnöke.

Kovács Elemér

Kárpáti Igaz Szó, 2018. december 6.

Szijjártó Péter: a labda Ukrajna térfelén pattog

Magyarország kiáll Ukrajna területi egysége és önállósága mellett, de figyelemmel követi a kisebbségeket érintő politikáját - jelntette ki Szijjártó Péter Brüsszelben Magyar újságíróknaK nyilatkozva.
A külgazdasági és külügyminiszter a NATO-tagországok miniszterei ülésének szünetében tartott sajtótájékoztatóján azt mondta: mindaddig, amíg Ukrajna nem hagy fel a Magyar nemzeti közösség jogyinak szisztematikus csorbításával, Magyarország nem járul hozzá a NATO-Ukrajna Bizottság üléseinek megrendezéséhez.
"Nagy a nyomás rajtunk, hogy ezt az álláspontunkat adjuk fel. Ha feladnánk, akkor nem lenne más erőforrásunk arra, hogy a

magyar nemzeti közösségek érdekében fel tudjunk lépni" - húzta alá. A miniszter hangsúlyozta, a kisebbségek jogi védelme elválaszthatatlan a biztonsági kérdésektől. A kisebbségeknek járó jogok biztosítása része a biztonsági és stabilitási kérdéseknek. Nem véletlen, hogy Ukrajna éves nemzeti programjában vállalta, fenntartja, fejleszti és tiszteletben tartja a kisebbségek jogait, emlékeztetett. Magyarország egyetlen esetben tudja feloldani vétóját, ha az ukránok megteszik a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy helyreállítsák a területükön élő magyar közösség azon jogait, amelyek megilletik a kétoldalú megállapodások és nemzetközi jogszabályok alapján. A labda Ukrajna térfelén pattog - tette hozzá Szijjártó Péter.

Kárpátinfó, 2018. december 13.

Emelt fővel

Az UMDSZ huszonkettedik közgyűlésén

Az 1991-es megalakulása óta számos nehéz időszakot élt át a szervezet, ezek közül talán a 2014-es volt a legkritikusabb, hangzott el az UMDSZ Beregszászon megtartott huszonkettedik tisztújító közgyűlésén. Azóta számos alapszervezetet újjá kellett alakítanunk, és bebizonyítani, hogy hitelesen képviseljük az Ukrajnában élő magyarságot. Következetesen síkra szállunk megszerzett jogainkért, és fellépünk minden olyan intézkedéssel szemben, amelyik korlátozza anyanyelvhasználatunkat, megnehezíti a szülőföldön való megmaradást és boldogulást, hangsúlyozták a felszólalók. A kongresszuson az Ukrajna 19 megyéjéből érkezett 254 küldött számos, a szervezet működésével kapcsolatos kérdés mellett döntött az UMDSZ irányító testületének személyi összetételéről is.
Évente mintegy száz programot valósít meg a szervezet, amely a nagyobb lélegzetű események mellett jelentős súlyt fektet arra is, hogy mind több településen jelen legyen, és szervezze az ottani magyar életet, hangsúlyozta elnöki beszámolójában Zubánics László, aki azt is elmondta, hogy a nehézségek ellenére számos téren sikerült előrébb lépni. Immár nem csupán Beregszászon, hanem Kijevben és Ungváron is rendelkezik székházzal az UMDSZ, illetve több kárpátaljai városban működtet irodát. Ami pedig a jövő szempontjából igazán meghatározó, humán erőforrás tekintetében igencsak gazdagok vagyunk, egyre több fiatal csatlakozik hozzánk, mondta. Az elnök nagyra értékelte a KMKSZ-szel kötött stratégiai megállapodást és a magyar kormánnyal kialakított partneri viszonyt. Fontosnak tartja a párbeszéd további folytatását az ukrán illetékesekkel az új oktatási és a már első olvasatban elfogadott nyelvtörvény kapcsán. Mert ha áttörést ezekben a kérdésekben nem is sikerül nyomban elérni, némi engedményt azért időként sikerül kicsikarni. Legutóbb például azt, hogy a független vizsgaközpontokban a magyar iskolák végzősei

Az UMDSZ huszonkettedik közgyűlésén

számára ukrán nyelvből lejjebb vitték a ponthatárokat. Elmenni vagy itthon maradni? Vajon melyik a nagyobb kaland? - tette fel a kérdést Szili Katalin miniszterelnöki megbizott, aki szomorúan állapította meg, hogy a nemzetállamot építő Ukrajna nehezen viseli az etnicitást, a kisebbségek esetében a biztonságot mindenek fölé helyezi, lásd: kettős állampolgárság. Ám az illetékeseket ennek ellenére minduntalan emlékeztetni kell arra, hogy a kárpátaljai magyarság nem egy frissen érkezett migránscsoport, amely nagy hirtelen mindenféle jogokat követel magának. Egy őshonos, több mint ezer esztendeje itt élő közösségről van szó, amely alapvető emberi jogait szeretné érvényesítenia szülőföldön való boldogulás feltételeinek megteremtésével. Mindnyájan felelősséggel tartozunk egymásért. Ha összekapaszkodunk, küzdelmünket siker koronázza, hangsúlyozta Szili Katalin.

Az utóbbi időkben átélt számtalan negatív élmény mellett nem szabad megfeledkezni a pozitívumokról sem, figyelmeztetett Bartha József, a megyei tanács és a KMKSZ helyettes elnöke. Nap mint nap tapasztaljuk azt a nagyfokú szolidaritást, amely a helyi ukrán lakosság részéről az irányunkba nyilvánul meg. A nyugalom és a béke megőrzése szempontjából Kárpátalján ez óriási jelentőséggel bír. Jövőnk szempontjából pedig az a leglényegesebb, hogy milyen alternatívákat tudunk felkínálni fiataljaink számára. Hogy még azok is vissza jöjjenek egy idő után, akik a súlyos gazdasági körülményeket,

a zavaros politikai viszonyokat és a kisebbségek irányában megnyilvánuló jogszűkítő intézkedéseket tapasztalva jobbnak látták, ha elhagyják szülőföldjüket. Éppen ezért, nagy a két meghatározó ukrajnai magyar érdekvédelmi szervezet vezetőinek a felelőssége. Nem árkokat ásni, hanem hídakat kell építeni egymás között, mert csak így tudjuk sikeresen megvívni politikai küzdelmeinket, melyekre a jövő évi elnökválasztás, az azt követő parlamenti és helyhatósági választások kapcsán már most fel kell készülni, mondta Bartha József.

Bár határok választanak el bennünket, a közös múlt, a kultúra és a nyelv együttesen mindennél erősebb kapocs, hangsúlyozta Magyar Lóránt, aki az RMDSZ üzenetét hozta. Babják Zoltán, Beregszász polgármesterea KMKSZ-szel kialakított széleskörű együttműködés fontosságát, és egy céltudatos ifjúságpolitika megvalósításának időszerűségét hangsúlyozta.

Azért, hogy az Ukrajnában élő magyarokról pozitív kép alakuljon ki a többségi nemzet képviselőiben, sokat tesznek az ország különböző részein, nagy szétszórtságban élő magyarok, emlékeztetett rá az Ivano-Frankivszkban élő ifj. Szávai József. Az ő identitásuk megerősítésére az eddigieknél nagyobb odafigyelésre van szükség.

Spenik Sándor, az UMDSZ OT elnöke arra hívta fel a figyelmet, hogy bár igen magas az ukrán többség ingerküszöbe, ha kisebbségekről van szó, néhány nagyobb lélegzetű akcióval, kulturális eseménnyel azt sikerült elérni. Egyébként ha továbbra is egységet tudunk felmutatni, az a leghatékonyabb üzenet.

A megyéket átívelő kulturális programok fontosságát emelte ki Szikora Attila (Hmelnickij), hisz ezek, amellett, hogy a diaszpórában élő magyarokat megszólítják, a többségi nemzet tagjai felé is pozitív üzeneteket hordoznak.

A KMKSZ-szel való összefogás eredményeként a megyei tanácsban talán soha nem volt olyan erős érdekképviselete a magyarságnak, mint jelenleg, hangsúlyozta Tóth Miklós megyei képviselő. Aki a hatékonyabb munka érdekében az Ukrajnai Magyar Egyeztető Tanács létrehozását tartja szükségesnek. Ez a testület a történelmi egyházak képviselőinek a bevonását hozná meg a kárpátaljai magyarság sorsával kapcsolatos stratégiai döntéseket, s kidolgozná azt a hosszú távú koncepciót, amelynek megvalósításával biztosított lenne az itteni magyarság megmaradása.

Bakancsos László, az UMDSZ alelnöke a közigazgatási reform megvalósulásával létrejövő nagyobb közigazgatási egységek, a hromadák megalakításának a veszélyeire figyelmeztetett. Látszik, hogy Kijevben a folyamat felgyorsítására törekszenek, így rövid időn belül készen kell állnunk olyan javaslatokkal, melyek a helyi magyar közösségek érdekeit leginkább szolgálják, mondta.

A vita után megtörtént az elnökség munkájának értékelése, majd sor került az UMDSZ alapszabályának módosítására. A fórum megválasztotta a szervezet elnökét. A tagság újabb négy

évre Zubánics Lászlónak szavazott bizalmat. A közgyűlés a különböző bizottságok mellett jóváhagyta az új összetételű Ukrajnai Magyar Nemzeti Tanácsot. A közgyűlés politikai nyilatkozatot fogadott el, amelyben kiállnak a nemzetrész szerzett jogainak megvédése mellett, és fellépnek a kárpátaljai magyarság anyanyelvhasználatának a korlátozásával szemben.

Kovács Elemér

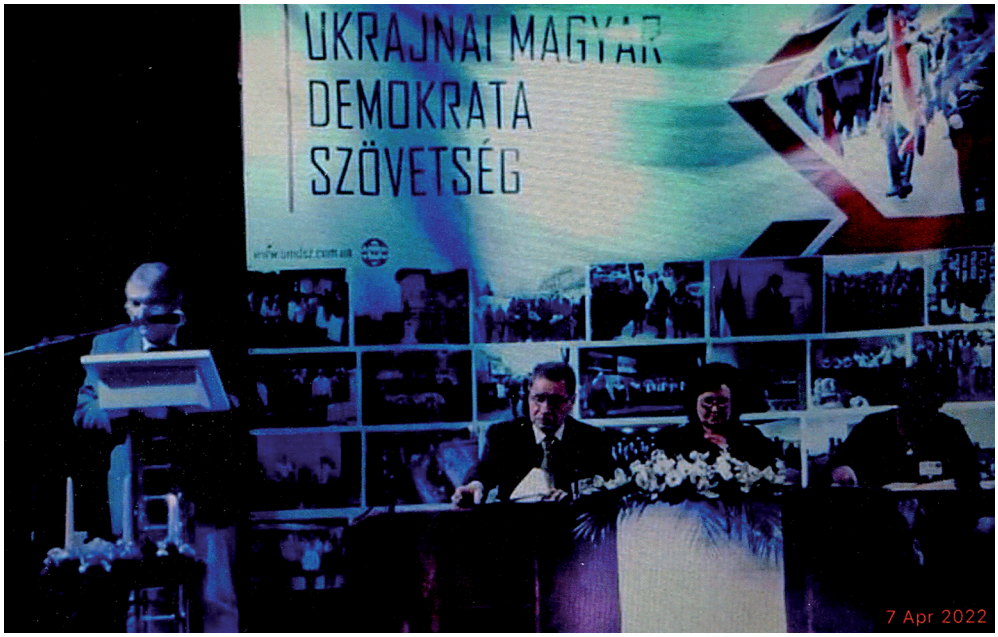

Bakancsos László felszólalása az Ukrajna Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) XXII. kongresszusán, 2018. december 8-án.

Mélyen tisztelt küldöttek, meghÍvott vendégek!

Az este úgy éreztem, hogy véletlenszerűen ki kell nyitnom a Bibliát, és a zsidók hanyatlásának okait firtattam, Királyok 2. könyve, 17 . fejezete. (elolvasásra ajánlom, a Biblia 384. old.) Amikor az egyiptomi fogságból kiszabadult a zsidó nép, nagyon hamar elfeledték az Isten törvényeit és meginogtak. Bálványokat kezdtek imádni és az Isten és Mózes parancsait nem tartották be.

Valahogy úgy érzem, hogy ez a bibliai mondás vonatkozik az ukrán parlamentre, az ukrán kormányra is, hiszen nagyon hamar elfeledték azt, hogy 27 éve annak, hogy megszabadultak az „egyiptomi" fogságból (a Szovjetunió fogságból). Elfeledték azt, hogy ők is elnyomottak, rabok voltak. Elfeledték az 1932-1933-as holodomort, elfeledték azt, hogy Magyarország elsőként ismerte el ezt a történetet, hogy ez valójában genocidium volt az ukránok ellen.

Magyarország volt az, amely elsőként ismerte el a világon Ukrajna függetlenségét, akkor, amikor még a szovjet hadsereg

lánctalpasai jelen voltak Magyarország területén. És sajnos a múlt évben (2017. szeptember 5.), -ahogy dr. Szili Katalin is mondta - az Európai Társulási Szerződés aláírása után elfogadták azt a szégyenteljes oktatási törvényt az ukrán parlamentben, amely megalázó mindannyiunk számára, hiszen ez olyan csapást mérhet a kárpátaljai magyarságra, amely ha meg fog maradni, nemigen fogjuk kiheverni, nem beszélve a nyelvtörvényről, amely első olvasatban el lett fogadva. Én bízom abban, hogy második olvasatban nem lesz elfogadva, hiszen a jövő hét hétfőjén találkozik Magyarország külügyminisztere és Ukrajna külügyminisztere, és meg fognak állapodni - helyesebben fogalmazva -közeledni fognak az álláspontok, hogy valamilyen megoldást készítsenek arra, hogy ezek a törvények, amelyek el lettek fogadva, enyhüljenek. Természetesen tisztán kell látnunk, hogy az ukrán parlament milyen álapotban van, a parlament elnöke többször is szavazásra tesz törvényjavaslatokat, ami érdeke a parlamentnek, hogy megszavazza.

Néhány szóban szeretnék kitérni a szervezetünkre. Túl vagyunk a „hét szűk esztendőn", 2010-2017 között a magyar kormány - lehet mondani,- semmilyen támogatást nem nyújtott az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetségnek.

Tehát túl vagyunk a tűzkeresztségen, és ahogyan az egyik felszólaló fogalmazott, a legfontosabb, hogy túléltük, a legfontosabb, hogy itt vagyunk.

Én örülök annak, hogy ennyien összegyűltünk, és Önök nagyon bátrak, mert a mai helyzetben, amikor vegzálnak bennünket a határon, főképpen a kárpátaljai magyar képviselőket és tisztségviselőket, bátornak kell lenni ahhoz, hogy egy faluban az alapszervezetei tisztújító közgyűlésen 10-15 ember összegyűljön és merje vállalni azokat a tisztségeket, amelyek arra hivatottak, hogy a kárpátaljai magyarság érdekeit szolgálják és képviseljék.

Barta József (a KMKSZ alelnöke) úgy fogalmazott, hogy a következő választásokra, gondolt Ő az elnökválasztásra, a parlamenti választásokra, helyhatósági választásokra összse kell fognunk, meg kell egyeznünk, hogy milyen listákon, szinteken fogunk jelölteket állítani. Nem, ez már nem elég. Teljeskörű összefogásra van szükség a falusi képviselőtől a polgármesterig, a megyei listától a járási tanácsig, a parlamentig. Mert azok a csapások, amelyek ránk nehezedtek az utóbbi két évben, annyira megfélemlítették a kárpátaljai magyarságot, hogy a falvakban, ahol a törvények szerint 15 képviselőt kell indítani, lehet, hogy nem találunk megfelelő számú, képességű jelölteket, de még a járási tanácsokba sem. Fel kell készülni arra, hogy az ukrán pártok mindent meg fognak tenni annak érdekében, hogy csökkentsék esélyeinket, fognak hazudni fűt-fát, hogy Önök szavazzanak rájuk. Remélem, hogy a kárpátaljai magyarság lesz olyan bölcs, hogy 200-300 hrivnyáért nem fogja eladni becsületét, és fogja tudni bölcsen, hogy a kárpátaljai magyarság által indított kép-

viselőket juttassa be a megfelelő szintű önkormányzatokba. Még nagyon fontos, fel kell készülnünk, hogy 2019-ig be fogják fejezni a decentralizációt, és nem szeretném azt, hogy az utolsó pillanatban kapkodjunk, ezért a két magyarságszervezetet felkérem és a Kárpátaljai Határmenti Önkormányzatok Fórumát, hogy minél hamarabb dolgozzanak ki olyan területi egységeket, amelyekben a törvények szerint tömöríteni fogják a kárpátaljai magyarságot.
Ennyit szerettem volna mondani, köszönöm mindenkinek azt a munkát, amit az elmúlt négy évben elvégeztek, köszönöm az UMDSZ elnökségének, hogy kitartottak mellettünk és örülök annak, hogy ennyien összegyűltünk.

Kárpáti Igaz Szó, 2019. január 31.

Humoristából politikus?

Volodimir Zelenszkij a népszavazások hive

Egyetlen cikluson át akar csak államfő lenni, de ez idő alatt teljesen megreformálná az állam vezetését, és első intézkedésként lehetővé tenné a népszavazásokon keresztüli közvetlen demokrácia gyakorlását Volodimir Zelenszkij komikus színész, a márciusi elnökválasztásnak a jelenlegi felmérések szerint egyik befutásra esélyes jelöltje.
A showman választási programjáról azon a sajtótájékoztatón beszélt, amelyet követlenül azután tartott, hogy benyújtotta az elnökjelöltséghez szükséges dokumentumokat a Központi Választási Bizottságnál (CVK).
"Ma dupla szülinapot ünneplek, a szokásosat, és azt, hogy most váltam politikussá" - jegyezte meg Zelenszkij, aki éppen a dokumentumok benyújtásának napján, január 25-én let 41 éves. "Azonnal le kívánom szögezni: egyetlen választási ciklusra indulok, hogy megváltoztassam a rendszert a jövő számára. Elveimet a hírnévért, országomat a hatalomért nem bocsátom áruba. Tisztességes leszek, hűséges Ukrajnához, és az országot politikusok új generációjának a kezébe adom majd át" - ígérte. Terveivel kapcsolatban kifejtette: első intézkedésként törvényjavaslatot nyújt be, amely rögzíti azt a mechanizmust, amellyel az ukrán nép határozza meg az ország vezetése számára a fő feladatokat népszavazás útján, illetve a közvetlen demokrácia gyakorlásának más formáin keresztül. Kiemelte, hogy éppen a nép akaratával, az 1991-es referendumon született meg Ukrajna, mint független állam. Azóta viszont egyetlen népszavazást sem rendeztek az országban, amelyen a nép

bármit is közvetlenül eldönthetett volna - mutatott rá.
Zelenszkij programjának egyik kulcselemeként hirdette meg az "ember mint legfőbb érték" elvet. Az állam van az emberért, és nem az ember az államért. A reformoknak minden ember életére kedvező hatással kell lenniük, nem cask néhány tucatnyi család számára, idézett Zelenszkij választási programjából az UNIAN hírügynökség. A showman kifejtette: az a célja, hogy olyan államot építsen, amely minőségi szolgáltatást nyújt az állampolgárainak. Ennek érdekében maximális mértékben csökkenteni kell az állami szerepvállalást. "Minél kevesebb az állam az emberek életében, annál több az ember az állam életében" - fűzte hozzá.
Kifejtette: azon fog dolgozni, hogy minél több nyugati befektetés érkezzen Ukrajnába. Szerinte, ha a nyugatiak Ukrajnában fektetik be a tőkéjüket, az lesz az igazi védelem, a legerősebb hadsereg az országnak.
Az eredetileg jogász végzettségű, Krivij Rih városban született Zelenszkij a kilencvenes évek végén alapított 95-ös Kvartal Stúdiója elnevezésű humorista csapat frontembereként vált ismertté, de játszott számos filmben és tévésorozatban is főszerepet, vezetett televíziós showműsorokat. Filmrendező, forgatókönyvíró és producer.
A személye köré alapított Nép Szolgája párt, amelynek ő az államfőjelöltje, az egyik vígjátéksorozatáról kapta a nevét. Ebben Zelenszkij egy hétköznapi, ám elveihez hű középiskolai történelemtanárt alakít, aki váratlanul megnyeri az ukrán elnökválasztást. Az országban népszerű sorozat - amelyből mozifilm is készült - harmadik évadának vetítését épp a választási kampány csúcspontján, márciusban tervezik elindítani.
A legutóbbi közvélemény-kutatások alapján Zelenszkij a három legesélyesebb befutó között van, az első helyen álló Julia Timosenko mögött, egy hajszállal megelőzve Petro Prosenko hivatalban lévő elnököt. Szorosan mögöttük van még Anatolij Hricenko volt védelmi minister és Jurij Bojko volt Janukovics-párti politikus.

KISZó-összeállítás

Kárpátinfó, 2019. március 21.

Kárpátalján kampányolt az ukrán elnök

Kárpátaljára látogatott március 15-én Petro Porosenko ukrán államfő, aki országos elnökválasztási kampánykörútja keretében hivatalos rendezvényeken vett részt és mondott beszédeket.
Az ukrán elnök délelőtt repülőgéppel érkezett Ungvárra, majd onnan kíséretével együtt - a kárpátaljai utak katasztrofális állapota miatt - helikopterrel szállították a Huszt melletti Vörös mezőre, ahol a tiszavirágéletű Kárpát-Ukrajna 1939-es kikiáltásának 80. évfordulója alkalmából tartottak ünnepi megemlékezést. Porosenko több száz olyan közigaz-

gatási alkalmazott előtt mondott beszédet, akiket péntekre szabadságoltak és buszokkal szállítottak a helyszínre.
Az államfő köszönetet mondott az egykori államkezdemény "hőseinek", mert harcba szálltak - mint fogalmazott - "az öt évvel ezelőtti Majdan önvédelmi századaihoz hasonlóan" Ukrajna védelmében, annak "fantasztikus jövőjébe vetett hittel a szívükben", amely hit - szerinte - minden akadály ellenére győzedelmeskedett.

Az elnök megköszönte a kárpátaljai katonáknak az "orosz agresszió" visszaverésében játszott szerepüket, különös tekintettel a munkácsi 128-as hegyivadász dandárra és a Karpatszka Szics Hősei elnevezésű kárpátaljai határőregységre. Az államfő 23 százalékos fizetésemelést helyezett kilátásba a kárpátaljai katonáknak. (A találkozón a kirendelt tömeg éljenzése közben volt, aki a szegénységet "köszönte meg" az államfőnek.)
A huszti megemlékezést követően Porosenko Ungváron, a Kárpátalja Megyei Regionális Fejlesztési Tanács ülésén elmondta, hogy ma az országban minden feltétel adott az általános gyarapodáshoz, fejlődéshez és "Ukrajna demonstrálja a világnak kitartását és rendíthetetlenségét a kitűzött célok elérésében". Külön hangsúlyozta, hogy Ukrajnában jól halad a decentralizáció a területi integritás feltétlen betartásával és "bármiféle autonómia kikényszerítésének a feltétlen elutasításával, mivel Ukrajna unitárius állam". Az elnök "rekordösszegű" állami támogatást ígért Kárpátaljának az úthálózat javítására.
Petro Porosenko kora esteelnökválasztási kampányrendezvényt tartott az Ungvár központjában található Petőfi téren, ahol emiatt nem tarthatta meg a helyi magyarság három évtized óta hagyományos márciusl5-i megemlékezését. Az államfő beszédét - ahogy az elmúlt napokban Ukrajna több megyeszékhelyén is történt - tiltakozók bekiabálása zavarta meg. Az interneten közzétett videófelvételek tanúsága szerint a rendőrök két fiatal rendbontót emeltek ki és vezettek el a tömegből.

MTI/Kárpátinfo

Kárpátinfó, 2019. március 21.

Együtt dobban a szív

Hetyenben őrzik Kossuth emlékét

A beregszászi járási Hetyen Kárpátalja azon négy településének egyike, ahol Kossuth emlékjel található: a kultúrház falán 1996-ban avattak emléktáblát, 2017-ben pedig annak állítottak emléket, hogy Csanády Sándor 1874-ben 6 hold földet íratott Kossuth Lajos nevére, "hogy törvényesen felvehettessen a választók névsorába". A település lakossága évek óta itt gyülekezik március 15-én, hogy emlékezzen az 1848/49-es szabadságharcra.
Az alkalom ünnepi istentisztelettel vette kezdetét, melyen Cseresznye Albert hirdette az igét. 48-ra emlékezni mindig különös és felemelő kötelességünk. 171 évvel ezelőtt ezen a napon egy nemzet egy emberként lázadt fel az elnyomás ellen, mert szabadságban, békében akart élni, mondta a református lelkész. Bár az orosz cári sereg beavatkozott, a forradalom leverésre ítéltetett, a történelem megmutatta, hogy hosszú távon mégiscsak eredményes volt ez a harc. Magyar népünk sokszor volt próba alatt, de Isten mindeddig megtartott bennünket, amiért hálával tartozunk. Nekünk az összetartozást, a békességet kell hirdetni, az Úrra figyelve, hisz ahogy Dávid zsoltárában olvassuk: "cask Istennél nyugszik meg lelkem". Ha elég erő és szeretet van bennünk, akkor megmaradunk, fogalmazott Cseresznye Albert.
A megemlékezés a Kossuth-emléktáblánál folytatódott, ahol Bakancsos László, az UMDSZ ügyvezető elnöke köszöntötte a megjelenteket. Ma azokra emlékezünk, akik feláldozták vagyonukat, sokan az életüket a szabadságért. A dicső napok után elnyomás, sortűz, bitófa következett. Mégsem volt értelmetlen ez a harc, hisz ennek köszönhető a kiegyezés, amelyben nagy szerepet játszott Kossuth Lajos, mondta Bakancsos László. Emlékezzünk nagyjainkra és legyünk méltóak hozzájuk. A máról szólva a szónok örömmel állapította meg, hogy olyan kormánya van a magyar népnek, amelyik alkotmányos kötelezettségeinek eleget téve felelősséget visel a határon túli magyarokról, így rólunk is, segíti a szülőföldön való boldogulásunkat, megmaradásunkat. Nekünk viszont fel kell tenni a kérdést: megtettünk-e mindent azért, hogy magyar nyelvű oktatásunk megmaradjon, hogy szabadon használhassuk anyanyelvünket, mondta. "1848.március 15.-e szabadságunk, nemzeti függetlenségünk és összetartozásunk szimbóluma. Éljünk bárhol is a világon, ezen a napon egy ütemre dobban a szívünk, kokárdát tűzünk a kabátunkra, s együtt ünnepeljük a márciusi ifjakat. Emlékezünk a hősökre, akik bátran vallották, és a szabadságharc csatamezőin is bizonyították, hogy a haza nminden előtt" - fogalmazott Orbán Viktor miniszterelnök a nemzeti ünnep alkalmából a világ magyarságához intézett levelében, melyet Sarkadi Gábor beregszászi magyar konzul olvasott fel. - 171 évvel ezelőtt ez a négy rövid szó magyar emberek millióinak sorsát fordította meg, és "azóta is arra tanít minket, hogy egyedül akkor győzhetünk, ha

büszkén vállaljuk nyelvünket, kultúránkat és nemzeti jelképeinket. Hiszen akárcsak 1848-ban, úgy ma is igaz, hogy csak a jövőjük érdekében együtt cselekvő, erős és öntudatos nemzetek állhatnak meg a birodalmi fenyegetésekkel szemben" - írta a miniszterelnök. "Amikor a forradalomra és a szabadságharcra emlékezünk, olyan férfiakat és nőket látunk magunk előtt, akik azzal mutattak példát Európának, hogy számukra a hazájuk volt az első, és közös otthonuk szabadságáért a rájuk törő túlerővel is bátran szembe szálltak. Meggyőződésem, hogy az ő hősies helytállásukból ma is erőt meríthetünk - zárta a világ magyarságához intézett üzenetét Orbán Viktor.

Magyarország 1848-ban alkotója let a történelemnek, fogalmazott Tóth Miklós megyei képviselő. Példát mutatott Európának, hogy képes közös hittel, közös akarattal, közös erővel cselekedni. Azóta 171 könyörtelenül kemény év telt el kudarcokkal, árulásokkal, csonkításokkal. Sokan már temettek is bennünket. De Istennek hála felébredt nemzetünk. A képviselő köszönetet mondott azért, hogy 1848-49 drámáját ma büszkén és szabadon, győzelemként tudjuk ünnepelni, és intő jelnek nevezte a szabadságharcot azok számára, akik mások elnyomására törekednek. Merítsünk ma mi is erőt hőseink példájából, hogy tudjunk kiállni és tenni boldogságunkért, küzdeni a jövőnkért, zárta gondolataival a felszólalók sorát Cseresznye Albert.

A megemlékezésen Gerő Gábor tanuló szavalta el Petőfi Nemzeti dalát, a helyi általános iskola diákjai pedig alkalomhoz illő zenés-irodalmi műsorral adóztak hőseink emléke előtt. Az ünnepséget - amely koszorúzással ért véget - a Himnusz és a Szózat foglalta keretbe.

Kovács Erzsébet

Kárpátinfó, 2019.június 27.

Ukrán parlamenti képviselők az alkotmánybírósághoz fordultak a nyelvtörvény miatt.

Ukrán képviselők egy csoportja az alkotmánybírósághoz fordult, hogy a testület vizsgálja meg a sokat vitatott nyelvtörvény alkotmányosságát - közölte pénteken a bíróság sajtószolgálata.
A beadványt 51 képviselő írta alá, egyik fő kezdeményezője Vadim Novinszkij , az Oroszországba menekült és hivatalából menesztett ukrán exelnök, Viktor Janukovics hívei által alapított Ellenzéki Blokk tagja.
A honatyák szerint a törvény nem felel meg Ukrajna alkotmányának, nem szabályozza a nemzeti kisebbségek nyelvének használatát, néhány jogi rendelkezése pedig "gyakorlatilag az orosz ajkú polgárok diszkriminációját jelenti".
Az ukrán mint államnyelv működéséről szóló törvényt sietve, még az új államfő, Volodimir Zelenszkij hivatalba lépése előtt, április 25-én fogadta el a parlament. Petro Porosenko leköszönő államfő pedig május 15-én alá is írta a jogszabályt. Zelenszkij május 20-án tette le a hivatali esküt.
A jogszabály ellen hevesen tiltakoztak a kárpátaljai magyar szervezetek is, mert szerintük felszámolja a kisebbségek valamennyi eddigi nyelvi jogát. A törvény ugyanis a magánbeszélgetéseket és a vallási szertartásokat kivéve gyakorlatilag mindenhol kötelezővé teszi az ukrán nyelv használatát. Ezen felül az ukrán nyelv, illetve a szabályok megsértéséért még jogi felelősségre vonást is kilátásba helyez.
Zelenszkij még áprilisban, a törvény parlament általi megszavazásakor ígéretet tett arra, hogy hivatalba lépése után megvizsgálja a nyelvtörvényt abból a szempontból, hogy tiszteletben tartja-e a jogszabály minden állampolgár jogait.

MTI

Közös jelölteket támogat a KMKSZ és az UMDSZ

Előrehozott ukrajnai parlamenti választások

A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) jelöltjeit hivatalosan bejegyezték a július 21-re kitűzött ukrán parlamenti választásokra, s mivel eredményesen zárultak a tárgyalások az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetséggel (UMDSZ), a két szervezet közösen fogja támogatni a jelölteket mindhárom egyéni választókerületben, amelyekben jelentős számban élnek magyarok - jelentette be Brenzovics László,a KMKSZ elnöke, az ukrán parlament képviselője.
A Kárpátalja című KMKSZ-hetilap internetes portáljának nyilatkozva Brenzovics László az előrehozott parlamenti választások fontosságát hangsúlyozva leszögezte: „Meg kell mutatni azt, hogy a kárpátaljai magyarság igenis képviselni

szeretné Ukrajnában a saját érdekeit!" Az esélyekről szólva liemelte: „Jó esélyekkel indulunk, de minden a részvételi arányokon és a kárpátaljai magyarság egységén fog múlni. Amennyiben kellő számban vesznek részt a kárpátaljai magyarok és a velünk szimpatizálók a választáson, akkor mindhárom körzetben van esélyünk".

A Nagyszőlős központú egyéni választókerületben Brenzovics László, a KMKSZ elnöke, az Ungvár központú kerületben Barta József KMKSZ-alelnök indul. A Munkács központú választókerületben Tóth Miklós UMDSZ-alelnök a magyarok jelöltje.

MTI/Kárpátinfo

Kárpáti Igaz Szó, 2019. augusztus 1.

Hol „terem" a legjobb lecsó?

Nyáron a legfinomabb és legkiadósabb magyar étel a lecsó. Talán nincs is ember, aki ne szeretné, hiszen az egyszerűségéhez képest megannyi módon lehet elkészíteni ezt az ínycsiklandozó ételt. Amikor a beregszászi járási Tiszacsomán először rendezték meg a hagyományőrző lecsófesztivált, talán éppen arra voltak kíváncsiak, hogyan készítik el a lecsót a különböző régiókból benevezett csapatok tagjai. Sem a fesztiválozók, sem pedig a zsűri tagjai nem csalódtak, ugyanis az ízvilág és a tálalás évről évre jobb, szebb, csalogatóbb.

Az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség Beregszászi Járási Szervezete, a Csomai Községi Tanács, illetve kultúrház közös szervezésében már harmadik alkalommal főtt, rotyogott a lecsó a bográcsokban. Idén hat csapat mérte össze lecsófőző tudását, s mint ahogy azt Halász László, a bíráló bizottság elnöke lapunknak elmondta, valóban egyre jobbak, finomabbak az ételek. Elsősorban az ízvilágra figyeltek oda, de a lecsó külleme és a tálalás is fontos szerepet játszott a pontozásnál. Ám mielőtt kihirdették volna a győztes csapatot, a fesztivál résztvevőit a színpad elé várták. Kovács Szvitlana, Tiszacsoma polgármestere megköszönte a támogatóknak, a testvértelepüléseik képviselőinek, valamint a helyieknek a segítséget. Az eseményre határon túlról is érkeztek, többek mellett Boldog István, a magyar országgyűlés képviselője, a Kétpóról jött csapat

Hat csapat mérte össze lecsófőző tudását A SZERZŐ FELVÉTELE

tagja, aki kihangsúlyozta, mi, magyarok, szerte a Kárpát-medencében őrizzük a kultúránkat, vigyázunk a barátságunkra, a testvéri szeretetünkre. Kitért arra is, hogy nyelvtörvény ide, vagy oda, úgy véli, ruszin, magyar, vagy ukrán ember ezután is le tud ülni egy asztalhoz egy finom lecsó és pálinka elfogyasztásához, egy jó beszélgetéshez. Ugyanis ezek a népek ezer esztendővel ezelőtt is jól megértették egymást, amin nem szabad változtatni. A beregszászi konzulátus nevében Beke Mihály első beosztott konzul köszöntötte a résztvevőket. Elárulta, nagy imádója az ezerféleképpen elkészíthető lecsónak, ezért nagyon kíváncsi, mit produkálnak a szakácsok, milyen ízekkel örvendeztetik meg az érdeklődőket. Demkó Ferenc, a Munkácsi Görög Katolikus Egyházmegye helynöke kifejtette:

Úgy tűnik, hogy lassacskán odanő ez a rendezvény, hogy érthetően tudja magát kifejezni, s most már nem csak Csoma felé, hanem külföld felé is, hiszen a helyiek mellett Romániából és Magyarországról érkezett csapatok is megmérettetnek. Adja ég, hogy jövőre még több régió képviseltesse magát - fejtette ki az esperes.

Dr. Zubánics László, az UMDSZ elnöke mindenekelőtt köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik július 21-én elmentek szavazni, és a magyar összefogás jelöltjeit támogatták.

Minden közösségnek vannak szokásai, minden munkához kapcsolódva meg voltak azok az ételfajták, amelyeket a takarékos, mindenre gondoló háziasszony megpróbált gyakorlatilag a semmiből összeállítani. Ide tartozik a lecsó is, amely étel mindmáig hódít - jegyezte meg Zubánics László.

Tóth Győző, a KárpátHáz Civil Szervezet ügyvezetője arról biztosította a jelenlévőket, hogy Péter Csaba megyei képvi-

selő, a KárpátHáz kuratóriumi elnöke továbbra is támogatni fogja a fesztivál megszervezését. Köszönetet mondott a helyi szervezőknek, az UMDSZ-nek és a Bethlen Gábor Alapnak a támogatásért. Köszöntötte továbbá a fesztivál résztvevőit Bakos József, Héhalom (Tiszacsoma testvértelepülése) polgármestere, Keresztes Péter Pál, Kétpó polgármestere, Varga Mihály, Szilágynagyfalu (Erdély) képviselője. Az eseményt Horváth László, az UMDSZ járási szervezetének elnöke és Tóth Miklós megyei képviselő is megtisztelete jelenlétével.
Hagyomány, hogy a községben évente átadják a díszpolgári címet az arra érdemesnek. Idén ezt Bakancsos László helyi lakos, az UMDSZ elnökségi tagja vehette át a Csomai Honfoglalási Emlékpark megalapítása érdekében végzett munkájáért, aktív társadalmi szerepéért.
Mint fentebb kiderült, hat csapat bográcsában főtt a lecsó. Mielőtt a bírálóbizottság elé került volna az étel, elbeszélgettünk néhány versenyzővel. Boldog István, a kétpói csapat szóvivője elmondta, bátran állíthatják, hogy ők az összetartozás lecsóját készítették el, hiszen makói hagyma, kolozsvári szalonna, gyulai kolbász, kétpói paprika, parajdi só, héhalmi paradicsom, csomai fűszerpaprika van benne. A kész ételt szarvasi kemencében sült cipóban tálalták. Csémi László, az Ízes Bácska Egyesület elnöke szintén ínycsiklandozó lecsó receptjét árulta el. Ők a megszokott összetevők mellett babot és szaggatott tésztát is tettek az ételbe, ami valóban érdekes és egyedi ízt kölcsönzött neki.
A helyi óvodások, iskolások, hagyományőrzők és a vendégfellépők műsora után kihirdették az idei legjobb lecsókat. A bírálóbizottság döntése alapján a Kétpói betyárok csapata lett az első, és a legjobb tálalásért járó díjat is ők kapták. Második helyen a tiszacsomai betyárok végeztek, a dobogó harmadik fokára a szilágynagyfalviak állhattak. Az ízvilágot is értékelték, ebben a legjobbnak a héhalmiak bizonyultak, a küllem és az állag díj a bácsalmásiaké lett.
Az est sztárvendégeként a Magyarországról érkezett Rózsás Viktória énekelt, majd a Bózsár zenekar húzta a talpalávalót.

Hegedűs Csilla

Kárpáti Igaz Szó, 2019. augusztus 1.

Gondolatok a parlamenti választások margójára

Folyó év május 20-án Volodimir Zelenszkij köztársasági elnök beiktatási beszédében gyakorlatilag „követ dobott" a nyári vakációját tervezgető ukrán politikai-társadalom állóvízébe, amikor kihirdette a soron kívüli parlamenti választásokat. Sokan akkor kétkedve fogadták a bejelentést, azonban az események azt mutatják, hogy az új hatalom sikeresen vette a parlament és az alkotmánybíróság által támasztott akadályokat, s immár utána vagyunk a soros megmérettetésnek.

Zubánics László

Az elmúlt napokban sokan sokféle előjellel elemezték a választások eredményeit, azonban egy dolgot le kell szögeznünk - sikerült megmutatnunk, hogy vagyunk, s ezzel a közösséggel még mindig - reméljük a jövőben is -, és nem csak kárpátaljai viszonylatban, számolni kell, mint politikai tényezővel.
Először is külön köszönettel tartozunk minden egyes kárpátaljai honpolgárnak - magyarnak és nem magyarnak egyaránt - azért, hogy 2019. július 21-én elment szavazni és voksaival a magyar összefogás jelöltjeit támogatta.
Annak ellenére, hogy egyetlen képviselőjelöltet sem sikerült mandátumhoz juttatni, sikeres választási kampányt bonyolítottunk le, amely soránbizonyítást nyert, hogy a jelentős demográfiai fogyás ellenére a választókerületekben élő magyar közösség arányai az elmúlt években nem változtak, ezért megfelelő mobilizáció és szavazatkoncentráció mellett a magyarság 2015-ben mért 12,5 százalékos politikai súlya jelenleg is megvan.
Sokan apokaliptikus képet festenek a választási eredmények kapcsán, pedig mindenki számára világos volt (vagy legalábbis annak kellett lennie!), hogy a kialakított három választókerületből kizárólag a 73. számúban van statisztikai esély a győzelemre. A másik kettőben azt kellett bizonyítanunk, hogy jelen vagyunk a porondon. A 68. és 69. sz. választókerület eredménye hozta is a papírformáját, azaz a 16 és 13 százalékos magyar jelenlétet.
Már az idei elnökválasztások előre jelezték a magyarlakta települések igen alacsony politikai aktivitását (számításaink szerint akkor kb. 30 ezer magyar választó ment el), azonban a július 21-i adatok arányai némi aggódásra adhat okot. Bár a magyar összefogás jelöltjei 32 552 szavazatot gyűjtöttek be, a 73-as körzet nagy magyar falvainak alacsony aktivitása (Makkosjánosi 35,67%, Mezővári 35,44%, Beregdéda 36,34%) jelzésértékű. De hasonló negatív „eredményeket"tapasztaltunk a 68-as körzetben (Eszeny 27,18%, Kisdobrony 35,26%, Nagydobrony 35,24, illetve 34,75 %) és a 69-es körzetben (Csongor 18,59%, Mezőkaszony 24,99%, Csonkapapi 25,47%) is. Ebből kifolyólag a következő időszak egyik fontos feladata kell legyen, hogy településekre bontva vizsgáljuk meg az alacsony részvételi arány okait, s igyekezzünk megoldást találni a problémákra.
Összességében a részvételi aktivitás az alábbi adatokat mutatja: 68. sz. választókerület (Ungvár): 43,52%; 69. sz. választókerület (Munkács): 24,99%; 73. sz. választókerület (Nagyszőlős): 41,52%.
Ha az elnyert szavazatok mennyiségét abszolút számokban mérjük, akkor a sorrend a következő: Brenzovics László 16 664 (26,21%), Barta József 8 939 (12,37%), Tóth Miklós 6 949 (11,7%) voks. Ha csak a magyarlakta települések szavazóit vesszük, akkor ez az arány már egészen más - Barta Józsefre az összes magyar szavazó 37%-a voksolt, Brenzovics László 34%-ot

„Sikerült megmutatnunk, hogy vagyunk"

kapott, Tóth Miklós pedig 24,7%-ot. Ha csak azokat a magyar szavazókat vesszük figyelembe, akik elmentek szavazni, akkor kicsit módosul a kép, hiszen kiderül, hogy a magyar falvakban Barta József a szavazatok 37,5%-át, Brenzovics László 54,52%-át, Tóth Miklós 63,72%-át kapta meg.

Mielőtt azonban örvendezni kezdenénk, érdemes megtekinteni az érem másik oldalát is, azaz mennyire érdemelték ki a közös jelöltek a magyarság bizalmát a választókerületekben. Ha mindenütt összeadjuk a három legsikeresebb „nem magyar" jelöltnek a magyarlakta falvakban kapott voksait, és összehasonlítjuk a magyar jelöltek eredményével, akkor a következő képet kapjuk: 68. sz. választókerület (Barta József): 6076 voksra 4267 ellenszavazat; 69. sz. választókerület (Tóth Miklós): 5922 voksra 3468 ellenszavazat; 73. sz. választókerület (Brenzovics László) 12044 voksra 9328 ellenszavazat;

Azaz minden egyes, a magyarok által kapott szavazatra Brenzovics Lászlónál 0,77, Barta Józsefnél 0,70, Tóth Miklósnál pedig 0,58 ellenszavazat jutott. Itt csak a többségében magyarlakta településeket vizsgáltuk, a városok (Ungvár, Beregszász, Nagyszőlős, Csap) ebben a mintában nem szerepelnek. Ha figyelembe vesszük, hogy a 73. sz. választókerület beregszászi részében a magyarlakta településeken nem magyar jelöltekre adott szavazatok száma 6393 (Beregszászi járás 3243, Beregszász város 3150) akkor, egyrészt jelentős magyar szavazattartalékot, másrészt a magyarság el-, illetve szétszavazását észlelhetjük. E jelenség okának megtalálása és lehetséges maximális kiküszöbölése szervezeteink fontos feladata kell, hogy legyen. Fontos ez többek között azért is, mert a jelen választásokon jelöltjeink által összesen begyűjtött szavazatszám egyáltalán nem biztos, hogy elegendő lesz a helyhatósági választásokon a me-

gyei tanácsi képviselet biztosítására, különösen, ha akkor is hasonló hatalmi ellenszélben kell azt bizonyítanunk.
Az elemzések között érdemes külön figyelmet fordítani a 69. sz. választókerület magyar falvainak teljes apátiájára is, megvizsgálva azokat az okokat, amelyek révén olyan jelentős magyarlakta településeink, mint Csongor (18,59%) és Mezőkaszony (24,99%) gyakorlatilag megyei negatív csúcsot tartanak a maguk részvételi arányaival.
Az idei választások egyik érdekessége volt, hogy új, számunkra ismeretlen arcok is előkerültek, akik üstökös módjára emelkedtek fel és döntötték le a korábban rendíthetetlennek hitt jelölteket. A Nép Szolgája párt jelöltjei paraszthajszál híján majdnem elvitték a választókerületek felét. Az elnökválasztások második fordulója előtt a magyar közösség képviselői tárgyalásokat folytattak egy esetleges együttműködésről, amelyek egyik feltétele az lett volna, hogy a párt a listáján befutó helyet biztosít a magyarság által ajánlott jelöltnek (jelölteknek). Ha eljátszunk a gondolattal, hogy a magyarság netán 2 helyet kapott volna a párt listáján, akkor a két listás jelöltünk mellett a párt képviselőjelöltjei biztos mandátumot szereznek a 68. és a 69. választókerületben. Az együttműködés hiányában persze ez a négy mandátum is csak megvalósulatlan ábrándkép maradt.
Mivel érdemi tárgyalásokra a pártlistán való szerepléssel kapcsolatban nem került sor, szervezeteink jogosan elzárkóztak bármiféle pártszimpátia kinyilvánításától. Ettől függetlenül minden állampolgár személyes döntése alapján megtette saját választását a pártlistán is, s ennek megfelelően a Nép Szolgája, az Ellenzéki Platform és az Ellenzéki Blokk „potyán elvitték" a magyarok szavazatait. A többi „hazafias" párt elhanyagolható mértékben részesült támogatásban, mivel a propaganda eredményeként számukra mi egyszerűen toxikusak vagyunk! Ami a választók pártpreferenciáit illeti, itt toronymagasan vezet a Nép Szolgája. Az Ungvári járásban a támogatottsága 44,3, Beregszász városában 43,8, a Beregszászi járásban átlagosan 41,4 százalékos.
Summa summárum: ugyan nem jutottunk parlamenti képviselői mandátumhoz, és ezáltal jelentősen gyengült érdekérvényesítési lehetőségünk, de a nap holnap is felkel és a megkezdett munkánkat folytatnunk kell. Ebben szükségünk van az Önök támogatására!
A választások egyik fő tanúsága, hogy meg kell újulnunk, nyitottabbnak kell lennünk az embereink irányába, többet és jobban kell kommunikálnunk, intenzívebb és emberközelibb kampányt kell folytatnunk új arcokkal! A hibát nem a választópolgárokban, hanem a szervezetek politizálásában, magatartásában kell keresnünk! Ha ezt megtesszük, a jövőben sikerre leszünk „ítélve"! Meg, illetve vissza kell szereznünk a kárpátaljai magyar választók bizalmát, egyébként vége szakadhat, illetve még jobban beszűkülhet az ukrajnai-kárpátaljai magyar politikai képviselet.

dr. Zubánics László, az UMDSZ elnöke

Kárpátinfo, 2019. augusztus 21.

Nemzet, szülőföld, megmaradás

Ötödik Szent István-napi búcsú Tiszacsomán

Szent István élete a magyar haza több mint ezeréves történetének csupán egyetlen pillanata volt, de mégis micsoda fenséges pillanat! Olyan, amely az egész nemzet életét az elkövetkező hosszú évszázadokra meghatározta, hangzott el a Tiszacsomán immár ötödik alkalommal megrendezett Szent István-napi búcsún.

Az alkalom szent liturgiával vette kezdetét a település görögkatolikus templomában, amelyben első királyunk ereklyéjét őrzik. Az ünnepi misét Luscsák Nílus, a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye segédpüspöke a Beregszászi Görögkatolikus Egyházkerület papjaival együtt celebrálta. A püspök kiemelte: a sors óriási feladat elé állította a fiatal uralkodót - az országban a kereszténység megerősítését kellett elvégeznie. És ő következetességgel, türelemmel és kellő határozottsággal ezt meg is valósította.

Az ünnepi menet ezután templomi zászlók alatt a Honfoglalási Emlékparkba vonult, melyet tavaly a kárpátaljai magyar szervezetek és egyházak döntése értelmében nemzeti zarándokhellyé nyilvánítottak.

Első királyunkra a sors az otthonteremtés feladatát bízta, hangsúlyozta beszédében Bakancsos László, az UMDSZ ügyvezető elnöke. A nemzet számára olyan ott-

hont, amely véd a külső és a belső ellenség ellen, s biztosítja a feltételeket az építkezéshez és a gyarapodáshoz. Az általa megteremtett állam több mint ezer éve szilárdnak bizonyult ahhoz, hogy megtartson minket. A szónok azzal a javaslattal állt elő, hogy a magyar parlament fogadjon el törvényt a magyarság eddigi legnagyobb közös vállalkozásáról, a honfoglalásról, és nyilvánítsa azt a napot munkaszüneti nappá.
Ünnepi beszédében Szilágyi Péter, a miniszterelnökség nemzetpolitikai államtitkárságának miniszteri biztosa, a rendezvény fővédnöke arra hívta fel a figyelmet, hogy István király igazi nagy, jövőbelátó államférfiként felelős döntések egész sorát hozta. Nem hódolt be egyetlen akkori európai nagyhatalomnak sem, megőrizte az ország szuverenitását. Nekünk is az a feladatunk, hogy bárhol is éljün, meg kell őrizni magyarságunkat. Szilágyi Mátyás beregszászi magyar főkonzul a Szent István-i életmű kapcsán a magyarság egységének megteremtését és megőrzését emelte ki.
Az ünnepség ezután a nagyszínpadnál folytatódott. Szilágyi Péter itt elmondott beszédében arról a törekvésről szólt, hogy a magyarság megélése szerte a Kárpát-medencében már az óvodás kortól elkezdődjön. Ezért kell fejleszteni oktatási-nevelési intézményeinket, minden módon támogatni a családokat.
Méltó helyen, a honfoglaló ősök által lakott település és temető közelében emlékezünk első királyunk nagy művéről, kezdte beszédét Brenzovics László, a KMKSZ elnöke, aki a továbbiakban elmondta, hogy a modern látogatóközpont felépülésével hamarosan igazi nemzeti zarándokhely létesül itt. Az elnök szólt azokról a kihívásokról - az elvándorlásról, az anyanyelvi jogaink szűkítésére tett kísérletekről - amelyekkel a kárpátaljai magyarságnak szembe kell néznie. Küzdelmünkhöz erőt adnak nagy királyunk tettei, egész életműve. Ez útmutatóul szolgál a további nemzedékek számára is.
Kovács Szvitlana, Tiszacsoma polgármestere nagyra értékelte azt a tényt, hogy egy ilyen rangos eseménynek ad otthont a település. Örömmel számolt be arról, hogy milyen pezsgő kulturális élet zajlik náluk. Orosz Ildikó, a Rákóczi Főiskola rektora, a Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet vezetője arra emlékeztetett, hogy nagy királyunk a kereszténység elfogadásávalés megerősítésével nem könnyű döntést hozott. A krónikából tudjuk, hogy az akkori magyarok egy része egyáltalán nem örült ennek a fejleménynek. Sokszor válaszút elé érkezünk mi is, és nekünk is vállalnunk kell a felelősséget döntéseinkért. Amikor például arról határozunk, hogy nem engedjük nyelvi jogaink csorbítását, és hogy minden törvényes eszközzel harcolunk a kárpátaljai magyarság megmaradásáért.
A színpadot ezután Kárpátalja legjobb néptáncegyüttesei vették birtokukba. Elsőként a házigazdák - a tiszacsomai Bokréta Hagyományőrző Csoport és a Piros Pántlika Tánccsoport tagjai - mutatkoztak be. Majd őket követte a mezőgecsei Kék Viola Néptánccsoport és a Tüzes Liliom Hagyományőr-

ző Csoport. Fellépésükkel hatalmas sikert arattak a derceni Gyöngyösbokréta Néptáncegyüttes tagjai. Komplex, színes műsorral érkezett a kaszonyi Nefelejcs Tánccsoport is. A program megkoronázásaként a magyarországi Magashegyi Underground lépett színpadra.
A délután folyamán kézműves foglalkozásokra is mód nyílott. A gyerekek közül emellett sokan felkeresték a vidámparkot, amely izgalmas atrakciókkal várta őket.
A tiszacsomai Szent István-napi búcsú jól szimbolizálta a kárpátaljai magyarok összefogását. Az alkalom a helyi polgármesteri hivatal, a Beregszászi Görögkatolikus Egyházkerület, a KMKSZ, az UMDSZ és a Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet közös rendezvényeként valósult meg.

Kovács Elelmér

Kárpáti Igaz Szó, 2019. szeptember 12.

„Kijev hatalmas hibát követett el, amikor az összes szomszédjával összeveszett"

Exkluzív interjú Ruszlan Bortnik neves kijevi politológussal

A showbiznisz világából a politika nagyszínpadára berobbanó Volodimir Zelenszkij egy filmes sikersztorit ültetett át a mindennapokba, s ukránok millióit csavarta az ujja köré. Tavasszal rekorderedménnyel választották az ország elnökévé, nyáron pedig abszolút többséget teremtett magának a parlamentben is. Sokak szerint, ha a kedve úgy hozná, egy előrehozott önkormányzati választással a régiókban is kisajátíthatná a hatalmat. Mi a titka? Meddig tarthat ki ez a példátlan szimpátia? Mennyire jár be majd más utat, mint elődjei tették? Mit kezd az oligarchákkal? Békét teremt-e Donbászon? Hogyan viszonyul majd a nyelvkérdéshez és úgy általában a kisebbségekhez? S esetünkben az sem mindegy, hogy mire számíthatunk tőle az ukrán-magyar kapcsolatok terén?
Ezekre a kérdésekre kerestük a választ Ruszlan Bortnik neves kijevi politológussal, az Ukrán Politikai Elemző és Menedzsment Központ alapítójával. Az országos televíziók képernyőiről is jól ismert politikai elemző exkluzív interjút adott a Kárpáti Igaz Szónak.
- Annak idején Viktor Juscsenko és Petro Porosenko elnökké választását is hatalmas csodavárás kísérte. Ötévnyi ténykedés után viszont csúnyán ért véget államfői karrierjük. Megismétlődhet ez Volodimir Zelenszkijjel is?
- Erre ma még nehéz válaszolni, de máris vannak figyelmeztető jelek. Az azért egyértelmű, hogy amikor Porosenko és Ze-

lenszkij között kellett választani az embereknek, ők a kisebbik rosszra szavaztak. Hasonló volt a helyzet annak idején a Juscsenko és a Janukovics-Kucsma tandem közti választáskor is. Ugyanakkor ha kicsit jobban a számok mögé nézünk, azt a következtetést kell levonnunk, hogy nem is olyan nagy az új elnök támogatottsága, mint amilyennek az elsőre tűnik. Az államfőválasztáson 60 százalék körüli részvétel mellett 70 százalékot szerzett, ami a teljes lakosságra vetítve azt jelenti, hogy csak minden második ukrán állampolgár támogatta őt. A parlamenti választások eredményeit elemezve pedig még roszszabb az arány, ugyanis az 50 százalékos részvétel melletti 43 százalékos támogatottság azt jelenti, hogy igazából csak minden negyedik-ötödik választópolgár szavazott a Nép Szolgájára. Megfordítva: az emberek közel 80 százaléka vagy más pártra szavazott, vagy egyáltalán nem voksolt, de a nem szavazás is véleménynyilvánítás, éspedig elutasító magatartásra utal. Mindezekből kifolyólag én nem idealizálnám Zelenszkij népszerűségét. A választási statisztikák arról árulkodnak, hogy az emberek kiábrándultak a politikai-közéleti állapotokból, s az országra jellemző krízis ellenére sem mentek el szavazni. Ez intő jel az új államfő és csapata számára.

- A Nép Szolgája soha korábban nem látott többségre tett szert az új kijevi törvényhozásban. Egyes elemzők azonban arra figyelmeztetnek, hogy különböző érdekcsoportokból tevődik össze az a 254 fős többség, ami könnyen darabokra hullhat, amennyiben sérülnének egyes csoportok érdekei. Ön miként ítéli meg a frakció jövőjét?

- Azt nyugodtan kijelenthetjük, hogy a Nép Szolgája nem egy ideológiai párt. Volodimir Zelenszkij mindenkori támogatottságán múlik a formáció pillanatnyi helyzete és jövője. Amennyiben esni fog az elnök népszerűsége, az közvetlenül kihat a pártra is. A július 21-i választásokon a régi szovjet rendszer iránt nosztalgiázók ugyanúgy támogatták ezt a tömörülést, mint mondjuk a radikálisabb nemzeti eszméket vallók, akik csalódtak az előző vezetésben. A Ze csapat nagyon ügyelt arra, hogy ne menjen bele társadalmi konfrontációt okozó témákba, hogy a lakosság legkülönfélébb rétegei is szimpatizálhassanak vele. Ám ez a végtelenségig nem maradhat így, most már véleményt kell mondaniuk fontos ügyekben, ami automatikusan egy bizonyos réteg lemorzsolódásához vezet. Számomra a jövő évi büdzsé vitája lesz a történet lakmuszpapírja. Mindenkinek hatalmas az étvágya, de a szűkös állami forrásból ezt nem lehet kellően csillapítani, s nagy kérdés, hogy a hoppon maradtak hogyan fognak majd viselkedni. Az ukrán belpolitikában már számos nagy pártformációt láthattunk, gondoljunk csak Viktor Janukovics Régiók Pártjára, Viktor Juscsenko MI Ukrajnánk-Népi Önvédelem formációjára vagy éppen még korábbról Valerij Pusztovojtenko népi demokratikus pártjára. Hol vannak már ezek, egyetlen ciklusig tartott csak a tündöklésük, ki emlékszik ma rájuk?

- Miként értékelné Zelenszkij első száz napját?
- Számára az volt a legfontosabb, hogy stabil parlamenti többséget teremtsen az előrehozott választások árán. Sikerült különösebb megrázkódtatás nélkül véghezvinni a hatalomcserét, ami nálunk nem magától értetődő. Annak is örülhetünk, hogy a korábbiakhoz képest ezúttal nem járt gazdasági-szociális megrázkódtatással az elnök és a parlament cseréje, sőt, a hrivnya még erősödött is. A dicsérhető dolgok ebben ki is merülnek.
Ami a negatívumokat érinti, ott sajnos sokkal több mindent jegyezhettünk fel. Teljes pénzügyi átvilágítást ígért az elmúlt évek államgazdálkodása kapcsán, ami el sem kezdődött. Egyetlenegy korrupciós leleplezés sem történt, nincs érdemi haladás a korrupció felszámolása terén. Vidéki útjai során ugyan kiosztotta a csinovnyikokat, de ez a harc ebben ki is merült. Továbbra is világpiaci áron vásároljuk a donbászi szenet, ami nonszensz, így nehéz lesz csökkenteni a rezsidíjakat, pedig ez egyik legfontosabb vállalása neki és a kormánynak is. Személy szerint a klasszikus ötös skálán hármasra osztályoznám, de ezt is mínusszal. Rosszabb ugyan nem lett az élet Ukrajnában, de jobb sem.
- Zelenszkijnek és csapatának stabil többsége van a Legfelső Tanácsban. Beéri ennyivel vagy kísérletet tesz a kétharmad összehozására?
- A kormányzáshoz, a törvények elfogadásához erre nincs szüksége. Igaz, koalíciós társ nélkül a felelősségvállalás is egyszemélyes, baj esetén nincs kire mutogatni. Ám bizonyos ügyekben alkotmányos többségre is szüksége lehet. Ilyen esetben viszont könnyen teremthet szituatív többséget, ha EU-s integrációról van szó, akár még Porosenko Európai Szolidaritás pártjára is támaszkodhat, ha Donbász ügye kerülne terítékre vagy párbeszéd Moszkvával, az Ellenzéki Platform lehet a megoldás.
- Az új hatalomnak érdeke-e az előrehozott önkormányzati választások kiírása?
Elviekben 2020 őszén lesznek a szóban forgó választások, addigra akár a Donbászon is előkészíthetnek egy választást. Az elnök bizalmasainak egyik fele szeretné teljesen kisajátítani a hatalmat, ők azt erőltetik, hogy még új év előtt tartsák meg a helyhatósági választásokat. Zelenszkij embereinek másik része ezt nem szeretné, mert akkor a téli problémákért - hideg radiátorok, magas melegvíz-árak, csőtörések, áramkimaradások - politikai felelősséget kellene vállani, így viszont majd mutogathatnak a helyi vezetőkre, a negatívumok nem őket roncsolnák. A meghirdetett decentralizációról is sok a vita, az irány ugyan jó, de a megvalósítási modell rossz. A decentralizációs folyamat ellenére a régiókban csak nőtt a központi kötségvetéstől való függés, több a felelősség, de kevesebb az önálló döntési jog, az önrendelkezés semmivel sem lett nagyobb, holott az átgondolt, valós regionalizáció fontos volna.

- Mit kezd Zelenszkij az oligarchákkal?
- Próbál egyensúlyozni, de a valódi hatalmukkal még nem találkozott, az a kötségvetés tervezésekor fog előbukkanni. Például ők kontrollálják az energetikai piacot, azzal akár sarokba is szoríthatják. Egyesével akar megállapodni velük, kér tőlük valamit, Rinat Ahmetovtól például mentőautókat, másoktól útfelújításra jelentős pénzeket, de ez nem törvényes út. Hogyan lehet tiszta mederbe terelni őket, ha jómaga is jogellenesen cselekszik? Tiszta, átlátható szabályok szerint kell hozzájuk viszonyulni, mert különben ő is függőségi viszonyba kerül velük szemben.
- Nagyon sokan szavaztak Zelenszkijre abban a reményben, hogy végre békét teremt Kelet-Ukrajnában és visszaállítja azokat az alkotmányos jogokat, amiket alapjaiban sért a terhes örökségül ráhagyott állami nyelvtörvény. Ezen a téren eddig semmi észlelhető nem történt. Amennyiben a jövőben is kerülni fogja az e kérdésekre adandó válaszokat, az nem árthat a megítélésének?
- Népszerűségének megőrzése szempontjából a kommunális díjak érdemi csökkentését és a korrupció elleni harcot raknám az első helyre. A donbászi béke ügyét csak a harmadik helyre tenném, a nyelvkérdés viszont, úgy gondolom, közvetlenül nem csapódik le az ő megítélésén, bár ha hosszú ideig nem nyúl a témához, az okozhat számára veszteségeket. Ami Donbászt illeti, Zelenszkij nem tehet az ott dúló háborúról, szerencséjére az EU-ban is hatalomcsere megy végbe, azaz új lapról kezdheti ezt a fejezetet. Moszkvában és Washingtonban ma már másként tekintenek erre a konfliktusra, mint öt éve, ami lehetőséget teremthet a háttérmegállapodásokra. Egy matrjoska babához hasonlítanám az egészet, ahol a legfelsőbb szinten Oroszország és az Egyesült Államok szembenállása található, középső szinten Kijev és Moszkva konfrontációjáról beszélhetünk, a legalacsonyabb szinten pedig belkonfliktusként tekinthetünk a helyzetre, ahol a Majdan és a Majdan-ellenes erők szembenállásáról van szó. Zelenszkij most még akár népszerűtlen lépéseket is felvállalhat a béke érdekében, de tavasszal ezt már aligha teheti meg. A parlamentnek ősszel napirendre kell tűznie a minszki megállapodások meghosszabbítását. Érdekes lesz. Akár egy referendum is dönthet arról, hogy mi történjen a keleti végeken.
- Beszéljünk külpolitikai témákról. A nyugati nagyhatalmak közül melyeknek nőhet meg a befolyása Ukrajnára?
- Úgy vélem, csökkenni fog az USA befolyása, Angela Merkel távozásával Németország és az EU pozíciói is gyengülhetnek. Ellenben erősödhet Izrael befolyása, amiben Igor Kolomojszkijnak is szerepe lehet. Az izraeli biznisz beteheti a lábát az agráriumba és a privatizációból is kihasíthat egy nagy szeletet. Erről árulkodik Benjamin Netanjahu augusztusi vizitje.
- Porosenko idején Ukrajna minden szomszédjával összeveszett. Magyarországgal különösen elmérgesedett a viszony.

- Kijev hatalmas hibát követett el, amikor az összes szomszédjával összeveszett. Az új elnöknek a kapcsolatok normalizálására kell törekednie. Az eurorealizmus az, ami Zelenszkij útravalója lehet. Elődjét a jobboldali radikalizmus is belekényszerítette az ukrán-magyar diplomáciai szembenállásba. Ám én olyat is hallottam, hogy Porosenkónak nem sikerültek bizonyos magyarországi üzleti tervei, s az emiatti személyes érintettség okán is bosszút forralt Magyarországgal, közvetve a magyar kisebbséggel szemben.
- Befejezésül: Ön hogyan ítéli meg az ukrajnai kisebbségpolitikát, a kirekesztő nyelvtörvényt, azt, hogy a nemzeti közösségeknek nem biztosítanak parlamenti mandátumot.
- A nyelvkérdés ügyét regionális szinten kellene referendumokra bízni, hogy ahol többnyelvű a régió, az ott élők döntsenek erről. Minden körülmények között szem előtt kell tartani, hogy a szabad nyelvhasználat alkotmányos jog, amit semmilyen törvény nem írhat felül. A jelenlegi nyelvtörvény egyértelműen sérti a szabad nyelvhasználathoz fűződő jogokat. Zelenszkij konfliktusok nélkül nem tudná módosítani a nyelvtörvényt, sem pedig az oktatási törvényt. Ebből kiindulva szerintem új törvényt alkotnak a kisebbségek nyelvhasználatáról és inkább ezzel próbálják megoldani a nyelvkérdést. Ami a kisebbségek parlamenti jelenlétét illeti, egy demokratikus országban ezt kvóta alapján is szabályozhatnák, mint ahogyan a nőket megillető parlamenti helyek számát is. Megoldás lehetne még a választási kerületek kisebbségi szempont alapján való megrajzolása. A demokrácia nemcsak a többség akaratáról, hanem a kisebbségek jogainak az érvényesítéséről is szól. Az, hogy az országban élő nemzeti közösségeknek nincs parlamenti képviselete, az kiábrándultságot, csalódottságot okoz, társadalmi-szociális elzárkózáshoz vezet, ami negatív fejleményekbe csaphat át. Nem érzik magukénak az ország ügyeit. Úgy tapasztalják, ki vannak zárva a folyamatokból, ezért is folyamodnak más ország állampolgárságáért, úgy érzik, ott jobban megbecsülik őket, fontosabbak. Ám ez nemcsak a kisebbségekre vonatkozik, hanem a többségi nemzet tagjaira is, hiszen a hatalmas elvándorlás is határozott tiltakozás az ukrajnai valósággal szemben.

Dunda György (Kijev-Ungvár)

Kárpátaljai Hírmondó, 2019. ősz, XV. évfolyam, 3. (57.) szám

A nagymuzsalyi bánya jövője:
nemzetközi szintű megoldás a célszerű

Beregvidéken egy ideje ismét heves indulatokat gerjeszt a nagymuzsalyi aranybánya megléte, hogy miképpen rendeződik annak igencsak hányatott sorsa. Legfőképpen az izgat mindenkit, hogy mi lesz azzal a százötvenezer tonnánál is több, a színesfémek mellet számos káros anyagot, például higanyt

tartalmazó kőzettel, amit a múlt század nyolcvanas éveinek közepétől folyamatosan bányásztak ki, és most hatalmas halmokban ott éktelenkedik a Nagyhegyen vájt aknatorony közelében. Környezetvédők állítják, hogy a szaknyelven telérkőzetnek nevezett anyag bő negyven éve szennyezi a környezetet: hisz eső mossa, szél hordja a hegy gyomrából kitermelt, agyaggal kevert kőzetet. Szerencsétlenségünkre az egy-egy zápor után a hegyről lefutó víz olyan csatornába kerül, mely ott kanyarog a mezőgecsei határban, azoknak a mélyfúrású kutaknak a közelében, amelyek Beregszász vízellátását biztosítják. De önző módon ne csak magunkra gondoljunk, hisz a határ itt van alig öt kilométerre, tehát ez az anyag hamarosan a Tiszába jut.

Alakulhat a helyzet ennél rosszabbul is? A nagymuzsalyiak szerint igen. Méghozzá azzal, hogy az Avellana Gold vállalat, s az annak jogutódjaként fellépő Karpatszka Rudna Korporacija a hegy gyomrából kibányászott halmoknál nemrég újabb munkálatokba kezdett. Úgymond a felvonulási terület biztosítása céljából. A további cél egyértelmű: mihamarabb megkezdeni a kibányászott érc dúsítását, és a sok más hasznos fém mellett kinyerni a benne található aranyat.

Egyszerű paraszti ésszel is könnyű belátni, hogy nem szerencsés megbolygatni az elmúlt évtizedek alatt megülepedett halmokat - állítja Jakab Erika nagymuzsalyi lakos, a KMKSZ helyi alapszervezetének vezetője. - Nem akarunk újabb félmegoldásokat, elegünk van a sok-sok ígéretből - hogy például lesz itt központi vízvezeték -, az elmúlt évtizedekben ezekben volt részünk bőven. A kezdet kezdetén azt ígérték, hogy a kibányászott telérkőzetet vagonokba rakják és elszállítják az ország túlsó felében működő egyik kohászati kombinátba, de aztán mégis itt, a községünk keleti részén építették fel az ércdúsítót, és alakították ki azt a zagytározót, ahová a mosás során keletkezett vizet elvezették. A mesterséges tó szerencsétlen módon lett kialakítva, amitől lejjebb a domboldalon a település három utcája fut. Így szinte kódolva van a baleset, illetve, ne adj Isten, a katasztrófa. Ha valami extrém dolog - hatalmas esőzések, kisebb-nagyobb földrengés - történik, a tragikus végkimenetel szinte elkerülhetetlen.

Mindezt megelőzendő hívtuk össze a falugyűlést, amelyen a helybeliek mellett megjelentek a járás vezetői, több megyei tanácsi képviselő. Eljött Brenzovics László, a KMKSZ elnöke is (akkor az ukrán parlament egyetlen magyar képviselője volt - a szerk.). Itt voltak a bányavállalat vezetői, akik arról próbálták meggyőzni a jelenlévőket, hogy a tevékenységük megújításával éppen a több évtizede húzódó, immár akuttá vált probléma megoldására törekszenek. Ám hamar kiderült, hogy van egy alapvető gond. A cégnek semmiféle érvényes engedélye nincs a kitermelt kőzet kezelésével, feldolgozásával kapcsolatban.

Akkor pedig minden, a bánya környékén végzett tevékenysé-

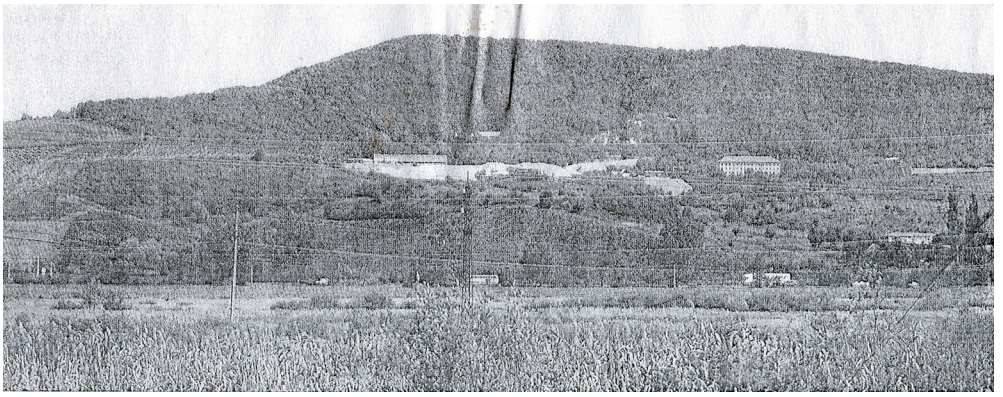

gük illegális - állapította meg Brenzovics László. - Ezeknek a törvényellenes cselekedeteknek a megállítása érdekében minden szóba jöhető fórumot megkeresünk. Végső soron pedig az lenne a legcélszerűbb, ha a két államfőhöz, Volodimir Zelenszkij ukrán és Áder János magyar elnökhöz fordulnánk a levelünkkel, hogy immáron nemzetközi szinten vizsgálják meg ezt a súlyos problémát, és közösen hozzanak hosszú távra szóló, megnyugtató döntéseket. A jelenlévő 120 nagymuzsalyi egyetértett ezzel a javaslattal, és megszavazta azt.

Hogy az évtizedekkel ezelőtt kitermelt telérkőzet milyen feszültség forrása tud lenni, azt jól jellemzik az utóbbi néhány hónap fejleményei. Mint a gyűlésen résztvevő Salamon Elemér vári polgármester beszámolt róla, a község határában, nem messze a Tisza folyótól, 13 hektáron egy jelentős nagyságú napelemtelep épül. A legfőbb gondot most az jelenti, hogy az ide vezető út kiépítéséhez mintegy ezer köbméternyi anyagot éppen a nagymuzsalyi hegy gyomrából kitermelt kőzetből szállítottak le. Mikor ez kiderült, és laboratóriumi vizsgálatok is bizonyították, hogy az útágyhoz használt anyag az egészségre káros vegyületeket is tartalmaz, a váriak határozott válasza ez volt: nem kérnek belőle. Tessék azt visszavinni oda, ahonnan származik. Néhány teherautónyit ebből a kivitelező vállalat dolgozói fel is pakoltak s a járművek elindultak Nagymuzsaly irányába. Ám az ottaniak elállták az útjukat, mondván, van nekik a veszélyesnek számító anyagból így is bőven.

Jelenleg úgy tűnik, hogy ebben a kérdésben nem lesz könnyű dűlőre jutni, bár a gyűlésen azt is megtapasztaltuk, hogy minkét fél törekszik a megoldásra. Ami egyértelmű: bölcs döntés született akkor, amikor a nagymuzsalyiak a két ország államfőjét kérték fel, hogy hassanak oda: olyan közös megoldás szülessen, amely mindenki számára elfogadható. Az itteniek legfőképpen azt szeretnék, ha mindvégig átláthatók, nyomos követhetők lennének a telérkőzet körüli folyó munkálatok, s természetesen az ércdúsítás minden fázisa.

Kovács Elemér

Kárpáti Igaz Szó, 2019. november 7.

Nagymuzsalyban újraindították az aranykitermelést

Nem mind arany, ami fénylik - a helyiek aggódnak

A Bereg-vidéken továbbra is heves indulatokat gerjeszt a nagymuzsalyi aranybánya megléte, illetve az, hogy miképpen rendeződik annak hányatott sorsa. Legfőképpen az foglalkoztat mindenkit, hogy mi lesz azzal a nagy mennyiségű, színesfémek mellett számos káros anyagot, például higanyt tartalmazó kőzettel, ami jelenleg is hatalmas halmokban éktelenkedik a Nagyhegyen. A szakemberek szerint a meddőhányóban lévő anyag a hegyről lefutó vízzel egy-egy esőzés után olyan csatornába kerül, amely a mezőgecsei határba fut, azoknak a mélyfúrású kutaknak a közelébe kerül, amelyek Beregszász vízellátását biztosítják.

Mi a helyzet jelenleg? Az egykori Zakarpatpolimetali jogutódjaként fellépő Karpatszka Rudna Korporacija a hegy gyomrából kibányászott halmoknál nemrég újabb munkálatokba kezdett. Úgymond, a felvonulási terület biztosítása céljából. A további cél egyértelmű: mihamarabb megkezdeni a kibányászott érc dúsítását, és a sok más hasznos fém mellett kinyerni a benne található aranyat. A vállalat vezetői eleinte azt ígérték a helyieknek, hogy a kibányászott telérkőzetet vagonokba rakják, és elszállítják az ország túlsó felében működő egyik kohászati kombinátba. Aztán a község keleti részén alakították ki az ércdúsítótés a zagytározót, amelybe a mosás közben használt vizet vezették. Ez a tó gyakorlatilag Magymuzsaly három utcájának a végében fekszik, így fennáll a veszélye annak, hogy tartalma elérheti a települést is.

2019 nyarán, a parlamenti választásokat megelőzően falugyűlésre került sor, amelyen megvitatták a kialakult helyzetet. A fórumon a bányavállalat vezetői arról próbálták meggyőzni a jelenlévőket, hogy tevékenységük megújításával éppen a több évtizede húzódó, immár akuttá vált probléma megoldására törekszenek. Ám hamar kiderült, hogy van egy alapvető gond. A cégnek semmiféle érvényes engedélye nincs a kitermelt kőzet kezelésével, feldolgozásával kapcsolatban.

Mivel az aranybánya újraindítása, illetve a meddőhányók kitermelése környezeti kockázatokat vet fel, a jelenlévők úgy döntöttek, hogy legfelsőbb szinten kezdeményezik a probléma megoldását - levéllel fordulnak Volodimir Zelenszkij ukrán, és Áder János magyar elnökhöz, amelyben kérik, hogy immáron nemzetközi szinten vizsgálják meg ezt a súlyos problémát, és közösen hozzanak hosszútávra szóló, megnyugtató döntéseket. A jelenlévő 120 nagymuzsalyi egyetértett ezzel a javaslattal, és megszavazta azt.

A Beregszászi Járási Tanács 2019. június 7-én képviselői beadvánnyal fordult a megyei közigazgatási hivatal ökológiai és termé-

szeti kincsek főosztályához azzal a kérdéssel kapcsolatban, hogy milyen engedélyekkel rendelkezik a Karpatszka Rudna Korporacija a muzsalyi hegyen felhalmozódott meddőhányók felhasználására, illetve milyen környezeti hatásokkal jár a feldolgozás beindítása. A megyei közigazgatás illetékes főosztálya 1036/0202. számú 2019. július 1-i válaszlevelében arról tájékoztatott, hogy a Karpatszka Rudna társaság felméri a környezeti hatásokat, amely keretében 2019. május 3-án lakossági fórumra került sor Nagymuzsalyban. Mivel Magyarország Agrárminisztériuma (amely a környezetvédelmi kérdésekkel is foglalkozik) 2019. június 5-én hivatalos megkeresést intézett Ukrajna Ökológiai Minisztériumához, a megyei főosztály megküldte az ukrajnai szaktárca számára az ezzel kapcsolatos helyi vizsgálatok eredményeit.

A témát megvizsgálva 2019. október 29-én, a Beregszászi Járási Tanács kezdeményezésére, terepbejárásra került sor a muzsalyi Nagyhegyen, mivel a lakosságot továbbra is aggasztja a tény, hogy a Karpatszka Rudna újabb munkálatokba kezdett a területen. A hegy gyomrából korábban kibányászott, akkor gazdasági okokból fel nem dolgozott, mintegy 160 ezer tonnányi kőzetből szeretnék kinyerni az aranyat és más színesfémeket. A cél megvalósítása érdekében két medencét létesítettek, amelyekben a feldolgozás során keletkezett szennyvizet szándékoznak ülepíteni. A medencék közvetlenül a lakosok gyümölcs- és szőlőültetvényei mellet/fölött találhatók, a domb aljában a település több utcája fut. Az emberek attól tartanak, hogy a feldolgozás során a kőzetből kimosódó nehézfémek és más káros anyagok bejutnak az ivóvízbe, hiszen a medencék nincsenek szigetelve, kibetonozva, sőt, a töltés sincs kívülről megerősítve. Az évtizedek óta halmokban álló kőzet így is szennyezi a környezetet, hiszen az eső mossa, és a hegyről lefolyó víz bekerül a talajba, a lejjebb fekvő kutakba.

Már megkezdték a meddőhányó feldolgozását

A terepjáráson részt vettek Petruska István, a Beregszászi Járási Állami Közigazgatás vezetője, Sin József, a Beregszászi Járási Tanács elnöke, a járási tanács ökológiai kérdésekkel foglalkozó állandó képviselői bizottságának tagjai (a bizottság elnöke, Mohacsek Natália maga is nagymuzsalyi lakos), valamint a falubeliek képviselői Jakab Erika, a KMKSZ helyi alapszervezeti elnökének vezetésével.

A vállalat részéről Pavlo Sztupnyik találkozott a küldöttség tagjaival, akik különböző kérdéseket adtak fel neki. A cég képviselője a legtöbb kérdésre nem válaszolt, mondván, ez nem az ő hatásköre. Elmondása szerint minden munkálat elvégzésére engedélyük van Ukrajna Ökológiai Minisztériumától. Véleménye szerint az ércdúsítás semmilyen környezeti kárt nem okoz, a feldolgozáshoz szükséges vizet (1 köbméter kőzet feldolgozásához 4-5 köbméter - 4-5000 liter - víz szükséges) ülepítés után visszaforgatják majd a termelésbe. S miután feldolgozták a már kitermelt kőzetet, a területet rekultiválják, újabb kőzet kitermeléséről pedig szó sincs.

Mivel fentebb is jeleztük, az üggyel kapcsolatban a nyár folyamán Nagymuzsalyban lakossági fórumot tartottak. A jelenlévő nagymuzsalyiak egyetértettek azzal a javaslattal, hogy levélben fordulnak az ukrán és a magyar elnökhöz. Jakab Erika elmondása szerint a leveleket elküldték, válaszról azonban nincs tudomása. Ezzel kapcsolatban a cég képviselője azt állította, hogy az ukrán szaktárca háromszor fordult levélben az illetékes magyar minisztériumhoz, amelyben meghívták a magyar kollégákat Kijevbe tárgyalni. Szerinte a magyar fél előbb nem reagált, majd az a válasz érkezett, hogy nekik semmi ellenvetésük nincs a munkálatok folytatását illetően. A helyzet tisztázása érdekében a járás vezetői a közeljövőben találkozóra hívják a vállalat vezetőit, hogy azok konkrét dokumentumokkal támasszák alá állításaikat.

A fentiek tükrében furcsának tűnik, hogy a kárpátaljai ukrán médiában november 2-i dátummal az a hír látott napvilágot, hogy Arszen Iljin, a Karpatszka Rudna igazgatójának tájékoztatója szerint a dúsító üzem megkezdte működését. A Zakarpattya.online portál tudósítása szerint a megyei állami közigazgatás képviselői nem voltak jelen az eseményen, mi több, vizsgálják, hogy szabályosan adta-e bérbe az előző megyei vezetés azokat a földterületeket, amelyeken a vállalat jelenlegi tevékenységét folytatja.

Summa summárum: bár az egykori Zakarpatpolimetali vagyonának ügye számos vizsgálat és bírósági eljárás tárgyát képezi, az önmagát a vállalat jogutódjának feltüntető Karpatszka Rudna társaság már megkezdte a meddőhányók feldolgozását. Milyen jogosítványok, vagy engedélyek birtokában? Ezzel senki sincs tisztában! Csak remélni tudjuk, hogy a Beregszászi Járási Tanács soros ülésszakán válaszokat kapunk ezekre a kérdésekre is!

Bakancsos László
a Beregszászi Járási Tanács képviselője

Kárpátinfó, 2019. december 18.

Elfogadták a 2020-as év költségvetését

A Beregszászi járás megmaradását indítványozták a képviselők

A jelek szerint nem hisz a babonában a Beregszászi járás képviselői testülete, hiszen az idei esztendő egyik legfontosabb, a jövő évi büdzsét is elfogadni hivatott tanácsülést éppen december 13-án, pénteken rendezték meg, ráadásul a 2020-as költségvetés elfogadása éppen a 13. napirendi pontként volt előterjesztve a döntéshozók elé...

Első napirendi pontként a Beregszászi Járási Ügyészség vezetője, Volodimir Zsilkin tartott beszámolót az általa irányított szolgálat idei évi 9 hónapjának a tevékenységéről, amelyből kiderült, hogy a legtöbb bűncselekményforma előfordulása 2019-ben csökkenő tendenciát mutat az elmúlt év hasonló időszakához képest.

Az utóbbi tanácsülésekhez hasonlóan ismét napirendi pontként szerepelt, és nem kis vitát váltott ki a nagymuzsalyi aranybánya ügye. A mostani fórumot megelőző szakbizottsági üléseken, a bánya területén jelenleg munkálatokat folytató Karpatszka Rudna Korporacija igazgatója, Arszen Iljin részletesen beszámolt arról a tevékenységről, amely arra irányul, hogy az elmúlt több mint egy évtized során a bánya területén felhalmozódott kőzethalmazt oly módon dolgozhassák fel, hogy az ne károsítsa továbbra is a környezetet. Az erre rábólintani kívánó ökológiai jelentés napirendi pontjának elfogadása előtt Bakancsos László, az UMDSZ frakciójának képviselője kért szót, amelyben hosszasan ecsetelte, hogy mekkora káros hatással lehet az aranybányát övező környezetre a Karpatszka Rudna Korporacija elkövetkezendő közel 10 éves tevékenysége, milyen hatalmas vízmennyiségre lesz szükség a további munkálatok elvégzéséhez. Beszámolója végén azt indítványozta, hogy a képviselőtestület intézzen beadványt Volodimir Zelenszkij államfőhöz, és a többi illetékeshez, hogy haladéktalanul állítsanak le az aranybánya környékén zajló mindennemű munkálatokat. Válaszként Valerij Vasziljuk, a Kárpátaljai Hivatali Ökológiai és Környezetvédelmi osztályának szakembere azt fejtegette, hogy éppen azzal okozhatunk felbecsülhetetlen környezeti károkat, ha továbbra is tétlenül nézzük a meddőhányó környékén felhalmozódott úgynevezett régi kőzetek meglétét, amely továbbra is ki van téve a természet hatásainak, és amelyből a csapadék tovább mossa ki a káros anyagokat a környezetbe. A több mint fél órás vita végén a képviselők egyetlen nem szavazat mellett elfogadták a napirendi pontot.

A további témák között szerepelt még szociális, egészségügyi, oktatási, közigazgatási és más jellegű kérdések, de a legfontosabb napirendi pontot, a járás 2020-as évi költségvetését a képviselői testület egyhangúlag fogadta el. Ennek kapcsán felvetették, hogy a Beregszászi járás jövőre ugyancsak 273

millió hrivnyából gazdálkodhat az idei esztendőre beütemezett 478 millió helyett, de mindez azzal magyarázható, hogy a helyi költségvetések számára mindenütt jelentős mértékben csökkent a szociális-gazdasági fejlesztésre irányuló állami szubvenció tétele, amely az elkövetkezőkben állami forrásból kerül kifizetésre. Ugyanakkor, az idei büdzsé módosításai révén, az év végéig minden állami intézményben hiánytalanul megkapják bérüket az ott dolgozók.
Utolsó, de nagyon fontos pontként a képviselők egyhangúlag elfogadták azt a beadványt, amelyben kérik a Beregszász központú járás státusának megőrzését, amely jelen állás szerint nem egyezik a Kárpátaljára vonatkozó járások tervezetével. A házelnökhöz, a miniszterelnökhöz, és a megye kormányzójához címzett beadványban a képviselőtestület többek között a 950 éves Beregszász rendkívül gazdag történelmi, földrajzi helyzetére, infrastruktúrájára és intézményrendszerére hivatkozik, amikor a járási központ esetleges megszűnésének veszélyére hívja fel az illetékesek figyelmét.

(jakab)

MUKACHEVO.NET, 2019. december 17.

На Берегівщині депутати годину приймали рішення стосовно утилізації рудних відвалів у Мужієві

Все через те, що депутат від КМКС Василь Бокончош намагався дезінформувати своїх колег

Ще декілька тижнів назад директор компанії ПРАТ «Карпатська рудна компанія» Арсен Ільїн виступив з питань утилізації рудних відвалів Мужіївського золоторудника.
На сесію було виставлено дане питання, ф виконавцем утилізаційних робіт захотіло бути підприємство «Avelana Gold». І ніби питанна пройшло через депутатські комісії та отримало позитивний висновок екослужби, та все ж таки знайшовся один депутат, який безпідставно почав навіювати паніку на жителів Берегівського району.
Василь Бокончош виступив із промовою, яка тривала майже годину. Зокрема, депутат почав пояснювати, що компанія «Avelana Gold» почне видобування дорогоцінних металів, чим нашкодять екології Берегівського району.
Також депутат не полінувався і почав наводити цифри, згідно яких у Мужієві та навколишніх селах зникне вода, а ґрунт буде заражений хімічними випадами. Дослідження депутат робив сам, а підрахунки зробив на власний розсуд.
Головне, що депутат не розуміючи питання вирішив звернутися до президента України та прем єр міністр у можливості виділення коштів із державного бюджету на утилізацію рудних відвалів. Тут і стало зрозуміло, що депутат намагається маніпулювати депутатським корпусом та думкою громадськості.
Депутат від партії «Єдиний Центр» Золтан Ковач також взяв слово, адже він не зрозумів бажання депутата від КМКС звертатися до

перших осіб держави за коштами на утилізацію, які є підприємства, яке бажає виконувати ці роботи.
Також представник екологічної служби повідомив, що утилізація рудних відвалів потрібна була Берегівському району ще 30 років назад. На сьогодні існує реальна загроза екологічної катастроф, адже під час дощів із гори стікають забруднені води у яких хімічні елементи перевищують норму у 14 тисяч разів.
Екослужба пояснила, що відповідна утилізація очистить мужієвський золоторудник на 85 %. Було наголошено і на тому, що відсіяний ґрунт та пісок можна буде використувати у будівельних цілях.
Після години обговорення питання було поставлено на голосування. Із 24 депутатів лише один був против. Так, це депутат Василь Бокончош, який все одно стояв на своїх «домашніх» дослідженнях.

19. 12. 18. На Берегівщині депутати годину приймали рішення стосовно утилізації рудних відвалів у Мужієві || MUKACHEVO.NET

На Берегівщині депутати годину приймали рішення стосовно утилізації рудних відвалів у Мужієві

Вівторок, 17.12.2019 | 10:21 554 1

Все через те, що депутат від КМКС Василь Бокончош намагався дезінформувати своїх колег.

Válasz a mukachevo.net hírportálon 2019. december 17-én megjelent írásra

Nagyon sajnálom, hogy az iromány „újságírója" nem vette a fáradságot és nem írta alá a szerzeményt. Az anonim szerző ezzel megsérti az újságírói etikát, megtéveszti az olvasót és manipulálja a beregszászi járás lakosságát. Először is azzal, hogy nem a KMKSZ-frakció, hanem az UMDSZ-frakció tagja va-

gyok. Másodszor azzal, hogy a nevemet is helytelenül írja le, ami számomra sértő, én nem Bakancsos Vaszil vagyok, hanem Bakancsos László. Harmadszor: a fotó, amely megjelent a cikkel, azt sugallja, hogy én a 2019. december 13-i plenáris ülésen a jegyzőkönyvvezető és a számláló bizottság tagja voltam, ez így nem felel meg a valóságnak, mert ez egy korábbi felvétel. Negyedszer, nem pánikot akartam kelteni a Beregszászi járás lakossága körében - ahogy ezt a cikk írója állítja -, hanem tájékoztatni szerettem volna a járás lakosságát, hiszen egy képviselőnek ez a kötelessége és feladata. Ötödször, felettébb érdekes, hogy az iromány anonim szerzője nem tartotta fontosnak közölni a „házi" kutatásaim és számításaim eredményeit, és a szerinte csaknem egy órás felszólalásomból nem idéz semmit, csak sérteget és manipulál. Hatodszor, „a lényeg, hogy a képviselő (Bakancsos László) nem értve a kérdést", kéri a jelenlévő képviselőket és a járási tanács elnökét, hogy forduljanak Ukrajna elnökéhez és miniszterelnökéhez, hogy az állami költségvetésből különítsenek el pénzt a muzsalyi aranybányából kitermelt meddőhányó felszámolására, amelyet a Zakarpatpolimetali (Закарпатполіметали) állami cég hagyott ránk örökségül, és amelynek a mennyisége 164 000 tonna/168 000m3/2500 vagon (1 vagon=60 tonna). Hetedszer, az ökológiai szolgálat képviselőjének, aki jelen volt a tanácsülésen, feltettem a kérdést, tudja-e, hogy egy tonna ledarált kőzetből csak 5 kg-ot fognak elvinni valahova, ahol kivonják belőle az értékes anyagokat. Ez azt jelenti, hogy minden tonna ledarált anyagból 995 kg a továbbiakban is itt marad nálunk, csak az egyik helyről át fogják pakolni egy másikra. Tehát a 168 000 m3-ből kb. 165 000 m3 továbbra is ott marad a muzsalyi aranybánya területén. A kérdésemre igenlő választ kaptam.
Miért lett volna fontos, hogy a járási tanács elnöke szavazásra tegye kérésemet, hogy a kérdés megoldása érdekében forduljunk Ukrajna elnökéhez és miniszterelnökéhez? Azért, mert a Zakarpatpolimetali állami vállalat volt, és így az állam kötelessége, hogy semlegesítse a ránk hagyott szennyező anyagokat és felszámolja a meddőhányót, és rekultiválja a területet. Az Avelana Gold egy nemzetözi befektető társaság, amely megbízta a Karpatszka Rudna Kompanyija (Карпатська Рудна Компанія) részvénytársaságot, hogy végezze el a munkálatokat. Felettébb érdekes, hogy a cég már nemcsak a muzsalyi aranybányát akarja kitermelni, hanem a beregszászi és kovászói aranylelőhelyeket is. A Karpatszka Rudna minden speciális engedéllyel rendelkezik, hogy három szakaszban elvégezze a rábízott feladatokat. Az első szakasz 3 év, a második 3 és fél év, a harmadik 3+ év (nem tudni, hogy ez mennyit jelent! 3 és fél vagy esetleg 10 évet).
A Beregszászi Járási Tanács ülésén felhívtam a jelenlévők figyelmét, hogy 13 falut ökológiai katasztrófa fenyeget (Kovászó, Csetfalva, Bene, Nagymuzsaly, Mezőgecse, Nagybakta, Macsola, Asztély, Sárosoroszi, Halábor, Badaló, Tiszacsoma, Mezővári). Kb. 15

ezer ember maradhat víz nélkül, vagy csak szennyezett vizük lesz, veszélyeztetve ezzel a gyümölcs- és zöldségtermelést, a muzsalyi és benei szőlőtermesztést és ami nagyon fontos, a falusi turizmust. A vízellátás hiányával számolhat Beregszász 23 ezer lakosa is, akiket a mezőgecsei és nagybaktai földalatti víztározóból látnak el ivóvízzel. Gondolkozzon el mindenki, hogy mi fontosabb, az emberi élet vagy a cég gazdasági mutatói!

Igen, javasoltam a Beregszászi Járási Tanács képviselő testületének, forduljunk Ukrajna elnökéhez és miniszterelnökéhez, hogy az állami költségvetésből különítsenek el megfelelő összeget a nagymuzalyi aranybánya területén lévő meddőhányó felszámolására, azután pedig örökre és véglegesen zárják be az aranybánya működését!

Kovács Zoltán a Jedinij Centr párt képviselője nem értette, miért akarom, hogy forduljunk Ukrajna elnökéhez és miniszterelnökéhez ez ügyben. Kérésem alapja az volt, hogy ha az Avelana Gold magánvállalatként 5 millió dollárt befektet a meddőhányó semlegesítésébe, bizonyosan vannak/lesznek ennek feltételei. A feltételek pedig azok, hogy három szakaszban legkevesebb 10 éven keresztül folytatják a kitermelést a beregszászi, nagymuzsalyi és kovászói aranybányában. Ez megengedhetetlen, mert ökológiai katasztrófához fog vezetni!

Mi lehet a megoldás?

1. A legolcsóbb és leggazdaságosabb az lenne, ha a 164 ezer tonna kőzetet, amit kitermeltek az aranybányából, állami pénzből, megfelelő technológiával visszahordani a hegy gyomrába lévő vájatokba.
2. Elszállítani valahova, ahol megfelelő körülmények között feldolgozzák.
3. Magyarországi és ukrajnai EU-s pályázat eredményeként felszámolni a meglévő környezeti károkat és közös (EU, Magyarország, Ukrajna) megegyezés alapján véglegesen bezárni az aranybánya működését.

Tisztelettel:

Bakancsos László,
a Beregszászi Járási Tanács képviselője,
az illetékes bizottság alelnöke

Kárpáti Igaz Szó, 2020. január 23.

Az anyanyelvi oktatás ellehetetlenítése

Megjegyzések az általános középiskolai oktatásról szóló törvény kapcsán

2020. január 16-án, 327 támogató szavazattal, a Legfelső Tanács elfogadta a 0901. sz., az általános középiskolai oktatásról szóló törvénytervezetet. Jelzésértékű, hogy az Ellenzéki Platform - Az életért és a Holosz kivételével minden más frakció és csoport, valamint minden kárpátaljai választókerületben mandátumot szerzett képviselő támogatta e tervezet elfogadását. A

kormányzó Nép Szolgája frakció egymagában 234 szavazattal járult hozzá a döntéshez.

Ezzel Ukrajnában gyakorlatilag befejeződött a nyelvek használatának az iskolai oktatásban való törvényi szabályozásának folyamata. Ennek eddigi főbb állomásai:

2017 szeptemberében kerül elfogadásra az Oktatásról szóló törvény, mely 7. cikkének lényege, hogy:

- a kisebbséghez tartozók ezentúl csak az óvoda és az iskola elemi szintjén részesülhetnek anyanyelvi oktatásban, de ott is csak az államnyelv mellett, értsd vegyes: kisebbségi-államnyelvű oktatásban;
- az ilyen oktatás nem az adott kisebbség nyelvén működő intézményben, hanem csak az ukrán nyelvű intézmények (hiszen a törvénycikk 1. pontja szerint minden oktatási intézmény ukrán tannyelvű) keretein belül külön osztályokban (csoportokban) valósul meg. Vagyis megszűnnek létezni az ukrántól eltérő nyelven működő intézmények;
- megszűnik az anyanyelvi oktatás lehetősége (a jogalapja), mind a szakközép, mind felsőoktatás kereteiben. Itt, amennyiben erre igény jelentkezik, megteremtik a feltételeit a kisebbség nyelvének, mint tantárgynak a tanulásához.
- az ország lakosságát, az anyanyelvi oktatásban való részesülés lehetősége szempontjából 4 csoportra osztja: 1) az ukránok, akik az oktatás minden szintjén és formájában anyanyelven tanulhatnak, 2) az őshonos népek (értsd krími tatárok), akik anyanyelvükön részesülhetnek általános középoktatásban, 3) valamely EU-s hivatalos nyelvet beszélő kisebbségek, melyek az általános középoktatás folyamatában a tananyag egy részét anyanyelvükön tanulhatják, 4) egyéb kisebbségek (például az oroszok), akik csak az alapszintű oktatásban használhatják anyanyelvüket.

- 2018 februárjában az Alkotmánybíróság №2-p/2018 határozatával hatályon kívül helyezi a Nyelvpolitika alapjairól szóló 2012. évi törvényt (2012. évi nyelvtörvény), mely „megtisztítja" a terepet egy, a korábbiaktól konceptuálisan eltérő nyelvhasználati szabályozás előtt.

- 2019 áprilisában fogadják el az Ukrán, mint államnyelv működésének biztosításáról szóló törvényt, melynek 21. cikke szó szerint ismételve az oktatási törvény 7. cikkét, azt még pótlólagosan kiegészíti két, a kisebbségi nyelveket korlátozó előírással: 1) a felsőoktatásba való felvételik kizárólag ukrán nyelven történnek, 2) idegen nyelvek tanítása csak ukrán nyelvből megengedett.

- 2019 júliusában az Alkotmánybíróság №10-p/2019 határoza-

tában megállapítja, hogy az okt.torv. 7. cikke teljes egészében megfelel Ukrajna Alkotmányának, ezzel, legalábbis a belsőnemzeti jog szintjén, kizárja a vitát e jogszabályi újítások alkotmányosságát (jogosságát) illetően.
Fentebb vázolt folyamatban a jelen törvénynek az oktatás nyelvének szabályozását tartalmazó 5. cikke lényegében megismételveaz oktatási törvény 7. cikkének és az államnyelvről szóló törvény 21. cikkének előírásait:
- meghatározza az államnyelv mellett valamely EU-s hivatalos nyelvet beszélő nemzeti kisebbség nyelvén oktató osztályok számára az államnyelv és az adott kisebbségi nyelv alkalmazásának mértékét, illetve arányát az általános oktatási folyamat különböző szakaszaiban. Történetesen, az alapoktatás szintjén e személyek jogosultakaz államnyelv tanulása mellett anyanyelvi oktatásban részesülni (5. pont). Az általános oktatás szintjén 5. osztálytól a tantárgyak legalább 20%-a államnyelven történik, melynek mértéke a 9. osztályban 40%-ra növekszik. A középoktatás szintjén (10-11. osztályok) ennek nem kevesebb, mint 60%-nak kell lennie. Más, vagyis nem őshonos nép, és nem EU-s hivatalos nyelvet beszélők számára már 5. osztálytól a tantárgyak legalább 80%-át ukrán nyelven oktatják.
- megengedi, hogy az általános középfokú intézményekben egy vagy egynéhány tantárgyat angol, illetve más EU-s hivatalos nyelven oktassanak.
- meghatározza, hogy az általános középiskolai oktatást biztosító, természetes- és /vagy jogi személyek által finanszírozott (kivéve azokat, melyek közpénzeket is kapnak) magán oktatási intézmények jogosultak szabadon megválasztani az oktatás nyelvét, és kötelesek biztosítani a tanulók számára az államnyelv elsajátítását az állami sztenderdnek megfelelően (10. pont).

Összegzés

Megállapítható, hogy a politikai elit személyi összetételében és a hatalmat gyakorló struktúrákban radikális változásokat hozó 2019. évi elnök- és parlamenti választások nem módosítottak ezeknek a nyelvkérdéshez, és ezen belül az oktatás területén követendő nyelvpolitikához való hozzáállásán, viszonyulásán. Hiszen az Alkotmánybíróság №10-p/2019 határozata a két választás között, a vizsgált törvény pedig az új felállású parlament által, a hatalmi pártfrakció teljes támogatásával, az előző parlament által 2019 májusában első olvasatban elfogadott szövegének megfelelően lett jóváhagyva.
E megállapításon túl, e kurzus fenntartásának eltökéltségére utal az a körülmény, hogy ma már mindez nem csak egyes országok (például Magyarország) rosszallása mellett, hanem a Velencei Bizottság által e kérdésben megfogalmazott radikális kritikája (CDL-AD(2017)030 sz. és CDL-AD(2019)039 sz. dokumentumok) ellenére történik. Valamint erre utal az ukrán hatalmi szervek e folyamatot kísérő retorikája is, mely szerint megejtve e módosításokat, történetesen:
az EU-s hivatalos nyelvek viszonylatában az új nyelvi re-

zsimre való átállás határidejének kitolása 2023. évre (Államnyv.törv. átmeneti rendelkezései),
az EU hivatalos nyelvein való oktatás arányainak törvénybe foglalása, - a magán intézmények feljogosítása az oktatás nyelvének megválasztására,
egyetemben az Alkotmánybíróság №10-p/2019 határozatával megtették a lehetséges engedményeket a magyar államnak, illetve az ukrajnai magyar kisebbségnek, lényegében eleget tettek a Velencei Bizottság elvárásainak, és kiküszöbölték az alkotmányossággal kapcsolatos aggályokat is.
Természetesen, mindez nagyon távol áll a valóságtól. Hiszen az Alkotmánybírósági döntés nem semmisítheti meg az Alkotmány előírásait, így az alaptörvény 10. cikkének az orosz és más nemzeti kisebbségek nyelvének szabad fejlődésére, használatára és védelmére, valamint 53. cikkének a kisebbségek anyanyelvi oktatáshoz való jogára vonatkozó alkotmányos garanciáit, a 11. cikkbe foglalt, az államnak az őshonos népek és nemzeti kisebbségek etnikai, kulturális, nyelvi és vallási önazonossága megőrzése elősegítésének kötelezettségét, valamint a nyelvi alapon való hátrányos megkülönböztetés (diszkrimináció) (24. cikk) és a meglévő (szerzett) jogok megvonásának (22. cikk) alkotmányos tilalmát.
A Velencei Bizottság vonatkozó dokumentumaiban foglalt ajánlásoknak is csak elenyésző részben való megvalósulásáról beszélhetünk, hiszen teljesen figyelmen kívül maradtak olyan alapvető körülmények, mint „annak biztosítása, hogy a törvény végrehajtása ne veszélyeztesse a kisebbségek kulturális örökségének megőrzését és a kisebbségi nyelven történő oktatás folytonosságát a hagyományos iskolákban" (CDL-AD(2017)030 sz. dokumentum 126. pont 7.bekezdés) vagy, hogy „helyezzék hatályon kívül a törvény rendelkezéseit, amelyek különbséget tesznek az őslakos népek, a nemzeti kisebbségek nyelvei, amelyek az EU hivatalos nyelvei, és a nemzeti kisebbségek nyelvei, amelyek az EU nem hivatalos nyelvei között ..." (CDL-AD(2019)039 sz. dokumentum 139. pont 3. bekezdés).

Következtetés

Vagyis, a törvény 5. cikkének rendelkezései csak annyiban módosítottak az anyanyelvi oktatás teljes ellehetetlenítésén, hogy azok, akik ezt anyagilag megengedhetik maguknak, valamint ehhez elegen vannak, és ebben a szándékukban annyira eltökéltek, hogy az nem tántorítja el őket ettől, hogy kockáztassák gyermekeik érettségijét és ezáltal továbbtanulási lehetőségét, továbbra is az általuk megválasztott nyelven részesítsék gyermekeiket általános középiskolai oktatásban. Hiszen, az államnyelvtörvény szerint, a külső független tudásfelmérés (ami egyben az érettségi és a felvételi vizsgáztatást is jelenti) kizárólag ukrán nyelven történik.
(Szerzőnk alkotmányjogász, volt parlamenti képviselő, az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség tiszteletbeli elnöke)

dr. Tóth Mihály

Kárpáti Igaz Szó, 2020. január 23.

„Aranyos" ügyeink

A térséget és a lakosságot ökológiai katasztrófa fenyegeti

December folyamán számos kárpátaljai hírportál és hetilap is beszámolt arról, hogy a Beregszászi Járási Tanács 2019. december 13-án foglalkozott a muzsalyi aranybánya meddőhányóinak felszámolásával. A témával kiemelten foglalkozott a Kárpátalja hetilap, a Holosz Karpat, illetve a Mukachevo.net is. Sajnálattal kellett megállapítanom, hogy az utóbbi hírportálon megjelent beszámoló kötszönő viszonyban sincs azokkal a tényekkel, amelyek a tanácsülésen elhangzottak. A Beregszászi Járási Tanács ülésén, a kérdés megvitatása során a képviselők meghallgatták a megyei közigazgatás illetékes főosztályának beszámolóját, amelyet a testület 432. sz. határozatával tudomásul vett. Az információ ugyan számos fontos megállapítást tartalmaz, azonban szó sincs arról, hogy a képviselők (egy kivételével) igennel szavaztak volna „a tavasszal induló bánya meddőhányóinak átmosására".

Bakancsos László, a Beregszászi Járási Tanács képviselője, az illetékes bizottság alelnöke

Mivel az aranybánya, illetve a meddőhányók kérdése már nem egy esztendeje foglalkoztatja a Bereg-vidéki polgárokat, fontosnak tartom pontosítani, hogy mi is hangzott el, s abból mi a valóság (netán feltételezés). Az anonim tudósítás szerzőjének állításával ellentétben nem pánikot akartam kelteni a Beregszászi járás lakossága körében, hanem tájékoztatni szerettem volna a járás lakosságát, hiszen egy képviselőnek ez a kötelessége és feladata. Kicsit furcsa, hogy a szerző ugyan cáfolja, de semmit sem idéz a „házi" kutatásaim, illetve számításaim eredményeiből. A lényeg: „a képviselő (mármint jómagam) nem értve a kérdést, kérte a jelenlévő képviselőket és a járási tanács elnökét, hogy forduljanak Ukrajna elnökéhez és miniszterelnökéhez, hogy az állami költségvetésből különítsenek el pénzt a muzsalyi aranybányából kitermelt meddőhányó felszámolására, amelynek a mennyisége 164 000 tonna/168 000 m3/2500 vagon (1 vagon = 60 tonna).

Miért lett volna ez fontos? Azért, mert a Zakarpatpolimetalli állami vállalat volt, így az állam kötelessége, hogy semlegesítse a ránk hagyott szennyező anyagokat és felszámolja a meddőhányót. Az elhangzott tájékoztató szerint a folyamat az Avellana Gold nemzetközi befektető társaság egésze alatt zajlik majd, amely megbízta a Karpatszka Rudna Kompanyija részvénytársaságot, hogy végezze el a munkálatokat. Felettébb érdekes, hogy a cég már nemcsak a muzsalyi aranybányát akarja kitermelni, hanem a beregszászi és kovászói aranylelőhelyeket is (ez, illetve számos adat, amelyekről az alábbi „házi feladatban" kiindultam, a vállalat által kiadott négyoldalas színes tájékoztatóban olvasható). Eszerint a Karpatszka Rudna Kompanyija minden speciális engedéllyel rendelkezik arra, hogy három szakaszban elvégezze a rábízott feladatokat:

1. A meddőhányó felszámolása (168 000 m3/164 000 tonna/2500 vagon). A vállalat képviselője azt mondta, hogy 1 m3 kőzet átmosására 4000 liter vízre van szükség. 164 000 tonna kőzet x 4000 l víz = 656 millió liter. Ennek a vízmennyiségnek a 80 %-át visszaforgatják a rendszerbe, de mindig 20 % tiszta vízre van szükség, ami egyenlő 130 millió liter vízzel. A cég szerint a semlegesítéshez 3 évre van szükség, a befektetés összege 5 millió dollár.

2. Egy új bánya felújítása és felépítése, korszerű módszerekkel. A kitermelés mennyisége 500 000 tonna évente. Ez három év alatt 1 500 000 tonna/25 000 vagon. 1,5 millió tonna x 4000 l víz = 6 milliárd liter víz, ennek a 20%-a tiszta víz (1 200 000 000 l). A munkálatok elvégzéséhez 3,5 évre van szükség, a befektetés összege 140 millió dollár.

3. Geológiai feltárás és a tartalékok mozgósítása. A kitermelés mennyisége 1 millió tonna évente, ez három év alatt 3 millió tonna/50 000 vagon kőzetet jelent. Ennek a mennyiségnek az átmosásához 12 milliárd liter vízre van szükség, ennek a 20 %-a 2 milliárd 400 millió liter víz. A befektetendő összeg megközelítőleg 20–30 millió dollár.

Összegezve a leírtakat: 4 664 000 tonna kőzet megmozgatásáról (77 500 vagon) van szó, amelynek átmosására kb. 3 milliárd 730 millió liter vízre van szükség.

A vállalat a meddőhányó felszámolását kb. 3–3,5 év alatt szeretné elvégezni. A régió szűkös tartalékait figyelembe véve a szükséges víz fantasztikus

mennyiségnek tűnik. A megyei közigazgatás ökológiai szolgálata képviselőjének (aki maga is jelen volt a tanácsülésen) feltettem a kérdést, tisztában van-e azzal, hogy egy tonna ledarált kőzetből csak 5 kg-ot fognak elvinni valahová, ahol kivonják belőle az értékes anyagokat? Azaz minden tonna ledarált anyagból 995 kg a továbbiakban is itt marad nálunk, csak az egyik helyről át fogják pakolni egy másikra (tehát a kimutatásban szereplő 168 000 m3-nyi meddőhányóból kb. 165 000 m3 továbbra is ott marad a muzsalyi aranybánya területén, amelyet a település felett fekvő ülepítőben helyeznek el). Az ökológiai szakember igennel válaszolt a feltett kérdésre.

A Beregszászi Járási Tanács ülésén felhívtam a jelenlévők figyelmét, hogy a fenti három fázis megvalósítása esetén 13 falut (Kovászó, Csetfalva, Bene, Nagymuzsaly, Mezőgecse, Bakta, Macsola, Asztély, Oroszi, Halábor, Badaló, Tiszacsoma, Mezővári) ökológiai katasztrófa fenyegethet. Kb. 15 000 ember maradhat víz nélkül, vagy csak szennyezett vizük lesz, veszélyeztetve a gyümölcs- és zöldségtermesztést, a muzsalyi és benei szőlőtermesztést, és a falusi turizmust. A vízellátás hiányával és a víz szennyezettségével számolhat Beregszász 23 000 lakosa is, akiket a gecsei és baktai földalatti természetes víztározóból látnak el ivóvízzel. Éppen ezért el kell gondolkoznunk, hogy mi fontosabb: az emberi élet vagy egy cég gazdasági mutatói!

Ebből a megfontolásból indíttatva javasoltam tehát a Beregszászi Járási Tanács képviselőtestületének, hogy forduljunk Ukrajna elnökéhez és miniszterelnökéhez, hogy az állami költségvetésből különítsenek el megfelelő összeget a muzsalyi aranybánya területén lévő meddőhányó felszámolására, azután pedig örökre és véglegesen zárják be az aranybányát. Azonban ezt a javaslatomat senki sem támogatta.

Mi lehet a megoldás? Szerintem a legolcsóbb és leggazdaságosabb megoldás az lenne, ha a 164 000 tonna kőzetet, amit kiterméltek az aranybányából, ukrán állami támogatásból, megfelelő technológiával visszahordanának a hegy gyomrában lévő vájatokba, alagutakba. Vagy elszállítani valahová, ahol megfelelő körülmények között feldolgoznák. Ezután pedig magyarországi és ukrajnai EU-s pályázat keretében felszámolná a meglévő környezeti, ökológiai károkat, és közös (Ukrajna, Magyarország, EU) megegyezés alapján véglegesen bezárni a muzsalyi aranybányát.

> Beregi Hírlap, 2016. október 22.
>
> **Az aranyat a kapitalistáknak,**
> **a bajokat és betegségeket a szegényeknek**
>
> A különböző tömegtájékoztatási eszközökben már nyár óta rendszeresen jelennek meg publikációk a muzsalyi aranybánya új, „megbízható" befektetőjéről. A PR és reklámkampányt profi módon, átgondoltan készítették elő. Szerzője, Szvitlana Himinec nagyon jól felkészítette az olvasókat arra, hogy pozitívan fogadják a modern befektetőt: "A befektetőhöz úgy kell viszonyulni, mint a „szent tehénhez"; a befektető - aranytojást tojó tyúk...". Meg lehetne jegyezni itt, hogy

valóban aranytojást tojik, ám azokat azonnal elviszi az offshore cégekbe... Egyébként a szakemberek azt állítják, hogy a szóban forgó vállalkozás is Cipruson, offshore-ban van bejegyezve.
Később, „A nagymuzsalyiak nyugodtan alhatnak" (nem tudom, hogy ez volt-e az írás címe) címmel megjelent írásban (Beregi Hírlap, 75-76. sz., október 15.) azt hangsúlyozta, hogy milyen különleges az adott befektető, amely úgymond, éjjel-nappal csak azon gondolkozik, miként lehetne hozzájárulni Nagymuzsaly ex-befektetők által elhanyagolt infrastruktúrájának rendbe hozásához. Idővel a polgármester, egy az aranykitermelési ágazat befektetési vonzerejének megállapításában jártas „nagy" szakember is csatlakozott a PR-kampányhoz. Valahonnan előre tudja: „... a természetnek sem fognak nagy kárt okozni - maximálisan gondoskodnak az emberek egészségéről". Meg szeretném jegyezni, hogy eleve nincs olyan, hogy egy kapitalista a természet megóvásán gondolkodna, s nem a saját profitjával, hanem az emberekkel törődne, mégpedig „maximálisan...". Egyébként még mindenki emlékszik arra, hogy Romániában átszakadt egy aranybányában a gát, és ciánvegyületek ömlöttek a Tiszába. Nincs kétségem afelől, hogy az ottani, „megvásárolható" hivatalnokok és újságírók - természetesen még a techogén katasztrófa előtt - ugyancsak arról írtak a lapokban, hogy a kapitalista-befektető gondoskodik a természeti környezetről...
Érdemes megemlíteni, hogy az interneten fellelhető információ szerint a muzsalyi polimetál-lelőhely legutóbbi tulajdonosa az a Valerij Bredihin volt, aki Vitalij Zaharcsenko rosszemlékű ex-belügyminiszter közeli barátja (bizonyára üzleti partnere is). Egyáltalán nem lepne meg tehát, ha egy idő után kiderülne, hogy az említett vállalkozás - fiktív személyekre újonnan bejegyezve -tulajdonosa ugyanaz az elhíresült Bredihin és Zaharcsenko lenne.
Mindenesetre nem kellene egyszerre két lábbal a gereblyére lépni. A bajokon és gondokon kívül semmit sem hozott nekünk az arany kezdve a török időktől. A törökök ugyanúgy mohón termelték ki azt, mint a mostani kapitalisták. Nem maguk a hódítók dolgoztak csákánnyal a kezükben, hanem a mi rabigába hajtott felmenőink.
Nincs helye a környezetet szennyező aranykitermelő és vegyiparnak a mi sűrűn lakott járásunkban (különösen Nagymuzsalyban).
Régiónk fejlesztési stratégiájának határozottan rekreációs-turisztikai irányvonala van, ezért nem célszerű az ökológiailag veszélyes ipari ágazatok fejlesztése, mi több, bűn lenne ez. Amennyiben odadobjuk földünket az újgazdag kapitalistáknak, hogy azok széttéphessék - azt soha nem bocsátják meg nekünk az unokáink.

Turányi Emil

Ma 2021. március 19-e, péntek van a COVID-19 fertőző betegség még nagyobb mértékben tombol a világ 192 országában és régiójában. A betegség újfajta mutánsai jelentek meg: a brit, brazil, japán és dél-afrikai változata. Ezek a mutánsok 60-70-szer gyorsabban terjednek, mint a COVID-19, a betegségek lefolyása is sokkal súlyosabbak, a halálesetek száma is nagymértékben megnövekedett. A világon 120 millió ember fertőződött meg és 2 700 000 haláleset történt. Főképpen 60 éven felüliek, de az új mutánsok már a 40-60 év közötti korosztályt is megfertőzik és a betegségek lefolyása is súlyosabbak.

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) előrejelzései szerint ez az év még súlyosabb veszteségeket fog okozni, mint a tavalyi, úgy egészségügyileg, mint gazdaságilag. A világon nagmértékben folyik a betegség elleni vakcinák oltása, az amerikai, angol, kínai, orosz és indiai oltóanyagokkal. Nagy kérdés, hogy az újfajta mutánsok ellen milyen hatással lesznek.

Ma már pontosan egy éve, hogy elindult a védekezés. A világ kezd belefáradni, különböző találgatások vannak, hogy honnan és hogyan indult el a fertőző betegség. Kínában van a legkevesebb beteg, a legtöbb pedig az Amerikai Egyesült Államokban (USA), utána Brazília, India, Pakisztán és az Európai Unió következik; Oroszországban, Ukrajnában és Magyarországon is rekordokat döntöget a fertőzések és a halálesetek száma. Magyarország jelen pillanatban 16 és fél millió vakcinát rendelt, s úgy tervezik, hogy ebből a mennyiségből jusson a határon túli magyaroknak is.

A mai nap egy „emlékezetes" nap marad számomra, pontosan három éve, ezen a napon kaptam szívinfarktust, és talán joggal mondhatom, hogy csodával határos módon túléltem a betegséget, Istennek legyen hála!

Kárpáti Igaz Szó, 2020. május 21.

Beregszászi elkerülő út: az UMDSZ nem szeretne több halasztást

Ma újabb fontos lépést tettünk a Beregszászt elkerülő út megépítése felé - számolt be Babják Zoltán, Beregszász polgármestere közösségi oldalán az elmúlt héten, miután a hivatalban sor került az ütemterv korrekciós munkálataira vonatkozó beszerzési megállapodás aláírására. Ezzel kapcsolatban az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) hivatalos levélben kereste meg az ukrán kormányfőt, amelyben kiemelik, hogy a nyugat-ukrajnai közúthálózat, ezen belül a beregszászi elkerülő út építése stratégiai fontosságú. A versenyképesség javítása és a gazdasági növekedés mellett, a Magyarország és Ukrajna közötti jószomszédság és a hatékony együttműködés alapjául szolgálhat. A Denisz Smihalnak címzett levél részleteiről dr. Zubánics Lászlót, az UMDSZ elnökét kérdeztük.

Idén március végén Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter online tárgyalást folytatott Dmitro Kuleba ukrán külügyminiszterrel, amelyen számba vették a gazdasági együttműködés fejlesztésének lehetőségeit - kezdte az UMDSZ elnöke. - A Magyarország által kárpátaljai infrastrukturális fejlesztésre korábban felajánlott 50 millió eurónyi kötöttse-

gély-hitel érvényességét - ami június 2-án jár le - még egy évvel meghosszabbították, hogy a mostani nehéz helyzet után dönthessenek a fejlesztésekről - közölte. A megállapodás tárgyát képezte - többek között - a Beregszászt elkerülő, illetve a Beregszász-Munkács gyorsforgalmi út megépítése, amelynek kivitelezését már 2017-ben meg kellett, hogy kezdjék.
Zubánics László szerint fennáll annak a veszélye, hogy a világjárvány hatásaként kialakult gazdasági válság sokadjára keresztbe húzza a terveket.
Mint ismert, az Ukrán Állami Közútkezelő Vállalat, az Ukravtodor 2020-as időszakra vonatkozó fejlesztési tervében szerepel a Beregszászt elkerülő útszakasz megépítése - fogalmazott a magyarságszervezet elnöke. Hozzátette: a beruházás lényegesen javítaná Ukrajna vonzerejét a nemzetközi közúti szállítmányozás piacán. Ám fennáll annak a veszélye, hogy a projekt a koronavírus világjárvány okozta gazdasági válság következményei miatt, ismét a fiók mélyére kerül. A kárpátaljai társadalmi és politikai szervezetek, a megyei vezetés és Beregszász önkormányzata az elmúlt években több alkalommal is hangsúlyozta az elkerülő és az asztélyi közúti határátkelőhöz vezető út megépítésének fontosságát, mivel az megnövelné a régión átmenő tranzitforgalmat. A gyorsforgalmi összekötése a magyarországi M3-as autópályával elősegítené Kárpátalja gazdasági fejlődését, a magas színvonalú közúti összeköttetést nemzetközi közlekedési folyosót jelentene Ukrajna és az Európai Unió között. Ezért az UMDSZ úgy gondolja, hogy az elkerülő építése kiemelt prioritást kell, hogy élvezzen a kormány programjában.
Zubánics László kiemelte, az elkerülő út a versenyképesség javítása és a gazdasági növekedés mellett a Magyarország és Ukrajna közötti jószomszédság és a hatékony együttműködés alapjául szolgálhat. Erre való tekintettel, az UMDSZ a kormányfőhöz címzett levelében azt kéri Denisz Smihaltól, hogy tegyen sürgős intézkedéseket az évek óta húzódó projekt megvalósításának érdekében, szorgalmazza az Asztély-Beregsurány ukrán-magyar határátkelő felújításának mielőbbi befejezését. Az UMDSZ azt szorgalmazza, hogy ezeket a projekteket a miniszterelnök saját hatáskörében, kiemelten kezelje - jelentette ki Zubánics László.

Kárpáti Igaz Szó, 2020. május 21.

Különleges katonai alakulatot telepítenek Beregszászba

- Az UMDSZ magyarázatot vár a kormányfőtől
Az országos magyarságszervezet párbeszédet szorgalmaz a minisztérium és az önkormányzat között
A kárpátaljai magyar sajtóorgánumok közül a Kárpáti Igaz Szó szellőztette meg először, hogy egy deszant alakulat elhelyezését tervezik Beregszászban. A Vérke-parti város ve-

Katonai alakulat Beregszászba telepítése nem újkeletű kezdeményezés

zetése igyekszik pozitívan viszonyulni a döntéshez. Míg az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) a miniszterelnökhöz fordult válaszért: miért van szükség egy gyorsreagálású katonai egység állomásoztatására a NATO országokkal határos nyugat-ukrajnai régióban?

Hónap elején egy védelmi kérdésekkel foglalkozó portálra hivatkozva több kárpátaljai weboldal is megírta, hogy a 80-as deszant dandár 3. légi szállítású zászlóaljának elhelyezését tervezik egy elhagyatott beregszászi katonai bázison. Ezt egy eredményesen lefolytatott és a Prozorro elektronikus rendszerben nyilvánosságra hozott közbeszerzési eljárásra hivatkozva írta az eredeti forrás. A szóban forgó nyertes pályázat egy beregszászi kaszárnya kivitelezésére vonatkozik. Ez gyakorlatilag a 2003-ban bezárt laktanya újbóli megnyitását jelenti. A projektdokumentáció előkészítését a védelmi minisztérium alá tartozó Központi Tervezési Intézet végzi. Az évek óta elhagyatott katonai objektum megtisztítását és a területrendezést ez év februárja óta a 48. műszaki alakulat végezte, miután a védelmi minisztérium tulajdonába helyezték az évekig önkormányzati tulajdonú kaszárnyát.

Katonai alakulat Beregszászba telepítése nem újkeletű kezdeményezés. Az utóbbi években többször is felmerült, hogy az Ukrán Védelmi Minisztérium katonai alakulatot kíván állomásoztatni a legmagyarabb kárpátaljai városban, közvetlenül az ukrán-magyar határ közelében. Az ügyben korábban magas rangú katonai vezetők jöttek tájékozódni a Vérke-parti városba. A tervezést az elmúlt hónapokban tettek követték, a

kiszivárgott információk szerint az A2582-es jelzésű, különleges egységet szándékozzák Beregszászba telepíteni, amely nem mellékesen 2013 óta Csernovic megyében állomásozik.
Az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) személyesen a miniszterelnökhöz fordult részletes magyarázatért, tőle kértek információt, hogy véglegesek-e a Beregszászra vonatkozó katonai tervek. A Denisz Smihalnak címzett levélben emlékeztetnek arra, hogy korábban még a kolomijai (Ivano-Frankivszk megye) 10-es hegyivadász zászlóalj elhelyezését tervezték Beregszászban. 2018-ban az ukrán katonai vezetés még azt kommunikálta, hogy a munkácsi 128-as dandár egyik egységét költöztetik át a Vérke-parti városba. Erről volt szó a városi tanács egyik ülésén, elképzeléseket magas rangó katonai vezetők, többek között Szerhij Szobko, a 128-as dandár parancsnoka vázolta a képviselőtestület előtt.
Megkeresésünkre dr. Zubánics László, az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség elnöke elmondta, hogy a magyarságszervezet már a kezdetektől aggodalmát fejezte ki a központi hatalom erre irányuló terveivel kapcsolatban.
Aggályosnak tartjuk a lépést. Attól tartunk, hogy az ukrán katonák és azok családtagjainak betelepítése negatívan befolyásolná a Bereg-vidéken az elmúlt évtizedekben kialakult etnikai és nemzetiségi egyensúlyt - fogalmazott Zubánics László. - Ezen túlmenően ez a törekvés ellentmond a Magyar Köztársaság és Ukrajna között, a jószomszédság és az együttműködés alapjairól és nemzeti kisebbségek jogainak biztosításáról szóló keretszerződésnek. A kialakult helyzet félreértéseket szül a magyar-ukrán kapcsolatban.
Az UMDSZ Denisz Smihal kormányfőtől korrekt, őszinte válaszokat vár a felmerülő kérdésekre. Zubánics László szerint egy ilyen kényes és érzékeny témában nem szerencsés, ha a lakosság csak a médiából értesül a hírekről, és mindenféle találgatások kapnak szárnyra. A politikai spekulációk elkerülése érdekében az UMDSZ vezetője elsődleges fontosságúnak tartja, hogy a kabinet pontos tájékoztatással szolgáljon. A miniszterelnökhöz írt levélnek pontosan ez a célja. Azt szeretnék, ha az illetékesek elmagyaráznák az itt élőknek, hogy - miközben az ország nyugati határai teljes biztonságban vannak - mégis mi szülte a katonai jelenlét megerősítését az EU és a NATO határainak tőszomszédságában. Zubánics László szavai szerint jó volna azt is tudni, pontosan hány személyről lenne szó, és honnan érkeznének ezek a katonák. Az UMDSZ párbeszédet szorgalmaz a minisztérium és az önkormányzat között.
Az értesülésekkel kapcsolatban korábban megkerestük Babják Zoltánt, Beregszász polgármesterét, aki azt nyilatkozta lapunknak, hogy a védelmi tárca egyelőre nem informálta az önkormányzatot, pontosan milyen egységet kívánnak elhelyezni a településen. Őket csak a megkezdődött területrendezésről tájékoztatta a szaktárca, konkrétumokat ő sem tud. Babják Zoltán kiemelte, a beregszászi önkormányzatnak nem

célja megakadályozni bármit is. Hozzátette, jelen helyzetben ez nem lenne taktikus lépés. Amennyiben katonai alakulat érkezik Beregszászba, ez adóbevételeket jelent a városnak, valamint munkahelyeket is teremt - próbálta pozitív oldalról megközelíteni a témát a városvezető. Véleménye szerint egy katonai egység nagyban javíthatja egy város közbiztonságát. Tudni kell, hogy nagyjából 25 ezres településen jelentős roma kisebbség is él, s bizony előfordulnak súlyos incidensek a lakóhelyükként szolgáló táborban. A városvezető szerint akkor is jól jönnek a katonák, ha különleges szituációban, például természeti csapások esetén kell helytállni - mint a 2001-es árvíz idején, amikor óriási segítséget nyújtott a hadsereg. Babják Zoltán reményét fejezte ki, hogy nem belső-ukrajnai, hanem beregszászi, kárpátaljai katonák állomásoznak majd ott.

Szabó Sándor

Kárpátalja, 2020. május 28.

Zelenszkij, a nyelvkérdés és a magyarok

Különösebben senki nem számított rá, mégis szóba hozták a nyelvkérdést Volodimir Zelenszkij elnök május 20-i sajtótájékoztatóján, s némileg váratlanul a magyarok kerültek az előtérbe.
Az elnöktől persze nem a magyarok iránt érdeklődtek az újságírók, azt kérdezték, miért nem vizsgálta felül a totális ukránosítást jelentő nyelvtörvényt, amelyet még az előző hatalom fogadott el. Zelenszkij többek közt erre a kérdésre sem adott egyenes választ, ehelyett arról kezdett beszélni, hogy szerinte Ukrajnában nincs napirenden a nyelvkérdés, majd váratlanul áttért a magyarokra, az ukrán-magyar viszonyra. Mivel a különböző források némileg eltérően idézik az államfő szavait, következzék e helyütt az MTI-nek az Ukrajinszka Pravda hírportál beszámolója alapján született tudósítása: „Mindenkinek tudnia kell a(z állam-)nyelvet. Sokak számára az ukrán nem anyanyelv, mint például a beregszásziaknak, de nekik is tudniuk kell az ukrán nyelvet. Magyarországgal évek óta nincs kapcsolatunk, és éppen a történelmi örökség és a nyelvi kérdés miatt blokkolják az EU- és a NATO-tagságunkat" - mondta Zelenszkij.
„Orbán úr egy éve keresi egy találkozó lehetőségét velem. Mondtam, hogy kész vagyok erre az alapvető fontosságú találkozóra, amelyen szeretném, ha aláírnánk egy mindenre kiterjedő memorandumot: a biztonsági helyzetről, az egymás iránti tiszteletről, a történelem tiszteletben tartására vonatkozó-

an. Egyelőre nem egyszerű a kapcsolatunk Magyarországgal, de úgy gondolom, hogy ezt a kérdést a közeljövőben megoldjuk" - tette hozzá az elnök.
A helyszínen az újságírók gyorsan túltették magukat az elnök szavain, azonban érdemes elidőznünk az államfő néhány nehezen értelmezhető kijelentésénél. Mindenekelőtt köztudottan nem felel meg a valóságnak, hogy Budapest blokkolja Kijev EU- és NATO-tagságát. Éppen ellenkezőleg: mindenkor következetesen kiállt Ukrajna közeledése mellett az európai struktúrákhoz. A valóság az, hogy Magyarország a nemzeti kisebbségek anyanyelvén folyó tanítást szinte teljesen ellehetetlenítő oktatási törvény elfogadása óta blokkolja az Ukrajna-NATO Bizottság nagykövetinél magasabb szintű tanácskozásait.
Emellett nem egészen világos, mit értett Zelenszkij azon, hogy Magyarország „a történelmi örökség és a nyelvkérdés miatt" blokkol. Tudomásunk szerint Ukrajna és Magyarország között azóta nincsenek viták a múlt alapvető kérdéseit illetően, hogy mértékadó történészek körében már nem divat Kárpátalját ősi ukrán földként, Horthy kormányzó Magyarországát pedig fasiszta Magyarországként emlegetni. Az egyetlen probléma, ami mégis felmerülhet, abból adódik, hogy Kijev a diktatúrák minden létező ukrajnai áldozatát megkövette már a múltért, kivéve a Kárpátaljáról 1944-ben málenkij robotra hurcolt magyarokat és németeket.
Ennek fényében nem érthető, miért szándékozik memorandumban megegyezni Volodimir Zelenszkij Orbán Viktorral a történelem tiszteletben tartásáról. Reméljük, nem az húzódik meg a háttérben, hogy Ukrajna mégiscsak szeretné „újratárgyalni" a történelmét (akárcsak Lengyelországgal), például ami a XX. század első felében - közepén létezett ukrán nacionalista mozgalmak, illetve Oroszország megítélését illeti. Netán arról szeretné lebeszélni Kijev Budapestet, hogy a kárpátaljai magyarokat a magyar nemzet részének tekintse, s ekként is viszonyuljon hozzánk?
Arra sincs magyarázat, miért kellene a NATO-ba igyekvő Ukrajnának a NATO-tag Magyarországgal a biztonsági helyzetről megállapodnia. Az ukrán elnök kijelentése különösen annak tudatában furcsa, hogy az ukrán csapatok már most közelebb állnak a magyar határhoz, mint a magyarok az ukránhoz, ha pedig megépül a beregszászi laktanya és a tervek szerint idetelepül egy deszant zászlóalj, akkor az ukrán haderő mindössze 5-6 kilométerre fog tanyázni Magyarország és a NATO határától.
A strana.ua szerint Zelenszkij üzenete valójában arról szólt, hogy a kárpátaljai magyaroknak engedélyezhetik az anyanyelven való oktatást egy átfogó megállapodás keretében. Kérdés azonban, tehetnénk hozzá, hogy mi lesz ennek az engedménynek az ára?

(hk)

Kárpátinfó, 2020. június 17.

Kijev nem változtat Budapest kedvéért az oktatási törvényen

Kijev nem fog további változtatásokat végrehajtani a 2017-ben elfogadott ukrán oktatási törvényen a Magyarországgal való kompromisszum kedvéért azon túlmenően, hogy már végrehajtotta az Európa Tanács Velencei Bizottságának minden ajánlását - jelentette ki az ukrán külügyminiszter az 1+1 ukrán tévécsatorna egyik műsorában pénteken.

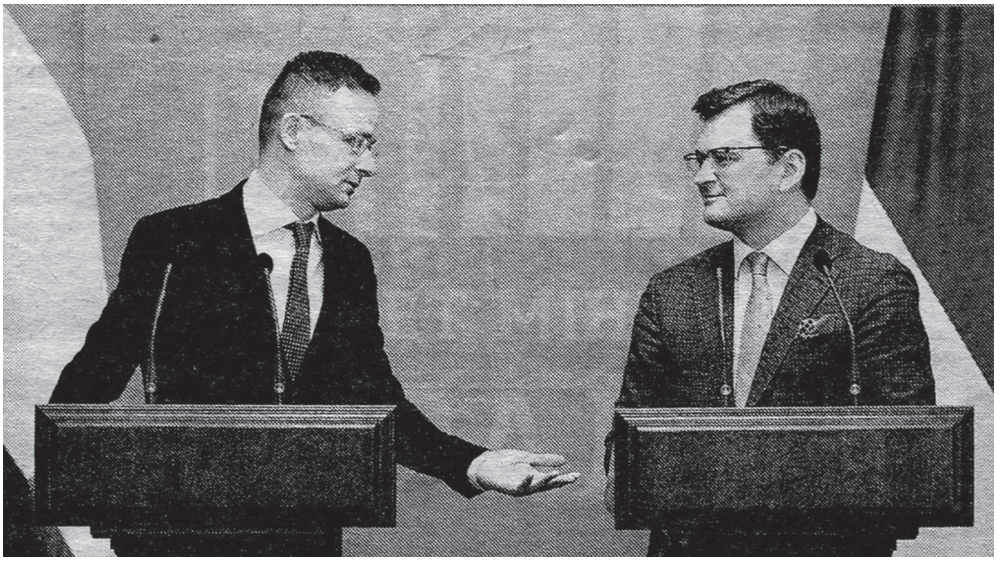

Dmitro Kuleba emlékeztetett arra, hogy a Velencei Bizottság egyebek mellett javasolta a törvény által előírt új rendszer bevezetésének tekintetében az átmeneti időszak kitolását 2023-ig. A miniszter leszögezte, hogy a jogszabályban foglalt alapelveket nem hajlandó Kijev megváltoztatni. Kuleba felhívta a figyelmet arra: Magyarország soha, sem hivatalosan, sem informális tárgyalásokon, sem nyilatkozatokban nem kifogásolta azt, hogy a magyar nemzetiségű ukrán állampolgároknak beszélniük kell az államnyelvet, azaz az ukránt.
Felszólított arra, hogy a kárpátaljai vitás kérdéseket „ne mossák össze" Ukrajnában a szeparatizmussal, mert teljesen másról van szó, ugyanis - mint rámutatott - a Krím félszigeten és a Donyec-medencében Oroszország hajtott végre agressziót Ukrajnával szemben. A miniszter hangsúlyozta: az ukrán fél a Magyarországgal fenntartott kapcsolatainak normalizálására törekszik, arra, hogy utóbbi feloldja a NATO és Ukrajna közötti kapcsolattartás blokkolását.
A magyar-ukrán viszony a 2017-ben elfogadott ukrán oktatási törvény, különösen az abban lévő nyelvi cikkely miatt romlott meg. Magyarország és a kárpátaljai magyar szervezetek elsősorban azt kifogásolják, hogy a jogszabály, valamint az ahhoz kapcsolódóan, azóta szintén elfogadott, a középfokú

oktatásról szóló törvény a nemzetiségi iskolákban az ötödik osztálytól elrendeli a fokozatos áttérést egyre több tanórában az ukrán nyelvű oktatásra, ami szerintük sérti a kisebbségek már megszerzett jogait.
Budapest az oktatási törvény elfogadása óta blokkolja az Ukrajna-NATO Bizottság nagykövetinél magasabb szintű tanácskozásait.
Kuleba május 29.-én Budapesten tárgyalt magyar kollégájával, Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszterrel, akivel a vitás kérdések mellett az együttműködés lehetőségeit is áttekintették. Volodimir Zelenszkij ukrán elnök május 20-án, beiktatásának egyéves évfordulója alkalmából tartott sajtótájékoztatóján közölte, hogy kész találkozni Orbán Viktor miniszterelnökkel, és szeretne egy memorandumot aláírni vele a két ország közötti vitás kérdések rendezéséről.

MTI

Kárpáti Igaz Szó, 2020. július 23.

Ukrán-magyar vegyesbizottság: őszintén a problémákról

Az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) elnöke is ott lesz az ukrán-magyar kisebbségi vegyesbizottság közelgő ülésén, tájékoztatta a kijevi diplomácia az országos magyar szervezet vezetőjét.
A külügyminisztériumtól érkezett értesítőben az szerepel, hogy nagyra becsülik az UMDSZ erőfeszítéseit a két szomszédos ország közötti kapcsolatok javítása terén, s ebből eredően dr. Zubánics László, a szervezet első embere is tagja lesz a kisebbségi vegyesbizottság küldöttségének.

Azt egyelőre nem tudni, mikor kerülhet sor a bizottság ülésére, melynek feladata lesz az ukrán-magyar viszonyban jelentkező problémás kérdések áttekintése és az azokra adandó válaszok keresése. A vegyesbizottság társelnökei, Kalmár Ferenc, a Külgazdasági és Külügyminisztérium szomszédságpolitikájának fejlesztéséért felelős miniszteri biztosa és Szvitlana Fomenko, az ukrán művelődési és információs tárca miniszterhelyettese a múlt héten, Budapesten személyesen is találkozott, megbeszélésükön a bizottság munkaülését készítették elő, s a felek közös nyilatkozatot is megjelentettek:
„A találkozóra Dmitro Kuleba, Ukrajna külügyminisztere 2020. május 29-i magyarországi látogatása során kötött, és Szijjártó Péter, Magyarország külgazdasági és külügyminisztere 2020. június 25-i ukrajnai látogatása során megerősített megállapodások végrehajtása, valamint Orbán Viktor, Magyarország miniszterelnöke előzetesen 2020 júliusára tervezett ukrajnai látogatásának előkészítése keretében került sor.
A felek kifejezték elkötelezettségüket a Bizottság munkájának újraindításával kapcsolatban, és további konkrét lépésekről állapodtak meg a következő ülés megszervezése céljából, amelyre a váltott helyszínek elvének betartásával Ukrajnában kell, hogy sor kerüljön.
A társelnökök hangsúlyozták közös szándékukat az együttműködésre a magyar kisebbség jogainak Ukrajnában és az ukrán kisebbség jogainak Magyarországon való biztosításához, hangsúlyozva azt a fontos hídszerepet, amelyet a kisebbségek betöltenek a magyar-ukránkapcsolatok megerősítésében és további fejlesztésében.
A felek megerősítik, hogy a kisebbségi jogok védelme és biztosítása terén tett lépéseiknek összhangban kell lenniük a vállalt nemzetközi kötelezettségeikkel, illetve a Magyarország és Ukrajna közötti Alapszerződéssel".
A társelnökök emellett megerősítették, hogy a vegyesbizottság következő ülése során törekednek az aktuális, megoldásra váró kérdések teljeskörű áttekintésére és érdemi eredmények elérésére.

D. Gy.

Kárpáti Igaz Szó, 2020.július 23.

Miért kell katonaság Beregszászba?

A védelmi minisztérium válasza az UMDSZ levelére
Többször is felmerült az utóbbi években, hogy a védelmi minisztérium katonai alakulatot kíván állomásoztatni Beregszászon. Ahogy arról korábban beszámoltunk, az A2582-es jelzésű, különleges deszant egységet tervezik a Vérke-parti városba telepíteni. Hogy véglegesek a Beregszászra vonatkozó „katonai" tervek, arra az elektronikus közbeszerzési rendszerbe található bizonyíték. Az ott megjelent pályázat szövege szerint a szöveg szerint a deszantos dandár légi szállítású

A kaszárnya területe a védelmi minisztérium tulajdonában van

zászlóalja állandó lokációs pontjának létrehozására az évekig elhagyatott beregszászi katonai bázison kerül sor. Az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) levélben fordult a deszantos erők parancsnokságához. Arra akartak választ kapni, kiket és miért akarnak a nyugati határszélre telepíteni? A parancsnokság a Zubánics Lászlónak, az UMDSZ elnökének címzett válaszlevelében elsősorban azt taglalta, hogy az ország védelme alkotmányba foglalt alapvető jog, amelyet az Ukrajna védelméről szóló törvényben és más jogszabályokban részleteznek, melyek megfelelnek a vonatkozó nemzetközi egyezményekben foglalt rendelkezéseknek. A levélben idézik az alaptörvény 17. cikkelyét, amely az ország szuverenitásának és területi egységének megvédéséről szól. Emlékeztettek arra, hogy az ország védelme, szuverenitásának és területi egységének megvédése az Ukrán Fegyveres Erők feladata. Idézik továbbá a nemzetbiztonságról szóló törvényt, mely elsősorban az állampolgárok alkotmányos jogait és szabadságukat védelmezi, garantálja biztonságos és szabad élethez való jogot, a demokratikus értékek megteremtését, a jólétet és a fenntartható fejlődést, az alkotmányos rendet, a szuverenitás, a területi egységet.

Az Ukrajna védelméről szóló törvény értelmében a védelmi kérdésekben a Legfelső Tanács és az ukrán elnök dönt, az alkotmányba foglalt jogoknak megfelelően. Az ország védelmének szervezéséről és a sereg adminisztratív területi felosztásáról a Miniszteri Kabinet tesz javaslatot az ország elnökének. A védelmi terv kidolgozása a kormány hatáskörébe tartozik...

A hosszas és bonyolult jogi szövegben nincs válasz az UMDSZ által feltett kérdésre, mégpedig arra, hogy pontosan hány személyről lenne szó, honnan érkeznének, és meddig maradnának Beregszászban ezek a katonák. Államtitokra hivatkozva a deszantos erők parancsnoksága nem válaszolta meg e kérdéseket.

A magyarságszervezet aggodalmára reagálva, a levélben emlékeztetnek arra, hogy a több éves tapasztalat szerint egy katonai egység állomásoztatását bárhol pozitívan szokta fogadni a helyi lakosság.
Végezetül azt ígérték, hogy időben tájékoztatják a helyi önkormányzatot a különleges deszantos egység Beregszászba való telepítésének menetéről, ezzel kapcsolatban nem tartanak vissza információkat - közölte Jevhen Mojszjuk, a deszantos erők parancsnokságának parancsnoka.
A tereprendezési munkálatokhoz már hónapokkal ezelőtt hozzáláttak. A szóban forgó terület évekig az önkormányzat tulajdonában volt, aztán a védelmi minisztériumhoz került. A kaszárnya tervdokumentációját a tárca tervezési alegysége már ki is dolgozta.

Szabó Sándor

Kárpáti Igaz Szó, 2020. augusztus 13.

Nihil novi (Semmi újat)!

„...ott, ahol a magyarság aránya olyan, hogy kétséges a magyar pártok bejutása, ott is készek vagyunk az együttműködésre és közös lista állítására"?!
A közelmúltban az UMDSZ által letett teljes körű választási együttműködési javaslatra a TV21 Ungvár adásában dr. Brenzovics László, a KMKSZ elnöke az alábbi kommentárt adta: „Az elmúlt választásokon a két szervezet megegyezett-, ezt a KMKSZ kezdeményezte, hogy legyen egy ilyen megegyezés -, és megyei szinten közös listát indítottunk, és a mi ajánlatunk továbbra is az, ami a múltkor volt: megyei közös lista, ott, ahol a magyarság aránya olyan, hogy kétséges, a magyar pártok bejutása, ott is készek vagyunk az együttműködésre és közös lista állítására. Azonban a véleményünk abban tér el, hogy ott, ahol a magyarság abszolút többségben van, ott - a mi véleményünk szerint - külön kell indulni. Ennek az az oka, hogy így - a mi véleményünk szerint - több képviselőt lehet bejuttatni a tanácsokba, mint, hogy ha együttesen indulunk, hiszen két listára több ember fér fel, mint egy listára."
A fenti gondolatokból kiindulva először is meg kell állapítanunk, hogy a magyarság abszolút többséget kizárólag néhány kistérség szintjén alkot, járási szinteken a nemzetiségi arányok mindenütt siralmasak, a Munkácsi, Huszti, Técsői és Rahói járásokban pedig még statisztikai esély sincs arra, hogy a magyar szervezetek külön-külön, vagy akár együtt elérjék a bejutáshoz szükséges 5 százalékot. Az emlegetett - 2015. szeptember 5-én aláírt választási együttműködési megállapodás 2.1 pontja a megyei választásokkal foglalkozott, 2.2. pontja pedig a helyi együttműködéseket szabályozta az alábbiak szerint: „A Felek a maguk részéről mindent megtesznek azért, hogy valamennyi magyarlakta közigazgatási egységben választási együttműködés jöjjön létre. Ennek megvalósítása

érdekében záros határidőn belül a helyi szervezetek között egyeztető tárgyalásokat kezdeményeznek. A megállapodást követően a választási együttműködés keretében a Felek paritásos és/vagy nem paritásos alapon jelölteket állítanak, amelyre az adott régióban listát állító Fél felvesz a listájára". Ez az egyeztetés ott vezetett sikerre és lett közös pártlista az eredmény, ahol ebben az időszakban a legnagyobb szükség mutatkozott: Ungváron, Beregszászon és Técsőn. Bár ezt a tényt mély (el)hallgatás övezi, mindenképpen érdemes rögzíteni, hogy Ungváron a KMKSZ-UMP, Beregszászon és Técsőn pedig az UMDP listájára a megfelelő tárgyalásokat követően (nem paritásos alapon) felkerültek a másik szervezet által delegált képviselőjelöltek. A közös listán való szereplés meghozta a maga eredményeit, amelyet az alábbi adatok is mutatnak:

Település A pártok (KMKSZ/UMDSZ külön listáján) mandátumot szerzett képviselők (2010-ben)
A pártok (KMKSZ/UMDSZ közös listáján) mandátumot szerzett képviselők (2015-ben)

	Képviselők száma	A szavazatok aránya	Képviselők száma	A szavazatok aránya
Ungvár	2	3,3	2	5,5
Beregszász	14	40,5	12	46,15
Técső	9	30	4	15,38

Técső a 2015. évi választások előtt alakult át kistérségi önkormányzattá, így a választásokat egy megduplázódott lélekszámú közösségben (Técső 9184 lakosú, a hozzá csatlakozott falvak lakosságszáma 11 172 fő) tartották meg. Így a hozott eredmény a magyar népesség csökkenése ellenére leképezi az arányokat.
Az elemzések alapján ugyanakkor nyilvánvalóvá válik, hogy a magyar érdekképviseleti rendszer jelentős csökkenést mutat - a képviselők számát tekintve (úgy is, hogy számos testület - megyei tanács, járási tanácsok - létszáma kisebb lett). A magyar pártok által 2006-ban mandátumhoz juttatott 115 képviselő 2015-re 76 főre csökkent, ami igen jelentős - 33 %-os esés. A helyzet ennél sokkal rosszabb képet mutat, ha azokat a járásokat elemezzük, ahol a magyarság túlnyomó többsége él - ezek a Beregszászi, Nagyszőlősi és Ungvári járás. Ebben a három közigazgatási egységben a magyar képviselők száma az említett időszak folyamán 84 főről 41 főre apadt, azaz a csökkenés 52 %-os. 2015-ben a külön listával induló KMKSZ (bejutott 12 fő - 35,29 %) és UMDSZ (7 fő - 20,59 %) mindösszesen 55,8 %-os többséget tudott alkotni (a több mint 75 százalékban magyar Beregszászi járásban). A 34 fős Beregszászi Járási Tanácsban mindösszesen 4 képviselő nem magyar nemzetiségű, azaz 11 magyar nemzetiségű honatya/honanya ukrán pártok sorait gyarapítja. Beregszász városában is elsősorban Babják Zoltán polgármester „akrobata mutatványainak" köszönhető,

Az UMDSZ elnökségének az az álláspontja, hogy a kárpátaljai magyarság, mint nemzeti közösség csak akkor jöhet ki győztesként ebből a politikai küzdelemből, ha a választások minden szintjén közös jelölteket indítanak/támogatnak

A fotó 2015-ben készült, amikor még a magyar diplomácia az UMDSZ–KMKSZ összefogást szorgalmazta, 2020-ban már nem az összefogás volt a cél, hanem az UMDSZ felszámolása, szabad kezet adtak a KMKSZ-nek...!?

> hogy az elmúlt 5 évben a vele együtt 50 százalékos „többség" mellett sikerült vezetnie a Vérke-parti várost.
> Ezen elszomorító eredmények ugyanakkor nem feltétlenül köthetők össze a tömeges munkaügyi migrációval (ami a kárpátaljai magyarság esetében 2015-től kezdett tömeges méreteket ölteni), inkább annak tudható be, hogy az elemzett időszak során a magyar választók jelentős része ukrán pártok mellett tette le a voksát. Valószínűleg így lesz ez 2020-ban is.
> Amikor a fent említett 2015-ös helyi választási megbeszélések „elszabotálása" után az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség nem tudott mindenütt teljes értékű módon részt venni a választásokon, sokan úgy vélték, hogy a szavazóbázisunk átszavaz majd a KMKSZ-jelöltekre. Ez azonban nem következett be. Ezt jól mutatja az a tény is, hogy az Ungvári járásban mandátumhoz jutott 14 magyar képviselőből csak 8 (57 %) indult a KMKSZ színeiben, a többi különféle ukrán pártok révén lett képviselő. Azaz az UMDSZ szavazói kizárólag akkor támogatnak egy közös listát, amennyiben azon tényleges bejutási lehetőséggel kapnak helyet a szövetség jelöltjei.
> Mint látjuk, a közös listaállítás mindig többletet hozott a konyhára, a külön listák indítása pedig nem generált szava-

zatmennyiség-növekedést. A külön-külön rendszer korábban sem volt jó (2015-ben sem), azonban erről mindenki szemérmesen hallgatott. 2015 óta azonban gyökeresen megváltozott minden. Egyrészt jelentős mértékben csökkent a magyar közösség fajsúlya. Ezt az idei COVID-19-es járvány körüli hisztéria, illetve az ezzel kapcsolatos „határzár" tovább fokozta, aminek következtében potenciális választóink tömegesen távoztak el az országból és nagy valószínűséggel karácsonyig vissza sem térnek. Másodsorban megváltozott a politikai „játszótér". A decentralizáció keretében végrehajtott járási/kistérségi átalakítások következtében már nem egy-egy településsel, az ottani hangulatokkal, erőviszonyokkal kell számolniuk a választási kampányban részt vevőknek. Megváltoztak a nemzetiségi viszonyok is, csak a Beregszászi (41,8 %) és az Ungvári (12,5 %) járásban van statisztikai esélye a járási tanácsokba való bejutásnak. Hasonló a helyzet van a kistérségek szintjén is - a Csapi, Bátyúi és Nagyberegi kistérségekben több magyar induló mellett egy ukrán polgármester jelöltnek nagy esélye van a győzelemre.
Harmadsorban megváltozott a politikai érdeklődés iránya is. Míg korábban az, hogy kik lesznek a polgármesterek/képviselők egy-egy községi tanácsban (kivételt talán a városok képeztek), egyetlen ukrán pártot sem hozott „izgalomba". Azonban az önkormányzati átalakítások keretében a korábbi rendszer egy szinttel lejjebb csúszott: az új járások kvázi „mini-megye", a kistérségek pedig „mini-járás" státust kaptak. A törvények szerint a kistérségek lesznek a hatalom helyi letéteményesei, náluk összpontosul majd a „pénz, paripa, fegyver" (meg a föld - különös tekintettel a települések határain kívül fekvő területekre, amelyek fölött eddig a járási közigazgatási hivatalok rendelkeztek). A kistérségekben fogják eldönteni, hogy melyik iskola marad meg, melyikből lesz bázisintézmény (amelynek a működéséhez az állam is hozzájárul), hol lesznek összevonások (NVK - óvoda-iskola), kik lesznek ezen intézmények vezetői. A kárpátaljai magyarlakta kistérségek részben határ menti fekvésük miatt felértékelődnek, ezért valószínűsíthető, hogy a kárpátaljai „gyökerű" ukrán pártok mindegyike arra fog törekedni, hogy magyar tagjai/jelöltjei révén döntő befolyást, netán polgármesteri posztot szerezzenek ezeken a településeken. S ott, ahol a két magyar szervezet külön pártlistákat indít, illetve külön polgármester-jelölteket indít/támogat, ennek megvan minden esélye.
A kistérségek felértékelődését valószínűleg a testvérszervezetnél is felismerték, mi több, ezek megszerzését is kitűzték. Ehhez azonban ki kell ütni azokat a potenciális UMDSZ-es polgármester-jelölteket, akik jó eséllyel szállhatnak ringbe. Itt jön képbe a meglebegtetett közös megyei pártlista, amelynek „minden második helyéről" maximum 1 (egy) UMDSZ-jelölt jut mandátumhoz - már ha a lista megszerzi az 5 százalékot. Érdekes az a logikai paradoxon is, amely a KMKSZ javaslatában megbújik: azok az UMDSZ-es képviselő- és polgármester-jelöltek, akik a saját, helyi térfelükön küzdelmet folytatnak majd a másik szervezet

jelöltjeivel a bejutásért (és erre biztatják választóikat), egy másik pillanatban (saját jól megfontolt érdekeikkel szembe menve) annak megyei listájára fognak agitálni? Pedig mindenki számára világos, hogy az alsó szinteken való ellentét kioltja a felső szinten lévő sikeres fellépés esélyét. De nem baj - lesz majd bűnbak, ha kell! A hálátlan kárpátaljai magyar választó, aki a sok jótétemény ellenére nem tudja, hová kell ikszelni... na meg az UMDSZ. Elhangzott az a vélemény is, hogy azért kell külön listákat indítani a magyarok által tömbben lakott járásokban/kistérségekben, mert akkor többen felférnek a listákra. A hangsúlyt itt a „felférnek"-re kell helyezni, mivel a statisztikai adatok alaposan behatárolják a bejutási esélyeket. Lássuk példaként a Beregszászi (Beregszászi-Nagyszőlősi) járást, ahol a két szervezet elvileg 42-42 képviselőjelöltet állíthat sorompóba. A lakosság/választók nemzetiségi arányait, pártszimpátiáit figyelembe véve a Beregszászi Járási Tanácsba a szervezetek külön-külön indítva a szavazatok 23-28 százalékát vihetik el, ami 9-11 képviselői mandátumot (a testület alig 1/3-át) jelent. Azaz a listára „felfért" jelöltek közül 73 bizony hoppon marad. Hasonló eredményre lehet számítani a Beregszászi városi kistérségben is, ahol a magyar szervezetek külön-külön is megszerezhetik ugyan a mandátumok 50 százalékát (17 képviselő), de ismét a megválasztandó polgármester feladata lesz, hogy megfelelő zsonglőrmutatványokba és alkukba kezdjen egy megfelelő koalíció „összetákolása" érdekében.
Meglátásom szerint mindenki felmérte, hogy mit nyerhet, illetve mit veszíthet a mostani helyhatósági választásokon! Az UMDSZ elnökségének az az álláspontja, hogy a kárpátaljai magyarság, mint nemzeti közösség csak akkor jöhet ki győztesként ebből a politikai küzdelemből, ha a választások minden szintjén közös jelölteket indítunk/támogatunk. Amennyiben a KMKSZ-nek más az érdeke, akkor mondja meg... Ha személyi ambíciókat és „pozíciókat" kergetünk, akkor mindenki külön-külön indul és a magyar közösség veszíteni fog! Megjegyzem, ebben a versenyfutásban a megyei tanácsi mandátumok pedig csak annyit érnek, mint magyar ember pörge kalapján az árvalányhaj - puszta dísz!

Dr. Zubánics László, az UMDSZ elnöke

Ma, 2021. március 28-a van, virágvasárnap, az Úr Jézus Krisztus dicsőséges bevonulása a szent városba, Jeruzsálembe. Nem fehér lovon – mint az evilági királyok –, hanem szamárháton vonult be abba a városba, ahol a gyerekek és felnőttek felsőruháikat terítették elé, pálmaágakkal a kezükben üdvözölték az Üdvözítőt, a Mennyei Királyt, azt kiáltva: „Hozsánna a magasságban, áldott ki az Úr nevében jő"!

Nagypénteken, a farizeusok és a főpapok által manipulált tömeg – a Pilátus előtt megjelent Jézusra – azt kiáltja, feszítsék meg Őt. Pilátus mossa kezeit, a farizeusok és zsidók azt kiáltják: „Az Ő vére rajtunk és utódainkon"!

Sztihírák, 8. hang:

A zsidóktól való félelem miatt, a te barátod és kedvelted, Péter megtagadott téged, Uram, és siránkozván így kiáltott fel: „Könnyeimet ne vesd meg, hitet ígértem neked és nem tartottam meg". A mi bűnbánatunkat is fogadd el Urunk, és könyörülj rajtunk!

5.hang:

A keresztre vétetvén így kiáltott fel Uram: „Miért akartok engem megölni, ó zsidók? Talán azért, hogy a hozzátok tartozó inaszakadtakat meggyógyítottam, a halottakat, mintegy álmaikból feltámasztottam, a vérfolyásos asszonyt épségre hoztam, a kanáneabelin megkönyörültem? Miért akartok engem megölni, ó zsidók? De meglátjátok azt, kit ma által fogtok verni – a Krisztust, ti törvényszegők"!

Virágvasárnap a Görögkatolikus Egyházban, a szent liturgián résztvevők megszentelt barkaágakat visznek haza, ami a jelképe az újjászületésnek, a feltámadásnak, a Jeruzsálembe való bevonulásnak. Virágvasárnap után kezdődik a Nagyhét. Visszaemlékezve gyerekkoromra, szüleim számára a Nagyhét minden napja böjtös nap volt (ahogy az őskeresztények tartották), a gyerekek számára hétfő, szerda és péntek volt böjtös nap. Ezeken a napokon anyám mindent olajjal készített: babot, borsót, burgonyát, puliszkát savanyú káposztával. Nagycsütörtökön az utolsó vacsorára és a lábmosásra emlékeztünk, amikor a pap a nagy esti zsolozsmán felolvasta a tizenkét evangéliumot, ez idő alatt tizenkétszer kellett harangozni és kelepelni. Mi, gyerekek, már idejekorán elfoglaltuk helyünket a toronyban – mert nem mindenkinek jutott hely -, hogy részesei legyünk a harangozásnak és a kelepelésnek. Nagy megtiszteltetés volt számunkra, ha a siheder fiúk megengedték, hogy néhányat kongassunk a harangon, vagy néhányat tekerjünk a kelepelőszerkezeten. Nagycsütörtökön elnémultak a harangok, csak a kelepelőszerkezettel jelezték az egyházi szertartások kezdetét Nagypénteken és Nagyszombaton. A harangok éjfélkor, a föltámadási körmenet alatt szólalnak meg újra, és hirdetik Krisztus Üdvözítőnk föltámadását.

A Jézus jobbján lévő lator kéri Jézust: „Emlékezzél meg rólam, midőn eljössz a te országodba". A Megváltó így válaszol: „Ígérem neked ma, velem leszel a paradicsomban". Kéri az Atyát, hogy bocsássa meg bűneiket, mert nem tudják, hogy mit cselekednek. Végül az utolsó szava így hangzott: „beteljesedett" és kiadta lelkét. Délután 3 óra volt, a nap homályba borult, a föld megrendült, a templom kárpitja kettéhasadt, s megszólalt a százados: „Ez valóban Isten fia volt".

Nagypéntek Krisztus értünk való szenvedéséről szól, a kereszthalálról, a sírbatételről, s a tanítványok félelméről, akik bezárt ajtók mögött vannak, tartva a zsidóktól. Egyedül János az, aki nem fél a következményektől, aki végigkíséri Jézust a keresztúton a Golgotáig Mária Magdolnával és Máriával, az anyával, akiknek az Atya erőt ad, hogy végig nézzék az Úr szenvedését, kereszthalálát, aki a kereszten kilehelé lelkét. Pilátus látván Jézus bűntelenségét – a zsidók ellenkezésére – három nyelven, görögül, latinul és héber nyelven felirattatja a keresztre: „A názáreti Jézus, a zsidók királya" (INRI). A keresztről Arimateából való József és Nikodémusz veszik le Jézust, testét illatos fűszerekkel kenték be, tiszta gyolcsba tekerték és egy sziklába vájt, üres sírba helyezték el.

A zsidók odáig bátorkodnak, hogy kérik Pilátust, őriztesse katonákkal a sírt, mert a tanítványok ellophatják Jézus testét, és azt fogják mondani, hogy valóban föltámadott. Pilátus így válaszolt: „Vannak nektek katonáitok, őriztessétek velük a sírt". A sziklasír bejáratát egy nagy sziklatömbbel zárják le, a zsidók lepecsételik és őröket állítanak a sír őrzésére.

Nagyszombat van, Jézus Krisztus halálára emlékezünk, ez a nap az emlékezés, az elmélkedés, a csend napja.

8.hang:

Ma a pokol sóhajtva kiáltja: Megsemmisült minden erőm, a pásztort keresztre feszítették, Ő pedig föltámasztotta Ádámot. Akiken hatalmaskodtam, elvesztettem, és akiket erőmben elnyeltem, mind kibocsátottam.

A Megfeszített kiürítette a sírokat, a halál hatalmának nincs többé ereje. – Dicsőség a te keresztednek, Krisztus, és a te föltámadásodnak!

6.hang:

Ne sirass engem, ó, Anya, látván mag nélkül fogant fiadat a sírban; mert föltámadok és megdicsőülök, és mint Isten, dicsőséggel ruházom fel azokat, kik téged hittel és szeretettel magasztalnak.

Áldozási vers, 77. zsoltár: „Mintegy álomból fölserkent az Úr és föltámadt, üdvözítvén minket! Alleluja!

Kánon I. Óda 5. hang

Föltámadás Napja a Pászka, az Úrnak Pászkája, világosodjunk fel népek, mert a halálból az életre, és a földről az égbe átvitt minket Krisztus Istenünk, kik az ő győzelmét énekeljük.

Tisztítsuk meg érzékeinket és meglátjuk a feltámadás megközelíthetetlen fényében tündöklő Krisztust, és tisztán halljuk, midőn mondja: Örvendjetek, kik az Ő győzelmét énekeljük.

Az egek méltán vígadjanak, és a föld örvendezzen, ünnepeljen az egész látható és láthatatlan világ, mert föltámadt Krisztus, az örökké tartó vígasság.

VIII. óda

Ez ama jeles és szent nap, szombat után az első, az ünnepek királyi és uralkodói ünnepe, s az ünnepélyek ünnepélye, melyen áldjuk Krisztust örökké.

Jertek a feltámadás jeles napján, részesüljünk a szőlőtőke új termésében, Krisztus országának isteni vígságára, magasztalván őt, mint Istent, örökké.

IX. óda

Angyal kiáltá a Kegyteljesnek: Legtisztább, szent Szűz örvendezz, és ismét mondom: örvendezz, mert Fiad föltámadt harmadnap a sírból, s a holtakat föltámasztá, emberek vígadozzatok.

A nagyszombat a csönd, az elmélkedés napja, amikor a keresztény ember átéli a nagycsütörtök, nagypéntek, nagyszombat és a föltámadás valóságát és misztériumát. Amikor együtt szenvedünk, együtt megyünk végig a keresztúton és együtt támadunk fel Krisztussal.

Nagycsütörtök az alázatról szól, amikor Krisztus megmossa a tanítványok lábait, az utolsó vacsoráról, s a Gecsemáné-kert borzalmairól és Péter harmadszori megtagadásáról.

A IV. evangélium után

8.hang

Ezt mondja az Úr Jézus a zsidó néphez: Én népem! Én választott népem! mit vétettem neked? A vakok szemeit megnyitottam, a bélpoklosokat meggyógyítám, az ágyán fekvő inaszakadtat felemeltem. Én népem, én népem! mivel bántottalak meg téged? avagy mivel fizettetek nékem sok jótéteményeimért? A mannáért epét adtatok, a sziklából fakasztott vízért pedig ecetet; és azért, hogy szerettelek benneteket, a keresztre szegeztettetek. Ti el nem ismertetek engem a világ Üdvözítőjének; elhívom tehát a pogány

nemzeteket és ők dicsőítenek engem az Atyával és Szentlélekkel, és én nekik adandom az örök életet.

Húsvét első napja, Jézus Krisztus dicsőséges feltámadásának a napja, amikor Tiszacsomán eképpen köszöntik egymást az emberek: Feltámadt Krisztus! – Valóban feltámadt!

Az 1960-as, 70-es, 80-as években a régi templom udvarán két sorban is voltak a pászkás kosarak, mert akkor még nagy kerékkosarakban vitték a szentelnivalót, amely egy pászka, töltött tyúk vagy kacsa, sárgatúró, rizskoch, torta, sima főtt tojás, sonka, házikolbász, cékla, só, torma és a bor volt. A pászkás kosárt díszes jelképekkel teli terítő takarta, a kosár tartalma is jelképekkel volt tele: pl. a pászka Krisztus testét, a bor a vérét, az eukarisztiát jelképezte.

I. Óda 5. hang

Föltámadás napja a Pászka, az Úrnak Pászkája, világosodjunk fel, népek, mert a halálból az életre és a földről az égbe átvitt minket Krisztus istenünk, kik az Ő győzelmét énekeljük.

A pászka is jelképekkel volt tele: pl. a pászkát négy részre osztó háromfonatú tészta a pászkát, mint a földgömböt és a négy égtáját jelképezte.

VIII.Óda, harmadik bekezdés

Emeld fel körös-körül szemeidet, Sion, és lássad, mert íme, egybe gyűltek hozzád fiaid, mint isteni fényű világítók, nyugat, észak, dél és keletről, és tebenned áldják Krisztust örökké.

A fonat által négy részre osztott pászka első negyedébe anyám tésztából ráhelyezte a napot, a második negyedébe a holdat, a harmadik negyedébe a csillagot, negyedik negyedébe a keresztet. A pászka jelképe volt még a földgömbnek, Krisztusnak, a négy égtájnak: „íme, egybegyűltek hozzád fiaid, nyugat, észak, dél és keletről". A nap, a hold a régi pogány hitet jelképezte, a csillag a messiás születését, a világmindenség teremtőjét, a kereszt az Úr keresztre feszítését, dicsőséges harmadnapi feltámadását és az Új szövetséget. „Akik Krisztusba keresztelkednek, Krisztusba öltözködnek". Alleluja. A sonka Krisztust, az áldozati bárányt jelképezte. A kosárba csak fehér (nem hímes) tojást lehetett tenni, ami Krisztus tisztaságát, bűntelenségét, ártatlanságát jelképezte és az újjászületést. A torma az emberek Krisztus halála miatti könnyhullatását, kesergését; a fűszerek, a só, hogy az eukarisztia által megízlelhetjük Krisztus testét és vérét. A hármas fonat a szoros egységet, a három szentséget jelképezi: „Szentháromság egy Istenünk, dicsőség neked"! Mindenható Atya és Ige és Lélek, három személyben egyesülő, minden lény feletti s legistenibb egy természet, a te nevedre kereszteltettünk, s téged áldunk örökké.

Ezekben az években sok helyen – ahol magyar nemzetiségű görögkatolikusok is éltek -, nagy vitákat váltott ki, hogy a Gergely-, vagy a Julianus naptár szerint tartsák meg a Húsvét ünnepét. Még a Görögkatolikus Egyház legalizálása után is folyt a vita, főképpen a Nagyszőlősi járásban, míg végül a Beregszászi Görögkatolikus Esperesi Kerületben egységesen megszületett a döntés, hogy a magyar nemzetiségű görögkatolikusok a Gergely naptár szerint fogják tartani az ünnepet.

Húsvét második és harmadik napja a locsolódás ideje volt, a gyerekek délelőtt locsolkodtak kölnivel, délután átadták a terepet a legényeknek, a siheder fiúknak, még ma

Húsvét, 1981.
A fotón: Apám id. Bakancsos László, nővérem Papp Ottilia, ifj. Bakancsos László és a kislányom Bakancsos Szilvia.

is láttam, hogy a gyerekek hármas, négyes csoportokban jártak locsolkodni a kislányos portákra. A harmadik napon, ha jó idő volt – még ma is élő hagyomány –, vízzel teli vödrökkel locsolták és kergették egymást a lányok és a fiúk. Akkoriban a falun biciklivel áthaladó macsolaiak, gecseiek és badalaiak sem maradtak szárazon. Emlékszem, mi gyerekek, a biciklipompát megszívtuk vízzel, és azzal futva a biciklisek után locsoltuk a falun áthaladókat.

Ezeket a hagyományokat, a templomba járást, a locsolkodást, a kántálást, a betlehemezést és csillagozást még a legvadabb kommunista időkben sem tudták betiltani Tiszacsomán, szüleinknek köszönhetően, akik szembe szálltak a pártkatonákkal. Istenhívő, makacs kuruc nép volt a tiszacsomai. Nagyon sok házban Szűz Mária pócsi kegyképe mellett – így nálunk is –, ott volt II. Rákóczi Ferenc, Mányoki által festett, sokszorosított portréja. Az akkori „átállt" papok nem tarthattak hittanoktatást, ezért a szüleink készítettek fel bennünket a gyónásra, az elsőáldozásra, és a papoknak tetszett vagy nem tetszett, kénytelenek voltak eleget tenni a szülők „kérésének", hogy részesítsenek bennünket a szent gyónás és áldozás szentségében.

A húsvétot, mi gyerekek, mindig nagyon vártuk, mert akkor vettek nekünk új ruhát, cipőt, jambót és amire szükség volt, ezeknek az ajándékoknak egy évig ki kellett tartani. Ki is tartottak, mert egész nyár folyamán rövidnadrágban, májkában (nem pólóban) és mezítláb legeltettük a tehenet és rúgtuk a labdát.

A Tamás apostolról elnevezett vasárnap, föltámadásod után nyolcadnapra, zárt ajtókon át megjelenvén Jézus tanítványaid között, bátorságot és békességet adtál ne-

kik, Tamáshoz pedig így szóltál: „Miért nem hiszed el nekem, hogy föltámadtam halottaimból? Nyújtsd ide kezeidet, bocsásd sebhelyembe és lásd. Mert a te hitetlenséged által mindenki megismerte a föltámadásomat, s veled együtt kiáltjuk: Én Uram és én Istenem, dicsőség neked!"

A húsvéti ünnepkör (addig a liturgián úgy köszöntjük egymást, hogy Föltámadt Krisztus) az Úr Jézus mennybemenetelével, áldozócsütörtökkel zárul.

„Az Olajfák hegyére fölmenvén a mindeneket betöltött Jézus mondá az ő tanítványainak: Közeledik, ó, én barátaim, a fölmenetel ideje, menvén tanítsatok minden népet amaz igékre, melyeket az én ajkaimról hallottatok, s akkor fölemelkedett dicsőséggel a mennyekbe, az apostolok pedig a történtek fölött megrémülve csodálkozának.

Uram, midőn az apostolok látták, hogy te felhőkön a mennybe emelkedtél, síránkozni kezdtek utánad, életadó Krisztus, s szívük keserűségében zokogva kiáltának: Uralkodó, ne hagyj el minket árván, kiket, mint jóságos Urunk, szívedből szerettél, de ígéreted szerint küldd le nekünk a te Szentlelkedet, a mi lelkünk megvilágosítóját.

Midőn fölszállottál a mennyekbe, Krisztus, látván téged a mennyei Erők, egymáshoz kiáltának: Kicsoda ez? És visszhangzék: Ez a hatalmas, erős és rettenetes a harcban, ez a Dicsőség Királya. És miért véresek az ő ruhái? Mert vérét ontá áldozatul a világ váltságáért. És te magad, mint Isten a dicsőség jobbjára ülvén leküldted nekünk a Szentlelket, hogy oktassa és üdvözítse a mi lelkünket".

Húsvét nagyhetén és a húsvéti ünnepek alatt az általam hallott és látott szakemberek, néprajzosok kivétel nélkül úgy fogalmaztak, hogy a húsvét a kereszténység „egyik" legnagyobb ünnepe. Ez így nem helyes megfogalmazás, mert a húsvét a kereszténység „legnagyobb" ünnepe.

VIII.Óda

„Ez ama jeles és szent nap, szombat után az első, az ünnepek királyi és uralkodói ünnepe, s az ünnepélyek ünnepe, melyen áldjuk Krisztust örökké".

A 2020-as ukrajnai önkormányzati választásokkal kapcsolatban vissza kell tekintenünk és elemezni a 2002-től 2010-ig és a 2010-től 2020-ig tartó időszakot, a mindenkori magyar kormányok hozzáállását, szimpátiáját és támogatását a két kárpátaljai magyar szervezethez (UMDSZ, KMKSZ). Nem szeretnék belemenni egy részletes összehasonlításba (erre egy külön írást kellene szentelni), csupán nagy vonalakban ismertetni az elmúlt húsz évet.

A 2002-2010-es években, amikor az MSZP-s baloldali kormány volt hatalmon, az UMDSZ támogatottsága felé billent a mérleg nyelve. Az erkölcsi, politikai támogatottság aránya UMDSZ-KMKSZ viszonylatában kb. 60:40%-os volt, az akkori kormány által kezdeményezett politikai és támogatási rendszerekben ugyanilyen volt a százalékos arány.

A 2010-es választások után (Fidesz-KDNP kormányzás) drasztikusan megváltozott a támogatottsági arány minden szinten. Az UMDSZ-t megfosztották minden eddigi támogatási rendszerben való részvételtől. A támogatási arány, úgy a politikai, mint erkölcsi szinten KMKSZ-UMDSZ viszonylatában a KMKSZ 100%, az UMDSZ 0% támogatásban részesült. 2014-ben – bizonyos mértékben – puhult a magyar kormány és az UMDSZ közötti viszony, hiszen Kovács Miklós „távozása" a KMKSZ éléről, és Gajdos István UMDSZ elnök

lemondása miatt új arcok álltak a két szervezet élére Brenzovics László és Zubánics László személyében.

A 2015-ös önkormányzati választások után, amikor - megyei szinten – sikerült az összefogás, a magyar kormány nagyon minimális szinten lojálisabb lett az UMDSZ-hez, úgy is fogalmazhatnék, hogy „lélegeztetőgépre kapcsolták" a Szervezetet. Hogy érzékeltessem az arányokat, az Ungvári járás egyik községének KMKSZ-es alapszervezete ugyanannyi támogatásban részesült, mint az UMDSZ Országos Szervezete.

A 2015-ös választások után – kinek, kiknek? - a háttérbeli munkálkodásoknak „köszönhetően" egyes elnökségi tagok mindenféle felhatalmazás nélkül, önjáró UMDP pártstruktúrát próbáltak létrehozni (a párt egy eszköz a választások idején a jelöltek állítására), amely dominált volna az UMDSZ, mint civil szervezet felett, úgy is mondhatnám, hogy az egész akció-kísérlet egy hatalomátvételi próbálkozás is lehetett volna, de az UMDSZ elnökségének a többsége „átlátott a szitán", s így a terv kudarcba fulladt, a létrehozott „pártirodák" munkatársai rádöbbentek arra, hogy ők egy politikai kísérlet részesei/alanyai voltak, ezért időben otthagyták a szervezőket.

Ez a különutas feszültség, sajnos fennállt az UMDSZ elnökségében a 2020-as helyhatósági választások kezdetéig, alatt- és után is, hiszen bizonyos politikai erőknek és személyeknek – úgy itthon, mint odaát –, az volt az érdekük, hogy az UMDSZ minél hamarabb padlóra kerüljön és megszűnjön létezni. Még a 2020 májusi egyeztetések során úgy látszott, hogy lehetőség lesz az UMDSZ által javasolt teljeskörű összefogásra, és biztosított lesz az ukrajnai önkormányzati választásokra szükséges politikai és erkölcsi támogatás. Augusztus folyamán már nyilvánvalóvá vált, hogy a KMKSZ csak megyei szinten kívánja az összefogást.

Az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség elnökségének nyilatkozata

2020. augusztus 3-án – előzetes egyeztetéseink eredményeként – az UMDSZ és a KMKSZ vezetősége Ungváron tárgyalást folytatott a szervezetek közös indulásáról az őszi helyhatósági választásokon. A megbeszélés során a KMKSZ elnöksége elutasította az UMDSZ által kidolgozott, a 2020. évi helyhatósági választások valamennyi szintén és a kistérségi önkormányzati (OTG) választásokon való közös részvételről szóló keretszerződés és annak mellékletei aláírását.

Szövetségünk továbbra is meg van győződve arról és egyértelműen kiáll amellett, hogy Kárpátalján kizárólag a két szervezet közötti teljes körű együttműködés lenne a magyar politikai érdekképviselet biztosításának legmegfelelőbb módja. Ezt várja el tőlünk Kárpátalja magyarsága is!

Felhívjuk a KMKSZ elnökségét, hogy 2020. augusztus 11-ig írásban adjon választ korábban megküldött javaslatainkra!

Beregszász, 2020. augusztus 8.

Az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség elnöksége

1. sz. melléklet

Az UMDSZ elnökségének nyilatkozata

Augusztus 11-én megkaptuk a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség írásos állásfoglalását a 2020. évi választásokkal kapcsolatos, az önkormányzatok valamennyi szintjén való közös indulásra és együttműködésre vonatkozó álláspontunkra. Ennek lényege, hogy mindazon kistérségekben és járásokban, ahol a magyarság számottevő erőt képez – mindkét szervezet induljon külön, s csupán ott működjünk együtt, ahol a testületekbe való bejutás eleve kétséges. Meglátásunk szerint arról, hogy ki milyen módon indul külön, nincs sok értelme heteken keresztül megbeszéléseket folytatni, különösképpen úgy nem, hogy ezzel kapcsolatban a KMKSZ-nek megvan a szilárdan eltökélt álláspontja, s az elképzeléséből egy jottányit sem hajlandó engedni.

A KMKSZ elnöksége által megfogalmazott döntés – hogy egy esetleges regionális együttműködés kialakításának lehetőségét és felelősségét egy helyi szervezeti struktúra belátásra bízza – mindenképpen furcsa, lévén, hogy egyébként minden politikai döntést a szervezet elnöksége fenntart magának. Mindemellett meg kell jegyeznünk, hogy ugyanezen döntés – a helyi regionális érdekeken megbukva – 2015-ben katasztrofális következményekkel járt a magyar-magyar együttműködésre nézve valamennyi magyarlakta járásban.

A magunk részéről nagyon sajnáljuk, hogy a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség éppen ezt a döntést hozta meg. Szerintünk a magyar pártok külön listákon való indulása hatalmas hiba, amely nem szolgálja a kárpátaljai magyarság érdekeit.

Az Ukrajna Magyar Demokrata Szövetség – Ukrajnai Magyar Demokrata Párt a maga részéről részt kíván venni a 2020. évi önkormányzati választásokon, ebből kifolyólag mindenütt hozzálátott az egyéni jelöltállításhoz és a pártlisták összeállításához.

Beregszász, 2020. augusztus 12.

Az UMDSZ elnöksége

2. sz. melléklet

A KMKSZ által az UMDSZ számára hivatalosan megküldött együttműködési javaslat	A KMKSZ által a médiában közzétett együttműködési javaslat
1. Megyei szint Közös lista, amelyet a KMKSZ állít. A központi lista vezetőjét a KMKSZ adja, a listára a jelöltek egyenlő számban, paritásos alapon kerülnek fel (páratlan számok-KMKSZ, páros számok-UMDSZ) A területi listák esetében a beregszászi, ungvári, munkácsi lista vezetőjét a KMKSZ adja, a huszti és técsői lista vezetőjét megegyezés alapján közösen határozzák meg. A területi listákra a jelöltek a központi listával azonos elvek szerint (paritásos alapon) kerülnek fel. **2. Járási szint** A Beregszászi járásban a szavazatmaximálás érdekében a két párt párhuzamosan indul, a választásokat követően a KMKSZ és UMDSZ frakció megállapodást köt. Az ungvári és munkácsi járásban közös lista, amelyet a KMKSZ állít. A képviselőjelöltek számát és listahelyét a KMKSZ és UMDSZ érintett járási szervezeteinek megállapodása alapján jelölik ki. **3. Települési (kistérségi) szint** A beregszászi, újlaki, tiszapéterfalvai és csapi tanácsokba (pártlistás) a szavazatmaximálás érdekében a két párt párhuzamosan indul, a választásokat követően a KMKSZ és UMDSZ frakció megállapodást köt. Az ungvári és munkácsi tanácsba (pártlisás) a két párt helyi megegyezés alapján közös listát indíthat, amelyet a KMKSZ állít. A nagyszőlősi, királyházai, nagylucskai, aknaszlatinai, técsői, homoki és viski tanácsokba (pártlistás) helyi megegyezés alapján a két párt közös listát indít. A bátyúi, nagyberegi, nagybégányi, kaszonyi, nagydobronyi és szürtei, gorondi és baranyai tanácsokba (egyéni körzetek) a két párt párhuzamosan, illetve helyi szintű megegyezés alapján, konszenzusos jelölteket indíthat, illetve támogathat. **4. Tanácsi vezetők** A beregszászi városi (kistérségi) tanács vezetőjét járási szintű megállapodás esetén a két párt közösen támogatja. Az egyéb települési (kistérségi) tanácsok vezetőjét helyi szintű megállapodás esetén a két párt közösen támogatja.	• Közös lista a megyében, az Ungvári és Munkácsi járásban, valamint a Nagyszőlősi, Királyházai, Nagylucskai, Aknaszlatinai, Técsői, Homoki és Viski kistérségben. • Párhuzamos lista a Beregszászi járásban, valamint a Beregszászi, Újlaki, Tiszapéterfalvai és Csapi kistérségben a választást követő frakciók közötti megállapodással. • Közösen támogatott jelöltek a Bátyúi, Nagyberegi, Nagybégányi, Kaszonyi, Nagydobronyi és Szürtei, Gorondi és Baranyai kistérségben, valamint a kistérségek elnöki tisztére.

3. sz. melléklet

4.

ГО «ДЕМОКРАТИЧНА СПІЛКА УГОРЦІВ УКРАЇНИ»
90202 Закарпатська обл.
м. Берегово, вул. Сечені, 59/б
Тел./факс: (+380 3141) 4-28-14,
(+380 3141) 4-28-15
E-mail: titkarsag.umdsz.@umdsz.com

UKRAJNAI MAGYAR DEMOKRATA SZÖVETSÉG
90202 Kárpátalja, Beregszász,
Széchenyi u. 59/b.
Tel/fax: (+380 3141) 4-28-14
(+380 3141) 4-28-15
E-mail: titkarsag.umdsz.@umdsz.com

Dátum: 2020. augusztus 30.
Ikt.sz.: 50/2020
Ügyintéző: Gajdos Zsuzsanna
Tárgy: Levél

dr. Brenzovics László elnök úrnak
Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség
Ungvár

Tisztelt Elnök Úr!

Köszönettel megkaptuk a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség elnökségének 495/2020. ikt. sz. levélben kifejtett feljegyzését és az ahhoz kapcsolódó táblázatot, amelyben írásban is rögzítik az együttműködési feltételeiket. Sajnálatunkra a KMKSZ elnöksége teljes egészében elutasította azokat a kompromisszumos javaslatainkat, illetve alapelveket, amelyeket 2020. augusztus 11-én megvitatás céljából megküldtünk.

Ezek:

1. *Azokon a helyeken, ahol a megállapodásoknak megfelelően közös listákat indítunk, illetve kistérségi elöljárókat indítunk/támogatunk, a továbbiakban a paritás elvei alapján kell eljárni. A különböző szinteken indított közös listák esetében fontos, hogy a partnerszervezet képviselője számára is lehetőséget biztosítsuk listavezető állítására (függetlenül attól, hogy az adott közigazgatási egységben ki állítja a listát). Ebben az arányosság elvei szerint kell eljárni.*

A KMKSZ javaslata szerint a 12 közigazgatási egységből 9-ben a KMKSZ állít pártlistát, illetve jelöl listavezetőt, s megfelelő helyi megállapodásoktól függően (!) felveszi az UMDSZ jelöltjeit az illető régióban/kistérségben induló listájára. A javaslat mindösszesen 3 közigazgatási egységben (Munkácsi járás, Királyházai és Técsői kistérség) tekinti tárgyalási kiindulási pontnak, hogy megfelelő helyi megállapodást követően az UMDSZ vagy a KMKSZ állít listát.

Ez a felállás teljes egészében elutasítja azon javaslatunkat, hogy egymást erősítve próbáljuk mobilizálni a választókat – a KMKSZ a maga részéről teljes monopóliumra törekszik, elvetve az arányosság elveit;

2. *Az UMDSZ 2018-ban elfogadott új alapszabálya 4.3.2. pontja értelmében az Ukrajnai Magyar Nemzeti Tanács ülései közötti időszakban választási együttműködési tárgyalásokat kizárólag az elnökség jogosult folytatni, más szervezeti struktúra nem rendelkezik ilyen felhatalmazással. Ebből kifolyólag a szervezeteink/pártjaink járási, kistérségi együttműködése, a kistérségi elöljárók indítása/támogatása az általános keret-megállapodás részét kell, hogy képezze.*

Az UMDSZ elnöksége a 2015-ben lefolytatott helyi egyeztetések szomorú tapasztalataiból okulva, illetve Alapszabályból kiindulva fenntartja magának a helyi tárgyalások folytatásának jogát. A napokban a KMKSZ regionális szervezeteivel folytatott egyeztetések arra mutattak rá, hogy a döntéshozási mechanizmusok a partnerszervezetnél is hasonló módon működnek, azaz egy helyben elfogadott kompromisszumos döntést a legfelsőbb döntéshozó szerv bármikor felülírhat (ami meg is történt!). Éppen ezért a regionális együttműködésekről, közös listákról történő egyeztetések kizárólag a két szervezet elnökségének szintjén kerülhet sor, amelyet az együttműködési megállapodás megfelelő mellékletében rögzítenek.

4. sz. melléklet

Az UMDSZ-KMKSZ közötti tárgyalások a 2020-as ukrajnai helyhatósági választásokról már február 10-én elkezdődtek. A KMKSZ taktikája az volt, mintha elfogadható lenne számukra az UMDSZ javaslata a teljeskörű összefogásról, hogy elaltassák az UMDSZ-t és a magyarországi politikai partnere-

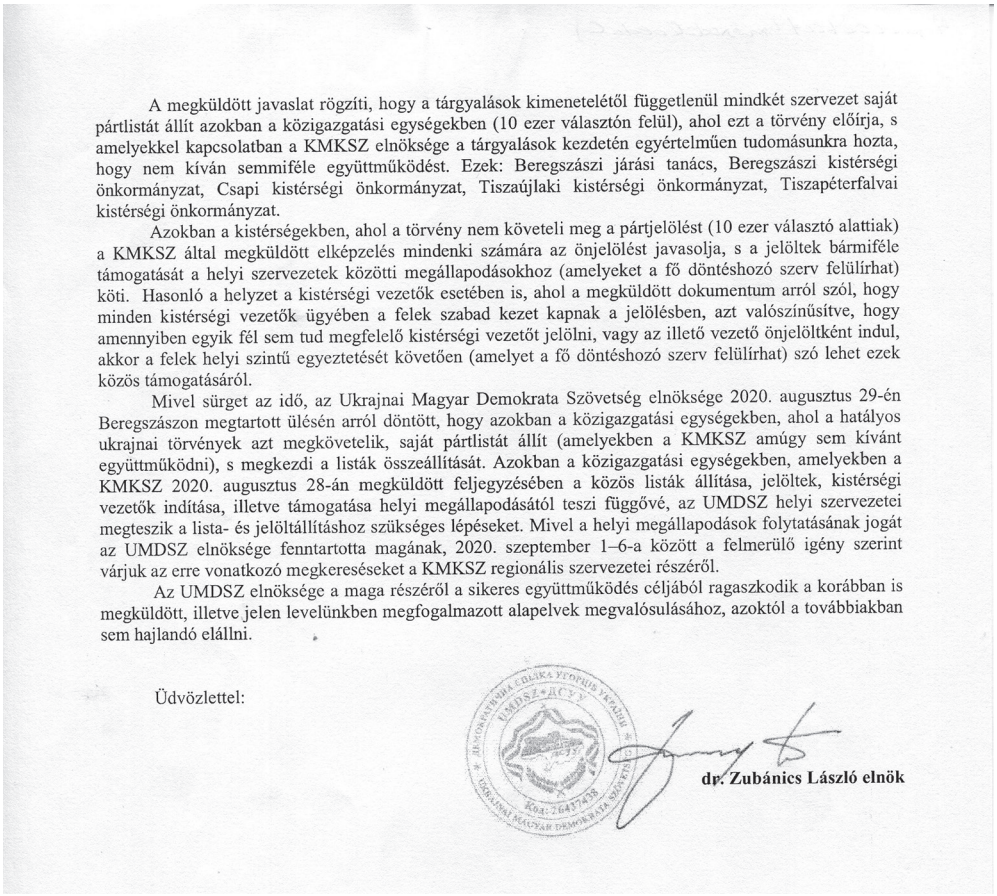

A megküldött javaslat rögzíti, hogy a tárgyalások kimenetelétől függetlenül mindkét szervezet saját pártlistát állít azokban a közigazgatási egységekben (10 ezer választón felül), ahol ezt a törvény előírja, s amelyekkel kapcsolatban a KMKSZ elnöksége a tárgyalások kezdetén egyértelműen tudomásunkra hozta, hogy nem kíván semmiféle együttműködést. Ezek: Beregszászi járási tanács, Beregszászi kistérségi önkormányzat, Csapi kistérségi önkormányzat, Tiszaújlaki kistérségi önkormányzat, Tiszapéterfalvai kistérségi önkormányzat.

Azokban a kistérségekben, ahol a törvény nem követeli meg a pártjelölést (10 ezer választó alattiak) a KMKSZ által megküldött elképzelés mindenki számára az önjelölést javasolja, s a jelöltek bármiféle támogatását a helyi szervezetek közötti megállapodásokhoz (amelyeket a fő döntéshozó szerv felülírhat) köti. Hasonló a helyzet a kistérségi vezetők esetében is, ahol a megküldött dokumentum arról szól, hogy minden kistérségi vezetők ügyében a felek szabad kezet kapnak a jelölésben, azt valószínűsítve, hogy amennyiben egyik fél sem tud megfelelő kistérségi vezetőt jelölni, vagy az illető vezető önjelöltként indul, akkor a felek helyi szintű egyeztetését követően (amelyet a fő döntéshozó szerv felülírhat) szó lehet ezek közös támogatásáról.

Mivel sürget az idő, az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség elnöksége 2020. augusztus 29-én Beregszászon megtartott ülésén arról döntött, hogy azokban a közigazgatási egységekben, ahol a hatályos ukrajnai törvények azt megkövetelik, saját pártlistát állít (amelyekben a KMKSZ amúgy sem kívánt együttműködni), s megkezdi a listák összeállítását. Azokban a közigazgatási egységekben, amelyekben a KMKSZ 2020. augusztus 28-án megküldött feljegyzésében a közös listák állítása, jelöltek, kistérségi vezetők indítása, illetve támogatása helyi megállapodásától teszi függővé, az UMDSZ helyi szervezetei megteszik a lista- és jelöltállításhoz szükséges lépéseket. Mivel a helyi megállapodások folytatásának jogát az UMDSZ elnöksége fenntartotta magának, 2020. szeptember 1–6-a között a felmerülő igény szerint várjuk az erre vonatkozó megkereséseket a KMKSZ regionális szervezetei részéről.

Az UMDSZ elnöksége a maga részéről a sikeres együttműködés céljából ragaszkodik a korábban is megküldött, illetve jelen levelünkben megfogalmazott alapelvek megvalósulásához, azoktól a továbbiakban sem hajlandó elállni.

Üdvözlettel:

dr. Zubánics László elnök

ket, ami részben sikerült is, hiszen 2015-től eltérően – a magyar diplomácia – a külképviseletek szabad kezet adtak a KMKSZ-nek, hogy letakarítsa az UMDSZ-t a kárpátaljai magyar politikai térképről. Ehhez a KMKSZ-nek meg volt minden lehetősége, eszköze:

a, 2015-2020-ig folyamatosan érkező horribilis magyarországi támogatások, amelyek különböző KMKSZ által létrehozott alapítványokon keresztül érkeztek Kárpátaljára és ez által szereztek támogatókat és szavazókat, nem beszélve a különböző szociális-humanitárius támogatásokról, amelyeket a KMKSZ propaganda úgy tálalt, hogy nekik köszönhető, nem a magyarországi adófizetőknek.

b, akárcsak 2015-ben, úgy 2020-ban is a KMKSZ-nek sikerült, hogy UMDSZ-es alapszervezeti elnököket, aktivistákat, tisztségviselőket – különböző pályázatok révén – „megagitálni", hogy „önként, vígan dalolva" a KMKSZ jelöltjeivé váljanak, vagy passzívitásukkal is jelentősen a KMKSZ malmára hajtsák a vizet, sőt, az is megtörtént, hogy olyan személyeket kértek fel a KMKSZ listájára, akik 2010 után ukrán pártok színeiben „szolgálták" a kárpátaljai magyarságot a megyei tanácsban.

Az átállt személyek kb. a 38 ezer szavazatból 5 ezer szavazatot vittek a KMKSZ-UMP megyei listájára, a járási tanácsok listáiról már nem is beszélve.

2010-ben a 104 ezer magyar szavazóból 33 533 szavazott a két magyar pártra: 18 889 a KMKSZ-re, 14 644 az UMDSZ-re. A megyei listán, a KMKSZ listáján 3, a körzetekben az UMDSZ 4 képviselőt juttatott be a megyei tanácsba úgy, hogy az UMDSZ jelöltjei mindegyik körzetben vereséget mértek a KMKSZ jelöltjeire.

c, a KMKSZ elnöksége azt akarta, hogy csak megyei szinten legyen összefogás; a járási tanácsokba, kistérségi tanácsokba pedig induljok külön listán a KMKSZ, külön listán az UMDSZ, ami érthetőbben azt jelenti, hogy küzdjünk, harcoljunk egymás ellen. Az UMDSZ számára ez elfogadhatatlan volt, mert megyei szinten „szeressük egymást, gyerekek", a többi szinten pedig harcoljunk egymás ellen, amit – 2015-höz hasonlóan – nemigen lehetett volna megmagyarázni a választópolgároknak.

Az UMDSZ nem indított listát, jelölteket a megyei tanácsba, ezáltal szabad utat biztosított a KMKSZ-nek a sikeres választási eredményekhez, az 5%-os küszöb eléréséhez. Ezzel a tettével az UMDSZ jelentősen hozzájárult a KMKSZ sikeréhez, hiszen a tagságunk és szimpatizánsaink nagy többsége a KMKSZ megyei listájára és jelöltjeire szavazott, sőt, azt is meg merem kockáztatni, hogy ezen logika mentén szavazóink nagy része a KMKSZ beregszászi járási listájára szavazott. (Erre nagyon jó példa az én kis falum, Tiszacsoma, ahol a magyar nemzetiségű szavazók nagyon pragmatikusan szavaztak. A faluban 691 választópolgár van, ebből 605 magyar nemzetiségű. A 2020-as önkormányzati választásokon a 691 szavazóból 331-en vettek részt (kb. 40%). A KMKSZ tiszacsomai alapszervezetének 310, az UMDSZ tiszacsomai alapszervezetének 127 tagja van. Egy egyszerű példa: a Beregszászi Városi Tanácsba a KMKSZ listájára 139-en, az UMDSZ listájára 108-an szavaztak; ha összeadjuk a két pártra leadott szavazatokat az 247 szavazat. 234 szavazatot kapott a KMKSZ megyei listája. A számok azt bizonyítják, hogy az UMDSZ és a KMKSZ tagsága egységesen a KMKSZ megyei listájára szavazott, tehát látható, hogy az UMDSZ azzal a cselekedetével, hogy nem indított listát a megyei tanácsba, a KMKSZ megyei listáját támogatta. Ez a választói akarat tapasztalható volt minden magyarok által lakott településen. Ha pedig a tagságot nézzük, a KMKSZ 310 tagjából 139-en szavaztak a KMKSZ-re (kb. 45%). Az UMDSZ 127 tagjából 108-an szavaztak az UMDSZ-re (kb.80%). Én az UMDSZ listáján voltam jelölt a Beregszászi Városi Tanácsba, de nem sikerült bejutnom, hogy miért, azt nem szeretném részletezni. A feleségem azt mondta, már 30 évig voltam képviselő, ideje, hogy 66 évesen nyugdíjba vonuljak).

Hogy miért lett volna fontos, hogy az UMDSZ és a KMKSZ minden szinten összefogjon? Erre nagyon jó példa az Ungvári Városi Tanács, ahol összefogás hiányában sem az UMDSZ, sem a KMKSZ nincs jelen a városi tanácsban. Ha lett volna összefogás, akkor ma 4 képviselője lenne a két szervezetnek a városi tanácsban, amelynek 36 fős képviselőtestülete van, mert együtt, összefogva meg lett volna az 5%-os bejutási küszöbhöz szükséges szavazatszám.

A kárpátaljai magyar sajtótermékekben megnyilvánuló (október 25-i helyhatósági választások után) „UMDSZ"-es, „UMDSZ"-hez közeli képviselők úgy fogalmaznak, hogy:

NE FÉLJ, CSAK HIGGY...!

(Márk 5:36)

Helyhatósági választások 2020. október 25. (Vasárnap)

Bakancsos László

az UMDSZ-UMDP képviselőjelöltje a Beregszászi Városi Tanácsba

Eredményeim és kezdeményezéseim legfontosabb momentumai 1989-2020 között

1. 1990 – a Görög Katolikus Egyház visszaállítása Tiszacsomán (aláírásgyűjtés, referendum megszervezése)

2. 1992 – a magyarországi kárpótlás elindítása a kárpátaljai magyarságnak az 1944-es szovjet „gulágért" és „málenykij robotért".

3. Trénerségem alatt (1987-1993) megnyertünk 5 járási kupát, 1993-ban a Beregszászi Járási Labdarúgó Bajnokságot.

4. 1993-ban a Görög Katolikus Egyház hívei szavazáson döntöttünk arról, hogy egy új templom építésébe kezdünk.

5. 1994. október 2-án leraktuk az új görögkatolikus templom alapkövét.

6. 1996. november 3-án létrehoztuk a Tiszacsomai Honfoglalási Emlékparkot.

7. 1996-ban létrehoztuk az önálló Tiszacsomai Tanácsot.

8. 1998-ban kezdeményezésemre Magyarország parlamentje elfogadta a STÁTUStörvényt (kedvezménytörvény: diákkedvezmények, a 20 000 ft-os gyerektámogatás, magyar igazolvány stb.)

9. 2002-2006 a Kárpátaljai Megyei Tanács képviselője voltam, ahová a választásokon 21 jelölt közül én kaptam a legtöbb szavazatot.

10. 2004. november 24-én a félig elkészült templom falán felavattuk az 1944-es sztálini-kommunista önkény tiszacsomai áldozatainak emlékművét.

11. 2006 – kezdeményezésemre a Beregszászi Járási Tanács és a Beregszászi Városi Tanács létrehozta a „Beregvidék SC" megyei szintű labdarúgó csapatot, amely a Beregvidék labdarúgó történelmének legsikeresebb csapata lett.

12. 2006-2020 között a Beregszászi Járási Tanács képviselője vagyok.

13. 2014 – az UMDSZ 2014. december 13-i tisztújító közgyűlésén megszavazták kezdeményezésemet, hogy forduljunk a magyar kormányhoz, személyesen Semjén Zsolthoz, a nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök helyetteshez, hogy a kárpátaljai magyar oktatási intézményekben dolgozókat és tanárokat bérkiegészítéssel támogassák. Kérésünket a magyar kormány és parlament támogatta, a támogatás azóta is folyamatosan érkezik.

Az elmúlt 5 év folyamán közbejárásomra:

1. Az Agrolucski agrárcég kárpótlásként 180 000 hrivnyát fizetett a csomai, macsolai, hunyadi méhészeknek, a méhcsaládokat ért mérgezésért.

2. A csomai kultúrház főbejáratának felújítására 190 000 hrivnyát kaptunk.

3. A Borkanyuk utcába magas teljesítményű transzformátort telepítettünk.

Ha Önök megválasztanak a Beregszászi Városi Tanács képviselőjévé, a következőket szeretném megvalósítani:

1. Képviselni a kárpátaljai magyarság és más nemzetiségű polgárok politikai, gazdasági és szociális érdekeit.

2. A következő 4 évben felújítani és beüzemelni egy regionális kultúr- és sportcentrumot a tiszacsomai kultúrház bázisán.

3. Létrehozni egy falumúzeumot.

4. Magyarországi és külföldi befektetőket hozni a faluba, új munkahelyeket létrehozni tisztességes bérekkel.

5. Létrehozni egy szociális és egészségügyi létesítményt az egyedülálló idősek részére.

Szavazzon Bakancsos Lászlóra, aki az elmúlt 30 évben sokat tett és tenni akar a falu közösségéért.

БЕРЕГІВСЬКА МІСЬКА РАДА

№4

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ "ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ УГОРЦІВ УКРАЇНИ"

Виборчий округ №4

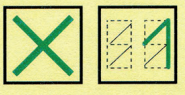

Виготовлено з використанням обладнання, що належить Демократичній партії угорців України; тираж 300 прим. Відповідальний за друк Баканчош Л. Л.

NE FÉLJ, CSAK HIGGY...!

(Márk 5:36)

Helyhatósági választások 2020. október 25. (Vasárnap)

Bakancsos László

az UMDSZ-UMDP képviselőjelöltje a Beregszászi Városi Tanácsba

Bakancsos László tiszacsomai lakos vagyok, az UMDSZ képviselőjelöltje a Beregszászi Városi Tanácsba több mint 30 éve állok a kárpátaljai magyarság szolgálatában, 1989-2008 között a KMKSZ tagja voltam, 1994-1999 között a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének alelnöke, 1999-2008 között a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének elnöke a KMKSZ elnökségének és nagyválasztmányának tagja.

Az ominózus 2008. április 12-i KMKSZ tisztújító közgyűlésen, a nem titkos, kézfelemeléses, antidemokratikus elnökválasztás miatt lemondtam a KMKSZ-ben betöltött minden tisztségemről.

2014-ben az UMDSZ tisztújító közgyűlésén megválasztottak az UMDSZ általános alelnökévé és az Országos Nemzeti Tanács tagjává. Azóta a mai napig ebben a közösségben szolgálom a kárpátaljai magyarságot tisztességben és becsületben.

Legfontosabb eredményeim és kezdeményezéseim 1989-2020 között:

1. 1992 – a magyarországi kárpótlás elindítása a kárpátaljai magyarságnak az 1944-es szovjet „gulágért" és „málenykij robotért".

2. 1996 – a Honfoglalás 1100. évfordulója tiszteletére létrehoztuk a Tiszacsomai Honfoglalási Emlékparkot.

3. 1998 - kezdeményezésemre Magyarország parlamentje elfogadta a STÁTUStörvényt (kedvezménytörvény: diákkedvezmények, a 20 000 ft-os gyerektámogatás, magyar igazolvány stb.)

4. 2002-2006 a Kárpátaljai Megyei Tanács képviselője voltam, ahová a választásokon 21 jelölt közül én kaptam a legtöbb szavazatot.

5. 2006 – kezdeményezésemre a Beregszászi Járási Tanács és a Beregszászi Városi Tanács létrehozta a „Beregvidék" SC megyei szintű labdarúgó csapatot, amely a Beregvidék labdarúgó történelmének legsikeresebb csapata lett.

6. 2006-2020 között a Beregszászi Járási Tanács képviselője vagyok.

7. 2014 – az UMDSZ 2014. december 13-i tisztújító közgyűlésén megszavazták kezdeményezésemet, hogy forduljunk a magyar kormányhoz, személyesen Semjén Zsolthoz, a nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök helyetteshez, hogy a kárpátaljai magyar oktatási intézményekben dolgozókat és tanárokat bérkiegészítéssel támogassák. Kérésünket a magyar kormány és parlament támogatta, a támogatás azóta is folyamatosan érkezik.

Ha Önök megválasztanak a Beregszászi Városi Tanács képviselőjévé, a következőket szeretném megvalósítani:

1. A nagymuzsalyi aranybánya körüli áldatlan állapotok megoldása.

2. A Vári - Badaló közötti 6,7 km Tisza töltés korszerűsítése és megerősítése.

3. Magyarországi és külföldi befektetőket hozni a falvakba, új munkahelyeket létrehozni tisztességes bérekkel.

4. Vezetékes és egészséges ivóvízzel ellátni a tiszaháti falvak lakosságát.

Szavazzon Bakancsos Lászlóra,
aki az elmúlt 30 évben sokat tett és tenni akar a kárpátaljai és beregvidéki magyarságért és lakosságért.

БЕРЕГІВСЬКА МІСЬКА РАДА **Виборчий округ №4**

№4 ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ "ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ УГОРЦІВ УКРАЇНИ"

Виготовлено з використанням обладнання, що належить Демократичній партії угорців України; тираж 2200 прим. Відповідальний за друк Баканчош Л. Л.

Az UMDSZ elutasította a KMKSZ ajánlatát az összefogásról. Ez így nem igaz, mert a KMKSZ utasította el az UMDSZ teljeskörű összefogási javaslatát.

> **Az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetségének nyilatkozata**
>
> Beregszász, 2020, augusztus 8. (részlet)
>
> „2020. augusztus 3.-án - előzetes egyeztetéseink eredményeként - az UMDSZ és a KMKSZ vezetősége Ungváron tárgyalást folytatott a szervezetek közös indulásáról az őszi helyhatósági választásokon. A megbeszélés során a KMKSZ elnöksége elutasította az UMDSZ által kidolgozott, a 2020. évi helyhatósági választások valamennyi szinten és a kistérségi önkormányzati (OTG) választásokon való közös részvételről szóló keretszerződés és annak mellékletei aláírását".

> **Az UMDSZ elnökségének nyilatkozata**
>
> Beregszász, 2020. augusztus 12. (részlet)
>
> „A magunk részéről nagyon sajnáljuk, hogy a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség éppen ezt a döntést hozta meg. Szerintünk a magyar pártok külön listákon való indulása hatalmas hiba, amely nem szolgálja a kárpátaljai magyarság érdekeit".
> Az újságcikkekben (interjúkban) az „UMDSZ"-es politikusok manipulálnak és csúsztatnak, úgy fogalmaznak: „... a szűkkörű vezetés; egyesek; egy-két személy önkényes döntéseket hoz.
> Ezzel azt szeretnék sugallni, hogy az UMDSZ-ben nem testületi döntések születnek.
> Példának okáért, a választás előtti testületi ülések mindegyikén a döntések egyhangúlag születtek. Így történt ez a 2020. július 11-i, illetve az augusztus 5-i elnökségi üléseken is, ahol az „interjúalanyok" is jelen voltak. Az UMDSZ 2020. augusztus 5-i ülésén az alábbi határozat született: „Szövetségünk továbbra is meg van győződve arról, és egyértelműen kiáll amellett, hogy Kárpátalján kizárólag a két szervezet közötti teljes körű együttműködés lenne a magyar politikai érdekképviselet biztosításának legmegfelelőbb módja". Az erről szóló döntést egyhangú szavazással 13 jelenlévő elnökségi tag hagyta jóvá (beleértve az újságban nyilatkozókat is). Az augusztus 12-én közzétett nyilatkozat teljes egészében a 2020. augusztus 5.-én elfogadott UMDSZ elnökségi határozat szellemében került megfogalmazásra.

Az UMDSZ kibővített elnökségi ülésére, az Ukrajnai Magyar Demokrata Párt konferenciájára 2020. augusztus 29.-én került sor Beregszászban, az Európa-Magyar Házban. A kibővített elnökségi ülésen meghallgattuk dr. Zubánics László elnök úr beszámolóját a KMKSZ-szel folytatott együttműködési megbeszélések eredményeiről (eredménytelenségeiről). Miután meghallgattuk az összes beszámolót, egyhangú döntés született arról, hogy:

1. Az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség – Ukrajnai Magyar Demokrata Párt részt vesz a 2020. október 25-i helyhatósági választásokon, ebből kifolyólag mindenütt hozzálátott az egyéni jelölt állításhoz és a pártlisták összeállításához.

2. Az UMDSZ-UMDP számára nem elfogadható a KMKSZ részleges együttműködési javaslata, de az UMDSZ-UMDP nyitott a további egyeztetésekre. (1.,2. melléklet)
3. Az UMDSZ-UMDP nem indít listát a Kárpátaljai Megyei Tanácsba.

	2006			2010			2015			2020		
	KMKSZ - UMP	UMDSZ-UMDP	Összesen	KMKSZ - UMP	UMDSZ-UMDP	Összesen	KMKSZ – UMP	UMDSZ-UMDP	Összesen	KMKSZ – UMP	UMDSZ-UMDP	Összesen
Megyei képviselők, fő	**5**	**4**	**9**	**3**	**4**	**7**	**5**	**3**	**8**	**6**	**0**	**6**
Megyei jogú városok												
Beregszász	8	6	14	3	10	13	4	8*	12*	13	8	21
Ungvár	0	0	0	2	0	2	2*	0	2*	0	0	0
Csap	4	0	4	3	0	3	7	0	7	6	3	9
Munkács	2	0	2	1	0	1	3	0	3	3	0	3
Huszt	2	0	2	0	0	0	3	0	3	0	0	0
Összesen:	**16**	**6**	**22**	**9**	**10**	**19**	**19**	**8**	**27**	**22**	**11**	**33**
Járások												
Beregszászi	27	24	51	10	19	29	12	7	19	15	3	18
Nagyszőlősi	11	6	17	5	8	13	7	4	11	-	-	-
Ungvári	7	5	12	6	5	11	8	0	8	6	0	6
Munkácsi	4	0	4	0	3	3	3	0	3	0	0	0
Huszti				2	0	2	0	0	0	0	0	0
Összesen:	**49**	**35**	**84**	**23**	**35**	**58**	**30**	**11**	**41**	**21**	**3**	**24**
Mindösszesen:	**70**	**44**	**115**	**35**	**49**	**82**	**54**	**22**	**76**	**43**	**14**	**57**
Járási szintű városok												
Nagyszőlős	3	0	3	2	1	3	3	0	3	3	0	3
Técső*	3	3	6	3	6	9	1	3*	4*	2	0	2
Összesen:	6	3	9	5	7	12	4	3	7	5	0	5

Választási eredmények azokban a közigazgatási egységekben, ahol az UMDSZ listát indított

Nr	Közigazgatási egységek	Szluga Narodu	Ridne Zakarpattya	Komanda Andrija Balogi	Za majbutnye	Jevropejszka Szolidarniszty	KMKSZ	UMDSZ
1.	Ungvári járás	8	7	3	4	5	6	0
2.	Ungvár város	7	6	0	0	6	0	0
3.	Beregszászi járás	7	10	4	3	0	15	3
4.	Beregszász város	4	3	3	0	3	13	8
5.	Csap város	3	3	3	4	0	6	3
6.	Tiszaújlak nagyközség	4	7	0	0	0	12	3
7.	Tiszapéterfalva község	0	6	0	0	0	17	3
		33	**42**	**13**	**11**	**14**	**69**	**20**

A konferencián Tóth Mihály, az UMDSZ tiszteletbeli elnöke feltette a kérdést, meg volt e hívva a három UMDSZ-es megyei képviselő és miért nincsenek jelen (név szerint Péter Csaba, Tóth Miklós, Rezes Károly)? Az első kérdésre igenlő választ kaptunk. A három megnevezett megyei képviselő ezen lépése már előre vetítette a következményeket. A 2020. szeptember 17-i, nagymuzsalyi pincetalálkozón (kb. 40 személy volt jelen) Péter Csaba bejelentette, hogy mindhárman a KMKSZ megyei listáján fognak indulni, nem, mint az UMDSZ képviselőjelöltjei, hanem mint egyéni jelöltek. Vélhetően tapsviharra számítottak, de síri csend és megdöbbenés volt tapasztalható a pincehelyiségben. Erre a döntésre/lépésre Péter Csabát, Tóth Miklóst és Rezes Károlyt az UMDSZ semmilyen fóruma, testülete nem hatalmazta fel. Péter Csaba bejelentését – a pincehelyiségben jelen lévő – Tóth Miklós és Rezes Károly nem cáfolta. Tudomásul vették és egyet értettek vele. Ezzel felrúgták az UMDSZ alapszabályzatát.

Felteszem a kérdést: mi történt volna, ha a KMKSZ elnökségének egy tagja, vagy bármely szintű vezetője átállt volna az UMDSZ bármelyik választási listájára? Úgy rúgták volna ki, hogy a lába sem érte volna a földet!

Amikor a három személy megérkezett a nagymuzsalyi pincehelyiségbe – az egyik odajött hozzám és azt mondta, most ugyanazt teszi, amit én tettem anno, vagyis átáll a KMKSZ-hez, mint én annak idején az UMDSZ-hez. Ez a személy azonnal magyarázkodott, mert a lelkiismerete megszólalt, hogy nem helyesen cselekszik. De egy nagyon fontos dologban tévedett az illető, mert én nem átálltam az UMDSZ-hez, hanem a KMKSZ-ben lemondtam minden tisztségemről a 2008. április 12-i „kézfelemeléses", antidemokratikus tisztújító közgyűlésen. Két és fél évig sem ukrán, sem magyar pártnak/szövetségnek nem voltam tagja, sem tisztségviselője. Mindaddig, amíg 2010 októberében az UMDSZ felkért, hogy színeikben induljak képviselő jelöltként a Beregszászi Járási Tanácsba.

Az Ukrajnai Magyar Demokrata Párt képviselőjelölő konferenciájára 2020. szeptember 19-én került sor, ahol a Kárpátaljai Megyei Tanács kivételével, minden szinten pártlistát és egyéni jelölteket állítottunk.

A végeredmény ismeretében kész csoda, hogy az UMDSZ túlélte a választásokat és megmaradt, mint szervezet; hiszen itthon és odaát is az UMDSZ teljeskörű megsemmisítése volt a cél, ami nem sikerült. Bármennyire ágálnak, rikácsolnak az „átállók", ők is hathatósan hozzájárultak az UMDSZ felszámolására irányuló manőverhez, sőt, a választások után is folytatják ezen tevékenységüket, mert a megbízóik nincsenek megelégedve a teljesítményükkel. Számukra el fog jönni az idő, amikor – a közmondással élve – „a mór megtette a magáét és mehet…! Nagyon igaz az a mondás, aki másnak vermet ás, maga esik bele.

A „Moszkal-éra" után (2015-2020) a megyei tanácsban a nyolctagú KMKSZ-frakciót az ukrán nagypolitika partvonalra tette, ki lettek taszítva a koalíciós többségből, nem tisztelték meg őket az előző ciklusban betöltött nagyon befolyásos pozíciókkal, ezáltal a megyei tanács semmibe vette a kárpátaljai magyar nemzetiségű választópolgárainak az akaratát.

Ami fölöttébb meglepő, hogy a Beregszászi Járási Tanácsban a KMKSZ azokkal hozott létre koalíciós többséget, akik – vélhetőleg – mindent megtettek, hogy a megyei tanácsban a nyoctagú KMKSZ-frakció ne rúghasson labdába! Ez a „kiszorítós" folyamat már 2015-ben is észlelhető volt, de akkor Moszkal, bizonyos kárpátaljai, politikai erők befolyására „átvarázsolta" a KMKSZ-frakciót a központi hatalom befolyása alá, s így a KMKSZ „csöbörből vödörbe esett". Megkapták ugyan a beígért magas pozíciókat a megyei tanácsban, képviselőnk volt az ukrán parlamentben a KMKSZ elnöke, Brenzovics László személyében, de hathatós eredményeket nem tudtak felmutatni, sőt, a kárpátaljai magyarságot megfosztották szerzett alkotmányos, kisebbségi jogaiktól, úgy az anyanyelvi oktatás, mint az anyanyelv használata terén– hogy miért? – erre az idő, a történelem és a történések remélhetően, választ fognak adni.

Ma 2021. május 2-a van, az ortodox keresztény hívek húsvéti ünnepe, Jézus Krisztus dicsőséges feltámadásának örömhíre. Feltámadt Krisztus. Valóban feltámadt!

KISZó-kérdés: sokan nem örülnek Moszkal távozásának

A lapunk által készített nem reprezentatív felmérés adatai szerint a válaszadók 61 százalékának kedvező véleménye van Hennagyij Moszkal leköszönő megyevezető kárpátaljai ténykedéséről. Az általunk megkérdezett szakértő szerint a következő kormányzó is hasonló magyarbarát politikát folytat majd, mint elődje, ám Moszkalt nehéz lesz überelni.

Hennagyij Moszkal, a Kárpátaljai Megyei Állami Közigazgatás elnöke gyakorlatilag rögtön azután megírta felmondását, hogy kiderült, Petro Porosenko államfő elbukta az elnökválasztást. Ehhez kapcsolódott a Kárpáti Igaz Szó Facebook-oldalán egy héten át futó KISZó-kérdés is. Arra voltunk kíváncsiak, hogyan értékelik a kormányzó távozását. Örülnek neki, mivel Moszkal kétszínű volt, vagy nem örülnek, ugyanis közismerten magyarbarát volt, és eszközeihez mérten mindig kiállt a kárpátaljai magyarságért.

Ezúttal 264-en mondták el a véleményüket. Szoros végeredmény született, ami egyúttal a megyevezető megosztó személyiségére is utal. A válaszadók többsége, 61 százaléka nem örül Moszkal távozásának a már említett magyarok iránt tanúsított lojalitása miatt, 39 százalék, pontosabban 102-en viszont nem fájlalják a kormányzó lelépését.

Minden bizonnyal sokakban benne van még a március 15-i tüske, amikor is pont a Petőfi teret szemelték ki Petro Porosenko kampányrendezvényének, így az 1848-1849-es megemlékezést harminc év után máshol kellett tartani.

Többen is hozzászóltak a poszthoz, főleg kritikus hangvételű megjegyzések érkeztek. Van, aki attól tart, hogy Moszkal helyére még rosszabb ember kerül, másvalaki köpönyegforgatónak nevezte a megyevezetőt, olyan is akadt, aki szerint semmit sem csinált.
A témával kapcsolatban megkérdeztük **Dr. Dmitro Tuzsanszkij** politikai elemzőt, aki azzal indította a beszélgetést, hogy a kárpátaljai megyevezetők az elmúlt 5-10 évben igyekeztek jó kapcsolatot ápolni magyar közösséggel és a magyarság vezetőivel.

– Ez politikailag és az utóbbi években gazdaságilag is kifizetődő volt, ugyanis 2014-től Budapest hivatalosan is jelentős összegeket invesztált Kárpátaljába minden téren. Az eddigi kormányzók közül Moszkal volt a legmagyarbarátabb. Ez a lojalitás onnan indult, amikor a megyei tanácsban a magyar képviselőket átcsábította az úgynevezett Baloga-ellenes koalícióba. Ennek az lett az eredménye, hogy helyi és regionális szinten is példátlan hatalomhoz jutottak a magyarok – fogalmazott a szakértő.

A politikai elemző szerint az oktatási törvény elfogadását követően az egész szituáció ellentmondásossá vált. A magyarok részét képezték ott a helyi hatalomnak, és meghatározó szerepeket töltöttek be, ezzel szemben országos színtéren Petro Porosenko elnök kemény ellenzékévé váltak. Ennek tükrében a kárpátaljai a magyarok számára az elmúlt 5 év paradoxnak tűnik: egyrészt a magyarok soha nem rendelkeztek ilyen lojális kormányzóval, mint amilyen Hennagyij Moszkal volt.

Korábban elképzelhetetlen hatalommal és befolyással rendelkeztek a helyi szinteken, más megközelítésből, viszont, politikailag ebből nem tudtak hasznot kovácsolni, semmilyen konkrét eredményt nem értek el, sőt ellenkezőleg, úgy értékelik, hogy az elmúlt két évben soha nem látott módon megnyirbálták a magyarok jogait Ukrajnában.

Tuzsanszkij véleménye szerint Moszkal utódja, bárki is legyen az, azt a lojális politikát viszi tovább, amit az utódai is folytattak, ugyanakkor nehéz lesz túlszárnyalnia elődjét.

– Sokkal inkább az a kulcskérdés, hogy a jövőben a magyarságvezetők mennyire tudják majd befolyásolni a döntéshozatalt, elsősorban országos szinten, ahol a magyar kisebbség számára a legérzékenyebb kérdésekben döntenek – emelte ki.

Szabó Sándor

Néhány perce fejeződött be egy film – a TV egyik csatornáján -, amely Jeruzsálem keresztények általi védelméről és a muszlimok ostromáról szólt, vérengző és kegyetlen volt a harc mindegyik fél részéről. A védekezést Gotfrid fia, Ibelini Balián, egy kovácsmester vezette, az ostromot Salah-ad-Din, az iszlám sereg vezére. A védők elszánt védekezésének köszönhetően sikerült kicsikarni egy béketárgyalást a muszlimokkal. A

védők kapitánya és az ostromlók vezére négyszemközti tárgyalást folytatott. A kapitány tudta, hogy nincs esélyük a túlélésre és azt mondta, hogy inkább felégeti Jeruzsálemet, eltünteti a föld színéről, minden egyes védőért tíz szaracén fog fizetni az életével. A vezér azt ajánlotta minden védőnek, katonának, asszonynak, öregnek és gyereknek szabad elvonulást biztosít, ha feladják a várost. A várost védők kapitánya belement az egyezségbe. A muszlimok vezére állta a szavát és szabad elvonulást biztosított mindenkinek. A kapitány megkérdezte a muszlim vezért: „Mit jelent nektek Jeruzsálem?" A válasz a következő volt: „semmit". Megtett néhány lépést, és visszafordulva még hozzátette: „és mindent".

Ebből a tárgyalásból, párbeszédből tanulni kellene az embereknek, a világnak, hogy nem szítani kellene a konfliktust, hanem megpróbálni a kiegyezést, mert ha a Mennyei Királyság-Jeruzsálem elesik, annak beláthatatlan következményei lehetnek az emberiség számára…!!!

A kereszténység létrejötte után kb. 600 évvel később új vallási irányzatok, ideológiák jöttek létre. Már az akkori háttérhatalmak is abban voltak érdekeltek, – hogy érvényesüljön az ősi mondás – oszd meg és uralkodj. Ezen gazdasági, pénzügyi erők hatására, ösztönzésére jöttek létre a Marxizmus –Leninizmus – Sztálinizmus, a kommunizmus, fasiszta náci ideológiák. S vélhetően ösztönzésére robbant ki az I-II. világháború.

Sajnos ez a tendencia ma a XXI. században is érvényesül, ma már nem háttérből, hanem nyíltan megpróbálják fenntartani érdekszférájukat – bármi áron –, az úgynevezett oligarchákon, holdingokon keresztül. (az oligarcha szó görög eredetű, jelentése keveseknek (az arisztokratáknak vagy a nagytőkéseknek) politikai és gazdasági uralma).

A cél ugyanaz mint a múltban, a nyersanyag a pénzügyi, gazdasági hatalom totális birtoklása és megtartása, a szólás a véleménynyilvánítás, a kereszténység eltörlése, megsemmisítése. Ha ez bekövetkezik, akkor vége lehet a görög eredetű, a római jogon alapuló úgynevezett „nyugati demokráciának", amelynek az alapjai az utóbbi időkben jelentősen megroggyantak.

Az egyik kárpátaljai hetilap interjúalanya így fogalmaz: „A politika nem olyan bonyolult mesterség, mint amilyennek látszik, persze csak annak, aki érti, és akinek van célja, valamint hiteles iránytűje. Jó lenne, ha az ukránok is ezt az egyszerű, világos irányvonalat követnék, amit Winston Churchill úgy fogalmazott meg: „Az Egyesült Királyságnak nincsenek ellenségei és nincsenek barátai. Nagy-Britanniának csak érdekei vannak". Az orbáni politikának is ez az alapja és a KMKSZ is eszerint politizál.

1. *A kárpátaljai hetilapban nyilatkozó személy elfeledkezik arról, hogy ezt az idézetet az ukránok is ismerik, és gyakran idézik. Hogy Magyarország sorsa mikor fog eldőlni (szerinte 2022-ben), szerintem már eldőlt – Magyarország és a magyar nemzet életre lett ítélve!*
2. *Annak idején egy angol újságíró megkérdezte Indira Gandhit, India miniszterelnök asszonyát, szeretné-e, hogy az indiai nép olyan jómódban éljen, mint az angolok. Ő eképpen válaszolt (nem szó szerint idézem): „Az angoloknak ahhoz, hogy olyan jómódban éljenek, mint most, ki kellett rabolnia a fél világot. Ahhoz, hogy mi, indiaiak olyan jólétben éljünk, mint az angolok, nekünk ki kellene rabolnunk az egész világot".*

Ez egyértelmű és világos álláspont, ami – a KMKSZ szempontjából – érthető is, csak egyet felejt el az illető, hogy Magyarország nem Nagy-Britannia, amit szabad az egyiknek, nem szabad a másiknak. Nagyon jó példa erre a XX. század: Magyar-

ország szétdarabolása, Trianon (1920), a párizsi koncepciós per (1947), a II. világháború, amikor angol és amerikai repülők bombázták Budapestet, és ne feledkezzünk meg 1956-ról, amikor az USA és Nagy-Britannia (az érdekeik mentén) szabad kezet adtak a hiénáknak, a kommunistáknak, Nyikita Hruscsovnak, és nem volna szabad elfelejteni Jaltát, ahol az USA (Roosevelt), Nagy-Britannia (Churchill) és Szovjetunió (Sztálin) felosztották a világot maguk között.

Churchill hírhedt londoni nyilatkozata: „ Hitlert legyőzzük, mégha ehhez fél Európát át kell engednünk a bolsevizmusnak."

A kis országok sorsát a történelem folyamán mindig a nagyhatalmak döntötték el. A XX. századtól eltérően a XXI. században a trió – tetszik vagy nem – kvartettre fog kiegészülni Kínával, amely a legnagyobb konkurensé vált az USA-nak, úgy katonai, gazdasági, politikai és pénzügyi téren, nem beszélve arról, hogy Kína egy monolit nagy világhatalommá válik (pl. Covid-19 elleni sikeres védekezés), míg az USA egy belső konfliktusokkal terhelt, gazdasági és pénzügyi válság felé tendál, a Covid-19 elleni sikertelen küzdelem sok mindenről árulkodik.

A nagy kérdés, hogy a négy vezető nagyhatalom kiegyezik-e, és közösen a világ, az emberiség humánus, gazdasági és ökológiai problémáinak a megoldásán fognak munkálkodni, vagy újra létrejön a két- vagy hárompólusú világ, egy hidegháborús korszak, aminek a végkifejlete az emberiség, az állatvilág, az ökoszisztéma részleges, vagy teljes pusztulása lehet.

Ennek a geopolitikai-gazdasági játszmának a kezdetét jelentheti a 2021 júniusára tervezett Oroszország-USA, Putyin-Biden találkozó, amelyen bizonyosan téma lesz az orosz-ukrán viszony, és az Ukrajnában élő nemzeti kisebbségek helyzete, jogfosztottsága, és a nagy kérdés az, hogy ebben a nagy játszmában Oroszország melyik pólushoz fog csatlakozni. Sokat nyom latba az, hogy Magyarország 2021. május 21-től az Európa Tanács elnöklését fogja betölteni (Ukrajna és Oroszország is tagja).

> Kárpátinfo, 2021. március 31.
>
> **Magyarország májustól félévre az ET következő elnöke**
>
> Az Európa Tanács (ET) következő elnökeként a nyelvhasználati jogok kérdése, a családok megvédése a Covid-19 következményeitől, az európai emberek mielőbbi beoltása és a nemzeti közösségek védelme jelenti majd Magyarország fő teendőit az elkövetkezendő fél évben - hangsúlyozta Szijjártó Péter Strasbourgban. A külgazdasági és külügyminiszter azt követően nyilatkozott, hogy találkozott az Európa Tanács (ET) Parlamenti Közgyűlésének elnökével, Rik Daemsszel.
> (részlet)
> A miniszter az Európai Bizottság szemére vetette, hogy szerinte semmibe veszi az Európában élő nemzeti kisebbségeket, jóllehet - tett hozzá - migránsok milliói számára akarnak szavazati jogot és lakhatást biztosítani Európában. Leszögezte: az őshonos nemzeti kisebbségekre Brüsszelben „gyakorlatilag rácsapták az ajtót" azáltal, hogy a Minority SafePack nevű európai polgári kezdeményezést az európai szabályok ellenére sem vették napirendre. „Itt Strasbourgban viszont

> ezt a kérdést hangsúlyosan napirendre fogjuk venni, és napirenden is fogjuk tartani" - jelentette ki, és az ukrajnai magyar nemzeti közösség helyzetének a romlását említette, ahol legutóbb már az általános iskolák nyolcadikosai számára sem voltak hajlandóak magyar nyelvű tankönyveket biztosítani. „Ezért természetesen a nyelvhasználati jogok kérdését is napirenden tartjuk" - jelentette ki Szijjártó Péter.
>
> MTI/Kárpátinfo

Nagy kérdés, hogy ebben az évben lesz-e Zelinszkij-Orbán találkozó – amit már múlt év júliusára is tervezetek -, vagy taktikai okokból a jövő évi (2022) magyarországi parlamenti választások utáni időszakra teszik át? Meg fog-e valósulni a Putyin-Zelinszkij találkozó, amelyet Bécsben vagy Jeruzsálemben készülnek létrehozni. Ezek a találkozók nagyon fontosak lennének a kárpátaljai magyarság szempontjából, hogy visszaállítsák Ukrajnában a szerzett jogainkat. E cél elérésében nagy hatással lehet a Putyin-Biden találkozó. De sajnos kísért a múlt, ismét a nagyhatalmak kegyeire várunk, akik a XX. században nem kegyesek, hanem kegyetlenek voltak Magyarországgal és a magyar nemzettel szemben. Ha a magyar diplomácia, külügy ebben a szorongatott helyzetben meghátrál (jó példa lenne a németországi dán kisebbség és Dánia kiállása), akkor ez a lépésük negatívan hatna az elszakított területeken élő magyarságra is, mert a vélt gazdasági érdekek miatt lemondani a kárpátaljai magyarságról – Trianon után – öncsonkítás lenne.

Dicséretes dolog a mai (Fidesz) kormány önzetlen, minden szintű támogatása a határon túli magyarság irányába, de vajon elegendő muníció ahhoz, hogy a kárpátaljai magyarság megmaradjon szülőföldjén? Akkor, amikor a kárpátaljai magyarság vegetál, amikor nagyon sok kárpátaljai magyarban – főleg a fiatal- és középkorosztályban – ott lebeg a kérdés „menni vagy maradni"? Akkor, amikor harminc év sem volt elegendő, hogy a kárpátaljai magyarság „megszülje" a vezetőit, példaképeit, akik erkölcsös példamutatásukkal, szerénységükkel, a magyar nemzet iránti alázatukkal elől jártak volna. Kivétel volt Fodó Sándor, akit nagyra becsültem, aki előtt megemelem a kalapomat. A Fodó Sándor utáni vezetők egyike azért távozott Magyarországra, mert a „nyugdíjas éveire" gondolt, a másik azért, hogy milliós tanácsaival lássa el az illetékeseket, aki 2014-ben így fogalmazott: „én pedig 25 év után a szolgálatot leteszem". Ma pedig ott tartunk, hogy vezető/kapitány nélkül sodródik a kárpátaljai magyarság vezérhajója, a legénység pedig keresi az iránytűt. Ezek az emberek itt énekelték velünk: „Áldjon vagy verjen sors keze, itt élned, halnod kell", „nem engedünk a 48-ból". Ma sokan, mi kárpátaljai magyarok, úgy érezzük, hogy cserbenhagytak minket. Ezek után felteszem a kérdést: a továbbiakban milyen lesz a kárpátaljai magyarság bizalma vezetőik irányába? Hová tűntek a magyar nemzet nagyjai, példaképei? II. Rákóci Ferenc, Kossuth Lajos, Széchenyi István, Petőfi Sándor, az aradi vértanúk, báró Perényi Zsigmond, az I. és II. világháború és 1956 hősei – ők nem tűntek el, jelen vannak mindennapjainkban, s figyelmeztetnek: „itt élned, halnod kell", főképp azokat, akik magas tisztségükkel élve (visszaélve) a kárpátaljai magyarság nevében beszélnek, politizálnak és gyarapodnak nem is kicsit, nagyon…!

Ma példaképekre van/volna szüksége a kárpátaljai magyarságnak a társadalom minden szintjén, az egyszerű földművestől kezdve az értelmiség, az egyházak képviselőivel bezárólag. Keresztény gondolkodású, alázatos, állhatatos és céltudatos emberekre van ma szükség. Olyanokra, akik nem csak az elérhető, megszerezhető anyagi dolgokért és politikai hatalomért hajlandóak

cselekedni, de ha kell – a mások számára talán -, lehetetlen, elérhetetlennek tűnő célokért is hajlandóak megküzdeni és áldozatot hozni, mert ebben az esetben egyéni-közösségi bátorságra, hitre és Isten segítségére van szükség.

Ma, 2021. május 24-e, hétfő van, pünkösd második napja, a szentlélek eljövetelének, kiáradásának napja, a Szentháromság harmadik személyére, az egyház létrejöttére emlékezik a keresztény, keresztyén világ. A Szentlélek már a világ megteremtésekor jelen volt, ott lebegett a vizek felett és őrző jelenlétével figyelte és irányította a világegyetem, az univerzum megszületését, az ember emberré válását.

Napi imáink része: „Mennyei Király, Vígasztaló Szentlélek, igazságnak lelke, ki mindenütt jelen vagy és mindeneket betöltesz minden jónak kótfeje, és az életnek megadója, jöjj el és lakozzál mibennünk, és tisztíts meg minket minden szennytől, és üdvözítsd, jóságos, a mi lelkünket"!

Az emberek, az emberiség sajnos, nagyon sokszor életük folyamán nem veszik figyelembe a Szentlélek közöltetését, a Szentlélek hangját, sőt, megölik, elnémítják azt, e miatt következnek be az emberiség, a nemzetek és családok tragédiája és széthullása, megsemmisülése.

Bármennyire is próbáljuk elnémítani a Szentlélek hangját – ideig-óráig sikerül – nem fog sikerülni, mert elkísér életünk utolsó leheletéig és még azon is túl, boldog ember az, aki Istentől megkapja a Szentlélek ajándékát. A Szentlélek jelenléte nélkül nem találhatjuk meg az igaz utat, Ő a legbiztonságosabb útmutató, iránytű.

Elmondok egy történetet. Évekkel ezelőtt november elseje, Mindenszentek napja volt -, a házam előtti útszakaszt takarítottam, amikor elhaladt mellettem egy magyar rendszámú személyautó (a benne ülők a 90-es években áttelepültek Magyarországra). Megtett kb. 100 métert és megállt, néhány percig várakozott – mi történhetett a kocsiban, nem tudom -, visszatolatott hozzám, és kiszállt egy idős férfi (talán 70 évesnél is idősebb), két kézzel megfogta a jobb kezemet, megölelt és sírva azt mondta: „Lacikám, bocsánatot kérek apádtól és tőled, azért, amit ellenetek tettem, és mond meg a faluban mindenkinek, hogy bocsássanak meg nekem". Az anyósülésen ülő felesége kiugrott a kocsiból és azt kérdezte: „Mi van veled ….., megbolondultál?" Ez az ember példát mutatott a kereszténységből – a lélek a lelkiismeret hangjára hallgatott –, megerősödve volt bátorsága a bocsánatkérésre, s aki bocsánatot kér, annak megbocsáttatik Isten és ember előtt.

Jellemrajzom: Esendő, bűnös ember vagyok, mint bárki más. Életem során sokszor kellett megküzdenem a jóért, az igazságért, a személyes szabadságomért és a megmaradásomért…! Ezen küzdelmeim eltörpültek a bennem rejlő rossz elleni harcaimban, sokszor elestem, lelkileg földig tiportak, de az Isten megfogta a kezemet és fölemelt.

„Jóakaróim, ellenfeleim" fanatikus és irányíthatatlan embernek tartottak és tartanak, szerintük mindig kilógtam a sorból, csak a feszültséget és a konfliktust keresem. Azt még csak feltételezni sem hajlandóak, hogy nem én, hanem ők és cselekedeteik a konfliktusok forrásai. Önzésük, kapzsiságuk, cinizmusuk, megalkuvásaik nagyon sok kárt okoztak és okoznak a kárpátaljai magyarságnak.

Hogy ki is vagyok valójában? Sokan, sokszor feltették a kérdést: Ki vagy te, hogy …? Erre a kérdésre prof. dr. Vencser László „Gondolatok a keresztény ember szabadságáról" című írása adhatja meg a választ.

A keresztény ember:

1. Nem egoista, hanem a közjót tartja fontosnak.
2. Van saját véleménye, nem úszik az árral.
3. Tud megkülönböztetni és felelősséggel dönteni.
4. Nem a törvény betűje, hanem annak szelleme az irányadó.

„Az ilyen ember szabadságának birtokában, öntudatosan, felelősen cselekszik és képes alkalmazni a középkornak egyik csodálatos erényét, az epikáját. Olyan alapmagatartás ez, amely kész az ügy érdekében a még érvényben lévő, de értelmetlenné vált törvény ellen cselekedni, hogy így Isten akaratát helyesen teljesíthesse.

Ez jelenti a szabadsággal való élni tudást, amire akkor van igazán szükség, amikor az ember ki van téve a manipulációknak, akár az egyén, akár a közösség részéről".

Írásomnak, összefoglalómnak az a célja, hogy az olvasó szabadon, külső befolyás nélkül szerezzen tudomást a XX. század és az 1989-2021 közötti időszakról, a kárpátaljai magyarság megpróbáltatásairól, küzdelmeiről. Nem az a célom, hogy mások felett ítélkezzem (nem az én tisztem!), hanem az, hogy kortársaink és az elkövetkező generációk tudomást szerezzenek az elmúlt évszázad és a közelmúlt történéseiről.

Nem törekszem, törekedhettem az események teljes körű összefoglalására. Reménykedni tudok abban, hogy lesznek történészek, szakemberek, akik remélhetőleg pontosabban fogják bemutatni a kárpátaljai magyarság XX- XXI. századi nehéz sorsát, de példamutató ragaszkodását, hűségét szülőföldjéhez és a magyar nemzethez.

A kárpátaljai magyarság ma sokkal rosszabb helyzetben van, mint a szovjet uralom idején. Helyzete gazdaságilag, politikailag kilátástalannak tűnhet, de soha nem veszíthetjük el a reményt. Erős hittel meg kell küzdenünk Istenért, egyházért, hazáért és a családért. Ne feledjük Madách Imre intését: „Ember, küzdj és bízva bízzál"!

Zsoltárok 112:6,7
Nem tántorodik meg soha,
az igaz örökre emlékezetben marad.
Rossz hírtől nem kell félnie,
bátorsága szilárd, mert az Úrban remél.

Írásomat, gyűjteményemet 2020. április 1-én kezdtem el összefoglalni, a trianoni koncepciós per „gyászos" 100. évfordulóján, a „Nemzeti összetartozás" évében, ma 2021. május 24-én összefoglalóm végére értem a „Nemzeti újrakezdés" évében, és én hiszek ennek a gondolatnak, célnak a beteljesedésében.

MELLÉKLETEK

I. SZ. MELLÉKLETEK:

Brenzovics László Úrnak
A KMKSZ elnökének
Az Ukrán Parlament képviselőjének

Bakancsos Lászlótól,
A Beregszászi Járási Tanács képviselőjétől

MEGBIZATÁS

Tisztelt Képviselő Úr!

A kárpátaljai magyarság megmaradása és politikai megerősödése céljából a következő megbízatással fordulok Önhöz:

1. Kérem Önt, hogy dolgozzon ki törvénytervezetet az európai gyakorlatnak megfelelően, hogy az Ukrajnában egy tömbben élő őslakos- őshonos, politikai érdekképviseletekkel, szervezetekkel és pártokkal rendelkező nemzeti kisebbségek számára a bejutási küszöböt Ukrajna Legfelsőbb Tanácsába, a megyei és járási tanácsokba, a megyei jogú városok tanácsaiba, illetve a Krimi Autonóm Köztársaság parlamentjébe Ukrajna Legfelsőbb Tanácsa 1 (egy) százalékban határozza meg.

2. Kérem Önt, hogy dolgozzon ki törvénytervezetet, hogy az Ukrajnában egy tömbben élő őslakos- őshonos, politikai érdekképviseletekkel, szervezetekkel és pártokkal rendelkező nemzeti kisebbségek számára Ukrajna Legfelsőbb Tanácsa alanyi-saját jogán biztosítsa a parlamenti képviseletet, miszerint az adott nemzeti kisebbség, így a kárpátaljai magyarság, jelöltjei közül választ egy parlamenti képviselőt.

3. Kérem Önt, hogy dolgozzon ki törvénytervezetet az 1944 novemberében elhurcolt, elpusztított magyarok és németek erkölcsi, politikai, anyagi rehabilitációjáról.

4. Kérem Önt, hogy kérelemmel forduljon Petro Porosenkóhoz, Ukrajna Elnökéhez, és Ukrajna Legfelsőbb Tanácsához, hogy érvénytelenítsék a Kárpátontúli Ukrajna Néptanácsa a Kárpátontúli Ukrajna Népbizottsága I. kongresszusának, 1944. november 26-án hozott határozatát, amelyben a Kárpátalján élő magyarokat és németeket „az ukrán nép örök ellenségének tekintik".
Ez a határozat a mai napig érvényben van, sérti a kárpátaljai magyarok és németek emberi méltóságát és jogait. Ellentmond olyan nemzetközi szerződéseknek, dokumentumoknak, amelyeket Ukrajna aláírt és ratifikált.

Tisztelt Képviselő Úr, kérem Önt, hogy a fent említett javaslataimat, megbízatásaimat mihamarabb terjessze be az illetékesekhez.

Tisztelettel:

Bakancsos László
képviselő

Csoma, 2015. március 14.

Megbízatás dr. Brenzovics László Úrnak, a KMKSZ elnökének, az ukrán parlament képviselőjének.

dr. Brenzovics László úrnak,
a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség elnökének
Ukrajna Legfelsőbb Tanácsa képviselőjének

Tisztelt Elnök Úr!

Információim szerint az Ukrajnában kialakult politikai helyzet kapcsán a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség 2018. október 13-án Ungváron rendkívüli ülés tart. Mint a kárpátaljai magyarság sorsát szívén viselő honpolgár az alábbi javaslatokkal fordulok Önhöz, mint a KMKSZ elnökéhez, illetve a KMKSZ választmányához:

1. Az Ukrajna Legfelsőbb Tanácsa által első olvasatban elfogadott nyelvtörvény-tervezet ellen Kárpátalja magyarsága hivatalosan is foglaljon állást, amelynek egyik lehetséges módja egy élőláncos tiltakozás megszervezése Beregszász központjában. A tiltakozás célja: felhívni az ukrajnai, az európai közvélemény és az USA kormányának és törvényhozásának figyelmét azokra a jogsértésekre, amelyeket az elmúlt időszakban Ukrajna kormánya és parlamentje a nemzeti kisebbségek, ezen belül a magyar közösség oktatási és nyelvhasználati jogainak csorbítása, illetve korlátozása terén elkövetett. Ki kell mondanunk, hogy az elmúlt hónapokba elfogadott tervezetek nem csupán a kisebbségi, de az egyetemes emberi jogokat is sértik;
2. Éppen ezért a KMKSZ frakciójának megfontolás tárgyává kell tenni az Ön kilépését a Szolidarnyiszty–Blok Porosenka parlamenti frakciójából, vagy akár képviselői mandátumának visszaadását. A jelenlegi kormánykoalícióból való kilépés okai:
   a) az elnök nem tartotta be azon ígéreteit, amelyeket megválasztása előtt a KMKSZ-el kötött megállapodásában garantált;
   b) az elnök, a kormány, illetve a parlament több ponton is megsértette Ukrajna Alkotmányát, illetve a nemzeti kisebbségek védelmét ellátni hivatott hatályos nemzetközi szerződéseket és vállalásokat (ukrán-magyar alapszerződés, kisebbségi keretegyezmény, nyelvi Charta).

Tisztelt Elnök Úr! A jövőre való tekintettel nem engedhetjük meg, hogy az Ön személyén keresztül tovább alázzák a kárpátaljai magyarságot! A történelemben és az ember életében vannak olyan pillanatok, amikor a lemondáshoz nagyobb bátorságra és bölcsességre van szükség, mint a maradásra. Így, október 6–23-a között, amely időszakban elődeink vérükkel áldoztak a hazáért, nekünk is történelmi döntéseket kell hoznunk! A döntés az Ön kezében van! Kérem ebben a súlyos helyzetben hozzon megfelelő döntést, amelyet hozzon a választmány tudomására, lévén, hogy ez a testület döntött arról, hogy Önt jelöli parlamenti képviselővé a Szolidarnyiszty listáján.

Beregszász, 2018. 10. 06.

Bakanecs László

Bakancsos László

Másolatot kap: Barta József és Gulácsy Géza, a KMKSZ alelnöke

Javaslatom dr. Brenzovics László Úrnak, a KMKSZ elnökének, Ukrajna Legfelsőbb Tanácsa képviselőjének.

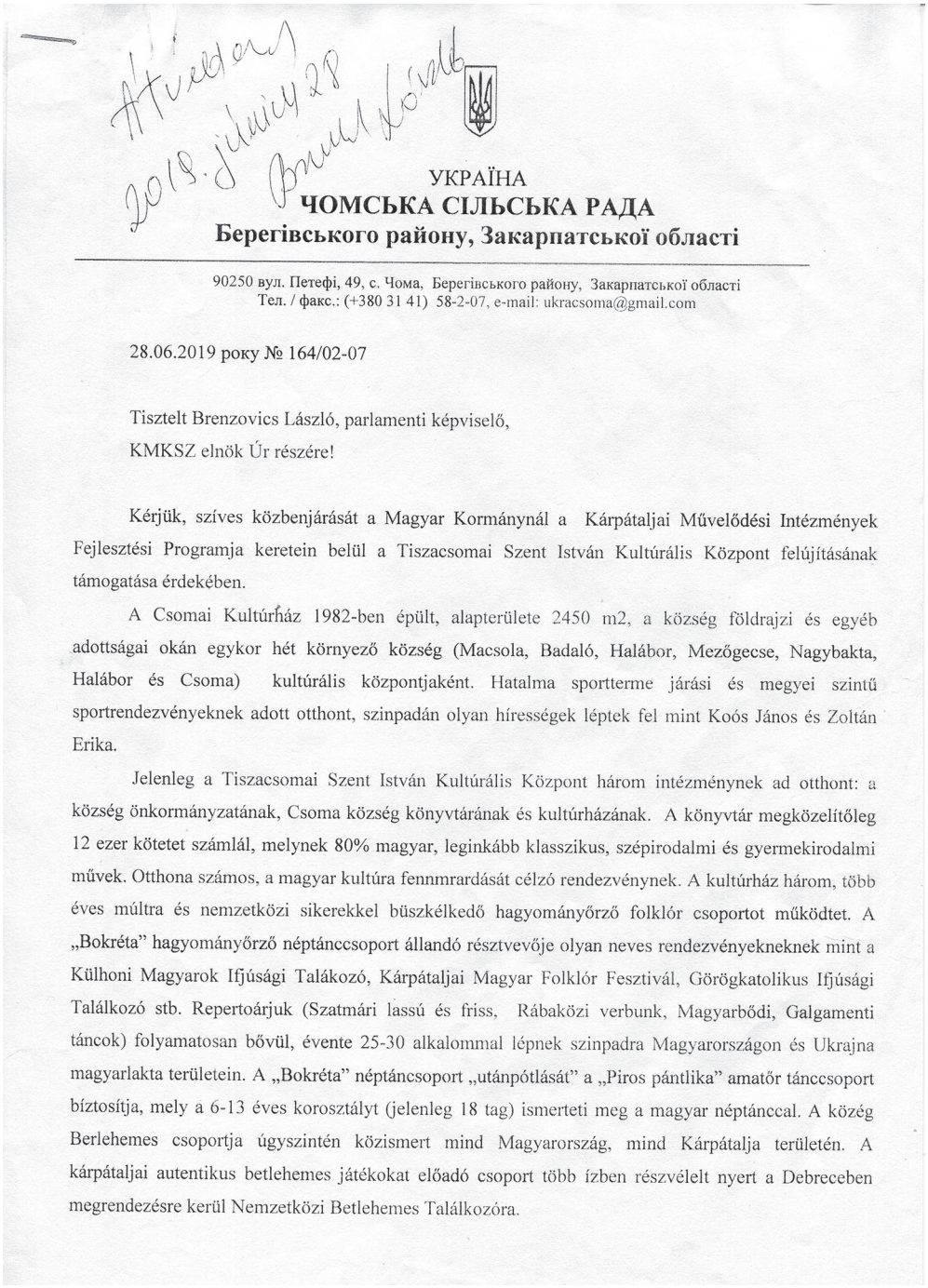

УКРАЇНА
ЧОМСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА
Берегівського району, Закарпатської області

90250 вул. Петефі, 49, с. Чома, Берегівського району, Закарпатської області
Тел. / факс.: (+380 31 41) 58-2-07, e-mail: ukracsoma@gmail.com

28.06.2019 року № 164/02-07

Tisztelt Brenzovics László, parlamenti képviselő,
KMKSZ elnök Úr részére!

Kérjük, szíves közbenjárását a Magyar Kormánynál a Kárpátaljai Művelődési Intézmények Fejlesztési Programja keretein belül a Tiszacsomai Szent István Kultúrális Központ felújításának támogatása érdekében.

A Csomai Kultúrház 1982-ben épült, alapterülete 2450 m2, a község földrajzi és egyéb adottságai okán egykor hét környező község (Macsola, Badaló, Halábor, Mezőgecse, Nagybakta, Halábor és Csoma) kultúrális központjaként. Hatalma sportterme járási és megyei szintű sportrendezvényeknek adott otthont, szinpadán olyan hírességek léptek fel mint Koós János és Zoltán Erika.

Jelenleg a Tiszacsomai Szent István Kultúrális Központ három intézménynek ad otthont: a község önkormányzatának, Csoma község könyvtárának és kultúrházának. A könyvtár megközelítőleg 12 ezer kötetet számlál, melynek 80% magyar, leginkább klasszikus, szépirodalmi és gyermekirodalmi művek. Otthona számos, a magyar kultúra fennmrardását célzó rendezvénynek. A kultúrház három, több éves múltra és nemzetközi sikerekkel büszkélkedő hagyományőrző folklór csoportot működtet. A „Bokréta" hagyományőrző néptánccsoport állandó résztvevője olyan neves rendezvényekneknek mint a Külhoni Magyarok Ifjúsági Talákozó, Kárpátaljai Magyar Folklór Fesztivál, Görögkatolikus Ifjúsági Találkozó stb. Repertoárjuk (Szatmári lassú és friss, Rábaközi verbunk, Magyarbődi, Galgamenti táncok) folyamatosan bővül, évente 25-30 alkalommal lépnek szinpadra Magyarországon és Ukrajna magyarlakta területein. A „Bokréta" néptáncsoport „utánpótlását" a „Piros pántlika" amatőr táncsoport bíztosítja, mely a 6-13 éves korosztályt (jelenleg 18 tag) ismerteti meg a magyar néptánccal. A közég Berlehemes csoportja úgyszintén közismert mind Magyarország, mind Kárpátalja területén. A kárpátaljai autentikus betlehemes játékokat előadó csoport több ízben részvélelt nyert a Debreceben megrendezésre kerül Nemzetközi Betlehemes Találkozóra.

Bakancsos László, Horváth László, a Beregszászi Járási Tanács képviselője, illetve alelnöke, Kovács Szvitlana, Tiszacsoma polgármesterének kérése a Tiszacsomai Szent István Kulturális Központ felújításának támogatása érdekében. (Brenzovics László az 1, 2, 3. kérésünkre sem írásban, sem szóban nem válaszolt).

A kultúrház otthona 15-20 olyan járási és helyi jelentőségű rendezvénynek mely a magyar hagyományok ápolását, megmaradást segítik elő: farsangi bál, március 15, húsvéti tojásfestés, anyák napja, gyermeknap, pünkösdi napok, hagyományőrző lecsőfesztivál, szüreti mulatság, Mikulás ünnepség, Adventi napok, szavalóverseny Szalai Borbála emlékére, irodalmi felolvasóestek, kézműves (szövés, hímzés, fonás) foglalkozások, stb.

Az épület 2012-ben került a község önkörmányzatának tulajdonába. Az ezt megelőző időszakban a Baktai Kutatóintézet tulajdonában volt, mely 1984-ben a környező hét község központi kultúrházának építette. A kutatóintézet hanyatlásával a kultúrház állapota is évről évre romlott. A tető beázott, aminek következtében a felső emelet hamar használhatatlnná vállt. 1996-ban a Beregszászi Járási Közigazgatás által megbizott bizotsság balesetveszélyesnek nyílvánította az épületet. Az elmúlt néhány évben már a földszintre is jutott a tetőn beszivárgott esővizből, így a község rendezvényei kiszorultak az épületből. 2016-ban az önkörmányzat finaszírozásával elkészült a tető átfedésének torvdokumentációja 1 486 868 UAH összegben, melyből megtörtént a falak megerősítése, a tető átfedése. A sokéves csapadék hatására az áramellátás akadozik, termek fa padlózata fölemelkedett, a falak belső vakolata omladozik.

Bár a 90'-es évek végére, a Baktai Kutatóintézet hanyatlásával a község veszített központi szerepéből, kultúrháza mégis páratlan mint területe, mint magában hordozott értékei szempontjából. A Beregszászi járás ezen részének egyetlen olyan épülete, mely alkalmas többszáz ember befogadására, sport és kultúrális események befogadására egyaránt.

A továbbiakban a község vezetőségének célja a Tiszacsomai Szent István Kultúrális Központ regionális szintre emelése, egykori szerepének visszaállítása, a magyar nemzetiségü lakosság kultúrális életének központjává alakítása.

Meglévő értékeink megőrzésének, a magyar kultúra megmaradásának és hagyományaink megőrzésének érdekében ezúton kérem támogatását a Tiszacsomai Szent István Kultúrális Központ felújításához.

Mellékletek:

- a felujítás költségvetése,
- helytörténeti leírás.

Tiszacsoma, 2019.06.28.

Tisztelettel,

Bakancsos László és
A Beregszászi Járási Tanács képviselői

Horváth László

Kovács Szvitlána
Polgármester

dr. Kövér László elnök úrnak
Magyarország Országgyűlése
Budapest

Mélyen Tisztelt Elnök Úr!

A magam részéről mélységesen egyetértek Elnök Úrnak az eurázsiai államok parlamenti elnökei találkozóján elhangzott gondolataival – miszerint büszkék vagyunk arra, hogy mi, magyarok, „a legnyugatibb keleti nép vagyunk". Nem tagadhatjuk meg múltunkat, történelmünket, mert lehet, hogy nekünk, magyaroknak nem 40 évet, hanem 400 vagy több ezer évet kellett vándorolnunk, ameddig rátaláltunk az „ígéret földjére", a Kárpát-medencére.

Ha nem lett volna honfoglalás, nem lett volna államalapítás és nem lenne magyar nemzet sem. Legyünk bölcsek és bátrak, hogy a honfoglalás történelmi eseményét, az magyar Újszövetség eseményét emeljük méltó rangjára, legyen munkaszüneti nap és nemzeti ünnep!

Az elmúlt évek során számos alkalommal fordultam az illetékesekhez, kezdeményeztem, hogy a Magyar Országgyűlés fogadjon el törvényt a Honfoglalásról.

Legutóbb 1996. augusztus 19-ét nyilvánította a Magyar Országgyűlés a honfoglalást emléknappá és munkaszüneti nappá. Azóta eltelt 23 év, ez idő alatt csak Tiszacsomán, a Honfoglalási Emlékparkban emlékezünk minden évben a honfoglalásról.

A tiszacsomai honfoglalási emlékpark egy IX–X. századi magyar temető helyén jött létre egy 1 hektáros területen. A temető feltárásában nagy szerepet vállalt a Magyar Nemzeti Múzeum, dr. Fodor István, a múzeum címzetes főigazgatója, dr. Balaguri Eduárd és Kategorisko Vjacseszláv, az Ungvári Nemzeti Egyetem régészei.

Áldozatos munkájuknak köszönhetően, a több mint egy hektáros területen 106 sírhely került feltárásra, ebből 9 vezérsír. A parkban központi emlékműve 1996. november 3-án került felavatásra – Csirpák Viktória tiszacsomai képző- és szobrászművész alkotása. Szobrot állítottunk Árpád vezérnek és Szent Istvánnak (Frech Ottó és Szabó István budapesti faragók alkotásai).

A honfoglalási emlékparkban minden évben megemlékezést tartunk, de a múlt évtől kezdően a KMKSZ, UMDSZ és a Pro Cultura Subcarpathica, a tiszacsomai tanács és a görögkatolikus egyházzal közösen emlékezünk az államalapításra. Nagy megelégedettséggel tölt el, hogy megvalósult a tiszacsomaiak álma, hogy az Emlékpark és a Szent István tiszteletére szentelt görög-katolikus templombúcsú a kárpátaljai magyarság zarándok helyévé vált.

A templomban jelen van Romzsa Tódor ereklyéje, a Szent Kereszt egy darabkája és Szent István király koponyájának egy darabkája, amelyet Erdő Péter bíboros, prímás, Esztergom-Budapesti érsek személyesen ajándékozott az munkácsi görögkatolikus egyházmegye részére.

Levelezéseim annak érdekében, hogy a Honfoglalás legyen nemzeti ünnep és munkaszüneti nap.
Levél dr. Kövér László elnök Úrnak, Magyarország Országgyűlése, Budapest.

2019. augusztus 20-án ismét közös megemlékezést tartottunk a templomban és a honfoglalási emlékparkban. Felszólalásomban kértem a KMKSZ-t, az UMDSZ-t és a Pro Cultura Subcarpathica jelenlévő vezetőit, hogy közösen forduljanak Magyarország Kormányához és Országgyűléséhez, hogy fogadjanak el törvényt a honfoglalásról, hogy legyen nemzeti ünnep és munkaszüneti nap. Méltatlan hogy csak 25, 50 vagy 100 évente emlékezünk a magyarok egyik legsikeresebb, legnagyobb vállalkozására a Kárpát-medencébe való bejövetelére, a honfoglalásra.

Az ünnepségen jelen volt Szilágyi Mátyás, Magyarország beregszászi főkonzulja és dr. Szilágyi Péter, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős kormánybiztosa is. Megkértem őket arra, hogy segítsenek és járjanak közbe, hogy a nevezett törvénytervezet mihamarabb kezdeményezés formájában a Magyar Országgyűlés asztalára kerüljön. A mai napig semmilyen visszajelzést nem kaptam senkitől.

2007-ben kezdeményezésemre a törvénnyel kapcsolatban a KMKSZ elnöksége levélben fordult a magyarországi parlamenti pártokhoz, azonban válaszleveleikben nem mondtak sem határozott igent, sem pedig nemet. A Magyar Tudományos Akadémia pedig olyan választ írt, hogy nem lehet pontosan meghatározni a honfoglalás időpontját.

Idei augusztus 20-i felszólalásomban a következő javaslattal álltam elő: a honfoglalás nemzeti ünnepe legyen július 8., a 907. évi pozsonyi csata befejezésének napja. Szerintem és a történészek szerint is ezt a napot kijelölni, mint a honfoglalás lezárásának és befejezésének napját.

Tisztelt Elnök Úr! Kérem, hogy támogassa kezdeményezésünket és bízza meg a Törvényalkotási Bizottságot, hogy dolgozza ki az erre vonatkozó törvénytervezetet, amelyet megfelelő megvitatást követően terjesszenek a Magyar Országgyűlés elé.

Őszinte tisztelettel:

Bakancsos László

Bakancsos László,
1989-től a KMKSZ tagja
1994-től a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének alelnöke
1999-2008 a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének elnöke, a KMKSZ elnökségének nagyválasztmányának tagja
2014-től a mai napig az UMDSZ elnökségének tagja
Négy ciklusban (16 évig) a Beregszászi Járási Tanács képviselője
2002-2006 a Kárpátaljai Megyei Tanács képviselője

ORSZÁGGYŰLÉS
ELNÖKI TITKÁRSÁG

Bakancsos László
részére

Ikt.: OE-41/992-3/2019

Beregszász
Széchenyi utca 59/B
90202

Tisztelt Bakancsos László Úr!

Köszönettel fogadtuk Kövér László házelnök úrnak címzett levelét, amelyben – a honfoglalásról való megemlékezésképpen – július 8. nemzeti ünneppé nyilvánítására tett javaslatot.

Tájékoztatom, hogy levelét a Házszabály 137. § (1) bekezdése alapján továbbítottam a szakmailag illetékes Pénzügyminisztérium Parlamenti Államtitkársága részére, ezért megkeresése ügyében tehát a továbbiakban az Államtitkárság tájékoztatja Önt.

Nemzeti ügyek iránt érzett elkötelezettségét megköszönve,

Budapest, 2019. október „24.”

tisztelettel:

Virág András

1055 Budapest, Kossuth tér 1–3. telefon: +36 1 441 4000
www.parlament.hu

Válaszlevél Virág András úrtól, az Országgyűlés Elnöki Titkárságától.

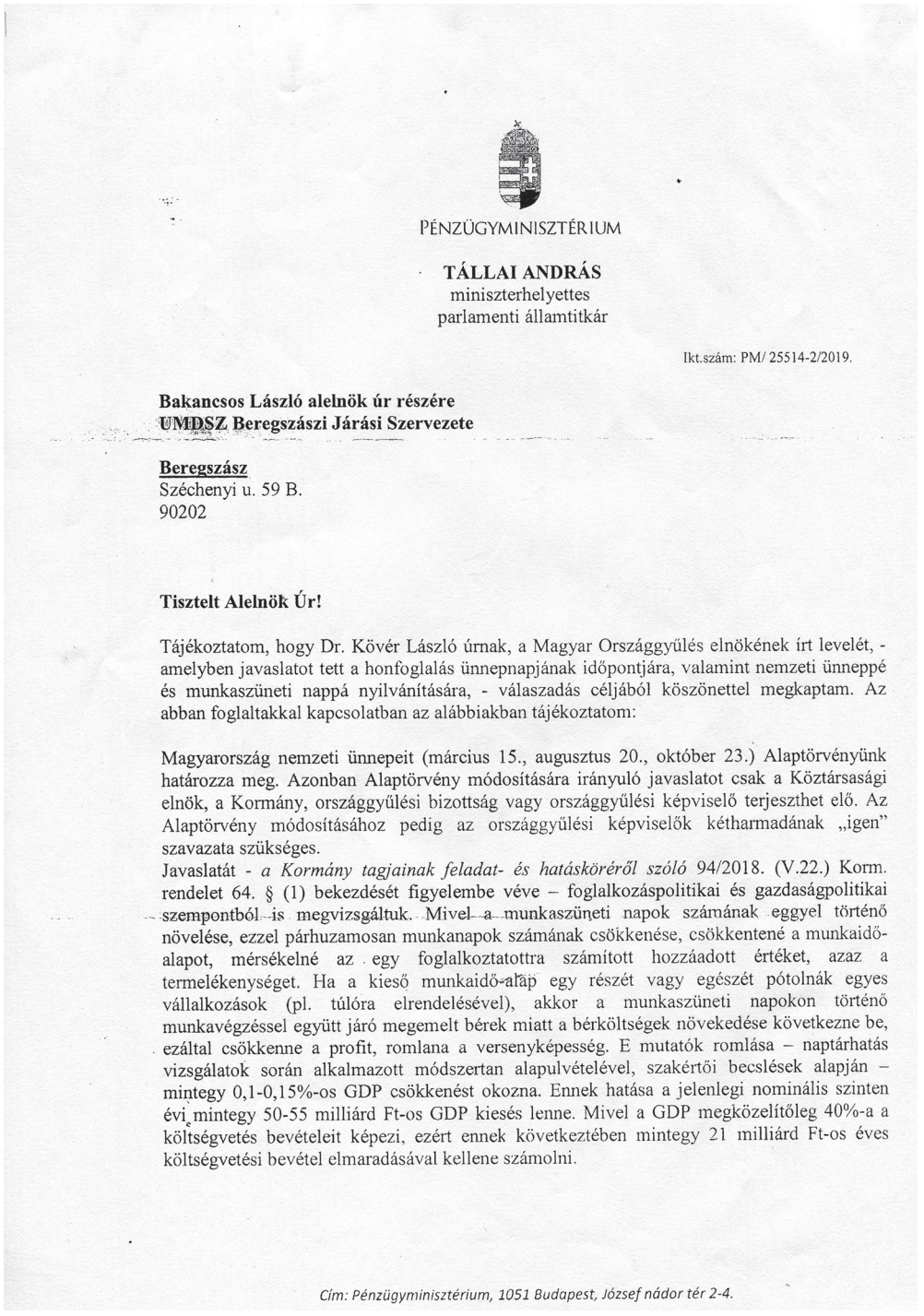

PÉNZÜGYMINISZTÉRIUM

TÁLLAI ANDRÁS
miniszterhelyettes
parlamenti államtitkár

Ikt.szám: PM/ 25514-2/2019.

Bakancsos László alelnök úr részére
UMDSZ Beregszászi Járási Szervezete

Beregszász
Széchenyi u. 59 B.
90202

Tisztelt Alelnök Úr!

Tájékoztatom, hogy Dr. Kövér László úrnak, a Magyar Országgyűlés elnökének írt levelét, - amelyben javaslatot tett a honfoglalás ünnepnapjának időpontjára, valamint nemzeti ünneppé és munkaszüneti nappá nyilvánítására, - válaszadás céljából köszönettel megkaptam. Az abban foglaltakkal kapcsolatban az alábbiakban tájékoztatom:

Magyarország nemzeti ünnepeit (március 15., augusztus 20., október 23.) Alaptörvényünk határozza meg. Azonban Alaptörvény módosítására irányuló javaslatot csak a Köztársasági elnök, a Kormány, országgyűlési bizottság vagy országgyűlési képviselő terjeszthet elő. Az Alaptörvény módosításához pedig az országgyűlési képviselők kétharmadának „igen" szavazata szükséges.
Javaslatát - *a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló* 94/2018. (V.22.) Korm. rendelet 64. § (1) bekezdését figyelembe véve – foglalkozáspolitikai és gazdaságpolitikai szempontból is megvizsgáltuk. Mivel a munkaszüneti napok számának eggyel történő növelése, ezzel párhuzamosan munkanapok számának csökkenése, csökkentené a munkaidő-alapot, mérsékelné az egy foglalkoztatottra számított hozzáadott értéket, azaz a termelékenységet. Ha a kieső munkaidő-alap egy részét vagy egészét pótolnák egyes vállalkozások (pl. túlóra elrendelésével), akkor a munkaszüneti napokon történő munkavégzéssel együtt járó megemelt bérek miatt a bérköltségek növekedése következne be, ezáltal csökkenne a profit, romlana a versenyképesség. E mutatók romlása – naptárhatás vizsgálatok során alkalmazott módszertan alapulvételével, szakértői becslések alapján – mintegy 0,1-0,15%-os GDP csökkenést okozna. Ennek hatása a jelenlegi nominális szinten évi mintegy 50-55 milliárd Ft-os GDP kiesés lenne. Mivel a GDP megközelítőleg 40%-a a költségvetés bevételeit képezi, ezért ennek következtében mintegy 21 milliárd Ft-os éves költségvetési bevétel elmaradásával kellene számolni.

Cím: Pénzügyminisztérium, 1051 Budapest, József nádor tér 2-4.

Levél a Pénzügyminisztérium, – Tállai András miniszterhelyettes, parlamenti államtitkár részéről.

Szakterületünk véleménye szerint a munkaadók feltehetőleg nem támogatnák a munkaszüneti napok számának növelését. Egy korábbi, hasonló tárgyú egyeztetésen a munkaadók – a fenti szempontokon túlmenően – kifejezték azon véleményüket, amely szerint minden ilyen változáshoz át kellene tekinteni az összefüggéseket, szabadságokat, a túlóra-rendszereket is.

Tisztelt Alelnök Úr!

A honfoglalás kiemelt jelentőséggel bír a magyar nép történelmében. A nagy történelmi időtávlat és kevés írásos emlék fennmaradása miatt a honfoglalás eseményeit nehéz pontosan meghatározni, de abban mindannyian egyetértünk, hogy honfoglaló elődeink megteremtették népünk számára a nemzetté válás és a hazaalapítás lehetőségét. S nekik köszönhetjük a Kárpát-medence biztonságos ölelését, Magyarország több mint ezer éves létét, ezért is fontos minden magyar ember számára - határon innen és túl - honfoglaló elődeink tisztelete és a honfoglalás méltó megünneplése, amelyet számtalan alkalommal meg is tettünk az elmúlt évszázadok során. Véleményem szerint az Ön javaslatának megvalósításához szükséges egy szélesebb körű össztársadalmi, politikai és kormányzati összefogás.

Nagyra értékelem Alelnök úr nemes célkitűzését, példaértékű tenni akarását, honfoglaláshoz kötődő álláspontját, ezúton kívánok Önnek további sikereket, nagyon jó egészséget, céljainak megvalósulásához sok erőt.

Budapest, 2019. november „ .”

Pénzügyminisztérium

Üdvözlettel:

Tállai András

Cím: Pénzügyminisztérium, 1051 Budapest, József nádor tér 2-4.

ГО «ДЕМОКРАТИЧНА СПІЛКА
УГОРЦІВ УКРАЇНИ»
90202 Закарпатська обл.
м. Берегово, вул. Сечені, 59/б
Тел./факс: (+380 3141) 4-28-14,
(+380 3141) 4-28-15
E-mail: titkarsag.umdsz.@umdsz.com

UKRAJNAI MAGYAR
DEMOKRATA SZÖVETSÉG
90202 Kárpátalja, Beregszász,
Széchenyi u. 59/b.
Tel/fax: (+380 3141) 4-28-14
(+380 3141) 4-28-15
E-mail: titkarsag.umdsz.@umdsz.com

Dátum: 2020. március 13.
Ikt.sz.: 21/2020
Ügyintéző: Gajdos Zsuzsanna
Tárgy: Levél

Tállai András miniszterhelyettes,
parlamenti államtitkár részére
Pénzügyminisztérium

Mélyen Tisztelt Miniszterhelyettes Úr!

PM/25514-2/2019 ikt. számú 2019. november 25-én kelt szíves tájékoztatására az alábbiak szerint szeretném tájékoztatni! Magyarország parlamentjének és törvényhozási gyakorlatának folyamatával valamilyen szinten tisztában vagyok. Magyarország jelenlegi gazdasági helyzetét ismerve, úgy gondolom, hogy a honfoglalás szabadnapos nemzeti ünneppé nyilvánítása nem terhelné meg jelentősen a magyar gazdaságot és költségvetést. Ha nemzeti ünneppé nyilvánítaná Magyarország parlamentje a honfoglalás napját, akkor a külföldi és belföldi turizmusból, a megfelelő marketingből, reklámból jelentős költségvetési bevételhez jutnának a magyarországi vállalkozók, az önkormányzatok és a magyar költségvetés.

Tisztelt miniszterhelyettes úr! A megfelelő törvény elfogadásához politikai akaratra és némi bátorságra van szükség. A jelenlegi nemzeti kormánynak, a FIDESZ-KDNP koalíciónak 2/3-os többsége van Magyarország parlamentjében, ez egy elszalaszthatatlan lehetőség, hogy elfogadják a honfoglalásról szóló törvényt és módosítsák az alkotmányt. A magyar nemzet történelmi eseményei, személyiségei és példaképei jelentősen hozzájárultak a nemzet túléléséhez és megmaradásához.

Egyetértek az Ön javaslatával, amely szerint „szükséges egy szélesebb körű össztársadalmi, politikai és kormányzati összefogás! Erre a legalkalmasabb bevált gyakorlat a nemzeti konzultáció.

Javaslatom, hogy a nemzeti konzultáció szövege a következőképpen hangozzon:

„Ha nem lett volna honfoglalás, nem lett volna államalapítás sem és nem lenne magyar nemzet. Legyünk bölcsek és bátrak, hogy a honfoglalás legsikeresebb történelmi eseményét, a magyar újszövetség eseményét emeljük méltó rangjára. Kérdés: Akarja-e Ön, hogy a Honfoglalás történelmi eseménye legyen szabadnapos nemzeti ünnep?"

Megtisztelő válaszára várva maradok üdvözlettel:

Bakancsos László

Bakancsos László,
az UMDSZ Beregszászi Járási Szervezetének alelnöke,
járási képviselő

Válaszlevél Tállai András miniszterhelyettes, parlamenti államtitkár részére.

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKÁÉRT FELELŐS ÁLLAMTITKÁR

Ikt. szám: KFO/ 144 / 3 /2020.

Bakancsos László úr részére
alelnök

UMDSZ Beregszászi Járási Szervezete

Tisztelt Alelnök Úr!

Köszönettel vettem kézhez Tállai András miniszterhelyettes úrnak címzett levelét, amelyben a honfoglalás nemzeti ünneppé és munkaszüneti nappá nyilvánításával kapcsolatos felvetéseit fogalmazta meg. Kérem, engedje meg, hogy levelét illetékességből válaszoljam meg.
2010-től szemléletváltás történt a magyar kormány nemzetpolitikájában, és ezen nemzetpolitikai törekvésekre tíz év távlatából visszatekintve elmondhatom, hogy számos kiemelkedő eredményt értünk el közösen a Kárpát-medence és a diaszpóra magyarságával: egységes, határokon átívelő kárpát-medencei társadalmi, oktatási, kulturális és gazdasági tér kialakításán és megőrzésén munkálkodunk.
Alelnök úrnak a honfoglalás nemzeti ünneppé és munkaszüneti nappá nyilvánításával kapcsolatos felvetésére megjegyezném, hogy nemzeti ünnepeinken kívül számos olyan, a magyar kultúrához és történelemhez kötődő eseményre emlékezünk, amelyek az összmagyarság nemzeti emlékezetét és identitásának erősítését szolgálják: Magyar Kultúra Napja, Nemzeti Összetartozás Napja, Magyar Szórvány Napja. Az augusztus 20-ai nemzeti ünnepünk az államalapítás mellett felöleli azt a történelmi folyamatot, amely a honfoglalástól, a kereszténység felvételén keresztül az államalapításhoz, a keresztény magyar állam létrejöttéhez vezetett.
A fent leírtak alapján nem látom indokoltnak nemzeti ünnepeink bővítését, illetve nemzeti konzultáció kiírását a honfoglalás nemzeti ünneppé és munkaszüneti nappá nyilvánításával kapcsolatban.

Alelnök úr további tevékenységéhez sok sikert és jó egészséget kívánok!

Budapest, 2020. szeptember 14.

Üdvözlettel:

Potápi Árpád János

1051 Budapest, Széchenyi tér 7-8.
Telefon: +36 1 795 6566

Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára levele.

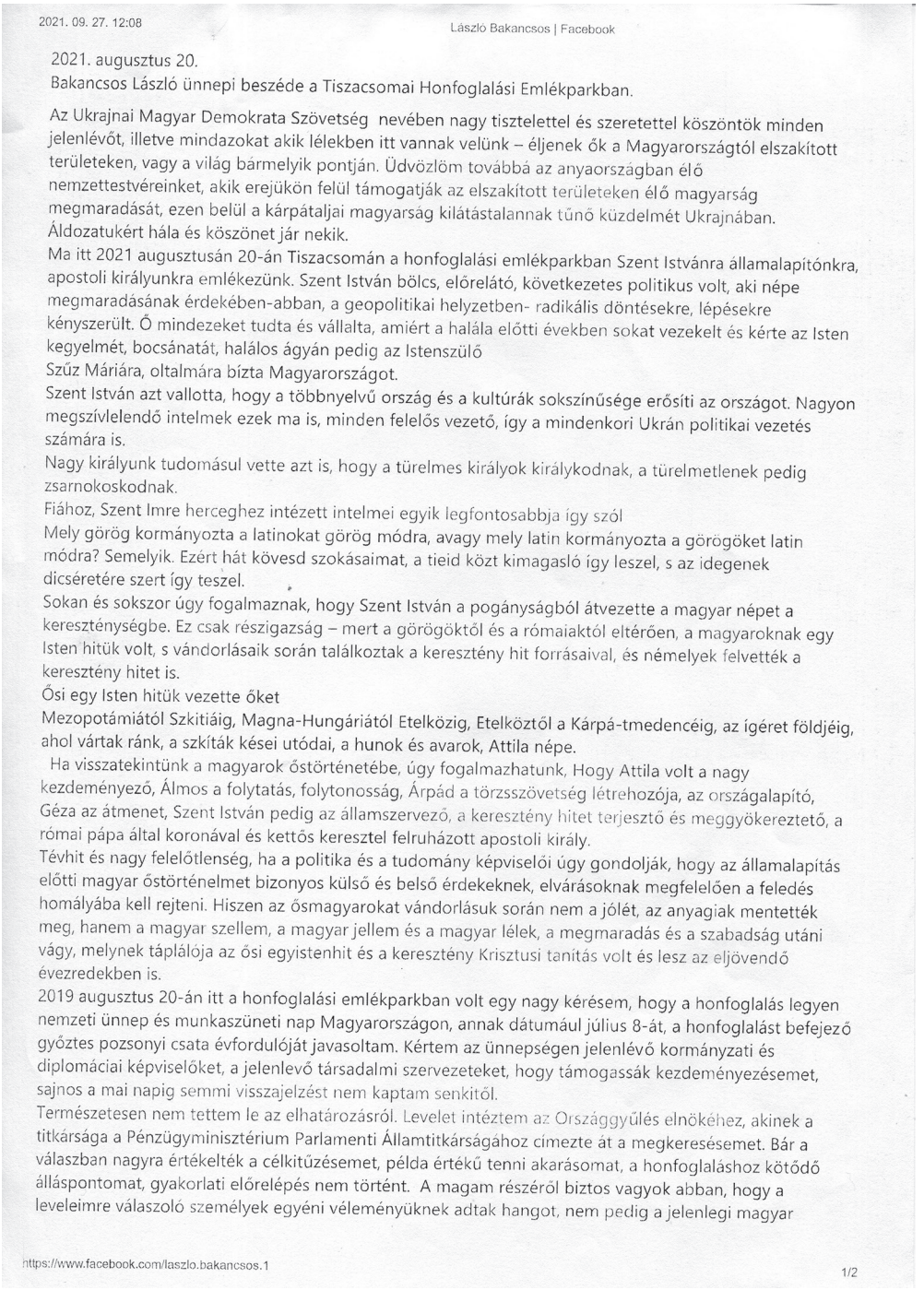

2021. 09. 27. 12:08 László Bakancsos | Facebook

2021. augusztus 20.
Bakancsos László ünnepi beszéde a Tiszacsomai Honfoglalási Emlékparkban.

Az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség nevében nagy tisztelettel és szeretettel köszöntök minden jelenlévőt, illetve mindazokat akik lélekben itt vannak velünk – éljenek ők a Magyarországtól elszakított területeken, vagy a világ bármelyik pontján. Üdvözlöm továbbá az anyaországban élő nemzettestvéreinket, akik erejükön felül támogatják az elszakított területeken élő magyarság megmaradását, ezen belül a kárpátaljai magyarság kilátástalannak tűnő küzdelmét Ukrajnában. Áldozatukért hála és köszönet jár nekik.
Ma itt 2021 augusztusán 20-án Tiszacsomán a honfoglalási emlékparkban Szent Istvánra államalapítónkra, apostoli királyunkra emlékezünk. Szent István bölcs, előrelátó, következetes politikus volt, aki népe megmaradásának érdekében-abban, a geopolitikai helyzetben- radikális döntésekre, lépésekre kényszerült. Ő mindezeket tudta és vállalta, amiért a halála előtti években sokat vezekelt és kérte az Isten kegyelmét, bocsánatát, halálos ágyán pedig az Istenszülő
Szűz Máriára, oltalmára bízta Magyarországot.
Szent István azt vallotta, hogy a többnyelvű ország és a kultúrák sokszínűsége erősíti az országot. Nagyon megszívlelendő intelmek ezek ma is, minden felelős vezető, így a mindenkori Ukrán politikai vezetés számára is.
Nagy királyunk tudomásul vette azt is, hogy a türelmes királyok királykodnak, a türelmetlenek pedig zsarnokoskodnak.
Fiához, Szent Imre herceghez intézett intelmei egyik legfontosabbja így szól
Mely görög kormányozta a latinokat görög módra, avagy mely latin kormányozta a görögöket latin módra? Semelyik. Ezért hát kövesd szokásaimat, a tieid közt kimagasló így leszel, s az idegenek dicséretére szert így teszel.
Sokan és sokszor úgy fogalmaznak, hogy Szent István a pogányságból átvezette a magyar népet a kereszténységbe. Ez csak részigazság – mert a görögöktől és a rómaiaktól eltérően, a magyaroknak egy Isten hitük volt, s vándorlásaik során találkoztak a keresztény hit forrásaival, és némelyek felvették a keresztény hitet is.
Ősi egy Isten hitük vezette őket
Mezopotámiától Szkitiáig, Magna-Hungáriától Etelközig, Etelköztől a Kárpá-tmedencéig, az ígéret földjéig, ahol vártak ránk, a szkíták kései utódai, a hunok és avarok, Attila népe.
Ha visszatekintünk a magyarok őstörténetébe, úgy fogalmazhatunk, Hogy Attila volt a nagy kezdeményező, Álmos a folytatás, folytonosság, Árpád a törzsszövetség létrehozója, az országalapító, Géza az átmenet, Szent István pedig az államszervező, a keresztény hitet terjesztő és meggyökereztető, a római pápa által koronával és kettős keresztel felruházott apostoli király.
Tévhit és nagy felelőtlenség, ha a politika és a tudomány képviselői úgy gondolják, hogy az államalapítás előtti magyar őstörténelmet bizonyos külső és belső érdekeknek, elvárásoknak megfelelően a feledés homályába kell rejteni. Hiszen az ősmagyarokat vándorlásuk során nem a jólét, az anyagiak mentették meg, hanem a magyar szellem, a magyar jellem és a magyar lélek, a megmaradás és a szabadság utáni vágy, melynek táplálója az ősi egyistenhit és a keresztény Krisztusi tanítás volt és lesz az eljövendő évezredekben is.
2019 augusztus 20-án itt a honfoglalási emlékparkban volt egy nagy kérésem, hogy a honfoglalás legyen nemzeti ünnep és munkaszüneti nap Magyarországon, annak dátumául július 8-át, a honfoglalást befejező győztes pozsonyi csata évfordulóját javasoltam. Kértem az ünnepségen jelenlévő kormányzati és diplomáciai képviselőket, a jelenlevő társadalmi szervezeteket, hogy támogassák kezdeményezésemet, sajnos a mai napig semmi visszajelzést nem kaptam senkitől.
Természetesen nem tettem le az elhatározásról. Levelet intéztem az Országgyűlés elnökéhez, akinek a titkársága a Pénzügyminisztérium Parlamenti Államtitkárságához címezte át a megkeresésemet. Bár a válaszban nagyra értékelték a célkitűzésemet, példa értékű tenni akarásomat, a honfoglaláshoz kötődő álláspontomat, gyakorlati előrelépés nem történt. A magam részéről biztos vagyok abban, hogy a leveleimre válaszoló személyek egyéni véleményüknek adtak hangot, nem pedig a jelenlegi magyar

https://www.facebook.com/laszlo.bakancsos.1 1/2

Az 1996. évi XXX. törvény a Honfoglalás 1100. évfordulójának emléknapjáról (Miért csak 100 évente emlékezünk meg a honfoglalásról, a magyarság legsikeresebb vállalkozásáról).

kormány és a kétharmados parlamenti kormánytöbbség nevében nyilvánultak meg. Éppen ezért kezdeményezésem megvalósításának szándékát továbbra is napirenden szeretném tartani.

A világtörténelem során egyetlen egy császár, király vagy hadvezér nem hozott akkora nagy áldozatot, mint Árpád nagyfejedelem. A pozsonyi csatában három fia: Tarkács, Jelek és Jutócs – halt hősi halált. Maga a nagyfejedelem is a csatában szerzett sérülésekbe halt bele. Legidősebb fiát, Leventét még a honfoglalás előtt, az Al-Dunánál a bolgárok figyelmét elterelő hadműveletben vesztette el. Ők mindent megtettek azért, hogy biztonságos országot, hazát teremtsenek a magyar népnek-nemzetnek. Már ezért a nagy áldozat elismeréséért köteles a magyar nemzet méltóan emlékezni Árpád fejedelemre, négy fiára és a magyarságot megtartó legsikeresebb vállalkozásra, a honfoglalásra.

Kristó Gyula történész a magyar történetíráshoz hasonlóan, a honfoglalás eredményeinek végleges szentesítését látta a pozsonyi csatában. Éppen ezért nem szabad hagynunk, hogy a honfoglalás feledésbe merüljön, hiszen a honfoglalás nem legenda, hanem valós történelmi tény, a honfoglaló elődeink eltemetett fizikai valóságukkal, vérükkel, verejtékükkel és könnyeikkel tették termővé ezt a földet, a Kárpát-medencét.

A magam részéről mindent elfogok követni, hogy a honfoglalás nemzeti ünnep és munkaszüneti nap legyen Magyarországon, s hogy a világ magyarsága büszkén emlékezzen honszerző őseinkre, áldozataikra. Éppen ezért erről a szent helyről ismételten kérem az Önök segítségét, és felkérem Magyarország Országgyűlését és elnökét, hogy minél hamarabb alkossanak törvényt a honfoglalásról. Erre nemzeti keresztény- konzervatív kormánynak és a kétharmados koaliciós többségnek minden szükséges feltétel rendelkezésre áll.

Tegyünk meg mi is mindent honszerző őseink emlékére, ahogyan ők is megtettek mindent értünk, amikor hazást szereztek számunkra a Kárpát-medencében! Emlékeinkben éljenek nemzedékeken át honszerző őseink, éljen soká a magyar haza.

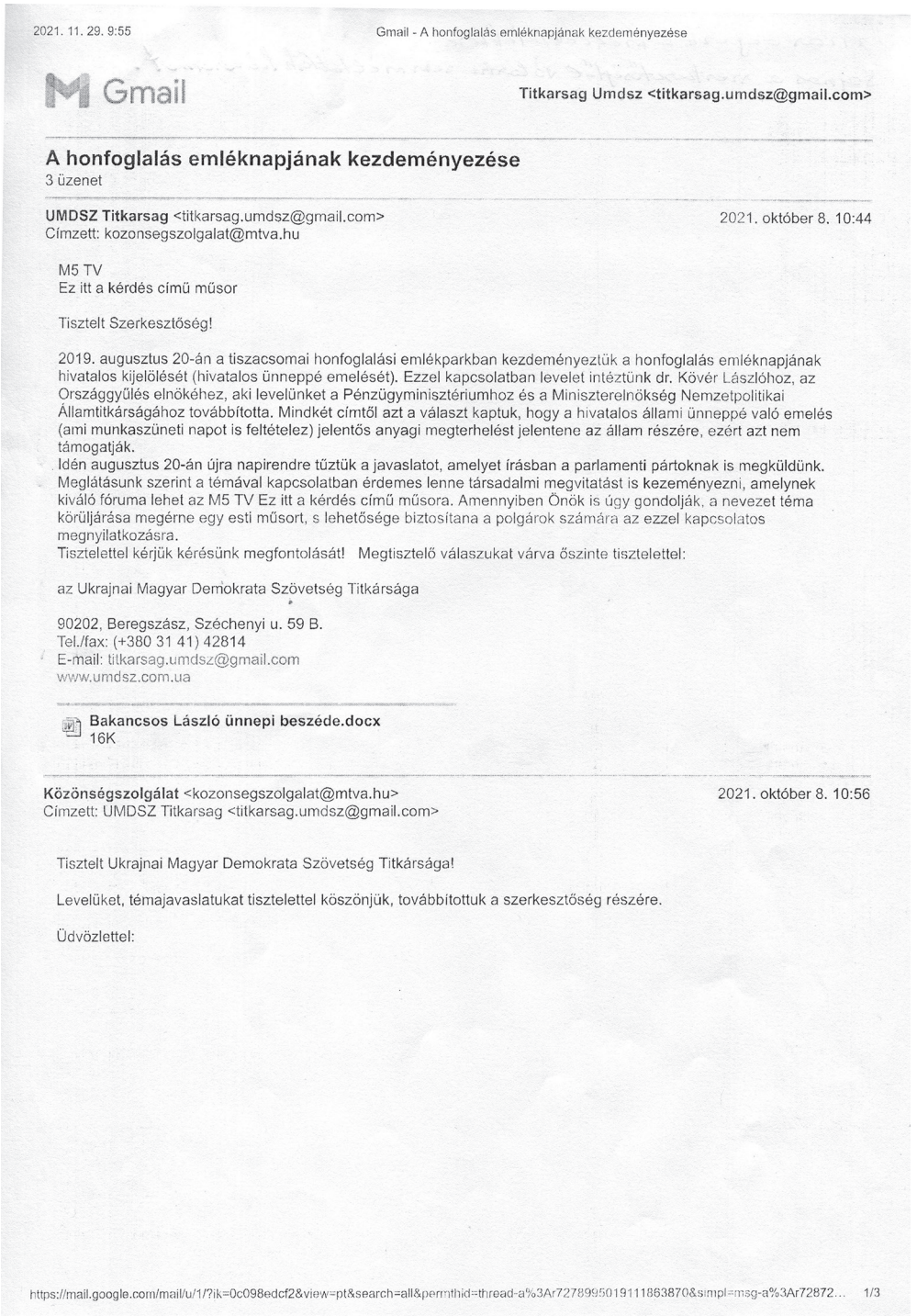

2021. 11. 29. 9:55 Gmail - A honfoglalás emléknapjának kezdeményezése

Gmail Titkarsag Umdsz <titkarsag.umdsz@gmail.com>

A honfoglalás emléknapjának kezdeményezése
3 üzenet

UMDSZ Titkarsag <titkarsag.umdsz@gmail.com> 2021. október 8. 10:44
Címzett: kozonsegszolgalat@mtva.hu

M5 TV
Ez itt a kérdés című műsor

Tisztelt Szerkesztőség!

2019. augusztus 20-án a tiszacsomai honfoglalási emlékparkban kezdeményeztük a honfoglalás emléknapjának hivatalos kijelölését (hivatalos ünneppé emelését). Ezzel kapcsolatban levelet intéztünk dr. Kövér Lászlóhoz, az Országgyűlés elnökéhez, aki levelünket a Pénzügyminisztériumhoz és a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárságához továbbította. Mindkét címtől azt a választ kaptuk, hogy a hivatalos állami ünneppé való emelés (ami munkaszüneti napot is feltételez) jelentős anyagi megterhelést jelentene az állam részére, ezért azt nem támogatják.
Idén augusztus 20-án újra napirendre tűztük a javaslatot, amelyet írásban a parlamenti pártoknak is megküldünk. Meglátásunk szerint a témával kapcsolatban érdemes lenne társadalmi megvitatást is kezeményezni, amelynek kiváló fóruma lehet az M5 TV Ez itt a kérdés című műsora. Amennyiben Önök is úgy gondolják, a nevezet téma körüljárása megérne egy esti műsort, s lehetősége biztosítana a polgárok számára az ezzel kapcsolatos megnyilatkozásra.
Tisztelettel kérjük kérésünk megfontolását! Megtisztelő válaszukat várva őszinte tisztelettel:

az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség Titkársága

90202, Beregszász, Széchenyi u. 59 B.
Tel./fax: (+380 31 41) 42814
E-mail: titkarsag.umdsz@gmail.com
www.umdsz.com.ua

Bakancsos László ünnepi beszéde.docx
16K

Közönségszolgálat <kozonsegszolgalat@mtva.hu> 2021. október 8. 10:56
Címzett: UMDSZ Titkarsag <titkarsag.umdsz@gmail.com>

Tisztelt Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség Titkársága!

Levelüket, témajavaslatukat tisztelettel köszönjük, továbbítottuk a szerkesztőség részére.

Üdvözlettel:

https://mail.google.com/mail/u/1/?ik=0c098edcf2&view=pt&search=all&permthid=thread-a%3Ar7278995019111863870&simpl=msg-a%3Ar72872... 1/3

Sajnos a szerkesztőségtől válaszra sem méltatták kérésemet.

Gmail

Titkarsag Umdsz <titkarsag.umdsz@gmail.com>

A honfoglalás emléknapjának kezdeményezése

2 üzenet

UMDSZ Titkarsag <titkarsag.umdsz@gmail.com> 2021. november 18. 11:09
Címzett: kozonsegszolgalat@mtva.hu

M5.tv „Ez itt a kérdés" c. vitaműsor

Tisztelt Szerkesztőség, 15 éve próbálkozom azzal, hogy Magyarország Országgyűlése fogadjon el törvényt a honfoglalásról, melyben rögzítik, hogy a Honfoglalás nemzeti ünnep és munkaszüneti nap legyen Magyarországon. Tudom, hogy a törvény elfogadása alkotmánymódosítást igényel, ehhez a nemzeti-keresztény konzervatív kétharmados többséggel rendelkező Országgyűlésnek minden feltétel adott.

Sajnos ez idáig sem a baloldali, sem a jobboldali Országgyűlés nem támogatta kérésemet/kérésünket. Ennyire irritáló, elfogadhatatlan, hogy Árpád nagyfejedelem és a hét törzs vérszerződése, első országgyűlése hazát, országot, megmaradást és biztonságot teremtett a magyar nemzetnek a Kárpát-medence Kárpátok ölelésében. Ha mi, XXI. századi magyarok nem tiszteljük elődeinket, utódaink sem fognak tisztelni bennünket.

Tisztelt Szerkesztőség! Kérem Önöket, hogy az „Ez itt a kérdés" c. vitaműsorukban történészekkel, magyarságkutatókkal kérésemet/kérésünket vitassák meg, hogy a széles közvélemény tudomást szerezzen a kezdeményezésünkről.

Tisztelt Szerkesztőség! 2021. október 8.-i levelünkben azzal a kéréssel fordultunk Önökhöz, hogy a Honfoglalás legyen nemzeti ünnep és munkaszüneti nap. Úgy gondoljuk, a nevezett téma körüljárása megérne egy esti műsort, s lehetőséget biztosítana a magyar emberek számára az ezzel kapcsolatos megnyilatkozásra.

Sajnos, a mai napig levelünkre, kérésünkre nem kaptunk választ. Én, mint kárpátaljai magyar ember – a magyar nemzetnek egy tagja -, úgy érzem, méltatlanul el van hallgatva a Honfoglalás, a magyar történelem legsikeresebb, legjelesebb történelmi eseménye. Árpád nagyfejedelem és fiai megérdemlik, hogy méltóan emlékezzünk történelmi tetteikre, cselekedeteikre.

Árpád, Ernák Attila legkisebb fiának egyenesági leszármazottja. Ha ez így van, akkor Attila birodalma – Árpád nagyfejedelem által – ma is fennáll, mint Hunnia-Hungária, Magyarország.

Reménykedem abban, hogy Önök nem a „Cancel Culture", a múlt eltörlésének hívei, követői, hanem a magyar történelem tisztelői és megőrzői.

Megtisztelő válaszukat várva, őszinte tisztelettel:

Bakancsos László, az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség elnökségi tagja.

Ui. Kérem Önöket, hogy a vitaműsor előtt időben értesítsenek, hogy meg tudjam nézni az adást.
Elérhetőségek: E-mail: bakancsoslaslo@gmail.com
Tel.: 0620-395-4763

--
Tisztelettel:

Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség Titkársága

90202, Beregszász, Széchenyi u. 59 B.
Tel./fax: (+380 31 41) 42814
E-mail: titkarsag.umdsz@gmail.com
www.umdsz.com.ua

Közönségszolgálat <kozonsegszolgalat@mtva.hu> 2021. november 18. 11:16

Sajnos a szerkesztőségtől válaszra sem méltatták kérésemet.

2021. 11. 29. 9:53 Gmail - A honfoglalás emléknapjának kezdeményezése

Címzett: UMDSZ Titkarsag <titkarsag.umdsz@gmail.com>

Tisztelt Bakancsos László!

Levelét, javaslatát köszönjük, melyet továbbítottunk a műsor szerkesztősége részére.

Üdvözlettel:

MTVA Sajtó és Marketing Iroda
Közönségszolgálat
Tel.: +36 1 759 5050
kozonsegszolgalat@mtva.hu

1037 Budapest, Kunigunda útja 64.

MTVA

TV I RÁDIÓ I HÍR I ÚJ MÉDIA

[Az idézett szöveg el van rejtve]

Újságolvasói elmélkedéseim:
Ma 2021. január 23-án olvasgatom a Kárpátalja című hetilapot, amelynek 3. oldalán a következő írások szerepelnek: Szijjártó: Kárpátalján is legyen állandó EBESZ-misszió, Kijevbe várják a magyar külügyminisztert, Ombudsman: Törvénytelennek nyilvánították Kárpátalján a regionális nyelvekkel kapcsolatos összes döntést.
Az említett újságcikkeket végigolvasva, illetve visszagondolva az elmúlt harminc évre, számomra egyre inkább úgy tűnik, mintha minden törekvésünk, küzdelmünk hiábavaló lett volna. Don Quijote-i szélmalomharcot folytattunk egy olyan hatalommal/hatalmakkal, amelyek láthatatlanok, alattomosak és számítóak voltak. Mintha a második Trianon kezdetét látnám/vizionálnám, amikor a nagyhatalmak, Európa újra ellenünk fordulnak, amikor már nem „csak" területet vesznek el, hanem a lelkünket akarják összetörni és elvenni a jövőnkbe vetett hitünket.
Magyarországnak és a magyar nemzetnek egy új – a XXI. századi gazdasági és nemzetstratégiai célokat kitűző, középtávú – útitervet kellene/kell kidolgozni, s amelyhez meg kell találni a megfelelő gazdasági és stratégiai partnereket.
Szijjártó Péter külügyminiszter úgy nyilatkozik, hogy Kijevvel „a kommunikációs csatornákat nyitva kell tartani". Sajnos nekünk, kárpátaljai magyaroknak ez már nem kielégítő, nyitva kell tartani a szemünket, s a realitások talaján kell állni, hiszen:
- törvények által elvették tőlünk az anyanyelvi oktatás lehetőségét;
- elvették tőlünk – az állami és a közszférában – anyanyelvünk használatát;
- a magyar választási körzet hiányában elvették tőlünk a parlamenti képviseletet;
- az ígéretek ellenére nem került létrehozásra a magyar többségű Beregszászi járás;
- a Kárpátaljai Megyei Tanácsnak – a hagyományoktól eltérően – nem lett alelnöke, a bizottságok vezetéséből is kizártak bennünket stb.;
- 2020. december 29-én érvénytelenítésre került a Beregszászi Járási Tanácsnak és a Nagyszőlősi Járási Tanácsnak a regionális nyelvekkel kapcsolatos határozata.
A tudósítások szerint Szijjártó Péter továbbra is hisz abban: „hogy vissza lehet téríteni a két ország kapcsolatrendszerét a kölcsönös tisztelet talajára, és hiszi azt, hogy Dmitro Kuleba ukrán külügyminiszter személyesen is ezt az álláspontot képviseli". Csakhogy az előjelek, Dmitro Kuleba nyilatkozatai eléggé udvariatlanok: „Szijjártó Péterrel a válság megoldását reméli, amely az után következett be, hogy – szerinte – egyes magyar tisztviselők beavatkoztak Ukrajna belügyeibe a tavalyi helyhatósági választások alkalmával. Hozzátette: támogatja az építő kapcsolatokat és a kölcsönös tiszteleten alapuló megoldások keresését. De ha valaki nem tartja be ezt az elvet és átlépi a „vörös vonalat", akkor azonnal rúgást kap Ukrajnától. Ha a vonalakat nem lépik át, akkor barátok leszünk és fejleszteni fogjuk a kölcsönösen előnyös együttműködést".
Az ilyen és ehhez hasonló nyilatkozatok nem a békés, konstruktív megoldás felé terelik a két ország közötti diplomáciai együttműködés sikerét, sőt, mi több, a vendégfogadó megüzeni a „kedves vendégnek", ha nem úgy fog viselkedni, ahogy ő szeretné, „fel is út, le is út". Ilyet a nemzetközi diplomáciában nem szoktak megfogalmazni, a vendég helyében én kétszer is meggondolnám, hogy elmenjek-e a vendégségbe, vagy nem.
A jelenlegi magyar-ukrán feszült helyzetben a kárpátaljai magyarság számára egy elfogadható opció van – az ukrán törvényhozás, a Parlament törvényben nyilvánítsa Ukrajnában őshonos nemzetiséggé a Kárpátalján élő magyarokat. Ihor Zsovka, az Elnöki Hivatal helyettes vezetője, aki a külpolitikáért felel, megerősítette: „Ukrajna arra számít, hogy a két ország között létrejövő megállapodásban Budapest lemond a NATO- Ukrajna Bizottság legmagasabb szintű találkozóinak blokkolásáról. Ami pedig „az ukrán oktatási törvény körüli vitákat illeti, a tisztviselő megismételte, Ukrajna teljesítette a Velencei Bizottság valamennyi ajánlását". (Kárpátalja, 2021. január 21., eurointegration,com.ua/tsn/hk.) Félő, hogy a 2021. január 27-i ukrán-magyar külügyminiszteri találkozó kudarccal fog végződni, és ismét egy olyan szerződés/megállapodás elfogadása irányába fognak „terelgetni bennünket", amelynek a szövegét sem a két magyar szövetség, sem a kárpátaljai magyarság nem látta és nem hagyta jóvá. (pl. magyar-ukrán alapszerződés). Ezt jó lenne mindenképpen elkerülni.

Újságolvasói elmélkedéseim.

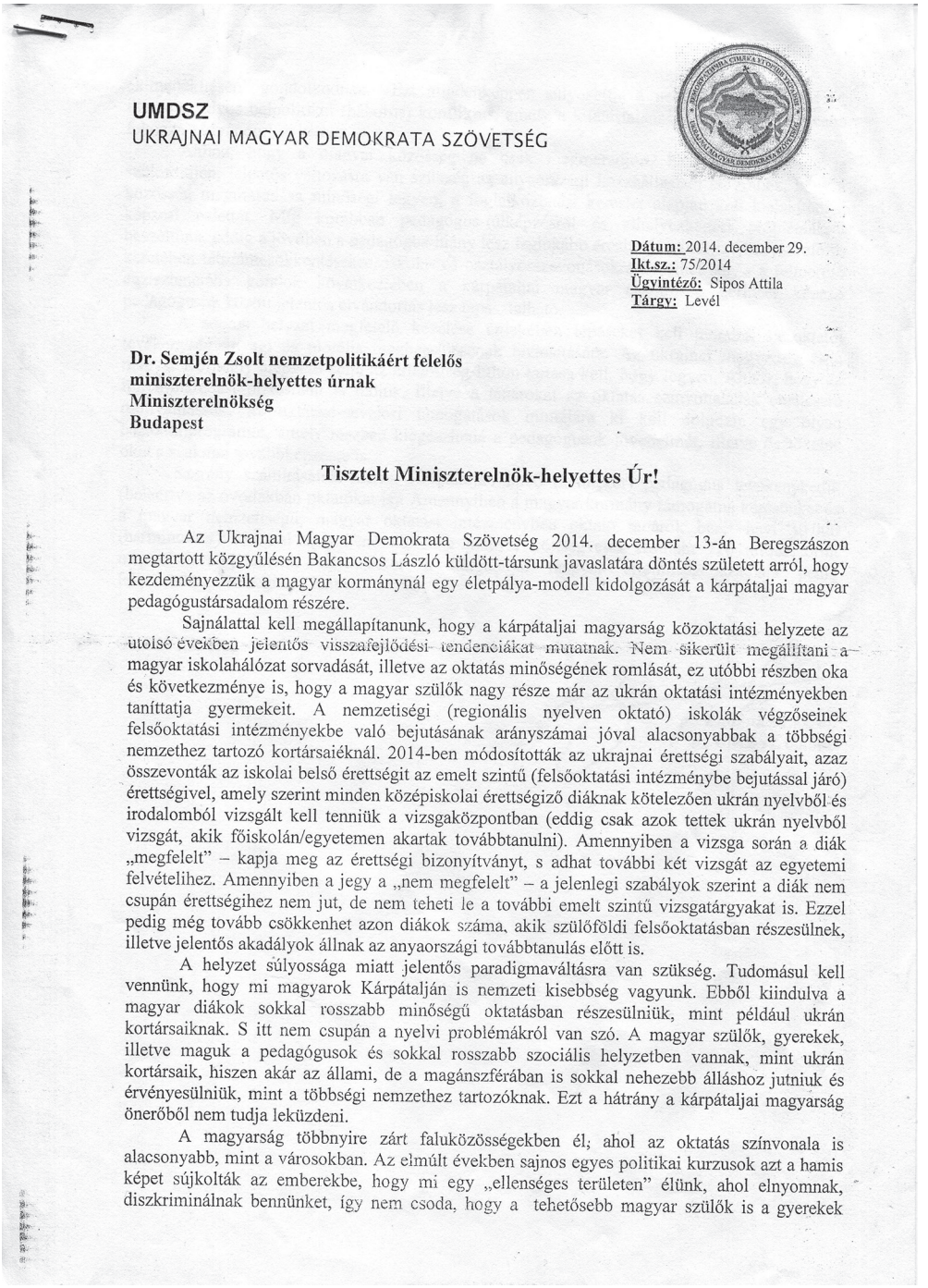

UMDSZ
UKRAJNAI MAGYAR DEMOKRATA SZÖVETSÉG

Dátum: 2014. december 29.
Ikt.sz.: 75/2014
Ügyintéző: Sipos Attila
Tárgy: Levél

Dr. Semjén Zsolt nemzetpolitikáért felelős
miniszterelnök-helyettes úrnak
Miniszterelnökség
Budapest

Tisztelt Miniszterelnök-helyettes Úr!

Az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség 2014. december 13-án Beregszászon megtartott közgyűlésén Bakancsos László küldött-társunk javaslatára döntés született arról, hogy kezdeményezzük a magyar kormánynál egy életpálya-modell kidolgozását a kárpátaljai magyar pedagógustársadalom részére.

Sajnálattal kell megállapítanunk, hogy a kárpátaljai magyarság közoktatási helyzete az utolsó években jelentős visszafejlődési tendenciákat mutatnak. Nem sikerült megállítani a magyar iskolahálózat sorvadását, illetve az oktatás minőségének romlását, ez utóbbi részben oka és következménye is, hogy a magyar szülők nagy része már az ukrán oktatási intézményekben taníttatja gyermekeit. A nemzetiségi (regionális nyelven oktató) iskolák végzőseinek felsőoktatási intézményekbe való bejutásának arányszámai jóval alacsonyabbak a többségi nemzethez tartozó kortársaiéknál. 2014-ben módosították az ukrajnai érettségi szabályait, azaz összevonták az iskolai belső érettségit az emelt szintű (felsőoktatási intézménybe bejutással járó) érettségivel, amely szerint minden középiskolai érettségiző diáknak kötelezően ukrán nyelvből és irodalomból vizsgált kell tenniük a vizsgaközpontban (eddig csak azok tettek ukrán nyelvből vizsgát, akik főiskolán/egyetemen akartak továbbtanulni). Amennyiben a vizsga során a diák „megfelelt" – kapja meg az érettségi bizonyítványt, s adhat további két vizsgát az egyetemi felvételihez. Amennyiben a jegy a „nem megfelelt" – a jelenlegi szabályok szerint a diák nem csupán érettségihez nem jut, de nem teheti le a további emelt szintű vizsgatárgyakat is. Ezzel pedig még tovább csökkenhet azon diákok száma, akik szülőföldi felsőoktatásban részesülnek, illetve jelentős akadályok állnak az anyaországi továbbtanulás előtt is.

A helyzet súlyossága miatt jelentős paradigmaváltásra van szükség. Tudomásul kell vennünk, hogy mi magyarok Kárpátalján is nemzeti kisebbség vagyunk. Ebből kiindulva a magyar diákok sokkal rosszabb minőségű oktatásban részesülniük, mint például ukrán kortársaiknak. S itt nem csupán a nyelvi problémákról van szó. A magyar szülők, gyerekek, illetve maguk a pedagógusok és sokkal rosszabb szociális helyzetben vannak, mint ukrán kortársaik, hiszen akár az állami, de a magánszférában is sokkal nehezebb álláshoz jutniuk és érvényesülniük, mint a többségi nemzethez tartozóknak. Ezt a hátrány a kárpátaljai magyarság önerőből nem tudja leküzdeni.

A magyarság többnyire zárt faluközösségekben él, ahol az oktatás színvonala is alacsonyabb, mint a városokban. Az elmúlt években sajnos egyes politikai kurzusok azt a hamis képet sújkolták az emberekbe, hogy mi egy „ellenséges területen" élünk, ahol elnyomnak, diszkriminálnak bennünket, így nem csoda, hogy a tehetősebb magyar szülők is a gyerekek

Levél dr. Semjén Zsolt nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettesnek, a kárpátaljai magyar pedagógustársadalom anyagi támogatásáért (2014. december 13)

„kimenekítésén" gondolkodnak. Ezt mindenképpen súlyosbítja a nehéz gazdasági helyzet, illetve a súlyos belpolitikai (háborús) konfliktus, amely a kilátástalanság érzetét keltve tovább fokozza a kivándorlási kedvet.

Ahhoz, hogy a magyar közösség ne csak megmaradjon, hanem gyarapodjon is szülőföldjén, jelentős változásra van szükség az anyaországi hozzáállásban is. Ahhoz, hogy a közösség megmaradása minőségi legyen, a foglalkoztatási kereslet alapján kell kialakítani a képzési palettát. Míg korábban pedagógus-túlképzésről és elhelyezkedési problémákról beszéltünk, addig a jövőben a pedagógus-hiány lesz leginkább érezhető, mivel az oktatási reform keretében létszámcsökkentésekre, iskola- és osztályösszevonásokra kerülhet sor, s a felmerülő egzisztenciális gondok következtében a kárpátaljai magyar értelmiség gerincét képező pedagógusok között jelentős elvándorlás lesz tapasztalható.

A súlyos helyzet megfelelő kezelése érdekében lépéseket kell tennünk az oktatói tevékenység anyagi és morális megbecsülésének biztosítására. Az ukrajnai magyarság és a magyar Kormány alapvető célja az értelmiség itthon tartása kell, hogy legyen. Ahhoz, hogy az itthon-maradást biztosítani is tudjuk, illetve a tanárokat az oktatás színvonalának emelésére motiválhassuk, az oktatási-nevelési támogatások mintájára ki kell dolgozni egy olyan ösztöndíjprogramot, amely részben kiegészítené a pedagógusok jövedelmét, illetve ösztökélné őket a szakmai továbbképzésre is.

Szerény számításaink szerint Kárpátalján 2000 (kettőezer) pedagógus tevékenykedik (beleértve az óvodákban oktatókat is). Amennyiben a magyar kormány támogatná kérésünket és a magyar nemzetiségű, magyar oktatási intézményben oktató tanárok bérét havi 30 000 (harmincezer) forinttal egészítené ki, ez a magyar költségvetés számára 720 millió forint megterhelést jelenteni, ugyanakkor a kárpátaljai magyar értelmiség számára pedig felbecsülhetetlen segítség lenne.

Őszinte tisztelettel:

Zubánics László,
az UMDSZ elnöke

UMDSZ XXI. Közgyűlése

— Ki van ellene?
— Ki tartózkodott?
18. sz. határozat. Megállapítom, hogy ellenszavazás és tartózkodás nélkül a közgyűlés jóváhagyta az éves tagdíj összegét 5 hrivnyában.

Bakancsos László másik javaslata alapján az elnökség feladata lesz egy, a pedagógusi életpálya-modell kidolgozásával kapcsolatos koncepció kidolgozása, illetve ezzel kapcsolatos levél eljuttatása a magyar kormányhoz

II. SZ. MELLÉKLETEK:

A Kárpátaljai Megyei Tanács üléstermében

Az állam jövőjének kulcsa a nemzeti kisebbségek önazonossága megőrzésében, illetve kulturális és történelmi értékeinek megőrzésében rejlik.

A Kárpátaljai Megyei Tanács elismerő oklevele (2015).

ГРАМОТА

НАГОРОДЖУЄТЬСЯ

Баканчош Ласлов Ласлович

депутат Берегівської районної ради

за активну громадську діяльність, особистий внесок у соціально-економічний розвиток району та з нагоди Дня місцевого самоврядування в Україні

Голова Берегівської районної державної адміністрації
І. Петрушка

Голова Берегівської районної ради
Й. Шін

Берегово 2016

A Beregszászi Járási Tanács elismerő oklevele (2016).

Oklevél

A kárpátaljai és az összmagyarság kulturális életében
betöltött kiemelkedő köztevékenysége elismeréséül
a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet

Bakancsos Lászlót,
az UMDSZ általános alelnökét,
jelen díszoklevelével tünteti ki.

Reméljük, hogy még számos esztendőn át szívvel és
lélekkel szolgálja nemzetrészünket, hozzájárulva
a kárpátaljai magyarság hagyományainak és kulturális
értékeinek megőrzéséhez.

Zubánics László,
a Kárpátaljai Magyar
Művelődési Intézet elnöke

Beregszász, 2018. január 18.

A Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet oklevele (2018).

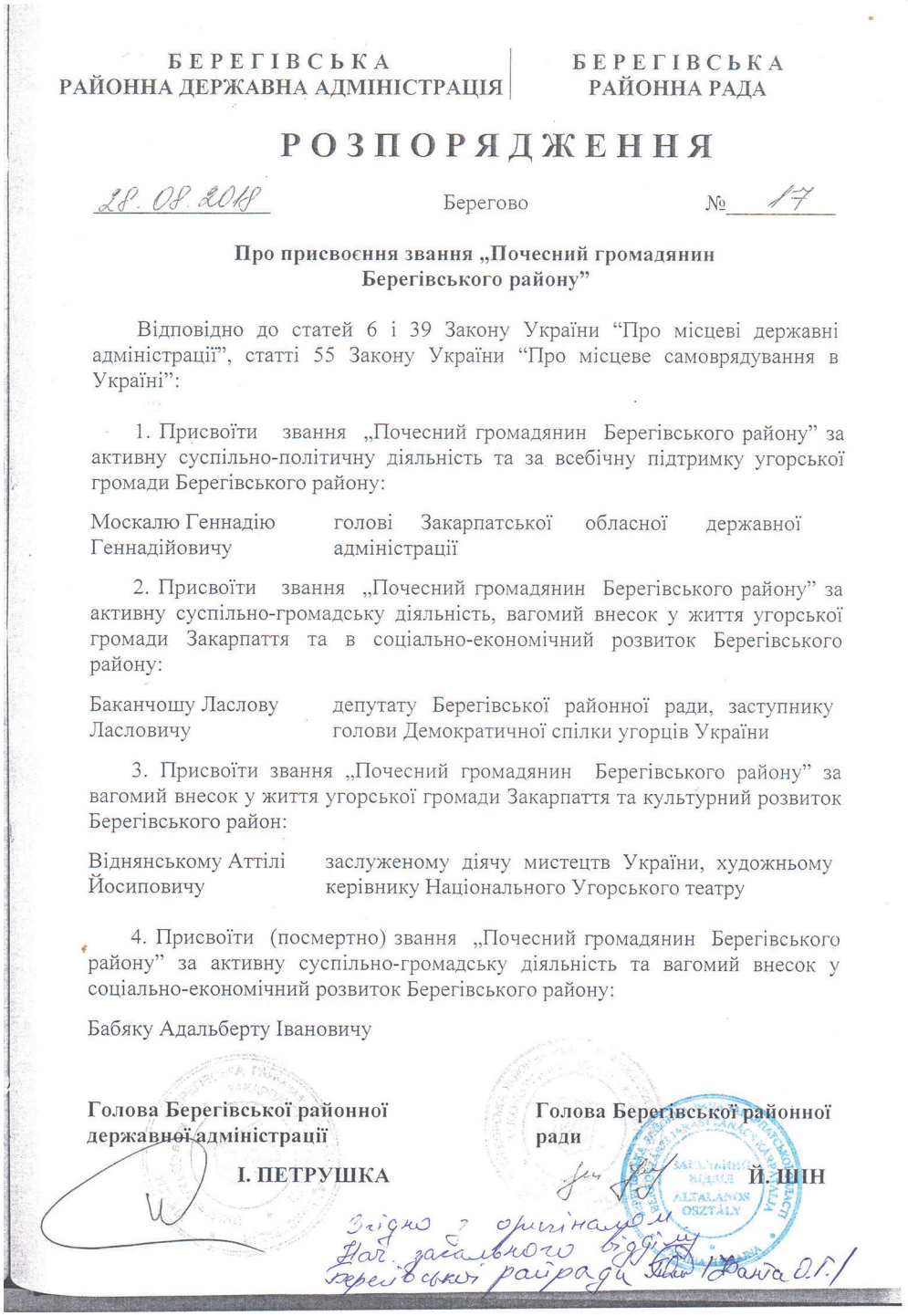

БЕРЕГІВСЬКА РАЙОННА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ | БЕРЕГІВСЬКА РАЙОННА РАДА

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

28.08.2018 Берегово № 17

Про присвоєння звання „Почесний громадянин Берегівського району"

Відповідно до статей 6 і 39 Закону України "Про місцеві державні адміністрації", статті 55 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні":

1. Присвоїти звання „Почесний громадянин Берегівського району" за активну суспільно-політичну діяльність та за всебічну підтримку угорської громади Берегівського району:

Москалю Геннадію Геннадійовичу — голові Закарпатської обласної державної адміністрації

2. Присвоїти звання „Почесний громадянин Берегівського району" за активну суспільно-громадську діяльність, вагомий внесок у життя угорської громади Закарпаття та в соціально-економічний розвиток Берегівського району:

Баканчошу Ласлову Ласловичу — депутату Берегівської районної ради, заступнику голови Демократичної спілки угорців України

3. Присвоїти звання „Почесний громадянин Берегівського району" за вагомий внесок у життя угорської громади Закарпаття та культурний розвиток Берегівського район:

Віднянському Аттілі Йосиповичу — заслуженому діячу мистецтв України, художньому керівнику Національного Угорського театру

4. Присвоїти (посмертно) звання „Почесний громадянин Берегівського району" за активну суспільно-громадську діяльність та вагомий внесок у соціально-економічний розвиток Берегівського району:

Бабяку Адальберту Івановичу

Голова Берегівської районної державної адміністрації **І. ПЕТРУШКА**

Голова Берегівської районної ради **Й. ШІН**

Згідно з оригіналом
Нач. загального відділу
Берегівської райради

A Beregszászi Járási Tanács és Állami Közigazgatás elismerő kitüntetése, a Beregszászi járás díszpolgára címmel (2018).

A fotón balról jobbra: Bíró Tibor, Babják Zoltán, dr. Orosz Ildikó, Rezes József, Horváth László, Bakancsos László, dr. Zubánics László, Tóth Miklós, Péter Csaba, Petruska István, egy magyarországi személy, Sin József. Gugol Kacsur András, aki Vidnyánszki Attila diszpolgári oklevelét vette át.

Відповідно до рішення 29-ої сесії 7 скликання
від 10 липня 2019 року №162

ЧОМСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА

НАГОРОДЖУЄ

Баканчош Ласлов Ласловича

званням

«ПОЧЕСНИЙ ГРОМАДЯНИН СЕЛА ЧОМА»

за вагомий особистий внесок у збереженні традицій, культурної спадщини, у заснуванні і розвитку парку Угорської культури в селі Чома та активну громадську діяльність з нагоди проведення III Чомського Міжнародного Фестивалю «Лечо».

Здоров'я Вам, щастя і злагоди у найближчому, так і в далекому майбутньому!

Голова Чомської сільської ради *Світлана КОВАЧ*

28.07.2019 р.

© «Пілот», м. Харків, тел.: (057) 701-41-15, 8 (067) 750-57-75. №64. Дизайн: Ф. Цапуйко

A Tiszacsomai Községi Tanács kitüntetése (a Tiszacsomai Honfoglalási Emlékpark létrehozásáért), Tiszacsoma díszpolgára címmel (2019).

III. SZ. MELLÉKLETEK:

FELHASZNÁLT ÍRÁSOK:

- Biblia, ószövetségi és újszövetségi szentírás.
- Koncepciós perek magyar elítéltjeinek emlékkönyve (1944-1957) Dupka György közreadásában (1993).
- Magyarlakta települések ezredéve Kárpátalján. Botlik József, Dupka György (1993).
- Emlékkönyv a sztálinizmus kárpátaljai áldozatairól (1944-1946) Dupka György közreadásában (1993).
- Lehoczky Tivadar, Beregvármegye monográphiája. III. k. Ungvár 1881.
- Kovács Miklós „Üzenet a kalapács alól" Ungvár 1998.
- Sem kelet, sem nyugat – távolkelet! Magyar-Japán-Turáni világhídfő közlönye (I. II. III. IV.). Szerkesztő: dr. Kulin Bán, Budapest 1990.
- Amerikai béketervek a háború utáni Magyarországról. Szerkesztette Romsics Ignác, Gödöllő 1992.
- Útközben. Tanulmányok a Kárpátaljai magyarságról – 1998. (164-165. oldal)
- Sajtóforrások: Kárpáti Igaz Szó, Beregi Hírlap, Kárpátinfo, Kárpátalja (a miskolci), Kárpátaljai Szemle, Kárpátalja.

IV. MELLÉKLET:

ÖNÉLETRAJZ

Bakancsos László 1954. január 29-én született Beregszászban, tiszacsomai lakos. A kultúrában, sportban, a közéletben tevékeny, kereszténydemokrata képviselő, aki következetesen kiállt a Kárpátalján élő ukrán állampolgárok és a magyar nemzeti kisebbség gazdasági, szociális és politikai érdekeiért.

Földműves, görögkatolikus vallású családban született. Tanulmányait a Tiszacsomai Általános Iskolában, és a Beregszászi 4. sz. Kossuth Lajos Középiskolában végezte (1971).

1971-1986 között Beregszász bútorgyáraiban dolgozott, mint műbútor-épületasztalosmester.

1973. december 2.-tól 1975. november 18.-ig a szovjet hadseregben szolgált.

1986-1993 között a Nagybaktai Mezőgazdasági Tudományos Kutatóintézet sportfelelőse (insztruktor), a Tiszacsomai Kultúrház sporttermének vezetője, a tiszacsomai felnőtt- és ifjúsági focicsapat menedzsere és edzője

1989-től a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) tagja.

1994-1999-ig a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének alelnöke.

1999-2008-ig a KMKSZ Beregszászi Járási Szervezetének elnöke, a KMKSZ elnökség nagyválasztmányának tagja.

2008.április 12-én, a KMKSZ tisztújító közgyűlésén az antidemokratikus elnökválasztás miatt lemondott a KMKSZ-ben betöltött minden tisztségéről.

2014-2018-ig az UMDSZ általános alelnöke, 2018-tól a mai napig elnökségi tag.

1990-től az összevont (Gecse, Bakta, Csoma) Mezőgecsei Községi Tanács képviselője, 1996-tól az önálló Tiszacsomai Községi Tanács képviselője.

2002-2006-ig a Kárpátaljai Megyei Tanács képviselője, a választáson 21 jelölt közül ő kapta a legtöbb szavazatot a Beregszászi járásban.

2006-2010-ig a Beregszászi Járási Tanács képviselője a KMKSZ-UMP színeiben.

2010-2020-ig a Beregszászi Járási Tanács képviselője az UMDSZ-UMDP színeiben.

Legfontosabb elért eredményei:

Az 1992. XXXII. magyarországi kárpótlási törvény kiharcolása, kiterjesztésea határon túli magyarságra, főképpen a kárpátaljai magyarságra.

A Honfoglalás 1100. évfordulója tiszteletére, kezdeményezésére létrejött a Tiszacsomai Honfoglalási Emlékpark.(1996. november 3.)

1998-ban kezdeményezésére (a KMKSZ viski nagyválasztmányi ülésének jegyzőkönyve) kezdett a magyar Országgyűlés foglalkozni a határon túli magyarokról szóló törvény kidolgozásával (státus törvény).

Kérésére a Beregszászi Járási Tanács, a Beregszászi Városi Tanács létrehozta a Beregvidék SC megyei szintű labdarúgócsapatot, amely a Beregvidék labdarúgó történelmének legsikeresebb csapata lett (2006).

Kezdeményezésére a kárpátaljai magyar oktatási intézményekben dolgozók és tanárok bérkiegészítésben részesülnek a magyar kormánynak és parlamentnek köszönhetően (2014).

Відповідальний за видання:
Ласлов Баканчош

Баканчош Л. Л.
Життєві шляхи – Спадщина. Уривки з історії подій XX–XXI ст. крізь призму угорців Закарпаття та мешканців с. Чома. / Л. Л. Баканчош. – Ужгород: Видавництво ПП «Аутдор-Шарк», 2022. – 426 с.

ISBN-978-617-7796-30-4

© Баканчош Л. Л., 2022
© ПП «Аутдор-Шарк», 2022